http://www.dhammadownload.com

ဖြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမကြိုးတန်း

ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၂၀၀၉-ခုနှစ်

(ဖြည်နယ်နှင့် တိုင်း - ၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်

ခရစ်နှစ်	ကောဇာ	သာသနာ
၂၀၀၉	၁၃၇၁	၂၅၅၃

ဖြေရှင်းချက် + ပြဋ္ဌာန်း (ဒုတိယတွဲ) ဆန်းပေးပြီးစာအုပ်

http://www.dhammadownload.com

ဤစာအုပ်၌-

ပထမကြီးတန်းဆိုင်ရာ-

၁။ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
၂။ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ
၃။ ပုစ္ဆာထုတ် စည်းမျဉ်းများ
၄။ ဘာသာစုံ မေးခွန်းများ
၅။ ဘာသာစုံ အဖြေများ

စသည် စသည်ဖြင့် ပို့ချသူ, သင်ယူသူများ နည်းရလောက်အောင် ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့မှ
၂၀၀၄-ခုနှစ် ထုတ်ပြန်အပ်သော
ပြဋ္ဌာန်းချက်အသစ်များဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ဖြန့်ချိရေး

စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ သိမ်ကျောင်းဆောင်၊ ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊
သံမဏိစက်ရုံလမ်း၊ ရွာမ၊ အင်းစိန်။ ဖုန်း ၀၁-၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄၊ လိုင်းခွဲ-၂၁၅။

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲ

ပထမကြိုးတန်း

ပုဋ္ဌာ + အပြေစုံ

၂၀၀၉-ခုနှစ်

(ဖြည့်နယ်နှင့် တိုင်း-၁၇)

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

ပထမအကြိမ်

သာသနာ	ကောဇာ	ခရစ်နှစ်
၂၅၅၃	၁၃၇၁	၂၀၀၉

http://www.dhammadownload.com

ပုံနှိပ်ပုတ်ဟပ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်
၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

အုပ်ရေ
၁၀၀၀

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ပုံနှိပ်တိုက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင် မှ မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ခွင့်ပြု၍ အမှတ်-၁၁၉/၁၂၁၊ ၃၄-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဦးမြင့်ဦး (မြ-၀၈၅၈၃) သိန်းသန်းဦးပုံနှိပ်တိုက် တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

ဖြန့်ချိရေး
စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ ၊ သိမ်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ သံမဏိစက်ရုံလမ်း၊ ရွာမ၊ အင်းစိန်။
ဖုန်း ၀၁- ၆၄၀၀၇၂၊ ၆၄၆၄၆၄၊ လိုင်းခွဲ-၂၁၅။

တန်ဖိုး - ၂၂၀၀ ကျပ်

http://www.dhammadownload.com

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	က မှ ဂ အထိ
၂။	စာမိတ်ဆက်	ဃ မှ င အထိ
၃။	ပထမပြန်စာမေးပွဲ သတ်မှတ်ချက်များ	စ
၄။	ပထမကြီးတန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာများ	ဆ မှ ဏ အထိ
၅။	ပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း	ဒ မှ ဌ အထိ
၆။	ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာ	၃
၇။	ပဏာမ	ပ
၈။	ဒွေမာတိကာဘာသာ	၁ မှ ၆၇ အထိ
၉။	ဓမ္မပဒဘာသာ	၆၇ မှ ၁၃၁ အထိ
၁၀။	ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ	၁၃၁ မှ ၁၉၆ အထိ
၁၁	အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ	၁၉၇ မှ ၂၅၄ အထိ
၁၂။	အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ	၂၅၄ မှ ၃၁၀ အထိ
၁၃။	ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်းဘာသာ	၃၁၁ မှ ၃၈၀ အထိ
၁၄။	ပဋ္ဌာန်းဘာသာ	၃၈၁ မှ ၄၅၁ အထိ
၁၅။	ဘာသာပြန်ဘာသာ	၄၅၁ မှ ၄၇၇ အထိ

http://www.dhammadownload.com

http://www.dhammadownload.com

နိဒါန်းအမှာ

စာသင်နည်းစနစ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပိဋ္ဌကတ်သင်နည်းစနစ်ကို -

၁။ စာကြီးပေါက်သင်နည်း-

၂။ စာမေးပွဲစနစ်သင်နည်း- ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား တွေ့ရသည်။

ရှေးခေတ်က စာချ, စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေမခံဘဲ ကျမ်းဂန်တတ်မြောက်မှု, ကျမ်းဂန်ပေါက်ရောက်မှုကို ပဓာနထား၍ သင်ကြား လေ့လာကြသည်၊ သင်ကြားလေ့လာမှု ပြည့်စုံသောအခါ ထက်မြက်ထူးချွန်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အာဇာနည် ရွေးချယ်ပွဲ-

၁။ နွှတ်ဖြေ,

၂။ ရေးဖြေ

စာမေးပွဲဝင်ရောက် ဖြေဆိုသူများလည်း ရှိခဲ့သည်၊ ပုဂံခေတ်မှ **ဦးကျည်ပွေ့**-သည် ရေတစ်ခါငုပ် စဉ်းစားခန်း နွှတ်ဖြေစာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုပြီး ပညာရှင်ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှ **ကျော်အောင်စံထား ဆရာတော်** နှင့် **ဆရာတော် ဦးဗုဒ်**-စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များကို လည်း စာမေးပွဲဖြင့် ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။

အင်္ဂလိပ် အစိုးရခေတ်လောက်မှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲကို အခြေခံ၍ ပိဋ္ဌကတ်သင်ကြားမှု ပြုလာကြသည်၊ စာမေးပွဲစနစ်ဖြင့် ပိဋ္ဌကတ်သင်ကြားရာ၌ အခြေခံလုံလောက်စွာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြည့်စုံအောင် လေ့လာသင်ကြားသူများသည် များသောအားဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

၁။ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဦးသူရိယ၊

၂။ တိပိဋ္ဌကရေ မင်းကွန်း အရှင်ဝိစိတ္တာသာရာဘိဝံသ-စသည်တို့သည် စာမေးပွဲဖြင့် ထူးချွန်သူများဖြစ်ကြသည်။

အခြေခံလည်း မလုံလောက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်လည်း မပြည့်စုံ၊ ကောက်နုတ်ချက်ဖြင့် ဖြတ်လမ်းလိုက်သူများမှာ စာမေးပွဲအောင်သော်လည်း ထူးချွန်သူများ မဖြစ်ကြ။

http://www.dhammadownload.com

ပုစ္ဆာအဖြေစုံကျမ်း

စာမေးပွဲ အောင်မြင်ရန်နှင့် ဂုဏ်ထူးပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူများအတွက် ဤအဖြေစုံများကို စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအဖြေစုံစာအုပ်များသည် -

၁။ လမ်းညွှန်ကောင်း စွယ်စုံပညာရှင်တစ်ဦး သင့်အနားတွင် အမြဲတမ်း ရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။

၂။ ပုစ္ဆာအာဘော်ကြံဆနည်းကိုလည်း ပေးပါလိမ့်မည်။

၃။ ဖြေနည်း, တင်ပြနည်းကိုလည်း ညွှန်ပြပေးပါလိမ့်မည်။

၄။ မေးခွန်းဟောင်း ရှာဖွေစုဆောင်းရခြင်း ဒုက္ခမှလည်း ကင်းဝေးအောင် ကူညီပါလိမ့်မည်။

၅။ မိမိဉာဏ်မမီသော ပုစ္ဆာအဖြေများကို ဖြေရှင်းပေးမည့် ပညာရှင်များ မိမိအနားတွင် အမြဲတမ်းရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ စသည် စသည်ဖြင့် သင်၏ လိုအပ်ချက်များကို လမ်းညွှန်ပေးပါလိမ့်မည်။

အဖြေစုံ ပမာဏ

တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အသီးသီးမှ ပထမပြန်ပုစ္ဆာများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း စုစည်းတင်ပြထားပါသည်၊ ယခု ခရစ်နှစ် ၂၀၀၉-ခုနှစ်တွင် တိုင်း ၈-တိုင်း၊ ပြည်နယ် ၉-ခု၊ အထူးအောင် ၁-ခု ပေါင်း ၁၈-တို့၏ ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေများ စုစည်းတင်ပြထားပါသည်။

ပုစ္ဆာလိုအပ်ချက်

ယခု ၂၀၀၉-ခုနှစ် ပထမကြိုးတန်းပုစ္ဆာများအနက်-
ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) ဓမ္မပဒပုစ္ဆာရှာဖွေ၍ မရခြင်းကြောင့် ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေမတင်ပြနိုင်သည်ကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ကြဘို့ရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

စီစဉ်ထားပုံ

ဤအဖြေစုံစာအုပ်၌ ဘာသာရပ်ကို မူတည်၍ စီစဉ်ပါသည်၊ ဥပမာ-

၁။ ဝိနယဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၂။ ဓမ္မပဒဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊

၃။ သဒ္ဒါဘာသာအတွက် တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံ၊ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်တစ်ခုချင်း၏

http://www.dhammadownload.com

အဖြေများကို တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အစုံအဖြစ် စီစဉ်တင်ပြထားပါသည်၊ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် အစဉ်များ ကို အက္ခရာအစဉ်ဖြင့် ဖေါ်ပြထားပါသည်၊ ဥပမာ-

ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး (အနောက်)၊ ပဲခူး (အရှေ့)၊ မကွေး၊ မန္တလေး၊ မွန်၊ ရန်ကုန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း(တောင်, မြောက်, ရှေ့)၊ ဧရာဝတီ၊ အထူးအောင်- တို့ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးစကား

ဤပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာအဖြေစုံစာအုပ်ကို သာသနာ့တာဝန်များ ကျောင်းတိုက်တာဝန်များစသည်ဖြင့် မအားမလပ်သည့်ကြားမှ ဝိုင်းဝန်ကူညီပေးကြသော ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်မှ စာချဂဏဝါစက သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ-များဖြစ်ကြသည့်-

ဦးကဉ္စန၊ (အုပ်ချုပ်ရေးမှူး)-က အဘိဓာန်+ အလင်္ကာ+ ဆန်းဘာသာ၊

ဦးဓမ္မာစာရ၊ (ဝိညာဏေးမှူး)-က ယမိုက်ဘာသာ, ပဋ္ဌာန်းဘာသာ၊

ဦးဝိမလာစာရာဘိဝံသ(စာချုပ်ဆရာ)က ဝိနည်း, သဒ္ဒါ, အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာတို့ကို ကူညီကာ ဖြေဆိုပေးကြပါသည်။

ဓမ္မပဒဘာသာဆိုင်ရာများကို ဖြေဆိုပေး, ကွန်ပျူတာစာစီ, စာရိုက်ပေးသော-

မကုသလဝတီ (သာသနာ့ဝန် ဓမ္မာစရိယ၊ ပိုနယ်ပိုဒ်) သက္ကရီတာစာသင်တိုက်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ -တို့၏ အကူအညီကိုလည်း ယူရပါသည်။

အပြင်အဆင်မှစ၍ မိမိစိတ်တိုင်းကျဖြစ်အောင် လိုအပ်သမျှအားလုံးကို စိတ်ရှည် လက်ရှည်နှင့် ကြိုးကြိုးစားစား ကွန်ပျူတာ စာစီ, စာရိုက်ပေးသော-

အရှင်ပညိဒ္ဓိတ (ဝေဒနာ့ဂုဏ်) မဟာသတိပဋ္ဌာန်ကျောင်း၊ တောင်ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်။

အရှင်နန္ဒမာလာ (ငါ့ဦးလေး)တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အချိန်မီရန် အလောတကြီး စီစဉ်ရခြင်း, ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အချိန်ယူ၍ ပြန်လည် မစီစစ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ချွတ်ယွင်းချက်, လစ်ဟင်းချက်များ များစွာပါရှိနိုင်ပါသည်။

အပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း, ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း, အကြံပြုခြင်း စသည်စသည်ဖြင့် မည်သည့် အကူအညီမူမျိုးမဆို ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် လက်ခံကြိုဆိုပါသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက်၊ ၁၃၇၁-ခု၊	အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)
၂၂- ၁၀- ၂၀၀၉။	ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်။

http://www.dhammadownload.com

စာမိတ်ဆက်

ဤပထမပြန်စားမေးပွဲ ပုစ္ဆာ+ အဖြေစုံ စာအုပ်များကို ရေးသားဖြေဆိုသည့် အနန္တကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်သည် သာသနာ့ပြုလုပ်ငန်းများစွာကို ဆောင်ရွက်နေရသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းတိုက်တာဝန်, ဒကာ+ ဒကာမတို့ ကုသိုလ်အများတိုးပွါးရေးတာဝန်, စာသင်ပေးရသောတာဝန်, စာချနာယကများမှအစ ကျောင်းတိုက်ရှိစာသင်သား သံယာအဆုံး အားလုံးတို့ကို လမ်းညွှန်မှုပေးရသည့်တာဝန်, နိုင်ငံတော်သံယမဟာနာယကအဖွဲ့၊ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်တာဝန်, ယမိုက်+ ပဌာန်းသင်တန်းပို့ချ သင်တန်းပေးရသောတာဝန်, ဟရားစခန်းဖွင့်လှစ် တရားပြသဟောပြောရသော တာဝန်, စာပေ ရေးသားကျမ်းပြုရသောတာဝန်– စသည်ဖြင့် တာဝန်များ ပြားလှပေသည်။

ထိုတာဝန်များထမ်းဆောင်ရင်း ဤပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာ+ အဖြေစုံစာအုပ်များကို ရေးသားဖြေဆိုရခြင်း ဖြစ်ပေသည်၊ အချိန်တိုအတွင်း စာအုပ်ဖြစ်အောင် စီစဉ်ရသည့် အတွက် အထူးကြိုးစား အားထုတ်ရပေသည်၊ အချိန်မီ စာချ, စာသင် အရှင်မြတ်များတို့၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိရေးသည် အရေးကြီးလှပေသည်။

စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် တပည့်များကလည်း မိမိတို့နိုင်သည့်ဘက်မှ ဆရာတော်၏ ပါရမီကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြရပါသည်၊ မေးခွန်းစုပေးသူကပေး, အဖြေကို ကူညီရှာပေးသူ ကပေး, လက်ရေးဖြင့် နှောက်ကလိုက်ရေးသူကရေး, ကွန်ပျူတာစာစီသူကစီ, စာမူခွင့်ပြုချက် ယူသူကယူ, ပုံနှိပ်တိုက်ပို့ပေးသူကပို့ စသည်ဖြင့် အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်ပေးကြရပေသည်။

ပုစ္ဆာဟောင်းတို့၏ အဖြေကို လေ့လာရသည့်အခါ စာချ, စာသင်လေ့လာသူများအဖို့ စာမေးပွဲ အတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်ပေလိမ့်မည်– ဟု ယုံကြည်မိပါသည်၊ ကျမ်းပြု ဆရာတော်၏ အချိန်များစွာယူ၍ စုစည်းပေးမှုသည် စာချ, စာသင်အရှင်မြတ်များအတွက် ဟင်းလျာစုံဖြင့် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားသည့် ဆွမ်းပွဲ(ထမင်းပွဲ)ကြီးပမာ အလွန်ပင်ကောင်းမွန်လှပေသည်။

လေ့လာရသည့်အခါ ပုစ္ဆာ၏ သဘောသဘာဝ အတိမ်အနက်, အယူအဆ, အတွေ့အကြုံ ကောင်းများ များစွာရရှိပြီး စာမေးပွဲဖြေဆိုရသည့်အခါ အထူးပင် အထောက်အကူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ဟု ယုံကြည်ပါသည်၊ စာမေးပွဲသတ်မှတ်ချက် ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ စည်းမျည်း စည်းကမ်း ဘာသာရပ် စသည်တို့ကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်းတွေ့ရှိရသဖြင့် အလွယ်တကူ လေ့လာခွင့်ရရှိကြမှာ ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အထူးအောင် ၁၈-ခုတို့၏ ပုဋ္ဌာအဖြေများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တွေ့ရှိ ရသဖြင့် အချိန်တိုအတွင်း စာရှုသူတို့ လိုအပ်ချက်များကို ဤစာအုပ်က တာဝန်ယူ ဖြည့်စွက် ပေးပါလိမ့်မည်။

စာမေးပွဲသည် စာသင်သားတို့အတွက် ဘဝတိုက်ပွဲပင် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုဘဝတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲ နေချိန်ဝယ် စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ပန်ဆင်နိုင်ရေးသည် အဓိကလိုအပ်ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုလိုအပ်ချက်ကို ဤပုဋ္ဌာ+ အဖြေစုံစာအုပ်က တာဝန်ယူပေးပါလိမ့်မည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အထူးအောင် ၁၈-ခုလုံး၏ ပုဋ္ဌာ+ အဖြေများကို ဘာသာတူရာ စုစည်း ဖြေပြထားသည်ဖြစ်၍ တစ်ဘာသာကို ၁၈-ကြိမ် အတွေ့အကြုံရယူပြီးသား အတွေ့အကြုံရင့် ကျက်ပြီးသူများပီပီ အထက်တန်းကျကျ မျက်နှာပန်းလှလှ စာမေးပွဲအောင်ပန်းကို ဆင်မြန်းနိုင်ကြ ပါစေ-ဟု ဆုမွန်ချေလျက် . . . . .

အရှင်ဝိသိဋ္ဌ (ဓာတ္တုမိုဏ်းမှူး)
ခေတ်မီ ဗဟုကတ်စာကြည့်တိုက်
သိမ်ကျောင်းတော်
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ အင်းစိန်မြို့
၂၂-၁၀-၂၀၀၉၊ ကြာသပတေးနေ့။

http://www.dhammadownload.com

ပထမပြန်စာမေးပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ချက်များ

၁။ မေးခွန်းလျှောတိုင်း ၃-နာရီ မေးခွန်းဖြစ်သည်၊ မွန်းတည့် ၁၂-နာရီမှ ညနေ ၃-နာရီ အထိ ဖြေခွင့်ရှိသည်။

၂။ အတန်းအလိုက်မေးမည့် မေးခွန်းအရေအတွက်နှင့် ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်းအရေ အတွက်မှာ ဘာသာရပ်တိုင်းအတွက် ဖော်ပြလတ္တံ့ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အတန်း	မေးမည့်မေးခွန်း	ဖြေဆိုရမည့် မေးခွန်း
ပထမငယ်တန်း	၆- ပုစ္ဆာ	၆- ပုစ္ဆာ
ပထမလတ်တန်း	၈- ပုစ္ဆာ	၈- ပုစ္ဆာ
ပထမကြီးတန်း	၁၀- ပုစ္ဆာ	၁၀-ပုစ္ဆာ

၃။ တစ်ပုစ္ဆာလျှင် ၁၀-မှတ်စီ သတ်မှတ်၍ အောင်မှတ် ၄၀-ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ဘာသာတိုင်း အောင်မှတ်ရမှ အတန်းအောင်အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည်။

၄။ အောင်မြင်သူများထဲမှ အမှတ်များရာအလိုက် ဂစ်နိုင်ငံလုံး ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ အဖြစ် ရွေးချယ်သတ်မှတ်မည်။

၅။ ပထမပြန် စာမေးပွဲကို ရဟန်း, သာမဏေ, သီလရှင်နှင့် လူဝတ်ကြောင် မည်သူမဆို ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ အောက်အောက်အတန်းကို အောင်မြင်ပြီးမှသာ အထက်အထက် အတန်းများကို ဝင်ခွင့်ရှိသည်၊ အထက်အထက် အတန်းများကို အောင်မြင်ပြီးသူသည် အောက် အောက်အတန်းကို ဝင်ခွင့်မရှိစေရ။

၇။ ပထမငယ်တန်းသို့ ဝင်ခွင့်ရသော အငယ်ဆုံးအသက်မှာ ၁၃-နှစ်ဖြစ်သည်၊ စာဖြေ သော အချိန်တွင် ၁၃-နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ရမည်၊ ၁၃-နှစ် မပြည့်လျှင် ဝင်ခွင့်မပြု။

၈။ ပထမပြန် အထူးအောင်ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးမြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆို ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်သံယမဟာနာယကအဖွဲ့
ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျမ်းစာများ
ပထမကြီးတန်း ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းစာ

၁။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ)

(က) ဒွေမာတိကာပါဠိ၊ အနက်၊ ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ကခ်ိဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ- (ကျမ်းအစမှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။
လူနှင့် သီလရှင်များအတွက်-
(က) ဓမ္မပဒပါဠိတော် (သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ (သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

၂။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး

(က) ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး ၈-စောင် ပါဠိ၊ အနက်၊ ရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ရူပသိဒ္ဓိ (ကျမ်းအစမှ အဆုံးအထိ) ရုပ်တွက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ဂ) ပုစ်စစ် (အစမှ အဆုံးအထိ)နှင့် သုတ်စစ်။

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

(က) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ၉-ပိုင်း ပါဠိ၊ အနက်၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) ဋီကာကျော် (အစမှ အဆုံးအထိ) အဓိပ္ပါယ်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပါဠိအဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း

(က) ပါဠိအဘိဓာန်ကျမ်း (အစမှ နိဝုံးအဆုံးအထိ) ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ခ) အလင်္ကာကျမ်း ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။
(ဂ) ဆန်းကျမ်း ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ်။

၅။ ယမိုက်အရကောက်ကျမ်း (အထက် ၅-ကျမ်း)

ယမိုက်အထက် ၅-ကျမ်း- ဝိဘင်းထုတ်၊ အနက်ပေး၊ အရကောက်၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဂဏ္ဌိ။

၆။ ပဋ္ဌာန်း

ပဋ္ဌာန်းအရကောက်ကျမ်း (ကုသလတိက်) ပါဠိ၊ အနက်၊ အရကောက်နှင့် အဓိပ္ပါယ်။

၇။ ဘာသာပြန်

(က) သတ္တကနိပါတ်အစမှ ဒသကနိပါတ်အဆုံးအထိ (ဖာတ်ပေါင်း - ၅၉)
(ခ) ဧကာဒသကနိပါတ်အစမှ ပဂ္ဂကနိပါတ်အဆုံးအထိ (ဖာတ်ပေါင်း - ၄၂)
(ဂ) ဝိသတိနိပါတ်အစမှ စတ္တာလီသနိပါတ်အဆုံးအထိ (ဖာတ်ပေါင်း - ၂၉)
(ဃ) ပဏ္ဏာသနိပါတ်အစမှ အသီတိနိပါတ်အဆုံးအထိ (ဖာတ်ပေါင်း - ၁၂) ၄- ပိုင်းပိုင်း၍ တစ်ပိုင်းလျှင် သာမာန်အားဖြင့် ၄- နှစ်စီလှည့်၍ မေးခွန်းထုတ်ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
ပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း
ပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာထုတ်စည်းမျဉ်း

၁။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ)
မေးခွန်းလွှာ- ၁

(က) ဒွေမာတိကာ-

ပါဠိအာဂုံ	၁- ပုစ္ဆာ၊
အနက်ပေး	၁- ပုစ္ဆာ၊
ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပါယ်	၄- ပုစ္ဆာ၊

(ခ) ကခ်ီအဋ္ဌကထာ

ကျမ်းအစမှ အဆုံးအထိအဓိပ္ပါယ်	၄- ပုစ္ဆာ၊

လူနှင့်သီလရှင်များအတွက်-

(က) ဓမ္မပဒပါဠိတော် (သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ)-

ပါဠိအာဂုံ	၁- ပုစ္ဆာ၊
အနက်ပေး	၁- ပုစ္ဆာ၊
ဓမ္မပဒပါဠိတော်မှ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပါယ်	၄- ပုစ္ဆာ၊

(ခ) ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ သုခဝဂ်မှ အဆုံးအထိ

အဓိပ္ပါယ်	၄- ပုစ္ဆာ၊

၂။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီး
မေးခွန်းလွှာ- ၂

ပါဠိအာဂုံ	၁- ပုစ္ဆာ၊
အနက်	၁- ပုစ္ဆာ၊

http://www.dhammadownload.com

ရှင်တွက် ၂- ပုဏ္ဏား
(ပုဒ်ဖြတ်၊ ပုဒ်စပ်၊ ရှင်ကျဉ်း ရှင်ကျယ်၊ ပုဒ်၊ ပစ္စည်း၊ ဓာတ်၊ ပစ္စည်း ဝိဘာတ်ခွဲခြင်း၊ လိင်၊ ဝုစ်၊ ကာရန်၊ ဂိုဏ်း ပဒမာလာစဉ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်)
ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးကျမ်းရင်းလာ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဏ္ဏား
ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းလာရှင်၊ အဓိပ္ပါယ် ၃- ပုဏ္ဏား
ပုဒ်စစ်၊ သုတ်စစ် ၁- ပုဏ္ဏား

၃။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ
မေးခွန်းလွှာ-၃

(က) **အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတစ်ကျမ်းလုံး-**
ပါဠိအာဂုံ ၁- ပုဏ္ဏား
အနက် ၁- ပုဏ္ဏား
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းရင်းလာ သရုပ်အဓိပ္ပါယ် ၄- ပုဏ္ဏား
ဌီကာကျော်ကျမ်းလာ အဓိပ္ပါယ် ၄- ပုဏ္ဏား

၄။ ပါဠိအဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း
မေးခွန်းလွှာ- ၄

(က) ပါဠိအဘိဓာန်-
ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုစေခြင်း ၁- ပုဏ္ဏား
မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုစေခြင်း ၁- ပုဏ္ဏား
ကျမ်းရင်း၊ သရုပ်၊ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဏ္ဏား
(ခ) သုဗောဓာလင်္ကာရ (အလင်္ကာတစ်ကျမ်းလုံး)-
ပါဠိအာဂုံ ၁- ပုဏ္ဏား
အနက် ၁- ပုဏ္ဏား
သုဗောဓာလင်္ကာကျမ်းရင်းလာအဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဏ္ဏား
(ဂ) ဆန်းကျမ်း ပါဠိ၊ အနက်၊ အဓိပ္ပါယ် ၂- ပုဏ္ဏား

http://www.dhammadownload.com

၅။ ယမက (အထက် ၅-ကျမ်း)

မေးခွန်းလွှာ - ၅

သခါရယမိုက်မှ	၂- ပုစ္ဆာ၊
အနုသယယမိုက်မှ	၂- ပုစ္ဆာ၊
စိတ္တယမိုက်မှ	၂- ပုစ္ဆာ၊
ဓမ္မယမိုက်မှ	၂- ပုစ္ဆာ၊
ဣန္ဒြိယယမိုက်မှ	၂- ပုစ္ဆာ၊

မှတ်ချက်-

ပါဠိဝိဘင်းထုတ်	၃- ပုစ္ဆာ၊
အနက်	၃- ပုစ္ဆာ၊
အရကောက်	၃- ပုစ္ဆာ၊
အဓိပ္ပါယ်	၁- ပုစ္ဆာ၊

၆။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိုက်

မေးခွန်းလွှာ - ၆

ပဋ္ဌာန်းကုသလတိုက်-

ပါဠိအာဂုံ	၂- ပုစ္ဆာ၊
အနက်ပေး	၁- ပုစ္ဆာ၊
အရကောက်	၅- ပုစ္ဆာ၊
ဂဏ္ဌိအဓိပ္ပါယ်	၂- ပုစ္ဆာ၊

၇။ ဘာသာပြန်

မေးခွန်းလွှာ - ၇

ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုစေခြင်း	၃- ပုစ္ဆာ၊
မြန်မာကို ပါဠိပြန်ဆိုစေခြင်း	၃- ပုစ္ဆာ၊
ပါဠိဝေါဟာရများကို ထုတ်ပြ၍ ပါဠိဝါကျ	
တည်ဆောက်စေခြင်း	၂- ပုစ္ဆာ၊

http://www.dhammadownload.com

ဇာတ်ဝတ္ထုများကို အကျဉ်းချုပ်မြန်မာဘာသာဖြင့်
ရေးသားစေခြင်း ၁- ပုစ္ဆာ၊
ဇာတ်ဝတ္ထုများမှ ရယူအပ်သော သင်ခန်းစာများကို
ရေးသားစေခြင်း ၁- ပုစ္ဆာ၊

အတွေတွေ

စတုတ္ထအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့. ၄၇- ပါးစုံညီ သတ္တရသမအစည်းအဝေး၏ ပညာရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက် ၂- အရ ပထမပြန်အထူးအောင် စာမေးပွဲကို ရုံးသုံးမြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုရမည်။

စာမေးပွဲမေးခွန်းများသည် စာမေးပွဲဖြေဆိုချိန် ၃- နာရီ သတ်မှတ်ထားသဖြင့် ၃- နာရီအတွင်း ပြီးစီးအောင် ဖြေဆိုနိုင်မည့် မေးခွန်းမျိုး ဖြစ်ရမည်။

စာမေးပွဲမေးခွန်းထုတ်ရာ၌ မည်သည့်အတန်းကိုမဆို သုံးဆင့်ထက် မပိုသော မေးခွန်း ဖြစ်ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ထုတ်ဝေပြီးကျမ်းစာများ

လက်ဆောင်ကျမ်းများ

၁။	မာတိကာ+ ဓာတုကထာလက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၄
၂။	ယမကလက်ဆောင် (အောက် ၅–ကျမ်း)	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၇
၃။	ယမကလက်ဆောင် (အထက် ၅–ကျမ်း)	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၆
၄။	ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ဇယား)	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၅
၅။	ပဋ္ဌာန်းလက်ဆောင် (ပို့ချစဉ်)	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၁၀
၆။	အဘိဓမ္မာလက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၁၆
၇။	ဆန်းလက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၁၇
၈။	သဒ္ဒါလက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၁၈
၉။	သုတ်နက်လက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၂၃
၁၀။	သဒ္ဒါကြီးနိဿယလက်ဆောင်	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၂၄

အဖြေစုံကျမ်းများ

၁၁။ အခြေပြုမူလတန်း၊ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်း–
ပုစ္ဆာအဖြေစုံစာအုပ်များ (၁၉၉၉၊ ၂၀၀၀၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၂၊ ၂၀၀၃၊ ၂၀၀၄၊ ၂၀၀၅၊ ၂၀၀၆၊ ၂၀၀၇–ခုနှစ်)

ဗဟုသုတစာအုပ်များ

၁၂။	ရှင်ပြုရဟန်းခံအကြောင်းသိကောင်းစရာ၊	
၁၃။	ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်း သိကောင်းစရာနှင့် စေတီ+ ပုထိုး၊	စာပေဘဏ္ဍာတိုဦ– ၂၆
၁၄။	ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာသိစရာနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ့သမိုင်း။	
၁၅။	သမိုင်းတာဝန် ကျေပွန်စေ၊	
၁၆။	လက်ရွေးစင် ပရိတ် + ဂါထာ + မန္တန်၊	
၁၇။	ခရီးပန်းတိုင်နှင့်လက်ရွေးစင်ဆောင်းပါးများ အမှတ် ၂စသည့်စသည့် စာအုပ်များကို–	

ဖြန့်ချီရေး– စာပေထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ သိမ်ကျောင်းဆောင်၊
ရွာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ သံမဏိစက်ရုံလမ်း၊
ရွာမ၊ အင်းစိန်။
ဖုန်း ၀၁– ၆၄၀၀၇၅၊ ၆၄၆၄၆၄။ (လိုင်းခွဲ– ၂၁၅)

http://www.dhammadownload.com

ပဏာမ

ဗုဒ္ဓံ တိလောကတိလကံ၊ ပဉ္ဘာမျှာကရဏဆေကလောကဂ္ဂံ။
ဝန္ဒိတွာန ကရိသံ၊ မဟာပထမပဥ္စပဒ္ဓိဝါကျံ။

အဟံ– ပထမကြီးတန်းပုစ္ဆာအဖြေလွှာကို သေချာစေ့ဝင် အမျှားရှာ၌ ရေးပြုအားထုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊ **တိလောကတိလကံ**– သုံးပါးသူကို နတ်နှင့်လူတို့၏ မှန်ကူသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပေ ထသော၊ **ပဉ္ဘာကရဏဆေကလောကဂ္ဂံ**– မေးဖြေအရာ အလွန်လိမ္မာသဖြင့် သုံးဖြာလောက အထက် မြတ်တော်မူပေထသော၊ **ဗုဒ္ဓံ**– သစ္စာလေးလီ ခိုင်နှင်းဆီကို မမှိုဆရာ ကိုယ်ချည်းသာလျှင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ **ဝန္ဒိတွာန**– ဦးညွှတ်ရိုကျိုး ရှိခိုးပြီး၍၊ **မဟာပထမပဥ္စ ပဒ္ဓိဝါကျံ**– ပထမကြီးတန်းပုစ္ဆာ အဖြေဝိသဇ္ဇနာကို၊ **ကိရိသံ**– ရေးသားတီထွင် ပြုစီရင်ပေအုံ့။

http://www.dhammadownload.com

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီမများ ဝါကျွတ်သည့်အခါ၊ လိုက်နာရန် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းအောင် လုပ်ပေးမည်ဟု တာဝန်ယူထားပြီးမှ ကြောင့်ကြမ်ဖွဲ့နေသော ရဟန်းမအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြု သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို ဝဂ်, သိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။

(က) ဖျားနာသော အတူနေတပည့်မကို မလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းမ၊

(ခ) ရဟန်းယောကျ်ားများ မနီးသောကျောင်းဌ ဝါဆိုယော ရဟန်းမ၊

(ဂ) လက်ကောက်, လက်စွပ်စသည့် ဆောင်သော ရဟန်းမ။

၄။ သုံးမွေးအခင်းသစ် သုံးဆောင်ရမည့် နှစ်အပိုင်းအခြားများကို သိက္ခာပုဒ်ထောက် ဖြေဆိုလျှ၊ ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပုဒ်၌ (က) မာသ၊ (ခ) အဗုမာသ- အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ နဟာနသိက္ခာပုဒ်၌ (က) ဥဏှသမယ၊ (ခ) ပရိဠာဟသမယတို့ကို ခွဲခြားပြု၍ သင်္ကန်းသစ်ကို ဝတ်ရုံရာ၌ ထိုးရမည့် အရောင်တို့ကိုလည်း ပါဠိ/မြန်မာ တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကွာရှင်းပြီးသော လင်-မယားအား ပြန်ပေါင်းစေရန် စေ့စပ်ပေးသော ဝိနည်းပညတ်ကို မသိသည့် ရဟန်းအား အာပတ်သင့်/မသင့် ပါဠိထောက်၍ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဒသော ဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၌ ပဒသောဓမ္မံ-ဝယ် "ဓမ္မ"အရတို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ ဒုတိယ သဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်စေနိုင်သော "ဒုက္ကဋဝတ္ထု၊က"ပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပထမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်လာ (က)ဘီသိ၊ (ခ) ကောဿ-တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ီလာ သည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ "ပဏီတဘောဇဉ်"၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် "ပဏီတဘောဇန"အရတို့ကိုကို ကခ်ီနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြီ၊ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါဏာ-၌ "ဥဒက"အရယူရမည့် ရေကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်ရဟန်းကို "သန္တဘိက္ခု" ဟုခေါ်ပါသနည်း ဖြေဆိုပြီ၊ ပဌမ ဂရုဘဏ်ပစ္စည်းများကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (စာရိက နှ ပဏ္ဍမနသိက္ခာပုဒ်-ကို ပါဠိရေးလေ။)
မှတ်ချက်- ပုစ္ဆာ၌ သိက္ခာပုဒ်ကိုဟု မေးထားသည်၊ အပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း ဖြေဆိုနိုင်သည်။

၂။ ဘိက္ခုနီ၊ စိတ္တာဂါရဝဂ်လာ အဓိကရဏသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) တုဝဋ္ဋဝဂ်၊ နှ ဥပဒ္ဒာပနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊
(ခ) အာရာမဝဂ်၊ အဘိက္ခုကာဝါသသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊
(ဂ) ဆတ္တုပါဟနဝဂ်၊ ဂ္ဂတ္ထာလင်္ကာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

၄။ ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ သိုးမွေး အခင်းသစ်ကို ၆-နှစ်တိုင်တိုင် သုံးစွဲရမည်။
(က) နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ စ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အထိ ၁-လ၊
(ခ) ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အထိ ၁၅-ရက်။

၅။ (က) နယုန်လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အထိ ၁-လခွဲ၊
(ခ) ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ အထိ ၁-လ။

http://www.dhammadownload.com

ထိုးရမည့် အရောင်-

နီလ- စိမ်းညိုရောင်၊ **ကဒ္ဒမ-** ရွှံ့ညွန်ရောင်၊ **ကာဠသာမ-** မည်းနက်သော **အရောင်**။

၆။ **အာပတ်သင့်ပါသည်**။

ပါဠိအထောက်- ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယ္ယ။

၇။ **သင်္ဂါယတနာ ၃-တန်** မတင်အပ်သော ရာဇဂေါဒသုတ်, တိကွိန္ဒြိယသုတ်, စတုပရိဝတ္တနသုတ်, နန္ဒောပနန္ဒသုတ်, ကုလုမ္ဗသုတ်, မဂ္ဂကထာ-စသော ဓမ္မကိုလည်းကောင်း။ **သင်္ဂါယနာ ၃-တန်** တင်အပ်သော **တိပိဋကဓမ္မကိုလည်းကောင်း** ယူရမည်။

ဒုတ္တဇ္ဈဝတ္ထုကပုဗ္ဗိုလ်များ-

ဗျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်သည့် ရုပ်သွင်သဏ္ဌာန်ရှိသော ဘီလူးမ, ပြိတ္တာမ, ပဏ္ဍုကာ, မေထုနဝတ္ထုဖြစ်သော **တိရစ္ဆာန်**မ။

၈။ (က) **အပြင်ကတစ်စုံတစ်ခုသော အဝတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ, အပ်သော သားရေဖြင့် ဖြစ်စေ** အခွံပြုလုပ်၍ **အတွင်း**ဌ **လူမွေးနှင့် ပန်းညိုရွက် သက်သက်မှ** တစ်ပါ။ **အမှတ်မရှိ** တစ်စုံတစ်ခုသော **အမွေး, အရွက်, မြက်, လျှော်, အဝတ်ပိုင်း**တို့ဖြင့် **အဆာသွတ်** ပြီး ပြုလုပ်**အပ်**သော **ကျောင်း** အသုံး**အဆောင်**။

(ခ) **လျှော်မျှင်, ဖြူဆံမြက်, ပြိတ်မြက်-** စသည်တို့**တွင်** **တစ်မျိုးမျိုး**ဖြင့် ပြုအပ်သော **အလယ်ဌ** ကောင်းစွာ ရစ်ပတ်ဖွဲ့, ချည်**အပ်**သဖြင့် **အောက်, အထက်** ကျယ်ပြန့်သောကြောင့် ထက်စည်ပုံ**သဏ္ဌာန်ရှိ**သော **အလယ်ဌ** ခြေသော့ရေ **စ**သည်တို့ဖြင့် ကာရံ**အပ်** ကွပ်**အပ်**သော **အခင်**း။

၉။ **ပဏီတဘောဇဉ်-** မွန်မြတ်သော ထောပတ်-**စ**သည်တို့**နှင့်** ရောနှော**အပ်**သော **စ**ပါး ၇-မျိုးတို့မှ ဖြစ်သော **ဘောဇဉ်**။

ပဏီတဘောဇန အရ-

ထောပတ်, ဆီဦး-**စ**သည်တို့**နှင့်** ရောနှော**အပ်**သော ထောပတ်ထမင်း, ဆီဦးထမင်း-**စ**သော **ဘောဇဉ်**။

ယူရမည့် ရေ-

ရထရေ(ကုမြို့ (ရထားသွားသောအခါ ထသော မြို့) **မ**ပါသည့် **သန့်ရှင်**းစင်ကြယ်သော **ရေ**။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ဥပစာရသိမ်အတွင်း ဒဿနုပစာဌ် မြင်၍ ပြောနေကျ စကားဖြင့် ပန်ကြားနိုင်လောက်သော ရဟန်း။

ပဌမဝရှုဘက်-

နွယ်, ဝါး, ဖြူဆံမြက်, ပြိတ်မြက်, မြက်သာမန်, မြေညက်, သစ်ဘဏ္ဍာ, မြေဘဏ္ဍာ-ပေါင်း ၈-မျိုး။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကယားပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ မိုးရေခံသင်္ကန်း၏ အလျား, အနံ ပမာဏပြ ဘိက္ခုသိက္ခာပုဒ်နှင့် ရေသနုပ်၏ အလျား, အနံ ပမာဏပြ ဘိက္ခုနီသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ (က) ဘိက္ခုပါတိမောက္ခ ပဌမသံဃာဒိသေသ သိက္ခာပဒ၊ (ခ) ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခ ပဌမ နိဿဂ္ဂိယသိက္ခာပဒတို့ကို အနက်မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ သူတစ်ပါးပစ္စည်းခိုးယူချင်အောင် ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောဆိုသောရဟန်းအား ပါရာဇိက ကျ/မကျ ဝိနယသာဓကပြု၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ အဗ္ဘာန်သွင်းရာ၌ သံဃာအပါး ၂၀- မပြည့်ခြင်းကြောင့် ရနိုင်သောအပြစ်များနှင့် သိုးမွေးအခင်းပြုလုပ်ရာ၌ လိုအပ်သော သိုးမွေးအရောင်အဆင်းတို့ကိုလည်း ကျမ်းလာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာဏမာတုသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်မုန့်မျိုးကို ပူဝ, မန္ထ-ဟုခေါ်ဆိုသည်ကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်းပူဝ, မန္ထမုန့်တို့ဖြင့် ခံယူရမည့် အတိုင်းအတာကို ဖော်ပြလျက်၊ ရဟန်းတော်များ မပြုလုပ်ကောင်းသော အပ်ကျည် (အပ်ဗူး) သရုပ်တို့ကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ဇောဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်လာ ရဟန်းမများ တစ်ယောက်တည်း မသွားအပ်သော နေရာများကို ဖော်ပြ၍၊ သယံဘူစာရံ-၌ သယံဘူစာရ အရကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ အမျိုးသမီးများ ရဟန်းပြုရာ၌ အပျိုစင်နှင့် အအိုတို့၏ ရရှိနိုင်သော အခွင့်အရေး ခြားနားချက်များကို ရေးပြပြီးလျှင်၊ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်များကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်သော ရဟန်း၊
(ခ) လူမှုကိစ္စများကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးသော ရဟန်းမ။

၇။ သတ္တဟာရက် ဝါဿ ပရိယေသေယျ-၌ ပရိယေသေယျမည်ပုံကို ရေး၍၊ တိစီဝရိတ် သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်မီ ပြုလုပ်သင့်သော အချက်များကိုလည်း ကခ်ီအလိုကျ ရေးခဲ့ပါ။

၈။ အခြားသောသံယာအားလည်းကောင်း၊ ဂိုဏ်, ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း စွန့်ခြင်း ဝေဖန်ခြင်းငှါ မပြုလုပ်ကောင်းသောသံယိကပစ္စည်း ဂရုဘာဏ်ငါးမျိုးတို့ကို ကခ်ီဝိတရကီ အဋ္ဌကထာ၌ ပြသည့်အတိုင်း ခွဲခြားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဘိက္ခုနီ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ ဘိက္ခု ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ စကားရပ်နှင့် မတူသောလဲလှယ်ထားသော စကားရပ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ အဘယ်ကြောင့် ဤစကားရပ်ကို လဲလှယ်ထည့်သွင်းထားရပါသနည်း ကခ်ီအလိုကျ ဖြေပြပါ။

၁၀။ ဂရုပါဝုရဏ, လဟုပါဝုရဏတို့ကို သုံးဆောင်ရန် သင့်လျော်သောကာလတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ရတ္တန္ဓကာရ အပ္ပဒီပေ၌ ဒီပအရနှင့် သာမိကေ အနာပုဏ္ဏ ပက္ကမေယျ-၌ သာမိက အရ တို့ကိုလည်း ကခ်ီလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ကယာ ၊ ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ရတနဝဂ်၊ ဝဿိကသာဋ္ဌိကသိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ နဂ္ဂဝဂ်၊ ဥဒကသာဋ္ဌိကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိ ရေးလေ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ ပါရာဇိက မကျပါ။ **သာဓက-** အဒိန္နံ အာဒိယေယျ။
ရနိုင်သော အပြစ်များ- အဘ္ဘာန်သွင်းရာ မရောက်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။
သိုးမွေးအရောင်အဆင်း- အနက်ရောင် သိုးမွေး ၂-ဖို့၊ အဖြူရောင် သိုးမွေး ၁-ဖို့၊ ဝါ- ၃- ခုမြောက်သော အဖို့၊ ကြောင်သော အဆင်းရှိသော သိုးမွေး ၁-ဖို့၊ ဝါ ၄- ခုမြောက်သော အဖို့။

http://www.dhammadownload.com

၄။ **ပူ၀-** လက်ဆောင်အလို့ငှါ စီရင်အပ်သော အတိရသကမုန့်, လဗ္ဗားမုန့်, မုန့်ကြွပ်ကျစ်စသော မုန့် ခဲဘွယ်။

မန္ထ- ဆုပ်အပ် လုံးအပ်ပြီးသော အလုံးအခဲဖြစ်စေ, မဆုပ်အပ် မလုံးအပ်သေးသော အမှုန့် ဖြစ်စေ, နှမ်းလုံး ဆန်လုံး သက်သက်ဖြစ်စေ လမ်းခရီး၌ ရိက္ခာအလို့ငှါ စီရင်အပ်သမျှ အားလုံး။

အတိုင်းအတာ- ၂-သပိတ်ပြည့်, ၃-သပိတ်ပြည့်။

အပ်ကျည် သရုပ်-

၁။ အရိုးဖြင့် ပြုအပ်သော အပ်ကျည်, ၂။ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော အပ်ကျည်,

၃။ ဦးချိုဖြင့် ပြုအပ်သော အပ်ကျည်။

၅။ အခြားတစ်ရှာ, မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း။

သယံဘူစာရ အရ- ၅-ရက် ၁-ကြိမ် လှည့်လည်၍ ဝတ်အပ်သော တိစီ၀ရိုက်, ရေသနပ်, ရင်စည်းတဘက် ဟူသော သက်နှံး ၅-ထည်။

၆။ အပျိုစင်ဖြစ်လျှင် အသက် ၂၀-၌ ရဟန်းခံနိုင်သည်, အအို ဖြစ်လျှင် အသက် ၁၈-နှစ်၌ ရဟန်းခံနိုင်သည်။

(က) သေသူ လူဖြစ်လျှင် မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိက,
သေသူ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျှင် သဉ္စိစ္စသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

(ခ) ဂိဟိဝေယျာ၀စ္စသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

၇။ လက်နက် ရနိုင်သော နည်းလမ်းဖြင့် ရအောင်ပြုခြင်း, ရှာခြင်း။ ၎င်းနောက် သေစေလိုသူ၏ အနီး၌ ချထားခြင်းတို့ကို ပရိယေသေယျ-ဟုခေါ်သည်။

ပြုလုပ်သင့်သော အချက်များ- သက်နှံး ဆေးဆိုခြင်း။ ကပ္ပဗိန္ဒု ထိုးခြင်း။

၈။ ၁။ ပထမဂရုဘဏ်- အာရာမ, အာရာမ၀တ္ထု။ (၂)

၂။ ဒုတိယဂရုဘဏ်- ဝိဟာရ, ဝိဟာရ၀တ္ထု။ (၂)

၃။ တတိယဂရုဘဏ်- ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်း, ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး။ (၄)

၄။ စတုတ္ထဂရုဘဏ်- သံအိုး, ကြေးအိုး, သံအိုးစရည်း, ကြေးအိုးစရည်း, သံရေအိုး, ကြေးရေအိုး, သံဖျင်းအိုး, ကြေးဖျင်းအိုး, ပဲကွပ်, ပုဆိန်, ဓားမ, ပေါက်တူး, ဆောက်။ (၉)

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပဠမဂရုဘက်- နွယ်, ဝါ။, ဖြူဆံမြက်, ပြိတ်မြက်, မြက်သာမန်, မြေညက်, သစ်ဘက္ကာ, မြေဘက္ကာ။ (၈)

၉။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုန် ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ။
အကြောင်း- ဘိက္ခုနီမတို့ ဆန္ဒမတူဘဲ ဆန္ဒမတူဘဲ ပါရာဇိက မကျ။ ဆန္ဒတူမှ ပါရာဇိက ကျသည်-ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဆန္ဒသော-ကို လဲလှယ်ထည့်သွင်းထားသည်။

၁၀။ အေးသောအခါ ဂရုပါဝုရဏ, ပူသောအခါ လဟုပါဝုရဏ။
ဒီပ အရ- ဆီမီးရောင်, လရောင်, နေရောင်, မီးဖိုမှထွက်သော အရောင်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အရောင်။
သာမိက အရ- ထိုအိမ်၌ တတ်သိနားလည်သူ လူတစ်ယောက်။

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ရဟန်းတစ်ပါးကို ဆွမ်းခံအတူခေါ်သွားပြီးနောက် မလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်လို၍ အဖော်ရဟန်းကို ပြန်လွှတ်သော ရဟန်းအား အာပတ်သင့်ပုံပြသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၊ ကုမာရိဘူတဝဂ်လာ "ဝုဋ္ဌာပေယျ" သဒ္ဒါ မပါသောသိက္ခာပုဒ်နှင့် သောကာဝါသသိက္ခာပုဒ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိသာဓကနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဘုရားရှင်၏ သံယာပရိသတ် ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းအကြောင်းများ။
(ခ) နိဿဂ္ဂိ သာသက်သိက္ခာပုဒ်လာ ဘိက္ခု- အရ ယူရမည့် ရဟန်း။

၄။ "ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ ထွန်းစေသော်" ဟု လူတို့နှင့်သံပြိုင်သီဆိုသော ရဟန်းအား ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိ/ မရှိ အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်၍၊ အနုပခဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်လာ ဇာနံ- အရ နေရာမှ မထစေ ထိုက်သူများကိုလည်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

၅။ ဘိက္ခုနီ အဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ အဌဝတ္ထုကသရုပ်များမှ နောက်ဆုံး ၄-ခုတို့ကို သာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုရ၏၊ ရဟန်းယောကျ်ားတို့နှင့် မသက်ဆိုင်သော ဘိက္ခုနီ သံယာဒိသေသ်ထဲမှ လွန်ကျူးလျှင် လွန်ကျူးခြင်း အာပတ်သင့်နိုင်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ ကိုလည်း တိကျစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့အားသင့်ရောက်နိုင်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

(က) သုံးယူဇနာထက်အလွန် သိုးမွေးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူ၍ ခရီးသွားသော ရဟန်း။

(ခ) မိန်းမပျိုနှင့်အတူ မျက်စိဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေသော ရဟန်း။

(ဂ) ခိုးသူကုန်သည်နှင့် တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ သွားသော ရဟန်း။

(ဃ) နှုတ်ခမ်းတွင်ကပ်နေသော ဆွမ်းလုံးကို လျှာဖြင့်လျက်၍ စားသော ရဟန်း။

(င) အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်တည်း ရေချိုးသော ရဟန်းမ။

၇။ သမုဒါစရေယျ- အရ "ပြောခြင်း"ဟူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သောပြောခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသ နည်း? ဖြေဆိုရ၏၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ သြဘာသေယျ- ၌ "သြဘာသန"သရုပ်ကိုလည်း ကခ်ီလာအတိုင်း ပါဠိ+ မြန်မာနှစ်ဘာသာ တွဲစပ်ပြပါ။

၈။ မိုးရေခံသက်နန်းနှင့်စပ်၍ သိသင့်သိထိုက်သော "ခေတ် ၄-မျိုး"ကို ဆိုင်ရာ ရက်, လ- တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပိုင်းခြားပြပြီးလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်သိက္ခာပုဒ်လာ နှင်ထုတ်ကောင်းသော ရဟန်း တို့ကိုလည်း ကခ်ီလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဘိက္ခုပါတိမောက်၊ ဝိလေခန, မောဟနသိက္ခာပုဒ်တို့၌လာသော ဥဒ္ဒိသမာန(ဥဒ္ဒိသန) နှစ်ခုတို့၏ အထူးကိုရေး၍၊ ပလ္လတ္ထိကာယသိက္ခာပုဒ်အရ လက်အာယောဂပတ်, ပုဆိုး အာယောဂပတ် ဖွဲ့ပုံကိုလည်း ကခ်ီလာသည့်အတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ လသုဏ- အရ မယူရသော(စားကောင်းသော) ကြက်သွန်အမျိုးအစားကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ စိတ္တာဂါရသိက္ခာပုဒ်လာ ရာဇဂါရ, စိတ္တာဂါရ, အာရာမ, ဥယျာန, ပေါက္ခရဏီ- တို့၏ အရကိုလည်း ကခ်ီနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ (က) အချင်းချင်း အကျိုးစီးပွားကို ပြောဆိုခြင်း, အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထစေခြင်း။
သာဓက–ဇဝံ သံဝမှာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ၊ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေန။
(ခ) တောကျောင်းနေ ရဟန်း။
သာဓက–ဥပဝသ် ခေါ ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသင်္ကသမ္မတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ တထာရူပေသု ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟာရေန္တော။

၄။ သင်္ဂီယတနာ ၃–တန် တင်ပြီးသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာဓမ္မကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ရှုတ်ဆိုပို့ချမှသာ အပြစ်ရှိသည်၊ ဤ၌ ပါဠိဘာသာမဟုတ်သောကြောင့် ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ် အရ အပြစ်မရှိပါ။
ဇာနံ အရ–
သိက္ခာကြီးရဟန်း, ဂိလာနရဟန်း, ကျေးဇူးများ၍ သံဃာက ပေးထားသော ဘဏ္ဍာဂါရိကရဟန်း, ဓမ္မကထိကရဟန်း, ဂဏဝါစကစာချရဟန်းစသည်။

၅။ ချိန်းချက်ရာအရပ်သို့ သွားခြင်း, ယောက်ျား၏ ရှေ့ရှလာခြင်းကို သာယာခြင်း, ဖုံးကွယ်ရာ အရပ်သို့ ဝင်ခြင်း, ကာယသံသဂ္ဂအကျိုးငှါ မိမိကိုယ်ကို ယောက်ျားအနီးသို့ ဆောင်ခြင်း။
သိက္ခာပုဒ်–
ဥသယဝါဒိကာ, စောရီဝုဋ္ဌာပိကာ, ဇောဂါမန္တရဂမန, ဥက္ခိတ္တာကသြသာရဏာ, ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏပထမ, ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏဒုတိယ ပေါင်း ၆–ပုဒ်။

၆။ (က) ဇဋ္ဌကလောမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊
(ခ) ရဟော နိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊
(ဃ) သြဋ္ဌနိလ္လေဟကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်၊
(င) နဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

၇။ ဥတ္တာမနုဿမမ္ဟကို မိမိ၌ ကပ်ဆောင်၍ ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, ကိုယ် နှုတ် ၂-ပါးစုံဖြင့်ဖြစ်စေ တတ်သိနားလည်သော လူဏတ် ရှိသူအား ပြောခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

သြဘာသန သရုပ်-

၁။ ဝဏ္ဏ- ဝစ္စမဂ်, ပဿာဝမဂ်ကို ရည်ရွယ်၍ ချီးမွမ်းခြင်း။
၂။ အဝဏ္ဏ- ကဲ့ရဲ့ခြင်း။
၃။ ယာစန- မေထုန်ကို တောင်းခြင်း။
၄။ အာယာစန- မေထုန်ကို တောင့်တခြင်း။
၅။ ပုစ္ဆန- မေထုန်ပေးနည်းကို မေးခြင်း။
၆။ ပဋိပုစ္ဆန- ရှေးရှုမေးခြင်း။
၇။ အာစိက္ခဏာ- မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မေထုန်ပေးပုံ ပေးနည်းကို ပြောပြခြင်း။
၈။ အနုသာသန- မမေးအပ်ဘဲ သွန်သင်ခြင်း။ နည်းပေးလမ်းပြခြင်း။
၉။ အက္ကောသန- ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒရာဂဖြင့် ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

၈။ ၁။ ပရိယေသနခေတ်- နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ အထိ ၆-လ၊
၂။ ကရဏခေတ်- ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ အထိ ၅-လခွဲ။
၃။ နိဝါသနခေတ်- ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ အထိ ၅-လခွဲ။
၄။ အဓိဋ္ဌာနခေတ်-ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ အထိ ၄-လ။

နှင်ထုတ်ကောင်းသော ရဟန်း-

ငြင်းခုံမှုပြုတတ်သော ရဟန်း, ခိုက်ရန်ဖြစ်တတ်သော ရဟန်း, ဆန်ကျင်ဘက် စကား ပြောတတ်သော ရဟန်း, စကားများသော ရဟန်း, သံဃာ၌ အဓိကရဏ်း ပြုတတ်သော ရဟန်း, အလဇ္ဇီ ရဟန်း။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်- ရွတ်ဆိုပို့ချခြင်း, ပို့ချစေခြင်း, သရဇ္ဈာယ်ခြင်း စာပြန်ခြင်း။
မောဟနသိက္ခာပုဒ်- ဥပုသ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း။ ဤသို့ ထူးသည်။
အာယောဂပတ် ဖွဲ့ပုံ-
လက်အာယောဂပတ်- ဒူးနှစ်ဖက်ထောင်ပြီး ထိုဒူးနှစ်ဖက်ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ခြင်း။
ပုဆိုးအာယောဂပတ်- ထောင်နေသော ဒူးနှစ်ဖက်ဖြင့် ကျောက်ကုန်းရိုးကို ပုဆိုး, အဝတ်သက်နှံ့ဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ထိုင်ခြင်း။

၁၀။ ၁။ ပလဏ္ဍုက- ၁-မြှောင့်သာရှိသော ကြက်သွန်ဝါ။
၂။ ဘဋ္ဌနက- ၂-မြှောင့်ရှိသော ကြက်သွန်နီ။
၃။ ဟရိတက- ၃-မြှောင့်ရှိသော ကြက်သွန်စိမ်း။
၄။ စာပလသုဏ- အမြှောင့်မပါ အမြိတ်သာပါသော ကြက်သွန်ဖြူ။
ဆောင်- ပလဏ္ဍု, ဘဋ္ဌ၊ ဟရိတ၊ စာပ လသုဏာ။
ရာဇာဂါရ- မင်း၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ အိမ်တော် (မင်းကွန်း စံနန်းတော်)။
စိတ္တာဂါရ- လူအများ၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ ဆန်းကြယ်စွာ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်၊
အာရာမ- လူအများ၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ မြို့တွင်း ဥယျာဉ်၊
ဥယျာန- လူအများ၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ မြို့ပြင် ဥယျာဉ်၊
ပေါက္ခရဏီ- လူအများ၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ ရေကန်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် သုဒ္ဓပါစိတ် နဂ္ဂဝဂ်လာ ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိသက်သက် မျှသာ ရေးသားပြပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် နိဿဂ္ဂိပါစိတ် ပတ္တဝဂ်လာ ပုဂ္ဂလိကစေတာပနသိက္ခာပုဒ်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဘိက္ခုပါတိမောက် သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ၌ ဩတိဏ္ဏ သဒ္ဒါပါသော သိက္ခာပုဒ်အမည်တို့ကို တိကျစွာ ရေတွက်ပြ၍၊ သံဃဘေဒကရဟန်းဟူသည် အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ဆိုလိုပါသနည်း?ကျမ်းရင်းလာအတိုင်းသာ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မာတုဂါမနှင့် တယောက်ချင်းချင်း မနေသင့်သော နေရာဌာနမျိုးကို ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်လာအတိုင်းသာ ထုတ်ဖော်ညွှန်ကြား၍၊ ထိုနေရာမျိုး၌ အကယ်၍ နေထိုင်ခဲ့ပါက သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်အမည်တို့ကိုလည်း ကျမ်းရင်းလာ အတိုင်းသာ သိသာရုံမျှ ရေးသား ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၅။ အကာလိကသင်္ကန်းဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် အလိုရှိသော ရဟန်းတော်တစ်ပါးအနေဖြင့် အာပတ်မသင့်အောင် ပြုလုပ်ရမည့် စည်းကမ်းနည်းလမ်းများကို အကာလစီဝရသိက္ခာပုဒ်၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ အခင်းသစ်ပြုလုပ်ရာ၌ အခင်းတစ်ခင်းပမာဏ၏ ထက်ဝက်ပါဝင်ရမည့် သိုးမွေးအရောင်အမျိုးအစားကို ဝိနယပါဠိသာဓက အထောက်အထားပြ၍ တိကျစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ စတုဝဂ္ဂသံဃာတော်များ ပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသော သံဃာ့ကံတို့ကို ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ အဖျပေါ်သထောဟူသောပါဠိဖြင့် အဘယ်ကို ပယ်ပါသနည်း?ကခ်ါဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ အပြား ၂-ပါးကို တိကျစွာ ရေးသားဖြေဆိုပြ၍၊ လပြည့်နေ့ဝယ် ရဟန်းတစ်ပါးတည်း ဥပုသ်ပြုရာ၌ ရွတ်ဆိုရမည့် ပါဠိဝါကျ ရေးသားတင်ပြခဲ့ပါ။

၉။ တိတ္ထိယပဏ္ဍိတ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ါအဋ္ဌကထာ အဖွင့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် သုဒ္ဓပါစိတ် နဝဂ္ဂဝဏ် ကထိနဒ္ဓါရသိက္ခာပုဒ်၌ ဓမ္မိကံ ကထိနဒ္ဓါရံဝယ် "ဓမ္မိက"၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ါဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (အနက်ထင်ရှားပြီ)

၃။ ကာယသံသဂ္ဂ, ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ, အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ် ပေါင်း ၃–ပုဒ်။
သံဃဘေဒကရဟန်း–
သမဂ္ဂသံဃာ ကွဲပြားခြင်းငှါ အားထုတ်သော ရဟန်း, ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းကို ဆောက်တည်ချီးမြှောက်၍ တည်သော ရဟန်း။

၄။ နံရံစသည် ဖုံးကွယ်ထားသဖြင့် မေထုန်စသောအမှု ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မျက်စိကွယ်ရာ ဌာနမျိုး။
သင့်ရောက်သော အာပတ်–
မေထုနမှု ပါရာဇိက, ကာယသံသဂ္ဂ သံဃာဒိသေသ, ရဟောပဋ္ဌိဿနုပါစိတ် အာပတ်။

၅။ အလိုရှိလျှင် ခံယူနိုင်သည်၊ ခံယူပြီးလျှင် ၁၀–ရက် မလွန်မီ အလျင်အမြန် ချုပ်ဆိုးရမည်။

၆။ အမည်းရောင် သိုးမွေး ၂–ဆ၊
သာဓက– ဒွေ ဘာဂါ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ အာဒါတမ္ဘာ။

၇။ ဥပသမ္ပဒါက်, ပဝါရဏာက်, အဗ္ဘာနက်တို့မှ တစ်ပါး အခြား ကံအားလုံးကို ပြုနိုင်သည်။
အဖွဲ့ပေါ်သထော–ဟူသောပါဠိဖြင့်–
ဥပုသ်နေ့ မဟုတ်သော နေ့ကို ပယ်သည်။

၈။ သြဝါဒပါတိမောက္ခဒ္ဒေသ, အာဏာပါတိမောက္ခဒ္ဒေသ။
ပါဠိဝါက်– အဖွ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော အဓိဋ္ဌာမိ။

၉။ ရဟန်းဖြစ်လျှက် တိတ္ထိဘာဝကို တောင့်တသဖြင့် ကိုယ်တိုင် သမန်းမြက်အဝတ်ကို ဝတ်ခြင်း–စသော တိတ္ထိအသွင်ကို ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်, တိတ္ထိတို့အထံ ရှင်, ရဟန်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်, အဝတ်မဝတ်သော အာဇီဝကတို့ အထံ သွားပြီး ၎င်းတို့၏ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ နေခြင်းစသော အကျင့်ကိုကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်– ဤပုဂ္ဂိုလ်များကို တိတ္ထိယပက္ခန္တက–ဟု ခေါ်သည်။

၁၀။ ဘိက္ခုနီအားလုံးတို့အား အကာလသက်နိုး လှူလိုသော ဒါယကာက ကထိန်ခင်းခြင်းကြောင့် ရရှိသော အကျိုးအာနိသင် လာဘ်ထက် အပိုဖြစ်စေ, အညီအမျှဖြစ်စေ လှူပြီး

http://www.dhammadownload.com

တောင်းပန်အပ်သော သမဂ္ဂဘိက္ခုနီသံဃာက ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် တပေါင်းလ မပြည့်မီ အကြား ကထိန်နှုတ်ခြင်းကို ဓမ္မိက-ဟုခေါ်သည်။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ-

(က) ရတနဝဂ်လာ ဘေဒနက ဝိနည်းက်၊ ဥဒ္ဒါလနကဝိနည်းက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်များ။

(ခ) ဘိက္ခုနီများ နှစ်ကိုယ်ကြည်ဖြူ, စိတ်ရည်တူ၍, အတူမခွဲ, တွဲ၍မလုပ်ကောင်းသော အလုပ်ကိုပြုသော သိက္ခာပုဒ်များ။

၂။ ရဟန်းတော်တို့ မျှားစွာသော သင်္ကန်းတို့ဖြင့် ဖိတ်ခဲ့သော် အလျှူခံခွင့်ရှိသော သင်္ကန်းအရေအတွက်ပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်လာ "ဘေသဇ္ဇ"သရုပ်ကို ပါဠိ, မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြ၍ မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်လာ သင်္ကန်းကောင်းအလိုရှိသော ရဟန်း၏ စီမံပုံပြ စကားရပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ဩဝါဒဝဂ်လာ ဘိက္ခုနီတို့အား ဆုံးမရာ၌ သမ္မုတိရသော ရဟန်းတော်များ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် တွဲကာ ဖော်ပြ၍ သိက္ခာပုဒ်ကို ကျင့်လိုသော ရဟန်းတော်တို့ လုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန်များကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီများ ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့် ရပ်၍ စကား မပြောကောင်းသောအချိန်, နေရာများကို ဖော်ပြ၍ စိတ္တာဂါရဝဂ်လာ ဘိက္ခုနီများ သွား၍ မကြည့်သင့်သော နေရာများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့အား သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် တွဲ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) သံဃိကကျောင်း၌ မထေရ်ကြီးတို့ကို တိုးဝှေ့ နေထိုင်သော ရဟန်း။

(ခ) မပန်ကြားဘဲ ရှေးဖြစ်သောဆွမ်းမှ တပါးသောဆွမ်းကို လိုက်၍စားသော

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) မိမိအပေါ် သဒ္ဓါယိုဖိတ် တဏှာစိတ်ဖြင့် ဆွမ်းလျှူသူ ဒါယကာထံမှ အလျှူခံစားရန် တိုက်တွန်းသော ရဟန်းမ၊

(ဃ) တစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီများ စိတ်မချမ်းသာအောင် ပြုသော ရဟန်းမ၊

(င) မပန်ကြားဘဲ ရဟန်းရှေ့ထိုင်သော ရဟန်းမ။

၇။ အဗဒ္ဓသိမ်အပြားကို ညွှန်ပြ၍ သတ္တမ္ဘန္တရသိမ် မည်ပုံကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဝိနည်းကို မသိနားမလည်၍ ပြုမိလျှင် အာပတ်မှ လွတ်နိုင်/မလွတ်နိုင် အကြောင်းပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ အဘယ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဧကဝိတ္တဲ, ဒွေ စိတ္တာနိ, တီဏိ စိတ္တာနိ–ဟု ဆိုပါသနည်း ? ဖြေဆို၍၊ လူကြုံပါးလိုက်သော ပစ္စည်းကို ယူခဲ့ရာ၌ ဒုတိယပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကို ကခ်ါကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်လာ "အမူလကေန ပါရာဇိကေန"၌ အဘယ်သို့ဖြစ်ခြင်းကို အမူလက–ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ရှုပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်, ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ပါသော "နာနပ္ပကာရက" ပုဒ်တို့၏ အထူးကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပုဒ်ဝယ် ဝတ္ထု ၈–မျိုးတို့ကြောင့် အာပတ်သင့်ပုံများကို ကခ်ါကျမ်းလာ အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁။ (က) သူစိယရသိက္ခာပုဒ်, တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်တို့နှင့်

(ခ) ဧကမဋ္ဌတုဝဋ္ဋန, ဧကတ္ထရဏ တုဝဋ္ဋနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (တတုတ္ထရိသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သပ္ပိ– ထောပတ်၊ နဝနီတ– ဆီဦး၊ တေလ– ဆီ၊ မဓု– ပျားရည်၊ ဖာဏိတ– တင်လဲ။

စီမံပုံပြ စကားရပ်–

ဒါယကာတို့ ဤသက်နှံးသည် ငုံကို ရည်စူး၍ ရက်သော သက်နှံးဖြစ်သည်၊ အလျားရှည်အောင်လည်း ပြုကုန်လော့, အနုံပြန့်အောင်လည်း ပြုကုန်လော့, ပိတ်ပိတ်သဲသဲ တစ်ခဲနက် ဖြစ်အောင်လည်း ပြုကုန်လော့, ကောင်းစွာညီအောင်လည်း ရက်ကုန်လော့,

http://www.dhammadownload.com

ကောင်းစွာ ညီအောင်လည်း ဖြန့်ကုန်လော့, ကောင်းစွာမှန်မှန် နယ်ဖြင့်လည်း ကန့်ကြ ကုန်လော့, ကောင်းစွာ ဘီးဖြင့်လည်း ဖြီးကြကုန်လော့၊ ငါတို့သည်လည်း ဒါယကာ တို့အား တစ်စုံတစ်ခုကို နောက်ထပ် ပေးနိုင်ကုန်ရာ၏။

၄။ အတ္ထဂ်တသိက္ခာပုဒ် အရ- နေမဝင်မီသာ ဆုံးမရမည်၊ နေဝင်ချိန်နောက်ပိုင်း မဆုံးမရ။ ဘိက္ခုနုပသယသိက္ခာပုဒ် အရ- ဘိက္ခုနီ ဂိလာနမဖြစ်ဘဲ ဘိက္ခုနီကျောင်းသွား၍ မဆုံးမရ။

တာဝန်များ-

သိအောင် ပြုရမည်၊ အဖန်တလဲလဲ မေးမြန်းရမည်၊ အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရမည်။

၅။ ညဉ့်မှောင်မိုက်ရာ အချိန်၊

နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်သော အရပ်၊ ဆီမီးစသော အရောင်မရှိသော အရပ်၊ အမိုးအကာမဲ့ လွင်ပြင် အရပ်။

မကြည့်သင့်သော နေရာများ-

ဘုရင့်အိမ်တော်၊ ဆန်းကြယ်သောအိမ်၊ အာရာမ်၊ ဥယျာဉ်၊ ရေကန်။

၆။ (က) အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊

(ခ) ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊

(ဂ) ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ၊

(ဃ) အဖာသုကရဏသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(င) အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ ဂါမသိမ်, သတ္တာဗ္ဗန္တရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ် ပေါင်း ၃-ပါး။

သတ္တာဗ္ဗန္တရသိမ်-

ရွာမရှိသော တောအရပ်၌ ကံပြုသော သံဃာ၏ ထက်ဝန်ကျင် ၇-အဗ္ဗန္တရ ရှိသော အရပ်သည် သတ္တာဗ္ဗန္တရသိမ် မည်၏။

အာပတ်မှ လွတ်/မလွတ်- အာပတ်မှ မလွတ်နိုင်ပါ။

အကြောင်း- အာပတ်သင့်ကြောင်း ၆-ပါးတွင် အညာဏတာ မသိ နားမလည်ခြင်း ပါသောကြောင့် အာပတ်မှ မလွတ်၊ (ဥပမာ- သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်သည် နောသညာ

http://www.dhammadownload.com

ဝိမောက္ခဖြစ်သည့်အတွက် လွန်ကျူးလိုစိတ် မရှိဘဲ အောင်သွယ်မှုပြုမိလျှင်လည်း အာပတ်သင့်သည်သာဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်မှ မလွတ်။)

၈။ အကုသိုလ်စိတ် အစွမ်းဖြင့် ဇော် စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်, အဗျာကတ အစွမ်းဖြင့် ဒွေ စိတ္တာနိ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ အားလုံးအစွမ်းဖြင့် တီဏိ စိတ္တာနိ–ဟုဆိုသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ အဆင့်ဆင့်–

ဆောင်ယူသွားစဉ် ခိုးစိတ်ဝင်၍ ခေါင်းဦးရှိသော ဝန်ကို သုံးသပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ လှုပ်ရှားစေလျှင် ထုလ္လစ္စည်း။

ပခုံးသို့ လျှောချခြင်းစသော နေရာရွှေ့စေလျှင် ပါရာဇိက။

၉။ မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ယုံမှားခြင်းဟူသော ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများ မရှိခြင်းကို အမူလက–ဟု ဆိုသည်။

နာနပွကာရက–ပုဒ်တို့၏ အထူး–

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်– ကတ, အကတ, ကတာကတဖြစ်သော ရွှေ, ငွေ၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်– သက်နှံးစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာအစွမ်းဖြင့် များပြားသော ဘဏ္ဍာ၊ ဤသို့ ထူးသည်။

၁၀။ ချိန်းချက်ရာသို့ သွားခြင်းကြောင့် ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်၊ ချိန်းချက်သော ယောက်ျား၏ ဟတ္ထပါသ်သို့ရောက်ကာမျှ ဖြစ်လျှင် ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်။ ယောက်ျား၏ ရှေးရှုလာခြင်းကို သာယာခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ထုလ္လစ္စည်း။

ကြွင်းသော ဝတ္ထု ၆–မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုကြောင့် ထုလ္လစ္စည်း။

၈–ခုမြောက် ဝတ္ထုပြည့်လျှင် ပါရာဇိကအာပတ်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁၃၇၀–ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂–၄–၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ကိုတ္ထုနိုတို့ ယောက်ျားများနှင့် တစ်ယောက်ချင်း မနေသင့်သော နေရာများ၌ နေထိုင်သွားလာမှုကြောင့် အပြစ်သင့်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးသားဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဒုဃယူလွှဲမှား ကလ္ပကသာမဏေအား ရဟန်းတို့က ရှေးဦးစွာပြောဆိုသင့်သော စကားရပ်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မုသာဝါဒပြောဆိုခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်များကို ကုန်စင်အောင် ဖေါ်ထုတ်၍ ဝါကျတ်ပြီးပါက ဘိက္ခုနီတို့ ကျင့်ရမည့် ဝတ္တရားတို့ကိုလည်း ဝိနည်းပညတ်တော်မှ ထုတ်ဆောင်ညွှန်ပြပါ။

၄။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်တွင် ပါဝင်သော အနုပညတ်များကို ထုတ်ဆောင်ပြ၍ ရဟန်းတော်များနှင့် မအပ်စပ်သော အပ်ကျည်ဗူးအမျိုးအစားတို့ကို ညွှန်ပြပါ။

၅။ ရတ္တာနွေကာရဝဂ်လာ ပဋ္ဌာန်ဆန်, အဖျောကာသ-တို့၏ မတူပုံကိုရှင်းပြ၍ အပျိုစင်သိက္ခာမာန်အား ရဟန်းခံပေးရာ၌ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်များကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့် တွဲယှဉ်ကာ ဖော်ပြပါ။

၆။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ သရုပ်ကို ကခ်ီလာအတိုင်း ထုတ်ပြ၍ ကမ္မာရှာဟု ဆိုစမှတ်ပြုနေသော ယနေ့ခေတ်တွင် ဗုဒ္ဓတရားတော် ကမ္မာအနှံ့ဖြန့်လိုသော ရဟန်းတော်များ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား သင်ကြားလျှင် အပြစ်ရှိ/မရှိ အာဂမယုတ္တိတို့ဖြင့် ညှိနှိုင်းကာ ဉာဏ်ရှိသလို ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၇။ ခဏဂ္ဂါးယူထားသော ပစ္စည်းကို ပြန်မပေးသဖြင့် ဒုတိယပါရာဇိကဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရလျှင် မည်သည့်ခိုးနည်းသို့ သွင်းယူဆုံးဖြတ်ရမည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ သိသင့်စရာ ဝိကပ္ပနာပြုရခြင်းနှင့် ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုခြင်း အကျိုးတို့ကို ကျနစွာ ရေးသားတင်ပြပါ။

၈။ အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ အညဝါဒက ဝိဟေသကဟုဂ္ဂိုလ်-ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း? ဖြေဆိုရ၍ မည်သည့်ဘာသာစကားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းသည် ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်ပါသနည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၉။ ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပုဒ် ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ-၌ အဘယ်ကံမျိုးကို ဓမ္မိကကံ ဟုခေါ်ဆိုပါနည်း? ဖြေဆိုပြီး ဥတ္တိစတုတ္ထကံပြုရာဌာနတို့ကိုလည်း ကခ်ီလာအတိုင်း ထုတ်ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ယှဉ်တွဲ၍ ဖော်ပြပါ။

(က) မိန်းကလေးအား ရည်းစားစကားပြောဆိုသော ရဟန်။

(ခ) မြေချိုင့်ခွက်သွားအောင် အားစိုက်၍ ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်။

(ဂ) ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမ၏အထံမှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ခံယူ၍စားသောရဟန်။

(ဃ) ဘိက္ခုနီသံယာကို ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုသော ရဟန်းမ၊

(င) လက်ရှစ်သစ်ထက် မြင့်သော ကုတင်၌ ညအိပ်သော ဘိက္ခုနီ။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်း (အပြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယ (ဒွေမာတိကာ) ဘာသာ

၁။ (ရတ္တာနွကာရ, ပဋ္ဌိစ္စဆေနာကာသ, အဗ္ဗောကာသသလ္လပန, ဒုတိယိကဉယျောဇန သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (မာဝုသော သမဏုဒ္ဒေသ ။ပ။ ပဋ္ဌိသေဝတော အန္တရာယာယ-ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မုသာဝါဒပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါရာဇိက။
အမူလက ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း မုသာဝါဒပြောဆိုခြင်းကြောင့် သံဃာဒိသေသ်။
ရိုးရိုး မုသာဝါဒပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်။
အမူလကသံဃာဒိသေသ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း မုသာဝါဒပြောဆိုခြင်းကြောင့် သံဃာဒိသေသ်။
ကျင့်ရမည့် ဝတ္တရာများ-

၁။ အနည်းဆုံး ၆-ယူဇနာ, ၅-ယူဇနာတိုင်တိုင် ဒေသစာရီ သွားရမည်၊

၂။ ဥဘတောသံဃာ၌ ဖြင်ခြင်း, ကြားခြင်း, ယုံမှားခြင်းဟူသော အကြောင်း ၃-ပါး ဖြင့် ပဝါရဏာ ပြုရမည်။

၄။ (အညတြ သမယာ) ဂိလာနသမယော စီဝရဒါနသမယော စီဝရကာရသမယော အဒ္ဓါနဂမနသမယော နာဝါဘိရုဟနသမယော မဟာသမယော သမဏဘတ္တသမယော။
မအပ်စပ်သော အပ်ကျည်ဗူး- (ကယား ၄-၍)

၅ ပဋ္ဌိစ္စန္န-ဟူသည် နံရံ စသော အကာဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ် ဖြစ်သည်။
အဗ္ဗောကာသ- ဟူသည် အမိုးအကာ မရှိသော လွင်တီးခေါင် အရပ် ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါ ၇ရပ်-

ပထမကုမာရိဘူတသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ အသက် ၂၀-ပြည့်ခြင်း။

ဒုတိယကုမာရိဘူတသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ ၂-နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ် ၆-ပါးကို ကျင့်ပြီးခြင်း။

တတိယကုမာရိဘူတသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ သံဃာမှ ဥဒ္ဒာနသမ္မုတိ ရခြင်း။

၆။ သာသနာမှ အပယ်ခံ၍ အကျိုးမဲ့ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သော ဆင်အတတ်, မြင်းအတတ်, ရထားအတတ်, လေးအတတ်, ဓားဆောက်ချွန်အတတ်, အာထဗ္ဗဏမန္တန်, ခိလနမန္တန်, ဝသီကရဏမန္တန်, သောသာပနမန္တန်, အဆိပ်ဆေးဖော်စပ်နည်း စသော သူတပါးကို ညှင်းဆဲနိုပ်စက်ကြောင်းဖြစ်သော အတတ်တို့သည် တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ဖြစ်သည်။

အပြစ်ရှိ/ မရှိ-

အပြစ် မရှိပါ။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ပရိယာပုဏနသိက္ခာပုဒ်၌ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဟူသည် အကျိုးမဲ့ကိုဖြစ်စေခြင်း, သူတပါးကို ညှင်းဆဲကြောင်းဖြစ်ခြင်း အတတ်မျိုးကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ အင်္ဂလိပ် ဘာသာ စကားကား အကျိုးမဲ့ဖြစ်စေခြင်း သူတပါးကို ညှင်းဆဲကြောင်းဖြစ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။

အာဂမယုတ္တိ- ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏေယ္ယ။ ပါစိတ္တိယံ။

၇။ အဝဟရဏ ခိုးနည်းသို့ သွင်းယူဆုံးဖြတ်ရမည်။

ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့် ၎င်းသက်နှံကို သိမ်းသိမ်းဆည်းနိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုခြင်းဖြင့် သိမ်းသိမ်းဆည်းခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်း, အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၈။ အညဝါဒကပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် သံဃာ့အလယ် ဝိနည်းဓိရ်မေးသောအကြောင်းအရာမှ တပါးသော အကြောင်းအရာကို ပြောဆိုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ဝိဟေသကပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ဘာမှမပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို ညှင်းဆဲတတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။

ဂဏဘောဇဉ် ဖြစ်ပုံ-

ဘတ္တ, အန္န-စသော ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလုံးဖြင့်လည်းကောင်း, ပါဠိဘာသာမှ တစ်ပါးသော ဘာသန္တရဖြင့်လည်းကောင်း ဘောဇဉ် ၅-ပါး၏ အမည်ကို ယူ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ဂဏဘောဇဉ် ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဟုတ်မှန်သော သဘော, စောဒနာ သာရဏာဝိနည်း, ဘုရားအဆုံးအမဖြင့် ပြုအပ်သော အပလောကနက် ဥတ္တိုက် ဥတ္တိုဒုတိယက် ဥတ္တိုစတုတ္ထက် ဟူသော က် ၄-မျိုးကို ဓမ္မိက ကံ-ဟုခေါ်သည်။

ဥတ္တိစတုတ္ထကံပြုရာဌာန-

၁။ သြသာရဏာ၊ ၂။ နိဿာရဏာ၊ ၃။ သမ္မုတိ၊
၄။ ဒါန၊ ၅။ နိဂ္ဂဟ၊ ၆။ သမနုဘာသန၊
၇။ ကမ္မလက္ခဏာ။

၁၀။ (က) ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
မှတ်ချက်- ပုစ္ဆကအာဘော်ကို ချိန်၍ ဖြေဆိုခြင်းသာဖြစ်သည်၊ အမှန်မှာ ဝစ္စမဂ်, ပဿာဝ မဂ်, မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုမှ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသံဃာဒိသေသ်အာပတ် သင့်သည်၊ ဝစ္စမဂ်, ပဿာဝမဂ်, မေထုန်နှင့် မစပ်လျှင် သံဃာဒိသေသ်မသင့်နိုင်ပါ။
(ခ) ပထဝီခဏနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်၊
(ဂ) ပထမပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါဋိဒေသနီယအာပတ်၊
(ဃ) ဂဏာပရိဘာသနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်၊
(c) အာသန္ဒိပရိဘုဥနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်။

၇။ ပထမပြန်စာ့မေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အနောက်ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ အနုပညတ် အများဆုံးဖြင့် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်နှင့် မြို့ထဲရွာထဲဆွမ်းစားကြွရင်း အိမ်လည်မှုကြောင့် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ဝါတွင်း ဝါပတို့၌ ခရီးဒေသစာရီနှင့် ပတ်သက်၍ ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးပါ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။
(က) ဘေသဇ္ဇလည်းဖြစ် ပဏီတလည်းဖြစ်သော ပစ္စည်းများ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပဏီတသာဖြစ်၍ ဘောသဇ္ဇမဖြစ်သော ပစ္စည်းများ။
(ဂ) နောက်ပြောင်ကျီစယ်လိုခြင်းသော်မှ ဝှက်မထားကောင်းသော ပစ္စည်းများ။

၄။ ဝိကာလ၌ ရဟန်းတော်များ မလုပ်ကောင်းသော အလုပ်နှစ်မျိုးကို သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီး။ အပ်ဗူးမလုပ်ကောင်းသောပစ္စည်းများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ရဟန်းတော်များသည် အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တိုင်ပင်ချိန်းချက်၍ ခရီးမထွက်ကောင်းပါသနည်း သိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။

၆။ အသုံးသပ်ခံရဟန်းမ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကိုသိက္ခာပုဒ်ထောက်၍ ပါရာဇိကခေတ်, အပါရာဇိကခေတ်အားဖြင့် ကုန်စင်အောင် ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

၇။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌ လိမ်လည်ပြောဆိုပုံ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ် အနာပတ္တိဝါရ၌ ဥမ္မတ္တကစသည် မပါဝင်ခြင်းအကြောင်းကို ကခ်ီအဋ္ဌကထာလာသည့် အတိုင်း ရေးပါ။

၈။ တတော နိဟရိတ္တာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိ သံဝိဘဇိတမ္ဗံ-၌ ဝေဖန်ပုံနှင့် ကာလိကလေးပါးတို့တွင် သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပုဒ်နှင့်သာဆိုင်သော ကာလိကတို့ကို ကခ်ီအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ရေးပါ။

၉။ မောဟနသိက္ခာပုဒ်လာ တဋ္ဌ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော-၌ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှုဖြင့် ပြုလုပ်ပုံ အခြင်းအရာနှင့် ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ-၌ သံဃာ့ကံလေးပါးကိုလည်း ကခ်ီအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ရေးပါ။

၁၀။ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယ္ယ။ သယံဒ္ဓိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယ္ယ-တို့၌ ဟတ္ထ သယံဒ္ဓိအရတို့ကို ဖော်ပြပြီး။ အနညာယ ဂဏသ ဆန္ဒံ-၌ ဂဏ-အရကိုလည်း ကခ်ီအဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း ရေးပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်း/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်နှင့် စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အန္တောရဋ္ဌ, တိရောရဋ္ဌ, အန္တောဝဿ, စာရိက နှ ပတ္တမနုသိကွာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ (က) ထောပတ်, ဆီဦး, ဆီ, ပျားရည်, တင်လဲ။
(ခ) ငါး, အသား, နို့ရည်, နို့ခမ်း။
(ဂ) သပိတ်, သင်္ကန်း, နိသီဒိုင်အခင်း, အပ်ကျည်, ခါးပန်းကြိုး။

၄။ ၁။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ခဲစား သုံးဆောင်ခြင်း။
၂။ ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ မပန်ပြောဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်း။
ပစ္စည်းများ-
၁။ နွားရိုး, ကျွဲရိုး-စသော အရိုး၊ ၂။ ဆင်စွယ်၊ ၃။ နွားဦးချိုစသော ဦးချို။

၅။ သြဝါဒဝဂ်၊ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်, နာဝါဘိရဟနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ ဘိက္ခုနီမ၊ သင်္ဃိစ္ဆဝဂ်၊ ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ခိုးသူကုန်သည်၊ သင်္ဃိစ္ဆဝဂ်၊ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ မာတုဂါမ-တို့ဖြစ်သည်။

၆။ ဥဗ္ဗဏဏမဏ္ဍလိကာသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍-
ပါရာဇိကခေတ်-ဟူသည် ညှပ်ရိုး နှစ်ဖက်အောက်, ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက် အထက်၊ တံတောင်ဆစ် အထက်-တို့ ဖြစ်သည်။
အပါရာဇိကခေတ်-ဟူသည် ညှပ်ရိုး နှစ်ဖက်အထက်, ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက် အောက်၊ တံတောင်ဆစ် မှစ၍ အဖျားပိုင်း လက်-တို့ ဖြစ်သည်။

၇။ မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြစ်အောင်, ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုကို မဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြစ်အောင် ပြု၍ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ သိစေခြင်းကို လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်း ဟုခေါ်သည်။
မပါဝင်ခြင်းအကြောင်း-
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရှုးသွပ်ခြင်းစသည် မရှိနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဗျာန်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း ရှုးသွပ်ခြင်းစသည် ဖြစ်လျှင် ဗျာန်လျှောသောကြောင့်လည်းကောင်း ဥမ္မတ္တကစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အနာပတ္တိဝါရ၌ မပါဝင်။

၈။ ၂-သပိတ်, ၃-သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို ခံယူပြီးနောက် ရရာအရပ်မှ အနီးဆုံး ဖြစ်သည့် ရွာတွင်းဆွမ်းစားဇရပ်သို့ ဖြစ်စေ, ကျောင်းတိုက်သို့ ဖြစ်စေ, မိမိ ကပ်ဝင်နေကျ အရပ်သို့

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်စေ သွားရ၍ ၁-သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို မိမိဖို့ ထားပြီး ကြွင်း မုန့်တို့ကို ဘိက္ခုသံဃာ အား ပေးလှူရမည်၊ မိတ်ဆွေရဟန်းကို ရွေး၍ မပေးရ။

ဆိုင်သော ကာလိက- ယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိက။

၉။ မသိ၍ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်မှု မရှိ၊ အာပတ်သင့်သည်သာ၊ ၎င်းအာပတ်ကို ဓမ္မဝိနယအတိုင်း ဝိနည်းဖိုရ်က ကုစားစေရမည်၊ ကုစားစေပြီးနောက် တဿ တေ အာဝုသော-စသော ၈ကားတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့၍ မသိယောင်ဆောင်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်သို့ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် မိုက်မဲတွေဝေသူ၏ အဖြစ်ကို တင်ရမည်။

သံဃာ့ကံ ၄-ပါး- အပလောကနကံ, ဥတ္တိကံ, ဥတ္တိဒုတိယကံ, ဥတ္တိစတုတ္ထကံ။

၁၀။ **ဟတ္ထ အရ-** ပါရာဇိကခေတ် မဟုတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါအားလုံးကို ယူရမည်။

သယံဂ္ဂ အရ- သင်းပိုင်, ဇကသီ, ဒုကုဋ္ဌသင်္ကန်းကြီး အားလုံးကို ယူရမည်။

ဂဏ အရ- ဥကွေပနိယက်ပြုသော ဘိက္ခုနီသံဃာ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးပါ။

(က) ဘိက္ခုသုဒ္ဓပါစိတ်လာ ရတနသိက္ခာပုဒ်၊

(ခ) ဘိက္ခုနီသုဒ္ဓပါစိတ်လာ ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပုဒ်။

၂။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၏ သဒ္ဓါတရားများပြား ဥစ္စာရှားပါးသော ဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့အပေါ် မဟာကရုဏာကြီးမားပုံကို ပြဆိုသည့် သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ကို အနက်ရေးပါ။

၃။ ရာဇသိက္ခာပုဒ်လာ သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း။ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်း ပြုလုပ်ပါလျက် သင်္ကန်း မရသေးလျှင် ရဟန်းတော်က ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် အစီအစဉ်များကို ကျမ်းစာ ဖြေဆိုရ၍ ခရီးသွားရဟန်းတော်များ သံယိကကျောင်း အသုံးအဆောင်နှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ် ၃-မျိုးကို ပါဠိ, မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အနီးအနား၌ ချထား၍ လျှုဒါန်းအပ်သော ရွှေငွေကို စိတ်ဖြင့်သာ အလျှူခံသော် အပ်/ မအပ် သိက္ခာပုဒ်အထောက်ပြ ဆုံးဖြတ်ပြ၍၊ ဥနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်နှင့် ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်တို့၌ပါသော ဇာနံ-ပုဒ်တို့၏ အထူးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီသံဃာဒိသေသ သိက္ခာပုဒ်တို့မှ ပဌမာပတ္တိကသိက္ခာပုဒ်နှင့် ယာဝတတိယက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို သချိုမျှ ခွဲခြားပြ၍၊ ဘိက္ခုနီမတို့၏ သံဃာဒိသေသ အာပတ်ကုစားပုံကို လည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ဖော်ပြပါ ရဟန်း/ ရဟန်းမတို့ သင့်ရောက်နိုင်သော အာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ် အမည်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

(က) တပည့်ရဟန်းအား ပေးပြီးသက်နှံကို ပြန်ယူသောဆရာ ရဟန်း၊
(ခ) သမ္ဘုတိ မရဘဲ ဘိက္ခုနီမကို ဆုံးမသော ရဟန်း၊
(ဂ) ဆွမ်းစားနေသော ရဟန်းအား ယပ်ခပ်ပေးသော ရဟန်းမ၊
(ဃ) ရဟန်းရှိမှန်းသိလျက် ခွင့်မတောင်းဘဲ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်သော ရဟန်းမ၊
(င) အတူနေတပည့်မကို ရဟန်းခံပေးပြီး စာချမပေးသော ရဟန်းမ။

၇။ အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကိုရေး၍၊ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို လည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ "မုသားမပါ လက်ာမချော" ဟုဆိုကြရာ မုသာဝါဒပြောဆိုမှုကြောင့် အာပတ်သင့်နိုင်ပုံ အမျိုးမျိုးကို ကျွန်စွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကိုရေး၍၊ ဘိက္ခု/ဘိက္ခုနီပါတိမောက်နှစ်ခုတို့၏ ထူး ခြားမှုကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီ မေထုနဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၌ သိက္ခာသာဓိဝဿမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလ္ယ အနာဝိကတွာ- ဟူ၍ မဟောရကြောင်းကို ရေး၍၊ ဂဟဋ္ဌပိကာအာပတ်, အဂဟဋ္ဌပိကာ အာပတ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ခွဲခြားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့(အဖြူ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)

၂။ (တတိယပါဠိဒေသနာသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ အလှူရှင်ထံ ကိုယ်တိုင်သွား၍ ဖြစ်စေ၊ တမန် စေလွှတ်၍ ဖြစ်စေ၊ ဒါယကာတို့ သင်တို့ ရည်မှန်းလှူဒါန်းထားသော သက်နှိုးဖိုးသည် ရည်စူးခံရဟန်း၏ တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကိုမပြီးစေပါ။ သင်တို့ ဥစ္စာကို သူတစ်ပါး လက်၌ မပျောက်ပျက်စေပါနှင့်ဟု ပြောဆိုရမည်။

ကျင့်ဝတ် ၃-မျိုး-

၁။ နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ- ကိုယ်တိုင်သိမ်းဆည်းရမည်၊

၂။ နာ ဥဒ္ဓရာပေယျ- သူတစ်ပါးကို သိမ်းဆည်းစေရမည်၊

၃။ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ- ပန်ပြော၍ သွားရမည်။

၄။ မအာပ်ပါ။

အထောက်- ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဇာနံ-ပုဒ်တို့၏ အထူး-

ဥိနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်- အသက် ၂၀- မပြည့်သေးသော ရဟန်းလောင်းဟု သိခြင်း။ ထေယျသတ္ထသိက္ခာပုဒ်- ခိုးသူကုန်သည်ဟု သိခြင်း။ ဤသို့ ထူးသည်။

၅။ ပဌမာပတ္တိကသိက္ခာပုဒ်- ၉-ပုဒ်၊ ယာဝတတိယကသိက္ခာပုဒ်- ၈-ပုဒ်။

အာပတ်ကုစားပုံ-

ဥဘတောသံဃာ၌ ပက္ခမာနတ် ကျင့်ရမည်၊ ထို့နောင် ၂-ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ အဗ္ဘာန်သွင်းရမည်။

၆။ (က) စီဝရအစ္ဆိန္နနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊

(ခ) သြဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(ဂ) ဥပတိဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) အာရာမပဝိသနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(c) ပဌမသဲဟာဇီဝိနီသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ ၁။ အရှက်မရှိခြင်း။ ၂။ ပြုသင့် မပြုသင့်ကို မသိခြင်း။ ၃။ ကုက္ကုစ္စနှိပ်စက်ခံရခြင်း။ ၄။ မအပ်သည်၌ အပ်သည်ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ ၅။ အပ်သည်၌ မအပ်ဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ ၆။ သတိမေ့လျော့ခြင်း။

ဆောင်- အလဇ် အညာ၊ ကုက္ကုစ္စာနှင့်၊ အကပ္ပါထည့်၊ နောက် ကပ္ပိတည်။ သတိမော သတ်၊ ဣခြောက်ရပ်၊ အာပတ်သင့်ကြောင်းတည်။

ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ အဂ်ါ-

၁။ မိုဝဲလိုစိတ်ရှိခြင်း။ ၂။ မဂ်တစ်ခုဖြင့် မဂ်တစ်ခုအတွင်းသို့ သွင်းခြင်း။

၈။ ၁။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို လိမ်ပြောခြင်းကြောင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊
၂။ အမှုလကပါရာဇိကအာပတ်ကို စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
၃။ အမှုလကသံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်၊
၄။ အမှုလကထုလ္လစ္စည်း- စသော အောက်အာပတ် ၅- ပုံဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ် အာပတ်၊
၅။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို တိုက်ရိုက်မပြော သွယ်ဝိုက်၍ပြောရာ၌ တဖက်သား နားလည်လျှင် ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်။
၆။ ယင်းသို့ သွယ်ဝိုက်ပြောရာ၌ တဖက်သား နားမလည်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊
၇။ မမှန်သော စကားကို ဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်အားဖြင့် မုသာဝါဒကြောင့် အာပတ် ၇- ချက် သင့်နိုင်သည်။

၉။ ၁။ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာဓမ္မကို ၆- ခွန်းထက် ပိုပေါခြင်း။
၂။ နားထောင်သူ နားလည်သူလူမိန်းမဖြစ်ခြင်း။
၃။ အရိယာပုထိ မပြောင်းခြင်း။
၄။ တတ်သိနားလည်သူ လူယောက်ျား မရှိခြင်း။
၅။ ပြဿနာကို ဖြေသော အရာမဟုတ်ခြင်း။

ထူးခြားမှု-

ဘိက္ခုပါတိမောက်၌ ဥဒ္ဒေသ ၅- မျိုးရှိသည်၊

http://www.dhammadownload.com

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ အနိယတုဒ္ဒေသကြောင့် ဥဒ္ဒေသ ၄-မျိုးရှိသည်၊ ဤသို့ ထူးသည်။

၁၀။ ဘိက္ခုနီများမှာ ဘိက္ခုတို့ကဲ့သို့ သိက္ခာချဖွယ်မလိုသောကြောင့် သိက္ခာသာဓီဝသမာ ပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလ္ယံ အနာဝိကတ္တာ-ဟူ၍ မဟောပါ။
ဂဏနူပိကာအာပတ်- နောင်အခါ မကျူးလွန်တော့အုံဟု အာယတိသံဝရစိတ်ဖြင့် ဒေသနာပြောကြားအပ်သော အာပတ်သည် ဂဏနူပိကာအာပတ်မည်သည်။
အဂဏနူပိကာအာပတ်- ဝတ္ထု ၁-မျိုးသို့ ရောက်ပြီးနောက် အခြားဝတ္ထုကိုလည်း ကျူးလွန်ဦးမည်ဟု အာယတိသံဝရစိတ်မရှိဘဲ ဒေသနာပြောကြားအပ်သော အာပတ်သည် အဂဏနူပိကာအာပတ်။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) ဥက္ခိတ္တကရဟန်းမှန်းသိလျက် ထိုရဟန်းနှင့် အာမိသသမ္ဘောဂ စသည်ကို ပြုသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ရဟန်းတစ်ပါးအား မချမ်းသာစေလိုခြင်း ကုက္ကုစ္စဖြစ်အောင် ပြုသောရဟန်းအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်။

၂။ ခိုးသူမ မှန်းသိလျက် ပဋ္ဌင်းခံပေးသော ရဟန်းမအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ယခုအခါ သာသနာတော်၌ ရဟန်းမများ မရှိတော့သဖြင့် အထူးစောင့်ရှောက်ဖွယ် မလိုသော နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဖော်ပြ၍ ဆွေမျိုးမတော်သော ဒါယကာတစ်ဦးက ရဟန်းတစ်ပါးကို ရည်ရွယ်၍ သင်္ကန်းဖိုးလျှောက်၌ အလှူရှင်ထံချဉ်းကပ်၍ သင်္ကန်းကောင်းအောင် စီမံပုံကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်နိုင်ရာအခါတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ မေထုနပဋိသေဝနတရားသည် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် စျာန် မဂ် ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို မပြုနိုင်ဟု ပြောဆိုသောရဟန်းအား

http://www.dhammadownload.com

မြင်ကွန်ကြားကွန်သော ရဟန်းတို့က ပြောဆိုဆုံးမပုံကိုလည်း ပါတိမောက်လာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ ရဟန်းမများနှင့်သာဆိုင်သော ယာဝတတိယက သံယာဒိသိသ သိက္ခာပုဒ်အမည်တို့ကို ဖော်ပြ၍ ဂိဟိဂတသိက္ခာမာန်တို့၏ ပဋ္ဌင်းခံပေးထိုက်ကြောင်း အင်္ဂါတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့၏ အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်ညွှန်း၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) သံယိကလာဘ်ကို မိမိသို့ ညွှတ်စေသော ရဟန်း။

(ခ) လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိသော အိမ်သို့ ဝင်ထိုင်သော ရဟန်း။

(ဂ) ယနေ့ အကာပ်ခံထားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို နောက်တစ်နေ့နံနက်မှ ဘုဉ်းပေးသော ရဟန်း။

(ဃ) ကိလေသာစိုစွတ်သော ယောက်ျားလက်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ခံယူသုံးဆောင်သော ရဟန်းမ၊

(c) ဖျားနာသော အတူနေတပည့်မကို မပြုစုသော ရဟန်းမ။

၇။ သူတစ်ပါး၏ ဥယျာဉ်ခြံမြေစသည်ကို တရားရင်ဆိုင်၍ မမှန်မကန်အနိုင်ယူသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်ပုံကို ကခ်ီလာအတိုင်း ဖော်ပြ၍၊ အညတြ အဓိမာနာဒ္ဌ အဘယ်ကို အဓိမာန-ဟု ဆိုပါသနည်း။ အဓိမာနဖြစ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ်လာ သံယာသင်းခွဲသူ၏ နောက်လိုက်ရဟန်းများကို ပြဆိုရာ၌ "ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဘယော ဝါ"ဟု အဘယ့်ကြောင့် သုံးပါ၊အထိသာ ပြဆိုပါသနည်း ဖြေဆို၍၊ အကာမာ ပရိဝတ္ထမ္ဘे-၌ ပရိဝါသ်အပြားကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ရှုပိယသံဃေါဟာရ၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်တို့၌လာသော နာနပွကာရ အရတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်အောင် ပန်း, သစ်သီး, အရူးခိုင်းနည်းများကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဥက္ခိတ္တကရဟန်း၏ နောက်လိုက်ရဟန်းမကို ဥတ်ကမ္ပဝါစာဖြင့်သီးမနဘာသနကံပြု၍ ဆုံးမရာ၌ အယူကိုမစွန့်သော ရဟန်းမအား အဆင့်ဆင့်အာပတ်သင့်ပုံကို ဖော်ပြ၍၊ ဥဿယဝါဒိကာသိက္ခာပုဒ်၏ အာပတ်သင့်ကြောင်း အင်္ဂါရပ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က- ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ်၊ ခ- သဟဓမ္မိကဝဂ်၊ သင္ဃာဒိသေသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (စောရိဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ ပုရာဏစီဝရ, စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ, ဇဋကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပုဒ်များ ဖြစ်သည်။
သင်္ကန်းကောင်းအောင် စီမံပုံ-
ဒါယကာ တောင်းပန်ပါ၏၊ သင်သည် ဤသင်္ကန်းဖိုးဖြင့် ဤသို့ အလျှားရှည်ခြင်း သဘော၊ အနံပြန့်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ကန်းကို ဝယ်၍ ငါ့ကို လှူဒါန်းပါလော့ဟု အကောင်းကို အလိုရှိသဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

၄။ မကျန်းမာရာအခါ၊ သင်္ကန်းလှူရာအခါ၊ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာအခါ ပေါင်း ၃-ပါး။
ပြောဆိုဆုံးမပုံ-
အရှင် ဤသို့ မပြောပါနှင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါနှင့်၊ ဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ရှင် ပြောသည်အတိုင်း မဟောတန်ရာ၊ ငါ့ရှင် အန္တရာယိကမေထုန်တရားတို့ကို "အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏" ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ထိုမေထုန်အကျင့်တို့သည် မှီဝဲသော ရဟန်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ။

၅။ သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခဏ, အဓိကရဏကုပိတ, ပါပသမာစာရပဌမ, ပါပသမာစာရဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်အားဖြင့် ၄-ပုဒ်။
ပဋ္ဌင်းခံပေးထိုက်ကြောင်း အင်္ဂါ-
အသက် ၁၂-နှစ်ပြည့်ခြင်း။ ၂-နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ် ၆-ပါးကို ကျင့်ပြီးခြင်း။ သံဃာမှ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ ရပြီးခြင်း။

၆။ (က) ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊
(ခ) သုဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(ဂ) ပဋိဒေသနီယကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) ဘောဇနပဋိဋ္ဌဟာဏပထမသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်၊
(င) နဉပဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ တရားစွဲလျှင် ဒုက္ခင့်၊ ငါ ရမှ ရပါမလားဟု ပိုင်ရှင်၏ ယုံမှားမှုကို ဖြစ်စေလျှင် ထုလ္လစ္စည်း။ ပိုင်ရှင်က ငါ့ဥစ္စာ ရတော့မှာ မဟုတ်ဟု လုံ့လကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လျှင် ပါရာဇိကအာပတ်။

အဓိမာန-ဟုဆိုပုံ-

မရောက် မရသေးသော စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်တရား၌ ရောက်ပြီ ရပြီဟု မှတ်ထင်ခြင်း။ (တစ်နည်း) ယင်းသို့သော တရား၌ ရပြီ ရောက်ပြီဟု လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်းကို အဓိမာန-ဟု ဆိုသည်။

ပုဗ္ဗိုလ်-

သခါရတရားတို့ကို လက္ခဏာယာဉ် ၃-ပါးသို့ တင်၍ သုံးသပ်သော အာရဒ္ဓဝိပဿနာ ရဟန်း။

၈။ ၃-ပါးထက် လွန်သော ရဟန်းတို့ကို နိဋ္ဌဟာဏ် မပြုထိုက်သောကြောင့် ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တဲ့ယော ဝါ-ဟု ၃-ပါးအထိသာ ပြဆိုသည်။

ပရိဝါသ်အပြား-

၁။ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသ်၊ ၂။ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်၊ ၃။ သမောဓာနပရိဝါသ်။

၉။ **နာနပွကာရ အရ-** (စစ်ကိုင်း ၉-၇)

အရှုံးရိုင်းနည်းများ-

ရုက္ခ ဆိန္န-သစ်ပင်ကို ဖြတ်လော့၊ ဝလ္လိ ဆိန္န- အနွယ်ကို ဖြတ်လော့- စသည်ဖြင့် မရည်ညွှန်းဘဲ စေခိုင်းခြင်းနှင့် ဣမံ ပုပ္ဖံ ဖာန- ဤပန်းကို သီလော့၊ ဣမံ ဖလံ ဖာန-ဤသစ်သီးကို သီလော့၊ ဣမံ ဒေဟိ-ဤဝတ္ထုကို ပေးလော့၊ ဣမံ အာဟရ-ဤဝတ္ထုကို ဆောင်လော့၊ ဣမိနာ မေ အတ္ထော-ဤဝတ္ထုဖြင့် ငါ့အား အလိုရှိ၏၊ ဣမံ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ-ဤဝတ္ထုကို ကပ္ပိအောင် ပြုလော့- စသော စကားများဖြစ်သည်။

၁၀။ ဥတ်ကြောင့် ဒုက္ခင့်၊ ကမ္မဝါစာ ၂-ကြိမ်ကြောင့် ထုလ္လစ္စည်း ၂-ချက်၊ သာ ဘာသေယျ-ဟု ယျ-အက္ခရာသို့ရောက်သော တတိယကမ္မဝါစာကြောင့် ပါရာဇိကအာပတ် သင့်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အာပတ်သင့်ကြောင်း အဂ်ါရပ်-

၁။ သူတစ်ပါးတို့ အတင်းအကြပ် ဆွဲမခေါ်အပ်ဘဲ တရားစွဲခြင်း။

၂။ တရားစွဲမှု ပြီးဆုံးခြင်း။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

ခုနှစ်-၁၃၇၀ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီမများ အာယတိ သံဝရစိတ်ဖြင့် ဒေသနာမကြားဘဲ အပြစ်တစ်ခု, နှစ်ခုစသည် လွန်ကျူးရံ့မှုဖြင့် ပါရာဇိကမကျသေးဘဲ ရှစ်ခုလုံး ပြည့်မြောက်ပါမှ ပါရာဇိကကျပုံပြ ဝိနယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညတ်သဖွယ်ဖြစ်သော သိက္ခာ ပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ပါတိမောက်ပြသော ရဟန်းက ရဟန်းတစ်ပါးချင်းစီကို မေးသကဲ့သို့ဖြစ်သော "ယာဝ တတိယာနုသာဝန"ပြ ပါဠိစကားရပ်ကို တိကျစွာ ပြဆိုပြီ။ နိဒါနဒ္ဒေသအဆုံး နိဂုံးလာ "ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ"ကို အနက်နှစ်နည်းယောဇနာပြီးလျှင်၊ ယင်းသည် မည်သည့်အာပတ် ကို ရည်ရွယ်၍ မေးမြန်းခြင်းဖြစ်ပါသနည်း? အကြောင်းပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ (က) ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်လာ "နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ"ဌ ယူရမည့် ဣရိယာပုထ်များ။
(ခ) ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဌ မဟာသမယ-ဟု သတ်မှတ်ရမည့် အခါကာလ၊
(ဂ) "စတုမာသပ္ပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတမ္ဘာ"အရ နေယျတ္ထအားဖြင့် ယူရမည့် ကာလ တို့ကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ရဟန်းတော်များ ပဝါရိတ်ခံယူပြီးသော်လည်း ထပ်မံစားသုံးခွင့်ရှိသော "ဂိလာနာတိရိတ္တ ဘောဇဉ်"များကို ဖော်ပြပြီးလျှင် အောက်ပါတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် တကွ အာပတ်အမည် ညွှန်ပြခဲ့ပါ။
(က) သန္ဓိဖြစ်သောကပ္ပိယဘောဇဉ်ကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် နံနက်အခါ၌စားသော ရဟန်း။
(ခ) ယင်းဘောဇဉ်ကို မွန်းလွဲပြီးမှ စားသောရဟန်း။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဝါကျတ်ပြီးသော ရဟန်းမများ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကျင့်ဝတ်တို့ကို သိကွာပုဒ်သာဓကပြ ဖြေဆိုရ၏။ ရဟန်းမများ ပါဠိဒေသနီအာပတ် သင့်စေနိုင်သော ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ကုန်စင်အောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အနုပညတ် သုံးမျိုးကို သိကွာပုဒ်နှင့်တကွ သိသာရုံ ယှဉ်တွဲဖော်ပြ၍ ဘိက္ခုပါတိမောက် သံယာဒိသိသ်တို့တွင် ကောသမ္မိပြည်၌ ဆန္နမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်အပ်သော သိကွာပုဒ်တို့ကို အမည်မျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ရာဇသိကွာပုဒ်၌ သုံးကြိမ်တောင်း၍ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းကို ခွင့်ပြုထားရာ ရပ်ရုံသာရပ်၍ လုံးဝမတောင်းသော ရဟန်း, တောင်းရုံသာတောင်း၍ လုံးဝမရပ်သော ရဟန်းတို့၏ တောင်းခွင့်, ရပ်ခွင့်ရှိသော အကြိမ်အရေအတွက်ကို ပြဆိုပြီးလျှင်၊ ရှုပိယပဋိဂ္ဂါဟက ရဟန်း၏ ရှေ့ငွေကိုစွန့်ပေးမည့် ရှုပိယဆဋ္ဌကရဟန်း၌ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ "သုရာမေရယပါနေ"၌ သုရာနှင့် မေရယ– အရတို့ကို ကခ်ါလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုရ၏၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်, ရဟန်းတို့အတွက် ကျင့်ဝတ်များကို ဖော်ညွှန်း ပြဆိုသည့် "သေခိယ" သိကွာပုဒ်တို့ကို သချိုတပ်၍ မဟောခြင်းနှင့် အာပတ်အမည်တပ်၍ မဟောခြင်းတို့ကို အကြောင်းသွင်း၍ ဖြေရှင်းပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဇကဂါမန္တရဂမနသိကွာပုဒ်လာ "ဂဏမှာ သြဟိယေယျ"၌ ဂဏ– အရ သတ်မှတ်နိုင်သည့် အရေအတွက်နှင့် သြဟိယေယျ ဖြစ်နိုင်လောက်သော ဥပစာတို့ကို တိကျစွာ သတ်မှတ်ပြပြီးလျှင် ယင်းသိကွာပုဒ်ဖြင့် တစ်ပြိုင်နက် အာပတ်လေးချက် မည်ကဲ့သို့ သင့်ရောက်နိုင်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိကွာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (အစ္ဆေကစီဝရသိကွာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၃။ တတ္ထာယသ္မေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။

အနက်နှစ်နည်း-

၁။ ကစ္စိ+ အတ္ထ။ ကစ္စိ- အသို့နည်း။ (တုမှေ- အရှင်တို့သည်၊)ပရိသုဒ္ဓါ- အာပတ်မှ စင်ကြယ်သူတို့သည်၊ အတ္ထ- ဖြစ်ပါကုန်၏လော။

၂။ ကစ္စိ+ ဇတ္ထ။ ကစ္စိ- နည်း။ (တုမှေ- တို့သည်) ဇတ္ထ- ဤနိဒါန်းဌ၊ ပရိသုဒ္ဓါ- တို့သည်၊ အတ္ထ- ကုန်၏လော။

အာပတ်နှင့် အကြောင်းပြ-

ယသ သိယာ အာပတ္တိ သော အာဝိကရေယျ- ဌ အာပတ် ၇- ပုံလုံး ပါဝင်နေသော ကြောင့် ထိုအာပတ် ၇- ပုံလုံးမှ စင်ကြယ်ကြပါရဲ့လားဟု မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၄။ (က) ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းဟူသော ဣရိယာပုထ် ၂- မျိုးကို ယူရမည်။

(ခ) ဆွမ်းခံရှာဌ ရဟန်း ၄- ပါးတို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ မမျှတရာ အခါ။ (ရဟန်းများစွာ စုဝေးမိရာ အခါ)

(ဂ) နောက်ထပ်ဖိတ်လျှင် ထပ်ဖိတ်သော ကာလ၊ အမြဲဖိတ်လျှင် အခါခပ်သိမ်း။

၅။ ဂိလာနဏ၊ စားကြွင်း စားကျန်ဖြစ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၊ ဂိလာနရဟန်းကို ရည်စူးပြီး ယနေ့ ဖြစ်စေ, နက်ဖြန် ဖြစ်စေ, အလိုရှိရာအခါဌ ဖြစ်စေ ခဲစားလိမ့်မည်ဟု ကြဲ၍ ဆောင်ယူအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်အားလုံးသည် ဂိလာနာတိရိတ္တ ဘောဇဉ်များ ဖြစ်သည်။

(က) ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်, သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ပါစိတ် ၂- ချက်၊

(ခ) ဝိကာလဘောဇန, သန္နိမိကာရကသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်- ၂- ချက်။

၆။ ကျင့်ဝတ်- (တနသ်ာရီ- ၃- ရ)

သင့်စေနိုင်သော ဝတ္ထု- သပ္ပိ, တေလ, မဓု, ဖာဏိတ, မစ္ဆ, မံသ, ခီရ, ဒဓိ။

၇။ ၁။ အာပတ္တိကရ အနုပညတ်- အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်ဌ "ဝိဟေသကေ"။

၂။ အနာပတ္တိကရ အနုပညတ်- သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်ဌ "အညတြ သုပိနန္တာ"။

၃။ အာပတ္တိဥပတ္ထမ္ဘကရ အနုပညတ်- အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပုဒ်ဌ "ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ"။

http://www.dhammadownload.com

သိက္ခာပုဒ် အမည်- ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပုဒ်။

၈။ ရပ်ရုံသာရပ်၍ လုံးဝမတောင်းသော ရဟန်း- ၁၂-နှစ်ကြိမ် ရပ်နိုင်သည်။
တောင်းရုံသာတောင်း၍ လုံးဝမရပ်သော ရဟန်း- ၆-ကြိမ် တောင်းနိုင်သည်။
အဂ်ါရပ်-
ဆန္ဒာဂတိ-စသော အဂတိ ၄-ပါး မလိုက်စားခြင်း။
စွန့်အပ် မစွန့်အပ်ကို သိခြင်းဟု အဂ်ါ ၅-ပါး။ (**မှတ်ချက်-** ကခ်ါအဋ္ဌကထာ မလာ။)

၉။ သုရာ အရ- မုန့် မှုန့်-စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော သေရည်၊
မေရယ အရ- ပန်းပွင့်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အရက်။
သချိုတပ်၍ မဟောခြင်း-
စူဠဝါဝတ္ထုကွန်ကစသည်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဝတ်တို့လည်း ကျင့်အပ်ကျင့်ထိုက်သည့်အတွက် သေခိယတို့ပင် ဖြစ်သောကြောင့် သချိုတပ်၍ မဟောပါ။
အာပတ်အမည်တပ်၍ မဟောခြင်း-
စာရိတ္တဝိနည်းဖြစ်ကြောင်း ပြလိုသောကြောင့် အာပတ်အမည်တပ်၍ မဟောပါ။

၁၀။ **ဂဏ အရ-** ဘိက္ခုနီ ၁-ပါးတည်းကိုလည်း ဧကဒေသုဒ္ဒေသပစာအားဖြင့် ဂဏ- ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။
ဖြစ်နိုင်လောက်သော ဥပစာ- ရွာပြင်ဘက်၌ သစ်ပင်, တိုင်, အဝတ် ကန့်လန့်ကာ-စသည် ခြားကွယ်အပ်သော အရပ်သည် ဒဿနူပစာ၊ လွင်တီးခေါင်၌ ဝေးသော်လည်း အဖော်ရဟန်းမ မြင်နိုင်လောက်သော အရပ်သည် ဒဿနူပစာ၊ လမ်းမှားသူ၏ အသံနှင့် တူသော အသံဖြင့်သော်လည်းကောင်း, တရားနာရန် ကြွေးကြော်သံနှင့် တူသောအသံဖြင့်သော်လည်းကောင်း "အိုအရှင်မဟု လှမ်းခေါ်သော ရဟန်းမ၏ အသံ ကြားလောက်ရာအရပ်သည် သဝနူပစာ။
အာပတ် ၄-ချက် သင့်ရောက်ပုံ-
တစ်ပါးတည်း အရှက်မတက်မီ မိမိ ရွာမှ ထွက်၍ အရှက်တက်၌ ရွာတစ်ပါးတွင် ပါဝင်သော မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းသို့ သက်ရောက်သော ဘိက္ခုနီမအား ဂါမန္တရဂမန-စသော အာပတ် ၄-ချက် တစ်ပြိုင်နက် သင့်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ရဟန်းတော်များ (က) ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို မကျင့်လိုဘဲ သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ငြင်းဆန်သောရဟန်း။ (ခ) ဥစ္စာနည်းပါး သဒ္ဓါတရားအားကောင်းသော အလှူရှင်သေကွပုဂ္ဂိုလ်အထံ၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အလှူခံသောရဟန်းတို့အား အာပတ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ဘိက္ခုနီသုဒ္ဓပါစိတ်လာ အသက် ၂၀-ကျော် မဟာသိက္ခမာန်မများအား ရဟန်းမ ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ (က)မာသော သေသော ဂိမှာနံ၊ (ခ)အဒ္ဓမာသော သေသော ဂိမှာနံ-တို့၌ မာသော, အဒ္ဓမာသောအရတို့ကို ပိုင်းခြားရေးသား၍၊ ရှေ့ဌေတို့ကြောင့် ရဟန်းတော်များ နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်ရခြင်း အကြောင်းတို့ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်ပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ (က)အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်၊ (ခ)ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်တို့၌လာသော အဂိလာန ရဟန်းဟူသည် အဘယ်နည်း? အသီးသီးဖြေဆိုပြီး၊ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသန-သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ပညတ်တော်မူခြင်းအကြောင်း ထူးခြားဟန်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ မောဟနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို မသိချင်ဟန်ဆောင်ရုံမျှသာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်ပါသလော? ပါဠိထောက်၍ ရှင်းလင်းဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏ်းဖြင့် ငြိမ်းစေနိုင်သော သမထတို့ကိုလည်း ပိုလိုမရှိအောင် ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဖော်ပြပါ ရဟန်း/ရဟန်းမတို့အားသင့်ရောက်သောအာပတ်တို့ကို ဝင်, သိက္ခာပုဒ်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

(က) ဧကတော ဥပသမ္မန္နာ ဘိက္ခုနီမနှင့်အတူ ခရီးသွားသော ရဟန်း၊

(ခ) ဘိက္ခုနီသံဃာ၏ လာဘ်လာဘကို တားမြစ်သော ရဟန်းမ၊

(ဂ) ဘိက္ခုနီသံဃာကို ခြိမ်းခြောက်သော ရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဘိက္ခုနီသံယာဒိသေသ် ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်တို့လာ (က) ဂဏ် ၀ါ (ခ) ဂဏသ (ဂ) ဂဏမှာ–တို့၌ ဂဏ–သဒ္ဒါအရတို့ကို ခြားနားအောင် ဖော်ပြ၍ အတူနေ တပည့်မအပေါ် ၌ပြုကျင့်ရမည့် ဥပဇ္ဈာယ်ရဟန်းမ၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၊ ဆဗ္ဗသသိက္ခာပုဒ်တို့လာ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ–၌ သမ္မုတိအရတို့ကို ကခ်ီအလိုကျ ဖော်ပြရေးသား၍၊ ပုရာဏသန္ထတ– အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ မြို့တွင်းမှ ချီတက်ထွက်လာသော စစ်သည်တော်ခြေလျှင်တပ်ကို မြင်လောက်ရာအရပ်သို့သွား၍ ကြည့်ရှုသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်/မသင့် အကြောင်းပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ဥတ္တိစတုတ္ထက် ရောက်ရာဌာနတို့ကိုလည်း ကခ်ီနှင့်အညီ ဖော်ပြရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ရာဂ–စိတ်ဖြင့် တံတောင်ဆစ်အထက် လက်မောင်းကို အကိုင်ခံရသောရဟန်းမအား သာယာလျှင် ပါရာဇိက ကျ/ မကျ အကြောင်းပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ တရားနှင့်လျော်ညီသော ကထိန်နတ်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) (သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်၊)
(ခ) (တတိယပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

၂။ (ပဌမသိက္ခမာန, ဒုတိယသိက္ခမာနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ (က) နယုန်လပြည့်ကျော် ၁–ရက်နေ့မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ အထိ၊
(ခ) ဝါဆိုလဆန်း ၁–ရက်နေ့မှ စ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ။

အာပတ်သင့်ရခြင်း အကြောင်း–

ရှုပိယသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ရှေ့ငွေကို ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း, သူတစ်ပါးကို ခံယူစေခြင်း အဝ်နံ့ လျှုဒါန်းအပ်သည်ကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပယ်ဘဲ သာယာခြင်း။
ရှုပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ရှေ့ငွေကို လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) ယူဇနာဝက်ခရီး သွားနိုင်သော ရဟန်း။
(ခ) ပဏီတဘောဇဉ်နှင့်ကင်း၍ ကျန်းမာသော ရဟန်း။

ထူးခြားဟန် -

စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်- ပင့်ဖိတ်ထားသူ၏ အိမ်မှ တစ်ပါး အခြားအိမ်များသို့ လှည့်လည်ခြင်း။
ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်- နေ့လွဲအခါ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ခြင်း။ ဤသို့ ထူးသည်။

၅။ မသိဟန်ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ပါစိတ်အာပတ် မသင့်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ သင့်ပါသည်။
ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် မောဟနက် တင်ပြီးနောက် ထပ်၍ မသိဟန်ဆောင်သော အခါမှသာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

အထောက်- ဂ္ဂဒ် တသို့ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယ်။

ငြိမ်းသော သမထ-သမ္မုခါဝိနယသမထ, ယေဘုယျသိကာသမထ ပေါင်း ၂-ပါး။

၆။ (က) သပ္ပါဏကဝဂ်၊ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်။
(ခ) နဂ္ဂဝဂ်၊ ဂဏာစီဝရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်။
(ဂ) အာရာမဝဂ်၊ ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်။

၇။ (က) မလ္လဂဏ (ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသူ အပေါင်း)၊
ဘဒ္ဒိပုတ္တဂဏ (ကဒဲနတ်ကို ကိုးကွယ်သူအပေါင်း)။
(ခ) ဥကွေ့ပနီယက်ပြုသော ဘိက္ခုနီသံဃာ။
(ဂ) ဧကဒေသုဒ္ဒေပစာအားဖြင့် ဘိက္ခုနီတစ်ပါးတည်းကိုလည်း ယူရမည်။

ဥပဇ္ဈာယ်ရဟန်းမဏ် ကျင့်ဝတ်-

အတူနေတပည့်မ မကျန်းမာလျှင် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ပြုစုရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ပြုစုစေရမည်။
ရဟန်းပြုပေးပြီးလျှင် ၂-နှစ်ပတ်လုံး စာသင်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ချီးမြှောက်ရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ချီးမြှောက်စေရမည်။
၆-ယူဇနာ, ၅-ယူဇနာဝေးသော အရပ်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ခေါ်သွားရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ခေါ်သွားစေရမည်။

၈။ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်- တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ၊
ဆမ္ဘဿသိက္ခာပုဒ်- သန္ထတသမ္မုတိ။

http://www.dhammadownload.com

ပုရာဏသန္ထတ-အဓိပ္ပါယ်- တစ်ကြိမ်မျှ ထိုင်ဖူး, အိပ်ဖူးသော အခင်း။

၉။ ဥယျူတ္တာသေနာ အရ စစ်အင်္ဂါ ၄-ပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ယူရသောကြောင့် ပါစိတ် အာပတ် မသင့်ပါ။

ဥတ္တိစတုတ္ထက် ရောက်ရာဌာန- (တနယ်ားရီ ၉-၇)

၁၀။ ပါရာဇိကခေတ်ဖြစ်သော ဥဗ္ဗဏဏုမဏ္ဍလ-သဒ္ဒါဖြင့် လက်မောင်းကိုလည်း သိမ်းယူ သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်။

ကထိန်နုတ်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်- (ချင်း ၁၀-၇)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ သူတစ်ပါးကို တိုက်တွန်းခြင်းကြောင့် ဂရုကအာပတ်သင့်သော ဘိက္ခုနီမတို့အတွက် ပညတ်တော်မူခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ယာဝတတိယကသိက္ခာပုဒ်လာ တိုက်တွန်းပုံပြ အာကာရဝါကျကိုသာ ပါဠိရေးပါ။

၂။ ရန်သူနှင့် အလှူရှင်ကြား "တောကျောင်းနေ ရဟန်းတော်များ" အတွက် ပညတ်တော် မူခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးပါ။

၃။ နိဿဂ္ဂိပါစိတ်ဖြစ်သင့်သော သုဒ္ဓပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်များကို အမည်မျှဖော်ပြ၍၊ ဂိလာန သမယောဟူသော စကားရပ်တို့၌ ဂိလာနအမျိုးအစားတို့ကိုလည်း ဆိုင်ရာသိက္ခာပုဒ် တို့နှင့် တွဲစပ် ကောက်ပြပါ။

၄။ ဝိကပ္ပနာ၏အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဝိကပ္ပနာပြုရခြင်းအကျိုးတို့ကိုရေး၍၊ ရဟန်းပြုရာအခါ, လူထွက်ရာအခါတို့၌ ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီမတို့၏ထူးခြားချက်ကိုလည်း ရေးပါ။

၅။ ပါတိမောက်၏ ဘုရားဟောအစစ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မဖြစ်မနေကျင့်ရမည့်အကြောင်းကို တိကျသော ကျမ်းရင်းပါဠိသာဓကပြ ဖြေဆိုရ၍၊ ဘိက္ခုနီမများ ကျင်ငယ်မစွန့်ကောင်း သော နေရာတို့ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ် ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အောက်ပါ ရဟန်း/ ရဟန်းမတို့အား သင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကို သိကွာပုဒ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

(က) ရဟန်းအချင်းချင်း၏ ညီညွတ်မှုကို ကွဲပြားအောင် လုပ်ဆောင်သော ရဟန်း။

(ခ) မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ကွဲပြားမှုကို ညီညွတ်အောင် လုပ်ဆောင်သော ရဟန်း။

(ဂ) မြက်ခင်းပေါ်၌ ရပ်ပြီး ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်း။

(ဃ) လူခိုင်းတာကို လုပ်ပေးသော ရဟန်းမ၊

(င) လူကို ခိုင်းသော ရဟန်းမ။

၇။ လူ သာမဏေတို့နှင့် တစ်မိုးတစ်ရံတည်း အတူအိပ်ရာ၌ ပါစိတ်အာပတ်သင့်စေသော ကျောင်း, ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်စေသောကျောင်း, အာပတ်မသင့်စေသောကျောင်းတို့ကို ခွဲခြားဖြေဆိုရ၊ သမ္ဘုတိမရဘဲရဟန်းတစ်ပါး၏ ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ကို ကျောင်းဒကာကြီးအား ပြောကြားရာ၌ အဘယ်ရဟန်း၏ အဘယ်အာပတ်ကို အဘယ်သို့ပြောမှ အဘယ် အာပတ်သင့်သည်ကိုလည်း ကခ်ါညှိ၍ ဖြေဆိုပါ။

၈။ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ–၌ အန္တရာယ အရနှင့် အန္တရာယိက အရတို့ကို ကောက်ပြ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းပစ္စည်းများကို လူများအား ငှါးကောင်း/ မငှါးကောင်းနှင့် ပြန်မပေးပါက တောင်းကောင်း/မတောင်းကောင်းတို့ကိုလည်း ကခ်ါနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၉။ မိခင်မေ့ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းရာ၌ အဘယ်ဝတ္ထုများကို အဘယ် အနေဖြင့် သိမ်းဆည်းပါက အဘယ်အာပတ်သင့်သည်ကို ဖြေဆိုရ၊ ဝိကာလအခါ ရွာ တွင်းသွားရာ၌ ပန်ပြောစရာမလိုသော နေရာတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဝဇ္ဇပွဋ္ဌာဒိကာသိက္ခာပုဒ်နှင့် စောရိဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပုဒ်တို့၌လာသော ဂဏ–နှစ်ခုတို့၏ ထူးခြားချက်ကို ဖြေဆိုရ၊ သေခိယသိက္ခာပုဒ်များ၌ အာပတ်အမည်မတပ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ပါပသမာစာရဒုတိယသိက္ခာပုဒ်လာ သံသဋ္ဌာဝ အယျေ တုမှေ ။ပ။ သံယော ဝကြောတိ–တိုင်အောင် ပါဠိကိုရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (စတုတ္ထပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သူစိယရ, မဠပီဋ, တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် ပေါင်း ၃-ပုဒ်။
ဂိလာနအမျိုးအစား-
ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်- ဆွမ်းခံမသွားနိုင်လောက်အောင် မကျန်းမာသောပုဂ္ဂိုလ်၊
ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်- တထိုင်တည်း ဝအောင်မစားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊
နဟာနသိက္ခာပုဒ်- ရေမချိုးလျှင် ချမ်းသာမှု မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်။

၄။ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာအဖြစ်မှ ကင်းအောင်ပြုခြင်း။ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးအား ပေးစွန့်လိုက်ခြင်းကို ဝိကပ္ပနာ-ဟုခေါ်သည်။
ပြုရခြင်း အကျိုး- (တနသ်ာရီ ၇-၌)
ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီမတို့၏ထူးခြားချက်-
ဘိက္ခုများသည် ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝိပသမ္ပဒါဖြင့် ရဟန်းဖြစ်သည်၊ လူထွက်လိုလျှင် စိတ်, ခေတ်-စသော သိက္ခာကျကြောင်း အင်္ဂါ ၆-ပါးနှင့်ညီမှ လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်သည်၊
ဘိက္ခုနီမများသည် အဋ္ဌဝါစိကူပသမ္ပဒါဖြင့် ရဟန်းဖြစ်သည်၊ လူထွက်လိုစိတ်ဖြင့် လူဝတ်လဲလျှင် လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်သည်၊ ဤသို့ ထူးခြားသည်။

၅။ ပါတိမောက်သည် ဘုရားဟော အစစ်ဖြစ်ပါသည်။
သာဓက- ဇေတ္တက် တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္နံ အနုဒ္ဒမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ။
မဖြစ်မနေ ကျင့်ရမည်။
သာဓက-
တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။
ကျင်ယမ်စွန့်ကောင်းသော နေရာ-
ပဌမဥစ္စာရဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်- အိမ်, ကျောင်းတို့၏ နံရံတစ်ဖက်၊ တံတိုင်းတစ်ဖက်။
ဒုတိယဥစ္စာရဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်- စိုက်ပျိုးအပ်သဖြင့် စိမ်းစိုသော လယ်-စသော အရပ်။
ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်- စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်ပေါက်ရာ အရပ်။
ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်- သုံးဆောင်ကောင်းသော ရေရှိရာ အရပ်။

၆။ (က) ပေသုညသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သဠာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံယာဒိသေသ၊
(ဂ) ဟာရိတေဘဏ္ဍာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ကဋ်၊
(ဃ) ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
(င) ဂိဟိနိဉမ္မဒ္ဒါပနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ **ပါစိတ်အာပတ်သင့်စေသောကျောင်း-** အလုံးစုံ မိုး, ကာရံထားသောကျောင်း၊ ထက်ဝက်ကျော် မိုး, ကာရံထားသောကျောင်း။
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်စေသောကျောင်း- ထက်ဝက်မိုး, ကာရံထားသောကျောင်း။
အာပတ်မသင့်စေသောကျောင်း- အလုံးစုံ မိုးပြီး, လုံးဝ မကာရံထားသောကျောင်း။
အဘယ်ရဟန်း- စသည်-
ပါရာဇိက ကျ/ မကျသော ရဟန်း၏ အမှုလကပါရာဇိကအာပတ်ကို ("ရဟန်း မဟုတ်တော့ စသည်ဖြင့်) ပြောလျှင် သံယာဒိသေသ်အာပတ်သင့်သည်။
အမှုလက သံယာဒိသေသ် အာပတ်ကို (သင်သည် သုက္ကဝိဿဋ္ဌိအာပတ်သင့်သည်) စသည်ဖြင့် ပြောလျှင် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။
ပါစိတ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲဖျက်ဆီးလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

၈။ **အန္ဓရာယ အရ-** ဒိဋ္ဌမင်္ဂိုကစသော အကျိုးမဲ့များ။
အန္ဓရာယိက အရ- ကမ္မ, ကိလေသ, ဝိပါက, ဥပဝါဒ, အာဏာဝိတိက္ကမ။
အန္ဓရာယော ဒိဋ္ဌမင်္ဂိုကာဒိအနုဘော။ ဟေ (အန္ဓရာယိကာ) ၀ ကမ္မကိလေသဝိပါကူပဝါဒအာဏာဝိတိက္ကမေသု ဘဝေါ။ (သာရတ္ထ)
ဆောင်- ကံ, ကိလေသ၊ ဝိပါက၊ ဝါဒ, တိက္ကမာ။
ငှါးကောင်း/မငှါးကောင်း- ငှါးကောင်းသည်။
တောင်းကောင်း/မတောင်းကောင်း- ပြန်မပေးလျှင် မတောင်းကောင်း။

၉။ အဝတ်စသော ကပ္ပိယဝတ္ထုကို ဖြစ်စေ, ရွှေစသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကိုဖြစ်စေ, ဘဏ္ဍာစိုး အနေဖြင့် သိုဋ်းသိမ်းဆည်းသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။
နေရာ- ရွာတွင်းကျောင်း, ဘိက္ခုနီကျောင်း, ရွာတွင်းဆွမ်းစားဇရပ်။

၁၀။ ဝဇ္ဇပွင့်ဆွာဒိကာသိက္ခာပုဒ်- မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော ဘိက္ခုနီများ။
စောရီဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပုဒ်- မလ္လဂဏ (ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသူအပေါင်း)၊ ဘဒ္ဒိပုတ္တ

http://www.dhammadownload.com

ဂ၈ (ကဒဲနတ်ကို ကိုးကွယ်သူအပေါင်း)။

အာပတ်အမည်မတပ်ရခြင်း အကြောင်း- (မန္တလေး ၉-၇)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ ရဟန်းတော်များ သင့်ရောက်သောအပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) သမ္မုတိမရဘဲ တိစီဝရိတ်အဓิฐာန်တင်သက်နှင့် ညဉ့်ကင်း၍ နေသောရဟန်။

(ခ) မိစ္ဆာအယူဝါဒကို မစွန့်သော ဥက္ခိတ္တကရဟန်းမှန်းသိလျက် ကံကြီးကံငယ် အတူ ဆောင်ရွက်သောရဟန်။

၂။ အဓิကရဏ်းငြိမ်းကြောင်းကို ဝန်ခံပြီးနောက် တိုးပွါးအောင်အားထုတ်သော ရဟန်းမအား သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်နှင့် သိက္ခမာန်ကို သက်နှံးလျှောဒါန်းလျှင် ရဟန်းပြုလုပ်ပေးမည်ဟု ပြောပြီးနောက် မပြုလုပ်ပေးသော ရဟန်းမအား အပြစ်သင့်ရောက်ပုံပြ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်မှန်မှန်ယောဇနာပြပါ။

၃။ အညဘာဂိယသ အဓิကရဏသ-ဝယ် အရှင်ဒဗ္ဗ၏ အညဘာဂိယဖြစ်ပုံကို တိကျစွာ ရှင်းပြ၍၊ သံယာဒိသေသ်အာပတ်သို့ရောက်ရှိသော ရဟန်း၏လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်များကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်၌ မူလပညတ်, အနုပညတ်ပြ စကားရပ်တို့ကိုလည်း ခွဲခြားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ တိက္ခ် ဓမ္မာန်-၌ တိက္ခ်-အရကို ကောက်ပြ၍၊ သဒ္ဒါထက်သန်စွာဖြင့် ရွှေ ငွေကိုလှူဒါန်း ရာတွင် သာယာခြင်းမရှိသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်/မသင့် တိကျစွာ ဆုံးဖြတ်၍၊ ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်၌ "အဒိန္န"အရကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ရေသနုပ်ပြုလုပ်လိုသောရဟန်းမ ယူရမည့်အတိုင်းအတာပမာဏကို ဖြေဆို၍၊ ရဟန်း မိန်းမများ သက်နှံးမပေးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကျောင်းဆောင်၏ အပြင်ဘက်၌ မစွန့်သင့်သော အရာဝတ္ထုများကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အောက်ပါရဟန်း/ရဟန်းမတို့အား အာပတ်သင့် မသင့်ကို သိကွာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဆွေမျိုးမတော်သောရဟန်းမနှင့် သက်နိုးလဲလှယ်သော ရဟန်း။
(ခ) ရဟန်းအား ရယ်မြူးလိုက်၍ ဆဲဆိုသော ရဟန်း။
(ဂ) ယာဝဇီဝိကဘောဇဉ်များကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းသော ရဟန်း။
(ဃ) ရှေးက သာမဏေမ ပြုလုပ်ဘူးသော ခိုးသူမကို ရဟန်းခံပေးသော ဘိက္ခုနီ၊
(င) ဝဲယာကြည့်ပြီး တံတိုင်းတစ်ဘက်သို့ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်သော ရဟန်းမ။

၇။ "ဝိနည်းမှာ သိမ်"ဟု ဆိုရာတွင် တောင်ပို့နိမိတ်၏ပမာဏကို ဖြေဆိုရ၍၊ အာပတ်ကို ထင်စွာပြုလျှင် အကျိုးရှိ/မရှိ သာဓကဖြင့် ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ နောက်ထပ်ပညတ်အပ်သော ပညတ်သရုပ်ကိုလည်း အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၈။ သေခါယသိက္ခာပုဒ်ကို ကျူးလွန်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုရ၍၊ အပွသဒ္ဒ၊ ပါပသိလောကတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ (က) ဝိဟေသိက၊ (ခ) ပေါက္ခရဏီ၊ (ဂ) အာဝသထတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာအလိုကျ ဖြေဆိုရ၍၊ အမျိုးဌ ဝန်တို့မှုကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်ရခြင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အဘယ်ကို ရဟန်းမရှိသောကျောင်း ဟုခေါ်ပါသနည်း ဖြေဆိုရ၍၊ ပဝါရဏာ ဥတ်အမျိုးအစားကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ကျန်းမာသောရဟန်း ထီး, ဖိနပ်ဆောင်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ရာဌာနများကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၊ (ခ) ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပုဒ် တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ စိတ္တာဂါရဝဂ်၊ အဓိကရဏသိက္ခာပုဒ်, နှင့် ပဌမသိက္ခမာန နှ ဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက် ရေးလေ။
မှတ်ချက်– ပုစ္ဆက အာဘော်ကို ချိန်ဆ၍ ဖြေခြင်း ဖြစ်သည်၊ ပုစ္ဆာ၌ ဝန်ခံပြီးနောက် တိုးပွါးအောင် အားထုတ်သောဟု မေးထားသည်၊ ၎င်း၌ တာဝန်ကို မထမ်းဆောင်ခြင်း

http://www.dhammadownload.com

သာ ဖြစ်သည်၊ တိုးပွားအောင် လုပ်သည်မဟုတ်၊ တိုးပွားအောင် လုပ်–ဟူသောစကား ကို ထောက်လျှင် ဇောတိဝဂ်၊ ဥတ္တောဌနသိက္ခာပုဒ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

၃။ ဆိတ်ဖိုတစ်ကောင်၏ ကျူးလွန်မှုကို မိမိ မလိုမုန်းထားသော အရှင်ဒဗ္ဗ ကျူးလွန်သည် ထင်ရအောင် ဆင်တူယိုးမှား ပြုလုပ်ပြီး မေတ္တိယဘုမ္မဇကရဟန်းတို့က ဆိတ်ဖိုကို ဒဗ္ဗ မလ္လပုတ္တ–ဟုမှည့်ခေါ်ကြသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တအမည်ရသော အရှင်ဒဗ္ဗသည် ဆိတ်ဖိုဟူသော အဖို့တစ်ပါးရှိသောကြောင့် အညဘာဂိယဖြစ်သည်။

ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်များ–

သံယာဒိသေသ်အာပတ်သင့်လျှင် ဖုံးထားသော နေ့ရက်နှင့်အညီ ပရိဝါသ်နေရမည်၊ ပရိဝါသ်နေပြီးနောက် ဘိက္ခုမာနတ္တအကျိုးငါ့ ၆–ညဉ့်တိုင်တိုင် မာနတ်ကျင့်ရမည်၊ မာနတ်ကျင့်ပြီးနောက် သံယာ ၂–ကျိပ်ရှိရာ သိမ်အတွင်းဌ် အဗ္ဘာန်သွင်းရမည်။

မူလပညတ်– သဠေတနိကာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သံယာဒိသေသော။

အနုပညတ်– အညတြ သုပိနန္တာ။

၄။ ပါရာဇိက, သံယာဒိသေသ်, ပါစိတ်။

အာပတ်သင့်/မသင့်–

ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ–ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် အာပတ်မသင့်။

အဒိန္နဿ အရ– ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိဿဂ္ဂိယ ၃–မျိုးတွင် ၁–မျိုးမျိုးဖြင့် မပေး မကပ်အပ်သော အာဟာရ။

၅။ မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၄–ထွာ၊ အနံ ၂–ထွာ။

သင်္ကန်းမပေးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များ–

မိဘ ၂–ပါးမှ တစ်ပါး အိမ်နေသူ လူဝတ်ကြောင်များ, ပရိဗိုဇ်ယောကျ်ား, ပရိဗိုဇ်မ။

မစွန့်သင့်သော အရာဝတ္ထုများ–

ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်, အမှိုက်, စားကြွင်း စားကျန်။

၆။ (က) စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ, စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်တို့လာ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ–ကို ထောက်၍ အာပတ်မသင့်၊

(ခ) ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဒုဗ္ဘာသိအာပတ်၊

(ဂ) သန္ဓိမိကာရကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) စောရိဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပုဒ်လာ အညတြ ကပ္ပါ-ကို ထောက်၍ အာပတ် မသင့်၊
(c) ပဌမဥစ္စာရဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ အာပတ်မသင့်။

၇။ အနည်းဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သိမ်သမုတ်သောနေ့၌ ပေါ်ပေါက်သော လက် ၈-သစ် အမြင့်ရှိ နွားဦးချိုပမာဏ။
အကျိုးရှိ/မရှိ- အကျိုးရှိပါသည်။
သာဓက- အာဝိကတာ ဟိသ ဖာသု ဟောတိ။
အနုပညတ်သရုပ်- (မန္တလေး ၇-၌)

၈။ ပဒဘာဇနီ၌ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သည်။
အပွသဒ္ဒ- ၁၂-တောင်ကျယ်သော အိမ်ဝယ် အစဉ် သံယာ့ထေရ်, အလယ်၌ ဒုတိယထေရ်, အဆုံး၌ တတိယထေရ်ဟု ထိုင်နေကြရာ သံယာ့ထေရ်က ၆-တောင်ကွာ ဝေးသော ဒုတိယထေရ်နှင့် တိုင်ပင်စကားပြောရာ ဒုတိယ မထေရ်သည် အသံလည်ကြား, စကားလည်း နားလည်၏။ ၁၂-တောင်ကွာဝေးသော တတိယမထေရ်ကား အသံသာ ကြား၍ စကား နားမလည် ထိုသို့သော အသံများသည် အပွသဒ္ဒ။
ပါပသီလောက- ယုတ်မာသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းရှိသော ရဟန်းမများ။

၉။ (က) အချင်းချင်းအပေါ် နိဂ္ဂဟကံ ပြုလတ်သော် ထိုကံမဖြစ်အောင် တားမြစ်ခြင်း၊ (တားမြစ်ခြင်းရှိသော ဘိက္ခုနီများ)
(ခ) လူအများ၏ မြူးထူးပျော်ပါးကစားရာ ရေကန်၊
(ဂ) တံခါးရွက် ဖွဲ့တပ်အပ်သော သံယိကကျောင်း။
ပါစိတ်အာပတ်သင့်ရခြင်း-
၁။ ဘိက္ခုနီများအား ပစ္စည်း ၄-ပါးလျှုလိုသော အမျိုးသို့ အဘယ်နည်းဖြင့် ဘိက္ခုနီတို့ မသွားကုန်ရာအုံ့နည်းဟုကြံ၍ ဘိက္ခုနီတို့အထံ အမျိုး၏အပြစ်ကို ပြောဆိုသော ရဟန်းမ၊
၂။ ဣဒါယကာတို့သည် အဘယ်နည်းဖြင့် ထိုဘိက္ခုနီတို့အား တစ်စုံတစ်ခုကို မပေးကုန်ရာအုံ့နည်းဟု ကြံ၍ အမျိုး၏ အထံ၌ ဘိက္ခုနီတို့ အပြစ်ကို ပြောဆိုသော ရဟန်းမတို့အား ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ၁။ ဘိက္ခုနီတို့ ကျောင်းမှ ယူဇနာဝက်အတွင်း ဩဝါဒပေးနိုင်သော ရဟန်းများ မနေ, မရှိသော ကျောင်း။

၂။ ရဟန်းများရှိသော်လည်း လမ်းခရီးက အန္တရာယ်ရှိသဖြင့် ဘေးကင်းစွာ မသွားနိုင်သော ကျောင်း။

ဥတ္တ အမျိုးအစား–

၁။ သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဥတ္တ၊ ၂။ တေဝါစိကဥတ္တ၊ ၃။ ဒွေဝါစိကဥတ္တ၊

၄။ ဧကဝါစိကဥတ္တ၊ ၅။ သမာနဝဿိကဥတ္တ။

အာပတ်မသင့်ရာ ဌာနများ– ကျောင်းတိုက်, ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာ။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဆွမ်းပင့်ဖိတ်ကျွေးရာအိမ်၌ ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေစဉ် ဘိက္ခုနီမများ ဆွမ်း, ဆွမ်းဟင်းလိုက်စေဖို့ စီမံနေရာ၌ ရဟန်းတော်များ ပြုကျင့်ရမည့်ဝတ်ကို ပြဆိုသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ လူအချင်းချင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကဲ့သို့ လူတို့နှင့် ရောနှောဆက်ဆံပြီး ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော အပြစ်တို့ကို ဖုံးလွှမ်းနေထိုင်ကြကုန်သော ရဟန်းမအား ရဟန်း မိန်းမကောင်းတို့က တားမြစ်ပြောဆိုပုံ စကားရပ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ အညတြ အဓိမာနာ–၌ အဓိမာနဖြစ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်, အဓိမာနဖြစ်သောတရားတို့ကို ဖော်ပြ၍ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်နှင့် ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်တို့၌ပါသော "ပါရာဇိကေန" တို့၏ ထူးခြားမှုကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ "ဘုရားမှာ စိန်၊ ကျောင်းမှာ သိမ်၊ သင်္ကန်းမှာ ကထိန်" ဟူသောစကားနှင့်အညီ သာသနာတော်၌ အမြတ်ဆုံး အလှူဖြစ်အောင် ကထိန်ခင်းပုံအစီအစဉ်ကို အမြွက်မျှ ဖော်ပြ၍ ဆဗ္ဗဿသသိက္ခာပုဒ်၌ပါသော အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာဝယ် ဘိက္ခု အရ, သမ္မုတိအရ တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ "မုသားမပါ လက်ာမချော"ဟုဆိုပြီး လောကဝယ် ပြောဆိုသုံးစွဲနေကြသော်လည်း ဘုရားရှင်က ရဟန်းတော်များအတွက် မုသားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပညတ်ထားသောအပြစ်များကို သိကွာပုဒ်ထောက် ဖြေဆိုရ၍၊ ရဟန်းတော်များ ခေါင်းအုံးရမည့် ခေါင်းအုံး၏ ပမာဏကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၆။ ဘိက္ခုနီ ဥဇ္ဇဏဏဏ္ဍမဏ္ဍလိကာသိက္ခာပုဒ်နှင့် သံယာဒိသေသ ပဌမဘောဇနသိက္ခာပုဒ်လာ အဝသုတာပုဒ်တို့၏ ထူးခြားမှုကို ဖြေဆိုရ၍၊ ဂရုပါဝုရဏ, လဟုပါဝုရဏခြုံထည်တို့၏ (က) တန်ဖိုး၊ (ခ) သုံးစွဲရမည့်ကာလ၊ (ဂ) တောင်းနိုင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၇။ အနာပုစ္ဆာပက္ကမနသိက္ခာပုဒ်နှင့် အနာပုစ္ဆာသန္ထရဏသိက္ခာပုဒ်လာ သာမိကတို့၏အထူးကို ဖြေဆိုရ၍၊ ပရအာဘိသပနသိက္ခာပုဒ်လာ နိရယ, ဗြဟ္မစရိယနည်းတို့ဖြင့် ကြိမ်ဆဲပုံကို အတ္တ, ပရ ပုဂ္ဂအားဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၈။ "ဝိနည်းမှာ သိမ်၊ သဒ္ဒါမှာ လိင်"ဟူသော စကားနှင့်အညီ ဗဒ္ဓသိမ်အောင်မြင်စေရန် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေနှင့် အရေးကြီးသော နိမိတ္တသမ္ဘတ္တိတွင် ပါဝင်သော ပါသာဏနိမိတ်ကို ကခ်ီလာအတိုင်းဖော်ပြ၍၊ လာဘသိမ်မည်ပုံကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ယခုခေတ်တွင် "ကပ်ပြီးလျှင် ပြန်မကိုင်ကောင်းဘူး၊ ပြန်ကပ်"စသည်ဖြင့် အသုံးများနေကြရာ ထိုစကား မှန်/မမှန်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုရ၍၊ သံယာအား မဝေဖန်ထိုက်သော ပစ္စည်း သရုပ်တို့တွင် စတုတ္ထရာသိကိုသာ ကခ်ီလာအတိုင်းထုတ်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီတို့အား သင့်ရောက်သောအပြစ်တို့ကို သိကွာပုဒ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြပါ။

(က) ရေကူးကန်၌ ရေငုတ်ကူးခတ်ကစားနေသော ရဟန်း။

(ခ) မိမိ၏ ကိုယ်အမူအရာကို သိနားလည်သောမိန်းမအား လက်အမူအရာဖြင့် မေထုန်အလှူခံသော ရဟန်း။

(ဂ) ကျန်းမာလျက် စပါးတောင်း၍ ချက်စားသော ရဟန်းမ၊

(ဃ) သူတစ်ပါးစိတ်မချမ်းသာအောင် အရွဲ့တို [ကာ်စာကျက်သော ရဟန်းမ၊

(င) မြို့တွင်း၌ ထီးဆောင်းသော ရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ ဒုတိယပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဘဂိနိယော ခေါ သံသဋ္ဌာ ဝိဟာရန္တိ ။ပ။ ဝဏ္ဏေတိ-ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **ပုဗ္ဗိုလ်-** သခါရတရားတို့ကို လက္ခဏာယာဉ် ၃-ပါးသို့ တင်၍ သုံးသပ်သော အာရဒ္ဓဝိပဿနာရဟန်း။

ဖြစ်သောတရား- အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟူသော လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးသို့တင်သော သခါရတရား။

ထူးခြားမှု-

ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ ပါရာဇိက ၂၄-ပါးရှိသည့်အနက် ရဟန်းအား သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော ပါရာဇိက ၁၉-ပါးကိုယူ။

ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်၌ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကအာပတ်ကိုယူ၊ ဤသို့ထူးသည်။

၄။ ၁၊ သိမ်အတွင်း၌ သံဃာစည်းဝေး၍ ကထိန်သင်္ကန်းကို ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ကထိန်ခင်းထိုက်သော ရဟန်းကို ရွေးချယ်ပေးအပ်ရခြင်း။

၂။ ကထိန်ခင်းထိုက်သော ရဟန်းက သင်္ကန်းဟောင်းကို ပစ္စုद्ধိရ်ပြုရခြင်း။

၃။ ကထိန်ခင်းမည့်သင်္ကန်းကို ကပ္ပဗိန္ဒုထိုး၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရခြင်း။

၄။ ထို့နောက် "ဣမာယ သင်္ဃာဋိယာ (ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန, ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန) ကထိနံ အတ္ထရာမိ"ဟုဆို၍ ကထိန်ခင်းရခြင်း။

၅။ ထို့နောက် ကထိန်ခင်းသောရဟန်းက "အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃသ္သ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊ အနုမောဒထ"ဟု ရွတ်ဆိုတိုက်တွန်းရခြင်း။

၆။ သိမ်အတွင်းရှိ ပုရိမဝဿံဝုတ္ထ ရဟန်းတော်များက "အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃသ္သ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမ"ဟုဆို၍ အနုမောဒနာပြုရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အည အရ- အခင်းနှင့် ကင်း၍လည်း မချမ်းသာ၊ အခင်းကို ယူဆောင်၍လည်း မသွားနိုင်သော ဂိလာနရဟန်း။

သမ္ဘုတိ အရ- သံဃာက ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးအပ်သော သန္ထတသမ္ဘုတိ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ၁။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါရာဇိကအာပတ်၊
၂။ ဒုဋ္ဌဒေါသ, အညဘာဂိယသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊
၃။ အမူလကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်၊
၄။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပါစိတ်အာပတ်။
ခေါင်းအုံးပမာဏ- အလျား ၂-တောင်၊ အနံ တောင်ဆုပ်။

၆။ ဥဗ္ဘတောဝုဋ္ဌာနသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သော ဘိက္ခုနီမ၊ သံဃာဒိသေသ် ပဌမဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆန္ဒရာဂဖြင့် စိုးစွတ်သော ရဟန်းမနှင့် ယေက်ျားတိုကိုယူသည်၊ ဤသို့ထူးသည်။
ဂရုပါဝုရဏ-
(က) ၄-ကံသ၊ (၁၆-ကျပ်)
(ခ) အေးသောကာလ၊
(ဂ) သီတင်းသုံးဘော် ၅-ဦးနှင့် ဥတိ, ပဝါရိတတို့မှတစ်ပါး အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်က တရားဟောကောင်းခြင်းစသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဂုဏ်ကြောင့် "အရှင်မ အလိုရှိသောဝတ္ထုကို ပြောကြပါ"ဟု လျှောက်အပ်သော ရဟန်းမ။
လဟုပါဝုရဏ-
(က) ၂-ကံသခွဲ၊ (၁၀-ကျပ်)
(ခ) ပူသောကာလ၊
(ဂ) သီတင်းသုံးဘော် ၅-ဦးနှင့် ဥတိ, ပဝါရိတတို့မှတစ်ပါး အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်က တရားဟောကောင်းခြင်းစသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဂုဏ်ကြောင့် "အရှင်မ အလိုရှိသောဝတ္ထုကို ပြောကြပါ"ဟု လျှောက်အပ်သော ရဟန်းမ။

၇။ အနာပုစ္ဆာပဏ္ဏမနသိက္ခာပုဒ်၌ ထိုအိမ်၌ တတ်သိနားလည်သူ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုယူ၊ အနာပုစ္ဆာသန္ဌရဏသိက္ခာပုဒ်၌ အိပ်ရာနေရာအခင်းကို ပေးနိုင်ခွင့်ရှိသူ လူကြီးကိုယူ၊ ဤသို့ထူးသည်။
နိရယဖြင့် ကျိန်ဆဲပုံ-
အတ္တ- နိရယေ ဥပပဇ္ဇာမိ- ငရဲ၌ ဖြစ်ရပါစေရဲ့ ငရဲကျရပါစေရဲ့။
ပရ- နိရယေ ဥပပဇ္ဇတု- ငရဲ၌ ဖြစ်ပါစေဟယ်၊ ငရဲကျပါစေဟယ်။

http://www.dhammadownload.com

မြဟွစရိယဖြင့် ကျိန်ဆဲပုံ-

အတ္တ- ဂိဟိနီ ဟောမိ- လူဝတ်ကြောင်မ ဖြစ်ရပါစေရဲ့

ပရ- ဂိဟိနီ ဟောတု- လူဝတ်ကြောင်မ ဖြစ်ပါစေဟယ်။

၈။ မည်သည့်ကျောက်မျိုးမဆို အလွန်ဆုံး ၇-တောင်၊ ၇-တောင့်ထွာရှိ ဆင်ပမာဏ အောက်ငယ်သော ကျောက်ကို အစပြု၍ အောက်တစ်ဆုံး ၃၂-ပိုလ် တင်လဲခဲ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ကျောက်သည် နိမိတ္တူပဂပါသာဏ နိမိတ်လောက်သော ကျောက် ဖြစ်သည်။

ထို ၃၂-ပိုလ် တင်လဲခဲအောက် ငယ်သော ကျောက်သည် အနိမိတ္တူပဂပါသာဏ နိမိတ် - မလောက်သော ကျောက်ဖြစ်သည်။

လာဘသိမ်မည်ပုံ-

မင်း, မင်း၏ အမတ်ကြီးစသူတို့က ကျောင်းဆောက်စေ၍ တစ်ဂါဝုတ်, ယူဇနာဝက် တစ် ယူဇနာအရပ်ကို ကျောင်းတိုက်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ပြီး "ဤအပိုင်း အခြားသည် ငါတို့ ကျောင်းတိုက်၏ လာဘ်လာဘအကျိုးငှါ ထားအပ်သော အပိုင်း အခြားတည်း၊ ဤအပိုင်းအခြားအတွင်း၌ဖြစ်သည့် ကင်းခွန်၊ ကောက်စပါး စသော ပစ္စည်းဝတ္ထုအားလုံးကို ငါတို့၏ ကျောင်းတိုက်အားလျှဒါန်းပါကုန်၏" ဟု ပြောဆိုလျှောက် ထား၍ ထားအပ်သော အပိုင်းအခြားသည် လာဘသိမ်မည်၏။

၉။ အကပ်ခံပြီးသော ဝတ္ထုသည် လက်မှလွတ်သော်လည်း စားဦးမည်-ဟု ငဲ့ကွက်မှုရှိနေ သေးသမျှ ငဲ့ကွက်မှုမရှိတော့သော်လည် လက်မှ မလွတ်သေးသမျှ အကပ်မပျက်သေး သောကြောင့် မမှန်ပါ။

တစ်နည်း- အကပ်ပျက်ကြောင်းအင်္ဂါတို့တွင် မပါဝင်သောကြောင့် မမှန်ပါ။

မဝေဖန်ထိုက်သော ပစ္စည်းသရုပ်-

သံအိုး, ကြေးအိုး, သံအိုးစရည်း, ကြေးအိုးစရည်း, သံရေအိုး, ကြေးရေအိုး, သံဖျင်းအိုး, ကြေးဖျင်းအိုး, ပဲကွပ်, ပုဆိန်, ဓားမ, ပေါက်တူး, ဆောက်။ (၉)

၁၀။ (က) ဟသမ္မေသိက္ခာပုဒ်ကိုထောက်၍ ပါစိတ်၊

(ခ) အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံယာဒိသိသ်၊

(ဂ) အာမကညေသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊

http://www.dhammadownload.com

၅၂

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

(ဃ) သဠေ့ဓာသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊

(c) ဆတ္တာပါဟနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ ဒေသနာပြောကြားရုံမျှဖြင့် မပြီးသေးသော သုဒ္ဓပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်၌ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းပြောဆိုသော စကားရပ်နှင့် ဓမ္မဝါဒီရဟန်းတော်များ၏ ပြောဆိုသောစကားရပ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ ၂၂၇-သွယ် သိက္ခာပုဒ်များအနက် မဖျိုမဒေသအတွက် သီးခြားပညတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ စိတ်တိုပြီး ရဟန်းတစ်ပါး၏ အရှိုက်ကို ဒူးနှင့်တိုက်သော ရဟန်းအား တလသတ္တိက သိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်သင့်/မသင့် အကြောင်းသွင်းဖြေဆိုရ၍ ဘိက္ခုနီသုဒ္ဓါပါစိတ် နဂ္ဂဝဂ်လာ သယံဂ္ဂါဟိစာရံ-၌ သယံဂ္ဂါဟိအရကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဘိက္ခုနီမများ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် မစွန့်ကောင်းသော နေရာများကို ဘိက္ခုနီသုဒ္ဓပါစိတ်လာအတိုင်း ဖြေဆိုရ၍၊ သိက္ခမာန်အား ပဋ္ဌင်းခံပေးထိုက်သော အဂ်ါရပ်များကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ ဖော်ပြပါ ရဟန်း, ရဟန်းမတို့အား ဖြစ်သင့်သောအာပတ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်မှ မိုးရေခံသက်နှံးဝတ်ရုံသော ရဟန်း၊

(ခ) မွန်းလွဲချိန်၌ မပန်ကြားဘဲ ရွာထဲသို့ သွားလည်သော ရဟန်း၊

(ဂ) ကိုယ်တိုင်ချည်ရှာ၍ သက်နှံးရက်ခိုင်းသော ရဟန်း၊

(ဃ)ဆွေမျိုးစသည် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ရင်ကို ထုရ်ထုရ် ငိုကြွေးသော ရဟန်းမ၊

(c) တစ်နှစ်တည်း၌ သိက္ခမာန် ၂-ပါးတို့ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလုပ်၍ ပဋ္ဌင်းပြုပေးသော ရဟန်းမ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဘိက္ခုနီ သုဒ္ဓပါစိတ် သိက္ခာပုဒ်တော်များ၌ပါရှိသည့် ရဟန်းမပြုကောင်းသော အမျိုးသမီးများကို ကုန်စင်အောင် ရေတွက်ပြပါ။

၇။ သဘာဝါပတ္တိယော စ နိဿဂ္ဂိ- ၌ သဘာဝအာပတ်အမျိုးအစားများကို အမိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အာပန္နော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော- ဝယ် ဝိသုဒ္ဓ- အရကိုလည်း ကခ်ီဆရာအာဘော်ကျ ကောက်ပြပါ။

၈။ ဘိက္ခု အဘိနေတမ္ဘာ ဝတ္ထုဒေသနာယ- ၌ ဘိက္ခုအရကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ စီဝရ- အစ္ဆိန္နနသိက္ခာပုဒ်လာ သာမံ စီဝရံ ဒတ္တာ- အရ သက်နိုးပေးခြင်းဟူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသနည်း ကခ်ီအဖွင့်ကိုရှု၍ ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ- ကို တိုက်ရိုက်ပြောကြားခြင်း, ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောကြားခြင်းအကျိုးငါ်လည်းကောင်း။ ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ် အာစာရဝိပတ္တိဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းအကျိုးငါ်လည်းကောင်း မုသားဆိုသောရဟန်းအားသင့်သော အာပတ်အသီးသီးတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်, ဗျာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဥမ္မတ္တကပုဂ္ဂိုလ်စသည်ဖြစ်ခြင်း ရှိ/မရှိကိုလည်းကောင်း။ ဘုတရောစနသိက္ခာပုဒ်၌ ဥမ္မတ္တကစသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ယူရ/မယူရကိုလည်းကောင်း။ ဖြေဆိုပြပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း) (အဖြေ
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ **အဓမ္မဝါဒီရဟန်းပြောဆိုသော စကားရပ်-**
တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ။ပ။ နာလံ အန္တရာယာယ- နှင့်
ဓမ္မဝါဒီရဟန်းများပြောဆိုသောစကားရပ်-
မာယေ့ ဇဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ ။ပ။ တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယ။
မှတ်ချက်- ပုစ္ဆာ၌ ရဟန်းဟု ရှိနေသည်။

၂။ (နဟာနသိက္ခာပုဒ်ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ မြောက်ပင့် ရွယ်မိုးခြင်း သဘောမရှိသောကြောင့် တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်မသင့်ပါ။ (ပဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်သာ အပြစ်သင့်သည်)

http://www.dhammadownload.com

သယံဘူ အရ-

တိစ်ဝရ- သင်းပိုင်, ကိုယ်ရုံ, ဒုကုဋ္ဌ-ဟူသော သင်္ကန်း ၃-ထည်၊

ဥဒကသာဋ္ဌိကာ- ရေသနဝ်သင်္ကန်း။

သံကစ္စိကာ- ရင်စည်းတဘက်။

၄။ **မစ္စန့်ကောင်းသောနေရာများ-**

၁။ အိမ်, ကျောင်း၏ နံရံ အပြင်ဘက်၊

၂။ အိမ်, ကျောင်းတံတိုင်း၏ အပြင်ဘက်၊

၃။ စိုက်ပျိုးအဝ်သဖြင့် စိမ်းစိုသော လယ်စသော အရပ်။

ပဋ္ဌင်းခံပေးထိုက်သော အင်္ဂါရပ်-

၂-နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ် ၆-ပါးကို ကျင့်ပြီးခြင်း။ သံဃာမှ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ ရပြီးခြင်း။

၅။ (က) ဝဿိကသာဋ္ဌိကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊

(ခ) ဝိကာလ ဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(ဂ) သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊

(ဃ) ရောဒနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(င) ဇေဝဿသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၆။ ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီး။ နို့တိုက်သားသည် အမျိုးသမီး။ သောကာဝါသသိက္ခာမာန်၊ မိဘနှင့် ခင်ပွန်းသည်တို့ ခွင့်မပြုသော သိက္ခာမာန်။

၇။ ညစာ စားခြင်းကြောင့် ၁-ကျောင်းလုံး ဝိကာလဘောဇနပါစိတ်အာပတ်သင့်ရာဝယ် ထိုအာပတ်များသည် ဝိကာလဘောဇန-ဟူသော အာပတ်သင့်ကြောင်း ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသော အဖို့ရှိသောကြောင့် ဝတ္ထုသဘာဂအာပတ်မည်၏။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ အခြားတစ်ပါးသည် အနတိရိတ္တဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုအာပတ် ၂-မျိုးသည် အာပတ်သင့်ကြောင်း ဝတ္ထုမတူ အာပတ်ခြင်းသာ တူသော အဖို့ရှိသောကြောင့် အာပတ္တိသဘာဂအာပတ်မည်၏။

ဝိသုဒ္ဓ-အရ-

လူအဖြစ်၊ ဥပါသကာအဖြစ်၊ အာရာမ်စောင့်အဖြစ်၊ သာမဏေအဖြစ်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ **ဘိက္ခူ အရ-** သံယာ အကုန်၊ (သို့မဟုတ်)သံယာက ဥတ္တိဒုတိယကံဖြင့် ဖြစ်စေ, အပ လောကနကံဖြင့် ဖြစ်စေ သမုတ်ထားသော ရဟန်း ၂-ပါး, ၃-ပါး။

သင်္ကန်းပေးခြင်းမျိုး-

ဤသို့ သင်္ကန်းပေးလိုက်လျှင် ငါ၏ ဝေယျာဝစ္စကို ပြုလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် ဝေယျာဝစ္စ စသော တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို တောင့်တမျှော်လင့်လျှက် ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

၉။ **မုသာဝါဒအပြစ်-** (ပဲခူးအရှေ့.၈-၇)

၁၀။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ရှုးသွပ်ခြင်း စသည်မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗျာန်ရပုဂ္ဂိုလ် တို့လည်း ရှုးသွပ်ခြင်း စသည်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဗျာန်လျှောကြသောကြောင့် ဥမ္မတ္တကစသည် ဖြစ်ခြင်း မရှိပါ။

ယူရ/ မယူရ-

အထက်ပါ ဆိုခဲ့ပြီးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဥမ္မတ္တကစသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို မယူရပါ။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ လမ်းဆုံတစ်ခု၌ ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့်အတူ စကားပြောလို၍ အဖော်ဖြစ်သော ရဟန်းမကို ပြန်လွှတ်သော ရဟန်းမ၏ သန္တာန်၌ သင့်ရောက်သောအပြစ်ကို ပြသည့် သိက္ခာပုဒ်နှင့် ရဟန်းကို ဆဲရေးသော ရဟန်းမ၏ သန္တာန်၌ သင့်ရောက်သောအပြစ်ကို ပြသည့် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ တရားနှင့်အညီ ဖြေရှင်းပြီးသော အဓိကရဏ်းကို တစ်ဖန် ပြန်ဖြေရှင်းပေးရန် လုံ့ဆော် သော ရဟန်းနှင့် မလိမ္မာသော မိမိတပည့်ရဟန်းကို ရိုက်၍ဆုံးမသော ရဟန်းတို့ အတွက် သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ကုဋ္ဌိကာရသိက္ခာပုဒ်လာ ကျောင်းမဆောက်သင့်သော နေရာများကို ပါဠိ-မြန်မာ နှစ် ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍ ပရိဝါသ်နေပြီးသော ရဟန်းသည် အဘယ်အကျိုးငှါ မာနတ် ကျင့်ရပါသနည်း ပါတိမောက်လာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပရိကွာရာရှစ်ပါးတို့တွင် အတိရေကပရိကွာရာကို ၁၀-ရက် ကျော်လွန်အောင်ထားက အပြစ်ရှိသော ပရိကွာရာ/ အပြစ်မရှိသော ပရိကွာရာအားဖြင့် ခွဲခြား ဖော်ပြ၍ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ ပါစိတ် ၅-မျိုးကိုလည်း အမည်မှည့် ဖော်ပြပါ။

၅။ သမ္ဘုတိလည်း မရ, နေလည်းဝင်, ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့လည်း သွား၍ ဂရုဓမ်တရားဖြင့် သြဝါဒပေးသော ရဟန်းအား သင့်ရောက်သော အပြစ်တို့ကို သိက္ခာပုဒ်အမည်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ ဂဏဘောဇဉ်စားကောင်းရာအခါများကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ဘိက္ခုပါတိမောက်လာ ပတ္တာဝဂ် ပတ္တာသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ ပတ္တာဝဂ် ပတ္တာသန္နိစယသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အထူးကို ဖြေဆိုရ၍ သဟဓိဝိနီတပည့်မကို ရဟန်းခံပြီး ဆရာ, တပည့် အပြန်အလှန် ပြုကျင့်ရမည့် ဝတ္တရားများကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ ယှဉ်တွဲ ဖြေဆိုပါ။

၇။ "သမ္ဘဏနမုသာဝါဒသ ဟောတိ"၌ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်အခါ၌ အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း ဖြေဆိုရ၍ မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ် "ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္မိ"အရ ဆွမ်းပေးခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သင့်ပါသလော? ကခ်ီနှင့်အညီ ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌ "ဝိဟာရ"အရကို ကောက်ပြ၍ "သေယျ"သရုပ်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။

၉။ ပဝါရိတ်သင့်ကြောင်းများကို ကခ်ီအဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖြေဆိုရ၍ ရတနဝဂ် ဝိကာလဂါမပွဝေသနသိက္ခာပုဒ်လာ "သန္ဓံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ"၌ "သန္ဓဘိက္ခု" အရ, "ဝိကာလ" အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီ ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ပါသော "ဆန္နသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ" ဝယ် "ဆန္န"အရကိုကောက်ပြ၍ ဗလက္ကာရဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရသော ဘိက္ခုနီများ ပါရာဇိကကျ/ မကျ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဝိနယဘာသာ

၁။ (ဒုတိယိကဥယျောဇနနှင့် ဘိက္ခုအက္ကောသနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်နှင့် ပဟာရသိက္ခာပုဒ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ သာရမ္ဘ- ပိုးရွှေခြပုန်းစသော ဘေးရန်ရှိသော အရပ်၊
အပရိက္ကမန- ၂-ကောင်ကပ်လှည်း, ၄-ကောင်ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လောက်ရာ ဥပစာမရှိသော အရပ်။
မာနတ်ကျင့်ရခြင်း- ရဟန်းတို့ မြတ်နိုးခြင်း အကျိုးငှါ မာနတ်ကျင့်ရသည်။

၄။ **အပြစ်ရှိသော ပရိက္ခရာ-** သင်္ကန်း ၃-ထည်, သပိတ်။
အပြစ်မရှိသော ပရိက္ခရာ- ခါးပန်းကြိုး, ရေစစ်, သင်ဓုန်းဓား, အပ်ဗူး။
ပါစိတ် ၅-မျိုး-
နိဿဂ္ဂိပါစိတ်, သုဒ္ဓပါစိတ်, ဘေဒနကပါစိတ်, ဆေဒနကပါစိတ်, ဥဒ္ဒါလနကပါစိတ်။

၅။ **သမ္ဘုတိလည်း** မရ-ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
နေလည်း ဝင်- အတ္ထဂ်တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊
ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့လည်းသွား- ဘိက္ခုနုပသယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။
ဂဏဘောဇဉ်စားကောင်းရာအခါများ-
မကျန်းမာရာ အခါ, သင်္ကန်းလှူရာ အခါ, သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာ အခါ, ခရီးရှည်သွားရာ အခါ, လေစီးရာ အခါ, ရဟန်းများစွာ စုဝေးမိရာ အခါ, သမဏအမည်ရသူတို့ ဆွမ်းကျွေးရာ အခါ ပေါင်း ၇-ပါး။

၆။ ဘိက္ခု ပတ္တသိက္ခာပုဒ်၌ ၁၀-ရက် လွန်ခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်၊ ဘိက္ခုနီ ပတ္တသန္နိစယသိက္ခာပုဒ်၌ ၁-ရက် လွန်လျှင်ပင် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်၊ ဤသို့ ထူးသည်။
ဆရာ့ဝတ္တရား-
ပဌမသဟဇိဝိနိသိက္ခာပုဒ်- အရ ရဟန်းပြုပေးပြီးနောက် ၂-နှစ်ပတ်လုံး ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ပါဠိအဋ္ဌကထာစသည်ကို သင်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ချီးမြှောက်စေရမည်၊
ဒုတိယသဟဇိဝိနိသိက္ခာပုဒ်- အရ ရဟန်းပြုပေးပြီးနောက် ၆-ယူဇနာ, ၅-ယူဇနာ ဝေးသော အရပ်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ခေါ်သွားရမည်၊ သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ခေါ်သွားစေရမည်။

http://www.dhammadownload.com

တပည့်ဝတ္တရား-

ပဝတ္တိနီ နာနဗန္ဓနသိက္ခာပုဒ်- အရ

ပဋ္ဌင်းခံပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမကို ၂-နှစ်ပတ်လုံး ပြုစုလုပ်ကျွေးရမည်။

၇။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေ ကိ ဟောတိ၊ ဒုက္ခင်္ဇံ ဟောတိ- ဟူသော မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကြောင့် တတ္ထာယသ္မွန္တေ- စသော ယာဝတတိယာနုသာဝန ဝါကျ၏ အဆုံး၌ ဝစီဒ္ဓါရေ အကိရိယသမုဋ္ဌာန ဒုက္ခင်္ဇအာပတ်သင့်သည်။

နိဿဂ္ဂိပါစိတ်-

ဆွမ်းပေးခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သင့်သည်မဟုတ်၊ ထိုရဟန်းစကားကြောင့် ရက်ကန်းသည်တို့က သင်္ကန်းရှင်တို့ လက်မှ ချည်ပို ယူ၍ အနည်းငယ် အလျားရှည်အောင် ဖြစ်စေ, အနံပြန့်အောင် ဖြစ်စေ, ပိတ်ပိတ်သဲသဲဖြစ်အောင် ဖြစ်စေ ယက်လုပ်ခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သင့်သည်။

၈။ အတွင်းခန်းနှင့် အလုံးစုံ မိုးကာထားသဖြင့် လုံခြုံသောကျောင်းကို ယူရမည်။

သေယျ သရုပ်-

၁။ ဘိသိ- ဘုံလျှိ။

၂။ စိမိလိကာ- အဝတ်ကြမ်း, ပုဆိုးကြမ်း။

၃။ ဥတ္တရတ္ထရဏ- အပေါ်လွှမ်း အခင်း။

၄။ ဘူမတ္ထရဏ- မြေပေါ်ခင်း ဖျာ, သင်ဖြူး- စသည်။

၅။ တဋ္ဌိကာ- ဖျာကြမ်း။

၆။ စမ္မကွဏ္ဍ- သားရေပိုင်း, သားရေနွယ်၊

၇။ နိသီဒန- နိသီဒိုင်၊

၈။ ပစ္စတ္ထရဏ- သီးခြား အခင်း။

၉။ တိဏသန္ထာရ-မြက်အခင်း။

၁၀။ ပဏ္ဏသန္ထာရ- သစ်ရွက်အခင်း။

ဆောင်- ဘိသိ စိမိ၊ ဥတ် ဘူမိ၊ တဋ္ဌိ စမ္မခဏ်။

နိသီ ပစ္စ၊ မြက် ပဏ္ဏ၊ သေယျ ဆယ်ခုမှန်။

၉။ ၁။ စားဆဲဖြစ်ခြင်း။ ၂။ ဘောဇဉ် ၅-ပါးတွင် ၁-ပါးပါး သပိတ်စသည်၌ ထင်ရှားရှိနေခြင်း။ ၃။ ပေးသူက ၂-တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း။ ၄။ ကိုယ်ဖြင့် ရှေ့ရှဆောင်ခိုက်

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်ခြင်း။ ၅။ ကိုယ်, နှတ် ၂-ပါး တစ်ပါးပါးဖြင့် ပယ်မြစ်ခြင်း။
ဆောင်-စားဆဲ, ဘောဇဉ်၊ ဟတ်တွင်းဝင်၊ ဆောင်စဉ် ကိုယ်နှတ် မြစ်။ (ထေရီ)
သန္တာဘိက္ခု အရ- ဥပစာရသိမ်အတွင်း ဒဿနုပစာဌ် မြင်၍ (၁၂-တောင်အတွင်း ကြားနိုင်သော) ပင်ကိုယ်ပြောနေကျ စကားဖြင့် ပန်ကြားနိုင်လောက်သော ရဟန်း။
ဝိကာလ အရ- မွန်းတည့်လွန်ရာအခါမှစ၍ အရုဏ်တက်ချိန်အတွင်း ကာလ။

၁၀။ မေထုနရာဂနှင့် စပ်ယှဉ်သော ချစ်ခြင်း, ကြိုက်ခြင်း ၂-မျိုးကို ယူရမည်။
ပါရာဇိက ကျ/ မကျ- ဆန္ဒသော-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ပါရာဇိက မကျ။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဘိက္ခုနီမများအား သင့်ရောက်သောအပြစ်ပြ သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်တို့ကို ရေးပါ။
(က) ရွာတပါးသို့ အဖော်မပါ တစ်ကိုယ်တည်းသွားသော ဘိက္ခုနီမ၊
(ခ) ခရီးလမ်းမစသည်၌ ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့် နှစ်ကိုယ်ကြား တိုးတိုးတိုင်ပင်လို၍ အဖော်ကိုပြန်လွှတ်သော ဘိက္ခုနီမ။

၂။ ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌နေ၍ ဘုရားရှင်အား စွပ်စွဲပုတ်ခတ်စော်ကားသော သာမဏေအား "ရဟန်းကောင်းတို့ ပြောဆိုပုံပြစကားရပ် ပါဠိတော်"ကို အနက်ရေးပါ။

၃။ ရဟန်းတော်များ ပါရာဇိကအာပတ်သင့်ရောက်နိုင်သော "သေအောင်လုပ်နည်းအမျိုးမျိုး"တို့ကို မူရင်းသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်ရှိကာ ပါဠိ/မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆို၍ သိုးမွှေးအခင်းသစ်ပြုလုပ်လိုသောရဟန်း "လိုက်နာရမည့်ကျင့်ဝတ်"တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ ရာဇသိက္ခာပုဒ်လာ "ရဟန်းနှင့်တမန်တို့ အပြန်အလှန်ပြောဆိုကြပုံ စကားရပ်"တို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါတို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြပါ။
(က) ဂဏဘောဇဉ်စားကောင်းရာ သမယတို့ကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဥဏ္ဍသမယ, ပရိဠာဟသမယ- အရ ယူရမည့် ကာလအပိုင်းအခြား။
(ဂ) တရားဟောမှုနှင့်စပ်၍ ပညတ်ထားသောသေခိယသိက္ခာပုဒ် အရေအတွက်သုံး၊
(ဃ) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူထားသော သေခိယသိက္ခာပုဒ် အမည်။

၆။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက် အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပုဒ်လာ "အဋ္ဌဝတ္ထုသရုပ်"ကို မြန်မာဘာသာ ဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ အောက်ဖော်ပြပါ ဘိက္ခုနီတို့အား သင့်ရောက်သော အာပတ်ကိုလည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။
(က) ညဉ့်အမှောင်၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်နေသော ရဟန်းမ၊
(ခ) ညောင်စောင်းတစ်ခုတည်း၌ အတူအိပ်သော ဘိက္ခုနီမနှစ်ဦး။

၇။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-၌ မနုဿ အရ၊ ဥတ္တရိမနုဿ အရ၊ မနုဿဓမ္မအရ၊ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ အရတို့ကို အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဘန်ပြ၍၊ ပစ္စည်းပေး ဆေးကုပေးသော်လည်း အပြစ်မရှိနိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၈။ ကထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်မှ အခြားကျောင်းတိုက်သို့ သင်္ကန်းကာလအတွင်း ပြောင်း ရွှေ့သွားသော ရဟန်းအား ကထိန်အာနိသင် ရ/မရ အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီး၊ ရွှေ့ငွေကို လှူသည့်အခါ စိတ်ထဲ၌သာယာလျှင် အာပတ်သင့်သည်ဆိုရာ "မနောဒ္ဓါရေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ"ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင်မှု ရှိ/မရှိ အကြောင်းယုတ္တိညီ၍ ဆုံးဖြတ် ပြပါ။

၉။ ဘိက္ခုပါတိမောက် ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်လာ တထာနာသိတံ-၌ "နာသနာသုံးပါး သရုပ်"ကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ကခ်ီလာအတိုင်း ထုတ်ပြ၍၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ လိုအပ်သော နာသနာ-ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ "ဆန္နသော"ပါ၍ဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး ၍၊ အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော "ဂဏာနုပိကာအာပတ်, အဂဏာနုပိကာ" အာပတ်တို့၏ သဘောကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (က) ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပုဒ်၊
(ခ) ဒုတိယိကဥယျောဇနသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ (ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်လာ၊ မာဝုသော သမဏုဒ္ဒေသ၊ ဗဝံ အဝစ ။ပ။ တေ ပဋ္ဌိသေဝ တော အန္တရာယာယ- တိုင်အောင်သောပါဠိကို အနက်ရေးလေ။)

၃။ ၁။ သဗ္ဗိစ္ဆ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ- သတ္တဝါဟုသိသော သည်ကုန်ုင်တကွ သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍ လူသားစင်စစ်ဖြစ်သူကို ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ဖြစ်စေ သတ်ခြင်း။
၂။ သတ္ထဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ- သေချင်သူ အလွယ်တကူရအောင် လက်နက်ရှာ၍ အနီးဌ ချထားခြင်း။
၃။ မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ- သေရခြင်းဌ အကျိုးကျေးဇူးရှိပုံကို ချီးမွမ်းခြင်း။
၄။ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ- သေဖို့ရာ နည်းလမ်းပေးခြင်း။
လိုက်နာရမည့်ကျင့်ဝတ်-(ကယား ၃-ရ)

၄။ **တမန်-** အရှင်ဘုရားကို ရည်ရွယ်၍ ဤသက်နှီးဖိုးကို တပည့်တော် ဆောင်ယူခဲ့ပါသည်၊ ဤသက်နှီးဖိုးကို အရှင်ဘုရား အလှူခံတော်မူပါ။
ရဟန်း- ဒါယကာ ငါတို့ရဟန်းတို့မည်သည် သက်နှီးဖိုးကို လက်မခံကြကုန်၊ သင့်လျော်ရာ အခါ၌ အပ်စပ်သောသက်နှီးကိုသာ လက်ခံကြသည်။
တမန်- အရှင်ဘုရားမှာ ဝေယျာဝစ္စပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ယောက် ရှိပါသလားဘုရား။
ရဟန်း- ဒါယကာ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့၏ ဝေယျာဝစ္စပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။
တမန်- အရှင်ဘုရား ညွှန်ပြသော ဝေယျာဝစ္စပုဂ္ဂိုလ်ကို တပည့်တော် နားလည်အောင် မှာထားခဲ့ပါသည်၊ သင့်လျော်ရာအခါ၌ အရှင်ဘုရား ကြွ၍ အလှူခံတော်မူပါ၊ အရှင်ဘုရားကို သက်နှီးလှူပါလိမ့်မည်။

၅။ (က) ဂိလာနသမယ- မကျန်းမာရာအခါ၊ စီဝရဒါနသမယ- သက်နှီးလှူရာအခါ၊ စီဝရ ကာရသမယ- သက်နှီးချုပ်ဆိုးရာအခါ၊ အဒ္ဓါနဂမနသမယ- ခရီးရှည်သွားရာ

http://www.dhammadownload.com

အခါ။ နာဝါဘိရှဟနသမယ-လေ့စီးရာအခါ။ မဟာသမယ-ရဟန်းများစွာ စုမိရာ အခါ။ သမဏာဘတ္တသမယ-သမဏာအမည်ရသူတို့ ဆွမ်းကျွေးရာအခါ။

(ခ) (ကချင် ၅-ရ)

(ဂ) ၁၉-ပုဒ်၊ (အများသုံးကို ရည်ရွယ်သည်)
(သို့သော် နောက်ဆုံး ၃-ပုဒ်သည် တရားဟောမှုနှင့် မဆိုင်)

(ဃ) ဌိတော ဥစ္စာရ, ဟရိတော ဥစ္စာရ, ဥဒကော ဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်။

၆။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သည် ဖြစ်၍ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စိုစွတ်သော ယောကျ်ား၏-

၁။ လက်ကိုင်ခြင်းကို သာယာခြင်း။ ၂။ သက်နှိုးစွန်းကိုင်ခြင်းကို သာယာခြင်း။
၃။ ဟတ္ထပါသ်၌ ရပ်တည်ခြင်း။ ၄။ ယောကျ်ားနှင့် အတူစကားပြောခြင်း။
၅။ ချိန်းချက်ရာသို့ သွားခြင်း။ ၆။ ရှေးရှေ့လာခြင်းကို သာယာခြင်း။
၇။ ကွယ်ရာသို့ ဝင်ခြင်း။ ၈။ ကာယသံသဂ္ဂဟူသော မသူတော်တရားကို မှီဝဲခြင်းငါ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ယောကျ်ားအနီးသို့ ကပ်ဆောင်ခြင်း။

(က) ရတ္တာနွေကာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်၊

(ခ) ဇကေမဇ္ဈတ္တဝဋ္ဋနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သုဒ္ဓပါစိတ်။

၇။ **မနုဿ အရ-** ဗျာန်မဂ်ဖိုလ်မရ သာမညပုထုဇဉ်လူသား။
ဥတ္တရိမနုဿ အရ- ဗျာန်ရဟုဂ္ဂိုလ်, အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ။
မနုဿဓမ္မအရ- လူတို့ဥစ္စာ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ၁၀-ပါး။
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ အရ- ထိုတရား ၁၀-ပါးထက် မြတ်သော ဗျာန်မဂ်ဖိုလ် တရားများ။

အပြစ်မရှိနိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ-
သီတင်းသုံးဖော် ၅-ဦး။ မိဘ ၂-ပါး။ မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စပုဂ္ဂိုလ်- ပေါင်း ၈-ဦး။

၈။ နိဋ္ဌိတ စီဝရသို့ ဘိက္ခုနှာ ဥဿတသို့ ကထိနေ-ဟူသော အာဏာဒေသနာတော်အရ အာဝါသပလိဗောဓ ပြတ်စဲသွားသောကြောင့် ထိုရဟန်း ကထိန်အာနိသင် မရ။

ဆန့်ကျင့်မှု ရှိ/မရှိ-
ရှေ့ငွေကို စိတ်ဖြင့် သာယာလျှင် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်ဆိုရာ၌-

http://www.dhammadownload.com

သာယာရုံမျှကြောင့် သင့်သည်မဟုတ်၊ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် တားမြစ်ခြင်း မပြုသောကြောင့်သာ သင့်ခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဆန့်ကျင်မှု မရှိပါ။

၉။ သံဝါသနာသနာ- အာပတ်ကို မရှုခြင်းစသည်ကြောင့် သံယာ့ဘောင်မှ နှင်ထုတ်ခြင်း။
လိင်္ဂနာသနာ- ဒုသကော နာသေတမ္ဘော မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေထ- ဟူသော အသွင်ကို ဖျက် လူထွက်စေခြင်း။
ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ- အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ အာဝုသော သမဏုद्देस न စေဝ သော ဘဂဝါ သတ္ထာ အပဒိသိတမ္ဘော- ဟူသော ဒဏ်ပေး၍ ဖျက်ဆီးခြင်း။
လိုအပ်သော နာသနာ- ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာကို အလိုရှိသည်။

၁၀။ ဆန္ဒသောပါဠိဖြင့် ဆန္ဒ မရှိဘဲ ဗလက္ကာရဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရသော ဘိက္ခုနီမအား အာပတ် မသင့်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်။
ဂဏနူပိကာအာပတ်, အဂဏနူပိကာ အာပတ်- (ပဋိုးအရှေ့.၁၀-၍)

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့(အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ
၁၃၇၁-ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၀-၆-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်လာ (က) သောကာဝါသသိက္ခာပုဒ်၊ (ခ) အနနုညာတသိက္ခာပုဒ်၊ (ဂ) ပါရိဝါသိကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါဠိသက်သက်ရေးပါ။

၂။ သံယာ ဂိုဏ်းတို့ကို မပန်ကြားဘဲ အမျိုးသား ဆရာဝန်တစ်ယောက်နှင့် ခွဲစိတ်မှု မပြုသင့်သောအရပ်၌ ခွဲစိတ်မှုပြုသောရဟန်းမအား သင့်ရောက်သော အပြစ်ပြသိက္ခာပုဒ်ကို ၂- နည်း အနက်ပေးပြပါ။

၃။ မနောဒ္ဓါရေ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ- ဟုဆိုသောစကားနှင့် သမ္မဇာနမုသာဝါဒ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏- ဟူသောစကား မဆန့်ကျင်အောင် ဖြေဆိုပြီ၊ အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ အရနှင့် အသံဝါသော အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၄။ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပုဒ် အာယသ္မာပိ ဘိက္ခု ဝဒတု သဟဓမ္မေန- ဝယ် သဟဓမ္မအရ ၂- နည်း ကောက်ပြပြီ၊ ပရိသတ်ကြီးပွါးကြောင်းတရား၊ ကုလဒူသနဝတ္ထု ၈- ပါးတို့ကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ နိဿဋ္ဌပါစိတ် စီဝရဝဂ်၌ (က) အတိရေကစီဝရ၊ (ခ) အကာလစီဝရ၊ (ဂ) ပုရာဏစီဝရ တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြ၍၊ နိဿဋ္ဌဖြစ်ပုံ ၂-မျိုးကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ သြမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌ ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုတို့ကို ဖော်ပြ၍ တိုက်ရိုက်ဆဲ, သွယ်ဝိုက်ဆဲ ၂-မျိုးတို့၏ အာပတ်သင့်ပုံ အထူးနှင့် ၎င်းသိက္ခာပုဒ်အရ ဆဲရေးပုံကို တိကျစွာဖော်ပြပါ။

၇။ သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္နန္တေန သမ္မတာ-ဟူသော ကခ်ီစကားအရ သိမ်ချင်းရောယှက်ပုံကို ဥပမာစုံလင်စွာဖြင့် ဖော်ပြ၍၊ အရှက်မရှိပုံ လက္ခဏာပြဂါထာကို ပါဠိ+မြန်မာ ၂-ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၈။ ယထာ တံ ယုဝါ ယုဝတိ-ဟူသော ပါဠိတော်ကို အဋ္ဌကထာနည်းအရ အနက်ပေးပြ၍၊ အောင်သွယ်မြောက်ပုံ အဂါတိုကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၉။ ဘောဇနဝဂ်လာ (က) အာဝသထပိဏ္ဍာ၊ (ခ) သမဏာဘတ္တသမယ၊ (ဂ) ပူဝ၊ (ဃ) မန္တ၊ (င) ဂိလာနာတိရိတ္တာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကခ်ီလာအတိုင်း ဖြေပြပါ။

၁၀။ ရတနဝဂ်လာ ရတနာ ၂-ခုတို့၏ အရတို့ကို ဖော်ပြ၍ အဓိကရဏသမထလာ အဓိကရဏ ၄-ပါးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဒွေမာတိကာဘာသာ

၁။ (ပါဠိထင်ရှားပြီ)

၂။ (နိဿဂ္ဂအတိုင်း ရေးလေ။)

၃။ ဝစီဒ္ဓါရ၌ ပြုသင့်သည်ကို မပြုသဖြင့် သမ္ဘဏနမုသာဝါဒေ ကိ ဟောတိ၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ-ဟူသော ဘုရားစကားတော်အရ ဝစီဒ္ဓါရ၌သင့်သော ဝစီဒ္ဓါရေ အကိရိယအသမုဋ္ဌာန အာပတ်သာဖြစ်သည်၊ မနောဒ္ဓါရ၌ သင့်သော အာပတ် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မနောဒ္ဓါရေ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ-ဟူသော စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

အသန္ဓိယာ အာပတ္တိယာ အရ-

၁။ အာပတ်သင့်ကြောင့် ၆-ပါးတွင် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ မသင့်ရောက်-သော အာပတ်၊

၂။ သင့်ရောက်ပြီးနောက် ဒေသနာကြားခြင်း, ထင်စွာပြောခြင်းဖြင့် ထမြောက်ပြီးသော အာပတ်။

အသံဝါသော အရ- ပါရာဇိကကျပြီး၍ ဇကကမ္မ, ဇကုဒ္ဒေသ, သမသိက္ခတာ-ဟူသော သံဝါသ မရှိသော ရဟန်း။

၄။ ၁။ သီတင်းသုံးဖော် ၅-ဦးတို့ ကျင့်အပ် ကျင့်ထိုက်သော (ဝါ) ၎င်း ၅-ဦးတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်။

၂။ သိက္ခာပုဒ်မှတပါး သူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စကား။

ပရိသတ်ကြီးပွါးကြောင်းတရား-(ကရင် ၃-၅)

ကုလဒူသနဝတ္ထု ၈-ပါး-

၁။ ပန်းပေးခြင်း။ ၂။ သစ်သီးပေးခြင်း။ ၃။ ဆပ်ပြာမှုန့်ပေးခြင်း။ ၄။ မြေညက်ပေးခြင်း။ ၅။ ဒန်ပူပေးခြင်း။ ၆။ ဝါးပေးခြင်း။ ၇။ ဆေးကုခြင်း။ ၈။ သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် လူတို့၏ အစေအပါးခံခြင်း။

ဆောင်-ပန်း, သီး, မှုန့်, မြေ၊ ဝါး, ပူ, ခြေ၊ ဝဇ္ဇေ ဒုရှစ်ဖြာ။

၅။ (က) အဓိဋ္ဌာန်တင် ဝိကပ္ပနာပြုထားသော သင်္ကန်းတွင် မပါဝင်သောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်တင် ဝိကပ္ပနာပြုထားသော သင်္ကန်းတို့မှ ပိုလျှံသောသင်္ကန်း။

(ခ) ကထိန်မခင်းလျှင် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ အထိ ၁၁-လ၊ ကထိန်ခင်းလျှင် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ အထိ ၇-လအတွင်း၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်း။

(ဂ) ဆိုးပြီး ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပြီးနောက် ၁-ကြိမ် ဝတ်ဖူး, ရုံဖူးသောသင်္ကန်း။ အနည်းဆုံးသုံးစွဲသည့် အနေဖြင့် ပခုံးပေါ် ခေါင်းပေါ်တင်၍ ခရီးသွားဖူး, ခေါင်းအုံးလုပ်၍ အိပ်ဖူးသော သင်္ကန်း။

နိဿဂ္ဂိဖြစ်ပုံ ၂-မျိုး-

၁ စွန့်ထိုက်သော သင်္ကန်းစသည် ဖြစ်ခြင်း, ရဟန်းလည်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်ခြင်း။

၂။ ရှေးဦးစွာစွန့်ခြင်းဟူသော ဝိနည်းကံရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သင့်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ၁။ အမျိုးဇာတ်၊ ၂။ အမည်၊ ၃။ အနွယ်၊ ၄။ အလုပ်အကိုင်၊ ၅။ အတတ်ပညာ၊ ၆။ အနာရောဂါ၊ ၇။ အသွင်သဏ္ဌာန်၊ ၈။ လောဘစသော ကိလေသာ၊ ၉။ အာပတ်၊ ၁၀။ ယုတ်ညံ့သော ဆဲရေးခြင်း, မြင့်မြတ်သော ဆဲရေးခြင်း။

ဂါထာ– ဇာတိ နာမ ဂေါတ္တ ကမ္မံ၊ သိပ္ပံ အာဗာဓ လိင်္ဂကံ။
ကိလေသာပတ္တိ အဂ္ဂေါသာ၊ ဒသိမောမသဝါဒကာ။

အာပတ်သင့်ပုံ အထူး–

တိုက်ရိုက်ဆဲလျှင် သုဒ္ဓပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်၊
သွယ်ဝိုက်ဆဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သည်၊ ဤသို့ ထူးသည်။

ဆဲရေးပုံ –

တိုက်ရိုက်– သင်သည် စဏ္ဍာလဖြစ်သည်၊
သွယ်ဝိုက်– ဤအရပ်မှာ အချို့စဏ္ဍာလတွေ ရှိကြသည်။
ပါဠိတော်လွတ်– သင်သည် သူခိုးဖြစ်သည်, အိမ်အစပ်ကို ဖောက်ဖျက်သူဖြစ်သည်။

၇။ ရှေးဟောင်းကျောင်း၏ အရှေ့အရပ်၌ သရက်ပင်နှင့် သပြေပင်တို့ အချင်းချင်း အကိုင်အခက်ရောယှက်၍ ပေါက်နေကြ၏။ ထို ၂–ပင်တွင် သပြေပင်သည် သရက်ပင်၏ အနောက်ဖက်၌ ပေါက်၏။ ထိုကျောင်းဟောင်း၏သိမ်သည် သပြေပင်ကို အတွင်းထား၍ သရက်ပင်ကို နိမိတ်ကြားပြီး သမုတ်ထားသည်။

ထို့နောက် ထိုကျောင်း၏ အရှေ့အရပ်၌ ကျောင်းသစ်တည်သောအခါ သိမ်သမုတ်သော ရဟန်းတို့က သရက်ပင်ကို အတွင်းထား၍ သပြေပင်ကို နိမိတ်ကြားပြီး သမုတ်ကြ၏။ ယင်းသို့ သမုတ်လျှင် သိမ်ချင်း ရောယှက်သည်။

အရှက်မရှိပုံ လက္ခဏာပြဂါထာ–

သဒ္ဓိစ္ဆ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ– စေတနာနှင့် တကွ စေ့ဆော်၍ အာပတ်သင့်ခြင်း။
အာပတ္တိ ပရိဂူဟတိ– သင့်ပြီးသောအာပတ်ကို ဒေသနာမကြားဘဲ လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။
အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ– အဂတိတရား ၄–ပါး လိုက်စားခြင်း။

၈။ ယုဝါ– လုလင်ပျိုသည်၊ ယုဝတီ– မိန်းမပျိုကို၊ ဩဘာသတိ ယထာ– ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုသကဲ့သို့။ (တံ– အနက်မဲ့)

အောင်သွယ်မြောက်ပုံ အင်္ဂါ–

၁။ ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ, ကိုယ်နှုတ် ၂–ပါးစုံဖြင့် ဖြစ်စေ ဝန်ခံခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၂။ သတင်းစကား ဆောင်ယူ၍ ပြောကြား စုံစမ်းခြင်း။
၃။ လက်ခံကြောင်း, မခံကြောင်းကို ပြန်ပြောခြင်း။

၉။ (က) ပါသက္ကာအယူရှိသူကိုဖြစ်စေ, ထမင်းကိုဖြစ်စေ မရည်စူးဘဲ တည်ခိုရာဇရပ်စသည်၌ ကောင်းမွှေလိုလားသူတို့ ဝတ်တည်ထားသော ဘောဇဉ်။
(ခ) ပဗ္ဗဇိတ အမည်ခံသူ ၁-ဦးဦး၏ ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်မန်ရာအခါ။
(ဂ-ဃ) (ကယား ၄-ရှ)
(c) (မန္တလေး ၅-ရှ)

၁၀။ အနိဂ္ဂတရတနကေ-၌ ရတန အရ- မိဖုရား ရတနာကို ယူရမည်၊
ရတန် ၀ါ-၌ ရတန အရ-ပုလဲ, ပတ္တမြား-စသော ရတနာ ၁၀-ပါးကို ယူရမည်။
အဓိကရဏ ၄-ပါး-
၁။ ဓမ္မ, အဓမ္မ-စသည့် ၁၈-ပါးသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းသည် ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း မည်၏။
၂။ သီလဝိပတ္တိဖြင့် ဖြစ်စေ, အာစာရ ဒိဋ္ဌိ အာဇီဝဝိပတ္တိတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ စွပ်စွဲခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရဏ်းမည်၏။
၃။ ဒွေမာတိကာလာ အာပတ် ၅-ခု, ပဒဘာဇနီလာ အာပတ် ၂-ခု ဤအာပတ် ၇-ခုသည် အာပတ္တာဓိကရဏ်းမည်၏။
၄။ သံဃာ၏ အပလောကန-စသော ကံ ၄-မျိုးကို ပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရဏ်း မည်၏။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ "သူအပြစ်ကိုမြင်လွယ် ကိုယ့်အပြစ်ကိုမြင်ခဲ ဒီလိုသာ ခရီးဆက်ပုံဖြင့် သုဂတိဘုံလွဲ" ဟူ၍ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓဟောညွှန်ပြသော မလဝဂ်လာ ဂါထာကို ပါဠိသက်သက်ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ရဟန်းကိစ္စ, အ.ကိစ္စ၌ ပြုလျှင်ကောင်းကျိုး မပြုဆိုးကျိုး ထိုနှစ်မျိုးတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဟော ဖော် ဒေသနာတော်အတိုင်း မပြုလျှင် ခံရမည့်ဆိုးကျိုးကိုသာ ပကိဏ္ဏကဝဂ်လာ ဂါထာ အတိုင်း အနက်မှန်စွာ ယောဇနာပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ (က) လွန်ကဲသောအနာ၊ (ခ) လွန်ကဲသောဆင်းရဲ၊ (ဂ) လွန်ကဲသောလာဘ်၊ (ဃ) လွန်ကဲသောဥစ္စာ၊ (င) လွန်ကဲသောချမ်းသာတို့ကို သုခဝဂ်ကိုမှီး၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ အနုရဒ္ဓါမထေရ်၏နှမတော် နူနာသည်မင်းသမီးလေးအား နူနာလည်းပျောက် သောတာပန်အဖြစ်လည်း ရောက်စေနိုင်သော တရားကိုထုတ်ပြ၍၊ အောင်နိုင်ကြောင်းတရားလေးပါးတို့ကိုလည်း ကောဓဝဂ်လာအတိုင်း ထုတ်နှုတ်တင်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ကာမဝိတက် လွန်နှိပ်စက်,၍ လူထွက်ရန်လာသော သာနုသာမဏေလေးအား ဗုဒ္ဓညွှန်ပြဆိုးဆုံးမ၍ စိတ်ကိုချုပ်ထိန်း သောကငြိမ်းရသော ဓမ္မဒေသနာတော်ကို သေချာစီစစ်ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

[illegible]

၆။ စကားများစွာ ပြောဟောကာဖြင့် ပญ္ဍိတမည့်, မမည် ဓမ္မဒ္ဒဝဂ်လာဂါထာကိုမီး၍ ဖြေဆိုပြီး၊ [illegible] ဘိက္ခုဝဂ်လာ ကောကာလိကဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

[illegible]

၇။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃတော်များအတွက် ဆွမ်းချက်နေစဉ် ထောပတ်ဆီပူဖြင့် လောင်းချခံရသော ဥတ္တရာ၏ မြတ်စွာဘုရားထံလျှောက်ကြားသော သီရိမာအပေါ်နှလုံးသွင်းပုံကို အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ အဘယ်ကြောင့် မေဃကသူဌေးမည်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ အဘယ်သို့ နေခြင်း အိပ်ခြင်းသည် ကောသန, ဇကသေယျမည်ပါသနည်း ပကိဏ္ဏဝဂ် ဇကဝိဟာရိတ္ထေရဝတ္ထု အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဒီဝါ တပတိ အာဒိစ္စော– စသောဂါထာကို မြတ်စွာဘုရားသည်–

(က) အဘယ်သူအား အကြောင်းပြု၍၊

(ခ) အဘယ်အချိန်အခါ၊

(ဂ) အဘယ်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဟောတော်မူပါသနည်း ဖြေဆိုရ၍ ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ၌ တေဇသရုပ်ကိုလည်း ထုတ်နုတ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၂၅၂။

၂။ ဂါထာ။ ၂၉၂။

၃။ (က) ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း။
(ခ) သခါရဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး။
(ဂ) အနာရောဂါကင်းခြင်း။
(ဃ) ရောင့်ရဲခြင်း။
(င) နိဗ္ဗာန်။ (ဂါထာ- ၂၀၃/၂၀၄)

၄။ အမျက်ဒေါသနှင့် မာန်မာနကို ပယ်စွန့်လျက် သံယောဇဉ်အားလုံးကို လွန်ကာ နာမ်,ရူပ် တရားတို့၌ မငြိတွယ်ပဲ ကြောင့်ကြမှုမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ မကျရောက်နိုင်။ (ဂါထာ- ၂၂၁)

အောင်နိုင်ကြောင်းတရား ၄-ပါး-
အမျက်ထွက်သောသူကို အမျက်မထွက်ခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။
မကောင်းသောသူကို သူတော်ကောင်းပြုသဖြင့် အောင်ရာ၏။
ဝန်တိုသောသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။
မဟုတ်မမှန်ပြောတတ်သူကို မှန်ကန်သောသစ္စာစကားဖြင့် အောင်ရာ၏။ (ဂါထာ- ၂၂၃)

၅။ ဤစိတ်သည် ရှေးဘဝများစွာ သံသရာ၌ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိရာ ကောင်းနိုးရာရာ ကျက်စား လှည့်လည်ခဲ့လေပြီ၊ ချုန်းကိုင်သော ဆင်ထိန်းသည် ချုန်းဖြင့် အမုန်ယစ်သော ဆင်ကို နိုပ်ကွပ်ဆုံးမသကဲ့သို့ ငါသည် ယနေ့ ထိုစိတ်ကို နိုပ်ကွပ်ဆုံးမအံ့၊ ဤသို့ အသင့် အားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ (ဂါထာ-၃၂၆)

၆။ **စကားများစွာ ပြောတောကာဖြင့် ပရိယတ်မမည်ပါ။**
ဘေး, ရန်မရှိ၊ ကြောက်ရွံ့မှုမရှိသော (ဘေးကင်းအောင်ပြုတတ်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာလျှင် ပရိယတ်မည်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၅၈)

http://www.dhammadownload.com

အဂ်ါရပ်များ-

နှုတ်ကို စောင့်စည်းလေ့ရှိခြင်း။
ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြောဆိုလေ့ရှိခြင်း။
မပျံ့လွင့်ပဲ ငြိမ်းအေးသောစိတ်ရှိခြင်း။
အနက်အဓိပ္ပါယ် နှင့် ပါဠိသဒ္ဒါ ကို ဟောပြတတ်ခြင်း။
ဤအဂ်ါတို့နှင့် ပြည့်စုံလျှင် စကားပြောခြင်း အနုပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ မည်ပါသည်။

(ဝါဏ-၃၆၃)

၇။ မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် "ဤစကြာဝဠာ တိုက်အဝန်းသည် အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေး၏။ အထက်ဖြတ်ကျော်ပြည်သည် အလွန်နိမ့်သေး၏။ ငါ၏သူငယ်ချင်းမဖြစ်သော သီရိမာ၏ ဝုဏ်ကျေးဇူးသည်သာလျှင် ထိုထက်ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်၏။ ငါသည် သီရိမာကို အမှီပြု၍ လှူဒါန်းခြင်း, တရားနာခြင်းတို့ ရအပ်ပေပြီ၊ ငါသည် သီရိမာ၏ အပေါ်၌ အကယ်၍ အမျက်ထွက်ခဲ့သော် ဤထောပတ်ဆီပူသည် ငါ့ကို ပူလောင်ပါစေသတည်း။ အမျက်မထွက်ခဲ့ပါလျှင် ငါ့အား မပူလောင်ပါစေသတည်း" ဟု နလုံသွင်း၍ သီရိမာကို မေတ္တာဖြင့် ပျံ့နှံ့စေပါ သည် ဘုရားပဲ, ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြားပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆-၂၊ ၂၀၂)

၈။ မေလ္လာကသူဌေး၏ အိမ်အနောက် ရှစ်ပယ်မျှလောက်သောအရပ်၌ ဆင်, မြင်း, နွားလား ဥသဘ ပမာဏရှိကုန်သော ရွှေဆိတ်ရုပ်တို့သည် မြေကိုခွဲ၍ ကျောက်ကုန်းတို့ဖြင့် ထိကုန်၍အိမ်အနောက်မှ ပေါ်ပေါက်ကုန်၏။ ထိုရွှေဆိတ်ရုပ်တို့၏ ခံတွင်းတို့၌ ငါးပါးကုန်အဆင်းရှိကုန်သော ချည်လုံးတို့ကို ထည့်အပ်ကုန်၏။ ထောပတ်, ဆီ, ပျားရည်, တင်လဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း အဝတ်, ငွေ, ရွှေအစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း အလိုရှိခဲ့သော် ထိုရွှေဆိတ်ရုပ်တို့၏ ခံတွင်းမှ ချည်လုံးတို့ကို ပယ်ထုတ်ကုန်၏။ တစ်ကောင်သော ဆိတ်ရုပ်၏ ခံတွင်းမှ ဇမ္ဗူဒီပ်ကျွန်း၌ နေကုန်သောသူတို့အား သုံးဆောင်ခြင်းဟာ လုံလောက်သော ထောပတ်, ဆီ, ပျားရည်, တင်လဲ, အဝတ်, ငွေ, ရွှေ စသည်တို့သည် အန်ထွက်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မေလ္လာကသူဌေး -ဟုခေါ်ပါသည်။

(ဓမ္ဓ၊ ၆-၂၊ ၂၃၂)

၉။ ရဟန်းတစ်ထောင်တို့၏ အလယ်၌နေသော်လည်း နလုံးသွင်းမြဲဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ပယ်မူ၍ နလုံးသွင်းလျက်သာ ထိုင်နေခြင်းသည် **ဓကာသနမည်၏။**

http://www.dhammadownload.com

ကြေးပြဿာဒ်နှင့်တူသော ပြဿာဒ်၌ ရဟန်းတစ်ထောင်အလယ်တွင် ဆန်းကြယ်စွာ ခင်းထားသော မြတ်သောအိပ်ရာ၌ အိပ်သော်လည်း သတိကိုဖြစ်စေ၍ မူလကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုနလုံးသွင်းကာ လျောင်းသောရဟန်း၏ အိပ်ခြင်းသည် **ကောသေယျ** မည်၏။

(ဓမ္မ၊ ၆-၂၊ ၂၉၄)

၁၀။ (က) အာနန္ဒာမထေရ်၊

(ခ) သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပဝါရဏာနေ့၊

(ဂ) မိဂါရမာတုမည်သော ပြဿာဒ်။

တေဇသရုပ်-

သီလတေဇ၊ ဝုဏ္ဏတေဇ၊ ပညာတေဇ၊ ပုညတေဇ၊ ဓမ္မတေဇ။ (ဓမ္မ၊ ၆-၂၊ ၃၃၆)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄- ၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ (က) ကာမကြောင့် သောကဖြစ်၏။ ကာမကြောင့် ဘေးဖြစ်၏။

(ခ) တဏှာကြောင့် သောကဖြစ်၏။ တဏှာကြောင့် ဘေးဖြစ်၏ဟု ဟောထားသော နှစ်ဂါထာကို အပြည့်အစုံ ရေးပြပါ။

၂။ လကုဏ္ဌလဘဒ္ဒိယမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူအပ်သော ထေရ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရှိသင့် ရှိထိုက်သော ဂါထာပြပါဦးကို အပိုအလိုမရှိ အနက်ရေးပြခဲ့ပါ။

၃။ သိကြားမင်းကြီးက ဤနတ်သမီးကိုမှ မရလျှင် သေရပါလိမ့်မည်ဟု ပြောရလောက် အောင် လှပသော နတ်သမီး၏ အမည်ကို ရေးပြပါ။

၄။ ဓမ္မပဒ မလဝဂ် မေဏ္ဍကသူဌေးဝတ္ထုဒေသနာတော်၌ သူတစ်ပါးအပြစ်ကို မြင်သူနှင့် မိမိအပြစ်ကို မမြင်သူ နှစ်ယောက်တို့၏ ကွာခြားပုံကို ဥပမာနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု၌ ပညာရှိသူ ပညာမရှိသူတို့၏ လက္ခဏာကို ဖော်ပြ၍၊ သမ္မဟုလဘိက္ခု ဝတ္ထုလာ ကောင်းမြတ်သော သဘောမရှိသူဟူသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်ပါသနည်း ကျမ်းရင်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ပဌမသတ္တိကျေဝတ္ထုလာ သေဒ္ဒေးလေးမျိုးကို ပြဆိုခ့ဲ၏။ ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ရန် ခန္ဓာငါးပါးရှပ်နာမ်တရားတို့ကို မည်ကဲ့သို့ ရှုမြင်ရပါမည်နည်း လက္ခဏာဝတ္ထုလာအတိုင်း အကျဉ်းချုပ်မျှ ပြဆိုခ့ဲပါ။

၇။ အနာမျိုး ၉၆-ပါးရှိ၏ဟု ဆိုကြရာဝယ် အကြီးမားဆုံးရောဂါသည် မည်သည့်ရောဂါဖြစ်ပါသနည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၈။ အတုလဥပါသကဝတ္ထုဌ ဟောတော်မူသော နိန္ဒန္တိ တုဏ္ဏိ မာသီနံ-ဌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေထိုင်သူအား ကဲ့ရဲ့ပုံကို အမ္ဗကထာနှင့်အညီ ဖြေဆိုခ့ဲပါ။

၉။ စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ အဖေအမေနှင့် ယောကျ္မအမည်တို့ကို ရေးပြပါ။

၁၀။ နိရယဝဂ် ခေမကသူဌေးသားဝတ္ထုဌ မြတ်စွာရှင်ပင် ကျွန်းထိပ်တင်က ခေမကသူဌေးသားကို ဟောကြားရာတရားဒေသနာ၌ စတ္တာရိ ဌာနာနိ-ဟု ပါရှိရာ စတ္တာရိ ဌာနာနိ အရတို့ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ဖြေဆိုပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ-၂၁၅၊ ဂါထာ-၂၁၆။

၂။ ဂါထာ- ၂၆၁။

၃။ **နတ်သမီး၏ အမည် -** ရောဟိနီနတ်သမီး ဖြစ်သည်။

၄။ **သူတစ်ပါးအပြစ်ကို မြင်သူသည်-**

သူတစ်ပါးအပြစ်ကို မြင်လွယ်၏။ ဖွဲ့ကို လွှင့်သကဲ့သို့ သူတစ်ပါးတို့၏ အပြစ်ကို လွှင့်၏။

မိမိအပြစ်ကို မမြင်သူသည်-

ငှက်မုဆိုးသည် သစ်ရွက်သစ်ခက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ပြစ်မှားခြင်းရှိသော မိမိကိုယ်ကို ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ မိမိ၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း၏။

ဤသို့ ကွာခြားသည်။ (ဂါထာ-၂၅၂)

၅။ **ပညာမရှိသူတို့၏ လက္ခဏာ-** (ကချင် ၆-၇)

သဘောမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်-

ငြူစူသော ဝန်တိုသော စဉ်းလဲတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြောကောင်းကာမျှ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရုပ်အဆင်းလှပကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိသူ မဟုတ်ပါ။ (ဝါဏာ-၂၆၂)

၆။ **သေဌေးလေးမျိုး-**

လမ်းတို့တွင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

သစ္စာလေးပါးတို့တွင် အရိယာသစ္စာလေးပါးသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

တရားအပေါင်းတို့တွင် ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်တရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသူတို့တွင် ဉာဏ်မျက်စိရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ (ဝါဏာ-၂၇၃)

ခန္ဓာငါးပါး, ရုပ်, နာမ်တရားကို ရှုမြင်ပုံ-

ကိုလေသာမှ စင်ကြယ်ရန် ခန္ဓာငါးပါး, ရုပ်, နာမ်တရားတို့သည် မမြဲကုန်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အစိုးမရကုန်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဉာဏ်ပညာဖြင့် ရှုမြင်ရပါမည်။ (ဝါဏာ-၂၇၇၊ ၂၇၉)

၇။ **အကြီးမားဆုံး ရောဂါ-**

အခြားသောရောဂါသည် တစ်ကြိမ်ဆေးကုလိုက်သော် အမြဲပျောက်ကင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ခဏသက်သာသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ ပျောက်ကင်း၏။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းရောဂါ သည်ကား နေ့စဉ်အမြဲ အစာစားခြင်းဟူသော ဆေးကုနေရသည်သာ ဖြစ်သော ကြောင့် အခြား သော ရောဂါတို့ထက် ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုရောဂါသည် လွန်ကဲသည် မည်၏။ (ဓမ္မ-၆၊ ၂၊ ၁၇၁)

၇။ ဣန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့နည်း၊ အ-သူကဲ့သို့ နားပင်းသူကဲ့သို့ တစ်စုံတစ်ခု မသိသူကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မ-၆၊ ၂၊ ၂၁၁)

၉။ **စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ အဖေ-** အနာထပိဏ်၊

စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ အမေ- ပုညလက္ခဏဒေဝီ၊

http://www.dhammadownload.com

ဗုဒ္ဓသုဘဒ္ဒါ၏ ယောကွမ- ဥဂ္ဂသူဌေး။ (ဓမ္မ-၆၊၂၂ ၂၇၀)

၁၀။ စတ္တာရိဗ္ဘာနာနိ အရ-

အကုသိုလ်ကိုရခြင်း။ အလိုရှိတိုင်း မအိပ်ရခြင်း။
ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ ငရဲသို့ ရောက်ရခြင်း။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂- ၃၀၁)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ ၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂- ၄- ၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ချစ်မှုတစ်ခု, ဖြစ်ပေါ်မှု၊ တွယ်တာသမှု, ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် သောက, ဘယ ကြုံတွေ့ကြသော အညတရကုဋ္ဌမ်ကသူကြွယ်နှင့် ဝိသာခါကျောင်းအမတ်တို့ကို သောက, ဘယငြိမ်းရန် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် ပိယဝဂ်လာဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ဘဝဟောင်းမှ မိဘတော်စပ်ခဲ့ကြသည့် ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံတို့ကို "ကိုယ်ကိုမညှင်း, စောင့်ရှောက်ခြင်း, သေခြင်းကင်းရာ, နိဗ္ဗာန်သာသို့ ရောက်ကြောင်းပြ" ကောဓဝဂ်၊ ဗုဒ္ဓ ဝိတုဖြတ္ခဏဝတ္ထုလာ ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ကြမ္ဘာရဟတ်, တစ်ပတ်လည်၍, ဘဝမလန်း, အကြွေးပန်းမ, ရောဟိဏီ၏ အတိတ်ကံ ကြမ္ဘာအကြောင်း မကောင်းခဲ့ပုံကို မြတ်ဗုဒ္ဓက ရောဟိဏီအား ပြန်ပြောင်းဟောကြားခဲ့သည့် အတိတ်ဝတ္ထုကို ရေးသားဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အကြွေပန်းဘဝမှ ရွှေနန်းထိုက်ဘဝသို့ ရောက်သွားသော ရောဟိဏီနတ်သမီးကို တွေ့မြင်ရသော သိကြားမင်း၏ နလုံးသားမှ ဖွင့်ဟလာသော စကားရပ်တို့ကိုလည်း ထုတ်နှုတ်ရေးသားပြပါ။

၄။ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်အကြံ, ဓိဌာန်ရုံမှုဖြင့် မပြီး "နိဗ္ဗာန်ရောက်ရန် ကျင့်သုံးတန်"ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ အသက်တစ်ရာ မနေရ အမှုတစ်ရာ ကြုံကြရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အားကိုးလောက်သည့် တရားသူကြီး၏ ရှိသင့်သည့် အင်္ဂါရပ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ရန်အောင်လိုလျှင်, လုံ့ဆောင်၊ လုံ, မသုံး ရန်ရှုံးနိုင်-ဟု ဆိုကြသော်လည်း လုံ, မဆောင်လုံ, မသုံးဘဲ ရန်အောင်ကြောင်းတရားတို့ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဥတ္တရာ၏ အဖေ နှစ်ဦးတို့၏ အမည်နှင့် ထိုအဖေနှစ်ဦးတို့၏ စွမ်းရည်မတူ ကွာဟချက်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မိဘတော်စပ်ဖူးသော ပုဏ္ဏားလင်မယားတို့၏ (က) မိဘရင်း ဘဝမည်မျှ၊ (ခ) ဘကြီး, မိကြီး ဘဝမည်မျှ၊ (ဂ) ဘထွေး, မိထွေးဘဝမည်မျှ၊ (ဃ) စုစုပေါင်း တော်စပ်သည့် ဘဝအရေအတွက် မည်မျှရှိသည်တို့ကို ထုတ်နှုတ်ပြပြီးလျှင်၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ရခြင်း အကြောင်းရင်း ၂-ပါးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၇။ လူသတ္တဝါ မျောက်က လာဟု အဆိုရှိခဲ့သော်လည်း ၃၁-ဘုံ, ဘဝစုံမှ လာခဲ့ကြသည်ကို ခိုင်လုံကြောင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မသဘင်ပွဲလာ ဥပါသကာ ၄-ဦးတို့၏ မူရင်းလာခဲ့ရာ အတိတ်ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဖြစ်အင်တို့ကို ပေါင်းစပ်လျှက် ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၈။ သူတစ်ပါးအပြစ်ကိုသာကြည့်၍ ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချလေ့ရှိသောသူအား နီးလျှက်နှင့်ဝေး-ဟူသော စကားအရ ဝေးသွားရသောတရားတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ထိုကဲ့ရဲ့ရွတ်ချလေ့ရှိသော သူအား တိုးပွါးလာနိုင်သော တရားလေးပါးကို ဆိုင်ရာတစ်ပါးချင်း၏ တရားကိုယ်နှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၉။ ဓမ္မကထိကအကျော် မဟုတ်သော်လည်း သစ္စာလေးပါးကိုသိ၍ ဟောနေကြ ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားရာ၌ နတ်, ဗြဟ္မာများ သာဓုအခေါ်ခံရသောမထေရ်၏ အမည်ကို ဖော်ပြပြီး၊ တဏှာဝဂ်လာ "အမြတ်ဆုံးတရား ၄-ပါး" ကိုလည်း ထုတ်ဖော်ရေးသားပြပါ။

၁၀။ တဏှာဝဂ်လာ အကုံရနတ်သားဝတ္ထု၌ အလှူအကျိုးကြီးလိုလျှင် အကင်း ၄-ကင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလှူမှ အကျိုးကြီး၏ဟု ဟောတော်မူထားရာ "အကင်း ၄-ကင်း ပုဂ္ဂိုလ်" တို့ကို ဥပမာနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

၂။ (ထင်ရှားပြီ)။

၃။ ဖျားလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီမင်း၏ မိဖုရားကြီးဖြစ်စဉ် မင်းကြီး ချစ်မြတ်နိုးသော ကခြေသည်မိန်းမငယ်တစ်ယောက်အား ရန်ပြိုးဖွဲ့၍ ယားယံခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်

http://www.dhammadownload.com

သောအသီးတို့ဖြင့် ထိုမိန်းမငယ်၏ အိပ်ရာ, အဝတ်တို့အပေါ်၌ ထိုမိန်းမငယ် မသိအောင်ထားစေ၏။ ထိုမိန်းမငယ်၏ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၌လည်း ပျက်ရယ်ပြုသကဲ့သို့ ကြဲချ၏။ ထိုခဏ၌ပင် ကခြေသည် မိန်းမငယ်၏ကိုယ်သည် ဖူးဖူးရောင်၍ ယားယံသောဝေဒနာကို ခံးစားရလေသည်။ ထိုကချေသည်မသည် ယားယံသည်ဖြစ်သည်၍ အိပ်ရာပေါ်၌ လူးလိမ့်သည်ရှိသော် ယားယံသော အမှုန့်တို့သည် ကိုက်ခဲပြန်သည်ဖြစ်၍ ပိုမိုပြင်းထန်ကြမ်းတမ်းသော ဝေဒနာကို ခံစားရလေသည်။ ထိုမိဖုရားကြီးသည် ယခုအခါ ရောဟိနီဖြစ်လာပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂- ၁၉၃)

သိကြားမင်း၏ နလုံးသားမှ ဖွင့်ဟလာသော စကားရပ်-

သိကြားမင်းသည်- " အမောင်တို့- ဤနတ်သမီးကို တွေ့မြင်သောကာလမှစ၍ အသင်တို့၏စိတ်၌ ဤမျှလောက်သာ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းသည် အသင်တို့၏စိတ်ကိုပင် နိပ်ကွပ် ဆုံးမ၍ သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိကြလေကုန်၏။ ငါသည်ကား ဤနတ်သမီးကို ရသည်ရှိသော် အသက်ရှည်ရအံ့၊ မရခဲ့သည်ရှိသော် ငုံ့အား သေလွန်ခြင်း ဖြစ်ရတော့အံ့ " ဟု ပြောကြားပါသည်။ (ဓမ္ဓ၊ ၆၊၂- ၁၉၃)

၄။ အမြဲနိုးကြားခြင်း၊
နေ့, ညအမြဲ သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ခြင်း၊
နိဗ္ဗာန်သို့ ညွှတ်သောစိတ်ရှိခြင်း။ (ဝိဏာ- ၂၂၆)

တရားသူကြီး၏ အဂါရပ်များ-

ဟုတ်မှန်သောအကြောင်း,မဟုတ်မှန်သောအကြောင်း နှစ်ပါးစုံကို စီစစ်ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ မချွတ်မယွင်း ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် ညီညီမျှမျှ အဂတိမလိုက်စားပဲ တရားနှင့်အညီ သူတစ်ပါးတို့ကို အနိုင် အရှုံးသို့ ရောက်စေခြင်း။
တရားကို စောင့်ခြင်း၊
ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဝိဏာ- ၂၅၆၊ ၂၅၇)

၅။ ရန်အောင်ကြောင်းတရား- (ကချင် ၄-ရ)

အဖေနှစ်ဦးတို့၏ အမည်များ-

ပုဏ္ဏသူဌေးနှင့် မြတ်စွာဘုရားတို့ ဖြစ်ကြသည်။

စွမ်းရည်မတူ ကွာဟချက်-

ပုဏ္ဏသူဌေးကြီးသည်- ဝဋ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ဖခင်ဖြစ်ပါသည်၊

http://www.dhammadownload.com

မြတ်စွာဘုရားသည်- ဝဋ်ကို ဖြတ်တောက်တတ်သော ဖခင်ဖြစ်ပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၀၁)

၆။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မိဘတော်စပ်ဖူးသော ပုဏ္ဏားလင်မယားတို့၏-

(က) မိဘရင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘဝ-၅၀၀၊

(ခ) ဘကြီး, မိကြီး အဖြစ်ဖြင့် ဘဝ-၅၀၀၊

(ဂ) ဘထွေး, မိထွေးအဖြစ်ဖြင့် ဘဝ-၅၀၀၊

(ဃ) စုစုပေါင်းတော်စပ်သည့် ဘဝအရေအတွက် ၁၅၀၀ ဖြင့် ဘဝ- ၃၀၀၀-တို့ ရှိသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၀၅)

အကြောင်းရင်း ၂- ပါး-

ရှေးဘဝက အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ဖူးခြင်း။

ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးစီးပွါး ဆောင်ရွက်ခြင်း။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၀၅)

၇။ ထိုင်လျှက်ငိုက်မြည်းနေသူသည် ဘဝ ၅၀၀- တို့ပတ်လုံး မြွေမျိုးဌာနဖြစ်ခဲ့သည်၊ လက်ချောင်းဖြင့် မြေကြီးကို ရေးခြစ်နေသူသည် ဘဝ ၅၀၀- တို့ပတ်လုံး တီမျိုးဌာန ဖြစ်ခဲ့သည်။

သစ်ပင်ကို လှုပ်လျှက်ထိုင်နေသူသည် ဘဝ ၅၀၀-တို့ပတ်လုံး မျောက်မျိုးဌာန ဖြစ်ခဲ့သည်။

ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်၍ ထိုင်နေသူသည် ဘဝ ၅၀၀- တို့ပတ်လုံး နက္ခတ်ကို ဖတ်သော နက္ခတ်ဆရာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၃၀)

၈။ အရဟတ္တမဂ်-ဟုဆိုအပ်သော အာသဝေါကုန်ခြင်းမှ ဝေးဏ်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၃၉)

တရားကိုယ်- ကာမသဝ - လောဘ၊ ဘဝါသဝ - လောဘ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ - ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ - မောဟ။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၃၉)

၉။ နတ်, ဗြာဟ္မာများ၏ သာဓုအခေါ်ခံရသော မထေရ်၏အမည်မှာ- ဧကဒါနမထေရ် ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၄၃)

အမြတ်ဆုံးတရား ၄-ပါး-

အလှူဒါနအားလုံးတို့တွင် တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊

အရသာအားလုံးတို့တွင် တရားအရသာသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊

မွေ့လျော်ခြင်းအားလုံးတို့တွင် တရား၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊

အရဟတ္တဖိုလ်သည် သံသရာဝဋ္ဋဒုက္ခအားလုံးကို နိုဝ်စက် ပယ်သတ်ခြင်းကြောင့် အားလုံးထက် ပိုမြတ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃၅၂)

၁၀။ လယ်တို့သည် သမန်းစသောမြက်တို့ ထကြွပေါက်ကုန်လသော် ကောက်ပဲသီးနှံရှိသော လယ်တို့သည် ပျက်စီးကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အသီးကြီးထွားမှု မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ သတ္တဝါတို့၏ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, ဣဿာ ဖြစ်လသော် သတ္တဝါတို့ကို ဖျက်ဆီး၏။ ထိုရာဂ,ဒေါသ မောဟ, ဣဿာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးမများချေ။ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, ဣဿာကင်းသော အာသဝေါကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးများပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, ဣဿာကင်းသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အကင်း ၄- ကင်း ပုဂ္ဂိုလ် မည်သည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃၅၆)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အမြတ်ဆုံးတရား အမျိုးမျိုးကို ပြဆိုထားသော သုခဝဂ်၊ ပသေနဒိကောသလဝတ္ထုလာ ဂါထာကို ပါဠိသက်သက်မျှသာ ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ အချစ်ကြောင့် သောကရောက်ရပုံ စသည်ကို ပြဆိုထားသော ပိယဝဂ်၊ ကုဋ္ဌမ္ဘိကဝတ္ထုလာ ဂါထာကို အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အမျက်ဒေါသကို ထိန်းသိမ်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဟောကြားတော်မူထားပုံကို ကောဓဝဂ်၊ အညတြဘိက္ခုဝတ္ထုလာ ဂါထာတော်၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ သူတပါးတို့ကို အနိုင်ယူရမည့် အောင်ကြောင်းတရားတို့ကို ဗဟုသုတရရှိစေရန် ကောဓဝဂ် ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထုလာ ဂါထာတော်မြတ်နှင့် အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ မိမိ၏ သန္တာန်၌ရှိသော ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ထုတ်ပယ်ရာ၌ နည်းယူဖွယ်ဖြစ်စေရန် မလဝဂ် အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထုလာ ဂါထာအရ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ လူပျင်းတို့၏ ရပိုင်ခွင့်ရှိသောအကျိုးကို သိသာထင်ရှားအောင် မဂ္ဂဝဂ် ပဓာနကမ္မိက တိသဿတ္ထေရဝတ္ထုလာဂါထာနှင့် အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ ရောဟိဏီမြစ်သည် အဘယ်တိုင်းပြည်တို့၏ အကြားဌ် တည်ရှိပါသနည်း?ဖြေဆိုပြ၍ ကောသလမင်းကြီးသည် မိမိ၏ တူတော်မောင် အဇာတသတ်မင်းနှင့် စစ်တိုက်ကြရာ ဝယ် စစ်ရှုံးခဲ့သော အကြိမ်ပေါင်းကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ "ဤနေမှစ၍ လေးလ လွန်မြောက်လျှင် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်"ဟု ရှင်တော်ဘုရား မိန့်တော်မူလိုက်သော အခါဝယ် ရဟန်းအများတို့၏ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာတို့ကို သုခဝဂ် တိသဿတ္ထေရဝတ္ထုအဖွင့်ကို မှီး၍ အသီးအသီး မှတ်တမ်းတင်ပြပါ။

၉။ အတ္ထံ ဟိတွာ ပိယဂ္ဂါဟီ၌ (က) အတ္ထအရ၊ (ခ) ပိယအရတို့ကို အဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့် အညီ ပီပြင်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သားသေ၍ စိတ်ပျက်နေသော သူဌေးကြီးအား ရှင်တော်ဘုရားက စိတ်ချမ်းသာစေရန် အတွက် မိန့်မှာတော်မူထားသော စကားရပ်ကို ပိယဝဂ် အညတရကုဋုမ္ဗိကဝတ္ထုအဋ္ဌ ကထာ အာဘော်ကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

၂။ (ထင်ရှားပြီ)။

၃။ အလွန်လျင်မြန်စွာသွားသောရထားကို ရထားထိန်းတားမြစ်သကဲ့သို့ စင်စစ် ဖြစ်ပေါ်လာ သော အမျက်ဒေါသကို တားမြစ်နိုင်သူကိုသာ (သာရထိ) ရထားထိန်းဟု ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ကြွင်းသော အမျက်ဒေါသကို မတားမြစ်နိုင်သော ရထားထိန်းအပေါင်း သည် ကြိုးကိုင် သာတည်း။

(ရပ်ထား-၂၂)

၄။ (ကချင် ၄-၍)။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပန်းတိမ်သည်သည် ရွှေ၏ အညစ်အကြေးကို ထပ်ကာထပ်ကာ တဖြည်းဖြည်း ထုတ်ပယ်သကဲ့သို့ ပညာရှိသည် အစဉ်အတိုင်း အနည်းငယ်အနည်းငယ် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း (ထပ်ကာထပ်ကာ ကုသိုလ်ကို ပြုလျက်) မိမိသန္တာန်၌ထင်ရှားရှိသော ကိလေသာ အညစ် အကြေးကို ထုတ်ပယ်ရပါမည်။ (ဝိဏာ၊ ၂၃၉၊ ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၁ဝ)

၆။ ပို့ကြမ်စနတွား ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံပါသော်လည်း ထင်ကြွလုံ့လ ပြုသင့်သောအခါ၌ ထင်ကြွမှုလုံ့လမရှိ၍ ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းလျက် ဆုတ်နစ်သော စိတ်အကြံရှိ၍ ပျင်းရိသူသည် ပညာဖြင့် ရယူနိုင်သော အရိယာမဂ်ကို မရနိုင်ပါ။ (ဝိဏာ-၂၈ဝ)

၇။ ကပိလဝတ်နှင့် ကောလိယမြို့တို့၏ အကြားဌ၌ တည်ရှိပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၁၆၅)
စစ်ရှုံးခဲ့သည့် အကြိမ်ပေါင်း- ၃-ကြိမ် ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၁၆၈)

၈။ ဤနေ့မှစ၍ လေးလလွန်မြောက်လျှင် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည် ဟု ရှင်တော်ဘုရား မိန့်တော်မူလိုက်သောအခါဝယ် -
ခုနှစ်ရာသောရဟန်းတို့သည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏။
ရဟန္တာ အရှင်တို့သည် တရားသံဝေဂ ဖြစ်ကြကုန်၏။
ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည် မျက်ရည်တို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။
ရဟန်းတို့သည် အစု အစု ဖြစ်၍ "အဘယ်သို့ ပြုလုပ်ကြမည်နည်း" ဟု တိုင်ပင်လျက် လှည့်လည်ကြကုန်၏။
တိသမထေရ်တစ်ပါးတည်းသာလျှင် "မြတ်စွာဘုရားသည် လေးလလွန်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည်၊ ငါသည်လည်း ရာဂမကင်းသေး။ မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ပင် ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရယူခြင်းငှါ၊ သင့်၏" ဟု ကြံလျက် တစ်ပါးတည်း တရားအားထုတ်၏။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၁ဂ၃/၁ဂ၄)

၉။ (က) အဓိသီလစသော သိက္ခာ၃-ပါး။
(ခ) ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟူဆိုအပ်သော ချစ်ဖွယ်အာရုံ။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၁ဂ၉)

၁ဝ။ ရှင်တော်ဘုရားသည်- "ဥပါသက- မစိုးရိမ်လင့်၊ ဤသေခြင်းသဘောမည်သည် တစ်ခုတည်းသောအရေပ်၌ တစ်ယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သတ္တဝါတိုင်း ဘဝ ဖြစ်နေသမျှ သေရမည်သာ ဖြစ်၏၊ တစ်စုတစ်ခုသော သခါရမျှ မြ

http://www.dhammadownload.com

သောသဘောမရှိသောကြောင့် "" သေတတ်သောသဘောသည် သေ၍ ပျက်တတ်သော သဘောသည် ပျက်တတ်သည်"" ဟု သင့်တင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် ထင်ရှားသိမြင်အောင် ဆင်ခြင်အပ်၏။ မစိုးရိမ် မကြောင့်ကြအပ် " ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၁၅၀)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃- ၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ဆန်တစ်စိတ်ချက် ကုန်အောင်နက်သည့် ဘုရင်ကောသလအတွက် ကိုယ်အမေးလေးချိန်ဝိတ်ကျကာ ချမ်းသာမှုပေးခဲ့သော ဘုရားအဆုံးအမ ဂါထာကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ ဝမ်းဖြင့်လွယ်၍ မမွေးခဲ့ရပါဘဲလျက် အချို့သောမွေးစားမိဘတို့သည် သားသမီးအရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်ကြခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်ရသည်ကို ပြဆိုသော ဂါထာကိုသာ အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ "တပည့်မရှား တစ်ပြားမရှိ ပီတိကိုစား အားရှိပါ၏"ဟု ပြောကြရာဝယ် ပီတိကိုစား၍ ချမ်းသာပုံကို ဖြေဆိုပြ၊ တဏှာရှိသူနှင့် မရှိသူ ရရှိနိုင်သော အကျိုးတို့ကို အညတရ ဗြာဟ္မဏဝတ္ထုကို ဖတ်ရှု၍ ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၄။ ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမြဲမပြတ် ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတုလဉပါသကဝတ္ထုရှု၍ ဖြေဆိုကာ၊ အညစ်အကြေး ၄- မျိုးကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့ လက်စွဲ- အနုမောဒနာတရားစကားတို့ကို ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ ပရိယတ္တိပညာရှင် အရှင်ပေါ်ဠိလအတွက် မြတ်စွာဘုရားပေးတော်မူသော ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်ကို ဖြေဆိုပြ၊ အချင်းချင်းအမျက်ထား ရန်ပွားနေသူတို့အား မြတ်စွာဘုရား ပေးတော်မူသော ရန်ပြေ မာန်ပြေတရားစကားကိုလည်း ကုတ္တရဒ္ဓ အဏ္ဏာခါဒိကာဝတ္ထုရှု၍ ဖြေဆိုပါ။

[illegible]ားသတိတို့ကိုဖြေဆိုပြ၊ သီလရှိယောင်ဟန်ဆောင်ကာ အများပြည်သူတို့လှူသော

http://www.dhammadownload.com

၈။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမလိုသူသည် အဘယ်တို့ဖြင့် ဆုံးမရမည်ကို ရှေ့နောက် နှစ်ပိုင်းခွဲကာ ဖြေဆိုရ၏။ ပိတ်ကျဉ်သွားကာ ချမ်းချမ်းသာသာ ဖြစ်သွားသော ကောသလမင်းက မြတ်စွာဘုရားကို မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်၍ ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ သမ္ဘာနိ ပရိဿယာနိ–ဝယ် ပရိဿယတို့ကို ဖြေဆိုကာ၊ အဘယ့်ကြောင့် တုဋ္ဌိ သုခါ–ရောင့်ရဲခြင်းသည် ချမ်းသာရပါသနည်း? ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ တဏှာအလျှဉ် ၃၆–ပါးကို ရေတွက်ပြကာ၊ ဥဂ္ဂသေနဝတ္ထုလာ ပုရေ, မဇ္ဈေ, ပစ္ဆာ–အရတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ **ဘုရားအဆုံးအမ ဂါထာတော်–**

မနုဇသ သဒါ သတီမတော၊ မတ္တံ ဇာနတော လဒ္ဓဘောဇနေ။
တနုကသ ဘဝန္တိ ဝေဒနာ၊ သဏိကံ ဇီရတိ အာယုပါလယ်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂– ၁၇၂)

၂။ ပုဗ္ဗေဝ သန္ဓိဝါသေန –စသော (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂– ၂၀၅)လာ ဂါထာကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ ငါတို့အား တစ်စုံတစ်ခုသော ကြောင့်ကြမ္မ မရှိပဲ ချမ်းချမ်းသာသာ အသက်ရှည် နေကြကုန်၏။ အာဘာသရာ ဗြာဟ္မာကြီးများသည် နှစ်သက်မှု ပီတိချမ်းသာလျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ပီတိတည်းဟူသောချမ်းသာဖြင့်သာ အချိန်ကိုကုန်လွန်စေသကဲ့သို့ ဤအတူ ငါတို့သည်လည်း နှစ်သက်မှု ပီတိချမ်းသာလျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်ကုန်၏။ (ဂါထာ–၂၀၀)

ရနိုင်သောအကျိုး–

တဏှာရှိသူသည် စိုးရိမ်မှုနှင့် ကြောင့်ကြမှု ဖြစ်ပါသည်။
တဏှာမရှိသူသည် စိုးရိမ်မှုနှင့် ကြောင့်ကြမှု မရှိပါ။ (ဂါထာ–၂၁၆)

[illegible] ကိမ္ဘေးမရှိသော [illegible]

http://www.dhammadownload.com

အညစ်အကြေး ၄-မျိုး-

ပညာရှိတို့၏ အညစ်အကြေးသည် မသရဏ္ဍာယ်ခြင်း။
အိမ်၏အညစ်အကြေးသည် မပြုပြင်မသုတ်သင်ခြင်း။
အဆင်း၏အညစ်အကြေးသည် ပျင်းရိခြင်း။
အစောင့်အရှောက်၏ အညစ်အကြေးသည် မေ့လျော့ခြင်း။ (ဝိဏာ-၂၄၁)

၅။ သင်၏အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော ဆုသည် လျင်မြန်စွာ ပြည့်စုံပါစေသတည်း။ အကြံအစည်ဟူသမျှတို့သည် လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း မဏိဖောတပတ္တမြား ကဲ့သို့လည်းကောင်း ပြည့်စုံပါစေသတည်း။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၃၆)

၆။ မြတ်စွာဘုရားသည်- အရှင်ပေါ်ဠိလအတွက် "ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ အားထုတ်မှု လုံ့လ ပြုခြင်းကြောင့် ပညာဖြစ်ပွါး၏။ အားထုတ်မှု လုံ့လမရှိခြင်းကြောင့် ပညာကုန်ခမ်း၏။ ပညာပွါးခြင်း။ ပညာဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဤအခြင်းအရာ နှစ်ပါးကိုသိ၍ ပညာတိုးပွါးသော အခြင်းအရာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သွင်းထားရာ၏ "ဟု ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်ကို ပေးတော်မူပါသည်။ (ဝိဏာ-၂၀၂။ ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၆၄)

ရန်ပြေ မာန်ပြေတရား-

သူတစ်ပါးကို ဆင်းရဲစေခြင်းဖြင့် မိမိချမ်းသာကို အလိုရှိသူသည် ရန်သူနှင့် ရောယှက်ဆက်စပ်သူဖြစ်၍ ရန်အပေါင်းမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ပါ။ (ဝိဏာ-၂၇၁)

၇။ **ကာယဝတာသတိ-ဟူသည်**

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိုးပါးသော အသုဘ ရှုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း အဖျတ္တ နီလကသိုဏ်းအစရှိသော ရူပစျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ဖြစ်သော သတိ-ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၈၇)

မိန့်ဆိုရခြင်း အကြောင်း-

အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်နေသော သံတွေခဲတို့ကို စားခြင်းသည် တစ်ဘဝ သာလျှင်လောင်ကျွမ်းရာ၏။ သီလမရှိသူသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် အများပြည်သူတို့ လှူသော ဆွမ်းကို စား၍ များစွာသော ဘဝအရာတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျရာ၏-ထို့ကြောင့် ဤသို့ မိန့်ဆိုရပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၃၀၀)

http://www.dhammadownload.com

၈။ ရှေးဦးစွာ ကွန်ရှေ့တို့ကို ဆုံးမရမည်၊
နောက်အဖို့၌ အရိယာမဂ်ကို ပွါးများ၍ ကောင်းစွာဆုံးမရပါမည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၁၀)
ကျေးဇူးဆပ်ပုံ -
မြတ်စွာဘုရား၌ အကျွမ်းဝင်သည်ဖြစ်၍ ၇- ရက်ပတ်လုံး အတုမရှိသော အသဒိသဒါန အလှူကို ပေးလှူပါသည် ။ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၁၆)

၉။ ခြသေ့, ကျားစသော ထင်ရှားသောဘေးရန်၊
ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ အစရှိသော မထင်ရှားသော ဘေးရန်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၂၃)
ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ရပုံ -
လူတို့သည်လည်း မိမိဥစ္စာဖြင့် မရောင့်ရဲနိုင်ကြဘဲ အိမ်နံ့ရံဖောက်ထွင်းခြင်း စသည်တို့ကို အားထုတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည်လည်း မတရားသော ရာမှီးခြင်း အမျိုးမျိုးတို့ကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ပင် အားထုတ်ကြပါသော်လည်း ချမ်းသာကို မရနိုင်ကြသော ကြောင့် နည်းနည်းများများသော မိမိ၏ ဥစ္စာစည်းစိမ်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းသည်သာ ချမ်းသာ၏။ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၂၅)

၁၀။ အဗ္ဗုတ္တိကာယတန ၆-ပါး၌ ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ အားဖြင့် (၆× ၃) ၁၈ ပါး။
ဗာဟိရာယတန ၆-ပါး၌ ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ အားဖြင့် (၆× ၃) ၁၈ ပါး။ ပေါင်း (၃၆) ပါး ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၃၃)
ပုရေ အရ- အတိတ်ခန္ဓာ၊
မဇ္ဈေ အရ- ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၊
ပစ္ဆာ အရ- အနာဂတ်ခန္ဓာ၊ (ဓမ္မ၊ ၌၊၂-၃၄၃)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ကောင်းမှုရှိသူကို ကောင်းသောဂတိက ကြိုဆိုကြောင်း ဟောကြားထားသော နန္ဒိယဝတ္ထုလာ ဂါထာနှစ်ပုဒ်တို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးအား ဟောကြားထားသည့် တုန္ဒိုင်းမမှီ တရားလေးပါးပြ ဂါထာကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းသုံးခုကို မဟာမောဂ္ဂလာနဝတ္ထု ထောက်ရှု ဖြေဆိုပြီ။ ဇေတဝနကျောင်းတရားပွဲ၌ ဥပါသကာတကာငါးယောက်တို့အား ဟောကြား သည့် စကားလေးခွန်းကိုလည်း အစဉ်တကျ ရေးသားပြပါ။

၄။ ပဏ္ဍိတ–ဟူသည်အဘယ်နည်း? ဆမ္ဘဋ္ဌိယဝတ္ထု ထောက်ရှုဖြေဆိုပြီ။ အနိစ္စလက္ခဏာကို ရှုပွားကြသည့် ရဟန်းတော်များအား ဟောကြားသည့်တရားတော်ကိုလည်း ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

၅။ ကျောင်းတကာ အနာထပိဏ်၏သမီး စူဠသုဘဒ္ဒါအား ဟောကြားသည့် တရားတော်ကို မြန်မာလို ရေးသားဖြေဆိုပြီ။ ဒုဂ္ဂတိနှင့်သုဂတိသို့ ရောက်ရိုကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့၏ ကွာဟမှုသဘောကို တိတ္ထိယသာတာဝတ္ထုအမြင်အရ ခွဲခြားဖော်ပြပါ။

၆။ ဆင်အိုတမ္ဘ ပမာယူကြ–ဟုဆုံးမသော ပါဝေယျကဟတ္ထိဝတ္ထုလာ ဂါထာကို မြန်မာဘာ သာပြန်ဆိုပြီ။ သက္ကပဉ္စဝတ္ထုလာ သိကြားအား ဖြေကြားထားသောတရားများကို ရေးသားပြပါ။

၇။ အရှက်အကြောက်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏ ဆင်းရဲစွာအသက်မွေးရပုံကို ရှင်းပြပြီ။ မေဏ္ဍကသူဌေးကတော်ကြီး၏ စန္ဒပဒုမာအမည်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၈။ ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ တရားနာလာကြသော ဥပါသကာငါးဦးတို့၏ အလေ့အကျင့်များ ခဲ့သော အတိတ်ဘဝတို့ကို ဖော်ပြပြီ။ သတ္တဝါအများ တရားမနာနိုင်ခြင်း အကြောင်း တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ လှူပြီးနောက် အပရေစေတနာချို့ယွင်းမှု၏ အပြစ်တို့ကို ရှာဖွေဖော်ပြပြီ။ ပန္နဂနဂါးမင်း အား နိမ်နင်းသော ကိုရင်ငယ်၏ အမည်, အရည်အချင်း, ဇာတိဒေသတို့ကို ရေးသားပါ။

၁၀။ ခဏော ဝေါ ဥပစ္စဂါ–၌ ခဏလေးမျိုးကို ဖော်ပြပြီ။ ယသ ပါရံ အပါရံ ဝါ–၌ ပါရ– အရ အပါရ– အရတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ တနသံ်ရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၂၁၉/ ၂၂၀။

၂။ ဂါထာ- ၂၀၄။

၃။ မှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း။
အမျက်မထွက်ခြင်း။
တောင်းလာသည်ရှိသော် အနည်းငယ်မျှကိုလည်း ပေးလှူခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။
(ဂါထာ- ၂၂၄)

တရားစကား ၄- ခွန်း-
ရာဂနှင့်တူသော မီးသည်မရှိ၊
ဒေါသနှင့်တူသော ဖမ်းယူတတ်သော သတ္တဝါသည်မရှိ၊
မောဟနှင့်တူသော ပိုက်ကွန်သည်မရှိ၊
တဏှာနှင့်တူသော မြစ်သည်မရှိ။ (ဂါထာ- ၂၅၁)

၄။ **ပရိတ်တမည်ပုံ- (ကချင် ၄-၅)။**
ဟောကြားသည့် တရားတော်-
အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည်ပြုပြင်အပ်ကုန်သော အလုံးစုံသော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည် အမြဲမရှိကုန်ဟု ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြင့် ရှုမြင်သောအခါ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ (ခန္ဓာလွယ်ရခြင်းဆင်းရဲ၌) ငြီးငွေ့၏။ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ခြင်း၏ လမ်းကြောင်းတည်း။ (ဂါထာ- ၂၇၇)

၅။ ဟိမဝန္တာတောင်သည် အဝေး၌ ထင်ရှားသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့သည် အဝေး၌ ထင်ရှားကုန်၏။ ညဉ့်အခါ ပစ်လွှတ်အပ်ကုန်သော မြှားတို့သည် မထင်ရှားကုန်သကဲ့သို့ သူယုတ်မာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ထိုင်နေကုန်သော်လည်း မထင်ရှားကုန်။
(ဂါထာ- ၃၀၄)

ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့၏ ကွာဟမှုသဘော-
အပြစ်မရှိသောတရား၌ အပြစ်ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ အပြစ်ရှိသောတရား၌ အပြစ်မရှိ

http://www.dhammadownload.com

ဟူ၍လည်းကောင်း ရှုလေ့ရှိကုန်သော မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည် ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရောက်ရကုန်၏။

အပြစ်ရှိသော တရားကိုလည်း အပြစ်ရှိ၏ဟုလည်းကောင်း။ အပြစ်မရှိသောတရားကိုလည်း အပြစ်မရှိ၏ ဟုလည်းကောင်း အမြင်မှန်ရှိသောသူတို့သည် သုဂတိဘဝသို့ လားရောက် ရကုန်၏။ ဤသို့ ကွာဟပါသည်။ (ဝိဘာ- ၃၁၈/၂၁၃)

၆။ မမေ့လျော့ခြင်း၌ မွေ့လျော်ကြကုန်လော့၊ မိမိစိတ်ကို စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့၊ ညွှန်ပြ ကျွန်စမ်းသောဆင်သည် ညွှန်ပျောင်းမှ မိမိကိုယ်ကို နှုတ်သကဲ့သို့ ဤအတူ သင်ချစ်သားတို့သည် ခက်ခဲသော ကိလေသာညွှန်ပျောင်းမှ မိမိကိုယ်ကို နှုတ်ကြကုန်လော့။

(ဝိဘာ- ၃၂၇)

ဖြေကြားထားသော တရားများ- (ကရင် ၉-၇)။

၇။ အရှက်အကြောက်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် အမေမဟုတ်သူ စသည်ကို အမေ စသည် မပြောပဲ မတရားသဖြင့်ရသော လာဘ်ကို မစင်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍ တရားသဖြင့် အိမ်စဉ် အတိုင်း ဆွမ်းခံ၍ အသက်မွေးမှု ပြုသောကြောင့် ဆင်းရဲစွာ အသက်မွေးရသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၂ပ)

စနှစ်ပဒုမာ မည်ရခြင်းအကြောင်း-

သူဌေးကတော်သည် ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ ရဟန်းသံယာတော်အား လက်ဝဲလက်ဖြင့် ထမင်းအိုးကို လက်ယာလက်ဖြင့် ယောက်ချိုကိုကိုင်၍ သပိတ်ပြည့်အောင် ဆွမ်းကို ပေးလှူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လက်ဝဲလက်အပြင် အပြည့် ပဒုမ္မာပန်း အမှတ်အသား, လက်ယာ လက်အပြင် အပြည့် လဝန်းအမှတ်အသား ဖြစ်ပေါ်၏။

ဓမ္မကရိဏ်းကိုယူ၍ ရဟန်းသံယာအား ရေကို စစ်ယူပေးလှူလျက် ထိုမှဤမှ လှည့်လည်ခဲ့သောကြောင့် သူဌေးကတော်အား လက်ယာခြေအပြင် အပြည့် လဝန်းအမှတ်အသား, လက်ဝဲခြေအပြင် အပြည့် ပဒုမ္မာပန်းအမှတ်အသား ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုကြောင့် စနှစ်ပဒုမာဟူသော အမည်ကိုရပါသည်။

(လက်ဝဲ လက်, ခြေ ၌ ပဒုမ္မာပန်းအမှတ်အသား, လက်ယာလက်, ခြေ ၌ **လဝန်း** အမှတ်အသား ပါသောကြောင့် **စနှစ်ပဒုမာ** အမည်ရပါသည်။) (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-[illegible]ရ)

၈။ အလေ့အကျင့်များ- (ကရင် ၇- ၇)။

http://www.dhammadownload.com

ရှိသေစွာတရားနာသူသည် ဗေဒင်သုံးပုံကို တစ်ဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက် သရဏွာယ်တတ်သော ပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။

တရားမနာနိုင်ရခြင်း အကြောင်း-

သတ္တဝါများသည်- ဘုရားဟူ၍လည်းကောင်း၊ တရားဟူ၍လည်းကောင်း၊ သံဃာဟူ၍ လည်းကောင်း ရွတ်ဆိုအပ်သောပုဒ်ကို မျှားစွာသော ကမ္ဘာအသိန်းတို့၌ မကြားရဘူး လေသောကြောင့် တရားတော်ကို မနာယူနိုင်ပါ။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၂၃၁)

၉။ အပရစေတနာ ချိုယွင်းမှု၏ အပြစ်များမှာ- ကောင်းမြတ်သော ဘောဇဉ်ထမင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဟာ စိတ်မညွှတ်နိုင်၊ ကောင်းမြတ်သော အဝတ်, ပုဆိုး, ယာဉ်စသည် တို့ကို သုံးဆောင် ခြင်းဟာ စိတ်မညွှတ်နိုင်၊ ကောင်းမြတ်ကုန်သော ငါးပါးသော ကာမ ဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းဟာ စိတ်မညွှတ်နိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃၅၄)

ကိုရင်၏အမည် - ကိုရင်သုမန၊

အရည်အချင်း

၇-နှစ်အရွယ် ဆံရိတ်ခြင်း၏အဆုံး၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏လေနာရောဂါပျောက်ကင်းစေရန်ဆေးအလိုင့်ါ အနောတတ်ရေအိုင်မှ ရေကို ပန္နဂနဂါးမင်းအား ဆုံးမ၍ ဆောင်ယူနိုင်ခြင်း။

မြတ်စွာဘုရားခြေဆေးတော်မူရန် အနောတတ်အိုင်မှ ရေကို ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဆောင်ယူခြင်း။

၇-နှစ်အရွယ်ဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ရခြင်း - တို့ဖြစ်သည်။

ဏတိဒေသ - ဝိဇ္ဇာဌဝီတောအုပ်တောင်ခြေ မုဏ္ဍနိုဝုံး။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃ဃရ)

၁၀။ ဘုရားပွင့်ရာခဏ၊

မဏ္ဍိမဒေသ၌ ဖြစ်ရခြင်းခဏ၊

သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ရခြင်းခဏ၊

အာယတန ၆-ပါး မချို့ခြင်းခဏတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃ဝ၄)

ပါရ အရ- အဖျတ္တိကာယတန (၆) ပါး ကို ရပါသည်၊

အပါရ အရ- ဟာဟိရာယတန (၆) ပါးကို ရပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၃ဝ၅)

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာများကို ပါဠိသက်သက်ရေးပြပါ။
(က) ဘုရားရှင်တို့သည် သံသရာချေတွင်တဘက်သောတရားမှ ကင်းကုန်၏ဟု မိန့်ဆိုပုံပြ ဂါထာ၊
(ခ) ပညာတိုးပွားရာလမ်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သိမ်းသွင်းရာ၏ဟု မိန့်ဆိုပုံပြ ဂါထာ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာများကို အနက်မှန်မှန် ပေးပြပါ။
(က) ကိလေသာငြိမ်းပြီးသောသူသည် အနိုင်အရှုံးကိုစွန့်၍ ချမ်းသာစွာနေရ၏ဟု မိန့်ဆိုပုံပြ ဂါထာ၊
(ခ) လူအပေါင်း၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုကို ခံယူနိုင်ခြင်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါပြဂါထာ။

၃။ ရောက်လေရာရာအရပ်တိုင်း၌ အပူဖော်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နိုင်ရန် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်များကို ဖော်ပြပြီး၊ အဘယ်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ငရဲခံရခြင်းတူသောပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်နိုင်သည်ကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြပ်။

၄။ တရားကျင့်ကြံအားထုတ်မှုနှင့်စပ်၍ ဘုရားရှင်မိန့်ဆိုတော်မူသော လိုက်နာဖွယ်ရာများကို ပါဠိတော်လာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၅။ အဖန်ဖန်ပဋိသန္ဓေနေခြင်း, အိုခြင်းဆင်းရဲသို့ မကပ်ရောက်နိုင်ရန် မည်သည့်တရားများကို ပယ်စွန့်ရမည်ကို ဖော်ပြပြီး၊ အလှူဒါနမ်ား အကျိုးကြီးနိုင်ရန် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူရမည်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ နိဗ္ဗာန်ရနိုင်ရန် မည်သို့ကျင့်ကြံနေထိုင်ရမည့်ကို ဘိက္ခုဝဂ်ကို သုံးသပ်လျက် ဖော်ပြပြီး၊ မည်သို့သော ပီတိ, ပါမောဇ္ဇတို့သည် ပညာရှိများအတွက် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သည်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၇။ အညတရကုဋ္ဌမ္ဘိကဝတ္ထု၌ သား သေဆုံးသဖြင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးငိုကြွေးနေသောသူကြွယ်အား မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သော သောကဆင်းရဲငြိမ်းစေရန် ဆင်ခြင်နလုံးသွင်းရမည့် တရားတော်ကို မြန်မာစကားပြေဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ကော တံ နိန္ဒိတု မရဟတိ အရ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းငှါ မထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း ဥပမာနှင့်တကွ ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပါ။

၉။ ဝါသော တေ နတ္ထိ အန္တရာ- အရ တမလွန်ဘဝသို့သွားသူအား ခရီးအကြား၌ ရပ်နားနေရန် အခွင့်မရှိပုံကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပြီး။ တဏှာနှင့်တူသော မြစ်မရှိပုံကိုလည်း ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အလုံးစုံသောသစ္စာတို့တွင် အရိယသစ္စာလေးပါးတို့သည်သာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပြီ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ-၌ ဓမ္မာ အရနှင့် အနတ္တာ-မည်ပုံသဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၅၄။ (ခ) ဂါထာ- ၂၈၂။

၂။ (က) ဂါထာ- ၂၀၁။ ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၁၆၈။ (ခ) ဂါထာ- ၂၁၇။

၃။ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ သီလတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။
အခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၃၀၃)
တူသောပုဂ္ဂိုလ်များ-
မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုသူ၊
မိမိပြုလုပ်လျက် " မပြုလုပ် " ဟု ပြောသောသူ။ (ဂါထာ- ၃၀၆)

၄။ ရင့်ကျက်သောမည်ရာ, ကောင်းသောနေရာ, တည်ကြည်သောသမာဓိရှိသော အတူကျင့်ဖော်ဖြစ်ထိုက်သော အဆွေခင်ပွန်းကိုရခဲ့လျှင် အတူတကွ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထင်ရှားသော ဘေးရန် မထင်ရှားသောဘေးရန်တို့ကို သတိဖြင့် နှိပ်စက်၍ ကျင့်ရမည်။
ထိုသို့သော အဆွေခင်ပွန်းကို မရခဲ့လျှင် (အောင်အပ်ပြီးသောတိုင်းနိုင်ငံကို ပယ်စွန့်၍ တောထွက်သောမဟာဇနကစသောမင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မာတင်ိဆင်ကဲ့သို့လည်းကောင်း) တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ခြင်းသည်မြတ်၏။ သူမိုက်၌ အဆွေခင်ပွန်းပြုရသော သဘော သည်မရှိ၊ မာတင်ိဆင်ကဲ့သို့ ကြောင့်ကြမဲ့ တစ်ယောက်တည်း ကျင့်ရမည်။ မကောင်းမှု တို့ကို မပြုရာ။ (ဝါဃာ- ၃၂၈၊ ၃၃၀)

၅။ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ၊ အနာဂါတ်ဖြစ်သောခန္ဓာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောခန္ဓာတို့၌ဖြစ်သော တဏှာတို့ကို ပယ်စွန့်ရပါမည်။ (ဝါဃာ- ၃၄၈)

ပေးလှူရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ-

လယ်တို့သည် သမန်းစသောမြက်တို့ကြောင့် ပျက်စီးကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ သတ္တဝါ တို့သည် ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, ဣဿာတို့ကြောင့် ပျက်စီး၏။ ထို့ကြောင့် ရာဂ. ဒေါသ, မောဟ, ဣဿာကင်းသော အာသဝေါကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးများပါသည်။ (ဝါဃာ- ၃၅၆၊ ၃၅၉)

၆။ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိ၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသောသူတို့သည် သခါရတို့၏ ငြိမ်းရာ ငြိမ်သက်ချမ်းသာသော နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်ပါသည်။ (ဝါဃာ- ၃၆၈)

ပီတိ, ပါမောဇ္ဇများ-

နှစ်သက်ရာအချိန်, နှစ်သက်ရာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရာအခါ၌ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်းကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် ဖြစ်ပေါ်လာသော နှစ်သက်ခြင်းပီတိ, ဝမ်းမြောက်ခြင်းပါမောဇ္ဇတို့သည် ပညာရှိများအတွက် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းဖြစ် ပါသည်။ (ဝါဃာ- ၃၇၄)

၇။ **သောကငြိမ်းကြောင်းတရား-** (ချင်း ၁၀-၌)။

၈။ မကျိုးပေါက်သော သီကွာ, မကျိုးပေါက်သော အသက်မွေးမှုနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် လည်းကောင်း။ တရားတည်းဟူသော အဆီသြဒါရှိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် လည်း ကောင်း။ လောကီ, လောကုတ္တရာ ပညာနှင့်လည်းကောင်း၊ သီလလေးမျိုး စင်ကြယ်ခြင်းနှင့်လည်း ကောင်း ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟာ မထိုက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် ရွှေ၏အပြစ်မျိုးမှ ကင်းစင်ကာ ထုရိုက်ပွတ်တိုက်ခံသော ဇမ္ဗူရစ်ရွှေစင်ကဲ့သို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟာ မထိုက်ပါ။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂-၂၁၁)

၉။ ,.သည်တို့သည်- ထိုထိုကိစ္စတို့ကို ပြုသည်ရှိသော် ခရီးအကြား၌ ရပ်နားနေကုန်၏။

http://www.dhammadownload.com

တမလွန်လောက သွားသူတို့သည်ကား ဤသို့မဟုတ်ကုန်၊ တမလွန်ကို သွားသောသူသည် နှစ်ရက်၊ သုံးရက်ဆိုင်းပါဦး အလှူလုပ်ပါရစေ၊ တရားနာပါရစေ ဤသို့စသည်တို့ကို ပြောဆိုခွင့်မရ၊ ဤဘဝမှ ရွှေ့လျောသည်ရှိသော် တမလွန်လောကဌ် ဖြစ်လေတော့၏။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၂၁၆)

တဏှာနှင့်တူသော မြစ်မရှိပုံ-

ဂင်္ဂါအစရှိကုန်သော မြစ်တို့၏ ပြည့်သောအခါ ယုတ်လျော့သောအခါ ခန်းခြောက်သော အခါသည်လည်း ထင်ရှားသိသာ၏။ တဏှာသည်ကား ပြည့်သောအခါ ခန်းခြောက်သောအခါ မည်သည်မရှိ၊ အမြဲယုတ်လျော့နေသည်သာလျှင် ထင်ရှားသောကြောင့် မပြည့်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော တဏှာမြစ် နှင့်တူသော မြစ်မရှိပါ။

(ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၂၃၁)

၁၀။ အလုံးစုံသော သစ္စာတို့ကို ပိုင်းခြားသိခြင်း အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ပြုထိုက်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပယ်ထိုက်သော အနက် သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပွါးများထိုက်သော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုတည်း ထိုးထွင်းသိခြင်း အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်းသိခြင်း အနက် သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော သစ္စာတို့တွင် အရိယာသစ္စာ လေးပါးတို့သည်သာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၂၅၄)

ဓမ္မ အရ - ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ရသည်။

အနတ္တမည်ပုံ- မအိုပါကုန်လင့်, မသေပါကုန်လင့်ဟု အလိုမလိုက်နိုင်သည်၏ အနက်သဘောကြောင့် မမြဲကုန်၊ အတ္တမှ ကင်းကုန်၏။ မပိုင်ဆိုင်ကုန်၊ အစိုးမရကုန်။ ဤအနက်သဘောသည် အနတ္တမည်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊၂-၂၅၆)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့ပိုင်း)

ပထမကြီးဟန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အချင်းချင်း ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောကြား၍အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှု ပြုနေကြသော ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားဟောကြားအပ်သောဒေသနာကိုပါဠိရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေကြောင်း ကျင့်ဝတ်ကိုပြဆိုသော ကောဓဝဂ်–မဟာမောဂ္ဂလ္လာန ဣသိရ ပဉ္စဝတ္ထု ဂါထာပါဠိကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ (က) မည်ကဲ့သို့သောသူသည် ချမ်းသားစွာ အသက်မွေးရ၍၊
(ခ) မည်ကဲ့သို့သောသူသည် ဆင်းရဲစွာအသက်မွေးရပါသနည်း မလဝဂ်၊ စူဠသာရိ ဝတ္ထုကို မှီး၍ ဖြေဆိုပါ။

၄။ (က) သမဏဟု မဆိုထိုက်သူ၊
(ခ) သမဏဟု ဆိုထိုက်သူတို့ကို ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်–ဟတ္ထကဝတ္ထုလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်သူတို့နှင့် မပေါင်းဖော်ရပါသနည်း။ ပိယဝဂ်၊ တယောဇနပဗ္ဗဇိတ ဝတ္ထုလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ ရောက်လေရာအရပ်ဒေသတို့၌ ပူဇော်ခံရသော အကြောင်းတို့ကို ပကိဏ္ဏကဝဂ်–စိတ္တ ဂဟပတိဝတ္ထုလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၇။ တိသမထေရ်နှင့်တကွ အပေါင်းပါရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားမိန့်ကြားသော ပူဇော်ပုံ ပူဇော်နည်းကို ဖြေဆိုပါ။

၈။ လောကလူသားတိုင်း ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ခံကြရမည်ဖြစ်ရာ ပမဏာပြုရမည့် ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ပမဏာမပြုရမည့် ချီးမွမ်းကဲ့ရဲ့ခြင်းကို အတုလဉ်ပါသကာအား မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားပုံမှ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ အဘယ်ကြောင့် ရာဂနှင့် တူသောမီး မရှိပါသနည်း အကြောင်းသွင်း၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မျှားစွာသင်ယူ မျှားစွာဟောပြောနေသူသည် "ဓမ္မဓရ"ပုဂ္ဂိုလ် မည်/မမည် ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ ဂါထာ– ၃၀၈။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (ထင်ရှားပြီ)။

၃။ (က) အရှက်မရှိသူသည် ရဲတင်းသော ကျီးနှင့်တူသဖြင့်လည်းကောင်း။
သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်လည်းကောင်း။
သူတစ်ပါးပြုသည်ကို မိမိပြုယောင်ဆောင်သဖြင့်လည်းကောင်း။
ကြမ်းကြုတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။
ညစ်ညူးသော အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။
အသက်မွေးမှုပြုသော ပြုသောကြောင့် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရသည်။
(ဝိဏာ- ၂၄၄)

(ခ) (တနသံ်ရီ ၇-၍)။

၄။ (က) ဦးပြည်းရိပ်ခါမျှဖြင့် သမဏာမမည်၊ သီလအကျင့်, ဓူတင်အကျင့်မှ ကင်းသော ချိုယွင်းသောစကားကို ပြောဆိုသော အလိုရမ္မက်ဆိုးနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် သမဏာဟု မဆိုထိုက်သူဖြစ်ပါသည်။ (ဝိဏာ- ၂၆၄)

(ခ) ကြီးကြီး, ငယ်ငယ်သော မကောင်းမှုတို့ကို အချင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေတတ်သူ ကိုသာ သမဏာဟု ဆိုထိုက်ပါသည်။ (ဝိဏာ- ၂၆၅)

၅။ ချစ်သောသူတို့ကို မမြင်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲသောကြောင့် ချစ်သောသူတို့နှင့် မပေါင်းဖော်ရ၊
မုန်းသောသူတို့ကို မြင်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲသောကြောင့် မုန်းသောသူတို့နှင့်လည်း တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မပေါင်းဖော်ရပါ။ (ဝိဏာ- ၂၁၀)

၆။ **ပူဖော်ခံရသောအကြောင်း-** (ပဲခူးနောက် ၃-၍)။

၇။ **ပူဖော်ပုံ ပူဖော်နည်း-**
ချစ်သားရဟန်းတို့- ငါဘုရားရှင်၌ ချစ်ခင်နှစ်သက် မြတ်နိုးသော သူသည် တိသ ရဟန်းနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်စေလော၊ ငါဘုရားရှင်ကို ပန်း, နံ့သာစသည်တို့ဖြင့် ပူဖော်လျှုဒါန်းလျှင် ပူဖော်သည် မမည်ကုန်၊ ကိုးဖြာသော လောကုတ္တရာတရာတော်အား သင့်လျော်လျောက်ပတ် သောအကျင့်မြတ်ကို အပတ်တကုတ် အားထုတ်၍ ကျင့်သော သူတို့သည်သာလျှင် စင်စစ် ငါဘုရားကို ပူဖော်သည်မည်၏""။ (ဓမ္မ။ဌ။ ၂။ ၁၇၄)

http://www.dhammadownload.com

၈။ ထက်မြန်လျင်မြန် စွမ်းနိုင်သည့် ပညာရှိသောသူ၏ ချီးမွမ်း, ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ပမာဏ ပြုရမည့် ချီမွမ်း, ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပမာဏ မပြုရမည့် ချီးမွမ်းကဲ့ရဲခြင်း-

ပညာမျက်စိမရှိ၊ သူကန်းလူမိုက်တို့၏ချီးမွမ်း, ကဲ့ရဲခြင်းသည် ပမာဏ မပြုရမည့် ချီမွမ်း, ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂- ၂၁၁)

၉။ မီးခိုးစသော တစ်စုံတစ်ခုကို မပြပဲ အတွင်း၌သာလျှင် ထင်ကြွ လောင်ကျွမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့် ရာဂနှင့်တူသော မီးမရှိပါ။ (ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂- ၂၃၁)

၁၀။ မျှားစွာသင်ယူခြင်း။ ဆောင်ထားခြင်း။ ပို့ချခြင်းစသော အခြင်းအရာဖြင့် မျှားစွာပြောဟော နေသူသည် ဓမ္မဓရပုဂ္ဂိုလ် မမည်ပါ။ ""အနွယ်ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်သူ, အစဉ်အဆက်ကို စောင့်ရှောက်သူ"" ဟုသာ မည်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂- ၂၄၄)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ချမ်းချမ်းသာသာ ရပ်ဝေးမှ ပြန်လာသူကို ဆွေဥာတိမိတ်မျှားက ကြိုဆိုကြသကဲ့သို့ကောင်းမှုပြုထားသူကိုလည်း ကောင်းကျိုးများက တမလွန်မှ ကြိုးဆိုနေကြသည်ဟုဟောတော်မူအပ်သော ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်များကို သင်ယူနာကြားမှု ပို့ချဟောပြောမှု မျှားစွာပြုရုံမျှဖြင့် ဓမ္မရေ မမည်နိုင်၊ သစ္စာလေးပြတ်ဓမ္မကိုနာမကာယဖြင့်သိအောင်ကျင့်ဆောင်ကြိုးကုတ်အားထုတ်ပါမှ ဓမ္မဝရမည်နိုင်သည်ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မဌဝဂ်လာ ဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ လူမိုက်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်း, ပညာရှိတို့နှင့်ပေါင်းသင်းရခြင်းတို့၏ အကျိုးဆက်များ အပေါင်းသင်းထိုက်သော ပညာရှိ၏ ဂုဏ်ရည်များကို သုခဝဂ်၊ သက္ကဝတ္ထုလာ ဒေသနာတော်များအရ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အချောင်သမားတို့ အသက်မွေးလွယ်ကြောင်း နည်းလမ်းအပေါင်းကို အများသတိပြု

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုဆင်ခြင် ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရန် စူဠသာရိဝတ္ထုလာ ဂါထာတော်အရ ပါဠိ+မြန်မာ တွဲစပ် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အဘယ်သူတို့မှာ အာသဝတရားတိုးပွါး၍ အဘယ်သူတို့မှာ အာသဝတရားကင်းသွား ကြောင်း ပကိဏ္ဏကဝဂ်၊ ဘဒ္ဒိယဘိက္ခုဝတ္ထုဒေသနာတော်အရ ထုတ်ဖော်ပြပါ။

၆။ မြတ်စွာဘုရားမှာ မည်သည့်ဂုဏ်ထူးများရှိနေ၍ ဥပကတက္ကတွန်းအား "ငါသည် မည်သူကို ဆရာအဖြစ် ညွှန်ပြရမည်နည်း" ဟု မိန့်တော်မူကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ကောသလမင်းကြီးသည် မူလက မည်မျှအစားကြူးခဲ့ကြောင်းနှင့် နောက်ဆုံး မည်မျှထိ အစားလျှော့ခဲ့ကြောင်း ဖြေဆိုရ၍၊ အစားလျှော့ပြီးနောက် ချမ်းသာသုခများ ရရှိမှု အကြောင်း မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပုံကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ မလဝဂ်၊ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထုလာ ပုဏ္ဏားကြီး ပြုလုပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ဘုရားအလောင်းတော် သခ်ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဃားတော် သုသီမပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ စေတီတော်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော ကောင်းမှုအမျိုးမျိုးနှင့် ဘုရားဖြစ်သောအခါ ရရှိသောအကျိုး တရားတို့ကို အစဉ်တကျ တွဲစပ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ စက္ခုနှာ သံဝရော သာဓု–ဒေသနာတော်အရ စက္ခုဒ္ဒါရ၌ ရှုပါရုံထင်လာသောအခါ အကုသိုလ်တရားများ ဝင်မလအောင် စောင့်ရှောက်ပုံကို ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ– ၂၁၉၊ ၂၂၀။

၂။ ဂါထာ– ၂၅၉။

၃။ လူမိုက်တို့နှင့် ပေါင်းဖော်၍ လှည့်လည်သောသူသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စိုးရိမ်ပူပန်ရ၏။ ရန်သူနှင့် အတူနေရသကဲ့သို့ အမြဲဆင်းရဲရပါသည်။ (ဂါထာ– ၂၀၆)

http://www.dhammadownload.com

အကျိုးဆက်များ-

ပညာရှိတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် ဆွေမျိုးတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရသကဲ့သို့ အမြဲချမ်းသာ၏။ ပညာရှိတို့သည်သာလျှင် ချမ်းသာသော ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရခြင်းရှိ၏။

ပညာရှိ၏ ဂုဏ်ရည်များ-

တည်ကြည်ခြင်း။

ပညာရှိခြင်း။

အကြားအမြင် များခြင်း။

မဂ်, ဖိုလ်တည်းဟူသော ဝန်ကို ဆောင်ခြင်း။

သီလ, ဓုတင် ဖြူစင်သောအကျင့်ရှိခြင်း- စသောဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော မြတ်သော ကောင်းသောပညာရှိကို လမင်းသည် ကောင်းကင်ခရီးကို ဆည်းကပ်သကဲ့သို့ မှီဝဲ ဆည်းကပ် ရမည်။ (ဂါထာ- ၂၀၇/၂၀၈)

၄။ အဟိရိကေန- အရှက်မရှိခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ကာကသူရေန- ရဲတင်းသော ကျီးနှင့်တူစွာကျင့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ဓံသိနာ- သူတစ်ပါးဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ပဂ္ဂန္ဒိနာ- သူတစ်ပါးပြုသည်ကို မိမိပြုယောင်လုပ်၍ ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။

ပဂဗ္ဘေန- ကြမ်းကြုတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

သံကိလိဋ္ဌေန- ညစ်ညူးသော အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။

အသက်မွေးမှုပြုသော ပြုသောကြောင့် အသက်မွေးလွယ်သည်။ (ဂါထာ- ၂၄၄)

၅။ တိုးပွါးသူများ-

သီလဆောက်တည်ခြင်း။ တောကျောင်းနေခြင်း။ဓုတင်ဆောင်ခြင်း။ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်း စသော ရဟန်း ကိစ္စကိုစွန့်၍ ထီး, ဖိနပ်, ယပ်, ကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းစသော ရဟန်းကိစ္စမဟုတ်သည်ကို ပြုလုပ်၍ မာန်ဖြင့်ထောင်လွှားပြီး မေ့လျော့ကုန်သော ရဟန်းတို့အား အာသဝေါတရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။

အာသဝေါတရားကင်းသူများ-

ကာယဂတာသတိကို အမြဲအားထုတ်ကာ ရဟန်းကိစ္စမဟုတ်သည်ကို မမှီဝဲပဲ, ရဟန်းကိစ္စ၌သာ အမြဲမပြတ် ပြုကြကုန်သော သတိရှိ၍ အမြော်အမြင်ရှိကုန်သောရဟန်းတို့အား အာသဝေါတရားတို့သည် ကင်းကုန်၏။ (ဂါထာ- ၂၉၂၊ ၂၉၃)

http://www.dhammadownload.com

၆။ မြတ်စွာဘုရားသည် -

အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားကို လွှမ်းမိုးနိုပ်နင်းလျက် တည်၏။
အလုံးစုံသောစတုဘူမကတရားတို့ကို သိ၏။
အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားတို့၌ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မကပ်ငြိ, မလိမ်းကျံ့
အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားတို့ကို စွန့်၍ တည်၏။
တဏှာကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ ကိလေသာမှလွတ်၏။
မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။
ဤသို့သောဂုဏ်ထူးများရှိနေတော်မူ၍ ဥပကတဏ္ဍတွန်းအား ငါသည် မည်သူကို ဆရာအဖြစ် ညွှန်ပြရမည်နည်း"" ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည် ။(ဝိ။ဃ- ၃၅၃)

၇။ အစားကြူးခဲ့ပုံ -

ကောသလမင်းကြီးသည် မူလက ဆန်တစ်စိတ်ချက်နှင့် ထိုထမင်းအား လျှောက်ပတ်သော ဟင်းလျှာတို့ကို စားပါသည်။

နောက်ဆုံးအစား လျှော့စားခဲ့ပုံ -

ကောသလမင်းကြီးသည် နောက်ဆုံးတစ်ကွမ်းစားမျှသော ထမင်းနှင့် ဟင်းလျှာကို စားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပုံ -

မြတ်စွာဘုရား ယခုအခါ၌ ဒကာတော်အား ချမ်းသာပါ၏။ သားသမင် နှင့် မြင်းတို့ကို အစဉ်၏တစိုက် မီအောင်လိုက်၍ဖမ်းယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါပြီ၊ သမီးတော်ဝဇိရ ကုမာရီ မင်းသမီးအား တူတော် အဇာတသတ်နှင့် လက်ထပ်ပေး၍ တူတော်နှင့် စစ်မထိုးရခြင်းသည်လည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ပျောက်သွားသော နန်းစဉ်ပတ္တမြားအား ပြန်တွေ့ရသောကြောင့်လည်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရာ၏တပည့်သာဝကများနှင့် အကျွမ်းဝင်လိုသောကြောင့် သာကီဝင်မင်းသမီး နှင့် ထိမ်းမြားရခြင်းသည်လည်း ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါ၏"" ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂၊ ၁၇၂/၁၇၃)

၈။ ပုဏ္ဏားကြီးနေ့စဉ် ပြုလုပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ

ရဟန်းတော်များ သင်္ကန်းရုံ့ရာအရပ်၌ -

သင်္ကန်းဝတ်ရုံ့သောရဟန်းတစ်ပါး၏ သင်္ကန်း အနားစွန်းသည် မြက်ပင်တို့နှင့် ထိ၍ ဆီးနှင်းဖြင့်စိုစွတ်သည်ကို မြင်သောကြောင့် ဤနေရာ၌ မြက်ပင်မရှိအောင် ပြုသင့်၏

http://www.dhammadownload.com

ဟုကြံ၍ ပေါက်တူးဖြင့်ဆွကာ ကောက်နယ်တလင်းကဲ့သို့ ပြုဏ္ဍာ။

နောက်နေ့၌ သင်္ကန်းဝတ်ရုံသောရဟန်းတစ်ပါး၏ သင်္ကန်းအနားစွန်းသည် မြေ၌ လျှောကျ၍ မြေမှုန့်လိမ်းကပ်သည်ကို တွေ့မြင်သောကြောင့် သန့်ပြန့်သောသဲကို ခင်းဏ္ဍာ။

တစ်နေ့သောအခါ ဆွမ်းခံချိန်အခါ နေပူ၍ သင်္ကန်းဝတ်ရုံကုန်သောရဟန်းတို့၏ ကိုယ်မှ ချွေးထွက်သည်တို့ကို မြင်၍ မဏ္ဍာပ်ကို ပြုလုပ်ဏ္ဍာ။

တစ်ဖန် မိုးရွာသောနေ့၌ မိုးစိုသောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းတို့ကိုမြင်၍ ဇရပ်ကို ဆောက်လုပ်လျှုဒါန်းဏ္ဍာ။ (ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂၊ ၂၁၇)

၉။ **ဘုရား ဖြစ်သောအခါ ရရှိသောအကျိုး-**

ပေါင်းမြက်တို့ကို နှုတ်ပယ်သုတ်သင်ခဲ့သော ကောင်းမှုကံကြောင့် ရှစ်ယူဇနာခရီး၌ နှုတ်ပယ်အပ်သော သစ်ငုတ်, ဆူးငြောင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ညီညွတ်သော မြေအပြင်သည် ဖြစ်ဏ္ဍာ။

စေတီရင်ပြင်၌ သဲတို့ကို ကြဲဖြန့်ခဲ့သော ကောင်းမှုကံကြောင့် ရှစ်ယူဇနာရှိသော ခရီးလမ်း၌ သဲတို့ကြဲဖြန့်ခင်းထားကုန်ဏ္ဍာ။

စေတီရင်ပြင်၌ တောပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့သော ကောင်းမှုကြောင့် ရှစ်ယူဇနာရှိသော ခရီးလမ်း၌ အထူးထူးသောအဆင်းရှိကုန်သောပန်းတို့ကို ဒူးဝန်းအထိ ကြဲဖြန့်ကုန်ဏ္ဍာ။

တစ်ယူဇနာ ဝေးကွာရာအရပ်၌ ဂဂ်ါမြစ်၏ ရေအပြင်ကို ငါးပါးသောအဆင်းရှိသော ပဒုမ္မာကြာပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကုန်ဏ္ဍာ။

ရေကရားဖြင့် မြေကို ရေဆွတ်ဖျန်းခဲ့သော ကောင်းမှုကံကြောင့် ဝေသာလီပြည်၌ ပေါ်ကွေ့ရမိုး ရွာဏ္ဍာ။

တံခွန်, ထီးတို့ကို ကပ်လှူခဲ့သောကောင်းမှုကြောင့် အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင် တံခွန်လုံး, တံခွန်ပြား, မုလေးပွါး အသီးသီး ထီးအဆင့်ဆင့်တို့ဖြင့် စကြာဝဠာတိုက် တစ်ခုလုံး တစ်ပြိုင်နက်သော ပွဲသဘင်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်ဏ္ဍာ။ (ဓမ္ဓ၊ ၌၊ ၂၊ ၂၇၉)

၁၀။ **အကုသိုလ်တရားများ ဝင်မလာအောင် စောင့်ရှောက်ပုံ-**

စက္ခုဒ္ဒါရ၌ ရှုပါရုံထင်လာသောအခါ ကောင်းသောအာရုံထင်ရာ၌ မတပ်မက် မနှစ်သက်အောင်, မကောင်းသောအာရုံထင်ရာ၌လည်း မပြစ်မှားမိအောင်, မညီမညွတ်ယှဉ်ခြင်း ဖြင့်လည်း မောဟကို မဖြစ်စေအောင် စောင့်ရှောက်ရပါမည်။(ဓမ္ဓ၊ ၌၊ ၂၊ ၃၅၅)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃- ၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

(က) "အကောင်းဆုံးလာဘ်, အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ, အလှဆုံးဆွေညာ, အသာဆုံးချမ်းသာ" ဟု ပြသော ဂါထာ၊

(ခ) "မှန်ပြော စိတ်မတို, နည်းငယ်ကိုမျှ, လှူတုံက, ရောက်ရ ထက်နတ်ရွာ"ဟု ပြသော ဂါထာ။

၂။ အောက်ပါ ဂါထာပါဠိတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) "ချစ်+ မုန်းပုဂ္ဂိုလ်, မပေါင်းလိုနှင့်, ချစ်မမြင်ရ, မုန်းမြင်ရ, ဒုက္ခရတတ်သည်"ဟု ပြသော ဂါထာ၊

(ခ) "ပန်းထိမ်အသွင်, ပညာရှင်တို့, အစဉ်နည်းငယ်, ညစ်ကြေးပယ်လော့" ဟု ပြသော ဂါထာ။

၃။ ကြိုးကိုင်ရုံမျှ မဟုတ်သော ရထားထိန်းနှင့် တူသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖော်ပြ၍၊ ပညာရှိတို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ချီးမွမ်းထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း အတုလဉ်ပါသကဝတ္ထုရှုကာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ "သံကိုသံဖျက် သံချေးတက်၏"ဟူသော စကားအဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာ + ဥပမေယျဖြင့် ပေါ်လွင်အောင်ရှင်းပြ၍၊ မကောင်းသောအသက်မွေးခြင်းကို ကောင်းသောမွေးခြင်း- ဟု မှတ်ထင်သည့်ရဟန်း၏ အဂ်ါရပ်တို့ကိုလည်း စူဠသာရိဝတ္ထုရှုကာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "အဆိုဆုံးဖမ်းယူခြင်း"ကို ဖော်ပြ၍ တရားများစွာ ဟောပြတတ်ရုံမျှဖြင့် "ဓမ္မရေ"အမည် ခံယူထိုက်ပါသလော ဓမ္မဌဝဂ် လာသည့်အတိုင်း ဘုရားရှင်အလိုတော်ကျ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ရောက်လေရာ အရပ်ဒေသတိုင်းမှာ ပူဇော်ခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖော်ပြ၍၊ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်သင့်, မလုပ်သင့် သံသယဖြစ်နေပါက မည်သို့ဆုံးဖြတ်ရမည်ကို ဣသိပတတိတ္ထိ ဝတ္ထုရှုကာညွှန်ကြားခဲ့ပါ။

၇။ ပသေနဒိကောသလမင်းက ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသော ချမ်းသာလေးမျိုးကို

http://www.dhammadownload.com

ဖော်ပြ၍၊ ကျောင်းဒကာနန္ဒ လှူဒါန်းသောကျောင်းနှင့် ကျောင်းအမရောဟိနီ လှူဒါန်း ကျောင်း တို့ကို ကွဲပြားအောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ မောင်ပုဏ္ဏာတို့ဇနီးမောင်းနှံနှစ်ဦး အရှင်းသာရိပုတ္တရာအား လှူဒါန်းသည့် လှူဖွယ်ပစ္စည်း များနှင့်လှူ ရာဘုန်းတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ မေဏ္ဍကသူဌေးကတော်အမည်ကို အမည်ရခြင်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ စေတီတော်ရင်ပြင်ဌ(က)မြက်နှုတ်သန့်ရှင်းခြင်း (ခ)ရေဖြန်းခြင်းကုသိုလ်များ ပြုလုပ် သင့်ကြောင်းကို အတ္တနောပုဗ္ဗကမ္မဝတ္ထု- အရ ဖြေဆိုပြီး ဥဂ္ဂမြို့သူ စဌာသုဘဒ္ဒါ၏ သာဝတ္ထိ မြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းစားပင့်ပုံကိုလည်း သရုပ်ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘုရားရှင်လက်ထက်(၇)နှစ်အရွယ် ရဟန္တာကိုရင်ငယ်တို့၏ အမည်တို့ကို မမွေပဒမှ ရှာဖွေ တင်ပြ၍၊ အဇာတသတ်မင်း၏ ကာယဗလ အားအစွမ်းကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၀၄။ (ခ) ဂါထာ- ၂၂၄။

၂။ (က) ဂါထာ- ၂၁၀။ (ခ) ဂါထာ- ၂၃၉။

၃။ အရှိန်ပြင်းမွှာ ပြေးနေသောရထားကို ရုတ်တရက်ချက်ချင်း ရပ်တန့်သွားအောင် ထိန်း နိုင်သကဲ့သို့ အရှိန်ပြင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမျက်ဒေါသကို တားဆီးထိန်းချုပ်နိုင် သူသည်သာ ရထားထိန်းတူပါသည်။ (ဂါထာ-၂၂)

နေ့စဉ်ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်- (စစ်ကိုင်း ၄-ရ)။

၄။ သံချေးသည် သံမှပင်ဖြစ်၍ ထိုသံကိုပင် ပြန်၍စားသကဲ့သို့ ထို့အတူ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ပစ္စဝေက္ခဏာကို လွန်၍ ကျင့်သောရဟန်းကို မိမိအမှုအကုသိုလ်တရားတို့သည် ဒုဂ္ဂတိ ဘဝသို့ ခေါင်းကုန်၏။ (ဂါထာ-၂၄၀)

အဂ်ါရပ်များ- (ပဲခူးအရှေ့ ၃-ရ)

http://www.dhammadownload.com

၅။ **အဆိုးဆုံးဖမ်းယူခြင်းမှာ** - ဒေါသဖြစ်ပါသည်။ (ဝိဏာ-၂၅၁)
ဓမ္မဓရ အမည်ရသူ- (ပဲခူးအရှေ့ ၁၀-၌)။

၆။ **ပူဇော်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်-** (ပဲခူးအနောက် ၃-၌)။
ဆုံးဖြတ်ပုံ-
မကောင်းမှုသည် နောင်တတဖန် ပူပန်စေတတ်သောကြောင့် မကောင်းမှုကို မပြုလုပ်ခြင်းသည် မြတ်၏။ ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် နောင်တတဖန် မပူပန်ရသောကြောင့် ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည်သာ မြတ်၏။
ထို့ကြောင့်နောင်တတဖန် ပူပန်စေတတ်သော(မကောင်းမှု)အလုပ်မျိုးကို မလုပ် သင့်ပါ။ နောင်တတဖန် မပူပန်ရသော(ကောင်းမှုကုသိုလ်) အလုပ်မျိုးကိုသာ လုပ်သင့်ပါသည်။
(ဝိဏာ-၃၁၅)

၇။ **ချမ်းသာခြင်း၄- မျိုး-** (မကွေး ၇-၌)
ကျောင်းဒကာ နန္ဒိယလှူဒါန်းသောကျောင်း-
ဣသိပတနကျောင်းတိုက်ကြီး၌ လေးခုသော တိုက်ခန်းတို့ဖြင့် ဆင်မြန်းတင့်တယ်ခြင်းရှိသော လေးဆောင်သော ကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၁၉၀)
ကျောင်းအမ ရောဟိနီလှူဒါန်းသောကျောင်း-
ဘုံနှစ်ဆင့်ရှိသော ဆွမ်းစားကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၁၉၃)

၈။ မောင်ပုဏ္ဏသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား လယ်ထွန်ရာအရပ် ရေတွင်းနား၌ တံပူ, သောက်ရေ, သုံးရေတို့ကို လှူဒါန်း၍ ဇနီးမယ်ဥတ္တရာသည် လမ်းခရီးအကြား၌ ကြမ်းတမ်းသော ဆွမ်းကို လှူဒါန်းပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၁၉၅)
အမည် နှင့် အမည်ရခြင်းအကြောင်း- (တနသ်ာရီ ၇-၌)။

၉။ (က) မြက်နှုတ်သန့်ရှင်းခြင်းကိုပြုလုပ်ခဲ့သောကောင်းမှုကံကြောင့် ဘုရားရှင်အား ရှစ်ယူဇနာခရီး၌ နှုတ်ပယ်အပ်သော သစ်ငုတ်, ဆူးပြောင့်ရှိသည်ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ညီညွတ်သော မြေအပြင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မြက်နှုတ် သန့်ရှင်းခြင်းကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
(ခ) ရေဖြန်းခြင်း ကောင်းမှုကံကြောင့် ဝေသာလီပြည်၌ ပေါကွေရမိုး ရွာ၏။ ထို့ကြောင့် ရေဖြန်းခြင်းကုသိုလ်တို့ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၂၇၉)

http://www.dhammadownload.com

ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းစားပင့်ပုံ-

စူဠသုဘဒ္ဒါသည်- ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာအား လှူဒါန်းဖွယ်ရာ ကြီးစွာသော အလှူဝတ်ကို ညီညွတ်အောင်စီရင်၍ အထက်ပြဿာဒ် အပြင်ထက်၌ တက်ရောက်တည်နေပြီးသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရှိရာသို့ ရှေ့ရှု၍ ရှိသေစွာ ထိခြင်း ငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးဦးချ၍ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို အထူးဆင်ခြင်ပြီးလျှင် နံ့သာဖြင့် ထုံအပ်သော ပန်း, နံ့သာ, အခိုးတိုင်တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကိုပြု၍ " ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား- တပည့်တော်မသည် နက်ဖြန် အလို့ဝှာ ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာတို့ကို ပင့်ဖိတ်ပါ၏။ တပည့်တော်မ၏ ဤအမှတ်သညာ ဖြင့် ပင့်ဖိတ်အပ်သော အဖြစ်ကို သိတော်မူပါလော့ " ဟု လျှောက်ထားပြီးလျှင် မြတ်လေးပန်း ရှစ်ဆုပ် တို့ကို ကောင်းကင်သို့ ပစ်လွှင့်၍ ပင့်ဖိတ်ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၂၇၂)

၁၀။ ရဟန္တာကိုရင်တို့၏ အမည်များ-

သံကိစ္စသာမဏော၊ ပလ္လင်္ကတသာမဏော၊
သောပါကသာမဏော၊ ရေဝတသာမဏော။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၄၁၆)

ကာယဗလ အားအစွမ်း-

အဇာတသတ်မင်းသားသည်- မြေကြီး၌ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေ၍ ခုနှစ်အပ်သည်ရှိသော် ၁၈- တောင်ရှိသော အမြင့်အရပ်သို့ တက်ရောက်ပါသည်၊ ရပ်တည်၍ ခုနှစ်သည်ရှိသော် အတောင် ၈၀- ရှိသော အနှိမ့်ရပ်သို့တက်ရောက်ပါသည်၊ ဤသို့ ကြီးကျယ်သော ခွန်အား ရှိသူဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၄၄ပ၊ ၄၄ဂ)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဘာသာ

၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ စစ်ရှုံးသော ကောသလမင်းကြီးအား ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူသောဂါထာနှင့် မြေမလေး သေဆုံးခြင်းကြောင့် စိတ်ဒုက္ခရောက်နေသော ဝိသာခါအား ဟောကြားတော်မူသော ဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၂။ မိမိသား လက်ပြတ်သွားသည့်အတွက် အမျက်ထွက်နေသော ရုက္ခစိုးနတ်သမီးအား ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူသော အမျက်ဖြေဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အကောင်းဆုံးလာဘ်၊ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ အသာဆုံးဆွေမျိုးတို့ကို ရေးပြပြီးလျှင်၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ပြုမိသူ/မပြုမိသူတို့၏ အပြစ်အကျိုးများကိုလည်း တယောဇနပမ္ဘဏိတဝတ္ထုလာ ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများကို မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရပဉ္စဝတ္ထုလာအတိုင်း ရေးသားပြ၍၊ လူရှင်ရဟန်းတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာ ကိစ္စအဝဝတို့၌ ဆုတ်ယုတ်စေကြောင်းဖြစ်သော အညစ်အကြေးများကိုလည်း မလဝဂ် လာဠုဒါယိတ္ထေရဝတ္ထုလာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "လာဘ်ပေးလာဘ်ယူ ဒိုရန်သူ" ဆိုကြသည်နှင့်အညီ လာဘ်လာဘအကျိုးမျှော်ကိုးပြီး တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်သူသည် "ဓမ္မဋ္ဌ" တရားဌာနည်သူဟု ခေါ်ဆိုထိုက်/မထိုက်နှင့် ခေါ်ဆိုထိုက်အောင် မည်သို့ပုံမှီ ကျင့်ကြံရမည်ကို ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တာဝတ္ထုလာအတိုင်း ရှင်းပြ၍၊ "ပဏ္ဍိတ" ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်သူကိုလည်း ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထုလာအတိုင်း ထုတ်နှုတ်တင်ပြပါ။

၆။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် အရိယာမဂ် မရနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်သည်ကို ပဓာနကမ္မိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထုလာအတိုင်းရေးသား၍၊ သွားလေရာအရပ်၌ ပူဇော်ခံထိုက်သူ ဖြစ်နိုင်သည့် အရည်အချင်းများကိုလည်း ပကိဏ္ဏ စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထုနှင့်အညီ တင်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းကို အဘယ့်ကြောင့် အဆိုးဆုံးရောဂါဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ သုခဝဂ်လာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူခါနီးဝယ် ဘုရားရှင်အပေါ်၌ တိဿမထေရ်၏ ပူဇော်ရာ အစစ်အမှန် ရောက်ပုံကိုလည်း တင်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ၏ နှမတော် ရောဟိနီမင်းသမီးသည် အတိတ်ဘဝက မည်သည့်အကုသိုလ်ကံကို ပြုမိ၍ လူမသတီစရာ နှုနှာရောဂါ ရရှိသည်ကို ဖြေဆို၍၊ အဘယ်သို့ အဘယ်ပုံ ကုသ၍ အနာရောဂါသက်သွားသည်ကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ အကဲ့ရဲ့သန်သော အတုလအမျိုးကောင်းသားအား ဘုရားရှင်ကမည်သို့သောစကား မိန့်ကြားသည်ကို ဖြေဆို၍၊ မဂ္ဂဝဂ် မဟာလွကတ္ထေရဝတ္ထုလာ ဝန, ဝနထ အရကိုလည်း ပမာပမေခြားနားစွာ ခွဲဝေပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ဥဂ္ဂသေနဇနီးမောင်နှံတို့သည် အတိတ်ဘဝက မည်သို့သောအကုသိုလ်ကံကို လွန်ကျူးမိ၍ ကချေသည်ဖြစ်ရသည်ကို ဖြေဆိုပါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည် မည်သည့်တန်ခိုးတော်တို့ဖြင့် နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး ထာဝရတင့်တယ်တောက်ပသည်ကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ရေးသားပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၂၀၁။ ဂါထာ။ ၂၁၃။

၂။ ဂါထာ- ၂၂၂။

၃။ **အကောင်းဆုံးလာဘ်** - ကျန်းမာခြင်း။
အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ - ရောင့်ရဲခြင်း။
အသာဆုံးဆွေမျိုး - အကျွမ်းဝင်သူ။ (ဂါထာ- ၂၀၄)
အပြစ်အကျိုး- (ပဲခူးအရှေ့. ၅-၆)။
ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းမပြုမိသူတို့၏ အပြစ်အကျိုး-
ချစ်ခြင်း, မုန်းခြင်းကို မပြုမိသောသူတို့အား အနောင် အဖွဲ့ဝန်ဆွဲတို့ မရှိကြကုန်။
(ဂါထာ- ၂၁၁)

၄။ **နည်းလမ်းကောင်းများ-** (တနင်္သာရီ ၃-၆)။
အညစ်အကြေးများ- (စစ်ကိုင်း ၄-၆)။

၅။ လာဘ်လာဘအကျိုးမျှော်ကိုးပြီး တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်သူကို ဓမ္မဋ္ဌ-တရားဌ တည်သူဟု မခေါ်ဆိုထိုက်ပါ။
ဓမ္မဋ္ဌ- တရားဌတည်သူဟု ခေါ်ဆိုထိုက်အောင်- (ကရင် ၄-၆)
ပဏ္ဍိတ-ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်သူ- (ကချင် ၆-၆)။

၆။ **အရိယာမဂ် မရနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် -**(ချင်း ၆-၆)။
အရည်အချင်းများ- (ပဲခူးအရှေ့. ၆-၆)။

၇။ **အဆိုးဆုံးရောဂါဟု ခေါ်ရပုံ-** (ကယား ၇-၆)။

http://www.dhamma download.com

တိဿမထေရ်၏ ပူဇော်ရာအစစ်အမှန်ရောက်ပုံ-

တိဿမထေရ်သည်- " နောက်လေးလလွန်လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူချေတော့မည်၊ ငါသည်လည်း တဏှာမကင်းသေး။ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူသောအခါ၌သာလျှင် ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူခြင်းဟာ သင့်လျော်၏ " ဟု ကြံပြီးလျှင် လျှောင်းခြင်း, ထိုင်ခြင်း, ရပ်ခြင်း, သွားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော လေးပါးကုန်သော ဣရိယာပုထ်တို့၌ အဖော်မမှီး တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် တရားကိုအားထုတ်၍ နေလေ့ရှိ၏။ ဤသို့နေသော တိဿမထေရ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည်-

ချစ်သားရဟန်းတို့- ငါဘုရားရှင်၌ ချစ်ခင်နှစ်သက် မြတ်နိုးသော သူသည် တိဿ ရဟန်းနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်စေလော့၊ ငါဘုရားရှင်ကို ပန်း, နံ့သာစသည် တို့ဖြင့် ပူဇော်လျှုဒါန်းလျှင် ပူဇော်သည် မမည်ကုန်၊ ကိုးဖြာသော လောကုတ္တရာတရားတော်အား သင့်လျော်လျောက်ပတ်သောအကျင့်မြတ်ကို အပတ်တကုတ် အားထုတ်၍ ကျင့်သောသူတို့ သည်သာလျှင် စင်စစ် ငါဘုရားကို ပူဇော်သည်မည်၏"" ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၁၆၄)

၈။ အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သောအကုသိုလ်- (ကရင် ၃- ၇)။

အနာရောဂါ သက်သာသွားပုံ-

ရောဟိနီမင်းသမီးသည်- အဆင်တန်ဆာအပေါင်းကို ရောင်းချစွန့်လွှတ်၍ ဘုံနှစ်ဆင့်ရှိသော ဆွမ်းစားဇရပ်ကို ဆောက်လုပ်ရာ အထက်၌ ပျဉ်ချပ်တို့ကို စီခင်းပြီးသောအခါမှ စ၍ ဆွမ်းစားဇရပ်၏ အောက်ထပ်၌ တံမြက်လှည်းခြင်း,နေရာခင်းခြင်း, သောက်ရေသုံးရေတို့ကို တည်ထားခြင်း စသည်တို့ကို နေ့စဉ် ပြုလုပ်၏။ အမြဲမပြတ် ရဟန်းတော်တို့ ထိုင်နေသီတင်း သုံးတော်မူကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆွမ်းစာဇရပ်ကို အမြဲမပြတ် တံမြက်လှည်းခြင်းစသည်ပြုလုပ်စဉ်ပင်လျှင် ရောဟိနီအား ကိုယ်ရေအဆင်း ယားယံပေါက်ကွဲခြင်း ရောဂါဆိုးသည် ညှိုးနွမ်းကာ သက်သာသွား ပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၁၇၃)

၉။ ဘုရားရှင် မိန့်ကြားတော်မူသောစကား- (ပဲခူးအရှေ့ ၈- ၇)။

ဝန အရ -

ဥပမာန- ကြီးမားထူထဲသော သစ်ပင်၊ တနည်း- ရှေးဦးစွာပေါက်သောသစ်ပင်ရ၏။

ဥပမေယျ- ဘဝကို ဆွဲငင်တတ်ကုန်သော ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော ကိလေသာတို့ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

တနည်း- ရှေးဦးစွာဖြစ်သောကိလေသာ-ရဏ်။

ဝနထ အရ-

ဥပမာန- သစ်ပင်ငယ်၊ တနည်း-နောက်မှပေါက်သောသစ်ပင်- ရဏ်။

ဥပမေယျ- ယခုဖြစ်ပေါ်ဆဲ၌ ဖြစ်လာသော ပဝတ္တိအကျိုးကို ပေးတတ်သော ကိလေသာ-ရဏ်။ တနည်း- နောက်နောက်၌ဖြစ်သောကိလေသာ-ရဏ်။

(ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၂၆၅)

၁၀။ ဥဂ္ဂသေနဇနီးမောင်နှံတို့သည် အတိတ်ဘဝက- ဆွမ်းခံလာသော အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာမထေရ် ပြုံးသည်ကိုမြင်၍ မိန်းမက ခင်ပွန်းအရှင်ကို " ငါတို့၏ အလှူခံအရှင်သည်- ပြုံးခြင်းကို ပြု၏။ တစ်ယောက်သော ကချေသည်သမားဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ပြစ်မှားပြောဆို၏။ အရှင် လင်ကလည်း ထိုမိန်းမအား " ချစ်နှမ- ဤသို့ အသင်ပြောသည့်အတိုင်း ဖြစ်ပေလတ္တံ့" ဟု ပြောဆိုခြင်းဟူသော အကုသိုလ်ကံကို လွန်ကျူးမိ၍ ကချေသည်ဖြစ်ရပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၃၄၄)

ထာဝရ တင့်တယ်တောက်ပသော တန်ခိုးတော်-

ဘုရားရှင်တို့သည် သီလတေဇ၊ ဝုဏ္ဏတေဇ၊ ပညာတေဇ၊ ပုညတေဇ၊ ဓမ္မတေဇ တည်းဟူသော တန်ခိုးတော် (၅) ပါးဖြင့် နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး အမြဲထာဝရ တင့်တယ်တောက်ပနေပါသည်။ (ဓမ္မ- ၆၊ ၂၊ ၃၉၆)

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနင်္လာနေ့။

၁။ အောက်ပါ ဓမ္မပဒဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးသားပါ။

(က) ဒါယကာများ သဒ္ဓါတရားအားလျော်စွာ လှူဒါန်းထားသော ပစ္စည်းတို့၌ အမြဲကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ သမာဓိတရား မရနိုင်ကြောင်းပြ ဂါထာ၊

(ခ) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်သို့ပေးလှူပူဇော်လျှင် အကျိုးကြီးမားပါသနည်း?ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားသော ဒေဝဟိတပုဏ္ဏာအား ဟောကြားအပ်သော ဂါထာ။

၂။ ဒါဘ မောင် ခင်ပွန်း သားများ ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် သောကပင်လယ်ဝေကာ အရှုံးဘဝသို့ ရောက်သွားရှာသော ပဋာစာရီကို သောကကင်းပျောက် သောတာပန်အဖြစ်သို့

http://www.dhammadownload.com

ရောက်စေနိုင်သော ဓမ္မဒေသနာဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ "ထေရ" ဟုခေါ်ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို လက္ခဏာဘဒ္ဒိယဝတ္ထုနှင့် ရေးသား၍၊ "မုနိ" ဟုခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ အာသဝတရားတိုးပွားမှု၍ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်၌ အာသဝတရား ချုပ်ငြိမ်းသည်ကို ဘဒ္ဒိယဘိက္ခုဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြီး၊ အိပ်ရာမှ ချမ်းသာစွာ နိုးထနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၅။ တမလွန်ဘဝ၌ အကျိုးပေးတူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ပရဒါရကံကျူးလွန်သူတို့ ရရှိမည့်အကျိုးတရားတို့ကိုလည်း ရေးသားပါ။

၆။ အပုတ္တကသူဌေးနှင့်စပ်၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားအပ်သော တရားဒေသနာတော်ကို ရေးသား၍၊ "မြဟွဂ" ဟုခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဓမ္မဒိန္နတ္ထေရီဝတ္ထုနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ရောဟိနီမင်းသမီးသည် မိမိရောဂါပျောက်ကင်းရန် မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို ဖြေဆိုပြီး၊ သတ္တဝါများတရားတော်ကို နာကြားဖို့ရန် ခက်ခဲခြင်းအကြောင်းကိုလည်း အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ရေးသားပါ။

၈။ မေဏ္ဍကသူဌေးလောင်း ဗာရာဏသီသူဌေးသည် ဆာတကဘေးဖြစ်စဉ် မိမိ၏ နောက်ဆုံးဘောဇဉ်ကို ကြွရောက်လာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား မည်သို့စဉ်းစား၍ လှူဒါန်းပြီးလျှင် မည်ကဲ့သို့ ဆုတောင်းပန်ဆင်ခဲ့သည်ကို ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၉။ စည်းလုံးညီညွတ်နေသော မထေရ်ကြီးနှစ်ပါးကို နေရရလိုမှုဖြင့် ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော ဓမ္မကထိကရဟန်းသည် ယင်းကံကြောင့် မည်ကဲ့သို့ အကျိုးတရားခံစားရသည်ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သခီပုဏ္ဏားသည် စေတီရင်ပြင်၌ မည်သည့်ကောင်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့၍ မည်သည့်ကောင်းကျိုးများ ရရှိသည်ကိုလည်း ရေးသားပါ။

၁၀။ "ကိုယ်လုပ်သည့်ကံ ကိုယ့်ထံပြန် ဇကန်မလွဲ တစ်ထပ်တည်း" ဆိုသည့်အတိုင်း ကပိလရဟန်းတော်သည် သုံးပုံပိဋကတ် နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်ဖြစ်ပါလျှက် ကွယ်လွန်သော အခါ ငရဲကျ၍ ရှေငါးဖြစ်ရခြင်း ခံတွင်းမှ မကောင်းသော အနံ့ထွက်ရခြင်းအကြောင်းကို

http://www.dhammadownload.com

ဖြေဆိုပြီ။ အပုတ္တာကသူဌေးသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံပါလျှက် မသုံးဆောင် မခံစား ရက်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးသားပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ (က) ဂါထာ- ၂၄၉။ (ခ) ဂါထာ- ၄၂၃။

၂။ ဂါထာ- ၂၈၈၊ ၂၈၉။

၃။ ထေရ- ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်-

သစ္စာကို သိခြင်း။ လောကုတ္တရာတရား ရှိခြင်း။ ညှဉ်းဆဲမှု မရှိခြင်း။ သီလစောင့်ခြင်း။ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း။ ကိုယ်ပျိုအန်ပြီးခြင်း။ တည်ကြည်ခြင်းဟူသော ခိုင်မြဲသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသောပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ထေရဟုခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၁)

မုနိ-ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်-

ချိန်ခွင်ကိုမြှောက်ချီ၍ တည်သူကဲ့သို့ သီလ, သမာဓိစသော မြတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ယူ၍ မကောင်းမှုတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ကာ ခန္ဓာအစရှိသော လောကဌ် နှစ်ပါးသော အတ္တ ဟိတ,ပရဟိတ၊ ပစ္စုပ္ပန်,သံသရာ၊ လောကီ, လောကုတ္တရာအကျိုးတို့ကို သိသောပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မုနိဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၉)

၄။ တိုးပျိုးသောပုဂ္ဂိုလ်, ချုပ်ငြိမ်း သောပုဂ္ဂိုလ်- (မကွေး ၅-၇)။

အိပ်ရာမှ ချမ်းသာစွာ နိုးထနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်-

ဘုရားဂုဏ်ကို အမြဲအာရုံပြု၍ဖြစ်သော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
တရားဂုဏ်ကို အမြဲအာရုံပြု၍ဖြစ်သော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
သံဃာဂုဏ်ကို အမြဲအာရုံပြု၍ဖြစ်သော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
ဆံပင်, မွေးညှင်းစသော ကိုယ်အစုကို မှီ၍ဖြစ်သော သတိအမြဲရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
မညှဉ်းဆဲခြင်းဌ် မွေ့လျော်သောစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊
မေတ္တာဘာဝနာဌ် မွေ့လျော်သောစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ် တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂါထာ- ၂၇၆-မ ၃၀၁)

http://www.dhammadownload.com

၅။ အကျိုးပေးတူသော ပုဂ္ဂိုလ်များ- (ပဲခူးအနောက် ၃-၌)။
အကျိုးတရားများ- (ကယား ၁၀-၌)။

၆။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ပညာမဲ့သူကို ဖျက်ဆီးကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တစ်ဖက်ကမ်းကို ရှာမှီးသူတို့ကိုကား မဖျက်ဆီးနိုင်၊ ပညာမဲ့သူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ၌ တပ်မက်ခြင်းကြောင့် သူတစ်ပါးကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏။

(ဓိဃာ- ၃၅၅)

မြတ္တမ- ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်-
ရှေးအတိတ်ခန္ဓာတို့၌လည်းကောင်း နောက်အနာဂါတ်ခန္ဓာတို့၌လည်းကောင်း အလယ် ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၌လည်းကောင်း တဏှာဖမ်းယူခြင်းဟူသော တစ်စုံတစ်ခုသော ကြောင့်ကြခြင်းမရှိ သော စွဲယူခြင်းမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မြတ္တမ- ဟု ခေါ်အပ်၏။

(ဓိဃာ- ၄၂၁)

၇။ ဆောင်ရွက်ပုံ- (မွန် ၈-၌)။
ခက်ခဲခြင်းအကြောင်း- (တနင်္သာရီ ၈-၌)။

၈။ မေဏ္ဍကသူဌေးလောင်းလျှာ ဗာရာဏသီသူဌေးသည်- " ရှေး၌ ငါသည် အလှူဒါနကို မပေးလှူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဤသို့သဘောရှိသော ဇော်မွတ်ခြင်းဘေးကို တွေ့ မြင်ရသည်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဤထမင်းသည် ငုံကို တစ်နေ့လောက်သာ စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ အရှင်မြတ်ကို ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် များစွာကုန်သော ကမ္ဘာကုဋေတို့၌ ငါ၏ချမ်းသာစီးပွါးကို ဆောင်သည် ဖြစ်လတ္တံ့." ဟု စဉ်းစား၍ လှူပါသည်။

ဆုတောင်းပန်ဆင်ခဲ့ပုံ-
မေဏ္ဍကသူဌေးလောင်းလျှာ ဗာရာဏသီသူဌေးသည်- " အရှင်မြတ်ဘုရား ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဘဝအရာ၌ ဤသို့သဘောရှိသော ဇော်မွတ်ခြင်းဘေးကို မတွေ့မမြင်ရပါစေ သတည်း။ ဤအခါမှစ၍ အလုံးစုံသော ဖမ္ဗူဒီပ၌နေသူတို့အား မျိုးစေ့ထမင်းကို ပေးခြင်းဟာ စွမ်းနိုင်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။ မိမိလက်ဖြင့် အမှုကို မပြုလုပ်ရသည် ဖြစ်ရပါလို၏။ နှစ်ရှာငါးဆယ်ကုန်သော ကျိုကြတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းစေ၍ ဦးခေါင်းဆေးကြော ပြီးလျှင် ထိုကျိုတို့၏တံခါး၌နေ၍ အထက်သို့ကြည့်သော ခဏ၌သာလျှင် နီသော အဆင်းရှိသော သလေးမိုးအလျှဉ် ရွာသွန်း ကျရောက်၍ အလုံးစုံသော ကျိုကြတို့၌

http://www.dhammadownload.com

ပြည့်စေကုန်သတည်း။ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော အရပ်ဌာန ဘုံဘဝတို့၌လည်း ဤ မယားသည်သာလျှင်, ဤသားသည်သာလျှင်, ဤချွေးမသည်သာလျှင်, ဤကျေး ကျွန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပါစေသတည်း" ဟု ဆုတောင်းပန်ဆင်ခဲ့ပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၂၃၇)

၉။ ခန္ဓာကိုယ်သည် သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိ၍ လူကိုယ်နှင့် ဝက်ဦးခေါင်းရှိပြီး ခံတွင်းမှ အမြီးပေါက်၍ ထိုခံတွင်းမှ ပိုးလောက်တို့ တဖွားဖွားကျနေသော ဝက်ပြိတ္တာဖြစ်ရသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၂၅၁)

ကောင်းမှုနှင့် ရရှိသောအကျိုးတရား - (မကွေး ၉- ၇)။

၁၀။ ကပိလရဟန်းသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက် ပိဋ္ဌကသုံးပုံကိုသင်ယူ၍ များသော အကြားအမြင် များသောအခြံအရံရှိသောကြောင့် မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် ယစ်မူးကာ ပြန့်ပြော လာဘ်၌ တပ်မက်သောတဏှာနိပ်စက်သည် ဖြစ်၍ မိမိစကားကို မနာယူသူတို့အား ဆဲရေးရေရွတ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအဆုံးအမသာသနာတော်ကို ဆုတ်နှစ်စေ၏။ ဤ အကုသိုလ်ကံကြောင့် အဝီစိငရဲ၌ဖြစ်၍ ကံအကျိုးအကြွင်းဖြင့် ငါးဘဝ၌ ဖြစ်ရပါသည်။ ကပိလရဟန်းသည်- ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို ပို့ချ၏။ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို ဟောပြော၏။ ထိုကံကြောင့်ရှေ့!ဖြစ်ရပါသည်။

မကောင်းသောအနှီ ထွက်ရခြင်းအကြောင်း-

ကပိလသည်- ရဟန်းတို့အား ဆဲရေးရေရွတ်သော မကောင်းမှုကံကြောင့် ခံတွင်းမှ မကောင်းသော အနှီထွက်ရပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၂၉)

မသုံးဆောင် မခံစားရခြင်းအကြောင်း-

အပုတ္တကသူဌေးသည်- တဂရသိခီပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ဆွမ်းပေးလှူပြီး၍ နောင်အခါ၌ "ဤ ဆွမ်းကို ကျွန်တို့သည်လည်းကောင်း အမှူလုပ်တို့သည်လည်းကောင်း သုံးဆောင်ရကုန် မူကား မြတ်ပေ၏" ဟု နလုံးမသာယာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုမကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာ နှင့် ပြည့်စုံပါလျှက် မသုံးဆောင် မခံစားပါ။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၅၄)

http://www.dhammadownload.com

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒါသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အချင်းချင်းငြင်းခုံနေကြသော ဆွေမျိုးတို့၏အလယ်၌ ဗုဒ္ဓဆုံးမတော်မူအပ်သော ဥာတိကလဟဝူပသမဏဝတ္ထုလာ ပထမ, ဒုတိယနှစ်ဂါထာကိုသာ ပါဠိသက်သက်ရေးပြပါ။

၂။ သိက္ခာသုံးပါးမြတ်တရားကို နေ့ညမပြတ်ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ နေလေ့ရှိသောသူအား အာသဝေါတရားလေးပါးချုပ်ငြိမ်းနိုင်၏ ဟုပြဆိုသောဂါထာကို ပုဏ္ဏဒါသီဝတ္ထုလာသည့် အတိုင်း အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ နန္ဒိယသတို့သား၏မိခင်သည် ရေဝတီအမျိုးသမီးအား သံယဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ရန်အတွက် သွန်သင်ဆုံးမပုံကို အဋ္ဌကထာအလိုကျ ဖြေဆိုရ၍၊ ရောဟိနီနတ်သမီးအား နတ်သားလေးယောက် ချစ်ပုံပြ စကားရပ်ကိုလည်း အဓိပ္ပါယ်မပျက်စေမူ၍ အသီးအသီး ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၄။ မြတ်ဗုဒ္ဓတရားဟောနေစဉ် တရားတော်၌ရှိသေခြင်းမရှိကြကုန်သော ပဉ္စဝဂ္ဂဥပါသကဒါယကာတို့ တရားနာနေသော အခြင်းအရားကို တိကျစွာ ဖြေဆိုရ၍၊ မေဏ္ဍကသူဌေးမှာရာဏသီပြည်၌ဖြစ်စဉ်အခါက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကိုမြင်၍ ဒါနဝတ္ထုကိုလှူဒါန်းရန်နှလုံးသွင်းခြင်းကို အပိုအလိုမရှိ အဋ္ဌကထာလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ် မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ပဌမမဟာမိ, မဇ္ဈိမဟာမိတို့၌ ဖူးမြော်ခွင့်မရရှိ အပ်သောအကြောင်းကို ဖြေဆိုရ၍၊ ဘုရားရှင်နှင့် သုံးကျိပ်သောရဟန်းတို့ အပြန်အလှန်မေးလျှောက်ကြောင်းအခြင်းအရားတို့ကိုညလုံး လကုလ္လာက ဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထုကို မှီ၍ ရေးသားဖြေခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါဂါထာတို့ကို မြမန်မာဘာသာသို့ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်အောင် ပြန်ဆိုရေးသားပါ။

(က) ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
ဝရ္ဏာကဋ္ဌ ဘဏ္ဍောဝ၊ သာ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိ။

(ခ) တံ ပုတ္တ ပသုသမ္ဘတ္တံ၊ ဗျာသတ္တ မနသံ နရံ။
သုတ္တံ ဂါမံ မဟောဃောဝ၊ မစ္စု အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အလှမာန်တက်ကြွနေသေ ခေမာမိဖုရားအား ဗုဒ္ဓဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်၏အဆုံး သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ရခြင်းကိုသာ အဋ္ဌကထာအလိုကျ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တိုင်း အလှူရေစက်လက်နှင့်မကွာ–ဟုဆိုရာ၌ အဦးအလှူငါးမျိုးကို ပဋ္ဌဂ္ဂဒါယက ဗြာဟ္မဏဝတ္ထုကိုမှီ၍ ဖြေဆိုပြီး မြတ်စွာဘုရား၏ ရူပကာယကို ဖူးမြော်နေသော ဝတ္ထလိရဟန်းအား ဆုံးမတော်မူခြင်းကိုသာ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အမျိုးကောင်းသားတစ်ယောက်အား အနုရုဒ္ဓါအမည်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်စကားမိန့်ကြားခြင်းကို သုမနသာမဏေဝတ္ထုမှီ၍ ရေးသားဖြေဆိုပြီး။ ဘုရားရှင်သည် သာဝကတို့အား ဗြာဟ္မဏဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း အညတရ ဗြာဟ္မဏဝတ္ထုကိုမှီ၍ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ပုဏ္ဏားအိမ်သို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် ကြွတော်မူကြကုန်သော သာမဏေ အမည်များကို ဖော်ပြ၍ သုပ္ပဝါသကောလိယမိတာ အမျိုးသမီး သားဖွားခါးနီး၌ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အာရုံပြု၍ သည်းခံနေခြင်းကို သီဝလိတ္ထေရဝတ္ထုကိုမှီ၍ ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ။)

၂။ (ထင်ရှားပြီ။)

၃။ **ချစ်သမီး–** သင်သည် ဤအိမ်၌ ရဟန်းသံဃာတော်အား ထိုင်နေရာကို ကောင်းစွာလိမ်းကျံ၍ နေရာတို့ကို ခင်းပါလော့၊ သပိတ်ခြေတို့ကို ထားပါလော့၊ ရဟန်းတော်တို့ကြွလာသောအခါ၌ သပိတ်ကိုယူပြီးသော် ကောင်းစွာထိုင်စေ၍ ရေစစ်ဖြင့် သောက်ရေကိုခပ်၍ ပေးပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ၌ သပိတ်တို့ကို ဆေးပါလော့၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော် ငါ၏သားအား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်လတံ့ " ဟု သွန်သင်ဆုံးမပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂– ၁၈၇)

http://www.dhammadownload.com

နတ်သားလေးယောက် ချစ်ပုံပြ စကားရပ်-

ပထမနတ်သားသည်- " အရှင်သိကြားမင်း ဤနတ်သမီးကို မြင်သောကာလမှစ၍ ကျွန်တော်မျိုး၏သန္တာန်၌ ဖြစ်သောစိတ်သည် စစ်မြေပြင်မှတီးသော စည်ကြီးကဲ့သို့ ငြိမ်သက်ခြင်းဟာ မတတ်နိုင်ပါဟု ဆိုပါသည်။

ဒုတိယနတ်သားသည်- " ကျွန်တော်မျိုး၏စိတ်သည် တောင်ကျမြစ်ကဲ့သို့ လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်လျက် ရှိနေပါသည် " ဟုဆိုပါသည်။

တတိယနတ်သားသည်- " ကျွန်တော်မျိုး၏မျက်စိတို့သည် ရောဟိနီနတ်သမီးကို မြင်ရ သောအခါမှစ၍ ပုဇွန်၏မျက်စိကဲ့သို့ ပြူးထွက်ကုန်ပါသည် " ဟုဆိုပါသည်။

စတုတ္ထနတ်သားသည်- " ကျွန်တော်မျိုး၏စိတ်သည် စေတီ၌စိုက်အပ်သော တံခွန်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် တည်တံ့ခြင်းဟာ မတတ်နိုင်ပါ " ဟု ဆိုပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၁၃၄)

၄။ **တရားနာနေသော အခြင်းအရာ-** (ကရင် ၇- ၍)။

မေဏ္ဍကသူဌေး နှလုံးသွင်းပုံ- (ရန်ကုန် ၈- ၍)။

၅။ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဓိသည်- ရှေးဘဝ၌ညီငယ် ကောလ္လာညမထေရ်လောင်းလျှာသည် တစ်ခုသော ကောက်၌ ကိုးကြိမ်တိုင်တိုင် အဦးအလှူကို ပေးလှူသည်ရှိသော် အလှူဒါနကို ပေးလှူခြင်းဟာ အလိုမရှိဘဲ တွန့်တိုဆုတ်နစ်၍ အမှုကိစ္စ ပြီးဆုံးသောအခါ၌သာ ပေးလှူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါတော်တစ်ဆယ့်ငါးဝါ အတွင်းဖြစ်သော ပဌမဗောဓိ, ဝါတော်သုံးဆယ် အတွင်းကျသော မဇ္ဈိမဗောဓိတို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခွင့်မရပါ။

အပြန်အလှန်မေးလျောက်ကြောင်းအခြင်းအရာ-

မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကျပ်သောရဟန်းတို့၏ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ကြောင်း ဥပနိဿယရှိသည်ကို မြင်တော်မူ၍ ထိုရဟန်းတို့ကို "ဤအရပ်မှ ထသွားသော မထေရ်တစ်ပါးကို တွေ့မြင်လိုက်ကြကုန်၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။ "မြတ်စွာဘုရား မမြင်လိုက်ပါဘုရား" ဟု ဖြေကြားကြ၏။ "" ချစ်သားရဟန်းတို့ သင်တို့ မြင်သည်မဟုတ်ကုန်လော" ဟု ထပ်၍မေးတော် မူသောအခါ " မြတ်စွာဘုရား သာမဏေငယ်ကို မြင်လိုက်ပါကုန်၏"ဟု လျောက်ထားကြ၏။

ချစ်သားရဟန်းတို့ ဤသူကား သာမဏေငယ်မဟုတ်, မထေရ်ကြီးသာလျှင်ဖြစ်ပေ၏" ဟုမိန့်တော်မူ၏။ " မြတ်စွာဘုရား အလွန်လျှင်သေးငယ်လှပါတကား" ဟု ကြားလျှောက်ကုန်သည် ရှိသော် " ချစ်သားရဟန်း အရွယ်အတွေ့ဘောကြီးသောအဖြစ်ဖြင့် မထေရ်၏

http://www.dhammadownload.com

နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မျှဖြင့် ထေရမည်သည်ဟု ငါဘုရားမဟော၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်သိမြင်၍ လူအပေါင်းအား မည်ရွေ့ဆဲသောအဖြစ်၌တည်သောသူသည်သာ ထေရမည်၏" ဟု မိန့်တော်မူသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၂၄၅)

၆။ (က) ရှေးဦးစွာပြုလုပ်သင့်သောအမှုတို့ကို နောက်မှပြုလုပ်သောသူသည် ရေခဲတက်ထင်းကို ချိုးဖဲ့သောလုလင်၏ အဖန်တလဲလဲ ပူပန်ရသကဲ့သို့ အဖန်တလဲလဲ အမြဲပူပန်ရ၏။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၂၅၃)

(ခ) အိပ်မောကျနေသော တစ်ရွာလုံးကို ကြီးစွာသော မိုးရေအလျှဉ်သည် သယ်ဆောင် တိုက်စား၍ သွားသကဲ့သို့ သား, သမီး, ကျွဲ, နွားစသော သတ္တဝါတို့ကို ယစ်မူးစွဲလန်းလျက် ရွှေ, ငွေအသုံးအဆောင် အာရုံအမျိုးမျိုးကို ကပ်ငြိတွယ်တာ နေကြကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို သေမင်းသည် သယ်ဆောင်၍ သွား၏။ (ဝိဏာ- ၂၀၃)

၇။ ခေမာမိဖုရားကြီး ထွက်လာသည်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်အလယ် တရားဟောတော်မူလျက်သာလျှင် မိမိနံပါး၌ ယပ်ဝန်းကိုကိုင်လျက် ယပ်လေခတ် နေသော အလွန်အဆင်းလှသော မိန်းမငယ်ရုပ်ကို ဖန်ဆင်းထားတော်မူ၏။ ခေမာမိဖုရားကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံရောက်၍ အလွန်လှပချောမောသော ထိုမိန်းမငယ်ကို မြင်လျှင် "" မြတ်စွာဘုရား သည် ရှေးအခါက အဆင်းလှခြင်း၏အပြစ်ကို ပြော၏ဟု ကြားဘူး၏။ယခုအခါ ငါ၏အလှသည် ဤမိန်းမငယ်၏ အလှကို တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်စိတ်၍တစ်စိတ်ကိုမျှမမီနိုင်၊ ဤကဲ့သို့ အလွန်အဆင်းလှသော မိန်းမငယ်ကို ရှေးက မမြင်ဘူး ဟု ကြံ၍ အံ့သြငေးမောကာကြည့်ရှုနေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခေမာမိဖုရား၏ အဆင်းလှပမှု၌ မာန်ယစ်သည်၏အဖြစ်ကို သိတော် မူသဖြင့် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော မိန်းမငယ်ကို (၁၆) နှစ်အရွယ်မှစ၍ နောက်ဆုံး၌ အရိုးမျှ ကြွင်းကျန်သည့်တိုင်အောင် အစဉ်အတိုင်း ဖန်ဆင်းပြတော်မူ၏။ ခေမာမိဖုရားကြီးသည် ထိုမိန်းမငယ်၏ဖြစ်ပုံကို မြင်လျှင် ဤရုပ်အဆင်းသည် တစ်မုဟုတ်ချင်းမျှဖြင့် ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဤရုပ်အဆင်း၌ အနှစ်သာရမရှိ" ဟု ကြံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခေမာမိဖုရား၏စိတ်အကြံကိုသိတော်မူ၍ " ခေမာမိဖုရား ဤရုပ် အဆင်း၌ အနှစ်သာရရှိ၏ဟု သင်ထင်မှတ်ဘိ၏။ ယခု ထိုရုပ်အဆင်း၏ အနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ကြည့်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၍ -

http://www.dhammadownload.com

"နာကျင်တတ်သော မစင်မကြယ် ပုပ်ဟောင်နေသော အရိုးများစွာစိုက်ထောင်အပ်သော ပျိုအန်တတ်၍ အောက်သို့ယိုစီးထွက်ကြတတ်သော ဤကိုယ်ကာယကို ကြည့်ရှုလော့၊ လူမိုက်တို့သည် အလွန်လိုချင်တောင့်တအပ်၏။" ဟုဟောတော်မူသောအခါ ခေမာမိဖုရားသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ရှိတည်း။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၃၉၊ ၃၄၀)

၈။ လယ်တို့ကို ရိတ်သိမ်းသောအခါ၌ လယ်ဦးအလှူ။
ကောက်တို့ကို နယ်သောအခါ၌ နယ်ဦးအလှူ။
ကောက်တို့ကို တလင်း၌စုပုံသောအခါ၌ တလင်းဘက္ကာဦးအလှူ။
အိုးခွက်တို့၌ သိုမှီးသောအခါ အိုးခွက်ဦးအလှူ။
ထမင်းခွက်တို့၌ ခူးဆွထည့်သောအခါ ခွက်ဦးအလှူ။ (ဓမ္ဓ၊ ၆၊ ၂- ၃၆၇)

ဝက္ကလိရဟန်းအား ဆုံးမတော်မူပုံ-

မြတ်စွာဘုရားသည်- ဝက္ကလိရဟန်းအား " အို ဝက္ကလိ- ငါဘုရား၏ အကောင်ပုပ်တည်း ဟူသောကိုယ်ကို ကြည့်နေခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အို ဝက္ကလိ- ငါဘုရားဟောကြား တရားတော်ကို မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါဘုရားကို မြင်သည်မည်၏။ ငါဘုရားကိုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ် သည် တရားတော်ကို မြင်သည်မည်၏ " ဟု ဆုံးမတော်မူပါသည်။

၉။ ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရားလက်ထက် အမျိုးကောင်းသား တစ်ယောက်သည် ဒီဗွစက္ခု အဘိညာဉ် ဇတဒဂ်ရာထူးကို လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းတော် အပေါင်းအား (၇) ရက်ပတ်လုံး ကြီးစွာသောအလှူကို ပေးလှူပြီး ဆုတောင်း၏။ ပဒုမုတ္တရဘုရား ရှင်သည် ထိုအမျိုးကောင်းသားအား " ဤကမ္ဘာမှ နောက်ကမ္ဘာ တစ်သိန်းထက်ဝယ် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ဒီဗွစက္ခု အဘိညာဉ်ကို ရကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အထွင့်အမြတ် ဖြစ်သော အနရဒ္ဓါမထေရ်မည်သည် ဖြစ်လတ္တံ့. " ဟု ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။ (ဓမ္ဓ၊ ၆၊ ၂- ၃၀၂)

ဗြာဟ္မဏ- ဟု ခေါ်ရခြင်းအကြောင်း-

(စျာန်ဝင်စား၍ ကိလသာမြူကင်းအောင်နေလေ့ရှိသော ပြုအပ်ပြီးသော ရဟန်းကိစ္စရှိ၍ အာသဝေါကင်းသော) အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသောမြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော ကြောင့်သာ သာဝကတို့အား ဗြာဟ္မဏ ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။(ဝိဒ္ဓာ-၃၀၆၊ ဓမ္ဓ၊ ၆၊ ၃၃၅)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ **သာမဏေကမျှား-** (မန္တလေး ၁၀- ၇)။

သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ အမျိုးသမီး သည်းခံနေပုံ-

သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ အမျိုးသမီးသည် သားဖွားခါနီးဌ-

"ဤသို့သဘောရှိသော လွန်ကဲသောဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်ခြင်းဟာ တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဥာဏ်ကျမ်းတရားအားလုံးကို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော် မူပေစွာ့တကား။

ဤသို့သဘောရှိသော လွန်ကဲသောဆင်းရဲကိုပယ်စွန့်ခြင်းဟာ အားထုတ်သဖြင့် ဖြည့်ကျင့်တော်မူသော ဘုရားရှင်၏ တပည့်သားသံဃာတော်သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ရှိသည် ဖြစ်ပေစွာ့တကား။

နိရောဓမည်သော နိဗ္ဗာန်သည်ဤသို့သဘောရှိသော လွန်ကဲသော ဆင်းရဲစုသည် မရှိပေ၊ နိရောဓမည်သော ဤနိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာအပေါင်းထက် အလွန်ချမ်းသာ ပေစွတကားဟု ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အာရုံပြု၍ သည်းခံနေပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၄၂ပ)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ မာရ်မင်း၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်တောက်နိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြဆိုသော ဂါထာကို စူဠဓနဂ္ဂဟာပဏ္ဍိတဝတ္ထုလာသည့်အတိုင်း ပါဠိသက်သက် ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။

၂။ တိုင်းစွန်ပြည်နှာင့် ဖြစ်သောမြို့ကို အတွင်းအပြင်လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ရသလို မိမိကိုယ်ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ရပုံကို ပြဆိုသည့် သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထုလာ ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အဘယ်သူသည် ပူပန်မှုနှင့် ယုတ်မာမှု မရှိပါသနည်း? တိသဿထေရဝတ္ထုလာဂါထာအရ ဖြေဆိုပြီ၊ ကျွမ်းကျင်သော ရထားမောင်းသမားဖြစ်အောင် အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုကျင့်ရမည်ကိုလည်း အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုလာသည့်အတိုင်း ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။

၄။ အသက်မွေးရလွယ်သော ရဟန်း၏ အကျင့်များနှင့် အသက်မွေးရခက်သော ရဟန်း၏ အကျင့်များကို စူဠသာရိဝတ္ထုလာသည့် အတိုင်း ခွဲခြားဖြေဆိုပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကောင်းသောသဘောမရှိသောသူနှင့် ကောင်းသောသဘောရှိသောသူများ အကြောင်းကို ဓမ္မဠ္ဌဝဂ်၊ သမ္မဟုလဘိကျွဝတ္ထု လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ ခဲယဉ်းသောတရားနှင့် ဆင်းရဲသောတရားများကို ဝန္ဒိပုတ္တကဘိကျွဝတ္ထု လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုရ၏၊ ရဟန်းဟု ခေါ်ဆိုထိုက်အောင် မည်သည့်အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံရမည်ကိုလည်း ဟံသယာတကဘိကျွဝတ္ထုလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ ယော ပါဏမတိပါတေတိ– စသောဂါထာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဝတ္ထုကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုရ၏၊ ယော ပါဏမတိပါတေတိ– ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အဋ္ဌကထာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ မိဘမလုပ်ကျွေးသော ပုဏ္ဏားလေးယောက်အား မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော ဇာတ်ကိုအမည်မှည့်ဖြေဆိုရ၏၊ လက္ခဏာကအတိမ္မရ အမတ်ကတော်သည် အဘယ်ဘိက္ခုနီမ၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုပါသနည်း ? အဘယ်ကျောင်း၌ အဘယ်သုတ္တန်ကို နာရ၍ အဘယ်တရားများ ရသွားသည်ကိုလည်း ခွဲခြား ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ အပုတ္တကသူဌေးသည် အဘယ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အဘယ်ကိုလျှ၍, အဘယ်အကျိုးရကာ, အဘယ်သို့ အပရစေတနာရှိုတ်သောကြောင့် အဘယ်အကျိုးရပါသနည်း? အသီးသီး ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပဝါသာ သားဖွားခန်း၌ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားနေရစဉ် ကြံစည်မိသော အကြောင်းသုံးမျိုးကို ဖြေဆိုရ၏၊ ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားသည် တရားဒေသနာအဆုံး၌ ရရှိသွားသော အကျိုးတရားကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ (ထင်ရှားပြီ)။

၂။ ဂါထာ– ၃၁၅။

၃။ **ပူပန်မှုနှင့် ယုတ်မာမှုမရှိသူ–**
ဆိတ်ငြိမ်မှု အရသာကိုလည်းကောင်း ငြိမ်းအေးသော အရသာကိုလည်းကောင်း

http://www.dhammadownload.com

သောက်သုံး၍ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိအရသာကို သောက်သုံးသော သူသည် ပူပန်မှုနှင့် ယုတ်မာမှုမရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၀၅)

ရထားမောင်းသမားဖြစ်အောင် ပြုကျင့်ပုံ-(ချင်း ၃- ၆)

၄။ **ရဟန်း၏အကျင့်များ-** (ပဲခူးအရှေ့. ၃- ၆)။

၅။ **ကောင်းသောသဘောမရှိသောသူ-**

အပြောကောင်း, ရုပ်ချောသော်လည်း ငြူစူတတ်၍ ဝန်တို, စဉ်းလဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းသောသဘောမရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းသောသဘောရှိသူ-

ငြူစူခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်း၊ စဉ်းလဲခြင်းဟူသော သဘောကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်၍ အမြစ်ပြတ် ပယ်နုတ်ပြီးသော ကိလေသာကိုထွေးအန်ပြီးသောပညာရှိသည် ကောင်းသော သဘောရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၂၊ ၂၆၃)

၆။ **ခဲယဉ်းသောတရားများ-**

ရဟန်းအဖြစ်ကိုရခြင်း၊ ရဟန်းဘဝ၌ မွေ့လျော်ခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ဆင်းရဲသောတရားများ-

အိမ်၌ ချို့တဲ့စွာ နေရခြင်း၊

မည်မည္ဟုတ်သူတို့နှင့် အတူပေါင်းဖော်ရခြင်း၊

ဝဋ္ဌဆင်းရဲဟူသော အခွန်ခရီးသို့ သွားရခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ- ၃၀၂)

ပြည့်စုံရမည့်တရားများ-

လက်, ခြေတို့ကို စောင့်စည်းခြင်း၊

နှုတ်ကို စောင့်စည်းခြင်း၊

တစ်ကိုယ်လုံးကို စောင့်စည်းခြင်း၊

ဂေါစရဏ္ဍတ္ဟုဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊

တည်ကြည်သောစိတ်ရှိခြင်း၊

တစ်ယောက်တည်းနေလေ့ရှိခြင်း၊

ရောင့်ရဲတတ်ခြင်း ဟူသောအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံရပါမည်။ (ဂါထာ- ၃၆၂)

http://www.dhammadownload.com

၇။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ငါးပါး သီလတို့တွင် တစ်ပါးပါးကိုသာ စောင့်ထိန်းကြပြီးလျှင် မိမိစောင့်ထိန်းသော သီလသည်သာ ပြုနိုင်ခဲ့၏ ဟု အငြင်းအခုံဖြစ်ကာ ဘုရားထံသို့ သွားကြသော ဥပါသကာငါးယောက်တို့ကို "တစ်ခုသော သိက္ခာပုဒ် သီလကိုလည်း သေးငယ်သည်ကို မပြုမူ၍ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်သီလတို့သည် စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူကာ "ယော ပါဏမတိပါတေတိ" စသော ဂါထာ ကို ဟောတော်မူပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၂၂၆)

ယော ပါဏမတိပါတေတိ- ၏ အဓိပ္ပါယ်-

ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော ခြောက်ပါးသော ပယောဂတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ပယောဂဖြင့်သော်လည်း သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းတည်း။

(ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၂၂၇)

၈။ **ဇာတ်အမည်မှာ-** မာတုပေါသကဇာတ် ဖြစ်သည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၃၁၄)

ဘိက္ခုနီမ၏ အမည်မှာ- ပဋ္ဌမလကထေရီ၊

တိသမဟာဝိဟာရ၌ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်ကို နာရ၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုရသည်။ ဘောဂ္ဂန္တ ရှာ၊ ကလ္လမဟာဝိဟာရ၌ အာသီဝိသောပမသုတ္တန်ကို နာရ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၏။

(ဓမ္ဓ၊ ၌၊ ၂- ၃၃၅)

၉။ အပုတ္တကသူဌေးသည်- တဂရသိခီပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ဆွမ်းလှူဒါန်း၍ ထိုကောင်းမှုကံအကျိုးဖြင့် ၇- ကြိမ်တိုင်တိုင် ကောင်းမှုရှိသူတို့၏ လားရာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ကာ ကံအကြွင်းဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်၌သာလျှင် ၇- ကြိမ်တိုင်တိုင် သူဌေးအဖြစ်ကို ရပါသည်။ (ဓမ္ဓ၊ ၌၊ ၂- ၃၁၄)

ရရှိသောအကျိုး- (ရန်ကုန် ၁၀-ရှု)

၁၀။ **အကြောင်း ၃-မျိုး-** (ရခိုင် ၁၀-ရှု)

ရရှိသွားသော အကျိုးတရား-

ဒေဝဟိတပုဏ္ဏားသည်- ဒေသနာတော်အဆုံး၌ သရဏဂုံတည်သော ဥပသကာဖြစ်ခြင်းဟူသော အကျိုးတရားကို ရရှိပါသည်။ (ဓမ္ဓ၊ ၌၊ ၂- ၄၅၄)

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၈)ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် စစ်ရှုံးသဖြင့် အစာမစားဘဲနေသော ကောသလမင်းကို ဟောကြားသော ဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ "တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မရောက်ဘူးသေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လိုလျှင် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမပြီး၍သာ ရောက်အောင်သွားသင့်၏" ဟု ပြဆိုသောဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ နွားပျောက်ရှာရာမှ ပြန်ရောက်လာသောအမျိုးသားကို ယာဂုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ကျွေးမွေးရန် စီရင်ခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၏ အဆိုးဆုံးရောဂါဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ "ရောဟိနီ" နတ်သမီးလေးကို မြင်မြင်ခြင်း ချစ်ခင်စွဲလမ်းကြသော နတ်သားလေးယောက်နှင့် သိကြားမင်းတို့၏ ရင်တွင်းခံစားချက်တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

၅။ တရားတော်ကို ဒုဿသဝဏ်ယဖြစ်ခြင်း (နာနိုင်ခဲခြင်း၏) အကြောင်းကို ဖော်ပြ၍ ရာဂမီးနှင့်တူသော မီးမရှိခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ပါဠိတော်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်၏ ပဌမဗောဓိ မဇ္ဈိမဗောဓိ (ဝါတော်လေးဆယ်အတွင်း) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဖူးမျှော်ခွင့်မရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍၊ "နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါ နမိဗ္ဗုတံ"ဌ "ဣဒ္ဓိတ"သရုပ်ကို အကဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ထုတ်ပြပါ။

၇။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို သင်ယူ၍ တရားအားထုတ်သော်လည်း တရားထူးမရသဖြင့် ပြန်လာကြသော ရဟန်းငါးရားတို့အား "သမ္မေ သခါရာ အနိစ္စာတိ" အစရှိသောဂါထာကို ဟောကြားတော်မူရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီ၊ "အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ"မည်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း သိသာရုံ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ မိမိဘဝလုံခြုံစေရန်အတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်သော တရား ၆-ပါးတို့ကို "ဒါရသာဒ္ဓိကဝတ္ထု"ကိုထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ရောက်လေရာ အရပ်ဒေသတိုင်း အခြံအရံနှင့် လာဘသက္ကာရ တိုးပွားစေရန်အတွက် ပြည့်စုံရမည့် တရား ၃-ပါးကို "စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု" လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ "စတ္တာရိ ဗ္ဘာနာနိ နရော ပမတ္တော"၌ စတ္တာရိသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍ ခေမကသူဌေးသား၏ ရှေးကောင်းမှု ဆုတောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒပါဠိအဋ္ဌကထာဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၂၀၁။ ကောသလရညောပရာဇယဝတ္ထု။

၂။ ဂါထာ- ၃၂၃။

၃။ ဆာလောင်ငတ်မွတ် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခဖြင့် တရားတော်ကို နာသည်ရှိသော် ပိုင်းခြား ထိုးထွင်း၍ သိမြင်ခြင်းဟာ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၁၇၁)
အဆိုးဆုံးရောဂါ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း- (ကယား ၇-ရှု)

၄။ **ရင်တွင်းခံစားချက်များ-** (ရခိုင် ၃-ရှု)
သိကြားမင်း၏ ရင်တွင်းခံစားချက်- (ကရင် ၃-ရှု)

၅။ **ဒုဿဝနိယဖြစ်ခြင်း (နှာနိုင်ခဲခြင်း၏) အကြောင်း-**(တနသ်ာရီ ၈-ရှု)
ရာဂမီးနှင့်တူသော မီးမရှိခြင်း- (ပဲခူးအရှေ့ ၉-ရှု)

၆။ **ဖူးမျှော်ခွင့် မရခြင်း အကြောင်း-** (ရခိုင် ၅-ရှု)
ဣဒ္ဓိတ- သရုပ်- တဏှာဣဒ္ဓိတ, မာနဣဒ္ဓိတ -စသည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၂၄၀)

၇။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို သင်ယူ၍ တရားအားထုတ်သော်လည်း တရားထူးမရသဖြင့် ပြန်လာကြသော ရဟန်းငါးရာတို့သည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ၌ အနှစ်နှစ်သောင်း ကာလပတ်လုံး အနိစ္စလက္ခဏာ ဝိပဿနာကိုသာ အားထုတ်ခဲ့လေသောကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာ ဖြင့်သာလျှင် ဂါထာကိုဟောခြင်းဟာ သင့်လျော်သည်ဟု ကြံစည်တော်မူ၍ " သဗ္ဗေ သခါ အနိစ္စာ" စသောဂါထာကို ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းငါးရာတို့အား ဟောတော်မူပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၌၊ ၂- ၂၅၅)

http://www.dhammadownload.com

အနိစ္စ- ဖြစ်ပြီး၍ ကာလမြင့်ရှည် မတည်မနေတတ်သောအနက်သဘောကြောင့် **အနိစ္စ**၊

ဒုက္ခ- အဓနိတလဲလဲ နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့် **ဒုက္ခ**၊

အနတ္တ- "မအို မသေ ပါကုန်လင့် " ဟု အလိုသို့ မလိုက်ပါတတ်သောကြောင့် (အတ္တမှ ကင်းကုန်၏, မပိုင်ဆိုင်ကုန်, အစိုးမရကုန်သောကြောင့်) **အနတ္တ**။

(ဓမ္မ၊ ၈၊ ၂- ၂၅၅-၂၅၆)

၈။ **တရားမ-ပါး-** (ရန်ကုန် ၄-၌)

၉။ **ပြည့်စုံရမည့် တရား၃- ပါး-** (ပဲခူးအနောက် ၃-၌)

၁၀။ **စတ္တာရီ သရုပ်-** (ကယား ၁၀-၌)

ခေမကသူဌေးသား၏ တောင်းမှု-

ခေမကသူဌေးသားသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရားလက်ထက် ထူးချွန်သောလက်ဝှေ့သမားဖြစ်စဉ် ရွှေတံခွန်နှစ်ခုကို မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေစေတီ၌ တင်လှူပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

တောင်းဆု-

"ဆွေမျိုးသားချင်းမှတပါး ကြွင်းသောမိန်းမဟို့သည် ကျွန်ုပ်ကိုမြင်လျှင် စွဲလမ်းတပ်မက်စေကုန်သတည်း"ဟု ဆုတောင်းခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၀၁)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၃- ၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ဝိယဝဂ် တယောဇနပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု၌ သားအဖ, သားအမိ ရဟန်းသုံးယောက်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းနှင့်စပ်၍ ဟောကြားအပ်သောပါဠိတော်ဂါထာတို့ကို ကုန်စင်အောင်ရေးသားပါ။

၂။ ဆေးကုခြင်းစသော နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော အနေသနဖြင့် ပစ္စည်းလာဘ်လာဘတို့ကို ရှာမိုး၍ အသက်မွေးလေ့ရှိသော စူဠသာရိရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ လွယ်ကူသော အသက်မွေးခြင်း, ခဲယဉ်းသောအသက်မွေးခြင်းကို ပြုဆိုသော ပါဠိတော်ဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ လောကဌ် လက်နက်ဖြင့်အနိုင်ရသော အောင်မြင်မှု, အာဏာပါဝါဖြင့် အနိုင်ရသော အောင်မြင်မှုမျိုးစသည်တို့ကို မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လက်ခံပါသလော? အဘယ်ကဲ့သို့အနိုင်ရသော အောင်မြင်မှုဖြင့် အောင်မြင်သူကို စစ်မှန်သောအောင်မြင်သူဟု ခေါ်ဆိုထိုက်ကြောင်းကို ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထုပါဠိတော်ကိုရှု၍ ရေးသားပါ။

၄။ အညစ်အကြေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဟောတော်မူထားသောဗုဒ္ဓဝစနတို့ကို လာဠုဒါယီထေရ်ဝတ္ထု, အညတရ ကုလပုတ္တဝတ္ထုတို့ကို ရှု၍ ရေးသားတင်ပြပါ။

၅။ တံစိုးလက်ဆောင်စား၍ မရိုးမဖြောင့် တရားစီးရင်သော အမတ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားအပ်သော "တရားဌ်တည်သူ" "တရားဌ်မတည်သူ" တို့ကိုပါဠိတော်ဂါထာတို့ကိုရှု၍ ရေးသားတင်ပြပါ။

၆။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့အားလျှုဒါန်းသောအလျှုဒါနသည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သောအကျိုးကိုပေးပါသနည်း အကုံရဝတ္ထုလာပါဠိတော်တို့ကို ရှု၍ပြည့်စုံအောင်ရေးသားပါ။

၇။ အညတရကုဋုမ္ဗိကဝတ္ထု အဋ္ဌကထာအဖွင့်ဌ် သားသေဆုံး၍ သိကြားမင်းက မိခင်ဖခင်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် မငိုကြွေးကြပါသနည်း?ဟု မေးသောအခါ ဖခင်၏ ပြောကြားချက်, မိခင်၏ ပြောကြားချက် ဓမ္မကထာတို့ကို ရေးသားပါ။

၈။ ရောဟိနီမင်းသမီးဘဝမှ စုတေ၍ တာ၀တိ$ သာနတ်ပြည် နတ်သားလေးယောက်တို့၏ ပိုင်နက်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော ရောဟိနီနတ်သမီးအပေါ်ဌ် နတ်သားလေးယောက်နှင့် သိကြားမင်းတို့၏ "ချစ်ခြင်းမေတ္တာစကား ပြောကြားချက်"တို့ကို ဖော်ပြပါ။

၉။ "နတ္ထိ ဒေါသသမော ဂဟော" ဒေါသနှင့်တူသော ဖမ်းစားခြင်း မရှိပုံနှင့် "နတ္ထိ တဏှာ သမာ နဒီ" တဏှာနှင့် တူသောမြစ် မရှိပုံတို့ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုသည့်အတိုင်း ရေးသားတင်ပြပါ။

၁၀။ ပဌမဟာလ္လကမထေရ်ဝတ္ထုဌ် ဟောကြားအပ်သော ဒေသနာပါဠိဂါထာဝယ် "ဝနဿ ဝန ထဿ"ဌ် ဝန, ဝနထ– တို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုထားသည့်အတိုင်း ဥပမာန, ဥပမေယျဘက်တို့ဖြင့် ခွဲခြား၍ ရေးသားပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၂၀၉ မှ ၂၁၁။

၂။ ဂါထာ- ၂၄၄၊ ၂၄၅။

၃။ လောကဌ် လက်နက်ဖြင့်အနိုင်ရသော အောင်မြင်မှု၊ အာဏာပါဝါဖြင့် အနိုင်ရသော အောင်မြင်မှုမျိုးစသည်တို့ကို မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လက်မခံပါ။
စစ်မှန်သော အောင်မြင်သူ- (ကချင် ၄-၌)

၄။ စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့သည် မရွတ်ဖတ်, မသရဇ္ဈာယ်ခြင်းလျှင် အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏။ အိမ်ဌ်နေသူတို့သည် ထကြွလုံလ မရှိခြင်းလျှင် အညစ်အကြေးရှိကုန်၏။ ပျင်းရိခြင်းသည် အဆင်း၏ အညစ်အကြေးမည်၏။ မေ့လျော့ခြင်းသည် စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ အညစ်အကြေးမည်၏။ (ဂါထာ- ၂၄၁)
အညတရကုလပုတ္တဝတ္ထု-လာ အညစ်အကြေးနှင့် ပတ်သတ်သော ဗုဒ္ဓဝစန
လင်ကိုကျူးလွန်၍ ကျင့်ခြင်းသည် မိန်းမ၏ အညစ်အကြေးမည်၏။ ဝန်တိုခြင်းသည် ပေးကမ်းခြင်း၏ အညစ်အကြေးမည်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဤဘဝဌ်လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝဌ်လည်းကောင်း စင်စစ် အညစ်အကြေးမည်ကုန်၏။ ထိုအညစ်အကြေး တရားတို့ထက် အဝိဇ္ဇာသည် အလွန်ကဲဆုံး အညစ်အကြေးမည်၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာအညစ်အကြေးကို သတ်ကုန်၍ အညစ်အကြေးကင်းစင်သည် ဖြစ်ကုန်လော့။ (ဂါထာ- ၂၄၂၊ ၂၄၃)

၅။ **တရားဌ်တည်သူ, တရားဌ်မတည်သူ-** (မွန် ၅-၌)

၆။ **အကျိုးကိုပေးသော အလှူဒါန-** (ကရင် ၁၀-၌)

၇။ ဖခင်သည်- " မြွေသည် အရေဟောင်းကို စွန့်သွားသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့၏သားသည်လည်း သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်လွှတ်၍ သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ သေသူသည် အဆွေအမျိုးတို့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းခြင်းကို မသိပါ။ သူ၏လားရာ ဂတိအတိုင်း သွားခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်တို့ မစိုးရိမ်ပါ ဟု ပြောကြားပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

မိခင်၏ ပြောကြားချက်-

မိခင်သည်- " အကျွန်ုပ်၏သားသည် သူ့အားမခေါ်ပါဘဲနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ ရောက်သ ကဲ့သို့ ယခုတစ်ဖန် ကျွန်ုပ်တို့ ခွင့်မပြုဘဲလျက် ဘဝတစ်ပါးသို့ ထွက်ခွါသွားခဲ့ပါပြီ၊ အလို အလျောက်လာခဲ့ပြီး အလိုအလျောက် ပြန်ထွက်သွားခဲ့ပါ၏။ ငိုကြွေးမြည်တမ်းသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအုံ့နည်း။ ကျွန်တို့၏သားသည် ဆွေမျိုးတို့၏ ငိုကြွေးခြင်းကိုမသိ၊ သူ၏ လားရာဂတိအတိုင်း သွားခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်တို့ မစိုးရိမ်ပါ "ဟု ပြောကြားပါသည်။

(ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၁၈၁)

၈။ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ပြောကြားချက်-(ကရင် ၃-၅။)

၉။ ဘီလူးဖမ်းစားခြင်း။ စပါးကြီးမြွေကိုက်မျိုခြင်း။ မိကျောင်းကိုက်စားခြင်း စသည်တို့ သည် ဤတစ်ဘဝ ခန္ဓာကိုယ်အတွေ့ဘောကိုသာလျှင် ဖမ်းယူစားသောက်ခြင်းတာ စွမ်းနိုင်၏။ ဒေါသဖမ်းစားခြင်းသည်ကား ဘဝအားလုံးတို့၌ ဇကန်မုချသာလျှင် ဖမ်းစားတတ်သော ကြောင့် ဒေါသဖမ်းစားခြင်းနှင့်တူသော ဖမ်းစားခြင်းမရှိပါ။

နတ္ထိ တဏှာသမာ နဒီ- တဏှာနှင့်တူသော မြစ်မရှိပုံ-

ဂဂါအစရှိသောမြစ်တို့၏ ပြည့်သောအခါ ယုတ်လျော့သောအခါ ခန်းခြောက် သောအခါ သည်လည်း ထင်ရှားသိသာ၏။ တဏှာသည်ကား ပြည့်သောအခါ ခန်းခြောက်သော အခါ မရှိ၊ အမြဲယုတ်လျော့နေသည်သာလျှင် ထင်ရှားသောကြောင့် မပြည့်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် တဏှာနှင့်တူသော မြစ်မည်သည်မရှိ။

၁၀။ ဝန, ဝနထ- တို့၏ အဓိပ္ပါယ်- (မွန် ၉-၅။)

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့. (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ
၁၃၇၁-ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၀-၆-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ကလျာဏမိတ္တသည် အပြစ်ကင်းသောအလုပ်ကိစ္စ အောင်မြင်ရေးအတွက် ရာခိုင်နှုန်း ပြည့် လိုအပ်သည်- ဟူသော ဗုဒ္ဓအဆုံးအမနှင့်အညီ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းခွင့် ရမှု/မရမှုတို့၌ လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်သုံးသင့်သည်ကိုပြဆိုသည့် သြဝါဒစကားတော် တို့ကို ပါဠိသက်သက် ခွဲခြားဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဥပကတရားတွေ့ကြုံ၊ ဘုရားရှင်မိန့်ကြားသည့်စကားကို နှစ်သက်မှု, ကန့်ကွက်မှု မပြုဘဲ ဦးခေါင်းကိုညွှတ် လျှောကိုထုတ်ပြီး လမ်းရှောင်ပေးကာ ထွက်သွားပါသည်– ဟုဆိုရာ ဥပကအား ဗုဒ္ဓမိန့်ကြားသည့်စကားရပ်ကို အဖွင့်နှင့်အညီ ပိပြင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

၃။ အရှင်မြတ် မဟာကဿပနှင့်တူစွာ နတ် လူအများ အချစ်ပွား လေးစားမှုကို ခံယူရရှိနိုင်ရန် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍ ဒုစရိုက်တရားကို အလေးထားလျက် ဆွမ်းခံစား နေသူသည် ဘိက္ခုမမည်ဟု အဆိုရှိရာ "ဘိက္ခု" အမည် ထိုက်တန်စွာ ခံယူခွင့်ရှိရန် ပြည့်စုံ ရမည့် အင်္ဂါရပ်တို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၄။ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ခတ္တိယနွယ်ဝင် ရှင်ဘုရင်ကို သတ်ရမည်– ဟု ပရိယာယ်ပြုဟောကြားချက် အရ သိသာရုံမျှ အမိပ္ပါယ်ရှင်းပြ၍ မာရ်နတ်မင်းကိုအကြောင်းပြု ဟောကြားအပ်သည့် ချမ်းသာကြောင်းတရား များစွာတို့တွင် နောက်ဆုံး ၄– ချက်ကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပါ။

၅။ ခိုင်မြဲသောအနှောင်အဖွဲ့တို့၏ စွမ်းရည်သတ္တိ ထူးခြားချက်တို့ကို တိကျစွာ ဖြေဆို၍ အရှင် ရာဟုလာထေရ်၏ ပြည့်နေသော ဂုဏ်ထူးများကို ထုတ်ပြပါ။

၆။ ဘဉ်းကံနည်းပါး လာဘ်ရှားပါးသူများ စိတ်အားမငယ် သတိကြွယ်စေဖို့ ဘရားရှင်၏ လမ်းညွှန်ချက်သြဝါဒတော်ကို ဖြေဆို၍ အသက်အရွယ်ငယ်ငယ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် တွင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု ပြည့်ဝစွာရှိသူကို ဘုရားရှင်က ချီးမွမ်းစကား အဘယ်သို့ပြော ကြားခဲ့သည်ကို ဥပမာနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၇။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ လောကတွင်းဝယ် အလွန်ဆိုးဝါးလှသည့် ရောဂါကြီး၏အမည်ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆို၍ ကုသိုလ်ပြုသူကို ကုသိုလ်ကကြိုဆိုသည်– ဟုဆိုရိုးရှိရာ မည်သည့်အရာဝတ္ထုတို့ဖြင့် ကြိုဆိုနေသည်ကို ထုတ်ဖော်ပြပါ။

၈။ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ– ၌ စတုသရုပ်ကို ထုတ်ပြ၍ မခုရပါစိကာ ဒါယိကာမကွယ်လွန် သဖြင့် ငိုကွေးမည်တမ်း ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေမှု အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားအပ်သည့် ဇာတ်တော်နှင့် ယင်းဇာတ်၏ ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်ကို ထုတ်နုတ်ရေးသားပြပါ။

၉။ သာနုမာတာ ပြောကြားသည့် ငိုကွေးမည်တမ်းခြင်း၏ အကြောင်းခြင်းရာအချက်တို့ကို ဖြေဆို၍ ကပိလရဟန်း အတိတ်ဘဝက တော်စပ်ခဲ့ကြသည့် အမေ, အကို, နှမတို့၏ အမည်နှင့် ဖြစ်ရာဘဝဌာနတို့ကို တွဲစပ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ သောဏမာတာ ဥပါသိကာမကြီး တရားနာနေစဉ် အိမ်စောင့်ကျွန်မ သတင်းပို့လာသည့် အိမ်ဖောက်ထွင်းမှုသတင်း ကြားသိရချိန်၌ ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည့် စကားရပ်တို့ကို အစဉ်ကျကျ ဖြေဆိုရ၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ခမည်းတော်အမည်, ဆုထူးပန်ဆင်ခဲ့ရာ ဌာနတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓမ္မပဒဘာသာ

၁။ ဂါထာ- ၃၂၈၊ ၃၂၉။

၂။ ဂါထာ- ၃၅၃။ (သင်ဏာနိသယအတိုင်း ရေးပါ။)

၃။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့်လည်းကောင်း မဂ်, ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်း။
လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးဌ် တည်ခြင်း။
သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်း။
မိမိအမှုဖြစ်သော သိက္ခာသုံးပါးကို ပြည့်စုံစေခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၁၇)
ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါရပ်များ-
ကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း မကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း မဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်ဖြင့် မျှော်၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ဆင်ခြင်၍ ကျင့်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (ဂါထာ- ၂၆၇)

၄။ ဘုံသုံးပါးဌ် သတ္တဝါတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် တဏှာသည်အမိမည်၏။ " ငါသည် ဤမင်း, ဤအမတ်၏သား " ဟူ၍ အဖ-ကို မှီ၍ ငါဟူသော မာနသည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မာနသည် အဖမည်၏။ လောကဌ် လူအပေါင်းသည် ရှင်ဘုရင်သို့ ချဉ်းကပ်သကဲ့သို့ အယူမှားသော သူတို့သည် သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ ကပ်ရောက်ကုန်ခြင်းကြောင့် သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည် ရှင်ဘုရင်မည်၏။ ထို့ကြောင့် အမိနှင့်တူသော တဏှာ၊ အဖနှင့်တူသော မာန၊ ရှင်ဘုရင်နှင့်တူသော သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့ကို သတ်ရမည်ဟု ပရိယာယ်ပြု ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၂၁၃)
ချမ်းသာကြောင်းတရားတို့တွင် နောက်ဆုံး၄- ချက်-
သီလသည် အိုသည့်တိုင်အောင် ချမ်းသာ၏။

http://www.dhammadownload.com

မတုန်မလှုပ်သော သဒ္ဓါတရားရှိခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။
ပညာကို ရခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။
မကောင်းမှုတို့ကို မပြုရခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။ (ဝါဃာ- ၃၃၃)

၅။ ပတ္တာမြား, နားတောင်း, သား, မယားတို့၌ တပ်မက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ခိုင်မြဲသော အနှောင်အဖွဲ့သည်-
အပါယ်လေးပါးတည်းဟူသော ယုတ်နိမ့်ရာသို့ ဆောင်တတ်ခြင်း။
အရေအသားတို့ကို မဖျက်, သွေးမထွက်စေဘဲ, နှောင်ဖွဲ့မှုန်းမသိ, ပကတိနေမြဲ နေရသောကြောင့် လျော့ခြင်း။
လိပ်ခဲတင်းလင်း စွဲလန်းခြင်းဖြင့် လွတ်နိုင်ခဲခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။
(ဝါဃာ- ၃၄၆၊ ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၃၃၈)

ရာဟုလာထေရ် ပြည့်ဝနေသော ဂုဏ်ထူးများ-
တုန်လှုပ်မှု မရှိခြင်း။
တဏှာမှ ကင်းခြင်း။
ကြီးမြတ်သော ဝိရိယရှိခြင်း။
ကြီးမြတ်သော ပညာရှိခြင်း တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၃၄၈)

၆။ ဘုန်းကံနည်းပါး လာဘ်ရှားပါးသော်လည်း မိမိလာဘ်ကို နည်းပါးသည်ဟူ၍ မထီမဲ့မြင် မအောက်မေ့သင့် (စိတ်အားမငယ်သင့်)၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသော မပျင်းရိသော ရဟန်းကို နတ်တို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏- ဟူ၍ လမ်းညွှန်ညြွှတ်ဒကို ပေးတော်မူပါသည်။ (ဝါဃာ- ၃၆၆)
အသက်ငယ်ရွယ်သော်လည်း ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု ပြည့်ဝစွာ ရှိသောရဟန်းသည်- တိမ်ကင်းစင်သောလသည် လောကကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေ သကဲ့သို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ခန္ဓာစသောလောကကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေပါသည်။ (ဝါဃာ- ၃၈၂)

၇။ အလွန်ဆိုးဝါးသည့် ရောဂါ၏အမည်- (ကယား ၇-ရှ။)
ကြိုဆိုသော အရာဝတ္ထုများ-
တမလွန်လောကသို့ ပြောင်းသွားသော ကောင်းမှုရှင်ကို မိဘအရာ၌တည်သော ကောင်းမှုတို့သည် နတ်၌ဖြစ်သော အာယု, ဝဏ္ဏ, သုခ, ယသ, အာဓိပတေယျ, ရူပ,

http://www.dhammadownload.com

သဒ္ဒ, ဂန္ဓ, ရသ, ဖောट္ဌဗ္ဗဟူသော ဆယ်ပါးသော လက်ဆောင်တို့ဖြင့် ကြိုဆိုနေကြပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၁၉၁)

၈။ စတုသရုပ်-

ဝစီသစ္စာ၊ သမုတိသစ္စာ၊ ဒိဋ္ဌိသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၂၅၄)

ဏတ်တော်မှာ- " ကာကဏတ် " ဖြစ်ပါသည်။

ကာကဏတ် ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်-

ရှေးအခါက ရဟန်းကြီးတို့သည် ကျီးတိရစ္ဆာန်အပေါ်ဦးဦ့ဖြစ်၍ သမုဒ္ဒရာကမ်းဌ ကျက်စားလှည့်လည်သည်ရှိသော် သမုဒ္ဒရာလှိုင်းတံပိုး၏ အဟုန်ကြောင့် သမုဒ္ဒရာသို့ ကျဆင်းဝင်ရောက် သေရရှာသော ကျီးမကြောင့် ငိုကျွေးမြည်တမ်းကြကုန်၍ ထိုကျီးမကို ထုတ်ဆောင်ကုန်အံ့ဟု နှုတ်သီးဖြင့် သမုဒ္ဒရာရေကို ယူငင်သွန်းလောင်းကြကုန်လျှက် ပင်ပန်းကြဖူးကုန်ပြီ။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၂၆၅)

၉။ ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်း၏ အကြောင်း-

သေသူကို အကြောင်းပြု၍ မိဘဆွေမျိုးတို့၏ ငိုကြွေးခြင်း။

အသက်ရှင်ပါသော်လည်း သေသူကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်တို့ကိုစွန့်၍ ရဟန်းပြုပြီးမှ ပြန်၍ လူထွက်လိုသောသူကို အကြောင်းပြု၍ မိဘဆွေမျိုးတို့၏ ငိုကြွေးခြင်း။ (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၃၁၉)

ကပိလရဟန်း အတိတ်ဘဝက တော်စပ်ခဲ့ကြသည်-

အမေ၏အမည်- သာမိနီ၊	**ဖြစ်ရာဘဝ- အဝီစိငရဲ၊**
အစ်ကို၏အမည်- သာဂတ၊	**ဖြစ်ရာဘဝ- ရဟန္တာ၊**
နှမ၏အမည် - တာပနာ၊	**ဖြစ်ရာဘဝ- အဝီစိငရဲ။** (ဓမ္မ၊ ဌ၊ ၂- ၃၂၇)

၁၀။ စကားရပ်အစဉ်-

တရားနာနေစဉ် ကျွန်မက အသပြာတိုက်ခန်း ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း လာပြောသောအခါ. "ခိုးသူတို့ တွေ့မြင်သမျှ အသပြာတို့ကို ယူဆောင်သွားပါစေ၊ ငါ၏သား ဟောကြားသော တရားတို့ကို ငါနာအံ့၊ တရားတော်၏ အန္တရာယ်ကို မပြုလင့်၊ အိမ်သို့သာ ပြန်သွားပါ " ဟု ပြော၏။

အသပြာတို့ကိုယူပြီး၍ ဌေတိုက်ခန်း ဖွင့်လှစ်ပြီဟု လာပြောသောအခါ-

"ခိုးသူတို့ အလိုရှိတိုင်း ယူပါစေ၊ ငါ့အား တရားတော်၏ အန္တရာယ်ကို မပြုလင့် "ဟု ပြန်လွှတ်၏။

ငွေတို့ကိုယူပြီး၍ ရွှေတိုက်ခန်းဖွင့်လှစ်ပြီဟု လာပြောသောအခါ-
"ဟယ်ကျွန်မ- သင်သည် အကြိမ်များစွာ ငါ့ထံသို့ လာ၏။ " ခိုးသူတို့ တွေ့မြင်သမျှတို့ကို ယူဆောင်သွားပါစေ၊ ငါ၏သား ဟောကြားသောတရားတို့ကို ငါနာအုံ့၊ တရားတော်၏ အန္တရာယ်ကို မပြုလင့် " ဟု ငါပြောခဲ့ပါလျက် ငါ၏စကားကို နားမထောင်ဘဲ အဘယ့်ကြောင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ပြန်လာ ဘိသနည်း။ ယခုအခါ သင်ပြန်လာခဲ့လျှင် သင့်အား ပြုအပ်သည်ကို သိရအုံ့၊ အိမ်သို့သာ ပြန်သွားလေလော့"ဟု ကြိမ်းမောင်း၍ စေလွှတ်၏။ (ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၇၂)

ခမည်းတော်အမည်- အမိတောဒနသာကီဝင်မင်း။

ဆုထူးပန်ဆင်ရာဌာန- အဋ္ဌဝီတောမှ အိမ်သို့အပြန် လမ်းခရီးအကြား။

(ဓမ္မ၊ ၆၊ ၂- ၃၇၂)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဓိကြီးဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ သစ္ဈာန် ကဂါ ဈာနဗေဒ-သုတ်နှင့် အစီအရင်တူညီသော ကိတ်ကျမ်းလာသုတ်၊ ကာလ ၂-မျိုးခွဲ ပစ္စည်း ၃-မျိုးသက်သော ဥဈာဒ်ကျမ်းလာသုတ်တို့ကို ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်များပါမကျန် ပါဠိကုန်စင်အောင် ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါသုတ်စဉ်တို့ကို ကျန်သေချာစွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) တဒ္ဓိတ်ကျမ်းလာ ဝုဒ္ဓိ အမည်မှည့်သော သုတ်၊
(ခ) အာချာတ်ကျမ်းလာ အ- အကွရာကို သြ-ပြုသော သုတ်၊
(ဂ) ဥဈာဒ်ကျမ်းလာ ကတ္တားအနက်ခွဲ ဣ-ပစ္စည်းသက်သော သုတ်။

၃။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာကို ပုဒ် ၂- နည်းဖြတ်၍၊ ဣတိ+ အသ၊ ဝိ+ အဝ-တို့ကို ပုဒ် ၂- နည်းစပ်ပြီးလျှင်၊ ဂဝံ-ကို အံ-ဝိဘတ်, နံ-ဝိဘတ် ၂- မျိုးဖြင့်ပြီးအောင် အသီးအသီး နာမ်ရုပ်အကျဉ်း တွက်ပြပါ။

၄။ ကာရက မဗ္ဗေပိ ပဋ္ဌမီ ဝိဘတ္တိဟူသော စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အစပုံစံတစ်ခုဖြင့် ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပြီး၍၊ ပူတိဂန္ဓိ-ကို သမာသ်အမည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လ-ကို တဒ္ဓိတ်အမည်တို့ကို ဖြစ်နိုင်သမျှ အသီးသီး အကြောင်းပြ၍ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အသ-ဓာတ်ကို သတ္တမီ ပရသပုဒ်ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ကတ္တုရူပ် အာချာတပဒမာလာစဉ်ပြု၍ ဗုဒ္ဓေါ, ဓမ္မော, သံဃော, မာတာ, ပိတာ, သတ္ထာ-တို့ကို ဓာတုပစ္စယ ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၆။ မဟာဒဘေဟိ မွယှဇ္ဇန္တိ စ-သုတ်၏ အစီအရင်များကို အစပုံစံတစ်ခုစီဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုပြီး၊ အာနိ-ပစ္စည်းသက်နိုင်သော အဂ်ါနှင့် ဣ-ပစ္စည်းသက်နိုင်သော အဂ်ါတို့ကိုလည်း ဥဏာဒိကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၇။ ယဝမဒနတရလာစာဂမာ-သုတ်ဖြင့် နိ-အကွရာလာဘာနကို ပုံစံထုတ်ရှင်းပြ၍၊ တတိယာဗဟုဝုစ်ဝိဘတ်သည် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်ပါလျက် ဗဟုဝစနေသု ဝေါနော-သုတ်၌ အဘယ်အကျိုးကို မျှော်ကိုး၍ ဗဟုဝစနေသု-ဟု ဆိုရပါသနည်း ပုံစံနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြခဲ့ပါ။

၈။ သမ္ဘေသမေကဘိဓာနေ ပရော ပုရိသော-သုတ်၌ ဧကာဘိဓာနသဒ္ဒါ ထည့်ဆိုရခြင်း အကျိုးကို ဖြေဆိုပြီး၊ လောပဥ္ဇေတ္တာမကာရော-သုတ်၌ အ-ကာရောအရ ယူရမည့် အ-ကိုလည်း အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၉။ မာန, အန္တ-ပစ္စည်းတို့၏ သက်ရာအနက်များကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ သံ-ပစ္စည်းနှင့် ဿ-ပစ္စည်း ၂-ခုကို ဿ-ဟု တစ်ပစ္စည်းတည်း ပေါင်း၍ ယူသင့်/မယူသင့်ကိုလည်း အကြောင်းပြ ဆုံးဖြတ်ပါ။

၁၀။ ဝိဘာ ၃-ပါးတို့တွင် ဂုဏဝိဘာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုံစံဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုပြီး၊ အာချာတ်ဝိဘတ် ၈-သွယ်တို့တွင် ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ ကဂါ စဏန်-သုတ်နှင့်
ကာလေ ဝတ္တမာနာတီတေ ဣဘဒယော-သုတ်တို့ကိုရေးလေ။

၂။ (က) အယုဝဏ္ဏာနဉ္ဉယော ဝုဒ္ဓိ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ကရသကာရော စ၊
(ဂ) ဘျာဒီဟိ မတိ ဗုဓိ ပူဇာဒီဟိ စတ္ထော- သုတ်တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာကို မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာမ္မာ၊ မနော+ ပုဗ္ဗဂမာ။
ဣတိ+ အသ-ကို ဣစ္စသ၊ ဣတိသ။
ဝိ+ အဝ-ကို ဗျဝ်၊ ဝိယဝ်။
နာမ်ရုပ်ကျဉ်း-
ဂဝ်-ကို၊ ဂေါ-တည်၊ အံ-သက်၊ အဝ်မှ စ-ဖြင့် ဂေါ-၏ အစိတ် သြ-ကို အဝ-ပြု ဝ-ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ဂဝ်-ပြီး၏။
ဂဝ်-ကို၊ ဂေါ-တည်၊ နံ-သက်၊ တတော နမ် ပတိမှာ လုတ္တော စ-၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဂေါ-၏ အစိတ် သြ-ကို အဝ-ပြု၍ နံ-ကိုလည်း အံ-ပြု ဝ-ခွင်း၊ ချေ၊ ကပ်၊ ဂဝ်-ပြီး၏။

၄။ ဣတော ပဏ္ဍသ္မာ ဝိဗ္ဗတိ မိဂ် လုဒ္ဒကော-၌ ပဏ္ဍသ္မာဟူသော အပါဒါန်သည် ဣတော ဟူသော အပါဒါန်၊ မိဂ်-ဟူသော ကမ္မကာရကတို့၏ အလယ်၌ ဖြစ်သည်ကို ကာရကမဗ္ဗျဟုခေါ်သည်။
သမာသ်အမည်,
ပူတိ ဇဝ ဂန္ဓော ပူတိဂန္ဓော-၌
ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ကိုဟောသော ဇဝ-သဒ္ဒါကျေသောကြောင့် အဝဓာရဏပုဗ္ဗပဒကမ္မ ဓာရယ်သမာသ်၊
ပူတိနော ဂန္ဓော ပူတိဂန္ဓိ-၌ ပူတိနော-၌ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ကျေသောကြောင့် ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ် သမာသ်မည်၏။
တဒ္ဓိတ်အမည်-
ဒုဋ္ဌု နိသိတံ ဒုဋ္ဌုလ္လ-၌ နိသိတသဒ္ဒါကျေသောကြောင့် တန္ဓိသိတတ္ထတဒ္ဓိတ်၊
ဒုဋ္ဌု ဗ္ဘာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လ-၌ ဗ္ဘာနသဒ္ဒါကြောင့် တဒသဗ္ဘာနတဒ္ဓိတ်။

၅။ သိယာ, အသ၊ သိယုံ, အသု၊ အသ၊ အသ္သထ၊ အသ်၊ အသ္သာမ။
ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဓ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။
ဓမ္မော- ဓရ-ဓာတ်၊ ရမ္ဘ-ပစ္စည်း။
သံဃော- သံပုဗ္ဗ ဟန-ဓာတ်၊ ရ-ပစ္စည်း။

http://www.dhammadownload.com

မာတာ-	မာန-ဓာတ်၊ ရာတု-ပစ္စည်း။
ဂိတာ-	ပါ-ဓာတ်၊ ရိတု-ပစ္စည်း။
သတ္ထာ-	သာသ-ဓာတ်၊ ရတ္ထု-ပစ္စည်း။

၆။ အာဂမ္မ၊ သြက္ကမ္မ၊ ပဝုယ္ဟ၊ ဥပ္ပဗ္ဗ၊ အာရဗ္ဘ၊ အာရဒ္ဓ ပုံစံတို့၌ မဟာဒဘေဟိ မွယ္ဟဗ္ဗန္ဒါ စ-သုတ်ဖြင့် တုန-အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို အစဉ်အတိုင်း မွ-ပြု, ယ-ပြု, ဗ္ဗ-ပြု, ဗ္ဗ-ပြု, ဒ္ဓါ(ဒ္ဓ)ပြု၍ ဓာတွန်ကိုလည်းချေသည်။

အာနိ-ပစ္စည်းသက်နိုင်သော အဂ်ါ-

န-ပဋိသေဓနှင့်ယှဉ်ခြင်း။ ဆဲရေးခြင်းအနက်တို့ဖြစ်သည်။

ဏ-ပစ္စည်းသက်နိုင်သော အဂ်ါ-

အနီးကံပုဒ်ရှိခြင်း။ အနာဂတ်ကာလဖြစ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၇။ နာယတိ-စသောပုံစံတို့၌ အာယတိသဒ္ဒါ၏ အစ၌ န-အက္ခရာလာရပါသည်။

ဗဟုဝစနေသု-ဟု ဆိုရခြင်း-

ဂါမံ ဝေါ ဂစ္ဆေယ္ယာထ၊ ဂါမံ နော ဂစ္ဆေယ္ယာမ-စသော ပုံစံတို့၌ ပထမာယော-ဝိဘတ်ကိုလည်း ဝိဘတ်နှင့်တကွ တုမှ, အမှသဒ္ဒါတို့ကို ဝေါ, နောပြုရခြင်းအကျိုးငှါ ဗဟုဝစနေသု-ဟု ဆိုရပါသည်။

၈။ တူသောကာလ, တူသောကြိယာကို ဟောသော ပုရိသ ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း ယူခြင်းအကျိုးငှါ ဧကာဘိဓာနသဒ္ဒါထည့်ဆိုရသည်။

အ-ကာရောအရ ယူရမည် အ-

ဝိကရဏပစ္စည်း၏ ကာရိယကို စီရင်ရာဖြစ်သောကြောင့် အကာရော အရ ဝိကရဏ အ-ပစ္စည်းကို ယူရမည်။

၉။ အတ္တနောပုဒ်အမည်ရသော မာနသည် အတ္တနောပဒါနိ ဘာဝေစ ကမ္မနိ-သုတ်ကို ဆိုခြင်းကြောင့် ဘော, ကံအနက်၌သက်၊ အတ္တနောပဒါနိ ပဒဿပဒတ္တံ-ဟူသော သုတ်ဖြင့် အတ္တနောပုဒ်အမည်ရသော မာနပစ္စည်းကို ပရဿပုဒ်ပြန်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကတ္တားအနက်၌လည်းသက်နိုင်သည်။

အန္တပစ္စည်းသည် ကတ္တားအနက်၌ သက်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ယူသင့်/မယူသင့်-

ဘဝိသတိ ဂမာဒီဟိ ဏီ ယိဏ်-၌ ဘဝိသတိဟုဆိုခြင်းကြောင့် သံ-ပစ္စည်းနှင့် နှု- ပစ္စည်း ၂-ခုကို သနှု-ဟု တစ်ပစ္စည်းတည်း ပေါင်း၍ ယူသင့်ပါသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ (က) တဒ္ဒိတ်ကျမ်းလာ ဏ-အနုဗန်ချေသောသုတ်၊
(ခ) ကိတ်ကျမ်းလာ ရ-အနုဗန် ချေသောသုတ်၊
(ဂ) ဥဏာဒိကျမ်းလာ စိ-အစရှိသောဓာတ်တို့နောင် ဣ၁ဝရ-ပစ္စည်းသက်သော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို အတ္ထယောဇနာပြခဲ့ပါ။
(က) တကြာယမာဒီ၊
(ခ) သံယေ တေ ဒိန္နေ အဟဗ္ဘေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ၊
(ဂ) ဒုဋ္ဌု ဂန္ဓော ယသ သော ယန္တိ ဒုဂ္ဂန္ဓိ၊
(ဃ) သတ္တာ သုတ္တာန ဓမ္မံ မောဒန္တိ၊
(င) မဿုဿ သုဿ ဩရ ဩရာ။

၃။ ဣတ္ထိရူပ် ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏ မူလပုဒ်ရင်းကို ခွဲပြ၍၊ အဘယ်သုတ်၏ အစီအရင်ကြောင့် ဣတ္ထိရူပ်ဖြစ်လာပါသနည်း ရှင်းပြီးပုံကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ သမာသ်နာမည်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၄။ ဣဒ္ဓေတေ မယာ ဗုဒ္ဓေါ-၌ (က) ဣဒ္ဓေတေ-ကို အာချာတ်ရှင်၊ (ခ) ပဏ္ဍိ-ကို ကိတ်ရှင် အသီးသီးတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ကော နု တွမသိ မာရိသ-၌ "အသိ"ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝိဘတ် ဝေဖန်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ သ သရေဝါဂမော- သုတ်၌ နိမိတ်ဖြစ်သင့်သောသရကို သုတ်ထောက်နှင့်တကွ တွဲစပ်၍၊ အနာဒရေ စ- သုတ်၌လာသော ပြယုဂ်ပုံစံကို အနာဒရ, အနာဒရဝန္တစသည်နှင့် တွဲစပ်ပြပါ။

၆။ ဣတ္ထိယံ ဘာသိတ ပုမိတ္ထီ ပုမာဝစေ- သုတ်၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြ၍၊ ကာပ္ပတ္ထေသုစ- သုတ်၌ ဗဟုဝုစ်သဒ္ဒါပိုဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၇။ ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌီနမတ္ထေ- သုတ်ဖြင့် ဆဋ္ဌီအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ရာဝယ် နေရာတိုင်းမှာ သက်နိုင်ပါသလော ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ ကာလဘာဝေသုစ- သုတ်၌ (က) ကာလ၊ (ခ) ဘာဝအရတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၈။ အရှင်သည် ကမ္မဓာရယ်သမာသ်၌ မည်မျှလောက်ကျမ်းကျင်ပါသနည်း ဝိသေသနော ဘယပဒကမ္မဓာရယ်၊ ဥပမာနုတ္တရပဒ ကမ္မဓာရယ်သမာသ်တို့ကို သိသာရုံ တစ်ပုဒ်စီ မျှသာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ရဟာဒိတော ဏ- သုတ်၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူရသောဓာတ်များကို (ရ) အလိုကျ ဖော်ပြ၍၊ ရမတော- ဟူသောပုံစံ၌ ဂမ ခန ဟန ရမာဒီနမန္တော- သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်မကျေရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဘာဝတဒ္ဓိတ်နှင့် ပဋိသေဓိမိသုတ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) တေသံ ဏော လောပ်၊ (၃၉၆)
(ခ) ရမ္မိ ရန္တော ရာဒိ နော၊ (၅၃၉)
(ဂ) စ္ဘာဒီဟိ ဣ၀ဝရော (၆၆၈)သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) တတြ- ထိုအမြိုက်နိမ္မာန်ကို ရခြင်း၌၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်၊ အာဒိ- အဦးအစသည်။ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) တေ-သင်သည်၊ သံယေ-အား။ ဒိန္နေ-ပေးလျှူအပ်သော်၊ အဟဗ္ဗေ၀-ငါဘုရား သည်လည်း။ ဝါ-ကိုလည်း။ ပူဇိတော-ပူဇော်အပ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်လိမ့်မည်။

(ဂ) ယဿ-အကြောင်သူ၏၊ ဒုဋ္ဌု-မကောင်းသော၊ ဂန္ဓော-အနံ့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သောယံ-ထိုသူသည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓီ-မည်၏။

(ဃ) သတ္တာ- သတ္တ၀ါတို့သည်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ သုတ္တာန- နာရ၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ မောဒန္တိ- ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

(c) မသုဿ-မသုဟူသောပါဠိပဒိကပုဒ်၏။ (ဝါ) မသုဓာတ်၏။ သုဿ -သုအက္ခရာ ၏။ ဆ္ဌရဆ္ဌေရာ-ဆ္ဌ-ပြု, ဆ္ဌေ-ပြုတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်။

၃။ **မူလပုဒ်ရင်း- ဣတ္ထိ + ရူပ။**
ကွစာဒိမဇ္ဈေတ္ထရာနံ ဒီဃရဿာ ပစ္စယေသု စ-သုတ်အစီရင်ကြောင့် ဣ-ကို ဣ-ရဿပြု (သိ-သုတ်ဖြင့် သိ-ကို အံ-ပြု)
သမာသ်အမည်- ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်။

၄။ (က) ယဇ-တည်၊ ယဇ-ပူဇယံ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ-ဖြင့် တေ-ဝိဘတ်သက်၊ ဘာ၀ကမ္မေသု ယော-ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်၊ (ယဇ+ ယ+ တေ) ယဇဿာ ဒီဃိ-ဖြင့် ယဇ-ဓာတ်၏ အစ ယ-ကို ဣ-ပြု၊ တဿ စ၀ဂ္ဂ-စသောသုတ်ဖြင့် ဓာတွန်နှင့်တကွ ယ-ပစ္စည်းကို ဇ-ပြု၊ ဇ-၏ သဒိသဒ္ဒေဘော် ဇ-လာ၊ ဣဇ္ဇတေ-ပြီး၏။

(ခ) ပစ-တည်၊ ပစ- ပါကေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ အတီတေ တ ဝန္တု တာဝိ-ဖြင့် တ-ပစ္စည်းသက်၊ (ပစ+ တ) သုဿ ပစ သကတော ကွ ဣ စ-ဖြင့် တ-ပစ္စည်းကို ဣ-ပြု၍ ဓာတွန် စ-ကိုချေ၊ နာမ်ငုံ၊ သိ-သက်၊ အံ-ပြု ချေ၊ ပဏ္ဍံ-ပြီး။
အသိ-ဠ အသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ သိ-ဝိဘတ်။

၅။ ဣ-သရ, အာ-သရ (မနောဂဏာဒိတော သ္မိနာနမိအာ)
သြ-သရ (သဿ စော)
ရုဒတော ဒါရကဿ ပဗ္ဗဇိ ဝိတာ-ဠ

http://www.dhammadownload.com

(က) ရုဒတော- သည် မလေးစားအပ်သော ကြီယာဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရိယ၊
(ခ) ဒါရကဿ- သည် အနာဒရိယ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရိယဝန္တ၊
(ဂ) ပဗ္ဗဇိ- သည် မလေးစားသော ကြီယာဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရ၊
(ဃ) ဝိတာ- သည် အနာဒရ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် အနာဒရဝန္တ၊

၆။ (နိယတ) ဣတ္ထိလိင်ဌာဖြစ်သော တုလျာဓိကရဏနောက်ပုဒ်ကြောင့် ပုလ္လိင်ကိုဟောဖူးသော အနိယတ ဣတ္ထိလိင်ဟောရှေ့ပုဒ်ကို ပုလ္လိင်ကို ငဲ့သို့ငဲ့။

ဗဟုဝစနသဒ္ဒါပို-

ဗဟုဝစနသဒ္ဒါပိုဖြင့် ကာ ပုရိသာ- စသော ပြယုဂ်တို့၌ အပွမဟုတ်သော အနက်တို့၌ လည်း ကု- သဒ္ဒါကို ကာ- ပြုဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။

၇။ အန္တရာ, အဘိတော, ပရိတော, ပတိ, ပဋိဘာတိ စသည်တို့နှင့်ယှဉ်ရာ၌သာ ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌိနမတ္တော- သုတ်ဖြင့် ဆဋ္ဌိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။
(က) ကာလ အရ- နိမေသ, ခဏ, လယ, မုဟုတ္တ, ပုဗ္ဗဏှ- စသော ကာလကိုယူ၊
(ခ) ဘာဝ အရ- ကြီယာတစ်ပါးဖြင့် ကြီယာတစ်ပါးကို မှတ်သားခြင်းကိုယူ။

၈။ ဝိသေသနောဘယပဒကမ္မဓာရယ်- သီတုဏှံ၊
ဥပမာနုတ္တရပဒ ကမ္မဓာရယ်- မုနိသီဟော။

၉။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ရမု, အပ, ဥ, တာ- အစရှိသော ဓာတ်တို့ကိုယူ။

ဓာတွန်မကျေရခြင်းအကြောင်း-

ဝါ- သဒ္ဒါ တားမြစ်သောကြောင့် ရမတော ပုံစံ၌ ဂမ ခန ဟန ရမာဒီနမန္တော- သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်မကျေရပါ။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) အလ-သဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင် လျောက်ပတ်၏-ဟူသောအနက်အရာ၌ "တုံ" ပစ္စည်းသက်သောသုတ်၊

(ခ) တုန-စသောပစ္စည်းတို့ကြောင့် ယ-အကွာရာလာသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်စွာရေးပါ။

(က) ယော ပဋိဂ္ဂါဟကော တသ၊ သမ္ပဒါနံ ဝိဇာနိယာ။

(ခ) ကွစိသမာသန္တဂတာနမကာရန္တော၊

(ဂ) သာဒိသန္တပုစ္ဆာဘန္ဒဟန္ဒာဒီဟိဘ္ဂော။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ပုဒ်စပ်၊ (ဂ)ကို နာမ်ရုပ်၊ (ဃ)ကို အာချာတ်ရုပ်၊ (င)ကို ဓာတ်, ပစ္စည်း ခွဲပြပါ။

(က) ထုလ္လစ္ဆယော၊ (ခ) အရိယသ၊ (ဂ) ဘဝ၊ (ဃ) ဘဝ၊ (င) စနော။

၄။ ပိတာဒီနမသိမှိ-သုတ်၌ "အသိမှိ" အရ ယူသင့်သောဝိဘတ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီး၊ အညေသွာရတ္တံ-ဝယ် အညအရ, အညအပါဒါန်အရတို့ကို ကောက်ပြလျှက်၊ အဘယ်အနက်တို့၌ စတုတ္ထီဇကဝုစ် သ-ဝိဘတ်ကို အာယ-ပြုပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ ဇတဒဝေါစ၊ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ-ဝါကျတို့တွင် ရှေ့ဝါကျ ဘဂဝါ-ဟူသော ကတ္တားဏ၏ နောက်ဝါကျ၌ ဘဂဝတော-ဟု သမ္ပဒါန်ဖြစ်ရပုံကို ရှင်းပြပြီး၊ ပုရိသော မဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ-ဝယ် ပုရိသော-ဟူသောကတ္တားပုဒ်၌ တတိယာဝိဘတ် မသက်ဘဲ ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုလျှက်၊ နဒီ-သဒ္ဒါကို သွီ-ဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၆။ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း, ဆိုင်းထမ်းနည်း-စကားအရ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း၏ ဆိုင်းထမ်းနှင့်တူပုံကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြလျှက်၊ ကာရိတ်ပစ္စည်းနောင်းပါသော်လည်း ဝုဒ္ဓိမရောက်သောဓာတ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍၊ တသီလ-အနက်၌သက်သော ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၇။ တဒသဿတ္ထိတိဝိ စ သုတ်၌ ဣတိ-သဒ္ဒါထည့်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုလျှက်၊ အာတ္တာ့ဌ သုတ်ဝယ် လိုက်လာသော ဌာန-သဒ္ဒါဖြင့် သိစေအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုလျှက်၊ တယံ-ဟူသောပုဒ်ကို ဝိဂ္ဂဟပြုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အာဏတျာသိဒ္ဓေနုတ္တကာလေပဠမီ- သုတ်၌ တဖန်ဆိုသော ကာလ- သဒ္ဒါဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုလျှက်၊ ဘောအနက်၌ စီရင်နိုင်သော အာချာတ်ဝိဘတ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ဆောင်ပါ။

၉။ သာဒိသန္တာပုစ္ဆာဘန္ဓဟန္ဒာဒီဟိဒ္ဒော- သုတ်ဝယ် သာဒိ-၌ အာဒိ- အရ, သာဒိ- အရတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပြီး၊ ဂမခနဟနာတုံတမ္ဘာဒီသုန- သုတ်၌ တမ္ဘာဒီသု- ဝယ် အာဒိ အရကို ထုတ်ပြလျှက်၊ န- ကို န- ပြုသဖြင့် ရရှိအပ်သောအကျိုးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ (က) သရ္ဗပေကသေသ၊ (ခ) ဝိရ္ဗပေကသေသ- တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ (ဂ) သပဒဝိဂ္ဂဟ၊ (ဃ) အသပဒဝိဂ္ဂဟ- တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြိုးဘာသာ

၁။ (က) ပတ္တာဝစနေ အလမတ္ထေသု စ၊ (၅၆၃)

(ခ) ဒန္ဓတော ယော ကွစိ။ (၆၀၆)သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) ယော- အကြောင်သူသည်၊ ပဋိဂ္ဂါဟကော- ခံယူတတ်၏။ တသ- ထိုခံယူတတ်သူ၏။ သမ္ပဒါနံ- သမ္ပဒါန်အဖြစ်ကို၊ ဝိဏာနိယာ- သိရာ၏။

(ခ) (အကာရော+ အန္တော) သမာသန္တဂတာနံ- သမာသ်ပုဒ်၏ အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော ရာဇ- အစရှိသောနာမ်တို့၏။ အန္တော- အဆုံးသရသည်၊ ကွစိ- အချို့သောအရာ၌၊ အကာရော- အ- ပြုသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

(တစ်နည်း) (အကာ+ အန္တော) သမာသန္တဂတာနံ- တို့၏။ အန္တော- အဆုံးသည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍၊ ကွစိ- ၌၊ အ ကာ- အ- ပစ္စည်း, က- ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ကုန်၏။

(ဂ) သန္ဓ ပုစ္ဆ ဘန္ဓ ဟ်သာဒီဟိ- သ- အဆုံးရှိသောဓာတ်, ပုစ္ဆဓာတ်, ဘန္ဓဓာတ်, ဟ်သ အစရှိသော ဓာတ်တို့မှ၊ ပရသ- နောက်ဖြစ်သော၊ တသ- တ- ပစ္စည်း၏။ သာဒိ- ရှေ့အနီး အစဓာတွန်နှင့်တကွ၊ ဒ္ဒော- ဒ္ဒ- ပြုသည်၊ ဟောတိ- ၏။

http://www.dhammadownload.com

၃။ (က) ထူလ+စွယော၊ (ခ) အယိရသ၊

(ဂ) ဘဝန္တ-တည်၊ အာလုပ် သိ-သက်၊ ဂ-အမည်မှည့်၊ သေသေသု နှုတ်-ဖြင့် နှုတ်-ကို ငဲ့သို့ငဲ့၊ (ဘဝန္တု+ သိ) အဝဏ္ဏာ စ ဂေ-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ နှုတ်-ကို အ-ပြု။ ဝ-ခွင်း။ ချေ။ ကပ်၊ ဘဝ-ပြီး၏။

(ဃ) ဘူ-တည်၊ ဘူ-သတ္တာယ်၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ အာဏတျာ သိဒ္ဓေနတ္တကာလေ ပဌမီ-ဖြင့် ဟိ-သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်း သက်၊ အညေသု စ-ဖြင့် ဉီ-ကို သြ-ဝုဒ္ဓိပြု။ သြ အဝ သရေ-ဖြင့် သြ-ကို အဝ-ပြု။ ဝ-ခွင်း။ သရ လောပေါ-စသည်ဖြင့် ချေ။ ကပ်၊ (ဘဝ+ ဟိ) ဟိလောပ ဝါ-ဖြင့် ဟိ-ကိုချေ။ ဘဝ-ပြီး၏။

(င) စဒိ-ဓာတ်၊ ဒ-ပစ္စည်း။

၄။ အာရော ရသမိကာရေ-သုတ်ဖြင့် သွီ-၏ ဣ-ကို ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် သိ, သွီ-မှ ကြွင်းသော ဝိဘတ်တို့ကိုယူ။

အည အရ- သိ, နံ-မှတစ်ပါးသော ဝိဘတ်။

အညအပါဒါန် အရ-သိ-ဝိဘတ်။

အာယ-ပြုနိုင်သောအနက်- တဒဋ္ဌသမ္ပဒါန်အနက်၊ တုမတ္ထသမ္ပဒါန်အနက်၊ နီ, ဂတိ အနက်ရှိသောဓာတ်တို့၏ ကံအနက်၊ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသအနက်။

တဒတ္ထေ စ တုမတ္ထေ စ၊ နီဂတျတ္ထာနကမ္မနိ။

ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေ စာ၊ ယာ ဒေသော စတုဓာ ဘဝေ။ (ဝိဃဋ္ဌိရုံသုတ်နက်)

၅။ ရှေ့ဝါကျ ဘဂဝါ-ဟူသော ကတ္တားသည် ပတိရှေ့ရှိသော သုဓာတ်၏ ယှဉ်ရာဖြစ်သော ကြောင့် နောက်ဝါကျ၌ ဘဂဝတော-ဟု သမ္ပဒါန်ဖြစ်ရသည်။

ပထမာဝိဘတ်သာ သက်ရကြောင်း-

ပုရိသော မဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ-၌ ဂစ္ဆတိဟူသော အာချာတ်ဝါစကကြီးသည် ကတ္တားကို ဟောပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကတ္တားအနက်၌ တတိယာဝိဘတ် မသတ်ဘဲ လိင်အနက်ကို ထွန်းပြ ခြင်းအကျိုးငှါသာ ပထမာဝိဘတ်သက်ရသည်။

ပဒမာလာ- နဒီယာ, နဒ္ဓာ, နဒီယံ, နဒ္ဓံ။

၆။ ဆိုင်းထမ်းသောအခါ ရှေ့ဝန်, နောက်ဝန် နှစ်မျိုး ပါစေရန် အလယ်၌ ထမ်းရသကဲ့သို့ ဝသိဋ္ဌသ+ အပစ္စံ-၌ ရှေ့ဝိဘတ်အနက်, နောက်အပစ္စပုဒ်အနက်နှစ်မျိုး ဟောနိုင်စေရန်

http://www.dhammadownload.com

ဝသိဋ္ဌသ နှင့် အပစ္စံ နှစ်ပုဒ်တို့၏ အလယ်၌ ဏ-ပစ္စည်းသက်ရသည်ကို တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ဆိုင်းထမ်းနည်းဟု ဆိုသည်။

ဝုဒ္ဓိမရောက်သော ဓာတ်- ယဋ္ဌ-ဓာတ် စသည်နှင့် ဝုဟ-ဓာတ်, ဒုသ-ဓာတ်။

တဿီလအနက် ပစ္စည်း- ဏီ, တု, အာဝီ, ယု, ရှ, ဏုက။

၇။ အဿတ္ထိအနက်ကို ထွန်းပြလိုသောကြောင့် တဒဿတ္ထိတိဝိ စ သုတ်၌ ဏှတိ-သဒ္ဒါ ထည့်ဆိုရသည်။

(တစ်နည်း) အဿတ္ထိအနက်၌ သက်သော ပစ္စည်းများသည် အဿတ္ထိ (ရှိ)ဟူသော ဝါစတ္ထကို ဟောသည့်အပြင် ပဟူတ, ပသံသ-စသော ဇောတကတ္ထကိုလည်း ထွန်းပြ သေးသည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဏှတိ-ထည့်ဆိုရသည်။

ဌာန-သဒ္ဒါ အဓိပ္ပါယ်-

ဏှသိ, ဥသဘ, ဥဇု-စသည်တို့၏ အစ ဏှ, ဥ-ကိုသာ အာ-ပြု။ ဏှသိ-သဒ္ဒါ၏ အစ ဏှ-ကို အာ-ပြုသည်၏ အခြားမဲ့၌သာ ရိ-လာ။

ဝိဂ္ဂဟ- တိဏ္ဏံ သမူဟော တယံ။

၈။ ကာလသဒ္ဒါပိုဖြင့် ဝိဓိ, နိမန္တန, အဇ္ဇေသန, အနုမတိ, ပတ္ထနာ, ပတ္တကာလ-စသော အနက်တို့၌လည်း ပဋ္ဌမီဝိဘတ်သက်ရသည်ဟု သိစေသည်။

ဘောအနက်၌ ဝိဘတ်- ဒြပ်မဟုတ်သော ဘောသည် တစ်ခုတည်း ဖြစ်သောကြောင့် ဘောအနက်၌ ပထမပုရိသ ဧကဝုစ်သာ သက်ရသည်။

၉။ **အာဒိ အရ-** ရှေ့နီးအစဓာတွန်။

သာဒိ အရ- တ-ပစ္စည်း။

တမ္မာဒီသု-၌ အာဒိ အရ- တဝေ, တုန, တွာန, တ္တာ-စသည်။

နိ-ပြုရကျိုး-

ဂမ ခန ဟန ရမာဒီန မန္ကော- သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်ကျေခြင်းကို တားမြစ်ရခြင်း အကျိုးငှါ နိ-ကို နိ-ထပ်ပြုသည်။

တ-နှောင်း။ မ, နိ၊ နိ-ပြုရ၊ လောပ တားမြစ်ရန်။ (ထဒ္ဓိဓေယ်ဆောဇ)

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဓိကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်စုံလင်စွာ ပါဠိသက်သက်ဖြေဆိုပါ။
(က) မာယူနမာဂမော ဌာနေ၊
(ခ) ကိတ်ကျွမ်းလာ အ, တိ, ယုပစ္စည်း ၃-ခု သက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ပါသုတ်တို့ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုအတိုင်း ပဒစ္ဆေဒနှစ်ခုပြု၍ အနက်နှစ်နည်း ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ကွစိသမာသန္တဂတာန မကာရန္တော၊ (ခ) ကရဿ ကာသတ္တာမဇ္ဇတနိမ္မိ။

၃။ ဂစ္ဆတိ-ကို နာမ်ရုပ် အာချာတ်ရုပ် နှစ်နည်းတွက်ပြ၍ တတော ယောနမောတု-သုတ်၌ တုသဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ပြယုဂ်ထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။

၄။ ကမ္မတ္ထေ ဒုတိယာ-သုတ်၌ ကမ္မတ္ထအရ ယူရမည့်ဂ်ကို ကစ္စည်းသုတ်ထောက်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပုရိသော ပုရိသံ ဂါမံ ဂါမယတိ-ဝယ် ပုရိသံ, ဂါမံ-တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်သုတ်ဖြင့် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ရသည်ကို ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ ဓာတုနာမာန မုပသဂ္ဂ ယောဂါဒီသွပိစ သုတ်လာ "ဥပသဂ္ဂ" အရကို ကစ္စည်းဆရာအလိုကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ မဟန္တော စ သော ပုရိဒသာ စာတိ မဟာပုရိသော-၌ စသဒ္ဒါ တသဒ္ဒါတို့ကို ထည့်ဆိုရခြင်း အကျိုးနှင့် မဟန္တဟူသော ဝိသေသနပုဒ် ရှေ့၌ ထားရခြင်းအကြောင်းတို့ကို ရှင်းပြ၍၊ ဓာတုဿန္တော လောပေါ-သုတ်ဖြင့် ဓာတွန်မချေရသော အနေကသရဓာတ်တို့ကို ကစ္စည်းသုတ်ထောက်၍ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဗိန္ဒုသချီ၌ တစ်သချီနောင် သုညအလုံးပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို တိကျစွာ ဖော်ပြ၍၊ အာတ္တာ့ဌသုတ်ဖြင့် အာ-ပြုရာဌာန, ရ-အကွရာလာရာ ဌာနတို့ကိုလည်း အသီးသီး ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဒတော ဒုတိယာ စတုတ္ထီဆဋ္ဌီသုဝေါနောသုတ်၌ ဝေါ, နော အပြုကို အကြောင်းနှင့် တကွ ဝိဘာတ်တို့ကို သတ်မှတ်ပြု၍၊ ပသညသမ္ဘ "ပသည" အရကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ ကောက်ပြပါ။

၈။ သိယာ–၌ ဖြစ်သင့်သော ဓာတ်+ ဝိဘာတ်တို့ကို ဝေဘန်ပြု၍၊ ၎င်းဓာတ်ကို ဝတ္တမာန် ဝိဘာတ်ဖြင့် အာချာတ်ပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ကရသ သပစ္စယသ ကာဟော–၌ သပစ္စယသ္ဒါပိုဖြင့် ပြဆိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ရှုပ်သိန္ဒိအလိုကျ ရေးသားပြီးလျှင်၊ ဘဝိသတိ ဂမာဒီဟိ ဏီယိဏ်–၌ ဘဝိသတိ–ကို ကိတ်ရှပ်ကျဉ်း စီရင်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ဓာတ်၏အဓိပ္ပါယ်၊ (တစ်နည်းကား မလို) (ခ) ကိစ္စကိတကိတ်၏ အဓိပ္ပါယ်။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) (ထင်ရှားပြီ။)
(ခ) ဣတ္ထိယမတိယဝေါ ဝါ (၅၅၃)ဆိုင်ရာကိုရေးလေ။

၂။ (က) (ကရင် နံပါတ် ၂ ခ–တွင်ရှု)
(ခ) ကရသ ကာသတ္တံ+ အဇ္ဇတနိမ္ဗိ။အဇ္ဇတနီမ္ဗိ– အဇ္ဇတ္ဘနိဝိဘာတ်ကြောင့်၊ ကရသ–ကရဓာတ်၏။ ကာသတ္တံ– ကာသအဖြစ်သည်၊ ဝါ– အချို့ ဟောတိ–ဖြစ်၏။
(တစ်နည်း) ၁။ ကရသ ကာ၊ ၂။ သတ္တမဇ္ဇတနီမ္ဗိ။
၁။ ကရသ–၏။ ကာ–ကာ–ပြုသည်၊ ဟောတိ–၏။
၂။ အဇ္ဇတနီမ္ဗိ–ကြောင့်၊ သတ္တံ–သ–အဖြစ်သည်၊ ဝါ–သ–လာသည်၊ ဟောတိ–၏။

၃။ **နာမ်ရှပ်–** ဂစ္ဆန္တ–တည်၊ သ္မိ–သက်၊ သေသေသု နှုဝ–ဖြင့် နှု ငှ်၊ တောတိတာ သသ္မိနာ သု–ဖြင့် ဝိဘာတ်နှင့်တကွ နှု–ကို တိ–ပြု၊ ဂစ္ဆတိ–ပြီး၏။
အာချာတ်ရှပ်– ဂမု–တည်၊ ဂမု–ဂတိမ္ဗိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် ဥ–ကိုချေ၊ ဝတ္တ

http://www.dhammadownload.com

မာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ-ဖြင့် တိ-သက်၊ ဂမိဿန္တော ဣတော ဝါ သမ္ဘာသု-ဖြင့် ဓာတုန် မ-ကို ဆ-ပြု။ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ ကပ်၊ ဂဆ္ဆတိ-ပြီး၏။

တု-သဒ္ဒါ အဓိပ္ပါယ်-

တု-သဒ္ဒါဖြင့် ဂါဝေါ, ဥဘော, စတုရော-စသော အခြားသောသဒ္ဒါနောင်လည်း ယော-ကို ဩ-ပြုဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။

၄။ ကမ္မနိ ဒုတိယာယ် ဣတ္ထာ-သုတ်ကိုထောက်၍ အနဘိဟိတက်ကို ယူရမည်။ အနဘိဟိတေ ဒေါယ်၊ ကမ္မနိ ဒုတိယာယ် ဣတ္ထာတိ ဝစနဿတ္ထ ဉာပက်။ (၇)

ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ရခြင်း-

ပုရိသော ပုရိသံ ဂါမံ ဂါမယတိ-၌ ဂတိအနက်ရှိသော ဓာတ်၏ ကာရိတ်ပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဂတိဗုဒ္ဓိဘုဇပဌဟရကရသယာဒီနံ ကာရိတေ ဝါ-သုတ်ဖြင့် ပုရိသံ၌ ဒုတိယာ အံ-ဝိဘတ်သက်သည်။

ဂါမယတိ-ဟူသော အာချာတ်ဝါစကသည် ကံကို မဟောသောကြောင့် ကံအနက်ကို ဟောဖို့ရာ ကမ္မတ္ထေ ဒုတိယာ-သုတ်ဖြင့် ဂါမံ၌ ဒုတိယာ အံ-ဝိဘတ်သက်သည်။

ဥပသဂ္ဂ အရ- အပ, အာ, ပရိ, (ဥပရိ) ပတိ ဥပသာရများဖြစ်သည်။

၅။ တုလျာဓိကရဏအဖြစ် ထင်ရှားခြင်းအကျိုးငှါ စသဒ္ဒါ, တသဒ္ဒါတို့ကို ထည့်ဆိုရသည်။

ရှေ့၌ ထားရခြင်းအကြောင်း-

မဟတံ မဟာ တုလျာဓိကရဏော ပဒေ-သုတ်ဖြင့် ဝိသေသနဖြစ်သော ရှေ့ပုဒ်ကို မဟာ အပြု စီရင်ခြင်းကြောင့် မဟန္တ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ကို ရှေ့၌ ထားရပါသည်။

ဓာတုန်မချေရသော ဓာတ်များ-

ယမိ ဒါဓာမာဒ္ဒာဟာပါ မဟ မထာဒီနမီ-သုတ်ကိုထောက်၍ မဟ, မထ-စသော ဓာတ်များ။

၆။ တစ်သင်္ချာနောင် ဝ-အလုံးပေါင်း ၄၉-လုံး။

ဌာန အဓိပ္ပါယ် (ကရင် နံပါတ် ၇-၌)

၇။ တေမေကဝစနေသု စ၊ န အံမှိ-သုတ်တို့ဖြင့် ဧကဝုစ်ကို ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယာ, စတုတ္ထီ, ဆဋ္ဌီ ဗဟုဝုစ်ဝိဘတ်တို့ကို ယူရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ပသည အရ-.

ယ-ကာရသဒ္ဒါလိုက်လာသောကြောင့် ပသည အရ ဣ-ဝဏ်ကိုသာ ယူရမည်။

၈။ အသ-ဓာတ်၊ ဧယျ-ဝိဘတ်။

ပဒမာလာ-

အတ္ထိ၊ သန္တိ၊ အသိ၊ အတ္ထု၊ အမှိ, အသ္မိ၊ အမှ, အသ္မ၊ သတေ၊ သန္တေ၊ သသေ၊ သဝေ၊ သေ၊ သမှေ။

၉။ သပစ္စသဒ္ဒါပိုဖြင့် လစ္ဆတိ, ဝက္ခတိ-စသည်တို့၌ လဘ, ဝသ, ဆိဒ-စသောဓာတ်နောင် သ-ကို ဆ-ပြု၊ ဝစ, မုစ, ဘုဇ-စသောဓာတ်နောင် သ-ကို ခ-ပြု။

ဆောင်-လ်ဘ, ဝသ၊ ဆိဒ-စနောက်၊ သ-ဒွေရောက်၊ မဖောက် သ-မှာ ဆ-ပြုရာ၊
ဝစ, မုစ၊ ဘုဇ-စနောက်၊ သ-ဒွေရောက်၊ မဖောက် သ-မှာ၊ ခ-ပြုရာ။

ကိတ်ရှမ်-

ဘူ-တည်၊ ဘူ၊ သတ္တာယ်၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ သေသေ သ န္တ မာနာ နာ-ဖြင့် သန္တ-ပစ္စည်းသက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ အညေသု စ-ဖြင့် ဉ-ကို သြ-ဝုဒ္ဓိပြု၊ သြ အဝ သရေ-ဖြင့် သြ-ကို အဝ-ပြု၊ ချေ၊ ကပ်၊ (ဘဝ+ သန္တ) ယထာဂမမိကာရော-ဖြင့် ဣ-လာ၊ ချေ၊ ကပ်၊ (ဘဝိသန္တ) နာမ်ခဲ့၊ သ္မိ-သက်၊ တောတိတာ သသ္မိနာသု-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ န္တ-ကို တိ-ပြု၊ ဘဝိသတိ-ပြီး၏။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ကိတ်ကျမ်းလာ ယု-ပစ္စည်းသက်သော သုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိမ္ပျသာ ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို ကျွန်စွာ အနက်ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) နဝုဒ္ဓိ နိလပိတာဒေါ။ ပစ္စယေ သဏာကာရကေ။
ဖကာရော ဖုသ သဒ္ဒသ၊ သိရောတိ သိရသံ ဝဒေ။
(ခ) သာသနတ္ထံ သမုဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ မယာချာတံ သမာသတော။
သကံ ဗုဒ္ဓိဝိသေသေန၊ စိန္တယန္တု ဝိစက္ခဏာ။

၃။ တ္ဝံ-ကို နာမ်ရုပ်နှစ်မျိုးတွက်ပြ၍၊ ကမ္မ-သဒ္ဒါကို တတိယာ, စတုတ္ထီ, သတ္တမီ-ဝိဘတ်တို့ဖြင့်သာ နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပါ-ဓာတ်ကို ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘတ်ဖြင့်သာ အာချာတပဒမာလာစဉ်ပြ၍၊ ဏာဂါ တသေဒ မည္ညတ္ထေသု စ-သုတ်၌ အညတ္ထ-အရ ယူရမည့် အနက်တို့မှ ရှေ့ဖ-ခုမျှကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အမိတယနသရီရော-၌ အတွင်းဝတ်သမာသ်များနှင့်တကွ ရနိုင်သော သမာသ်အမည်များကို ဖော်ပြ၍၊ သမာဒီဟိ ထမ-သုတ်ဝယ် အဘယ်ဓာတ်တို့နောင် မ-ပစ္စည်း သက်ရမည်နည်း? ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါ (က) (ခ)တို့ကို ဓာတု + ပစ္စယ ဝေဘန်ပြပြီးလျှင်၊ (ဂ)ကို ကိတ်ရုပ်တွက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဏန၊ (ခ) ဇဒီ၊ (ဂ)ဟာရကံ။

၇။ ပဌာဒီနမကာရော-သုတ်ဖြင့် အ-ကို အ-ထပ်ပြုရခြင်း၏ အကျိုးကို ဖော်ပြ၍၊ ဗြဟ္မတော တု သ္မိန်-၌ တု-သဒ္ဒါ ထည့်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အနုမတိ ပရိကပ္ပတ္ထေသု သတ္တမီ-သုတ်၌ အတ္ထ-သဒ္ဒါလွန်ဖြင့် သတ္တမီဝိဘတ်သက်နိုင်သော အနက်များကို ရှုပသိဒ္ဓိအလိုကျ တင်ပြ၍၊ ဥတ္တမောကာရော-၌ ဩကာရော-အရကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ သညာယမနု-သုတ်ဝယ် နု-အက္ခရာလာရာဌာနကို သုတ်ထောက်ပြ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နိရုတ္တိနည်း ၅-ပါးကို ပါဠိ, မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဂမက (ဂမ္မက) သမာသ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းလင်း၍ ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ သဒ္ဒကုဓစလ မဏ္ဍာတ္ထ ရုစာဒီဟိ ယု၊ နန္ဒာဒီဟိ ယု၊ ကတ္တုကရဏ ပဒေသေသု စ၊ ဣတ္ထိ ယ မတိယ ဒေါ ဝါ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) နိုလပိတာဒေါ- နိုလပိတ အစရှိသော ပြယုဂ်၌၊ သဏကာရကေ- ဏ- အနုဗန် ရှိသော၊ ပစ္စယေ- ပစ္စည်းသည်၊ (ပရေပိ- နောင်းသော်လည်း) ဝုဒ္ဓိ- ဝုဒ္ဓိပြုသည်၊ နိ- မဖြစ်၊ ဖုဿ သဒ္ဒဿ- ဖုဿသဒ္ဒါ၏။ ဖကာရော- ဖ- ၏မှီရာ ဥ- အက္ခရာ သည်၊ ဝုဒ္ဓိ- ဝုဒ္ဓိပြုသည်၊ နိ- မဖြစ်၊ "သိရော"တိ- သိရောပုဒ်၏၊ သိရသံ- (သ) လာ၍ သိရသံ အဖြစ်ကို၊ နိ ဝဒေ- မဆိုရာ။

(ခ) မယာ- ငါသည်၊ သာသနတ္ထံ- ပရိယတ္တိသာသနာတော်အကျိုးငှါ၊ ယံ အာချာတံ- အကြင်အာချာတ်ကို၊ သမာသတော- အကျဉ်းအားဖြင့်၊ သမုဒ္ဒိဋ္ဌံ- ကောင်းစွာ ပြ အပ်ပြီ၊ ဝိစက္ခဏာ- ဗုဒ္ဓိစမ်းဆင်ခြင် ပညာရှင်တို့သည်၊ သကံဗုဒ္ဓိ ဝိသေသေန- မိမိဉာဏ်အထူးဖြင့်(ဇတ်- ထိုအာချာတ်ကို)စိန္တယန္တု- ချဲ့ထွင် ကြံစည်ကြပါလေ။

၃။ တုမှ- တည်၊ သီ- သက်၊ တွမဟံ သိမှိ စ- ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ တုမှ- ကို တွံ- ပြု၊ တွံ- ပြီး၏။

(တစ်နည်း) တုမှ- တည်၊ အံ- သက်၊ တုမှသ တုဝံ တွမံမှိ- ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ တုမှ -ကို တွံ- ပြု၊ တွံ- ပြီး၏။

နာမပဒမာလာ-

တတိယာ-	ကမ္မုနာ, ကမ္မနာ, ကမ္မေန၊	ကမ္မေဟိ, ကမ္မေဘိ။
စတုတ္ထီ-	ကမ္မဿ, ကမ္မုနော၊	ကမ္မာနံ။
သတ္တမီ-	ကမ္မသ္မိं, ကမ္မမှိ, ကမ္မေ, ကမ္မနိ၊	ကမ္မေသု။

၄။ ပါတိ, ပိဗတိ, ပိဗေ, ပိဝတိ, ပိဝေ၊

ယူရမည့်အနက်- အဝိဒူရေ ပဝတ္တ၊ အဝိဒူရေ နိဝါသ၊ ဏတ၊ အာဂတ၊ နိယုတ္တ၊ သမ္ဘဟ။

၅။ နိ မိတံ အမိတံ၊ (ကမ္မရာဓာယ်၊ အတွင်းဝတ်)

ဃနံ ဇဝ သရိရံ ဃနသရီရံ၊ (ကမ္မရာဓာယ်၊ အတွင်းဝတ်)

http://www.dhammadownload.com

အမိတ် ဃနသရီရံ ယသ တထာဂတသ သောယံ အမိတယနသရီရော၊ (ဗဟုဗ္ဗီဟိ)

မ-ပစ္စည်းသက်သော ဓာတ်-

သမု, ဒမု, ဒရ, ရဟ, ဒု, ဟိ, သိ, ဘိ, ဒါ, ယာ, သာ, ဌာ, ဘသ-စသောဓာတ်။

၆။ (က) ဇန-ဓာတ်၊ နု-ပစ္စည်း။

(ခ) ဇောသဒ္ဒူပဒ ဒိသ-(ဒုသ) ဓာတ်၊ ကွိ-ပစ္စည်း။

(ဂ) ဟရ-တည်၊ ဟဂ္ဂ၊ ဟရဏော၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ သမ္ဘတော ဣ၊ တွာ ဝိ ဝါ-ဖြင့် ဣ-သက်၊ ကာရိတ် ဝိယ ဏာနုဗန္ဓော-ဖြင့် ကာရိတ်ကို ဉ်သို့ဉ်၊ အနကာ ယုဏ္ဍူနံ-ဖြင့် ဏ္ဍ-ကို အက-ပြု။ အသ်ယောဂန္တသ ဝုဒ္ဓိ ကာရိ တော-ဖြင့် ဟ-၏ အ-ကို အာ-ဝုဒ္ဓိပြု။ နာမ်ဉ်၊ သိ-သက်၊ အံ-ပြု။ ဟာရကံ-ပြီး၏။

၇။ သမ္ဘယောနိန မာဇ-ဖြင့် အာ, ဇ-အပြုကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ အ-ကို အ-ထပ်ပြုသည်။

တုသဒ္ဒါဆိုရကျိုး-

တုသဒ္ဒါသည် ကမ္မနိ, စမ္မနိ, မုဒ္ဒနိ-စသည်တို့၌ ဖြဟွ မဟုတ်သောသဒ္ဒါနောက်၌လည်း သွ-ကို နိ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၈။ အတ္ထသဒ္ဒါပိုဖြင့် ဝိဓိ, နိမန္တန-စသော အနက်တို့၌လည်း သတ္တမီဝိဘတ်သက်။

ဩကာရော အရ-

ဝိကရဏပစ္စည်း၏ ကာရိယကို စီရင်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဩကာရော အရ ဝိကရဏ ဩ-ပစ္စည်းကို ယူရမည်။

၉။ နု နိဂ္ဂဟိတ် ပဒန္တေ-၌ ပဒန္တေဟုဆိုခြင်းကြောင့် အနီးကံပုဒ်၏ အဆုံး၌သာ နု-အက္ခရာ လာသည်။

နိရုတ္တိနည်း ၅-ပါး-

၁။ ဝဏ္ဏာဂမ-	အက္ခရာလာခြင်း။
၂။ ဝဏ္ဏဝိပရိယယ-	အက္ခရာရှေ့နောက်ပြန်ခြင်း။
၃။ ဝဏ္ဏဝိကာရ-	အက္ခရာတစ်မျိုးတစ်ဖုံပြုခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဝဏ္ဏနာသ- အကွာရာကျေခြင်း။
၅။ ဓာတ္တတ္ထာတိသယယောဂ- ဓာတ်၏အနက်ပိုနှင့်ယှဉ်ခြင်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်တို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။
(က) တဒ္ဓိတ်ကျမ်းလာ ဆ-ကို သ-ပြုသောသုတ်၊
(ခ) ကိတ်ကျမ်းလာ တ-ပစ္စည်းကို ရိဋ္ဌ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးပါဠိများကိုသဒ္ဒါစည်းကမ်းနည်းလမ်းကျစွာ အနက်ပေးပြပါ။
(က) တိမိရံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဒုံဝနံ တာဒိဒံ တိမိရာယိတတ္တံ။
(ခ) ဝိစိတ္တာသခ်ိရ ပရိကိ္ခတံ ဣမံ၊ အာချာတသဒ္ဒံ ဝိပုလံ အသေသတော။
ပဏာမျ သမ္ဗုဒ္ဓမနန္တဂေါစရံ၊ သုဂေါစရံ ယံ ဝဒတော သုဏာထ မေ။

၃။ (က) သြကာသော၊ နဒျာသန္နော-တို့ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) ယံ အနိစ္စံ၊ ဥဒိကွတိ-တို့ကို ပုဒ်စပ်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) သန္ဓိ-ကိုလည်း အာချာတ်ရှပ်အကျဉ်း တွက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သုနံဟိသု စ-သုတ်ဖြင့် ဒီယပြုမြဲသော ရဿသရ၊ မမြဲသော ရဿသရ၊ လုံးဝမပြုရသော ရဿသရ-တို့ကို တိကျစွာ ဖြေဆိုရ၍ ဟိတ်အနက်သုံးမျိုးတို့ကို ဝိဘတ်သက်ပုံနှင့် တကွ ကာရကကျမ်းလာအတိုင်း သုတ်ထောက်၍ ပြည့်စုံစွာ ရေးပြပါ။

၅။ ဣတ္ထိယံ ဘာသိတ ပုမိတ္ထိ ပုမာဝစေ-သုတ်၌ ဘာသိတပုမာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဒီယ ဇယော် ပြယုဂ်ဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုရ၍၊ ဒီယမော-ကို ဝိဂ္ဂဟပြုပြီးလျှင်၊ အတ္ထိ, အဟ-တို့ကိုလည်း ဓာတ်, ဝိဘတ် ခွဲခြားပြပါ။

၆။ ကရဿ စ တတ္တံ တုသ္မိ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါ၏ အကျိုးကို ပြယုဂ်ဖြင့် ရှင်းပြ၍၊ ပထမော, ပဌမော-ဟု ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ သင့်ရာပါဠိကို သုတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အဘယ်ကဲ့သို့သောပုဒ်မျိုးကို အာချာတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း ဖြေဆိုရ၏၊ အာချာတ်ကျမ်းလာ ဣ- အာဝုံနှင့် အ- အာဝုံတို့သည် မည်သည့်နေရာ၌ လာရမည်ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၈။ အာယ နာမတော- သုတ်မှ ဥပမာနသဒ္ဒါ အလိုက်ခံလျှင် ပြီးနိုင်ပါလျှက် ဤယူပမာနာ စ- သုတ်၌ ဥပမာနသဒ္ဒါ ထပ်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ရေးပြ၍၊ ရမိ ရန္ကော ရာဒိနော- သုတ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိအဖွင့်နှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

၉။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ရေးပြပါ။
(က) အတိသဂ္ဂမည်ပုံ၊ (ခ) ကာလေ ဝတ္တာမာနာ တီတေ ဏာဒယော- ၌ အာဒိ အရ၊
(ဂ) သေသေ သဿ နှုမာနာနာ- သုတ်၌ သက်သော ပစ္စည်း။

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။
(က) ကတ္တုဝါစကတဒ္ဓိတ်၊ (တစ်နည်းမလို) (ခ) ဝုတ္တကမ္မသာဓန။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) သ ဆသ ဝါ၊
(ခ) သာသဒိသတော တသ ရိဠော စ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) အဒုံဝန်- ထိုတောကို၊ တိမိရံဝိယ- အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့၊ ဒိသတိ- မြင်အပ်၏။ ဣတိ- ကြောင့်၊ တဒိဒံ (တံ+ ဣဒံ)ထိုတောသည်၊ တိမိရာယိတတ္တံ- တိမိရာယိတတ္တမည်၏။ တိမိရာယိတတ္တံ- အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့ မြင်အပ်သော တော။
(ခ) အနန္တဂေါစရံ- အဆုံးမရှိသော အာရုံရှိသော သမ္ဗညုတညာဏ်တော်ရှိတော်မူထသော၊ သုဂေါစရံ- နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကောင်းသောအာရုံ ရှိတော်မူထသော၊ သမ္ဘုဇ္ဈံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပဏာမျ- ရှိခိုးပြီး၍၊ ယံ အာချာတသဒ္ဒံ- အကြင်အာချာတ်ကျမ်း တည်းဟူသော သဒ္ဒါကို၊ ဝဒတော- ဆိုလတ္တံ့သော၊ မေ- ငါ၏အထံမှ၊ ဝိစိတ္တသခ်ါရ ပရိကပ္ပိတံ- ဆန်းကြယ်သော ကြိယာတို့ဖြင့် ခြုံရံအပ်သော၊ ဝိပုလံ- ပြန့်ပြော ကျယ်ဝန်းထသော၊ ဣမံ အာချာတသဒ္ဒံ- ဤအာချာတ်ကျမ်းတည်းဟူ

http://www.dhammadownload.com

သော သဒ္ဒါကို၊ အသေသတော- အကြွင်းအကျန် မရှိသောအားဖြင့်၊ သုဏာထ-နာယူ, မှတ်သား, ဆောင်ထားကြကုန်လော။

၃။ (က) သြကာသော- အဝ+ ကာသော၊
နဒျာသနော- နဒီ+ အာသနော၊
(ခ) ယံ + အနိစ္စံ- ယဒနိစ္စံ၊
ဥ+ ဒိကွတိ- ဝုဒိကွတိ၊
(ဂ) အသ-တည်၊ အသ-ဘုဝိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ-ဖြင့် အန္တိ-သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ (အသ်+ အ+ အန္တိ) လောပဠေတ္တ မကာရော-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းကိုချေ။ သမ္ဗတ္ထာ သဿာဒိ လောပေါ စ-ဖြင့် အစ အ-ကိုချေ။ ကပ်၊ သန္တိ-ပြီးဏ်။

၄။ **ဒီဃမြဲသော ရဿ-** နံ-နောင်းသော အ-ရဿ၊
မမြဲသော ရဿ- ဣ, ဥ-ရဿ၊
လုံးဝမပြုသော ရဿ- သု, ဟိ နောင်းသော အ-ရဿ။
ဟိတ်အနက် ၃-မျိုး-
တတိယာဟိတ်- ဟေတွတ္ထေ စ-သုတ်ဖြင့် ဟိတ်အနက်၌ တတိယာဝိဘတ်သက်၊
ပဉ္စမီဟိတ်- ကာရဏတ္ထေ စ-သုတ်ဖြင့် ကာရဏအနက်၌ ပဉ္စမီဝိဘတ်သက်၊
သတ္တမီဟိတ်- ကမ္မကရဏနိမိတ္တတ္ထေသု သတ္တမီ-သုတ်ဖြင့် နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ်သက်။

၅။ **ဘာသိတပုမာ-**
ဒီယာ ဇယ်ာ ယသ သောယ် ဒီယဇယော်-၌ ဒီယာ-သဒ္ဒါသည် ဣတ္ထိလိင်ကို ဟောဆဲ ဖြစ်သည်၊ ဒီယော သံသာရော-စသော ဝါကျအခိုက်တုန်းက ဒီယသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်ကို ဟောဖူးသည်၊ ဤကဲ့သို့ ယခုလက်ရှိ ဣတ္ထိလိင်ကို ဟောဆဲဖြစ်သော်လည်း ရှေးအခါက ပုလ္လိင်ကို ဟောဖူးသည်ကို ဘာသိဟပုမာဟုဆိုသည်။
ဝိဂ္ဂဟ- အမေုန ဒုတိယော ဒီယမော။
အတ္ထိ- အသ-ဓာတ်၊ တိ-ဝိဘတ်။
အာဟ- ဗြူ-ဓာတ်၊ အ (တိ) ဝိဘတ်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ စသဒ္ဒါသည် ဘတ္တာ, ဟတ္တာ-စသည်တို့၌ ဘရ-စသောဓာတ်တို့၏ ဓာတွန်ကို တ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

သင့်ရာပါဠိ-

ပုထသ ပုထုပထာမော ဝါ- သုတ်ကို ထောက်၍ ပုထု-(ပုထ) ကို ပထ-ပြု၍ အမ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် ပထမော-ပါဠိသာ သင့်သည်။

၇။ ကြိယာပုဒ်မျိုးကို ဟောတတ်သောပုဒ်ကို အာချာတ်ပုဒ်ဟုခေါ်သည်။

အာဂုံလာရာ-

ဣ- အာဂုံသည် ကွစိသဒ္ဒါလိုက်လာခြင်းကြောင့် အစ၌ ဗျည်းရှိသော သဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်ကြောင့် ဓာတ်နောင် အချို့အရာ၌ လာသည်။

အ- အာဂုံသည် ဓာတ်အဆုံး၌ သရရှိပြီးဖြစ်၍ ထပ်၍ အ-လာသဖြင့် အကျိုးမရှိသော ကြောင့် ပြယုဂ်အားလျော်စွာ ဓာတ်၏အစ၌သာ လာသည်။

၈။ တစ်ဖန်ဆိုသော ဥပမာနသဒ္ဒါသည် ကတ္တုသဒ္ဒါကို နစ်စေခြင်း အကျိုးရှိသည်။

အနက်ပေး-

ရမ္မိ- ရ အနုဗန်ရှိသော ပစ္စည်းကြောင့်၊ ရာဒိ-ရ အနုဗန် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ အန္တော-ဓာတွန်သည်၊ နော-ကျေပျောက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၉။ (က) အကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို ပြုရမှာပါလား ဟု မေးအပ်သော အမှုကိုသော်လည်းကောင်း, သတ္တဝါကို မသတ်ထိုက်-စသော ကျင့်ဝတ်ပြုခြင်းကို အမှုပြုသဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကိုသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပြုခြင်းသည် အတိသဂ္ဂ။

(ခ) ယု, မိ, တ-စသည်။

(ဂ) ဿန္တု, မာန, အာန၊ (တစ်နည်း) ဿံ, န္တု, မာန, အာန။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၂၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃- ၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါတို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ ပါဠိတို့ကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) အာချာတ်, ကိတ်အရာ၌ ကာရိယ ၅–မျိုးဖြင့် စီရင်သောသုတ်၊
(ခ) သချိုး, နာမ်, သမာသ်, တဒ္ဓိတ်, အာချာတ်, ကိတ် အရာ၌ စီရင်သောသုတ်။

၂။ အာချာတ်ကျမ်းကို မိမိဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ဆင်ခြင်မှတ်ကြလင့် ဟု ပြဆိုသော ဂါထာကို အနက်ပေးပြီး၊ "ကတ္တာမ္ဘံ ကရဏီယံ ကိစ္စံ ဘဝတာ"ကို ဘော, ဂဲ, အရဟ, ယုတ္တ, သက္ကာ, အဝဿကအနက် ၆–မျိုး ထင်စေလျက် ယောဇနာပါ။

၃။ "ယုဏ္ဍူန မနာ နနာကာ နနကာ"ကို ပုဒ်ဖြတ်ပြီး ဖော်ပြပါတို့ကို သဒ္ဒါစည်းကမ်းအရ ဝေဖန်ပြပါ။
(က) "တဏှာနံ ခယ မဗ္ဗျဂါ"၌ "တဏှာ"ကို လိင်, ဂိုဏ်း, ကာရန်ခွဲရန်၊
(ခ) "သာသတီတိ သတ္ထာ"၌ "သတ္ထာ"ကို နာမ်ရုပ် ကိတ်ရုပ်ကျဉ်းစီရင်ရန်။

၄။ "ပုထဝီ"သဒ္ဒါကို ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီ ဇကဝုစ်ဝိဘတ်တို့ဖြင့် နာမ်ရုပ်စဉ်ပြီး "သာမိကော ပုရိသေန ဂါမံ ဂါမယတိ"၌ ကတ္တား, ဂဲအမျိုးအစားတို့ကိုလည်း အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ "ကောသဇ္ဇံ"ပုဒ်၏ ပဒ, ပစ္စယ, တဒ္ဓိတနှင့် "ပရိကွာရော"ပုဒ်၏ ဓာတု, ပစ္စယ, သာဓနတို့ကို ညွှန်ပြပြီး၊ ကရ–ဓာတ်နောင် ယိရ–ပစ္စည်း, သတ္တမီဝိဘတ်, ပရဿပုဒ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ်စဉ်ပြပါ။

၆။ "ပဗ္ဗတာယတိ"၌ နာမ်ပုဒ်မှ အာချာတ်ပုဒ်သို့ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာပုံကို အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြေပြပြီး၊ "သဒ္ဒ ကုဓ စလ မဏ္ဍတ္ထ ရုစာဒီဟိ ယု"သုတ်၌ စလတ္ထ, မဏ္ဍတ္ထ အရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၇။ သချိုးအရာ၌ "စာတုဒ္ဒသီ/စတုဒ္ဒသီ"ဟု ၂–မျိုးရှိသော် သင့်ရာပါဠိကို အကြောင်းပြ ဝိနိစ္ဆယချပြီး၊ "လဒရာနံ"သုတ်လာ ဝါသဒ္ဒါ၏ သတ်မှတ်ချက်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၈။ ဂစ္ဆတိ–စသော ကြိယာပုဒ်တို့ဖြစ်ပေါ်လာရန်အတွက် လိုအပ်ချက် လက္ခဏာရပ်တို့ကို ဖော်ပြပြီး၊ "အာဏတျာသိဒ္ဓေ နတ္တကာလေ ပဗ္ဗမီ"သုတ်လာ ကာလသဒ္ဒါပို ထပ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ကံဟောအာရျာတ်ဝိဘတ်တို့ ဟောနိုင်သော ကံများကို ကောက်နတ်ဖြေဆိုပြီး၊ "ကွစိ ဓာတု" စသောသုတ်ဖြင့် ဝိပရီတအရာ၌ စီရင်ပုံနည်းစနစ်ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၁၀။ ဝိဒ-ဓာတ်စသည်သည် မည်သို့သောအကြောင်းကြောင့် မည်သည့်ဂိုဏ်းဝင်ဓာတ်ဖြစ်ရသည်ကို ပုဒ်စစ်အလို ဖြေဆိုပြီး၊ "ဝိနဝယာ" ပုဒ်၏ သာဓနအမျိုးအစားတို့ကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်း/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ကွစိ ဓာတုဝိဘတ္တိပ္ပစ္စယာနံ ဒီဃဝိပရီတာဒေသ လောပါဂမာ စ၊
(ခ) ပစ္စယာဒနိဋ္ဌာ နိပါတနာ သိဒ္ဓန္တိ- သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ ဂါထာ- (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၂။ ခ-တွင်ရှိ)
ဘဝတာ- အရှင်သည်၊ ကိစ္စ-ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ ကတ္တမ္ဘ-ကရဏီယ-ပြုခြင်း၊ ပြုရာ၏။ (ဘော) ဝါ-ပြုအပ်၏။ (ကံ) ဝါ-ပြုထိုက်၏။ (အရဟ) ဝါ-ပြုသင့်၏။ (ယုတ္တ) ဝါ-ပြုခြင်းငှါ တတ်ကောင်း၏။ (သက္က) ဝါ- မချွတ်ပြုသင့်၏။ (အဝဿက)

၃။ ယုဇ္ဇျူနံ+ အန+ အာနန+ အက+ အာနနကာ။
(က) ဣတ္ထိလိင်၊ ကညာဒိဗိုဏ်း။ အာ- ကာရန္တ။
(ခ) **နာမ်ရှစ်-** သတ္ထု-တည်၊ သိ- သက်၊ သတ္ထုပိတာဒီနမာ သိသ္မိ သိလောပေါ စ-ဖြင့် ဥ-ကို အာ-ပြု၍၊ သိ- ကိုလည်းချေ။ သတ္ထာ-ပြီး၏။
ကိတ်ရှစ်- သာသ-တည်၊ သာသ- အနသိဋ္ဌမ်၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ သာသာဒီဟိ ရတ္ထု-ဖြင့် ရတ္ထု- ပစ္စည်းသက်၊ (သာသ+ ရတ္ထု) ရမ်ိ ရန္ဟော ရာဒိနော-ဖြင့် ဓာတွန် သ- နှင့်တကွ ပစ္စည်း ရ- အနဗန်ကိုချေ။ သ- ခွင်း၊ ချေ။ ကပ်၊ နာမ်ငှဲ့၊ သိ- သက်၊ သတ္ထုပိတာဒီနမာ သိသ္မိ သိလောပေါ စ-ဖြင့် ဥ-ကို အာ-ပြု၍၊ သိ- ကိုလည်းချေ။ သတ္ထာ-ပြီး၏။

၄။ **နာမ်ရှစ်စဉ်-**
ဆဋ္ဌီ- ပုထဝိယာ၊
သတ္တမီ-ပုထဝိယာ, ပုထဝိယံ။

http://www.dhammadownload.com

ကတ္တား, ကံ အမျိုးအစား-

သာမိကော- သည် စေခိုင်းမှုကို ပြုလုပ်တတ်သောကြောင့် ဟေတု(ကာရိတ်)ကတ္တား မည်သည်။

ပုရိသေန- သည် ဂါမယတိ- ၌ ဂမု- ဓာတ်၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် ဝါ သွားမှုကို ပြုတတ်သောကြောင့် ဓာတ်ကတ္တားမည်သည်။

(တစ်နည်း) ပုရိသေန- သည် ဂါမယတိ- ဝယ် ကာရိတ် ဏယ- ပစ္စည်း၏ ကံဖြစ်သော ကြောင့် ကာရိတ်ကံမည်သည်။

ဂါမံ- သည် ဂါမယတိ- ၌ ဂမု- ဓာတ်၏ ကံဖြစ်သောကြောင့် ဝါ- သွားမှုကို ပြုအပ်သော ကြောင့် ဓာတ်ကံမည်သည်။

၅။ ကောသဇ္ဇ- ကုသီဒပုဒ်, ဏျ- ပစ္စည်း, ဘာဝတဒ္ဓိတ်။

ပရိကွာရော- ပရိရှေးရှိသော ကရ- ဓာတ်၊ ဏ- ပစ္စည်း။ ကတ္တုသာဓန၊ (ကမ္မသာဓန)

ကတ္တုရူပ်စဉ်- ကယိရာ၊ ကယိရုံ၊ ကယိရာသိ၊ ကယိရာထ၊ ကယိရာမိ၊ ကယိရာမ။

၆။ ပမ္မတ နာမ်ပုဒ်နောင် အာစာရအနက်၌ အာယ- ပစ္စည်းသက်လိုက်လျှင် ပမ္မတာယ ဓာတ်သဘောပြောင်းသွားသောကြောင့် ပမ္မတာယတိ- ဟူသော အာချာတ်ပုဒ်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာပါသည်။

စလတ္ထ- ကမ္မနော၊ ဖန္ဒနော။

မရ္ကတ္ထ- ဘူသနော။

၇။ တေသု ဝုဒ္ဓိ- စသော သုတ်ဖြင့် ဝုဒ္ဓိပြုလျှင် စာတုဒ္ဒသီ၊ ဝုဒ္ဓိမပြုလျှင် စတုဒ္ဒသီ ပါ၌ ၂- မျိုးလုံး သင့်ပါသည်။

သတ်မှတ်ချက်-

ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါ- သဒ္ဒါလိုက်လာခြင်းကြောင့် ဝီသ, တိသ- တို့၏ အဆုံး၌ အချို့ တိ- လာ၊ အခြားသောအရာ၌ တိ- မလာရ။

၈။ အာချာတ်လက္ခဏာ-

ကာလ သုံးပါးရှိခြင်း။ ပုရိသ သုံးပါးရှိခြင်း။ ကာရက သုံးပါးရှိခြင်း။ ဝုစ် နှစ်ပါးရှိခြင်း။ လိင် သုံးပါး မရှိခြင်း။ ကြိယာကို ဟောတတ်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

ကာလသဒ္ဒါ ထပ်ဆိုရကြောင်း- (ကရင် နံပါတ် ၈-တွင်ရှု)

၉။ ကံဟောအာချာတ်သည် ဧကကမ္မကဓာတ်၌ ထိုကံကို ဟောဏ်။ ဒွိကမ္မကဓာတ်၌ နီ-စသော ဓာတ်တို့၏ ပဓာနကံကို ဟောဏ်။ ဒုဟ-စသော ဓာတ်တို့၏ အပဓာနကံကို ဟောဏ်။ ကာရိတ်ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်အံ့ ကာရိတ်ကံကို ဟောဏ်။

ဝိပရီတ စီရင်ပုံ-

နာ-ပစ္စည်းကြောင့် ကိယာဒိဓာတ်တို့၏ ရဿပြုခြင်း။ သံယုဂ်ကြောင့် အခြားသော ဒါ, ဌာ, ဓာ-စသော ဓာတ်တို့၏ ရဿပြုခြင်း။ အာ, ဤ, ဦ, မှာ, ဿာ-ဝိဘတ်တို့၏ ရဿပြုခြင်းတို့သည် ဒီဃမှ ရဿ ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့တည်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် စုံလင်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) ကိတကပ္ပ- ကံပုဒ်၏ အဆုံး၌လာသော နု- အက္ခရာကို နိဂ္ဂဟိတ်ပြုသောသုတ်၊
(ခ) ဥဏာဒိကပ္ပ- ကံအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်လတ်သော် ကတ္တားအနက်၌
က- အနုဘာန်ရှိသော တ- ပစ္စည်းသက်သောသုတ်။

၂။ "သဒ္ဒါပိုက နက်ပိုပြ မိန့်ဟကျမ်းဆရာ" ဟူသော စကားအရ ကာ ပွတ္ထေသုစ- သုတ်၌ <u>သု- ဝိဘတ်သဒ္ဒါပိုဖြင့်ပြသောပါဠိ</u> နှင့် တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းအဆုံးရှိသောပုဒ် သမာသ်ပုဒ်, ကိတ်ပစ္စည်းအဆုံးရှိသောပုဒ်တို့ကို နာမ်ကဲ့သို့မှတ်ပါဟု ညွှန်ပြသောသုတ်၏ <u>ဝုတ္တိပါဠိမျှ ကိုသာ</u> အနက်မှန်မှန် ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ (က) အပွမာဒေါ အမတं ပဒ-ကို ပဒဿေဒပြု၍ (ခ) ဂဟသ + ဥပဓသ-ကို ပဒသန္ဓိ ပြုပြီး (ဂ) ကုဇ္ဇန္တိ-ကို အာချာတ်ရှပ်ကျဉ်း တွက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ လောပဠုတတြာကာရော- သုတ်၌ တတြာကာရောဟူသော ယောဂဝိဘာဂ၏ အကျိုး ကို ရှ-နှင့်အညီ ဖော်ပြ၍၊ သော-ကို သိ+ သြ-ဟု သာမန်ဖွင့်ဆိုထားပါလျက် သိ-

http://www.dhammadownload.com

အရ ဝိဘတ်ကို ယူရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရှုပသိဒ္ဓိ ဖွင့်ဆိုသည့်အတိုင်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ပုလ္လိင် သမ္ဘ–သဒ္ဒါနှင့် ပုလ္လိင် ပုဗ္ဗ–သဒ္ဒါတို့နှောင် ပထမာယောဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သော ရုပ်များကို ဖော်ပြ၍ မည်တိပွယောဂေ–အရ ဒိဝါဒိမနဓာတ်၏ အယှဉ်၌ သမ္ဘဒါန်ဖြစ်နိုင်ရန် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါတို့ကို အပိုအလိုမရှိ ဖော်ပြပြီးလျင်၊ ဣတ္ထိယံဘာသိတပုမိတ္ထီ ပုမာဝစေ–သုတ်ဖြင့် စီရင်ရာ သမာသ်ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အာတ္တဗ္ဗသုတ်၌ စ–သဒ္ဒါ၏ အနက်နှင့် ရိ–အက္ခရာလာရာဌာနကို ဖော်ပြ၍ တေသုဝုဒ္ဓိ (ပ) ဒေသာ စ–သုတ်ကြီးဖြင့် ပြဆိုအပ်သော အာဒိဝုဒ္ဓိ၊ အာဒိလောပ၊ အာဒိဂမ၊ အာဒိဝိကာရ၊ အာဒိဝိပရိတ ပုံစံတို့ကိုလည်း တစ်ခုစီမျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၇။ "နာမ်ပုဒ်နှောင်တွင် ပစ္စည်းဝင် နာမ်ပင်မလွဲ ဓာတ်ဖြစ်မြဲ"ဟူသည်နှင့်အညီ နာမ်ပုဒ်၏ ဓာတ်ဖြစ်ရပုံကို ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ သိယာ–၌ ဓာတ်ကိုယူ၍ ဝတ္တမာန်ပရသပုဒ် ဥတ္တမပုရိသ ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သော ရုပ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အာဏတျာသိဒ္ဓေနုတ္တကာလေ ပဋ္ဌမီ–သုတ်၌ အနုတ္တကာလ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိ ဆရာပြဆိုသည့်အတိုင်း ပြည့်စုံစွာရေး၍ (က) အဒကွ–ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း+ ဝိဘတ်၊ (ခ) မလ္လော၊ အန္ဓကော–တို့ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ဝေဘန်ပြခဲ့ပါ။

၉။ သညာယမ နှ–သုတ်ဖြင့် နှ–အက္ခရာလာရာဌာနကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ နှ– အက္ခရာလာချိန်ကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ ကတ္တုကရဏပဒေသေသု စ–သုတ်၌ ပဒေသ ဟူသည် အဘယ်ကို ဆိုလိုပါသနည်း ရှင်းလင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြယုဂ်နှင့်တကွ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) အနေကတ္ထတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဟေတုကမ္မသာဓန။

၈။ ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့(အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) နှ နိဂ္ဂဟီတံ ပဒန္တေ၊
(ခ) ကမ္မနိ ဒုတိယာယ ဣတ္ထာ–သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဗဟုဝစနဂ္ဂဟဏ်–ဗဟုဝုစ် သုသဒ္ဒါသည်၊ ကိမတ္ထံ– နည်း? အနပ္ပကတ္ထေသုပိ– အပ္ပက မဟုတ်သော အနက်တို့၌လည်း။ ကုဏ္ဍတိ– ကုဟူသော၊ ဇတသ– ၏။ ကွစိ– ၌၊ ကာ– ကာ– ပြုသည်၊ ဟောတိ– ဖြစ်၏။

တဝေ တုန တွာန တွာဒိ ပစ္စယန္တေ– တဝေ,တုန,တွာန,တွာ– အစရှိကုန်သော ပစ္စည်း အဆုံးရှိသော သဒ္ဒါတို့ကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ– ကြဉ်၍၊ တဒ္ဒိတ သမာသကိတက ဏ္ဍစ္ဆေဝမန္တာ– တဒ္ဒိတ်, သမာသ, ကိတ်ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သော၊ သဒ္ဒါ– သဒ္ဒါတို့ကို၊ နာမ်ဝ– နာမ်ကို ကဲ့သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ– မှတ်ထိုက်ကုန်၏။

၃။ (က) အပ္ပမာဒေါ+ အမတံ+ ပဒံ၊ (ခ) ဂဟသုပဓသ၊

(ဂ) ကရ– တည်၊ ကရ– ကရဏေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ– ကိုချေ။ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ– ဖြင့် အန္တိ– ဝိဘတ်သက်၊ တနာဒိတော သြ ယိရာ– ဖြင့် သြ– ပစ္စည်း သက်၊ (ကရ်+ သြ+ အန္တိ) ဥတ္တမောကာရော– ဖြင့် သြ– ကို ဥ– ပြု။ ကရသာ ကာရော စ– ဖြင့် က– ၏အစိတ် အ– ကို ဥ– ပြု။ (ကုရ်+ ဥ+ အန္တိ) ဥ– ကို လ– အမည်မှည့်၊ ယဝကာရာ စ– ဖြင့် လ– မည်သော ဥ– ကို ဝ– ပြု။ ကွစိ ဓာတု– စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဓာတွန် ရ– ကိုချေ။ ဝ, အ– သို့ကပ်၊ ဝ– ၏ သဒ်သဒ္ဒေဘော် ဝ– လာ၊ ဒေါ်ဝသ စ– ၌ စ– ဖြင့် ဝ– ကို ဗ– ပြု။ ကဗ္ဗန္တိ– ပြီး၏။

၄။ တတြာကာရောဟူသော ယောဂဝိဘာဂသည် တဒမိနာပိ– စသည်၌ နိဂ္ဂဟီတ်နောင် သရကျေရာဝယ် အ– လာရခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

သီ– အရ ဝိဘတ်ကို ယူရကြောင်း–

ဝိဘတ်၏ ကာရိယကို စီရင်ရာလည်းဖြစ်, တတော စ ဝိဘတ္တိယော– မှ ဝိဘတ္တိသဒ္ဒါ လည်း လိုက်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သီ– အရ ဝိဘတ်ကို ယူရသည်။

၅။ သဗ္ဗ သဒ္ဒါ– သဗ္ဗေ၊

ပုဗ္ဗ သဒ္ဒါ– ပုဗ္ဗာ, ပုဗ္ဗေ၊

ပြည့်စုံရမည် အင်္ဂါ–

၁။ မည်တိပ္ပယောဂဖြစ်ခြင်း။

၂။ အနာဒရဖြစ်ခြင်း။

၃။ အပ္ပါဏိနိုဖြစ်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

စီရင်ရာ သမာသ်-

အထက်၌ ကမ္မဓာရယသည်ပြေ စ-ဟု ဆိုလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်၌ စီရင်သည်။

၆။ စသဒ္ဒါသည် ရိ-အာဝုံကို ဆည်းခြင်းအနက်ရှိသည်။

ရိ-လာရာ ဌာန- (ကရင် နံပါတ် ၇-တွင်ရှု)

အာဒိလောပ- တာလီသံ။

အာဒိအာဂမ- ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။

အာဒိဝိကာရ- အာရိသုံ့။

အာဒိဝိပရိတ- ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။

၇။ ပဗ္ဗတ နာမ်ပုဒ်နောင် အာယ-ပစ္စည်းသည် ဝင်လျှင် ပဗ္ဗတ နာမ်ပုဒ်သည်ပင် ပဗ္ဗတာယ-ဟုဓာတ်ဖြစ် သွားသည်။

ပြီးနိုင်သော ရှစ်-

အမှိ, အသ္မိ၊ အမှ, အသ္မ။

၈။ အနီး၌ ဆိုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကာလသည် အနုတ္တကာလမည်သည်။

(တစ်နည်း) ပစ္စုပ္ပန်, အတီတ်, အနာဂတ်ဟု မသုံးသပ်မူ၍ ဆိုအပ်သော အနာမဋ္ဌ ကာလသည် အနုတ္တကာလမည်၏။

(က) ဒိသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း။ အ-ဝိဘတ်။

(ခ) မလ္လော- မထ-ဓာတ်၊ လ-ပစ္စည်း။

အန္ဓကော- အမ-ဓာတ်၊ က-ပစ္စည်း။

၉။ **နု လာရာ ဌာန-** (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၉-ရှု)

နု လာချိန်- သမာသ်စပ်ပြီး၍ အနီးပုဒ်၌ ဝိဘတ်ချေပြီးမှသာ လာရသည်။

ပဒေသ- ပဒေသဟူသည် အဓိကရဏသာဓန (ကာရက) ပင်တည်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်စုံလင်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။
(က) သမ္မာ ဗုဒ္ဓတိတိ သမ္ဘောဓော-ဝါကျလာ သမ္ဘောဓော-၌ ပစ္စယဝိဓိသုတ်၊
(ခ) စာရိတ္တံ-၌ ပစ္စယဝိဓိသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ သုတ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) တထာ ကတ္တာရိစ၊ (ခ) အညေသု စ၊
(ဂ) တေ ကိစ္စာ၊ (ဃ) ဂဟသ္သ ပဓေသေဝါ။
(င) ယာဏ လာဏာ။

၃။ သတံ သဒ္ဒမ္ဘမညာယ-ဝါကျ၌ သဒ္ဒမ္ဘမညာယကို သန္ဓိရုပ်ကျင်း၊ သတံ-ကို နာမ်ရုပ်ကျင်း တွက်ပြ၍ တွာလောပအပါဒါန် ဖြစ်ရာဌာနတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါ (က-ခ)တို့ကို သမာသ်အမည်၊ (ဂ-ဃ)တို့ကို တဒ္ဓိတ်အမည်ပေး၍ အတော ဏိ ဝါ-သုတ်၌ ဝါသဒ္ဒါ၏ အကျိုးကိုလည်း ပြယုဂ်ထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။
(က) သီလပညာ၊ (ခ) တစ်ညဉ့်ပတ်လုံးတင့်တယ်သည်၊ (ဂ) အဆုံး၌ဖြစ်သည်၊
(ဃ) လူတို့၏ အပေါင်း။

၅။ သဗ္ဗေသမေကာဘိဓာနေ ပရောပုရိသော-၌ ဧကာဘိဓာနေအရကို ကောက်ပြ၍ မယာ ဣဒ္ဓေတေ ဗုဒ္ဓေါ-ဝါကျ၌ အမှ သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ပါလျက် ပထမပုရိသ သက်ရောက်ရာ-ကို ရှင်းပြပါ။

၆။ ဇိနော ဇနံ ဗုဒ္ဓေတူတိ ဇိနဗုဒ္ဓိ-ဝါကျလာ ဗုဒ္ဓေတု-ကို အာချာတ်ရုပ်ကျင်းတွက်ပြ၍ (က) ဥဒဓိ၊ (ခ) ဟသိတံ၊ (ဂ) ရတ္တော-တို့ကိုလည်း ဓာတ်+ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြပါ။

၇။ ဣကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမှိ-သုတ်ဖြင့် အသဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်နောင်းတိုင်း ဣ-လာနိုင်ပါသလော ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြ၍၊ အသဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ လောပဇ္ဇောတ္တာ မကာရော-သုတ်၌ အကာရော အရကို အကြောင်းပြု၍ ကောက်ပြပြီး လျှင်၊ သော မဝ္ဌ ရုန္ဓတိ-ဝါကျ၌ ဝုဒ္ဓိ မရောက်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၉။ ပေသာတိသဂ္ဂပတ္တာကာလေသု ကိစ္စာ-ဟူသောသုတ်၌ ပေသ, အတိသဂ္ဂ, ပတ္တာကာလ တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပါ။

၁၀။ (က) အတ္တာနောပုဒ်၊ (ခ) ဘာဝသာဓနတို့၏ သဘောသွားကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာ အတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ဝိသ ရုဇ ပဒါဒိတော ဏ၊

(ခ) ဝဒါဒီဟိ ဏိတ္တော ဂဏော-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (သုတ်နက် ထင်ရှားပြီ)

၃။ **သန္ဓီရှုပ်ကျဉ်း-** သဒ္ဒမ္ပံ+ အညာယ-တည်၊ မဒါသရေ-ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကို မ-ပြု၊ သဒ္ဒမ္ပမညာယ-ပြီး၏။

နာမ်ရှုပ်ကျဉ်း- သန္တ-တည်၊ နံ-သက်၊ သေသေသု ဋ္ဌ၀-ဖြင့် ဋ္ဌ-ကို ဋ္ဌ-ငဲ့၊ နံမှိ တံ ဝါ-ဖြင့် နံ-ဝိဘတ်နှင့်တကွ ဋ္ဌ-ကို တံ-ပြု၊ သတံ-ပြီး၏။

တွာလောပ အပါဒါန် ဌာန- ကံအရာ, အဓိကရဏအရာ။

၄။ (က) ဒွန်သမာသ်၊ (ခ) ဒုတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်၊

(ဂ) ဏတတဒ္ဓိတ်၊ (ဃ) သမူဟတဒ္ဓိတ်။

ဝါသဒ္ဓါ၏ အကျိုး-

ဝါသဒ္ဓါသည် သကျပုတ္တိကော စသည်၌ ဏိက-ပစ္စည်း သက်ရခြင်း။ အာဒိစ္စော စသည် ၌ ဏျ-ပစ္စည်း သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၅။ ကာလတူ တစ်ပေါင်းတည်း ဆိုခြင်းကို ဧကဘိဓာနဟု ဆိုသည်။

ပထမပုရိသ် သက်ရခြင်း အကြောင်း-

မယာ ဣဒ္ဓတေ ဗုဒ္ဓေါ-၌ အမှ-သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်သော်လည်း အမှ-သဒ္ဒါနှင့် တုလျာဓိကရ

http://www.dhammadownload.com

ဏ မဖြစ် ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသော နာမသဒ္ဒါနှင့်သာ တုလျှာဓိကရဏဖြစ်သောကြောင့် ပထမ ပုရိသ်သာ သက်ရသည်။

၆။ **အာချာတ်ရှစ်-** ဗုဓ-တည်၊ ဗုဓ-ဉာဏော၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ အာဏတျာသိဒ္ဓေ နုတ္တကာလေ ပဌမီ-ဖြင့် တု-သက်၊ ဒိဝါဒိ ယော-ဖြင့် ယ-ပစ္စည်း သက်၊ (ဗုဓ်+ယ+တု) တထာ ကတ္တရိ စ-ဖြင့် ဓာတွန်နှင့်တကွ ယ-ကို ဗျ-ပြု။ ဗျ-၏ အသဒ်သဒ္ဒေဘော် ဇ-လာ၊ ဗုဒ္ဓတု-ပြီး၏။

(က) ဥဒက သဒ္ဒါ့ပပဒ ဓာ-ဓာတ်၊ ဏ-ပစ္စည်း။

(ခ) ဟသ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။

(ဂ) ရန္ဓ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။

၇။ ကွစိ သဒ္ဒါလိုက်လာခြင်းကြောင့် အစဉ် ဗျည်းရှိသော အသဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်နောင်းရာ အချိုရာဌ်သာ ဏ-လာရပါသည်။

ဝိဘတ်နှင့် အကြောင်း-

ဟိယျတ္တနီ သတ္တမီ ပဌမီ ဝတ္တမာနာ သဗ္ဗဓာတုကံ-သုတ်ဖြင့် ဟိယျတ္တနီ-စသော ဝိဘတ် ၄-သွယ်ကို သဗ္ဗဓာတ်အမည်မှည့်ထားခြင်းကြောင့် ပ, အဓိ, ဘ, ကာ-ဟူသော ဝိဘတ် ၄-သွယ်သည် အသဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်မည်သည်။

၈။ ဝိကရဏပစ္စည်း၏ ကာရိယကို စီရင်ရာဖြစ်သောကြောင့် အကာရော အရ ဝိကရဏ အ-ပစ္စည်းကို ယူရမည်။

ဝုဒ္ဓိ မရောက်ရခြင်း အကြောင်း- သံယုဂ်နောင်းသောကြောင့် ဝုဒ္ဓိ မရောက်ရပါ။

၉။ **ပေသ-** အရှင်သည် ဤကိစ္စကို ပြုရမည်၊ ဝါ-ပြုလောဟု စေခိုင်း, တိုက်တွန်းခြင်း။

အတိသဋ္ဌ- အကျွန်ုပ်သည် ဤအမှုကို ပြုရမှာပါလားဟု မေးအပ်သော အမှုကို သော်လည်းကောင်း။ သတ္တဝါကို မသတ်ထိုက် စသော ကျင့်ဝတ် ပြုခြင်းကို အမှုပြုသဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကိုသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပြုခြင်း။

ပတ္တကာလ- မိမိ၏ ကိစ္စပြုချိန်ကို အမှတ်တမဲ့ မပြုဘဲနေသူအား အချိန်ကို ပြောကြားခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၀။ ပတမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဒါကြီးဘာသာ

၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ဥဏှာဒ်ကျမ်းလာ အနုဗန်ပါသည့် ပစ္စည်း ၂-မျိုးသက်သော သုတ်ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ (က) သေသတော လောပံ ဂသိပိ-သုတ်ကို ပဠွပဒကြံ့လျက်လည်းကောင်း။ (ခ) ရုဓာ ဒိတော နိဂ္ဂဟီတ ပုဗ္ဗဠ-သုတ်ကို စတုပ္ပဒကြံ့လျက်လည်းကောင်း ကျကျနန အနက် ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ယထာ + ဇဝ-ကို ဖြစ်သင့်သမျှ ပဒသန္ဓိပြုပြု၍၊ သတ္တမီယတ္ထော-ကို သန္ဓိရှစ်ကျဉ်း ၂-နည်း တွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဝုဏ္ဏဝန္တ-သဒ္ဒါနောင် ဣတ္ထိဇောတကပစ္စည်းသက်၍ သတ္တမီ ဝိဘတ်ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အယော ရဿမေကဝစနယောသွပိ စ-သုတ်၌ ဧကဝစန-အရကို သုတ်အထောက်ပြ လျက် လိင်အားလျော်စွာ ခွဲခြားကောက်ပြ၍၊ ဣမ-သဒ္ဒါနောင် သ္မာ, သ္မိ-ဝိဘတ်တို့ဖြင့် "အမှာ, အမှိ"ဟု ရှင်ရှိနိုင်/ မရှိနိုင်ကို သဒ္ဒယုတ္တိသွင်း၍ ဖြေရှင်းပြီးလျှင်၊ "အဿဝနတာ ဧမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ"ဝယ် ဧမ္မဿ-၌ ဝိဘတ္တိတ္ထ, ဝိဘတ္တိဝိမိသုတ်တို့ကို ဖြစ်သင့်သမျှ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဒွန်သမာသ်တွဲစပ်ရာ၌ "သမဏော စ ဗြာဟ္မဏော စ သမဏဗြာဟ္မဏော"ဟု ဝိဂ္ဂဟ ပြုနိုင်/ မပြုနိုင် အကြောင်းသွင်း ဖြေရှင်း၍၊ ယခုနှစ် ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကျင်းပနေသော တပေါင်းအမည်ကို ဟောသောပုဒ်ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂဟပြုပြုပြီးလျှင်၊ ပဒသော-ကို နာမ်ရှစ်, တဒ္ဓိတ်ရှစ် အကျဉ်းစီရင်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အာယ နာမတော ကတ္တုဝုပမာနာဒါစာရေ-၌ နာမ-အရကို ကစ္စည်းကျမ်းလာ ပုံစံတို့ကို ရှု၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ "အဇပါလော အဇံ ဂါမံ နေတိ"ကို သဒ္ဒါနည်းမှန်ကန်စွာ ကမ္ဘ ဝါကျ ပြောင်းလဲရေးသား၍ ဝုတ္တံကံပုဒ်ကို ညွှန်ပြကာ၊ သဗ္ဗတော ဏ္ဍုတ္ထာဝီ ဝါ-သုတ်ဖြင့်

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မာဒိဓာတ်, အကမ္မာဒိဓာတ်တို့နောင် အ-ပစ္စည်းသက်ရာ၌ သာဓနထူးခြားချက်ကို လည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆामိ"ကို "ဗုဒ္ဓမ် သရဏမ် ဂစ္ဆामိ"ဟု ပြောင်းလဲရေးသားလျှင် သဒ္ဒါစည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိ/ မရှိ ရှင်းပြ၍၊ ဥတ္တံ သနာသု-သုတ်၌ (က) ဥတ္တံ-ဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသ၊ (ခ) ဥတ္တံ-ဟူသော ယောဂပိဘာဂတို့၏ အကျိုးတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ "ဒေဝဒတ္တသ ဂုရုကုလံ"ပြယုဂ်၌ သာပေက္ခဖြစ်ပါလျက် သမာသ်ဖြစ်နိုင်ပုံကို ရှင်းပြ၍၊ သကတ်အနက်၌ သက်နိုင်သော တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတို့ကို ပုံစံတစ်ခုစီနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ "တွံ အာသိ၊ ဣဒါနိ ပုရိသော အာဟ"တို့၌ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အာချာတ်ရုပ်ကျည်း စီရင်၍၊ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်၌ ဝိပရီတ-အရနှင့် ဣယတမကိမေသာန-စသောသုတ်၌ ဝုဏ-အရတို့ကိုလည်း ရှုဆရာအလိုကျ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဆိုရိုးကျ ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ဘာဝပါစကတဒ္ဓိတ်၊ (ခ) ဘာဝသာဓန။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ၊ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ ဘဝိဿတိ ဂမာဒီဟိ ဏီ ယိဏ်-သုတ်ဆိုင်ရာကို ရေးလေ။

၂။ (က) (သေသတော+ လောပ်+ ဂ+ သိ+ အပိ) သေသတော-သိ, သော, သျာ စ-စ သောသုတ်တို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော လိင်တို့မှ ကြွင်းသော လိင်တို့မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော၊ ဂ-အာလုပ် သိ-သည်လည်းကောင်း။ သိပိ-လိင်ကို သိ-သည်လည်းကောင်း။ လောပ်-ကျေပျောက်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတေ-ရောက်၏။
(ခ) (ရုဓာဒိတော+ နိဂ္ဂဟီတံ+ ပုဗ္ဗံ+ စ) ကတ္တာရိ-ကတ္တားအနက်၌၊ ဝိဟိတေသု-သက်အပ်, စီရင်အပ်သော ဝိဘတ်, ပစ္စည်းတို့ကြောင့်၊ ရုဓာဒိတော-ရုဓအစရှိသောဓာတ်အပေါင်းမှ၊ ပရေ-နောက်၌၊ အ- အ-ပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ နိဂ္ဂဟီတဿ-နိဂ္ဂဟီတ်သည်လည်း။ ပုဗ္ဗံ-ရှေ့ ဖြစ်၍၊ အာဂမော-လာသည်၊ ဟောတိ-၏။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ယထာ+ ဧဝ- ယထရိဝ၊ ယထေဝ။

သန္ဓိရูပ်ဗျည်း- သတ္တာမီ+ အတ္ထေ-ဟုပုဒ်ဖြတ်၊ မ-ခွင်း ဤ-ကြောင်း။ ဤ အမည်မှည့်၊ ဤလာနမိယုဝါသရေ ဝါ-ဖြင့် ဤ-ကို ဣယ-ပြု။ ကပ်၊ သတ္တာမိယတ္ထေ-ပြီး၏။

(တစ်နည်း) သတ္တာမိယ်+ အတ္ထေ-ဟုပုဒ်ဖြတ်၊ ကွစိ လောပ်-ဖြင့် နိဂ္ဂဟီတ်ကိုချေ၊ ယ-ခွင်း။ ချေ၊ ကပ်၊ သတ္တာမိယတ္ထေ-ပြီး၏။

(တစ်နည်း) သတ္တာမီ+ အတ္ထေ-ဟုပုဒ်ဖြတ်၊ ယဝမဒန-စသောသုတ်ဖြင့် ယ-လာ၊ ရဿ-သုတ်ဖြင့် ဣ-ရဿပြု၊ သတ္တာမိယတ္ထေ-ပြီး၏။

နာမပဒမာလာ-

ဝုဏ္ဏတိယာ, ဝုဏ္ဏတိယ်, ဝုဏ္ဏတ္ထိယာ, ဝုဏ္ဏတ္ထိယ်၊ ဝုဏ္ဏတိသု, ဝုဏ္ဏတ္ထိသု။

၄။ နဿိသ္မိမ နပုံသကာနိ-သုတ်ကိုထောက်၍ ဣတ္ထိလိင်, ပုလ္လိင် သိ-မှ တစ်ပါးသော ဧကဝုစ်ဝိဘတ်။

(တစ်နည်း) နဿိသ္မိမ နပုံသကာနိ၊ ဗျလပါ ရဿ-သုတ်တို့ကိုထောက်၍ ဣတ္ထိလိင်, ပုလ္လိင် သိ-နှင့် ဗျလပတို့မှ နောက်ဖြစ်သော ဂ-သိ-မှ တစ်ပါးသော ဧကဝုစ်ဝိဘတ်။

အမှာ, အမှိ-ဟု ရูပ်ရှိနိုင်/ မရှိနိုင်-

နဿ တိမေဟိ ကတာကာရေဟိ-သုတ်ကိုထောက်၍ အ-ပြုထားသော ဣမ-သဒ္ဒါနောင် သ္မာ, သ္မိ-ကို မှာ, မှိ-မပြုရသောကြောင့် အမှာ, အမှိ-ဟု ရูပ်မရှိနိုင်။

ဝိဘတ္တိဏ္ဍနှင့် ဝိဘတ္တိဝိမိသုတ်-

ဧမ္မသ-ကို အသ္သဝနာ-၌ စပ်ခိုက် ဒုတိယာပဋ္ဌမိနဋ္ဌ-သုတ်ဖြင့် ဒုတိယာကံအနက်။ ဧမ္မသ-ကို ပရိဟာယန္တိ-၌ စပ်ခိုက် ဒုတိယာပဋ္ဌမိနဋ္ဌ-သုတ်ဖြင့် ပဋ္ဌမိအနက်။

၅။ သမဏ, ဗြာဟ္မဏနှစ်ပုဒ်တွင် သမဏပုဒ်က အမြတ်အနက်ဟော၍ အမြတ်ဟောပုဒ်ကို ရှေ့ကထားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သမဏော စ ဗြာဟ္မဏော စ သမဏဗြာဟ္မဏာ-ဟု ဝိဂ္ဂဟ ပြုနိုင်ပါသည်။

ဝိဂ္ဂဟ- ဖဂ္ဂုနိယာ နိယုတ္တော မာသော ဖဂ္ဂုနော။ (တပေါင်းလ)

နာမ်ရูပ်-

ပဒ-တည်၊ နာ-သက်၊ သော ဝါ-သုတ်ဖြင့် နာ-ကို သော-ပြု၊ ပဒသော-ပြီး၏။

တဒ္ဓိတ်ရูပ်-

ပဒ+ ဝိဘာဂ-တည်၊ နာမ်ရูပ်စီရင်၍ ပဒေန ဝိဘာဂေန-ဟူသောအနက်၌ ဝိဘာဂေဓာ

http://www.dhammadownload.com

စ-သုတ်၌ စ-သဒ္ဒါဖြင့် သော-ပစ္စည်းသက်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-သုတ်၌ တေသံသဒ္ဒါဖြင့် တဒ္ဓိတ်ဝိဘတ်နှင့် ဝိဘာဂပုဒ်တို့ကို ချေ။ ပကတိစသ သရန္တသ-ဖြင့် ပဒ-ဟု ပကတိပြု၊ နာမ်ငဲ့၊ နာ-သက်၊ သမ္ဘာသမာဝုသော-စသော သုတ်ဖြင့် နာ-ကို ချေ။ ပဒသော-ပြီး၏။

၆။ နာမ အရ- ပဗ္ဗတ, သမုဒ္ဒ, စိစ္စိဋ္ဌ-စသော နာမ်ပုဒ်တို့ကိုယူ။
ကမ္မဝါကျ- အဇပါလေန အဇော ဂါမံ နီယတေ (နီယျတေ)။
ဝုတ္တကံပုဒ်- ပဓာနကံဖြစ်သော အဇော-ဖြစ်သည်။
သာဓနထူးခြားချက်- ကမ္မာဒီဓာတ်နောင် ကတ္တုသာဓန၊ အကမ္မာဒီဓာတ်နောင် ယသ္မာ ဒပေတိ ဘယမာဒတ္တေ ဝါ-သုတ်၌ ဘယသဒ္ဒါကိုထောက်၍ ကတ္တုသာဓနနှင့် တကွ သာဓနအားလုံး။

၇။ မဒါ သရေ-သုတ်၌ မဒါဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ဗျည်းနောင်းရာ၌လည်း နိဂ္ဂဟီတ်ကို မ-ပြုနိုင်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓမ် သရဏမ် ဂစ္ဆာမိ-ဟု ပြောင်းလဲရေးသားလျှင် သဒ္ဒါစည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိပါသည်။
(က) ဥတ္တံဟူသော ဘာဝနိဒ္ဒေသသည် ဗြဟ္မသ-စသော အချို့အရာ၌ ဥ-မပြုရဟု သိစေခြင်း အကျိုးရှိသည်။
(ခ) ဥတ္တံဟူသော ယောဂဝိဘာဂသည် ဗြဟ္မုနံ-၌ နံ-ကြောင့်လည်း ဥ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၈။ ဂုရုသဒ္ဒါသည် ဒေဝဒတ္တသ သဒ္ဒါကို ငဲ့ကြားသော်လည်း ဂုရုကုလ-ဟု သမာသ်ပြီးသော အခါ ဂုရုနော ကုလ ဟူသော ဝါကျ၌ကဲ့သို့ ဒေဝဒတ္တသ သဒ္ဒါကို ဂုရုသဒ္ဒါ၌ စပ်ရခြင်းတည်းဟူသော အနက်ကို သိစေတတ်သောကြောင့် ဂုရုကုလ-ဟု သမာသ်ဖြစ်နိုင်သည်။
သကတ်အနက်၌ သက်သော တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းနှင့် ပုံစံ-
တာ- ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ၊
မယ- ဒါနမေဝ ဒါနမယံ၊
ဏျ- ကရဏာယေဝ ကာရုဏ်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ **အာသီ**-ကို အသ-တည်၊ အသ-ဘုဝိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ၊ သမီ ပေဖွတနီ-ဖြင့် ဣ-သက်၊ အကာရာဂမော-စသော သုတ်ဖြင့် အစဋ္ဌ အ-လာ၊ (အသ်+ ဣ) ရှေ့ အ-သရကိုချေ နောက် အ-သရကို အာ-ဒီယပြု၊ ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဣ-ကို ဣ-ရသပြု၊ ကပ်၊ အာသီ-ပြီး၏။

အာဟ-ကို ဗြူ-တည်၊ ဗြူ-ဝိယတ္တိယ် ဝါစာယ်၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘတ်သက်၊ (ဗြူ+ တိ) ကွစိ ဓာတု-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဗြူ-ကို အာဟ-ပြု၍ တိ-ကို အ-ပြု၊ ကပ်၊ အာဟ-ပြီး၏။

ဝိပရိတ အရ- ဒီယ၏ ရသဖောက်ပြန်ခြင်း။

ဝုဏ္ဏ အရ- ဒိသ-ဓာတ်၏ ဝိသေသနဖြစ်ကုန်သော ဣမ, ယ, တ, အမှ, ကိ, ဧတ, သမာန-ဟူသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်များ။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့၏ ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ပါဠိကုန်စင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ဘော, ကံ-အနက်တို့၌ ဏျ-ပစ္စည်းသက်သောသုတ်၊

(ခ) မထ-ဓာတ်၏ ထ-အက္ခရာကို လ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်မှန် သမ္ဗန်ပြပါ။

(က) ယဒ္ဓာဒီနံ ဝါ၊ (ခ) တိသ ဘ္ဘိတ္တံ၊ (ဂ) ရမ္မိ ရန္ဓော ရာဒိနော။

၃။ (က) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ အနုဒ္ဒမာသံ-ကို ပုဒ်ဖြတ်၍၊ (ခ) ဝိဥ္ဉာဏ်၊ သံယတော-ကို ပုဒ်စပ်ပြီးလျှင်၊ (ဂ) ရူပါနိ-ကိုနာမ်ရုပ်ကျဉ်းတွက်၍၊ နဒ-သဒ္ဒါကို ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပဠာ, ပဠေ-ဟု ရုပ်ရှိသင့်/မရှိသင့် ကစ္စည်းသုတ်ထောက်ပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ နေတာဟိ သို့ မာယယာ-သုတ်ဖြင့် တားမြစ်သောသုတ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ကာရကမဖ္ဖ-ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြပြီးလျှင်၊ မဇ္ဈိတ, ဥဿုက္ကသဒ္ဒါ တို့၏ အနက်တို့ကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ တူရိယင်ပြယုဂ် ပုံစံတို့ကို ထုတ်ပြ၍ သုဂန္ဓိ-ကို သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ, ဂန္ဓိကော-ကို တဒ္ဓိတ် ဝိဂ္ဂဟပြု၍ အမည်လည်းပေးပြခဲ့ပါ။

၇။ သန္ဓိဒ္ဒေဘော်နှင့် အာချာတ်ဒ္ဒေဘော်တို့၏ အထူးကိုရေးပြီးလျှင်၊ ဣကာရာဂမော အ သဗ္ဗဓာတုကမ္မ သုတ်ဖြင့် ဣ-လာရမည့်ဝိဘာတ်တို့ကို ရူပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ဉာသ ဏ ဏ နာ-သုတ်၌ လိုက်လာသော ဝါ-သဒ္ဒါဖြင့် သိစေအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကို ရူပသိဒ္ဓိအလိုက္ခ ရေးခဲ့ပါ။

၉။ ရဟာဒိတော ဏ-သုတ်၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူရမည့်ဓာတ်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ (က)ကမ္မ၊ (ခ) ကိစ္စ တို့ကို ဓာတု+ ပစ္စယ-ဝေဘန်ပြပါ။

၁၀။ အကမ္မက-စသော ဓာတ်နှစ်ပါး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြယုဂ်ပုံစံနှင့်တကွ ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအ တိုင်း ရေးခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ကိတ် ဏျာ စ-သုတ်၊

(ခ) မထိသ ထသ လော စ-သုတ်ဆိုင်ရာကို ရေးလေ။

၂။ (သုတ်နက် ထင်ရှားပြီ။)

၃။ (က) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ- ဗုဒ္ဓ+ အနုဿတိ၊

အန္ဓဒ္ဓမာသ်- အန+ အဒ္ဓမာသ်။

(ခ) ဝိဉ္ဉာဏ်- ဝိညာဏ်၊

သ်ယတော- သညတော။

(ဂ) ရူပ-တည်၊ ပ ဏ ဂ ယော-သက်၊ အတော နိစ္စ-ဖြင့် ယော-ကို နိ-ပြု ယောသု ကတနိကာရလောပေသု ဒီဃ-ဖြင့် နိ-ကြောင့် ရ္ဓေ-ကို အာ-ဒီဃပြု ရူပါနိ -ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ပဒမာလာ- နဒီ, နဒီယံ၊ နဒီ, နဒီယော, နဒ္ဓော။

၄။ ပဌာဒီန မကာရော- သုတ်ကို ထောက်၍ ပဌာ, ပဌေ- ဟု ရှပ်မရှိသင့်ပါ။
တားမြစ်သော သုတ်-
ယတော နာဒီနံ၊ ပတောယာ။

၅။ ကာရကနှစ်ပါးတို့၏ အလယ်, ကြိယာနှစ်ပါးတို့၏ အလယ်ကို ကာရကမဇ္ဈ- ဟုခေါ်သည်။
မဇ္ဈိတ- သဒ္ဒါသည် ပသန္နအနက်ကို ဟောသည်။
ဥဿုက- သဒ္ဒါသည် သဏ္ဌာဟအနက်ကို ဟောသည်။

၆။ သခေါ် စ ပဏာဝေါ် စ သခ်ပဏာဝံ၊ ဂိတဉ္စ ဝါဒိတဉ္စ ဂိတဝါဒိတံ၊ ဒဒ္ဒရိ စ ဥိဏ္ဍိမော စ ဒဒ္ဒရိဥိဏ္ဍိမံ။
သုနဒ္ဒရော ဂန္ဓော သုဂန္ဓိ၊ (ကမ္မဓာရယ်သမာသ်)
ဂန္ဓော အဿ ဘဏ္ဍံ ဂန္ဓိကော၊ (အဿဘဏ္ဍတဒ္ဓိတ်)

၇။ သန္ဓိဒ္ဒေဘော်သည် ဗျည်းသက်သက်လာသည်၊ အာချာတ်ဒ္ဒေဘော်သည် သရ, ဗျည်းနှစ်ပါးစုံ လာသည်၊ ဤသို့ထူးသည်။
ဆောင်- သန္ဓိ ဒ္ဒေဘာ၊ ဗျည်းချည်းလာ၊ အာချာ သရ,ဗျည်း။
ဏ္ဍ- **လာရမည့် ဝိဘတ်- (မကွေး နံပါတ် ၇-ရ)**

၈။ ဝဝတ္ထိတဝိဘာသာ ဝါ- သဒ္ဒါလိုက်လာသောကြောင့် နာ- ပစ္စည်းနောင်းရာဌာသာ ဏာ- ပြု။ ဉာ- အပြုနောင်းရာဌာသာ ဏံ- ပြု။ တိ- ဝိဘတ်နောင်းရာဌာသာ နာ- ပြု။

၉။ **ယူရမည့် ဓာတ်- (ကယား ၉-ရ)**
(က) ကရ- ဓာတ်၊ ရမ္ဘ- ပစ္စည်း။
(ခ) ကရ- ဓာတ်၊ ရိစ္ဆ- ပစ္စည်း။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အောက်ပါတို့၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်တို့ကို ပါဠိရေးပါ။
ယဇ-ဓာတ်တွင်-
(က) ယ-ကို ဣ-ပြုသောသုတ်၊ (ခ) ယ-၏ အ-ကို ဣ-ပြုသော သုတ်။

၂။ ပြယုဂ်အရေးကြီးပုံကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြဆိုထားသောဂါထာကို အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ သေယ္ယော ဟောတိ နပါပိယော-၌ သေယ္ယောကို သုတ်ထောက်နှင့်တကွ ပုဒ်+ ပစ္စည်း ခွဲပြပြီး။ ဟောတိ-၌ ဓာတ်ကိုယူ၍ ဘဝိသန္တိ ပရသပုဒ် ပထမပုရိသ ဧကဝုစ်ဝိဘတ် ဖြင့်သာ ရနိုင်သမျှ ဂိုဏ်းစဉ်ပြပါ။

၄။ နာမ်ကျမ်းလာ အဓိကာရသုတ်များကို အပိုအလိုမရှိအောင် ဖော်ပြ၍၊ ဟတ္ထိကွန္ဓာ သက်မေယျနှင့် အာသနာ ဝုဋ္ဌဟေယျ-တို့၌ တွာပစ္စယန္တမကျေခဲ့သော် မည်သည့်ကာရက ဖြစ်နိုင်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပြီး။ ကာလဘာဝေသု စ-သုတ်၌ ကာလ အရကိုလည်း တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

၅။ ကဒ-ပြုသော ကု-နှင့် ကာ-ပြုသော ကု-တို့၏ အထူးကို ဖြေဆို၍၊ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း နောင် တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းထပ်ဆင့် သက်ခွင့်ရှိ/မရှိကိုလည်း ပြယုဂ်ပုံစံထုတ်၍ တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဏယတိ-ကို ဓာတ်တစ်ခုစီဖြင့် အာချာတ်ရုပ်ကျင်း ၂-နည်း တွက်ပြပါ။

၇။ က ဂါ စဏန်-သုတ်၌ ဏာနဗန္ဓေအရ ပါဝင်ခွင့်မရသော ပစ္စည်းကို သုတ်ထောက် ဖြေဆို၍၊ ဗုဒ္ဓေါ-ကိုလည်း ရနိုင်သမျှ ဝိဂ္ဂဟပြုပြပါ။

၈။ ရုဓ-ဓာတ် အ-ပစ္စည်း တိ-ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသော ရုန္ဓတိ ပြယုဂ်၌ ဝုဒ္ဓိမပြုရခြင်းကို ခိုင်လုံတိကျသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဖြေဆို၍၊ ဂမိဿန္တော ဣဏာ ဝါ သဗ္ဗာသု-သုတ်၌ သဗ္ဗ-အရ ယူရမည့်ပစ္စည်းများကိုလည်း ရူပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ တိကျစွာ ထုတ်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ သာဒိ သန္တ, ပုစ္ဆ ဘန္တ ဟန္ဒာဒီဟိ ဌော–သုတ်၌ သာဒိအရ သ–အဆုံးရှိသောဓာတ်ကို ယူထားပါ၊လျှက် ဟန္ဒ–ဓာတ်ကို တိုက်ရိုက်တဖန် ထပ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုရ၏၊ သေသေ သံ န္တ မာနာ နာ, သေသေသန္တ မာနာ နာ–ဟုနှစ်မျိုးရှိရာ ရှုပသိဒ္ဓိဆရာ အလိုရှိသောသုတ်ကို တိကျခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

၁၀။ ဒ္ဒိဂဏိကဓာတ် ၁၁–ပါးတို့တွင် ဘူဝါဒိ ရုဓာဒိဂဏိကဓာတ် အဓိပ္ပါယ်နှင့် နိပ္ပရိယာယ ဝိဂ္ဂဟအဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပုံစံတို့ဖြင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြိုးဘာသာ

၁။ (က) ယဇသာဒိသိ၊

(ခ) ယဇသ သရသိဒ္ဓေ–သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ဒေသကဝိကလော–ခရီးညွှန် လမ်းပြသူ ချို့တဲ့သော၊ ဝါ–မရှိသော၊ အန္ဓော–သူကန်းသည်၊ နဒ္ဒောယထာ–ပျက်စီးရတော့သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ယတမဓုတေလာနိ–ထောပတ်, ပျားရည်, ဆီတို့သည်၊ ဘာဇနေဟိ– အိုးခွက်တို့နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊ ဝါ–ကင်းသည်ရှိသော်၊ နဒ္ဒာနိ ယထာ–ပျက်စီးရကုန်တော့သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ–ထို့အတူ၊ ပယောဂဝိကလော–ပြယုဂ်ချို့တဲ့သော၊ ဝါ–ပြယုဂ်မရှိသော၊ အတ္ထော– အနက်သည်၊ နဒ္ဒော–ပျက်စီးရတော့၏။

၃။ ပသတ္ထသ သော စ–သုတ်ကိုထောက်၍ သေယ္ယော–၌ ပသတ္ထပုဒ်၊ ဣယ–ပစ္စည်း။

ရှပ်စဉ်–

ဟေဟိတိ၊ ဟေဟိသတိ။

ဟောဟိတိ၊ ဟောဟိသတိ။

ဟေတိ၊ ဟေသတိ။

၄။ **အဓိကာရသုတ်များ–** ဖိနဝစနယုတ္တံ ဟိ၊ ဣတ္ထိပုမ နပုံသကသမ္ပ၊ ကာလေ။

ကာရက–

ဟတ္ထိကဋ္ဌာ သကိမေယျ–၌ တ္ဌာပစ္စယန္တ, မကျေခဲ့သော် ဟတ္ထိဋ္ဌာန်ံ အဘိရုဟိတ္ဝာ–ဟု ကမ္မကာရကဖြစ်နိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အာသနာ ဝုဋ္ဌဟေယျ- ၌ တွာပစ္စယန္တ မကျေခဲ့သော် အာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ-ဟု အဓိ ကရဏ (သြကာသ)ကာရက ဖြစ်နိုင်သည်။

ကာလ အရ- (ကယား နံပါတ် ၇-၌)

၅။ **ကု-အထူး-** ကဒ်-ပြုသော ကု-သည် ကုစ္ဆိတ အနက်ဟောသည်၊ ကာ-ပြုသော ကု-သည် အပွအနက်, ကုစ္ဆိတအနက်တို့ကို ဟောသည်။

သက်ခွင့်ရှိ/မရှိ-

ဂုဏ်ယော, ဂုဏ်ဒ္ဓော-စသောပြယုဂ်တို့၌ တဒ္ဓိတ် ဝန္တု-ပစ္စည်းနောင် တဒ္ဓိတ် ဏ္ဍယ, ဏ္ဍဒ္ဓ-ပစ္စည်း သက်ခွင့်ရှိသည်။

၆။ ဇန-တည်၊ ဇန-ဇနနေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ-ကိုချေ။ ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘာတ် သက်၊ ဒိဝါဒိတော ယော-ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဇန်+ ယ+ တိ) ဇနာဒိန မာတိမှ စ-၌ ဇနာဒိနမာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ဓာတွန် နာ-ကို အာ-ပြု၊ ယ-ခွင်း။ ချေ။ ကပ်၊ ဇာယတိ-ပြီး၏။

(တစ်နည်း) ဇေ-တည်၊ ဇေ- ခယေ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ ဝတ္တမာန် တိဝိဘာတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ တေ အာဝါ:ယာ ကာရိတေ-၌ တေ အာဝါယာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် ဇ-ကို အာယ-ပြု၊ ယ-ခွင်း။ ချေ။ ကပ်၊ ဇာယတိ-ပြီး၏။

၇။ နာ ကဂတ္တံ စဇာ ဣတိ-သုတ်ကိုထောက်၍ ကဂါစဇာနံ-သုတ်၌ ဣကာနုဗန္ဓေအရ ဣ ပစ္စည်း ပါဝင်ခွင့် မရပါ။

ဝိဂ္ဂဟ-

ဗုဒ္ဓေါ အသ ဒေဝတာ ဗုဒ္ဓေါ။

သမ္ဗေ သခ်ံတာ သခ်ံတေ ဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတိ အဗုဇ္ဈိ ဗုဇ္ဈိဿတီတိ ဗုဒ္ဓေါ။

ဗုဇ္ဈိတမ္ဟာ ဉာတမ္ဟောတိ ဗုဒ္ဓေါ။

၈။ **ဝုဒ္ဓိမပြုရကြောင်း-** (မကွေး နံပါတ် ၈-၌)

ယူရမည့်ပစ္စည်းများ- သမ္ဗသဒ္ဒါဖြင့် မာန, အန္တ, ယ, ကာရိတ်ပစ္စည်းတို့ကိုယူ။

၉။ ဟန္ဒ-နောင်သာ ဌ-ပြုမြဲ၍ ဝိဒ္ဒဿော စသည်၌ မမြဲဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဟန္ဒ-ကို တစ်ဖန်ထပ်ဆိုသည်။

http://www.dhammadownload.com

ရှုဆရာ အလိုရှိသောသုတ်-

ဘဝိသတိ ဂမာဒီဟိ ဏီ ယိဏ်-၌ ဘဝိသတိ-ဟုဆိုသောကြောင့် သေသေ သန္တာ မာနာနာ-သုတ်ကိုသာ ရှုဆရာ အလိုရှိသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန္ဓိကြီးဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄- ၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) ဣ, ဥ-တို့ကို အာ-ပြု၍ ရိ-အက္ခရာလာသောသုတ်၊

(ခ) ဥဏာဒိကျမ်းလာ အနုဗန်ပစ္စည်းနှစ်မျိုးသက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့ကို အနက်မှန်မှန်ယောဇနာပြပါ။

(က) ဝစဝသဝဟာဒီန မုကာရော ဝဿ ယေ၊ (အနက်နှစ်မျိုး)

(ခ) အပ္ပဋိဟတောဟုတ္တာ ဝဇတိ ဂစ္ဆတီတိ ဝဇိရံ၊

(ဂ) အညေ သတ္တော သသတိ ဟိ သတီတိ သတ္တာ။

(ဃ) ဘောဇနံ ဟနတိ ဟိ သတိ ဇတောနာတိ ဟဏု။

၃။ (က) ဥပဂု-ကို သမာသ်ရှင်ကျဉ်း၊ (ခ) ဒိရတ္တံ-ကို တဒ္ဓိတ်ရှင်ကျဉ်းတွက်ပြပြီးလျှင်၊ တိဒဏ္ဍံ-ဟူသော သမာသ်ပုဒ်ကို နာမပဒမာလာ စဉ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ)ကို ဝိဂ္ဂဟပြုပြီးလျှင်၊ (ဂ)ကို ဓာတုပစ္စယခွဲပြခဲ့ပါ။

(က) သမ္ဘာဝမာဝုသော ပသဂ္ဂနိပါတာဒီဟိ စ၊

(ခ) ဝိကသိတ ပုပ္ပါနိ၊

(ဂ) ဇဟာတိ၊ သတ္တော၊ ကဠံ။

၅။ အယော ရဿမေကဝစနယောသ္မိ စ-သုတ်လာ အဝိသန္ဓိဖြင့် ရဿအပြုတားမြစ်သည်ဟုဆိုရာ၌ အဘယ်လိုင် အဘယ်ဝိဘတ်အရာ၌ တားမြစ်ပါသနည်း သုတ်ထောက်

http://www.dhammadownload.com

ပြဖြေဆိုပြီ။ သဟာဒိယောဂေ စ-သုတ်၌ အာဒိ အရ, အာဒိဝန္တ, အရကိုလည်း ခွဲခြားကောက်ပြပါ။

၆။ မယာ ဣဒ္ဓေတေ ဗုဒ္ဓေါ-၌ မယာ-ဟု ကတ္တားပုဒ်ရှိပါလျှက် ဣဒ္ဓေတေ-ဟု ပထမပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ရေးသားရခြင်း အကြောင်းကို ရှင်းပြ၍ ရမတိ-ဟူသောပုံစံ၌ တိ-ပစ္စည်းနောင်းပါလျက် ဓာတွန်မကျေရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ အယော ရဿ အစရိသောသုတ်ဖြင့် ရဿအဖြစ်ပြီးနိုင်ပါလျက် ဗျလပါရဿ-သုတ်ကို တစ်ဖန်ဆိုရခြင်းဖြင့် ရရှိသောအကျိုးကို ပြယုဂ်ထုတ်ရှင်းပြ၍ နိဒ္ဒါရဏော စ-သုတ်ဖြင့် ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီဝိဘတ်သက်ရာ ဝိသယကိုလည်း ရှုပသိဒ္ဓိလာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ အပရိယာပန္န၊ အလောဘ ဟူသောပုဒ်တို့၌ပါသော နိပါတ်ပုဒ်အနက်တို့ကို ဖြေဆိုပြီ၊ "ဆဋ္ဌမော"ဟူသောတဒ္ဓိတ်ပုဒ်၌ ဆ-သင်္ချာနောင်သက်ထားသောပစ္စည်းနှစ်မျိုးတို့၏ အနက်တို့ကိုလည်း ခွဲခြားရေးသားခဲ့ပါ။

၉။ အနဘူယတော တွဲ ဒေဝဒတ္တောန ဟူသော ဝါကျ၌ ကြိယာပုဒ်ကိုပြင်၍ ရေးပြီးလျှင်၊ ပုရိန္ဒဒေါ ဟူသောပုံစံဝယ် အ-ပစ္စည်း၏ ကာလကိုလည်း သဒ္ဒန္တရိတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ကံဟောအာချာတ်ပုဒ်သည် ဟောအပ်သောကံကို ဇကကမ္မက, ဒွိကမ္မကဓာတ်အားလျှော်စွာ ခွဲပြ၍ "ရာ"ဟူ၍ အနက်ပြန်ဆိုရသော သာဓနတို့တွင် နောက်ဆုံးသာဓနကိုလည်း ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) အာတ္တဠ၊

(ခ) ဘဝိသတိ ဂမာဒီဟိ ဏီ ယိဏ်-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) ယေ-ဘော, ကံဟော ယ-ပစ္စည်းကြောင့်၊ ဝစဝသဝဟာဒီနံ-ဝစ, ဝသ, ဝဟ အစရှိသော ဓာတ်တို့၏။ ဝသ-ဝ-၏။ (တစ်နည်း) ဝသ-ဝ-၏ အဆုံး အ-၏။ ဥကာရော-ဥ-ပြုသည်၊ ဟောတိ-၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အပ္ပဋိဟတော ဟုတ္တာ-မပိတ်ပင်အပ်သည်ဖြစ်၍ (အတားအဆီးမရှိသည်ဖြစ်၍) ဝဇတိ ဂစ္ဆတိ-သွားတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝဇိရံ-မည်၏။ (ဝရဇိန်)

(ဂ) အညေ သတ္တေ-အခြား သတ္တဝါတို့ကို၊ သသတိ ဟိသတိ-ညှင်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ သတ္တု-မည်၏။ (ရန်သူ)

(ဃ) ဧတေန-ဤမေးဖြင့်၊ ဘောဇနံ-အစာကို၊ ဟနတိ ဟိသတိ-(ကြိတ်ချေသောအားဖြင့်) ညှင်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဟဏု-မည်၏။ (မေး)

၃။ (က) ဥပ+ဂေါ-တည်၊ နာမ်ရှုပ်စီရင်၍ ဂုန် သမီပ် အနက်၌ ဥပသဂ္ဂနိပါတပုဗ္ဗကော အဗျယီဘာဝေါ-ဖြင့် ဥပနှင့် ဂေါ-ကို သမာသ်စပ်၍ အဗျယီဘောအမည်မှည့်၊ နာမာနံ သမာသော ယုတ္တတ္ထော-ဖြင့် ယုတ္တတ္ထသမာသ်အမည်မှည့်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-ဖြင့် သမာသ်၏ ဝိဘတ်တို့ကိုချေ၊ ပကတိစသ သရန္တသ-ဖြင့် ဥပဂေါ-ဟု ပကတိပြု၊ သော နပုံသက လိင်ဂေါ-ဖြင့် နပုံလိင်ငဲ့၊ သရော ရသော နပုံသကေ-ဖြင့် ဩ-ကို ဥ-ရသပြု၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ အညသ္မာ လောပေါ စ-ဖြင့် သိ-ကိုချေ၊ ဥပဂု-ပြီး၏။

(ခ) ဒ္ဝိ+ရတ္တိ-တည်၊ နာမ်ရှုပ်စီရင်၍ ဒ္ဝေရတ္တိယော အနက်၌ ဒ္ဝိပဒေ တုလျာဓိကရဏော ကမ္မဓာရယော-သုတ်ဖြင့် ဒ္ဝိနှင့် ရတ္တိ-ကို သမာသ်စပ်၍ ကမ္မဓာရယ်အမည်မှည့်၊ နာမာနံ သမာသော ယုတ္တတ္ထော-ဖြင့် ယုတ္တတ္ထသမာသ်အမည်မှည့်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-ဖြင့် သမာသ်၏ ဝိဘတ်တို့ကိုချေ၊ ပကတိစသ သရန္တသ-ဖြင့် ဒ္ဝိရတ္တိ-ဟု ပကတိပြု၊ သချုပုဗ္ဗော ဒိဝု-ဖြင့် ဒိဝုအမည်မှည့်၊ ဥဘော တပ္ပုရိသာ-ဖြင့် တပ္ပုရိသ်အမည်မှည့်၊ ဒိဝုသော ကတ္တံ-ဖြင့် နပုံဧကတ်ငဲ့၊ ကွစိသာမသန္တ-စသောသုတ်ဖြင့် အဆုံး ဣ-ကို အ-ပြု၊ တိယေ ဒုတာပိ စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဒ္ဝိ-ကို ဒိ-ပြု၊ နာမ်ငဲ့၊ သိ-သက်၊ အံ-ပြု၊ ဒ္ဝိရတ္တံ-ပြီး၏။

နာမပဒမာလာ-

ပ- တိဒလ္လံ

အာ- ဘော တိဒလ္လံ၊

ဒု- တိဒလ္လံ၊

တ- တိဒလ္ဟေန၊

စ,ဆ- တိဒလ္ဟသ၊

http://www.dhammadownload.com

မီ- တိဒ္ဓလ္ဘသ္မာ, တိဒ္ဓလ္ဘမှာ, တိဒ္ဓလ္ဘာ၊
သ- တိဒ္ဓလ္ဘသ္မိ, တိဒ္ဓလ္ဘမှိ, တိဒ္ဓလ္ဘေ။

၄။ (က) သမ္ဘာသ+ အာဝုသော+ ဥပသဂ္ဂနိပါတ+ အာဒီဟိ+ စ။
(ခ) ဝိကသိတာနိ ဇဝ ပုပ္ပါနိ ဝိကသိတပုပ္ပါနိ။
(ဂ) ဇဟာတိ- ဟာ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း။
သတ္ဘော- သန္ဓ-ဖောတ်၊ တ-ပစ္စည်း။
ကဋ္ဌ- ကဋ-ဓာတ်၊ ဌ-ပစ္စည်း။

၅။ နိ သိသ္မိမ နပုံသကာနိ-သုတ်ကိုထောက်၍ ဣတ္ထိလိင်, ပုလ္လိင် သိ-ဝိဘတ်နောင်းရာ၌ တားမြစ်ပါသည်။
အာဒိ အရ- သဟ။
အာဒိဝန္တ အရ- သဒ္ဒီ, သမံ, နာနာ, ဝိနာ, အလံ, ကိ-စသည်။

၆။ **ပထမပုရိသ်ဖြင့် ရေးသားရကြောင်း-** (မကွေး နံပါတ် ၅-၍)
ဓာတုန်မကျေခြင်းအကြောင်း-
ရမတိ-၌ ဝါသဒ္ဒါတားမြစ်သောကြောင့် ဓာတုန်မကျေပါ။

၇။ ဂ-သိ နောင်းရာ၌ ဗျလပမည်သော ဒီဃတို့ကိုသာ ရဿ-ပြုရမည်၊ ဗျလပမမည်သော ဘောဂေါ-ကို ရဿမပြုရဟု သတ်မှတ်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။
ဝိဘတ်သက်ရာ ဝိသယ-
နိဒ္ဒါရဏအနက်ကို သိအပ်သော သမုဒါယဝါစီလိင်နောင် ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီဝိဘတ်သက်။

၈။ အပရိယာပန္န-၌ နိ-နိပါတ်ပုဒ်သည် အည-အနက်ကိုဟောသည်၊
အလောဘ-၌ နိ-နိပါတ်ပုဒ်သည် ဝိရဒ္ဓအနက်ကိုဟောသည်၊
ဆဋ္ဌမော-၌ ဌ-ပစ္စည်းသည် ပူရဏအနက်ကို ဟောသည်၊
မ-ပစ္စည်းသည် သကတ်အနက်ကို ဟောသည်။

၉။ အနုဘူယသေ တွံ ဒေဝဒတ္တေန။
ပုရ-ဟူသော သဒ္ဒန္တရိတ်ကိုထောက်၍ အ-ပစ္စည်း အတိတ်ကာလ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပြပါ။
(က) ကတ္တားအနက်၌ အတ္တနောပုဒ်ဝိဘတ် သက်သောသုတ်၊
(ခ) မထ-ဓာတ်၏ ထ-အက္ခရာကို လ-ပြုသောသုတ်။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ဝဿ ယေ-၌ ဝဿ-ကို နှစ်နည်းကြံ၍ အနက်ပေးပြီး၊ (ခ)ကို တဿီလ, တဒ္ဓမ္မ, တဿာဓုကာရီ အနက်သုံးချက်ထွက်အောင် အနက်ယောဇနာပြပါ။
(က) ဝစဝသဝဟာဒီနမုကာရော ဝဿ ယေ၊ (ခ) ဘိက္ခု။

၃။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ပုဒ်ဖြတ်၊ (ခ) ကို သမာသ်ဝိဂ္ဂဟ၊ (ဂ) ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂ္ဂတ၊ (ဃ)ကို ဓာတ်, ပစ္စည်း။ (င)ကို ပုဒ်, ပစ္စည်း, တဒ္ဓိတ်အမည် အသီးသီး ဝေဖန်ပြပါ။
(က) အယုဝဏ္ဏာနဗ္ဘာယော၊ (ခ) ဗြာဟ္မဏဒါရိကာ၊ (ဂ) သြပနေယျိကော၊
(ဃ) အနုသိဋ္ဌော၊ (င) ပါရမီ။

၄။ ကွ-သဒ္ဒါကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်း စီရင်ပြပြီးလျှင်၊ ဓာတု-သဒ္ဒါကိုလည်း တတိယာ, ဆဋ္ဌီ, သတ္တမီဝိဘတ်တို့ဖြင့် နာမပဒမာလာ စဉ်ပြပါ။

၅။ ဒီဃ-သုတ်၌ ဒီဃ-အရ ဒီဃသရ ၅-လုံးကို ယူသင့်/မယူသင့် အထောက်အထားပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ "ယကွေန ဒီဃော ဝရော" ဟူသောပြယုဂ်၌ တတိယာဝိဘတ်သည် အဘယ်သုတ်ဖြင့် အဘယ်အနက်၌ သက်ထားသည်ကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ ကဏ္ဌာ ဂါဝီနံ သမ္မန္ဒခီရတမာဟူသောပြယုဂ်၌ (က) နိဒ္ဓါရဏသမုဒါယ၊ (ခ) နိဒ္ဓါရဏာဝယ၊ (ဂ) နိဒ္ဓါရဏာဟေတု၊ (ဃ) နိဒ္ဓါရဏာတို့ဖြင့် ခွဲခြားပြပြီးလျှင်၊ အညသွာ လောပေါ စ သုတ်၌ (က) အညအပါဒါန်အရ၊ (ခ) အညအရတို့ကိုလည်း အသီးသီး ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ သချိုတဒ္ဒိတ်အနက်၌ သက်သေပစ္စည်းများကို သုတ်နှင့်တကွ ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဘော, ကံပစ္စည်းနှောင်းရာ၌ ဣဝဏ္ဏာဂမော ဝါ-သုတ်ဖြင့် ဣ-မလာဘဲ ဤ-ဖြင့် ရှပ်ပြီးရသော ဓာတ်တို့ကိုလည်း သုတ်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ-သုတ်အရ ပစ္စုပ္ပန်၌သာ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ် သက်ရမည်လော? ရှု ဆရာအလိုကျ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဂမိဿန္တော ဣော ဝါ ဝိဘတ္တီသု-ဟု သုတ်မတည်ဘဲ "သဗ္ဗာသု"ဟု သဗ္ဗ-သဒ္ဒါ ထည့်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

၉။ ပါရာဒိဂမိမှာ ရှ-သုတ်၌ အာဒိ-အရနှင့် ရှ-ပစ္စည်း၏ သက်ရာသာဓနကို ညွှန်ပြ၍၊ သဗ္ဗတ္ထ ဂေ ဂီ-သုတ်ဖြင့် သဗ္ဗတ္ထ ဟုဆိုထားသောကြောင့် အရာတိုင်းမှာပင် ဂေ-ဓာတ်ကို ဂီ-ပြုနိုင်ပါသလော? ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းပြုအကျော် မကာရလောပဆရာတော်၏ အာဘော်အတိုင်း ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။

(က) သွတ္ထတဒ္ဒိတ်၊ (ခ) ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်၊ (ဂ) ဟေတုကတ္တုသာဓန။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ကတ္တရိ စ၊

(ခ) မထိဿ ထဿ လော စ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) (ရခိုင် ၂၊ က-ရှ)

(ခ) ဘိက္ခု-တောင်ခြင်း အလေ့ရှိသူ၊ (တဿီလ)

ဝါ- တောင်ခြင်း သဘောရှိသူ၊ (တဒ္ဓမ္မ)

ဝါ- တောင်ခြင်း၌ ကောင်းစွာ ပြုလေ့ရှိသူ။ (တဿဓုကာရီ)

၃။ (က) အ+ ဣ+ ဥဝဏ္ဏာနံ+ စ+ အာ+ ဇ+ သြ။

(ခ) ဗြာဟ္မဏီ စ သာ ဒါရိကာစာတိ ဗြာဟ္မဏာဒါရိကာ။

(ဂ) ဥပနယေ နိယုတ္တော သြပနေယျိကော၊ (ကစ္စည်း ဆာဒ်)

ဥပနယနံ အရဟတီတိ သြပနေယျိကော၊ (ဝိသဒ္ဒိမဂ်)

ဥပနေယျော ဇ၀ သြပနေယျိကော။ (ဝိသဒ္ဒိမဂ်)

http://www.dhammadownload.com

(ဃ) အနုပုဗ္ဗ သာသ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း။

(င) ပရမပုဒ်၊ ဏ-ပစ္စည်း, ဣတ္ထိဣ-ပစ္စည်း။ ဘာဝတဒ္ဓိတ်၊ (တစ်နည်း) ကမ္မတဒ္ဓိတ်။

၄။ ကွ-ကို၊ ကိ-တည်၊ ကိ သ္ဝာဝေါ-ဖြင့် ဝ-ပစ္စည်းသက်၊ တ္ဘာဒယော ဝိဘတ္တိသညာ ယော-ဖြင့် သတ္တမီဝိဘတ်အမည်မှည့်၊ ကိသ ဂ ဝေ စ-ဖြင့် ကိ-ကို က-ပြု။ တေသု ဝုဒ္ဓိ-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် က-၏ အ-ကိုချေ။ က, ဝ-သို့ကပ်၊ ကွ-ပြီး၏။

နာမပဒမာလာ-

တတိယာ-	ဓာတုယာ၊	ဓာတူဟိ, ဓာတူဘိ, ဓာတုဟိ, ဓာတုဘိ။
ဆဋ္ဌီ-	ဓာတုယာ၊	ဓာတူနံ, ဓာတုနံ။
သတ္တမီ-	ဓာတုယာ, ဓာတုယံ၊	ဓာတူသု, ဓာတုသု။

၅။ ကွစာ သဝဏ္ဏံ လုတ္ဆော-သုတ်ဖြင့် ဇ, ဩ အသဝဏ္ဏ ဒီဃသရ ၂-လုံးကို ယူပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ဒီဃ-သုတ်၌ ဒီဃ အရ- ဒီဃသရ ၅-လုံးကို မယူသင့်၊ အာ, ဤ, ဦ သဝဏ္ဏ ဒီဃ ၃-လုံးကိုသာ ယူရသည်။

ယကွေန-၌ တတိယာဝိဘတ်သည်-

ကတ္တရိ စ-သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ သက်ထားပါသည်။

၆။ (က) ဂါဝီနံ-သည် ထုတ်ရာအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် နိဒ္ဓါရဏသမ္ဗန္ဓဒါယမည်၏။

(ခ) ကဏ္ဌာ-ထုတ်အပ်သော အနက်ဖြစ်သောကြောင့် နိဒ္ဓါရဏီယမည်၏။

(ဂ) နွားမတို့၏ တစ်ကောင်သည် တစ်ကောင်းနှင့်တူသော အခြင်းရာဟုဆိုအပ်သော ဏတ်သည် နိဒ္ဓါရဏဟေတုမည်၏။

(ဃ) နွားမအပေါင်းမှ နွားနက်မှ အစိတ်ကို ထုပ်ခြင်းသည် နိဒ္ဓါရဏမည်၏။

(ဂ) အ-ကာရန္တအဗျယီဘောသည် အည အပါဒါန်၊

(ခ) အ-ကာရန္တအဗျယီဘောမှ ကြွင်းသော အဗျယီဘောသည် အညအရမည်သည်၊

၇။ သဒ္ဒါဂပူရဏော မော-ဖြင့် မ-ပစ္စည်း။

ကောဒိတော ဒဿသီ-ဖြင့် ဤ-ပစ္စည်း။

စတုဏ္ဏော ထ ဌာ-ဖြင့် ထ, ဌ-ပစ္စည်း။

ဒ္ဒိတီဟိ တိယော-ဖြင့် တိယ-ပစ္စည်း။

ဒ္ဒါဒိတော ကော နေကတ္ထေ စ-ဖြင့် က-ပစ္စည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဤ-ဖြင့် ပြီးသော ဓာတ်များ-

ယမိ ဒါ ဓာ မာ ဌာ ဟာ ပါ မဟ မထာဒီနမီ-ကို ထောက်၍ ဒါ, ဓာ, မာ, ဌာ, ဟာ, ပါ, မဟ, မထ-စသော ဓာတ်။

၈။ ပစ္စုပ္ပန်ဝေါဟာရကို တင်စားသော သမီပျူပစာရကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၏ အနီးဖြစ်သော အတိတ်, အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်သက်နိုင်သည်၊ အတိတ်၌ ဖြစ်ဆဲ ကြိယာကို ဆိုလိုခြင်းကြောင့် ဝေးသော အတိတ်ကြိယာ၌လည်း ဝတ္တမာန်ဝိဘတ် သက်နိုင်သည်။

သမ္ဘသဒ္ဒါဆိုကြောင်း- (ရန်ကုန် နံပါတ် ၈-၍)

၉။ **အာဒိ အရ-** အန္တ, ဝေဒ-စသည်ကို။

သာဓန- ကတ္တုသာဓန။

ဂီ-ပြုရာ- အရာတိုင်းမှာ ဂေ-ဓာတ်ကို ဂီ-မပြုနိုင်ပါ။ တ, တိ-ပစ္စည်းနောင်းရာ၌ သာ ဂေ-ဓာတ်ကို ဂီ-ပြုနိုင်ပါသည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ ဥဏာဒိကျမ်းလာ လူ, ပီ, အဒ-သဒ္ဒါတို့နောင် မန်-ပစ္စည်းသက်၍ပြီးသော ဥဒါဟရဏ် ပုံစံများနှင့် ဗဟု, မဂီ, ဗဟ, ကမ္မ, သမ္မ, အဂ္ဂ-သဒ္ဒါတို့နောင် အလ-ပစ္စည်းသက်၍ ပြီးသော ဥဒါဟရဏ်ပုံစံတို့ကို ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးပါ။

၂။ ကိတ်ကျမ်းလာ ဘယသဒ္ဒူပပဒ ဒိသ-ဓာတ်နောင် အာဝိ-ပစ္စည်း, ဘဝပါရသဒ္ဒူပပဒ ဂမု-ဓာတ်နောင် ရှ-ပစ္စည်း, ကရ-ဓာတ်နောင် တုန-ပစ္စည်း, မာန-ဓာတ်နောင် ရာတု-ပစ္စည်းသက်သော ပြယုဂ်ပုံစံများကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးခဲ့ပါ။

၃။ သုနသု နသောဏ ဝါနုဝါနုနနခုဏာနာ-ကို ပဒဗ္ဗေဒပြု၍ တိဌတိကို နာမ်, အာချာတ် ရုပ်အကျဉ်း နှစ်မျိုးတွက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အောက်ပါတို့ကို ဓာတ်, ပစ္စည်း, ဝိဘတ် ခွဲပြ၍ ပုလ္လိင် "ဂုဏာဝန္တ"သဒ္ဒါနောင် သတ္တမီ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သမျှ ရှင်စုတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။
ကိဏာတိ၊ စောရေတိ၊ ဒိဿတိ၊ ဥစ္ဆတေ၊ ဇညာ။

၅။ "သေသေသု ဋ္ဌာ"သုတ်၌ သေသအရနှင့် သေသအပါဒါန်အရတို့ကိုလည်းကောင်း။ "အညေသွာရတ္တ"သုတ်၌ အညအရနှင့် အညအပါဒါန် အရတို့ကိုလည်းကောင်း အသီးသီး ကောက်ပြကာ သေသအရနှင့် အညအရတို့၏ ထူးခြားမှုကို ပြဆိုပြီးလျှင်၊ "သမ္ဘေ ဘာယန္တိ မစ္ဆေနော"ဝယ် မစ္ဆေနော၌ ဝိဘတ္တိ, ဝိဘတ္တတ္ထ, ဝိဘတ္တိပဒိတို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အန္တကောနှင့် အန္တိကောတို့ကို ဝိဂြိုဟ်ဆို အနက်ပေး၍ ပုဒ်, ဓာတ်, ပစ္စည်း အသီးသီ. ခွဲပြပြီးလျှင် အောက်ပါတို့ကိုလည်း လိင်, ဂိုဏ်း, ကာရန် ညွှန်ပြခဲ့ပါ။
(က) သတိမာ၊ (ခ) အဂ်ိလိ၊ (ဂ) ဏယတေ။

၇။ "ဝိသေသနေ စ"ဟူသောသုတ်၌ ဝိသေသ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဝိသေသနအရတို့ကို ရှုပသိဒ္ဓိ ဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အမှရတ္တ-ကိုလည်း သမာသ်ရပ်အကျဉ်း စီရင်ပြပါ။

၈။ "ဂါမဇနပဒန္တုသဟာယာဒီဟိ တာ"သုတ်၌ တာဟူသော ဒ္ဒိဓာကရဏယောဂဝိဘာဂ၏ အကျိုးကို ပြယုဂ်ထုတ်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ "အကာရာဂမော"စသောသုတ်ဖြင့် ဓာတ်၏ အစဉ်သာ အ-အကွာရာ လာရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ရှုပသိဒ္ဓိဆရာ မိန့်မှာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ "ဂမခနဟနာဒီနံ တုံ တမ္မာဒီသုန"သုတ်၌ အာဒီသဒ္ဒါဖြင့် ယူရမည့်ပစ္စည်းများ။ "ကာရိတံ ဝိယ ဏာနုဗန္ဓော"သုတ်ဖြင့် ယူရမည့် ဓာတ်များကို ရှုပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ပုံစံထုတ်၍ ရှင်းပြပါ။
(က) အတ္ထသရ္ဒပေကသေသ၊
(ခ) ဧကကမ္မကဓာတ်၊
(ဂ) အသပဒဝိဂ္ဂဟ။

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသန့်ကြီးဘာသာ

၁။ လုနိုတမ္ဘောတိ လောမော၊ မံသစမ္ဘာနိ လုနာတိ ဆိန္နတီတိ ဝါ လောမော၊ ဝိယနံ ပေမော၊ ပိယာယိတမ္ဘောတိ ဝါ ပေမော၊ သုခဒုက္ခံ အဒတိ ဘက္ခတီတိ အတ္တာ၊ ဇာတိဇရာမရဏာ ဒီဟိ အဒီယတေ ဘက္ခီယတေတိ ဝါ အတ္တာ။

ဗဟုမှိ သချိုနေ အလန်္ဓိ ဗဟုလော၊ ဗဟုမှိ ဝုဒ္ဓိမှိ အလန်္ဓိ ဝါ ဗဟုလော၊ မဂ်မှိ ဂမနေ အလန်္ဓိ မဂ်လ၊ ဗဟုမှိ ဝုဒ္ဓိမှိ အလန်္ဓိ ဗဟလ၊ ကမ္မမှိ သဠလနေ အလန်္ဓိ ကမ္မလ၊ သမ္မမှိ မဏ္ဍလေ အလန်္ဓိ သမ္မလ၊ အဂ္ဂေ ဂတိကောဋ္ဌိလ္လေ အလန်္ဓိ အဂ္ဂင်္ဂ။

၂။ ဘယ်-ဘေးကို၊ ပသတိ-ရှုတတ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဘယဒဿာဝီ-ဘယဒဿာဝီမည်၏။

ယသ ပုရိသသ-အကြင်ယောကျ်ား၏၊ ဘဝပါရံ-ဘဝ၏ ထိုဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့၊ ဂန္တ္ဝါ-သွားခြင်းငှါ၊ သီလ-အလေ့သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ရှိ၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သော ပုရိသော-သည်၊ ဘဝပါရဂူ-ဘဝပါရဂူမည်၏။

ကမ္မံ-အမှုကို၊ ကာတုန-ပြုပြီး၍၊ ဂစ္ဆတိ-သွား၏။

ဓမ္မေန-တရားသဖြင့်၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ မာနေတိ-မြတ်နိုးတတ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ မာတာ-အမိမည်၏။

၃။ သုနသ+ဥနသ+သြဏ+ဝါန+ဥဝါန+ဥိန+ဥနခ+ဥန+ အာ+ အာနာ။

နာမ်ရုပ်- တိဋ္ဌန္တ-တည်၊ သို့-သက်၊ သေသေသု နာ္ကဝ-ဖြင့် နာ္ကဝ-ငှ်၊ တောတိတာသသို့ နာသု-ဖြင့် ဝိဘာတ်နင့်တကွ နာ္ကဝ-ကို တိ-ပြု၊ တိဋ္ဌတိ-ပြီး၏။

အာရုတ်ရုပ်- ဌာ-တည်၊ ဌာ-ဂတိနိဝတ္တိမှိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန်မချေစေရ၊ ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘာတ်သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၊ ဌာ တိဋ္ဌော-ဖြင့် တိဋ္ဌ-ပြု၊ လောပဠေတ္တ မကာရော-ဖြင့် အ-ပစ္စည်းကိုချေ၊ တိဋ္ဌတိ-ပြီး၏

၄။ ကိဏာတိ- ကီ-ဓာတ်၊ နာ-ပစ္စည်း။ တိ-ဝိဘာတ်။

စောရေတိ- စုဒ-ဓာတ်၊ ဏော-ပစ္စည်း။ တိ-ဝိဘာတ်။

ဒိဿတိ- ဒိသ-ဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း။ တိ-ဝိဘာတ်။

ဥစ္စတေ- ဝစ-ဓာတ်၊ ယ-ပစ္စည်း။ တေ-ဝိဘာတ်။

http://www.dhammadownload.com

ဇညာ- ဉ-ဓာတ်၊ နာ-ပစ္စည်း။ ယျေ-ဝိဘတ်။
ရူပ်စု- ဂုဏာဝတိ, ဂုဏာဝန္တသ္မိ, ဂုဏာဝန္တမှိ, ဂုဏာဝန္တေ။

၅။ **သေသ အရ-** သိ-ဝိဘတ်မှကြွင်းသော ဝိဘတ်, ပစ္စည်း။
သေသ အပါဒါန်အရ- သိ-ဝိဘတ်။
အည အရ- သိ-ဝိဘတ်မှကြွင်းသော နံ-မှတစ်ပါးသော ဝိဘတ်။
အည အပါဒါန်အရ- သိ-ဝိဘတ်။
ထူးခြားမှု- သေသအရ သိ-ဝိဘတ်မှကြွင်းသော ဝိဘတ်, ပစ္စည်း။ အည အရ သိ-ဝိဘတ်မှကြွင်းသော နံ-မှတစ်ပါးသော ဝိဘတ်၊ ဤသို့ ထူးသည်။
ဝိဘတ္တိ- ဆဋ္ဌီဧကဝုစ် သ-ဝိဘတ်၊
ဝိဘတ္တိပဒ- ပဌမီအနက်၊
ဝိဘတ္တိဝိဓိ- ဒုတိယာပဌမီနဋ္ဌ။

၆။ အန္ဓံ ကရောတိတိ အန္ဓကောဿ
အန္ဓံ- အဆုံးကို၊ ကရောတိ-ပြုတတ်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အန္ဓကော- အန္ဓကမည်၏။
အန္ဓသဒ္ဒူပပဒ ကရ- ဓာတ်၊ ရ- ပစ္စည်း။
အန္ဓေ နိယုတ္တော အန္ဓိကော။
အန္ဓေ- အဆုံး၌၊ နိယုတ္တော- ယှဉ်သည်တည်း။ အန္ဓိကော- အဆုံး၌ယှဉ်သည်။
အန္ဓ- ပုဒ်၊ ဣက- ပစ္စည်း။
(က) ပုလ္လိင်၊ ဂုဏဝါဒိဂိုဏ်း။ အ- ကာရန္တ။
(ခ) ဣတ္ထိလိင်၊ ရတ္တာဒိဂိုဏ်း၊ ဣ- ကာရန္တ။
(ဂ) အ-လိင်၊ ဒိဝါဒိဂိုဏ်း။ အ- ကာရန္တ (ပကတိ) ဧ- ကာရန္တ (နိပ္ပန္န)

၇။ ထူးခြားမှုသည် ဝိသေသ။
ဝိသေသန အရ- ဂေါတ္တ, နာမ, ဏတိ, သိပ္ပ, ဝယ, ဂုဏ။
သမာသ်ရှပ်ကျင်း-
ရတ္တိ+ အမု-တည်၊ နာမ်ရှပ်စီရင်၍ ရတ္တိယာအမုံ- ဟူသော အနက်၌ အမာဒယော ပရ ပဒေဘိ-ဖြင့် ရတ္တိ+ အမု-ကို သမာသ်စပ်၍ တပ္ပုရိသ်အမည်မှည့် နာမာနံ သမာသော ယုတ္တတ္ထော-ဖြင့် ယုတ္တတ္ထသမာသ်အမည်မှည့်၊ တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ-ဖြင့်

http://www.dhammadownload.com

သမာသ်၏ ဝိဘာတ်တို့ကိုချေ၊ ပကတိ စသ သရန္တသ-ဖြင့် ရတ္တိ+ အမု-ဟု ပကတိပြု၊ တေသု ဝုဒ္ဓိ-စသော သုတ်ကြီးဖြင့် အမု+ ရတ္တိ-ဟု ရှေ့နောက်ပြန်၊ ကွစိ သမာသန္တ ဂတာန မကာရန္တော-ဖြင့် အဆုံး ဣ-ကို အ-ပြု၊ နာမ်ငဲ့ သိ-သက်၊ အံ-ပြု၊ အမုရတ္တံ-ပြီး၏။

၈။ တာ-ဟူသော ယောဂဝိဘာဂသည် ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ-စသည်၌ သကတ်အနက်၌လည်း တာ-ပစ္စည်းသက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဓာတ်၏အစ၌ လာရကြောင်း-

ဓာတ်၏အဆုံး၌ သရရှိပြီးဖြစ်၍ ထပ်၍ အ-လာခြင်းသဖြင့် အကျိုးမရှိသောကြောင့် ပြယုဂ်အားလျော်စွာ ဓာတ်၏အစ၌သာ အ-လာရသည်။

၉။ **အာဒိ အရ-** (ကရင် နံပါတ် ၉-၇)

ယူရမည့် ဓာတ်များ-

(မှတ်ချက်) ကာရိတ် ဝိယ ဏာနုဗန္ဓော-သုတ်သည် ဓာတ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သည်၊ သို့သော် ပုစ္ဆကပုဂ္ဂိုလ်က ယင်းသုတ် ရှုပသိဒ္ဓိ၌ ပြသော ကရ, ဟရ, ဘရ, လဘ, သာသ, ဝစ-ဓာတ်တို့ကို ယူလိုဟန် တူသည်။

ဤသုတ်ဖြင့် ကာရိတ်ကို ငဲ့သော်လည်း ကာရိတ်ပစ္စည်း အစစ် မဖြစ်ပါ။ ကာရိတ်ပစ္စည်း အစစ် ဖြစ်လျှင် အကမ္မကဓာတ်သည် ဧကကမ္မကဓာတ်၊ ဧကကမ္မကဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ်၊ ဒွိကမ္မကဓာတ်သည် တိကမ္မကဓာတ် ဖြစ်နိုင်သည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၉)ရက်၊ (၃- ၄-၂၀၀၉) သောကြာနေ့။

၁။ အောက်ပါ (က, ခ)တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ် ပြည့်စုံစွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

(က) အာချာတ်ကျမ်းလာ ကတ္တားအနက်၌ "ယ"ပစ္စည်းသက်သောသုတ်၊

(ခ) ကိတ်ကျမ်းလာ "ဏ"အကွရာလာသောသုတ်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အောက်ပါ (က, ခ, ဂ)တို့ကို ပြည့်စုံ မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
(က) ကမ္မသ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥသန္ဓတ္တာ ဝိပုလတ္တာ စကၠဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောဘိ၊
(ခ) သုနသုနသောဏဝါနုဝါနူနနခုနာနာ၊
(ဂ) သူဝုသာနမ္ဘုဝုသာနမတော ထော စ။

၃။ "ကောန တွမသိ မာရိသ"ဒ္ဒ တွံ-ကို နာမ်ရုပ်အကျဉ်း၊ အသိ-ကို အာချာတ်ရုပ်အကျဉ်း တွက်ပြပြီး၊ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို တဒ္ဓိတ်ဝိဂြိုဟ်၊ (ခ) ကို ဓာတ်, ပစ္စည်း, ဝိဘတ် တို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။
(က) သုမေဓသော၊ (ခ) ဒမ္မ။

၄။ ဣတ္ထိလိင် တာ-သဒ္ဒါနောင် စတုတ္ထီ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သမျှ ရုပ်စုတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သု-ဓာတ်ကို ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မရုပ် စဉ်ပြပါ။

၅။ "မည္ဘတိပ္ပယောဂေ အနာဒရေ အပ္ပါဏိနီ"ဟူသောပါဠိ၌ "အနာဒရေ"ပုဒ်ကို ထည့်ဆိုရခြင်းအကျိုးကို ကစ္စည်းနှင့်အညီ ပုံစံနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆိုရ၏။ ဧကာဒိတော ဒသ ရ သခ်္ခနေ-သုတ်သည် "ဧက"သဒ္ဒါမှ နောက်ဖြစ်သော "ဒသ"သဒ္ဒါကို ရ-ပြုရမည်ဟု ဆိုရာ ဒ-အက္ခရာကိုသာ ရ-ပြုမည်လော, သို့မဟုတ် သ-အက္ခရာကိုသာ ရ-ပြုရမည်လော အကြောင်းနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၆။ "နာမ်၏နောက်ကွင်း ပစ္စည်းဝင်၊ နာမ်ပင် မလွဲ၊ ဓာတ်ဖြစ်မြဲ"ဟူသည်နှင့်အညီ "ပုတ္တီ ယတိ"ဒ္ဒ နာမ်ပုဒ်က ဓာတ်ဖြစ်ပုံကို ရှင်းလင်းဖြေဆိုပြီး၊ သာသဒိသတော တသ ရိဒ္ဓော စ-သုတ်လာ စသဒ္ဒါ၏ အကျိုးကိုလည်း ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဥဒါဟရဏ်ထုတ်၍ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၇။ ဣတ္ထာတာ ဘာဝေ တု-သုတ်လာ တု-သဒ္ဒါ၏အကျိုးနှင့် ဘာဝ-သဒ္ဒါ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ကိတ်ကျမ်း၌လာသော (က) တေကာလိကပစ္စည်း၊ (ခ) အနာမဋ္ဌကာလိကပစ္စည်းတို့ကို ကာလနှင့်တကွ သတ်မှတ်ပြပါ။

http://www.pdammadownload.com

၉။ ချာဒီဟိ မန် မစတော ဝါ- သုတ်ဌ ဝါသဒ္ဒါအကျိုးနှင့် ဂဟသု ပဓေယ ဝါ- သုတ်ဌလာ သော "ဥပဓာ"ဟူသော အမည်သည် အဘယ်၏အမည် ဖြစ်ပါသနည်း ရှုပသိဒ္ဓိနှင့်အညီ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ "ဧကန္တဓာတ်,နာမဓာတ်" နှစ်ပါးတို့၏ သဘောသွားခြားနားပုံကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ဥဒါဟရဏ်နှင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ဒိဝါဒိတော ယော၊

(ခ) ယထာဂမမိကာရော- သုတ်ဆိုင်တို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) ကမ္မသ- ကံ၏။ ဝါ- ကံကို၊ ကတတ္တာ- ပြုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပ စိတတ္တာ- ဆည်းပူးအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဿန္နတ္တာ- မျှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပုလတ္တာ- ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏ်- စက္ခု ဝိညာဏ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

(ခ) သုနသ- သုန- ဟူသော ပါဠိပဒိကပုဒ်၏ ဥနသ- အဆုံး ဥန- သဒ္ဒါ၏ သြဏ ဝါနုဝါနူနုနခုနာနာ- သြဏ- ပြု, ဝါန- ပြု, ဥဝါန- ပြု, ဥိန- ပြု, ဥနခ- ပြု, ဥန- ပြု, အာ- ပြု, အာန- ပြုတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

(ဂ) သူဝုသာနံ- သူဓာတ်, ဝုဓာတ်, အသဓာတ်တို့၏ ဥိဝုသာနံ- အစိတ် ဥိ, ဥ, အသ သဒ္ဒါတို့၏ အတော- အတ ပြုသည်လည်းကောင်း ထော စ- ထပစ္စည်းသည် လည်းကောင်း ဟောတိ- ဖြစ်၏။

၃။ **တွံ- ရှပ်တွက်-** (စစ်ကိုင်း ၃- ရှ)

အသိ- ကို၊ အသ- တည်၊ အသ- ဘုဝိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် အ- ကိုချေ၊ ဝတ္တမာန် သိ- သက်၊ ဘူဝါဒိတော အ- ဖြင့် အပစ္စည်းသက်၊ (အသ+ အ+ သိ) လောပဌေတ္တ မကာရော- ဖြင့် အ- ပစ္စည်းချေ၊ သိမှိ စ- ဖြင့် ဓာတွန် သ- ကိုချေ၊ အသိ- ပြီး၏

(က) သုမေဓာ ယသ အတ္ထိ, တသ္မိ ဝါ ဝိဇ္ဇတိတိ သုမေဓော။

(ခ) ဒါ- ဓာတ်၊ အ- ပစ္စည်း၊ မ- ဝိဘတ်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ တိသာ, တသာ, အသာ, နသာ, တိသာယ, တသာယ, အသာယ, နသာယ, နာယ, တာယ။

သု-ဓာတ် ကမ္မရုပ်-

သူယတေ၊ သူယန္တေ၊ သူယသေ၊ သူယဝေ၊ သူယေ၊ သူယာမေ၊
သူယတိ, သူယေ၊ သူယန္တိ၊ သူယသိ၊ သူယထ၊ သူယာမိ, သူယေ၊ သူယာမ။
သုယျတေ၊ သုယျန္တေ၊ သုယျသေ၊ သုယျဝေ၊ သုယျေ၊ သုယျာမေ။
သုယျတိ, သုယျေ၊ သုယျန္တိ၊ သုယျသိ၊ သုယျထ၊ သုယျာမိ, သုယျေ၊ သုယျာမ။

၅။ သုဝဏ္ဏ ဝိယ တံ မညေ-ဌ အနာဒရ မဟုတ်သောကြောင့် သမ္ပဒါန်မဖြစ်ဟု သိစေခြင်း အကျိုးငှါ အနာဒရေသဒ္ဒါကို ထည့်၍ ဆိုသည်။

ရ- အပြု-

ဇကဟူသော နိမိတ်နှင့်နီးသောကြောင့် ဒ-ကိုသာ ရ-ပြုရသည်၊ သ-ကို ရ-မပြုရ။

၆။ ပုတ္တဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ဣယ-ပစ္စည်း ဝင်ရောက်သောအခါ ပုတ္တ-ဟူသော နာမ်ပုဒ်သည်ပင် ပုတ္တိယ-ဟု ဓာတ်ဖြစ်သွားသည်။

စသဒ္ဒါအကျိုး-

စသဒ္ဒါသည် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဒဋ္ဌုံ-စသည်တို့၌ ကိစ္စ တ-ကို ရဋ္ဌ-ပြုရခြင်း, တုံ-ကို ရဋ္ဌုံ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၇။ တု-သဒ္ဒါသည် ပုထုဇ္ဇနတ္တနံ သောစေယျ-စသည်တို့၌ တ္တန-ပစ္စည်း ဏေယျ-ပစ္စည်း စသည် သက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဘာဝအဓိပ္ပါယ်-

အသိဉာဏ်, သဒ္ဒါတို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်သည် ဘာဝမည်သည်။

၈။ (က) တမ္ဘ, အနိယ, တေယျ, ရိစ္ဆ, ဏ, အ, ဏ္ဍ, တု, အာဝီ, ရတ္ထ, ရိတု, ရာတု, ကွ, ရမ္ဘ, ဏီ, ယု, ရ, ဏုက, ရ, ဏ္ဍ, တိ, ရိရိယ, ဏ္ဍန, ခ, တ။

(ခ) တ, တဝန္တု, တာဝီ, ဏ္ဍ (အတိတ်)
တဝေ, တုံ, တာယေ, တုန, တ္ဘာန, တ္ဘာ။
မာန, အန္တ (ဇစ္ဆပ္ပန်)
ဏီ, ယိဏ်, ဿ, န္တု, မာန, အာန (အနာဂတ်)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဝဝတ္ထိဝိဘာသာ ဝါ-သဒ္ဒါသည် အဒ-ဓာတ်နောက်၌သာ မ-ကို တ-ပြု အခြားနောင် မပြုရဟု သိစေခြင်း အကျိုးရှိသည်။

ဥပဓာ-ဟူသောအမည်-

ဥပဓာဟူသည် အဆုံးအကွာရာမှ ရှေ့အကွာရာ၏ ပရသမညာ (တစ်ပါးသောသက္ကတ ကျမ်းလာအမည်) ဖြစ်သည်။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၄- ၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ခီ-ဓာတ်+ တ-ပစ္စည်းဖြင့် ခီဏာ-ဟု ရှုပ်ပြီးဖို့ရန် အဓိကကျယော သုတ်၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်ပါဠိတို့ကို ရေးပြီး၊ ခွေးအနက်ဟော ပြယုဂ်ပါဠိ ရှုပ်ပြီးပုံတို့ကို ပြဆိုသော သုတ်၏ သုတ်, ဝုတ္တိ, ဥဒါဟရဏ်ပါဠိတို့ကိုလည်း ဥဏာဒိကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ရေးပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ရေးပါ။

(က) ချာဒီဟိ မန်မစတောဝါ၊

(ခ) နာနာဒုမပတိတ ပုပ္ပေဟိဝါသိတသာနူ ယသ ပဗ္ဗတရာဇသ သောယံ နာနာဒုမ ပတိတပုပ္ပဝါသိတသာနူ၊

(ဂ) ကမ္မဓာရယသည စ၊

(ဃ) ယာဝ တာသံ သချ်ာနံ ဥတ္တရိဒသဝုဏ္ဏိတဿ ကာတမ္ဗံ၊

(င) ပသယ္ဟ ပဝတ္တိတုံ သီလံ ယသ ရညော သော ဟောတိ ရာဇာ ပသယ္ဟပဝတ္တာ။

၃။ အောက်ပါ (က)ကို ကာရကရှုပ်တွက်ပြီး၊ (ခ)ကို သမာသ်အမည်၊ (ဂ)ကို တဒ္ဓိတ် အမည်ပေးမှ၊ (ဃ)ကို ဓာတ်+ ပစ္စည်း ခွဲပြပါ။

(က) ကိဝဒူရော ဣတော နဋ္ဌကာရဂါမော-ဒ္ဌ ဣတော၊

(ခ) ဝိမုခေါ ယာဝဇီဝံ။

(ဂ) ဇစ္စန္ဓကိယော၊

(ဃ) ဘဝပါရဂူ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဣမ-သဒ္ဒါနောင် သိ-ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သော ရှပ်ကို လိင်အလိုက် ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ ဌာ-ဓာတ်နောင် တိ, အန္တိ-ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးနိုင်သမျှ အာချာတ်ရှပ်စုကို ထုတ်ပြပြီး၊ မာဂမာ-ကို အာချာတ်ရှပ် စီရင်ပြပါ။

၅။ တထာ ဒွန္နေ ပါဏိတူရိယယောဂသေနင်ခုဒ္ဒဇန္တုက ဝိဝိဓဝိရုဒ္ဓ ဝိသဘာဂတ္ထာဒီနဉ္စ-သုတ်ဌ်ပါသော အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ယူရမည့် ပြယုဂ်တို့ကို ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆို၍၊ ဣဗ္ဗတ္ထာ ဘာဝေတု-သုတ်ဌ် တု-သဒ္ဒါကို ဆိုသဖြင့် ရရှိသော အကျိုးကိုလည်း ပြယုဂ်နှင့်တကွ ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၆။ ဓာတုရူပေ နာမသ္မာ ဏယော စ-သုတ်ဌ် စသဒ္ဒါကို ဆိုသဖြင့် ရရှိသောအကျိုးနှင့် မထိသ ထသ လောစ-သုတ်ဌ် စသဒ္ဒါကိုဆိုသဖြင့် ရရှိသောအကျိုးတို့ကို ပြယုဂ်များနှင့်တကွ ကစ္စည်းကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၇။ တတော ယောန မောတု-သုတ်ဌ် တု-သဒ္ဒါ၏ အကျိုးကို ရှုပသိဒ္ဓိအလိုကျ ဖြေဆိုပြ၍၊ ဘိကွ-သဒ္ဒါမှထူးသော ဇန္တု-ပုဒ်၏ ရှပ်ကို ထုတ်ပြပြီး၊ အာသီသန အရာဌ် သမ္ပဒါန်ဖြစ်နိုင်သော သဒ္ဒါအယှဉ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပါ။

၈။ တထာ ဒွန္နေ ပါဏိ-စသော သုတ်ပါ အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ရှု အလိုကျ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဓာတုသဏ္ဌော လောပေါ နေကသရသ-သုတ်ဖြင့် အနေကသရဓာတ်တိုင်း၏ ဓာတုန်ကို ချေနိုင်ပါသလော? ရှ-အလိုကျ ရှင်းလင်းစွာ ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဓာတ်အနက်ကို ညွှန်ပြနိုင်သော ပစ္စည်းများ စီရင်ထားသော တိတိကွစသော သဒ္ဒါများနောင် ကိစ္စ, ကိတ-ပစ္စည်းများ စီရင်ခွင့် ရှိ/မရှိ စိစစ်ဖြေဆို၍၊ အောက်ပါဝါကျတို့ဌ် ကြိယာစသည်ကို သဒ္ဒါစည်းကမ်းနှင့်ကိုက်ညီအောင် ပြင်ဆင်ရေးပြခဲ့ပါ။

(က) အဘိဘဝိတမ္ဘော ကောဓော ပဏ္ဍိတေန။ (ဘောဟောပြင်ပါ)

(ခ) ဒေဝဒတ္တေန သုခံ အနုဘူယတေ။ (ကတ္တားဟောပြင်ပါ)

၁၀။ အောက်ပါ သဒ္ဒါဝေါဟာရတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ရေးသား ဖြေဆိုပါ။

(က) ဝုတ္တ, အဝုတ္တ ကတ္တုသာဓန ၂-ပါး။

(ခ) သပရိယာယ ဝိဂ္ဂဟ, နိပ္ပရိယာယ ဝိဂ္ဂဟ။

http://www.dhammadownload.com

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ ဘိဒါဒိတော ဣန္ဒ အန္ဒ ဤနာ ဝါ။
သုနသုနသောဏဝါနုဝါနူနနခုနာနာ-သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကိုရေးလေ။

၂။ (က) ချာဒီဟိ-ခီအစရှိသော ဓာတ်တို့မှ၊ ပရေ-နောက်၌၊ မန်-မန်ပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၊ မ စ-မ-၏လည်း။ တော- တ-ပြုသည်၊ ဝါ-ခို့ ဟောတိ-၏။

(ခ) ယသ ပဗ္ဗတရာဇသ-အကြင်ဟိမဝန္တာတောင်မင်း၏ နာနာဒုမပတိတပုပ္ပေဟိ-အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော သစ်ပင်တို့မှ ကြွေကျကုန်သော ပန်းတို့ဖြင့်၊ ဝါသိတသာနု-ထုံအပ်သော တောင်အပြင်တို့သည်၊ (သန္ဓိ-ရှိကုန်၏ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သောယံ-ထိုဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်၊ နာနာဒုမ ပတိတပုပ္ပဝါသိတ သာနု-မည်၏။

(ဂ) ကမ္မဓာရယသညေ စ-ကမ္မဓာရယ် အမည်ရှိသော သမာသ်၌လည်း။ ဣတ္ထိယံ-ဣတ္ထိလိင်၌၊ ဝတ္တမာနေ-ဖြစ်သော၊ တုလျာဓိကရဏေ-တူသောတည်ရာ အနက်ရှိသော၊ ပဒေ-နောက်ပုဒ်ကြောင့်ဘာသိတပုမာ-ဟောအပ်ဖူးသော ပုလ္လိင် ရှိသော၊ ဣတ္ထိ-ဣတ္ထိလိင်သဒ္ဒါသည်၊ ဧေ အတ္ထိ-အကယ်၍ရှိအုံ့၊ သော-ထိုဣတ္ထိလိင်သဒ္ဒါကို၊ ပုမာဝ-ပုလ္လိင်ကဲ့သို့၊ ဒဋ္ဌမ္ဟော-မှတ်အပ်၏။

(ဃ) တာသံသန္ဓိနံ-ထိုသတ, သဟဿသန္ဓိတို့၏ ယာဝဥ္ဘရိ-သဟဿမှဆက်၍ အထက် အသရော်ယျတိုင်အောင်၊ ဒသဂုဏိတဋ္ဌ-ဆယ်ခုဖြင့်မြှောက်အပ်သည်ကိုလည်း။ ကာကမ္ဘံ-ပြုအပ်၏။

(င) ပသယ-လ္ဟမ်းမိုး၍၊ ပဝတ္တိတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-ဆိုခြင်းငှါ၊ ယသရညော-အကြင်မင်း၏ သီလ-သီလသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သောရာဇာ-ထိုမင်းသည်၊ ပသယှပဝတ္တာ-ပသယှပဝတ္တမည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၃။ (က) ဣတော-ကို ဣမ-တည်၊ မှဟူ၍အနက်သောကြောင့် အပါဒါန်အနက်ကို အလိုရှိရကား။ ဒုရန္ဓိ- စသော သုတ်ဖြင့် ဣမ- သဒ္ဒါကို အပါဒါန်အမည်မှည့်၊ ကွစိ တော ပဗ္ဗမျတ္ထေ-ဖြင့် တော-ပစ္စည်းသက်၊ တွာဒယော ဝိဘတ္တိသညာယော-ဖြင့် ဝိဘတ်အမည်မှည့်၊ ဣမသဒ္ဒေ-စသောသုတ်ဖြင့် ဣမ-ကို ဣ-ပြု၊ ဣတော-ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဝိမုခေါ- ဗဟုမ္ပိတိသမာသ်။
ယာဝဇီဝံ- အဗျယီဘောသမာသ်။
(ဂ) နိယုတ္တာတဒ္ဓိတ်။
(ဃ) ဘဝပါရသဒ္ဒူပပဒ ဂမု-ဓာတ်၊ ရှု-ပစ္စည်း။

၄။ အယံ၊ (ဣတ္ထိလိင်, ပုလ္လိင်)
ဣဒံ, ဣမံ၊ (နပုလ္လိင်)
အာခ္ယာတ်ရှစ်စု- ဌာတိ, တိဋ္ဌတိ၊ ဌဿတိ, တိဋ္ဌဿတိ၊
သဏ္ဌာဟတိ၊ သဏ္ဌာဟဿတိ။ အဓိဋ္ဌေတိ၊ အဓိဋ္ဌေဿတိ။
အာခ္ယာတ်ရှစ်- မာရှေရှိသော ဂမု-တည်၊ ဂမု-ဂတိမှိ၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတ်အမည်မှည့်၊ ဓာတွန် ဥ-ကိုချေ၊ ဟိယျောပဘုတိ ပစ္စကွေ ဟိယျတ္ထနိ-ဖြင့် အာ-ဝိဘတ်သက်၊ (မာဂမ်+ အာ)ကပ်၊ မာဂမာ-ပြီး၏။

၅။ (ပြယုဂ်- ထင်ရှားပြီ)
တုသဒ္ဒါအကျိုး- တုသဒ္ဒါသည် ပုထုဇနတ္ထနံ, ဝေဒနတ္ထနံ-စသော ပြယုဂ်တို့၌ တ္ထန-ပစ္စည်းသက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၆။ ဓာတုရူပေ နာမသ္မာ ဏယော စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါသည် သန္ဓာရတိ, ဥပက္ကမာလတိ-စသည်တို့၌ အာရ, အာလ-ပစ္စည်းသက်ရခြင်း အကျိုးရှိသည်။
ရရှိသောအကျိုး-
မထိသ ထသ လော စ-သုတ်၌ စသဒ္ဒါသည် မလ္လကော-စသည်၌ လ-နောင် က-လာရခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၇။ တုသဒ္ဒါသည် အာရ- အပြုမှတစ်ပါးသော စတု, ဥဘ, နဒီ, ဂေါ-စသည်နောင် ယော-ကို သြ-ပြုရခြင်း အကျိုးရှိသည်။
ထူးသောရှစ်- ဇန္ဓုနော, ဇန္ဓုယော။
သဒ္ဒါအယုဉ်- အာယု, ဘဒ္ဒ, ကုသလ, အနာမယ, သုခ, အတ္ထ, ဟိတ, သွာဂတ, သောတ္ထိ။

၈။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် လိင်ချင်းဆန့်ကျင်သော အနက်ဟောသဒ္ဒါ, သချာသဒ္ဒါ, ပရိမာဏ အနက်

http://www.dhammadownload.com

ဟောသဒ္ဒါ, ပစန, စလ္လာလ အနက်ဟောသဒ္ဒါ, ဒီသာအနက်ဟောသဒ္ဒါ စသည်တို့ကို လည်း နပုံးဇကတ်ငှဲ့ဟု သိစေသည်။

အနေကသရဓာတ်–

လိုက်လာသော ကွစိ သဒ္ဒါ တားမြစ်သောကြောင့် မဟီယတိ, သမထော– စသည်တို့၌ ဓာတွန်မချေရ။

၉။ နဒါဒီဟိ– စသော သုတ်၌ ကာရိတ်ပစ္စည်းနှင့်တကွဖြစ်သော ဓာတ်တို့နောင် ယု, ဏ္ဍု တို့၏ အာဒေသကို စီရင်ခြင်းကြောင့် တိတိကွ– စသော ဓာတုပစ္စယန္တတို့နောက်၌လည်း ကိစ္စ, ကိတ– ပစ္စည်းများ စီရင်ခွင့်ရှိပါသည်။

(က) အဘိဘဝိတမ္ပံ ကောဓသ ပလ္ဂိတေန။

(ခ) ဒေဝဒတ္တော သုခံ အနုဘဝတိ။

၁၀။ (ပုဒ်စစ်ထင်ရှားပြီ)

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါဘာသာ
၁၃၇၁–ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၃)ရက်၊ (၂၀– ၆–၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါသုတ်တို့ကို သုတ်, ဝုတ္တိမ္ပျသာ ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

ဥဏာဒိကျမ်းလာ– (က) ဣရ– ပစ္စည်းသက်သောသုတ်၊

(ခ) ဣသ– ပစ္စည်းသက်သောသုတ်။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတို့ကို ကျနစ္စာ အနက်ပေးပြပါ။

(က) အမ္ဗုမှော၊ ဒီယမှော။

(ခ) ဂဏေန ပရိယာပန္နသ ဒသဒသကသ သတံ ဟောတိ၊ သတဒသကသ သဟသံ ဟောတိ ယောမှိ ပရေ။

(ဂ) ယာဝ တဒုတ္တရိ ဒသဂုဏိတဗ္ဗ။

၃။ အနုပဒိဋ္ဌာနံ ဝုတ္တယောဂတော– ၌ ဥပဒိဋ္ဌ, အနုပဒိဋ္ဌ အရတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဝိဗျတ္တိ– ကို သန္ဓိရုပ်ကျဉ်း တွက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ သမ္ဘနာမ် တ–သဒ္ဒါ၏ ကာရိယပြ သုတ်တို့ကို လိုင်နှင့်တကွ ကစ္စည်းကျမ်းလာပြယုဂ် အသီးသီး ညွှန်ပြလျက်၊ ဝိဟယော လုနာတိ–၌ ဝိဟယော–၏ လိုင်, ဝိုဏ်း, ကာရန် တို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၅။ လဒ္ဓံ မေ ပတ္တစီဝရံဝယ် မေ ကို နာမ်ရှုပ်၊ ပတ္တစီဝရံ ကို အစိတ်, အပေါင်းဝိဂ္ဂဟပြု၍ ကြိယာပုဒ်၏ ဓာတ်ကိုယူကာ အဇ္ဇတ္တနီ ပရသပုဒ် ဧကဝုစ်ဝိဘာတ်တို့ဖြင့် သုဒ္ဒကတ္တာရုပ် ပဒမလာစဉ်ပြပါ။

၆။ ပုရိသော ကာတုန ကမ္မံ ဂစ္ဆတိ–၌ (က) ပုမ္ဗကာလ၊ (ခ) ဧကကတ္တုကတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြဖြေဆို၍၊ ဤသံ ဒုသူဟိ ခ–သုတ်ဖြင့် သက်သော ခ–ပစ္စည်း၏ သာဓနကိုလည်း သုတ်ထောက်ပြ၍ သတ်မှတ်ပြပါ။

၇။ ဝါစ္စလိင်ဂိုက သဒ္ဒါငါးမျိုးတို့ကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ အသီးသီး ဖြေဆိုပါ။

၈။ ဝေယျာဝစ္စံ–ပုဒ်ကို ပဒ, ပစ္စယ, ပစ္စယတ္ထအားဖြင့် ဝေဖန်ပြပြီး ဝိဘာဂေဓာ စ–သုတ်၌ စသဒ္ဒါဆိုရခြင်း၏ အကျိုးကို ပြယုဂ်နှင့်တကွ ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၉။ (က) ကွစာဒိ ဝဏ္ဏာန မေကသရာနံ ဒွေဘာဝေါ–သုတ်ဖြင့် ဓာတုဒ္ဒေဘာဝပြုရာဝယ် နိမိတ်ဖြစ်ထိုက်သော အရာတို့ကို ရှုပသိဒ္ဓိဆရာအလိုကျ ဖော်ပြ၍၊ (ခ) သရဒ် ရမ ဏီယာ/ရမနီယ နဒီ ဟု ပါဠိနှစ်မျိုးရှိရာ အမှန်ရှိသင့်သောပါဠိကို အကြောင်းပြဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပုဒ်စစ်ကျမ်းလာအတိုင်း ပြယုဂ်နှင့်တကွဆိုရိုးကျ ဖြေဆိုပါ။
(က) သမ္ဘန္ဓသမ္ဘန်၊ (ခ) သမ္ဘန္ဓသင်္ခ်ာ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ကစ္စည်းသဒ္ဒါကြီးဘာသာ

၁။ (က) ရန္ဒုဒါဒီဟိ ဓဒိဒ္ဒ ကွစိ ဇဒလောပေါ စ၊
(ခ) မနုပ္ပရသုဏာဒီဟိ ဥဿနသ်သာ–သုတ်ဆိုင်ရာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ (က) အမုမော– အခ္ခဲနှင့်တကွ လေးခု၊ ဝါ– လေးခုခွဲ။
ဒိယမော– အခ္ခဲနှင့်တကွ နှစ်ခု၊ ဝါ– နှစ်ခုခွဲ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ပရေ-နောင်သော၊ ယောမှိ-ယောဝိဘတ်ကြောင့်၊ ဂဏနေ-ဂဏန်းသချာ်အရာ၌၊ ပရိယာပန္နသ-အကျုံးဝင်သော၊ ဒသ ဒသကသ-ဒသ ဆယ်ခုအပေါင်း၏။ (ဒသ ဆယ်ခု, ဇကသေသ်ပြု၍ ပေါင်းစုအပ်သော တစ်ခုသော ဒသသङ္ခါ၏) သတံ-သတံပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သတ ဒသကသ-သတဆယ်ခုအပေါင်း၏။ (သတ ဆယ်ခု, ဇကသေသ်ပြု၍, ပေါင်းစုအပ်သော တစ်ခုသော သတသङ္ခါ၏) သဟသံ-သဟသ်ပြုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

(ဂ) ယာဝ တဒုတ္တရိ-သဟသမှဆက်၍ အထက် အသချေ်ယျတိုင်အောင်၊ ဒသ ဂုဏိတဿ-ဆယ်ခုဖြင့် မြှောက်အပ်သည်ကိုလည်း။ ကာတဗ္ဗံ-ပြုအပ်၏။

၃။ ဥပဒိဋ္ဌ- ပုထ, ပါ, အဘိ, အဓိ, အတိ, ပတိ, ပုထ, အဝ။

အနုပဒိဋ္ဌ- ပ, ပရာ,(ပရံ) ဥပ, နိ, အန, ဒု, သု, ဥ, သံ, ဝိ, အဝ, နိ, ပရိ, အဘိ, ပတိ။

ရูပ်တွက်-

ဝိဗျဥ္ဇ-ကို၊ ဝိ+ အဓိ+ အဥ္ဇ-တည်၊ အဗ္ဗောအဓိ-ဖြင့် အဓိ-ကို အဗ္ဗ-ပြု။ ခွင်။ သရာ သရေ လောပ်-ဖြင့် ရှေ့ ကပ်၊ ဝိဗျဥ္ဇ-ပြီး၏။

၄။ ဇတေတေသံ တော- ပုလ္လိင်-သော (ပုရိသော)၊ ဣတ္ထိလိင်- သာ (ဣတ္ထီ)။

တဿ ဝါ နတ္တံ သဗ္ဗတ္ထ- ပုလ္လိင်- နေ (ပုရိသေ)၊ နပုလ္လိင်- နံ (စိတ္တံ)၊ ဣတ္ထိလိင်- နာယ (ကညာယ)။

သသ္မာသ္မိ သံသာသ္ဝတ္ထံ- ပုလ္လိင်-အဿ(ပုရိသဿ)၊နပုလ္လိင်- အဿ (စိတ္တဿ)၊ ဣတ္ထိလိင်- အဿာ (ကညာယ)။

ဝိဟယော- ပုလ္လိင်၊ ရတ္တာဒိဂိုဏ်။ ဣ-ကာရန္တ။

၅။ **နာမ်ရูပ်-** အမှ-တည်၊ နာ-ဝိဘတ်သက်၊ ဝါ တတိယေ စ-ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ အမှ-သङ္ခါကို မေ-ပြု။ မေ-ပြီး၏။

အစိတ် ဝိဂွဟ-

အာဟာရာ ပတန္တိ ဇတ္ထ ဘာဝေနေတိ ပတ္တံ (ပတ္တော)၊ (တစ်နည်း) ပဒတိ ပဝတ္တတီတိ ပတ္တံ (ပတ္တော)။

စိယတီတိ စိတ္တံ။

အပေါင်း ဝိဂွဟ- ပတ္တော စ စိတ္တဉ္စ ပတ္တစိတ္တံ။

http://www.dhammadownload.com

ပဒမာလာ-

အလဘီ, လဘီ, အလဘိ, လဘိ, အလတ္ထ၊ အလဘုံ, လဘုံ, အလဘိဝှ, လဘိသု, အလဘံသု, လဘံသု၊ အလဘော, လဘော, အလဘိ, လဘိ၊ အလဘိတ္ထ, လဘိတ္ထ၊ အလဘိ, လဘိ, အလတ္ထံ၊ အလဘိမှာ, လဘိမှာ, အလဘိမှ, လဘိမှ။

၆။ (က) ကာတုန-သည် ပုဗ္ဗကာလ။

(ခ) ကာတုန အရ-ပြုခြင်းကြိယာ၏ ကတ္တားသည်လည်း ပုရိသော-ပင် ဖြစ်သည်။ ဂစ္ဆတိ အရ-သွားခြင်းကြိယာ၏ ကတ္တားသည်လည်း ပုရိသော-ပင် ဖြစ်သည်၊ ဤသို့ ကတ္တားတူသည်ကို ဧကကတ္တုက-ဟုခေါ်သည်။

သာဓန-

ဘာဝကမ္မေသု ကိစ္စတ္ထကွတ္ထာ-သုတ်ကိုထောက်၍ ခ-ပစ္စည်းသည် ဘာဝကမ္မသာဓန၊

၇။ ဝါစ္စလိင်ကသဒ္ဒါ ၅-မျိုး-

၁။ နိုလာဒိဂုဏနာမ်-(နိုလော ပဌော၊ နိုဟ ပဌကာ၊ နိုလံ ဇလံ)

၂။ သမ္ဗန္ဓနာမ်- (သမ္ဗော ပုရိသော၊ သမ္ဗာ ကညာ၊ သမ္ဗံ ကုလံ)

၃။ ဗဟုဒ္ဓီဟိသမာသ်- (အာဂတသမဏော အာရာမော၊ အာဂတသမဏာ သာလာ၊ အာဂတသမဏံ သေနာသနံ)

၄။ သာမညတဒ္ဓိတ်- (နာဝိကော ပုရိသော၊ နာဝိကီ ကညာ၊ နာဝိကံ ကုလံ)

၅။ အတိတာဒိကိတ်-(အတိတော ကာလော၊ အတိတာ ဝေလာ၊ အတိတံ အယနံ)

၈။ ဝေယျာဝစ္စံ-

ပဒ-ဗျာဝဋ္ဌ၊ ပစ္စယ-ဏျ-ပစ္စည်း၊ ပစ္စယတ္ထ- ကမ္မ။

စသဒ္ဒါသည် ဧကဏ္ဍ၊ ဒွေဏ္ဍ-စသည်တို့၌ ဧက, ဒွိ-နှောင် ဏ္ဍ-ပစ္စည်းသက်ရောက်ခြင်း။

သုတ္တသော-စသည်၌ သုတ္တ-စသည်နှောင် သော-ပစ္စည်းသက်ရောက်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။

၉။ (က) ခ,ဆ,သ-ပစ္စည်း၊ ပဂ္ဂေါဂ္ဂါဝိဘတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ ကိစ္စ-စသော ပစ္စည်း။

(ခ) ရဟာဒိတော ဏ-သုတ်၌ အာဒိ-အရ ရမှ-ဓာတ်နှောင် နှ-ငယ်ကို ဏ-ကြီးပြန်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရမဏီယာ-ဟူသော ပါဠိသာ မှန်သည်။

၁၀။ (ပုစ်စစ် ထင်ရှားပြီ)

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ကိစ္စငါးမျိုးဆောင်ရွက်နိုင်သော စေတသိက်များကို ဆိုင်ရာကိစ္စများနှင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပြီး လျှင်၊ အရိုးစုတစ်ခုကို ကြည့်ရှုအာရုံပြုနိုင်သော စိတ်များကိုလည်း ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်တောင့်တမှုသည် လောဘဟုတ်/မဟုတ် သင်္ဂဟသာဓကဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြ၍၊ အဖြေအမြစ်မရှိပါဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ဝိညာဏဌာယတန သောတာပန်၏ မဟာဂုသိုလ်တတိယဇ္ဈေနောင် စောနိုင်သော အပွနာ ဇောသရုပ်ကို ရေးပြပြီး၊ သရဲတစ္ဆေများ ကြောက်မက်ဘွယ်ရာ ဖန်ဆင်း၍ပြခြင်းသည် အဘိညာဏ်ဟုတ်/မဟုတ် သင်္ဂဟအထောက်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၄။ အောက်ပါတို့ကို သင်္ဂဟသာဓကပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) သောတာပန်သာရှိ၍ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် မရှိကောင်းသော ဘုံ၊
(ခ) မြင်ခြင်းကြားခြင်းစသော ဝီထိစိတ်များ မဖြစ်ခဲ့သော် လူမသေအောင် ဖြစ်ပေါ်ပေး ရသောစိတ်။

၅။ သောမနဿသဟဂတံ-၌ သုမန-အရ သောမနဿ-အရများကို ကောက်ပြပြီး၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ္တံ-၌ ဒိဋ္ဌိအရ ယူရမည့် ဒဿန, မယူရမည့် ဒဿနများကို အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြေပြခဲ့ပါ။

၆။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ပဌကစျာန်, စတုက္ကစျာန်ဟု နှစ်မျိုးကွဲပြားရပါသနည်း ဖြေဆိုပြ၍ ဥပါဠိအခိုက်၌သာ စိတ်ကရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရှင်းလင်းခဲ့ပါ။

၇။ ပဝတ္တိကာလေ ကမေနေ-၌ စက္ခုဖြစ်ရာကာလကို နည်းစုံအောင် ဖြေဆိုပြီး၊ စတ္တာရော ဥပါဒါနာ-၌ ဥပါဒါန၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာလာအတိုင်း ဥပမာဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ၂၄-ပစ္စည်းတို့တွင် (က) အတီတကာလိကပစ္စည်း၊ (ခ) ဒွိကာလိကပစ္စည်း (ဂ) တိကာလိကပစ္စည်းများကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ မင်ကိစ္စ ၁၆-ချက်ဖြစ်ပုံပြ သင်ဟပါဠိကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ မင်၏ သုညတဝိမောက္ခမည်ပုံပြ သင်ဟပါဠိကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟာဘာသာ

၁။ သောဘနသာဓာရဏ ၁၉၊ ဆန္ဒ၊ ပညာ-အားဖြင့် ၂၁-ပါးတို့သည် ပဋ္ဌိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိ, ဇဝန, တဒါရမ္မဏအားဖြင့် ၅-ကိစ္စ။

ဆောင်-သောဘနသာ၊ ဆန္ဒ, ပညာ၊ ကိစ္စာ ငါးဖြစ်၊ နစ်ဆယ့်တစ်။ (အထိမ္မာလင်္ကာဆောင်)

အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်-စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေ၊ (တစ်နည်း) စက္ခုဒ္ဒါရိကစိတ် ၄၆-ခု၊

၂။ လောဘ မဟုတ်ပါ။

သာဓက-အကုသလာနိ စေဝ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တကာမာဝစရဇဝနာနိ စေတိ လောကုတ္တရ ဝဿိတသဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။

နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော အဟိတ်စိတ်- မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်။

၃။ အကာ-ကြဉ်သော အရူပ ကုသိုလ် ၄၊ လောကုတ္တရာ သောတာပတ္တိဖိုလ် ဥပေက္ခာ-၁၊ သကဒါဂါမိမဂ် ဥပေက္ခာ ၁၊ ပေါင်း ၆။

သရဲတစ္ဆေများ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ဖန်ဆင်းပြခြင်းသည် အဘိညာဏ်မဟုတ်ပါ။

အထောက်-ဒုဟေတုကာနမဟေတုကာနဉ္စ ပနေတ္ထ ကိရိယဇဝနာနိ အပ္ပနာဇဝနာနိစ နိ လဗ္ဘန္တိ။

၄။ (က) အရူပ ၄-ဘုံ။

သာဓက- အရူပါဝစရဘူမိယံ ပထမမဂ္ဂရူပါဝစရဟသနဟေဋ္ဌိမာရုပ္ပဝဇ္ဇိတာနိ စ လဗ္ဘန္တိ။

(ခ) ဘဝင်စိတ်။

သာဓက- အသတိ ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝသ အင်ဘာဝေန ဘဝင်သန္တတိသခ်ါတံ မာနသံ အဗ္ဘောစ္ဆိန္နံ နဒီသောတော ဝိယ ပဝတ္တတိ။

၅။ သုမန-အရ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ်(တစ်နည်း) သောမနဿသဟဂုတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်။

http://www.dhammadownload.com

သောမနဿ-အရ မာနသိကသုခဝေဒနာ။

ယူရမည့် ဒဿန- အကုသိုလ်အရာဖြစ်သောကြောင့် မိစ္ဆာဒဿနကို ယူ၍ သမ္မာဒဿနကို မယူရ။

၆။ ဝိတက်, ဝိစာရတို့ကို အသီးအသီး ကျော်လွန်၍ ပွားများသော နာတိတိကွဉ္ဇာဏ်ရှင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဌမဈာန်၊
ထိုဝိတက်, ဝိစာရတို့ကို တပေါင်းတည်းလွန်မြောက်၍ ပွားများသော တိကွဉ္ဇာဏ်ရှင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်၊ ဤသို့ ကွဲပြားရသည်။
အနန္တရ- စသော ပစ္စည်းကို ရသဖြင့် ဥပါဒါခဏာ၌သာလျှင် ဇနကသတ္တိနှင့် ယှဉ်သော ကြောင့် ဥပါဒါခဏာ၌သာ စိတ်က ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်။

၇။ စက္ခုဖြစ်ရာကာလ-ဋ္ဌိကာကျော်အလို သတ္တမသတ္တာဟာ။
မူလဋ္ဌိကာအလို- ဇကာဒသမသတ္တာဟာ။

ဥပါဒါန-အဓိပ္ပါယ်
မြွေသည် ဖားကို မြိုစွာ ဖမ်းသကဲ့သို့ လွန်ကဲပြင်းထန်စွာ အာရုံကို ယူတတ်သောကြောင့် ဥပါဒါန်မည်သည်။

၈။ (က) အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ။
(ခ) ကမ္မပစ္စည်း။ (ဂ) အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ။

၉။ တဿာနန္တရမေဝ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနန္တော သမုဒယသစ္စံ ပဇဟန္တော နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကရောန္တော မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာဝသေန အပ္ပနာဝီထိမောတရတိ။

၁၀။ တသ္မာ ယဒိ - ပ - ဟောတိ မဂ္ဂေါ-ကို အနက်ရေးလေ။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စည်း + ပစ္စယုပ္ပန္နကျေးဇူးပြုပုံပြ စုက္ကိယပါဠိကို ပါဠိမှ

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁၉-တန်ကို ပြဆိုသော သင်ဟဂါထာကို အနက်မှန်ကန်စွာ ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၃။ ဒိုရဝိမုတ်တရားတို့၏ အာရုံကိုပြုရာ၌ ကာလဝိမုတ်တရားကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်သည်ဟု ဆိုရာ ကာလဝိမုတ်တရားတို့ကို ဖော်ပြ၍ ထိုတရားတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ကာလ ဝိမုတ်ဖြစ်ရပါသနည်း အကြောင်းသွင်း၍ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၄။ အနာဂါမိမဂ် အနာဂါမိဖိုလ်စခန်းကို တက်လှမ်းနိုင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်မှုရှိ/ မရှိ အာဂမယုတ္တိနှင့်တကွ ဆုံးဖြတ်ပြ၍ ဒွိဟိတ်ဉဏ္ဍပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေ စိတ်ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နာမ်တရားမပါ ရုပ်ဗလာချည်းသက်သက်သာဖြစ်သော ဘုံ၌ ရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်စည်းများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ သုတ္တန်ဒေသနာတော်၌သာပါဝင်၍ အဘိဓမ္မဒေသနာတော်တွင် မပါဝင်သော သံယောဇဉ်တရားကို ဖော်ပြဖြေဆိုရ၍ ဝဋ္ဌသုံးပါး သရုပ်တို့ကိုလည်း တရားကိုယ်များနှင့်တကွ ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ။

၆။ နာမ်အာဟာရပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တရားများကို ဖော်ပြ၍ မဂ်ကိစ္စ ၁၆-ချက်ကိုလည်း သိသာရုံမျှ ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ မဟာဝိပါက်စိတ်၌ အပွမညာ, ဝိရတိတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ကြဉ်ရပါသနည်း (ဦ)အလို ကျ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ကာမာဝစရတရားတို့ကို ပရိတ္တဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၈။ အဘယ်ကြောင့် စိတ်သည် အသက်တိုပြီး ရုပ်သည် အသက်ရှည်ရသည်ကို ဖြေဆိုပြီး လျှင်၊ ဂရုက်အရ အကုသိုလ်ဖြစ်က အဘယ်ကံကိုယူ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်က မည်သည့်ကံကို ယူရပါမည်နည်း ဦးကာနှင့်အညီ ရှင်းလင်းပြပါ။

၉။ တေဇောဓာတ်သည် ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင်ဟူသော ခဏသုံးမျိုးတို့တွင် အဘယ်ခဏ၌သာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း။ စေတသိက် ၅၂-ပါးရှိရာ ဝေဒနာနှင့်သညာကို ခန္ဓာဖွဲ့ရကြောင်းကိုလည်း

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပစ္စယပရိစ္ဆေဒ၌ ရုပ်ကိုနာမ်အားကျေးဇူးပြုခြင်းကိုဆိုရာဝယ် ပဋ္ဌာရမ္ဘဏာနိ ပဋ္ဌဝိညာဏ ဝိထိယာ-ဟုဆိုသဖြင့် အာရမ္ဘဏပုရေဇာတ၌ ဓမ္မာရုံကို မရနိုင်ဟု မှတ်ရပါမည်လော ဖြေဆိုရ၏၊ အဘိညာဉ်ဝင်စားသောသူသည် အဘယ်ကြောင့် ရူပပဋ္ဌမစျာန်ကိုလည်း ဝင်စားရပါသနည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ ရာဂါဒယော ပန ဓမ္မာ- စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ မဂ္ဂံ ဖလဿ-စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကာလဝိမုတ်တရား- နိဗ္ဗာန်, ပညတ်။
အကြောင်း- ပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသည့်အတွက် အတိတ်-စသော ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။

၄။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှု မရှိပါ။
အာဂမယုတ္တိ- အနာဂါမိပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိယဇဝနာနိ စ န လဗ္ဘန္တိ။
ပဋိသန္ဓေစိတ်- မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု။
ရုပ်ကလာပ်စည်း- ဇီဝိတနဝကကလာပ်, သဒ္ဒကြဉ်သော ဥတုဇကလာပ် ၂-စည်း။

၅။ ဥဒ္ဒစ္စသံယောဇဉ်။
ဝဋ် ၃-ပါး
၁။ ကိလေသဝဋ်- အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်။
၂။ ကမ္မဝဋ်- ကမ္မဘဝ တစ်စိတ်နှင့် သခ်္ခါရ။
၃။ ဝိပါကဝဋ်- ဥပပတ္တိဘဝ တစ်စိတ်နှင့် ဝိညာဏ်,. နာမ်ရုပ်, သင်္ဌာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ, သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ။

၆။ **ပစ္စည်း-** ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ်။
ပစ္စယုပ္ပန်- တက္ခဖြစ်ကုန်သော စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။
မဂ်ကိစ္စ ၁၆- မဂ် ၁-ပါး, ၁-ပါးလျှင် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားရ၍ သိခြင်း။ သမုဒယသစ္စာ

http://www.dhammadownload.com

ကို ပယ်ခြင်း။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း။ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများခြင်း အားဖြင့် ၄-ချက်စီ ရှိသောကြောင့် မဂ် ၄-ပါး၌ (၄ × ၄-၁၆) ဆယ့်ခြောက်ချက်ဖြစ်သည်။

၇။ ကာမာဝစရဝိပါက်စိတ်တို့သည် ကာမကို ဇကန်အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း, အပွမည်ာတို့ သည် သတ္တဝါပညတ်ကို ဇကန်အာရုံပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ အာရုံကွဲ ပြားသောကြောင့် မဟာဝိပါက်စိတ်၌ အပွမည်ာ မယှဉ်ပါ။
မဟာဝိပါက်စိတ်သည် ဝိပါက်ဇာတ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဝိရတီသည် ဇကန် ကုသိုလ်ဇာတ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဇာတ်ကွဲပြားသောကြောင့် မဟာဝိပါက် စိတ်၌ ဝိရတီ မယှဉ်။
ပရိတ္တ-ခေါ်ရကြောင်း
ကာမာဝစရတရားတို့သည် မဟဂ္ဂုတ်စသည်ကို ထောက်ဆ၍ နည်းသောအာနုဘော်ရှိ သည့်အတွက် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းဖြတ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ပရိတ္တ-မည်ကုန်၏။

၈။ အာရုံယူတတ်သော စိတ်၏ စိတ္တက္ခဏ ၁-ချက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စိတ်သည် အသက်တို့၏။
အာရုံအဖြစ် အယူခံရသော ရုပ်၏ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်သော ကြောင့် ရုပ်သည် အသက်ရှည်၏။
ဂရုတ်-
အကုသိုလ်ဖြစ်က- ပဌာနန္တရိယက်။
ကုသိုလ်ဖြစ်က- မဟဂ္ဂုတ်က်။

၉။ ပစ္စာဇာတ-စသော ပစ္စည်းအထောက်အပံ့ကို ရသဖြင့် ဌီခဏ၌သာ ဥတုသည် အားရှိ သောကြောင့် တေဇောဓာတ်သည် ဌီခဏ၌သာ ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်။
သီးခြား ခန္ဓာဖွဲ့ရကြောင်း-
ဝဒ္ဓတရားတို့၌ သာယာတတ်သော ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း, ထိုသာယာခြင်း၌ သွန်းလောင်းထည့်ခပ်အပ်သော သညာကိုလည်းကောင်း သခ်ါရကွန္ဓာမှ သီးခြားခွဲ၍ ညွှန်ပြလို သောကြောင့် ဝေဒနာ, သညာ ၂-ပါးကို သီးခြား ခန္ဓာဖွဲ့ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇနာ ဝါ စက္ခု အနိစ္စတော–စသည်ဖြင့် သာမညအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်စက္ခု စသည်တို့ကိုလည်း ယူထားသည့်အတွက် အာရမ္မဏပုရေဇာတမျှောရုံကိုလည်း မနော ဝိညာဏ ဝီထိ၌ ရအပ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတကိုလည်း ရနိုင်သည်။

ဝင်စားရကြောင်း–

ကသိဏာနုလောမ–စသော ၁၄–ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် စိတ်ကို ဆုံးမ၍ စိတ်ကို အဘိညာဉ်သို့ ရောက်ရှေ့ဆောင်ခြင်း၌ ခုံအောင် ပြု၍ ဥပေက္ခာ, ဇောဝတာနှင့်ယှဉ်သည့် အတွက် အဘိညာဉ်အား လျော်သောကြောင့် ရူပပဋ္ဌမစျာန်ကိုလည်း ဝင်စားရပါသည်။

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀–ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄– ၄–၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ စျာန်, မဂ်, ဖိုလ် ရရန်ရည်ရွယ်လျက် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှုပါဝစရဒုတိယစျာန်စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟစုဏ္ဏီယပါဠိကို ပါဠိ ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ "နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင် ဟောပြနိုင်"ရန် ရုပ်နာမ်ခွဲပုံပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏီယကို အနက်ပေးပါ။

၃။ "တို့ကျောင်းဝန်းမြေ လှပါစေ"ရည်ရွယ်၍ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အသိဉာဏ်ဝင်ကာ မည်သူမျှ မတိုက်တွန်းဘဲ ကိုယ်တိုင် တံမြက်စည်းလှဲနေသော သာမဏေငယ်၏သန္တာန်၌ ဖြစ်သင့်သော ကုသိုလ်စိတ်ကို တိကျစွာ ဖော်ပြ၍၊ ယင်းစိတ်နှင့် ယှဉ်ရာ စေတသိက်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ စာဖြေအရှင်တို့ မေးခွန်းလွှာကို ကြည့်ရှုနေစဉ်ခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိညာဏဓာတ်ကို မိရာဝတ္ထုနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍၊ "ကိစ္စများမြောင် လူတို့ဘောင်"ဆိုသကဲ့သို့ အလုပ်ကိစ္စ အများဆုံး တာဝန်ယူရသောစိတ်နှင့် ထိုအလုပ်–ကိစ္စများကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ "ရယ်သောသူသည် အသက်ရှည်၏"ဟူသောစကား၌ ရယ်ရွှင်မှုကို ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်တို့ကို ရေတွက်ပြ၍၊ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့သန္တာန်၌ ရနိုင်သော ဣန္ဒြေတို့ကို သိသာရုံ သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) ပုထုဇဉ်ယောကျ်ား။ (ခ) ပုထုဇဉ်မိန်းမ၊
(ဂ) အရိယာယောကျ်ား။ (ဃ) အရိယာမိန်းမ။

၆။ အဘယ့်ကြောင့် လူများသေကြရပါသနည်း? ကျွမ်းရင်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုရ၍ "သေပြီ" ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အချက်တို့ကို ဦးကားကိုး၍ တင်ပြပြီးလျှင်၊ ဒွတ္တိသသုခပုညမှာ-ဂါထာ ၌ "ဒွတ္တိသ" အရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါစကားရပ်၌ မျဉ်းသားထားသောပုဒ်တို့တွင် ရနိုင်သည့် အတ္ထပညတ်တို့၏ အမည်မှန်များကို ဖြေဆိုရ၍ "အဌာနကောပ" အရာမဟုတ်သည်တို့၌ လေတိုက်သည်ကိုပင် ဒေါသဖြစ်နေသူအား ပေးရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားစုကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။ သူငယ်ချင်း <u>တန်ခူးလပြည့်</u>နေ့ ဖွဲ့ကပင်<u>တောင်</u> တက်ကြစို့။

၈။ ရူပရူပံ-၌ ရူပ-သဒ္ဒါတစ်ခုကိုဆိုလျှင်ပြီးနိုင်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ရူပ-သဒ္ဒါတစ်ခုဖြင့် အထူးပြုဆိုရပါသနည်း? ဖြေဆိုရ၍ အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ တရားနှစ်ပါး ဗိုလ်မည်ရခြင်းအကြောင်းနှင့် ဖဿစသော တရားလေးပါးတို့ကိုသာ အာဟာရဟု ဆိုရခြင်းအကြောင်းကို ဦးကာလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် အဘယ်အကျိုးငှါ စတုက္ခတ္တံ၊ တိက္ခတ္တုမေဝ-၌ စတုက္ခတ္တံ-သင်္ချာကို အစထား၍ ဆိုရသည်ကို ဖြေဆိုပြီး။ အသုရကာယော-၌ အသုရာအမျိုးအစားနှင့် ဤ၌ယူရမည့်အသုရာကိုလည်း ဦးကာညွှန်သည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အောက်ပါတို့ကို ဦးကာကျော်လာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ကမ္မဘာဝနှင့် သခါရတို့၏ အထူး။ (ခ) မေတ္တာမည်ပုံ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တတော ပရံ တမေဝ ပဌမဈာနံ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

[illegible]ာ ရူပကွန်ရှောဝ-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ [illegible] - မဟာကုသိုလ် ပထမစိတ်။

http://www.dhammadownload.com

စေတသိက်- အညသမာန်း ၁၃၊ ဝိရတီ, အပွမညာကြဉ်သော သောဘနစေ- ၂၀၊ ပေါင်း ၃၃။ (ဤကား တံမြက်စည်းလှဲသော စိတ်ကို ရည်ရွယ်သည်)
(တစ်နည်း) အညသမာန်း စေ-၁၃၊ သောဘန စေ- ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈။ (ဤကား မဟာကုသိုလ် ပထမစိတ် သာမန်ကို ရည်ရွယ်သည်။)

၄။ ဝိညာဏာဓာတ်- စက္ခုဝိညာဏာဓာတ်။
မိုရာ-စက္ခုဝတ္ထု။
ကိစ္စအများဆုံးစိတ်နှင့် ကိစ္စ-
ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂-ခုသည် ပဋိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိ, သန္တီရဏ, တဒါရမ္မဏအားဖြင့် ၅-ကိစ္စ တပ်သည်။

၅။ **ရယ်ရှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သောစိတ်-**
လောဘမူသောမနသ ၄-ခု၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ၁-ခု၊ မဟာကုသိုလ်သောမနသ ၄-ခု၊ မဟာကြိယာသောမနသ ၄-ခု၊ ပေါင်း ၁၃-ခု။
(က) ၁၈၊ (ခ) ၁၈၊ (ဂ) ၂၁၊ (ဃ) ၂၃။

၆။ **သေကြောင်းများ-**
အသက်၏ ကုန်ခြင်း။ ကံ၏ ကုန်ခြင်း။ အသက်, ကံ နှစ်ပါး၏ ကုန်ခြင်း။ ဥပစ္ဆေဒကကံ ဖြတ်ချေခြင်း။
သေပြီးဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သောအချက်-
၁။ အာယု-ခေါ်သော ရုပ်နာမ်, ဇီဝိတ။
၂။ ဥသ္မာ-ခေါ်သော ကမ္မဇတေဇောဟူသော ကိုယ်ငွေ့
၃၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်- ဤ ၃-ပါး ကိုယ်မှာ မရှိလျှင် သေဆုံးသည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။
ဆောင်- အာယု, ဥသ္မာ၊ ဝိညာဏာ၊ ကိုယ်မှာ ကင်းပြတ်၊ သေဆုံးလတ်။
ဒွတ္တိသ အရ-
မဟာဂျုတ်ကုသိုလ်သောမနသ ၄-ခု၊ မဂ်သောမနသ ၁၆-ခု၊ အောက်ဖိုလ်သောမနသ ၁၂-ခု၊ ပေါင်း ၃၂-ခု။

၇။ တန်ခူးလပြည့်နေ့-ကာလပညတ်၊
တောင်- သန္တာနပညတ်။

http://www.dhammadownload.com

ပေးရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်-

အပွမညာ ၄-ပါး။ နီလ, ပီတ, လောဟိတ, ဩဒါတ-ကသိုဏ်း ၄-ပါး။ ပေါင်း ၈-ပါး။

၈။ ရူပသဒ္ဒါသည် အထင်ရှင်ဦးအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော အနိမ္မနုရုပ်ဌာလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ရူပသဒ္ဒါ တစ်ခုဖြင့် အထူးပြု၍ ဆိုရသည်။

အဟိရိတ, အနောတ္တပ္ပတို့ ဗိုလ်မည်ကြောင်း-

သမ္ပယုတ်တရားတို့၌ ခိုင်မြဲသောကြောင့် ဗိုလ်မည်သည်။

အာဟာရ-ဟု ဆိုရကြောင်း-

အဗ္ဗတ္တိကသန္ဓာန်၏ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဖဿ-စသော တရား ၄-ပါးကိုသာ အာဟာရ-ဟုဆိုသည်။

၉။ ပရိကံ-စသော နာမည် ၄-မျိုးလုံး အကြွင်းကျန်မရှိသော ဝါရကို ပြခြင်းငှါ စတုက္ခတ္တုဿ-သဒ္ဒါကို အစထား၍ ဆိုရသည်။

အမျိုးစား- ပေတအသူရာ, ဒေဝအသူရာ။

ယူရမည့် အသူရာ- ဒေဝအသူရာကို တာဝတိံသာတို့၌ ယူအပ်သောကြောင့် အသုရကာယော-၌ ပေတအသူရာကိုသာ ယူရသည်။

၁၀။ (က) အနာဂတ် ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်စေတနာသည် ကမ္မဘဝ၊ ဤဘဝ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အတီတ်ဘဝ စေတနာသည် သခါရ၊ ဤသို့ ထူးသည်။

(ခ) ချစ်နှစ်သက်တတ်သောကြောင့် မေတ္တာ-မည်သည်။

(တစ်နည်း) မိတ်ဆွေတို့၌ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် မေတ္တာ-မည်သည်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.၌ (ချင်းပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ဝိရတိစေတသိက်တို့၏ ယှဉ်ရာ စိတ်သံရုပ်ပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို ပြည့်စုံစွာ ရေးပြပါ။

၂။ မရဏာသန္နဝီထိပြ သင်္ဂဟစုဏ္ဏိယပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ သဗ္ဗာကုသလယောဂီစေတသိက်သရုပ်ကို မှန်ကန်စွာ ရေတွက်ပြ၍၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပြုံးတော်မူသော အဟိတ်စိတ်ကို အတိအကျ ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်းစိတ်ကိုလည်း ဝေဒနာ, ကိစ္စ, ဒ္ဒါရတို့ဖြင့် ဝေဘန်ပြပါ။

၄။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသောစိတ်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြ၍၊ (က) နာမ် မရှိသောဘုံ၊ (ခ) ရုပ် မရှိသောဘုံတို့ကိုလည်း တိကျစွာ ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။

၅။ နမြောခြင်းသဘောတရားသည် လောဘလော? ဒေါသလော? သင်ဟသာဓက အထောက်အထားပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ လောဘမူလေ တယော ဂတာ–၌ တယော–ဝယ် "တိ" သရုပ်ကို မှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်ပြပါ။

၆။ လူသေလျှင် လူသာဖြစ် ဟူသော စကားရပ်ကို လက်ခံသင့်/မခံသင့် သင်ဟသာဓက အထောက်အထားပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲတမ်း ရသင့်ရထိုက်သော ရုပ်ကလာပ်များကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးသား ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ လောဘစိတ်, ဒေါသစိတ်, မောဟစိတ်ဟူဆိုအပ်သော အကုသိုလ်စိတ် သုံးမျိုးတို့တွင် လောဘစိတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိန့်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ဦးကာကျော် အာဘော်ကျ ရေးသား ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ,အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့တွင် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ၅–မျိုးသရုပ်ကို ဦးကာကျော် အဖွင့်နှင့် အညီ ပီပြင်စွာ ရေးသားဖြေဆိုပြ၍၊ ရှုပဗြဟ္မာတို့၏ သန္တာန်တို့၌ တဒါရုံ ကျ/မကျ အကြောင်းပြ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါ။

၉။ (က)ယာမာ၊ (ခ) တုသိတာ မည်ခြင်းအကြောင်းတို့ကို ဦးကာကျော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ ဟဒယဝတ္ထုဟူသော စကားရပ်၌ ဝတ္ထု မည်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ဦးကာအလိုကျ ဖြေဆိုပြ၍၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကို အဘယ့်ကြောင့် "အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျ"ဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်း? ဦးကာကျော်အဖွင့်နှင့် မဆန့်ကျင်အောင် ရေးသားဖြေဆိုပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ ဝိရတိယော ပန တိသော်ပိ-စသော ပါဠိကိုရေးလေ။

၂။ ပစ္စာသန္နမရဏာသ တသ-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **သမ္ဘာကုသလယောဂီ-**
မောဟ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ, ဥဒ္ဓစ္စ-၄၊ သမ္ပစိတ္တသာဓারณ ၇၊ ဝိတက်, ဝိစာရ, ဝိရယ- ပေါင်း ၁၄။
ရှင်တော်ဘုရား ပြုံးသောစိတ်- ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်။
ဝေဒနာ, ကိစ္စ, ဒ္ဒါရ-
သောမနဿဝေဒနာ၊ ဇောကိစ္စ၊ ၆-ဒ္ဒါရ။

၄။ **ဖြစ်နိုင်သောစိတ်-** သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်။
(က) အသညသတ်ဘုံ။
(ခ) အရူပဘုံ။

၅။ ဒေါသ-ဖြစ်ပါသည်။
သာဓက- ဒေါသော ဣဿာ မစ္ဆရိယံ ကုက္ကုစ္စဉ္စာတိ ဒ္ဒီသု ပဋိယသမ္ပယုတ္တစိတ္တေသု။
တိ-သရုပ်- လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန။

၆။ လူသေလျှင် လူသာဖြစ်-ဟူသော စကားရပ်ကို လက်မခံနိုင်ပါ။
သာဓက- သမ္ဘာ ကာမတိဟေတုမှာ၊ ကာမေသွေဝ ပနေတရာ။
ရှုပ်ကလာပ်- ကာယဒသက, ဝတ္ထုဒသက။

၇။ ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေယူသောသတ္တဝါအား ဖောဝီထိစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လောဘမူစိတ်သာ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် လောဘမူစိတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိန့်ဆိုရသည်။

၈။ ဣဒ ပတ္တာ ဣဒ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ တတ္ထ ပတ္တာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဣဒ ပတ္တာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ တတ္ထ ပတ္တာ ဣဒ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဣဒ ပတ္တာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ ဣဒ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

http://www.dhammadownload.com

တဒါရံ ကျ/မကျ-

တဒါရံ၏ အားကြီးသော မီရာဖြစ်သော ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေဟူသော မျိုးစေ့မရှိသော ကြောင့် ရှုပဗြဟ္မာတို့၏ သန္တာန်၌ တဒါရံ မကျပါ။

၉။ (က) ဆင်းရဲမှု ကင်းသော နတ်များဖြစ်သောကြောင့် ယာမာ။

(ခ) မိမိ၏ အသရေ၏ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့် နှစ်သက်ခြင်းသို့ရောက်သော နတ်များ ဖြစ်သောကြောင့် တုသိတာ။

၁၀။ မနောမာတ်, မနောဝိညာဏမာတ်တို့၏ မီရာဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္ထု- မည်သည်။

အဂ္ဂဒကွီဏေယျ- ဟုခေါ်ဆိုပုံ -

အလှူကို ခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့် အဂ္ဂဒကွီဏေယျ- ဟု ခေါ်ဆိုရသည်။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၅- ၃- ၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဝိပဿနာတရား ကြီးစားအားထုတ်နေသော ယောဂီသူတော်စင်၏ သန္တာန်ဝယ် ဂေါတြဘု စိတ်၏ အခြားမဲ့၌ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံပြ သင်္ဂဟာစုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို မမှားရအောင် ရေးသားပြပါ။

၂။ နာမ်တရားမဖက် ရူပ်တရားသက်သက်မျှသာရှိသော အသည်သတ်ဘုံနှင့် ပတ်သက်၍ ရူပ်ဖြစ်စဉ်ကို ပြဆိုထားသော ရှုပသင်္ဂဟာလာ စုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက် ယောဇနာပြပါ။

၃။ ဝမ်းမြောက်ဉာဏ်ယှဉ် သူတော်စင်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော မဟာကုသိုလ်စိတ်ဝယ် အများဆုံးယှဉ်နိုင်ခွင့်ရှိသော စေတသိက်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေတွက်ပြပြီးလျှင်၊ ဓနမာန, ပညာမာန တက်ကြွနေသော မာနရှင်တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော စိတ်ကိုလည်း သင်္ဂဟာသာဓက အထောက်အထားပြ၍ မှန်ကန်စွာ ရေးသား ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ဟဒယဝတ္ထု (နလုံးသား) ပိုင်ရှင်တို့၏ သန္တာန်၌ နလုံးသားကို အမြဲတမ်း မှီခိုမှီ ဖြစ်ပေါ်လာရသော (က) ကုသိုလ်စိတ်၊ (ခ) အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို အတိအကျ ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊

http://www.dhammadownload.com

စက္ခုဒ္ဓါရ အတိမဟန္တရုံဝိထိ၌ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်နှင့် ဇောစိတ်တို့၏ ကြားကာလဝယ် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်ရမည့် စိတ်အမည်နာမတို့ကိုလည်း သင်ဟသာဓကနှင့် တကွ ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ "သက်ရှိပုဂ္ဂလ, မှန်သမျှ, မုချ သေရမည်" ဟူသော စကားရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ သိသင့်သိထိုက်သော သေခြင်းတရား လေးပါးကို ပါဠိ, မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် မှန်ကန်စွာ ယှဉ်တွဲဖော်ပြ၍၊ သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတို့၏ တရားကိုယ်ကိုလည်း သာဓက ထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အမြဲမပြတ် လည်ပတ်နေသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ကြီး လည်ပတ်မှု ရပ်စဲသွားအောင် အဘယ်တရားများကို အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းပစ်ရပါမည်နည်း? သာဓကနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြ၍၊ ဆဓာ နာမ် တု နာမသ–ဟူသော စကားရပ်၌ အကျုံးဝင်သော ပစ္စယသတ္တိ ၆–မျိုးကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြပါ။

၇။ အထ ဝါ ဗုဓောတုသ ဇာဂရဏာဝိကာသနတ္ထောသုပိ–ဟူသောစကားအရ ဗုဓ–ဓာတ်ကို ဝိကာသနတ္ထ ကြံ့ဆလျက် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလ်–၌ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ–၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာရှင် အမြင်အရ ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ဥပေက္ခာသဟဂတေသု ပနေတ္ထ ကရုဏာမုဒိတာ နာ သန္တိတိ ကေစိ ဝဒန္တိ–၌ ကေစိဝါဒ မိန့်ဆိုရပုံကို ဥပမာန, ဥပမေယျတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက် ဋီကာကျော် အာဘော်ကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ စက္ခု သောတံ ဃာနံ ဇိဝှါ ကာယော ပသာဒရူပံ နာမ–ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ စကားရပ်၌ "ပသာဒရူပ"မည်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ဋီကာကျော် အလိုကျ ဖြေဆိုပြ၍၊ ဇာတိဇရာမရဏ အနာဂတော အဒ္ဓါ–၌ ဇာတိဇရာမရဏ သဘောတရားတို့၏ "အနာဂတ"အမည်နာမရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ အဘိညာဝသေန ပဝတ္တမာနံ ပန–၌ အဘိညာဉ်မည်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြ၍၊ အဓိဋ္ဌေယျာဒိက မာဝဇ္ဇေတ္ထာ–ဟူသော စကားအရ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်၏ ပရိကမ်ပြုရာအခါဝယ် ဆင်ခြင်ထိုက်သော အာရုံတို့ကိုလည်း ဋီကာကျော်အဖွင့်နှင့် အညီ ဖြေဆိုပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တဿာနန္တရမေဝ မဂ္ဂေါ-စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ အသညသတ္တာနံ ပန စက္ခုသောတဝတ္ထုသဒ္ဒါပိ-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **အများဆုံး ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်**- အညသမာန်း ၁၃၊ သောဘန ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈။
ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော စေတသိက်- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄။
အထောက်အထား- မာနော စတ္ထသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တေသု။

၄။ (က) ရူပကုသိုလ် ၅၊ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်-၁၊ ပေါင်း ၆။
(ခ) ဒေါသမူ-၂။
စိတ်အမည်နာမ- သမ္ပဋိစ္ဆိန်။ သန္တီရဏ၊ ဝုဋ္ဌော၊ ပေါင်း ၃-ပါး။
သာဓက- သမ္ပဋိစ္ဆန်နဲ့ သမ္ပဋိစ္ဆနစိတ်တွဲ, သန္တီရယမာန် သန္တီရဏစိတ်တွဲ, ဝဝတ္ထပေနဲ့ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစိတ်ဆွေတို ယထာက္ကမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဇ္ဈန္တိ။

၅။ အာယုကွယေန- အသက်တမ်းကုန်၍ သေခြင်း။
ကမ္မကွယေန- ကံကုန်၍ သေခြင်း။
ဥဘယကွယေန- အသက်, ကံ နှစ်ပါးစုံကုန်၍ သေခြင်း။
ဥပစ္ဆေဒကကမ္မုနာ- ကံဆိုးဖြတ်ခြွေ၍ လတ်တလော သေခြင်း။
သတိပဋ္ဌာန်တရားကိုယ်- (သောဘနဇော ၄၂-ခု၌ ရှိသော)သတိစေတသိက်။
သာဓက- ဇော်ဌ ပန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ သမ္မာသတိ ဇောဝ ပဝုစ္စတိ။

၆။ **အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းပစ်ရမည့်တရားများ**- အဝိဇ္ဇာ,တဏှာ။
သာဓက- အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေ မူလာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
တေသမေဝ စ မူလာနံ၊ နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ။
ပစ္စယသတ္တိ ၆-မျိုး အနန္တရ, သမနန္တရ, နတ္ထိ, ဝိဂတ, အာသေဝန, သမ္ပယုတ္တ။

၇။ နေရောင်ခြည်နှင့် ပေါင်းမိုခြင်းကြောင့် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် အသရေဖြင့် တင့်တယ်

http://www.dhammadownload.com

ခြင်းသို့ ရောက်သောအားဖြင့် ပွင့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်တော် အပေါင်းဖြင့် တန် ဆာဆင်အပ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်သို့ ရောက်ခြင်း အားဖြင့် ကောင်းစွာ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ပွင့်တော်မူသောကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။

၈။ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ကျမ်းဂန်ကို တစ်ရံတစ်ခါ နလုံးမသွင်းဘဲလည်း ဆိုနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်။ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝိပဿနာဖြင့် သခါရ တရားတို့ကို ဉာဏဝိပွယုတ်စိတ်ဖြင့်လည်း သုံးသပ်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်။ အလေ့ ကျက်ရသဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်တို့ဖြင့်လည်း ပရိကမ္မဘာဝနာပြုနိုင်သော ကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂတေသု-စသော ဝါဒကို ကေစိဝါဒဟု ဆိုသည်။

၉။ မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေတတ်သောကြောင့် ပသာဒရူပ-မည်၏။
အမည်နာမ ရခြင်းအကြောင်းရင်း-
ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်ရခြင်းကြောင့် အနာဂတဒ္ဓါ-မည်၏။

၁၀။ အထူးအားဖြင့် သိတတ်သောကြောင့် အဘိညာဉ် မည်၏။
ဆင်ခြင်ထိုက်သော အာရုံ- အထူးထူး ပြုစီမံထိုက်သော တစ်ရာအစရှိသော အာရုံ, သတ္တိသား၏ အဆင်းအစရှိ သော အာရုံ။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကာမဂုဏ် (ကာမရာဂတရား)ခံစားမှုရှိသေးသော အရိယာဟု ပြဆိုအပ်သော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို ရေးသားပြပါ။

၂။ ပစ္စည်းပိုင်းလာ အာဟာရတရားကိုယ်လေးပါးဟူသော အကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော အကျိုးတရားပြ သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်မှန်ကန်စွာ ယောဇနာခဲ့ပါ။

၃။ ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို သနားမှုရှိမှ မဂ်,ဖိုလ်ရနိုင်သည်ဆိုသောစကား မှန်/မမှန်ကို သင်္ဂဟ သာဓကထောက်ဆဖြေဆိုပြ။ အဘိညာဉ်ဒွေစိတ်ကို၏ ဆိုင်ရာအာရုံတို့ကို ခွဲခြားကောက် ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အောက်ပါတို့၏ သရုပ်တို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ရုပ်တရားသက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်၊
(ခ) ကာလဝိမုတ်တရားသက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်၊
(ဂ) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သောမနဿသဟဂတ်ဖောနှစ်ခုနောင် နောင်းနိုင်သော အပွန်နာဖောစိတ်၊
(ဃ) နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသား ရဟန္တာသန္တာန်၌ဖြစ်သောစိတ်။

၅။ သောမနဿနှင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဒေါသဖောအဆုံး၌ (က) ဖြစ်သင့်သောစိတ်၊ (ခ) အာရုံ၊ (ဂ) ကိစ္စတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ နလုံးသား၌ အမှန်းတရားမထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ရူပဿ လဟုတာ, ရူပဿ ဥပစယော– တို့၌ ရူပဿအရတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ရုပ်ဣရိယာပုတ်ဝိညတ်အပြင် ရယ်ရှင်ခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်သောစိတ်တို့ကို သင်ဟ သာဓကထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အဘယ်ကြောင့် ဥပါဒိန္နရုပ်မည်သည်ကို ဖြေဆိုရ၍ ဟဒယရုပ် ဣန္ဒြိယရုပ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ကမ္မဇရုပ်မည်သည်ကိုလည်း (ဋီ)အလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ အဟိတ်စိတ် ၁၈– ပါးတို့၌ အဘယ်ကြောင့် မဂ္ဂင်တို့ကို မရအပ်ပါသနည်း ရှင်းလင်းပြ၍၊ သမ္မပ္ပဓာန်သည် ဝီရိယစေတသိက်တစ်ပါးသာဖြစ်လျက် လေးပါးပြားရခြင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာတယနံ– ၌ နာမအရ သဠာယတနအရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြ၍ သဟဇာတာစေတနာ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနံ– ၌ စေတနာအပြား နာမ်ရုပ်အပြားတို့ကိုလည်း ခွဲခြားပြခဲ့ပါ။

၁၀။ နိရောဓသစ္စံ သစ္ဆိကရောန္တော– ၌ အဘယ်သို့ပြုသည်ကို သစ္ဆိကရောန္တောဟုဆိုသည်ကို ဖော်ပြ၍ သမထ, ဝိပဿနာ နှစ်ပါးကိုအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သောအကျိုးတရားများကိုလည်း (ဋီ)အလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ တနသီးရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ–စသော ပါဠိကိုရေးလေ။

၂။ ကဗဠီကာရော အာဟာရော–စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ဆိုသောစကား မမှန်ပါ။

သာဓက– မေတ္တာဒယော တယော စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ။

ဆိုင်ရာအာရုံ–

ကုသိုလ်အဘိညာဉ်သည် အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ် အလုံးစုံကို အာရုံပြုသည်၊ ကြိယာအဘိညာဉ်သည် အလုံးစုံကို အကုန်စင်အာရုံပြုသည်။

၄။ (က) ဒွေးပဋ္ဌိဝိညာဏ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃–ခု။

(ခ) အဘိညာဉ်ဒွေးမှကြွင်းသော ရူပစိတ် ၁၅–ခု၊ အာကာ, အာကိဉ် ၆–ခု၊ ၂၁–ခုသည် ပညတ်ကာလဝိမုတ်သက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသည်။
လောကုတ္တရာစိတ် ၈–ခုသည် နိဗ္ဗာန်ကာလဝိမုတ်သက်သက်ကို အာရုံပြုသည်။

(ဂ) မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ ၄–ခု၊ အရဟတ္တဖိုလ်သောမနဿ ၄–ခု၊ ပေါင်း ၈–ခု။

(ဃ) မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်။ မဟာကြိယာစိတ် ၈–ခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက် ၁–ခု၊ ကြိယာ ၁–ခု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁–ခု၊ ပေါင်း ၁၂–ခု။

၅။ (က) ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂–ခု။

(ခ) ရှေ့၌ လေ့ကျက်အပ်ဖူးသော ကာမအာရုံ။

(ဂ) ဘဝင်ကိစ္စ။

နလုံးသား၌ အမှန်းတရား မထားသော ပုဂ္ဂိုလ်– အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ ရူပသ လဟုတာ–၌ နိပ္ပန္နရုပ် အဌာရသ၊
ရူပသ ဥပစယော–၌ စက္ခု–အစရှိသော ရုပ်။

ရယ်ရွယ်ခြင်းကို ဖြစ်စေသော စိတ်–

လောဘမူသောမနဿ ၄၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်သောမနဿ ၄၊ မဟာကြိယာ

http://www.dhammadownload.com

သောမနဿ ၄၊ ပေါင်း ၁၃-ခု။

သာဓက- သောမနဿဇဝနာနိ ပနေတ္တ တေရသ ဟသနမ္ပိ ဇနေန္တိ။

၇။ ဥပါဒိန္နရုပ်- အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့် ဥပါဒိန္နရုပ်မည်၏။

ကမ္မဇရုပ်မည်ပုံ-

ကံကြောင့် ဖြစ်ပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့,ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဇရုပ်မည်သည်။

၈။ ဟိတ်ကင်းသောကြောင့် အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါးတို့၌ မဂ္ဂင် မရအပ်ပါ။

လေးပါးပြားရခြင်း-

ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း။

မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း။

မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း။

ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တိုးပွါးစေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း- ဟူသော ကိစ္စ ၄-မျိုး ပြားသောကြောင့် သမ္မပ္ပဓာန် ၄-ပါး ပြားရသည်။

၉။ **နာမ အရ-** ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနာ-စသော ခန္ဓာ ၃-ပါး အပေါင်း။

ရူပ အရ- ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဘူတရုပ်, ဥပါဒါရုပ် အားဖြင့် ၂-ပါး ပြားသော ကမ္မဇရုပ်။

သင်္ခါယတနအရ- အဖျတ္တိကာယတန ၆-ပါး။

စေတနာအပြား- စိတ်တခုယုတ် ၉၀-၌ရှိသော စေတနာ တခုယုတ် ၉၀။

နာမ်ရုပ်အပြား- စိတ်တခုယုတ် ၉၀၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဇကေပညာသ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။

၁၀။ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသည်ကို သစ္စိကရောန္တော-ဟုဆိုသည်။

အကျိုးတရားများ-

သမထကို အားထုတ်လျှင် စျာနသုခကို ရသည်၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်လျှင် ဖလသုခ စသည်ကို ရသည်။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၅)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ်ဆိုက်ခါနီး စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကို မှန်ကန်အောင်ရေးပြပါ။

၂။ ဝဋ္ဋအမြဲ, ငရဲအပ ဆိုရိုးစကားအရ လူဘဝခံစားရသမျှ ကြုံဆုံလာရမည့် ဝဋ္ဋတရားများပြ သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်မှန်မှန် ယောဇနာပါ။

၃။ အာရမ္မဏသင်္ဂဟလာ ကမ္မ, ကမ္မနိမိတ္တ, ဂတိနိမိတ္တသမ္ဘတံအရ ကမ္မနိမိတ်၏သဘောကို အထောက်သာဓကဖြင့် ရေးပြီးလျှင်၊ ထင်းကမ္မနိမိတ်သက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်များကိုလည်း အထောက်သာဓကဖြင့် ကောက်ပြပါ။

၄။ အဘိဓမ္မာသင်ကြီးဟ်ကျမ်းဌ်ပါရှိသော ဝိသယပွဝတ္တိ ၉-မျိုးကို ရေတွက်၍ နာမ်မရှိသော သတ္တဝါ၊ နာမ်သာရှိ၍ ရုပ်မရှိသောသတ္တဝါ၊ နာမ်, ရုပ်နှစ်ပါးစုံရှိသောသတ္တဝါတို့ကို အဘိဓမ္မာကျမ်းလာအတိုင်း ဖော်ပြပါ။

၅။ အနုပါဒိန္နသာဖြစ်၍ ဥပါဒိန္နမဖြစ်သော ရုပ်များနှင့် အနုပါဒိန္နနှင့် ဥပါဒိန္နနှစ်ပါးစုံ မဖြစ်နိုင်သော ရုပ်များကို သင်္ဂဟသာဓကဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၆။ အာသဝါဒီသု ပနေတ္ထ ကာမဘဝနာမေနတမ္ဘတ္ထုကာတဏှာအဓိပ္ပေတာဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဘယ်ကိုသိစေလို၍ သင်္ဂဟဆရာ အမှာအထားပြုသည်ကို ဖြေ၍၊ တထာပဝတ္တံ ဒိဋ္ဌိ ဂတမေဝ ပဝုစ္စတိ-ဌ် တထာ ပဝတ္တံဖြင့် သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အကျယ်နည်းဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၇။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်ဌ် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားများ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်မရအောင် တားဆီးပိတ်ပင်တတ်သော တရားများကို ဖော်ပြ၍၊ တဏှာလောဘ၏ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏမည်ပုံ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ရေးပါ။

၈။ မဂ္ဂင်တရားများသည် သတ္တဝါများကို အပါယ်ဘုံသို့လည်း ပို့ဆောင်နိုင်သည်ဟုဆိုလျှင်

http://www.dhammadownload.com

လက်ခံမည်လော အကြောင်းပြရှင်းပြီးလျှင်၊ စိတ်စေတသိက်တို့သည် အတူတကွဖြစ်ကြသော ရုပ်တရားများအား အဘယ့်ကြောင့် သမ္မယုတ္တပစ္စည်း မတပ်ပါသနည်း ဖြေပါ။

၉။ ပဿဒ္ဓိ, အဓိမောက္ခ, ပဂ္ဂဟ, ဉာဏ, ဥပဋ္ဌာနတို့၏ တရားကိုယ်များကို အဓိပ္ပါယ်နှင့် တကွ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြပါ။

၁၀။ ပစ္စဝေက္ခဏာငါးဝီထိသရုပ်ကို ရေတွက်ပြ၍ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ မရနိုင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

၇။ ပဲခူးတိုင်း/ အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တဿေဝ ပဋိပဒ္ဓန္တသ-စသော ၃-ပုဒ်ကိုရေးလေ။

၂။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာပါဒါနာ စ ကိလေသာ ဝဋ္ဋ-စသောပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကမ္မနိမိတ်၏ သဘော

(က) ကံပြုစဉ်က တွေ့ကြုံရသော ကျောင်း, ကံ, ဘုရား, စေတီ, သား, ငါး, သူဉစ္စာ, သူအိမ်ရာ-စသော ဥပလဒ္ဓ (တိုက်ရိုက်ရအပ်သော ပဓာန) အာရုံများ။

(ခ) ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ပန်း, လက်နက်, လှံ, ကန်-စသော ဥပကရဏ (ကံပြီးမြောက်ဖို့ရန် အဆောက်အဦ အခြံအရာမ်များဖြစ်သော အပဓာန)အာရုံများ။

သာဓက-

တံ ကမ္မကရဏကာလေ ရူပါဒိကမုပလဒ္ဓပုဗ္ဗမုပကရဏဘူတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ။

အာရုံပြုနိုင်သောစိတ်- ရူပပဋိသန္ဓေ, အရူပပဋိသန္ဓေ။

သာဓက- ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိယာ ပန ပညတ္တိဘူတံ ကမ္မနိမိတ္တမေဝါရမ္မဏံ ဟောတိ။ တထာ အရူပပဋိသန္ဓိယာ စ မဟဂ္ဂတဘူတံ ပညတ္တိဘူတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ ယထာရဟ မာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၄။ အတိမဟန္တ, မဟန္တ, ပရိတ္တ, အတိပရိတ္တ-အားဖြင့် ပဉ္စဒ္ဒါရ-၌ ၄-ပါး။
ဘူတ, အဝိဘူတ-အားဖြင့် မနောဒ္ဒါရ-၌ ၂-ပါး။
ကမ္မ, ကမ္မနိမိတ္တ, ဂတိနိမိတ္တ-အားဖြင့် ဝီထိမုတ္တအတွက် ၃-ပါး။ ပေါင်း ၉-ပါး။

http://www.dhammadownload.com

နာမ်မရှိသော သတ္တဝါ- အသညသတ်၊
ရူပ်မရှိသော သတ္တဝါ- အရူပ၊
နှစ်ပါးစုံရှိသောသတ္တဝါ- ကာမ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ။

၅။ **အနုပါဒိန္နသာဖြစ်၍ ဥပါဒိန္နမဖြစ်သောရူပ်-**
ဝိညတ် ၂၊ သဒ္ဒ၊ လဟုတာဒိတ္တယ ၃၊ ပေါင်း ၆။
နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်သောရူပ်- လက္ခဏရူပ် ၄-ခု။
သာဓက- ကမ္မဇ ဥပါဒိန္နရူပ်၊ ဣတရံ အနုပါဒိန္နရူပ်၊ လက္ခဏရူပ် နှ ကုတောစိ ဇာယန္တိ။

၆။ ကာမအရ, ဘဝအရ ထိုကာမ, ဘဝလျှင် အာရုံရှိသော တဏှာ,လောဘကို အရကောက်မည်ဟု သိစေလိုမှ သင်ဟာဆရာ ဆိုသည်။
အဓိပ္ပါယ်-
ဒိဋ္ဌိစေတသိက် တစ်ခုတည်းကိုပင်-
၁။ သီလဗ္ဗတပရာမာသ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောအခါ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဟုလည်းကောင်း။
၂။ ဣဒံ သစ္စာဘိနိဝေသ အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သောအခါ ဣဒံ သစ္စာဘိနိဝေသ-ဟုလည်းကောင်း။
၃။ အတ္တဝါဒုပါဒ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောအခါ အတ္တဝါဒုပါဒ-ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်ဟု သိစေသည်။

၇။ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ၊ ဗျာပါဒနိဝရဏ၊ ထိန,မိဒ္ဓနိဝရဏ၊ ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စနိဝရဏ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတို့ဖြစ်သည်။
သဘောအဓိပ္ပါယ်-
ကာမဂုဏ် ၅-ပါးတို့၌ လွန်ကဲသောရာဂဟုဆိုအပ်သော ကာမသည်ပင်လျှင် လိုလားတောင့်တတတ်သောအနက်ကြောင့် ကာမစ္ဆန္ဒမည်သည်၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒသည်ပင်လျှင် ဈာန်-စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့သော ကုသိုလ်စိတ်ကို တားမြစ်တတ် ဖြစ်ခွင့်ကို မပေးတတ်သောကြောင့် နိဝရဏမည်သည်၊ ဝါ-ပညာစက္ခုကန်းအောင် ပြုတတ်သောကြောင့် နိဝရဏမည်သည်။

၈။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော မိစ္ဆာမဂ္ဂင် ၄-ပါးသည် သတ္တဝါများကို အပါယ်ဘုံသို့ ပို့ဆောင်နိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

သမ္ဘယုတ္တပစ္စည်း မတပ်ကြောင်း-

ဧကုပ္ပါဒအစရှိသော သမ္ဘယောဂလက္ခဏာ ၄-ပါး မရှိသောကြောင့် တက္ခဏဖြစ်ဖက် ရှပ်တရားတို့အား သမ္ဘယုတ္တပစ္စည်း မတပ်ပါ။

၉။ **တရားကိုယ်များ-**

ပဿဒ္ဓိ- ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော ကာယပဿဒ္ဓိ, စိတ္တပဿဒ္ဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိသော ငြိမ်းခြင်း။

အဓိမောက္ခ- အားကြီးသော သဒ္ဓါနှေးဟုဆိုအပ်သော သဒ္ဓါ ယုံကြည်ခြင်း။

ပဂ္ဂဟ- သမ္ဘပွဓာန်ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော ဝီရိယသမ္ဟောဇ္ဈင်ဟုဆိုအပ်သော ထောက်ပံ့ခိုင်စေခြင်း။

ဉာဏ- သိကြားမင်းသည် လွှတ်အပ်သော ဝရဖိန်မိုးကြိုးစက်နှင့်တူသော လက္ခဏာယာဉ် ၃-ပါးကို ရှုသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ဉာဏ်။

ဥပဋ္ဌာန- သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ကြာမြင့်စွာပြုအပ်ပြီးသော အမှုစသည်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်သော ထင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သတိ။

၁၀။ မဂ္ဂပစ္စယေဝေ့ဏာ၊ ဖလပစ္စယေဝေ့ဏာ၊ နိဗ္ဗာနပစ္စယေဝေ့ဏာ၊ ပဟီနကိလေသပစ္စယေဝေ့ဏာ၊ သေသကိလေသပစ္စယေဝေ့ဏာ။

ဝိထိနှင့်အကြောင်း-

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြွင်းသောကိလေသာ မရှိသောကြောင့် သေသကိလေသပစ္စယေဝေ့ဏာ မရှိပါ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၅-၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဆူညံမရှိ တောအတိပြီးသား စမ်းချောင်းနားဌ ပကတိငြိမ်းအေးခြင်းကို ခံစားရသော စာဖြေရှင်အား ကျေးဇူးပြုသော ပစ္စည်း၏ အကြောင်းအကျိုးပြ စုဏ္ဏိယပါဠိကို ပါဠိ ရေးပြပါ။

၂။ ပရိယတ္တိသာသနာပြုရုံမျှဖြင့် အားရမနေကြဘဲ စျာနသုခ, ဖလသုခ-တို့၏ အရသာကို

http://www.dhammadownload.com

ခံစားစေရန် ပဋိပတ္တိသာသနာကိုပါ ကြိုးစားအားထုတ်သင့်ကြောင်းပြ သင်ဟဂါထာကို အနက်ရေးပြပါ။

၃။ သူတစ်ပါးကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်နေသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်နေသော ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သောစိတ်ကို စေတသိက်နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြ၍ ၎င်းစိတ်၏ (က) ကိစ္စ၊ (ခ) ဒ္ဒါရ၊ (ဂ) အာရုံ-တို့ကို ဖော်ပြပါ။

၄။ အာရုံ ၆-ပါးတို့တွင် အရာကျယ်ဆုံးဖြစ်သော အာရုံကို သင်ဟသာဓကဖြင့် ဖော်ပြ၍ ဒေဝီသတိဝေါဟာရေ-၌ "ဝေါဟာရ" အရ ပညတ် အာရုံများကိုလည်း စုံလင်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ရူပါရုံကို မြင်ရာ၌ စက္ခုပသာဒဖြင့် မြင်သလော, စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သလော, သင်ဟသာဓကဖြင့် ဖော်ပြ၍ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ဖြစ်သော ပရမတ်တရားတို့ကို ဖော်ပြပါ။

၆။ ဘာဝနာမယ ကာမကုသိုလ် မနောကံနှင့် ဘာဝနာမယ ရူပကုသိုလ် မနောကံတို့၏ ထူးခြားချက်ကို ဖော်ပြ၍ ဒါန, သီလကုသိုလ်မှုဖြင့် မြတ္တာဘုံသို့ ရောက်နိုင်/မရောက်နိုင် အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၇။ ဝိညတ္တိဒ္ဒယ် စိတ္တဇမေဝ-၌ စိတ္တ- အရနှင့် လေတိုက်နေသော သစ်ပင်၌ ဖြစ်နိုင်သည့် ရုပ်တို့ကို ထုတ်ပြ၍ စတုမဟာဘူတကောနသစ္ဆိကာတဗ္ဗံပါဠိဖြင့် ပြဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာအလိုကျ ဖော်ပြပါ။

၈။ ဥပေက္ခာစျာနင်နှင့် ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့၏ အထူးကို ရေးသားဖြေဆို၍ ကမ္မဝဋ်၌ ပါဝင်သော ဘဝနှင့် သခါရတို့သည် တူညီမှုရှိ/မရှိ ရှင်းလင်းဖြေဆိုပါ။

၉။ မဂ္ဂင်တရားများသည် သတ္တိပါများကို အပါယ်ဘုံသို့လည်း ပို့ဆောင်နိုင်သည်ဟု ဆိုလျှင် လက်ခံမည်လော? အကြောင်းပြရှင်းလင်းပြီး "ဒွိဟေတုက တိဟေတုက ဇဝနေသွေဝ ယထာသမ္ဘဝံ အဓိပတိဇကောဝ လဗ္ဘတိ"၌ "ယထာသမ္ဘဝံနှင့် ဇကောပ"တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ ဆရာအလိုကျ ရှင်းလင်းပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မည်ကဲ့သို့ ဆင်ခြင်အောက်မေ့နေမှုကို ဒေဝတာနုဿတိ-ဟုခေါ်ဆိုပါသနည်း ဦးကာ အလိုကျ ရှင်းပြ၍၊ လူတို့၏ ပေါင်းကူးသဖွယ်ဖြစ်သော မေတ္တာ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် သဘော လက္ခဏာတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ ရာဂါဒယော ပန-စသော ပကတူပနိဿယ ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ ဘာဝေတမ္ဗံ ပနိစ္ဆေဝံ-စသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **စိတ်**-သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ်။
စေတသိက်- အညသမာန်းစေတသိက် ၁၃-ခု၊ ဉာဏ်ကြဉ်သော သောဘန စေတသိက် ၂၄-ခု၊ ပေါင်း ၃၇-ခု။
(က) ဖောကိစ္စ၊ (ခ) ၆-ဒ္ဒါရ၊
(ဂ) လောကုတ္တရာကြဉ် အလုံးစုံအာရုံ။

၄။ မ္မောရုံ။
သာဓက- ဓမ္မာရမ္မဏ် ပန ပသာဒသုခုမရူပစိတ္တစေတသိကနိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန ဆဓာ သင်္ဂယှတိ။
ပညတ် အာရုံများ-
ကသိဏ်းပညတ် ၁၀-ပါး၊ အသုဘပညတ် ၁၀-ပါး၊ ဈာန်-အစရှိသော ကာယ အစု ပညတ်၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ပညတ်၊ အပွမညာ၏ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါပညတ်၊ ကောင်းကင်ပညတ်၊ နတ္ထိဘောပညတ်။

၅။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်ပါသည်။
သာဓက- တမေဝရူပံ ပဿန္တံ စက္ခုဝိညာဏံ။
ပရမတ်တရား- ကမ္မဇရုပ်, ဥတုဇရုပ်။

၆။ ဘာဝနာမယကုသိုလ်ကံသည် အပွနာအပတ္တ၊
ဘာဝနာမယ ရူပကုသိုလ်ကံသည် အပွနာပတ္တ၊ ဣဋ္ဌာသို့ ထူးသည်။

http://www.dhammadownload.com

မြတ္တာ့ဘုံ ရောက်/မရောက်-
ဒါန, သီလကံသည် ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံသာ ဖြစ်သည်၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံသည် ကာမသုဂတိပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုသာ ပေးသည်၊ မြတ္တာ့ဘုံဟူသော မဟဂ္ဂုတ်အကျိုးကို မပေးနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် မြတ္တာ့သို့ မရောက်နိုင်။

၇။ **စိတ္တ-** အရ ဝုဋ္ဌော, ကာမဇော ၂၉, အဘိညာဉ်ဒွေး- ပေါင်း ၃၂။
ဖြစ်နိုင်သည့်ရှစ်- ဥတုဇဖြစ်သော အဝိနိဗ္ဘောဂရှစ် ၈, သဒ္ဒ- ပေါင်း ၉။
စတုမဟာဘူတကောန သဒ္ဓိကာတမ္ပံ-ဖြင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ပစ္စက္ခသိဒ္ဓအဖြစ်ကို ပြသည်။

၈။ **ဥပေက္ခာစျာနင် အရ-** ဥပေက္ခာဝေဒနာ။
ဥပေက္ခာသမ္ဘောဇ္ဈင် အရ- တတြမဇ္ဈတ္တတာ။
ဘဝနှင့် သခ်ါရအထူး - (ကရင် ၁၀-က-ရ)

၉။ အပါယ်လားကြောင်း မဂ္ဂင်- (ပဲခူး/အနောက် ၈-ရ)
ယထာသမ္ဘဝံ- ဝိမံသာမိပတိ၏ ဒ္ဒိဟိတ်ဖောတို့၌ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း, စိတ်ကို ပြုစီမံခြင်းဟူသော ဥပနိဿယရှိသော တရား၏ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ လည်းကောင်း ရထိုက်သည်ကို "ယထာသမ္ဘဝံ"ဟု ဆိုသည်။
ဧကောဝ- အဓိပတိသည် တစ်ပါးသာ ဖြစ်သင့်သည်၊ နှစ်ပါး သုံးပါး မဖြစ်သင့်သော ကြောင့် "ဧကောဝ"ဟု ဆိုသည်။

၁၀။ **ဒေဝတာနုဿတိ-**
သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော နတ်တို့သည် နတ်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုသဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်တို့သည် ငါ၌လည်း ရှိကုန်၏ ဟု နတ်တို့ကို သက်သေအရာ ထား၍ နတ် တို့၏ သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်နှင့်တူသော မိမိ၏ သဒ္ဓါအစရှိသောဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက် မေ့ခြင်း။
အမိပ္ပါယ်- ချစ်နှစ်သက်တတ်သောကြောင့်, မိတ်ဆွေတို့၌ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း မေတ္တာ မည်၏
လက္ခဏာ- သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာကို ဆောင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသည်။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာသာ

ခုနှစ်-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၅- ၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အာဝုံအရာတွင် ကျေးပွန်စွာ ကျက်မှတ်ထားသော ဓမ္မာစရိယလောင်းလျှာများပီပီ ကမ္ဘာန်းပိုင်းလာ မင်ရခါနီး စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံပြပါ့ဌ်ကို မှန်ကန်စွာရေးခဲ့ပါ။

၂။ ပုထုဇဉ်တို့အတွက် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရေးသည် အဓိကဖြစ်ရာ ဝဋ်ပြတ်ပုံ ဝဋ်လည်ပုံပြ ဂါထာကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၃။ နှစ်သက်မှုပီတိသာရှိ၍ ကြံစည်မှု ဝိတက်မရှိသော စိတ်တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ပီတိ, ဝိတက် ၂-ပါးစုံမဖြစ်သော ကာမစိတ်တို့၏ လုပ်ဆောင်ရာ ကိစ္စတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟာကုသိုလ်သောမနုဿသဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဈာ ၂-ခုနောင် ဖြစ်နိုင်သော အပွနာဈောတို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ယင်းတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၏ လာရောက်ရာဂတိကိုလည်း ပါဠိသာဓကပြ ဖြေဆိုပါ။

၅။ "လျှပ်စစ်မီးရောင်၌ ဩဇာဓာတ်ရှိ၏" ဟူသောစကားသည် အဘိဓမ္မာသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ အကြောင်းပြကာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍၊ မိဿကသင်္ဂီဟလာ သမာဓိမိုလ်နှင့် သမာဓိန္ဒြေတို့၏ အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ မျှော်မှန်းရာ နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်းအကျိုး နှစ်မျိုးတို့တွင် မည်သည့်တရား၌ ပါဝင်သည်ကို ပစ္စည်းပိုင်းအမြင်ဖြင့် တင်ပြ၍၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရရှိနိုင်သောအကျိုးတရားတို့ကိုလည်း ပါဠိသာဓကနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်တို့တွင် ဒွေးပဋ္ဌိဝိညာဉ် ၁၀-တို့၏ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုရေး၍၊ ရုပ်ကလာပ်လက္ခဏာလေးပါးတို့တွင် သဟဝုတ္တိနောကို ထပ်၍ ဆိုရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးပါ။

၈။ ခန္ဓာငါးပါး၏ အိုးခွက်စသည်နှင့်တူပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးပါ။

၉။ ဈာတိ ဇရာ မရဏ-သည် အဘယ့်ကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော ကာလမည်သည်ကို

http://www.dhammadownload.com

ရေး၍၊ ဏတိ ဏရာ မရဏကို ယူသဖြင့် ဝိညာဉ်စသော အကျိုးငါးပါးအပေါင်းကို ယူရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဦးကာအလိုကျရေးပါ။

၁၀။ လောကဌ် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိသော မေတ္တာ၏ အမိပ္ပါယ်, မေတ္တာ၏သဘောလက္ခဏာတို့ကို ရေးသား၍၊ မေတ္တာစသော တရားလေးပါးတို့ကို ဗြဟ္မဝိဟာရဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးပါ။

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တသော်ဝ ပဋ္ဌိပဒ္ဓန္တသ–စသော ၃–ပုဒ်ကို ရေးလေ။

၂။ တေသမေဝ မူလာနံ– ပ– အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ–ဟူသော ဂါထာကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်စိတ်။
ကိစ္စ–စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေသည် ဒဿနကိစ္စ။
သောတဝိညာဏ်ဒွေသည် သဝနကိစ္စ။
ဃာနဝိညာဏ်ဒွေသည် ဃာယနကိစ္စ။
ဇိဝှါဝိညာဏ်ဒွေသည် သာယနကိစ္စ။
ကာယဝိညာဏ်ဒွေသည် ဖုသနကိစ္စ။

၄။ **ဖြစ်နိုင်သော အပွန်အဇော**– မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ ၄၊ မဂ်သောမနဿ ၁၆၊ အောက်ဖိုလ် ၃–ခု သောမနဿ ၁၂၊ ပေါင်း ၃၂–ခု။
လားရောက်ရာဂတိ–
တိဟိတ်ပုထုဇဉ်သည်ကာမ,ရူပ, အရူပ ဂတိအားလုံး လားရောက်နိုင်သည်။
(တစ်နည်း) ဒေဝ, မနုဿ, နိရယ, ပေတ, တိရစ္ဆာန–ဟူသော ဂတိ ၅–မျိုးသို့ ရောက်နိုင်သည်။

၅။ ဝဏ္ဏ, ဂန္ဓ, ရသ, သြဇာ, ဘူတရုပ် ၄–အားဖြင့် ၈–ခုသည် ခွဲမရသော အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် "လျှပ်စစ်မီးရောင်၌ သြဇာမတ်ရှိ၏"–ဟူသော စကား အဘိဓမ္မာသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

သမာဓိဗိုလ်, သမာဓိနွေ့-
ဝိရိယမဖြစ်သော စိတ် ၁၆-ခုနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ် ပေါင်း ၁၇-ခုကြဉ်သော ၇၂-ခုဌ ရှိသော ဇကဂ္ဂတာသည် သမာဓိဗိုလ်, သမာဓိနွေ့မည်သည်။

၆။ နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်းပစ္စည်းဌ ပါဝင်သည်။
အကျိုးတရား- ပထမဈာန်ရရှိနိုင်သည်။
သာဓက- ဒသ အသုဘာ, ကာယဂတာသတိ စ ပထမဈာနိကာ။

၇။ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဌ ထူးသော အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော စျာနင်တို့နှင့် မယှဉ်သော ကြောင့် ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀-သည် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်။
ထပ်ဆိုရကြောင်း-
အသီးအသီးသော ကလာပ်ဌဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် တကွဖြစ်ခြင်းဟူသော ကလာပ်သဘောကို ပြလိုသောကြောင့် "သဟဝုတ္တိနော"ကို ထပ်ဆိုသည်။

၈။ ရုပ်သည် ဝေဒနာ၏ မှီရာဖြစ်သောကြောင့် ခွက်နှင့်တူသည်။
ဝေဒနာသည် ခံစားထိုက်သောကြောင့် ဘောဇဉ်နှင့်တူသည်။
သညာသည် ဝေဒနာဌ သာယာခြင်းကို ရကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဟင်းလျာနှင့် တူသည်။
သင်္ခါရသည် ပြုစီမံတတ်သောကြောင့် ထမင်းချက်သမားနှင့် တူသည်။
ဝိညာဏ်သည် သုံးဆောင်ခံစားတတ်သောကြောင့် စားတတ်သူနှင့် တူသည်။

၉။ **အနာဂတ်ကာလ မည်ကြောင်း-** (စစ်ကိုင်း ၉-ရ)
ဝိညာဏ်, နာမ်ရုပ်, သဠာယတန, ဖဿ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း, ရင့်ခြင်း, ပျက်ခြင်းတို့ကို သာလျှင် ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ-ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့် ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ ကို + + ယူသဖြင့် ဝိညာဉ် စသော အကျိုး ငါးပါးကိုလည်း ယူရသည်။

၁၀။ **မေတ္တာ အဓိပ္ပါယ်နှင့် လက္ခဏာ** (ပဲခူး/အရှေ့ ၁၀-ရ)
ဖြတ္ခဝိဟာရ- မြတ်သော နေခြင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မြတ်သူတို့၏ နေခြင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြတ္ခဝိဟာရ-မည်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၅- ၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ သက်တမ်းပြ သင်္ဂဟဂါထာနှင့်၊ မဟာဂ္ဂျတ်ကုသိုလ်ဂံတို့၏ အကျိုးပေးပုံပြ သင်္ဂဟဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၂။ အဘိညာဉ်များ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အဆင့်ဆင့်စီးဖြန်းပွားများရမည့် အစီအစဉ်များကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟစုလ္လိယပါဠိကို အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ သဘာဝအားဖြင့် ဝိတက်မပါဘဲ အာရုံယူနိုင်သောစိတ်, ဘာဝနာအစွမ်းဖြင့် ဝိတက်ကင်းလျက် အာရုံယူနိုင်သောစိတ်တို့ကို သရုပ်ထုတ်ပြ၍ သမ္ပယောဂနည်း ၁၆-ပါး နိဒါန်းဂါထာလာ စိတ္တာဝိယုတ္တာ- အရနှင့် စိတ္တာပ္ပါဒ- အရတို့ကို ဌာနာနုရူပအားလျော်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ အာသဝတရားတို့က ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် အာရုံပြုနိုင်ပုံကို သင်္ဂဟ အထောက်ပြ ဖြေဆိုရ၍ ချစ်သူကောင်လေးကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး စိတ်ကောက်နေသော သောမနဿပဋိသန္ဓေပိုင်ရှင် အပျိုကြီး၏ ဒေါသစိတ်ကလေးများနောက်ဝယ် တဒါရုံ ကျရောက်ခွင့် မရှိနိုင်ပုံကို တဒါရမ္မဏနိယမအမြင်ဖြင့် သုံးသပ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "မရဏာသန္နအခါ အာရုံများသည် ၁၇- ချက် အသက်ရှည်လျှင် စုတိနောက်က ပဋိသန္ဓေနှင့် ဘဝင်အနည်းငယ်တို့ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း" ပြဆိုရာ အာရုံသည် ဂံအာရုံဖြစ်ပါက နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေသည် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင် သာဓကဖြင့် ဖြေဆိုရ၍ ဘဝတစ်ခုတွင် စုတိစိတ်လည်း မကျ, ဝိထိစိတ်လည်း မဖြစ်ပါက ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော စိတ်များကို ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ ပြဆိုခဲ့ပါ။

၆။ "လောကိယေပိ ယထာယောဂံ"ဝယ် လောကိယေ-၌ မပါသောစိတ်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုရ၍ စီးပွားရေး ကြပ်တည်း၍ လူမှုဒုက္ခ ကြုံတွေ့နေရသူများ ထွက်ပေါက်ရလိုစိတ်ဖြင့် ဗေဒင်မေး၍ ယတြာချေတတ်ကြသည်ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်အရ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်ပြပြီးလျှင် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဋ္ဌမစျာန်၌ယှဉ်သော ဥက္ကောကို စျာန်အင်္ဂါငါးပါး၌ အကြောင်းနှင့်တကွ ထည့်သွင်းပြု၍ ဝိညတ်ဒွေးသည် စိတ်နှင့်အတူ ဖြစ်ပါလျက် (ဖြစ်ချိန်, ချုပ်ချိန်တူပါလျက် စေတသိက် အမည် မရခြင်းအကြောင်းနှင့် ကာမဘုံ၌ ဝတ္ထုရုပ်ခြောက်ပါးလုံး ရနိုင်ခြင်း အကြောင်း တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ ဇာတိရုပ်ကို ဥပစယရုပ်,သန္တတိရုပ်အားဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ပြု၍ ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးတို့တွင် ဝေဒနိန္ဒြေငါးပါးကို မနိန္ဒြေ၏နောက်၌ ဟောရခြင်းအကြောင်းနှင့် ဝေဒနာ, သညာတို့ကို ခန္ဓာသီးခြားထုတ်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်းတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၉။ ဝိပါကပစ္စည်းထိုက်သောတရားတို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းသည် ဥဿာဟ မရှိခြင်းကြောင့်လော ? ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်လော ? အကြောင်းပြ ဖြေဆို၍ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်ထိုက်သော တရားဟူသည် အဘယ်ကဲ့သို့တရားမျိုး ဖြစ်ထိုက်ပါသနည်း? ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ စရိတသင်္ကေတ-ဟူသောပါဠိဖြင့် စရိုက်, စရိုက်ရှိသူ နှစ်မျိုးတို့တွင် အဘယ်ကို ဆိုလိုပါသနည်း ? ဖြေဆို၍ ဥပစာရဘာဝနာနှင့် အပ္ပနာဘာဝနာတို့၏ အရတရားကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြပြီးလျှင်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ခေါင်းပါးအောင်းပြုအပ်သော မောဟကို တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ကေတဘာသာ

၁။ နဝသတဒ္ဓေကဝိသ-စသောဂါထာနှင့် ဣတ္ထံ မဟဂ္ဂတံ ပုညံ-စသော ဂါထာတို့ကို ရေးလေ။

၂။ အဘိညာဝသေန ပဝတ္တမာနံ-စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **သဘာဝအဝိတတ္တာ-** ဒ္ဒေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀။
ဘာဝနာဗလအဝိတတ္တာ- ဒုတိယစျာန် စသည်။
စိတ္တာဝိယုတ္တာ- အရ စေတသိက်။
စိတ္တာပ္ပါဒ- အရ စိတ်။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အကုသလာနိ စေဝ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တကာမာဝစရဏဝနာနိ စေတိ လောကုတ္တရဝဇ္ဇိတသဗ္ဗာ ရမ္မဏာနိ- ဟူသော ပါဠိကို ထောက်၍ အာသဝတရားတို့ ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါ်တြဘူတိုင်အောင် အာရုံ ပြုနိုင်ပါသည်။
(**မှတ်ချက်-** အာဂန္တုက ဘဝင်ဆိုင်ရာ၌ တဒါရုံမဖြစ်ခဲ့သော်- ဟူ၍သာ သင်္ဂဟ၌ လာသည်၊ တဒါရုံ မဖြစ်နိုင်ဟု သင်္ဂဟ၌ မလာ)

၅။ ကံအာရုံဖြစ်လျှင် ပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်နိုင်ပါ။
သာဓက- ကမ္မံ ပန အတီတမေဝ။
ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော စိတ်- (ကချင် ၄- ခ-၇)
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ- ဥပပတ္တိဘဝ၏ မပြတ်စဲကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ မပြတ် ဖြစ်နေသည်။

၆။ ၆-ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အသောဘနစိတ်နှင့် လောကီ သောဘန ဝိပါက်စိတ်များ မပါဝင်။
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဆက်စပ်ပုံ-
အမှန် မသိမှု အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဗေဒင်မေးပြီး, ယတြာချေမှုဟူသော သခ်ၨါရများ ဖြစ်ပေါ်ကာ ဝိညာဉ်-စသော အကျိုးဆက်များ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်ရသည်။
အဝိဇ္ဇာအကြောင်း- အာသဝ။

၇။ ဥပေက္ခာသည် ငြိမ်သက်သော သဘောရှိသဖြင့် သုခ-ဟု ဆိုနိုင်သောကြောင့် သုခ-စျာနင်၌ ထည့်သွင်းရမည်။
စေတသိက်အမည်မရကြောင်း- တူသောအာရုံမရှိသောကြောင့် ဝိညတ်ဒွေ စေတသိက် အမည်မရ။
ဝတ္ထုရှစ် ၆-ပါးလုံး ရနိုင်ကြောင်း-
ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာမဘုံ၌သာ ရနိုင်သောကြောင့် ကာမဘုံ၌ ဝတ္ထုရှစ် ၆-ပါးလုံး ရသည်။

၈။ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စကျ-စသော ဒသကတို့၏ ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ကာလအတွင်း ရှစ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပစယ။
ထိုမှ နောက်၌ ရှစ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် သန္တတိ။

http://www.dhammadownload.com

မနိုင်ရှေ့နောင် ဟောရကြောင်း-

သတ္တ ဟုသမုတ်အပ်သော တရားအစုသည် ပဗန္ဓအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်လတ်သော် ဤဝေဒနာ တို့ကြောင့် ညစ်နွမ်းရ၏-ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် ဝေဒနိုင်ရှေ့ ၅-ပါးကို မနိုင်ရှေ့နောင် ဟောသည်။

သီးခြား ခန္ဓာ ဟောရကြောင်း- (ကယား ၉-၇)

၉။ ပယောဂဗျာပါရဖြင့် မပြီးစေထိုက်သည့်အတွက် ကံကို ပြုခဲ့သဖြင့် ပြီးစီးရသော အကျိုး တရားမျှ ဖြစ်သောကြောင့် ဥဿာဟ မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဝိုမ်သက်သည်၊ ကိလေသာ ငြိမ်း ခြင်းကြောင့် မဟုတ်။

ဝိပ္ပယုတ္တာ- အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော်လည်း မယှဉ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မရောနှောကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အသီးအသီးသော သဘောသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော ဝတ္ထုရုပ် ၆-ပါး, စိတ်, စေတသိက်တို့ သည် ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်ထိုက်သော တရားများ ဖြစ်သည်။

၁၀။ စရိတသင်္ဂဟော-ပါဠိဖြင့် စရိုက်ရှိသူကို ဆိုလိုသည်။

ဥပစာရဘာဝနာ- တဒင်္ဂပဟာန်ဖြင့် နီဝရဏတို့ကို ပယ်ခွါသည်မှစ၍ ဂေါတြဘူအဆုံး ရှိသော ကာမာဝစရဘာဝနာ၊ ဝါ- အပွနာ၏ အနီးဖြစ်သော ဘာဝနာ။

အပွနာဘာဝနာ- မဟဂ္ဂုတ်(လောကုတ္တရာ)အဖြစ်သို့ ရောက်သောဘာဝနာ။

မောဟ- ရာဂ, ဒေါသတို့နှင့်တကွ တစ်ခုတည်းသော စိတ်၌ တည်သော မောဟ။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်၊ (၄-၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ အာကာသ, နိမိတ္တာပညတ်မည်ပုံပြ အတ္တာပညတ်အကျယ် ပါဠိတို့ကို ကုန်စင်အောင် ရေးပြပါ။

၂။ ဂေါတြဘုစိတ် ဖြစ်ပုံပြပါဠိကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ ၃-နှင့် ၄-ပမာ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော စေတသိက်ကို ဖော်ပြပြီး ယင်းစေတသိက်၏ မယှဉ်ရာစိတ်တို့ကိုလည်း ရေးတွက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ဟောကြားထားသောရှစ်ကို ဖော်ပြပြီး။ ဓာတ် ၁၈-ပါးပြားခြင်းအ ကြောင်းကို ရေးကာ၊ ဇာတိ-၏ အကျိုးရင်း အကျိုးဆက်တရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ဆဓာ နာမ် တု နာမသ-ဌ ဆ-သရှစ်ကို ဖော်ပြပြီး။ မင်း၏သား (ရာဇပုတ္တ)ကို အဘယ် ကြောင့် အဘယ်ပညတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၆။ အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တို့အား လျှောက်ပတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဖော်ပြပြီး။ အရဟံ-စသောဂုဏ်တော်များကို ပွားများရုံမျှဖြင့် စျာန်, မဂ်, ဖိုလ် ရနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိကိုလည်း သင်ဟသာဓက ကိုကား၍ ရေးပြပါ။

၇။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို အရိယာဖြစ်မှန်း သိ/မသိ သင်ဟအဆိုနှင့်အညီ ရေးပြ၍၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ဟဒယဝတ္ထု-ရှစ်၏ ဖြစ်ရာအရပ်နှင့် ဇိဝိတိန္ဒြိယ-ရှစ်၏ဖြစ်ရာအရပ်တို့ကို တိတိကျကျ ညွှန်ပြပါ။

၉။ ဘုံအားဖြင့် ဘဝင်, ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘု-တိုင်အောင် ဖြစ်တတ်သော မာန-စသော တရားများစွာရှိပါလျက်အဘယ်ကြောင့် လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,မောဟ-တရားသုံးပါကိုသာ အာ သဝ-ဟု ဆိုရပါသနည်း? ဋီကာရှင် ဆန္ဒအတိုင်း ရေးပြပါ။

၁၀။ အဘယ်တရားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-မည်ပါသနည်း? ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟဘာသာ

၁။ အသမ္ဘဇ္ဇာကာရမုပါဒါယ ကူပဂုဟာဒိကာ, တံတံဘူတနိမိတ္တं ဘာဝနာဝိသေသဉ္စ ဥပါဒါယ ကသိဏနိမိတ္တာဒိကာ။

၂။ တတော ပရံ ဂေါတြဘုစိတ္တं -ပ- မဘိသမ္ဘောန္တိ ပဝတ္တတိ-ဟူသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဝိစာရ စေတသိက်ဖြစ်သည်။
မယှဉ်ရာစိတ်- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ တတိယဈာန် ၁၁၊ စတုတ္ထဈာန် ၁၁၊ ပဉ္စမဈာန် ၂၃၊ ပေါင်း- ၅၅။

၄။ ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော၊ (ဘူတ+ ဂေါစရ)
ကာယဝိညတ်, ဝစီဝိညတ်၊ (ဝိညတ်+ ဝိကာရ)
ဓာတ် ၁၈-ပါး ပြားရကြောင်း-
ဒွါရ ၆-ပါး, အာရုံ ၆-ပါး, ထို ဒွါရ အာရုံကို မှီ၍ဖြစ်သော ဝိညာဉ် ၆-ပါး ပြားခြင်းကြောင့် ဓာတ် ၁၈-ပါး ပြားသည်။
အကျိုးရင်း- ဇရာ, မရဏ။
အကျိုးဆက်- သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ။

၅။ **ပစ္စယသတ္တိ ၆-မျိုး (စစ်ကိုင်း ၆-၅)**
မင်းသား- မင်းလည်း ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၊ မင်းလည်း ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

၆။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း။
အရဟံ စသည်နှင့် ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်
ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ် ရနိုင်ခြင်း မရှိ။
သာဓက- ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီသု အဌသု သညာဝဝတ္ထာနေသု စာတိ ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဥပစာရဘာဝနာဝ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ နတ္ထိ အပ္ပနာ။

၇။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိရပြီးသော မဂ်, ဖိုလ်ကို အမြဲ ဆင်ခြင်လေ့ရှိကြသောကြောင့် မိမိကိုယ်ကို အရိယာဖြစ်မှန်း သိသည်။
နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်-
(ကာမဘုံ, ရူပဘုံ၌ တည်သော သမာပတ် ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့်) အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်။

၈။ ဟဒယဝတ္ထု- နလုံးအိမ်အတွင်း တစ်လက်ဖက်မျှလောက်သော သွေး။
ဇီဝိတိန္ဒြေ- ပါစကဝမ်းမီးနှင့်တကွ ဥပါဒိန္နကတစ်ကိုယ်လုံး။

http://www.dhammadownload.com

၉။ **အာသဝ-** အတ္တ, အတ္တနိယကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် အလွန်ပျံ့နှံ့တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မူးယစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သဖြင့် စိမ်ရည်အရက်-နှင့်တူသောကြောင့်လည်းကောင်း လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,မောဟ တရား ၃-ပါးကိုသာ အာသဝ-ဟုဆိုသည်။

၁၀။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မှစ၍ အနုလောမတိုင်အောင် ဝိပဿနာဉာဏ် ၉-ပါးတို့သည် မဂ်တရားတည်းဟူသော ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, လက္ခဏာ သုံးပါးကို သိတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မျက်မှောက်အားဖြင့် မြင် တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာ စင်ကြယ်တတ်သောကြောင့်လည်း ကောင်း ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း) ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၅)ရက်၊ (၂၅- ၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ အဖန်ဖန်ကျင်လည်ရသည်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာ၍ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများသော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ မဂ်ရခါနီးစိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံကို ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိတို့ကို မှန်ကန်တိကျစွာရေးပါ။

၂။ အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ၏ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို ရှုမျှော်၍ "ယေသံ သခ်ိတ ဓမ္မာနံ၊ ယေ ဓမ္မာ ပစ္ဆယာ ယထာ"ဟူသော ပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပါ။

၃။ အာဘဿရာဘုံသား ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ မရနိုင်သော အကုသိုလ်စိတ်တို့ကို သာဓကထောက်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပကိဏ်းစေတသိက်အားလုံးနှင့် ယှဉ်သော စိတ်/ မယှဉ်သောစိတ်တို့ကိုလည်း ခွဲခြား ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဝိပဿနာဘာဝနာကိုမည်မျှပင်ပွားများစေကာမူ ယခုဘဝ၌ စျာနလာဘီအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်တကွတွဲစပ် ဖြေဆို၍၊ ၎င်းပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏ (က) ဟိတ်၊ (ခ) ကိစ္စ၊ (ဂ) အာရုံ၊ (ဃ) ဝတ္ထုတို့ကိုလည်း စိစစ်၍ ဖြေဆိုပါ။

၅။ အဝိဟာဘုံသို့ ရောက်နေသော သေက္ခဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ (က) ရနိုင်သောဝိထိစိတ်များ၊ (ခ) စုတိနောင် နောင်းနိုင်သော ပဋိသန္ဓေ၊ (ဂ) ရောက်နိုင်သော ဘုံတို့ကို တိကျစွာ ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ကမ္ဘစတုက္ကတွင် မပါဝင်သော ဂ၀်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုရ၏၊ အောက်ပါတို့ကို လည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။

(က) ဥပါဒိန္နသာမည်၍ အနုပါဒိန္နမမည်သော ရုပ်၊

(ခ) အနုပါဒိန္နသာမည်၍ ဥပါဒိန္နမမည်သော ရုပ်၊

(ဂ) နှစ်ပါးစုံမည်သော ရုပ်၊

(ဃ) နှစ်ပါးစုံ မမည်သော ရုပ်။

၇။ အရှုပဘုံသား တိဟိတ်ပုထုဇဉ်များသည် ထိုဘုံ၌ အရိယာဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင်ကို ခိုင်လုံ သော သာဓကပြ၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိနှင့် အာရမ္မဏူပနိဿယတို့၏ အထူးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ "နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် မြန်မာတို့၏ စိတ်ရင်းကို ပေါ်လွင်စေသည်"ဟု ပြောဆိုကြရာ သူတစ်ပါးတို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော စေတသိက်၏ လက္ခဏာကို ဦးကာကျော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုရ၏၊ (က) သံယောဇဉ်၊ (ခ) ကိလေသာ၊ (ဂ) ဏာတိ၊ (ဃ) မရဏ–တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဦးကာကျော်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၉။ "ရုပ်နာမ်ခမ္မ, သခါရကား, မုချမလွဲ, ပျက်မြဲမှန်စွာ, ဓမ္မတာတည်း"ဟုဆိုရာ ထိုသခါရ တရားတို့၏ (က) ခယဋ္ဌ၊ (ခ) ဘယဋ္ဌ၊ (ဂ) အသာရကဋ္ဌ–တို့ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုရ၏၊ ယံ ကိဉ္စိ ကသိဏ် ဥဋ္ဌါဒေတွာ–၌ ကသိဏ– အရကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၁၀။ ဝိပဿနာ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသားဖြေဆိုရ၏၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ–ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တဿေဝ ပဋိပဒ္ဓန္တသ–စသော ၃–ပုဒ်ကို ပါဠိရေးလေ။

၂။ ယေသံ– အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော၊ သခံတမ္ဘောနံ– အလေးအမြတ် ပြုတတ် လောဘမူစိတ် ၈–ခု, မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈–ခု, မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄–ခု, လောကုတ္တရာစိတ် ၈–ခု, ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ဝိစိကိစ္ဆာ အပွမညာကြဉ်သော

http://www.dhammadownload.com

စေတသိက် ၄၅-ခု နာမကွန္ဓာ သခ်ိတတရားတို့အား၊ ယေ ဓမ္မာ- အကြင် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော နိပ္ပန္နရူပ် ၁၈, ဒေါသမူ ဒွေ မောဟမူ ဒွေ ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၄-ခု, ဒေါသ ဣသာ မစ္ဆရိယ ဝိစိကိစ္ဆာ အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက် ၄၅-ခု နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့သည်၊ ယထာ- ယေန ပကာရေန- အကြင် အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိအပြားဖြင့်၊ ပစ္စယာ ဥပကာရကာ- ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၃။ ဒေါသမူစိတ် ၂။

သာဓက- ရူပါဝစရဘူမိယဲ ပဋိဃဇဝနတဒါရမ္မဏဝဇ္ဇိတာနိ။

ယှဉ်သောစိတ်- လောဘမူ သောမနဿ-၄၊ ကာမာဝစရ သောဘန သောမနဿ ၁၂၊ ပထမစျာန် ၁၁၊ ပေါင်း- ၂၇။

မယှဉ်သော စိတ်- ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဏ် ၁၀။

၄။ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တီရဏဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသန္တီရဏဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ဒွိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။

(က) ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်သည် အဟိတ်၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုသည် ဒွိဟိတ်။

(ခ) ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်သည် ပဋိသန္ဓိ(ဘဝဂ်, စုတိ, သန္တီရဏ, တဒါရမ္မဏ)၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခုသည် ပဋိသန္ဓိ(ဘဝဂ်, စုတိ, တဒါရမ္မဏ)၊

(ဂ) ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်, မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့သည် ကာမဂေါန် အာရုံ။

(ဃ) ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်, ၊ဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့သည် ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီသည်။

၅။ (က) ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ် ၄၊ မောဟမူ ဒွေ၊ ဃာနာဒိတ္တယ, ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် ၁၁၊ မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉၊ အနာဂါမိဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း- ၃၅။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ရှုပဘဋ္ဌမစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ၁။
(ဂ) သုဒ္ဓါဝါသ ၅။

၆။ လောကုတ္တရာကံသည် ဝဋ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် ကမ္မစတုက္ကတွင် မပါဝင်ပါ။
(က) ဟဒယရုပ်၊ ကွန္ဒြိယရုပ်။
(ခ) ဝိညတ်ရုပ် ၂-ခု၊ သဒ္ဒ၊ လဟုတာဒိတ္တယ ၃-ခု။
(ဂ) အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ၈-ခု၊ အာကာသ။
(ဃ) လက္ခဏရုပ် ၄-ခု။

၇။ အရှုပဘုံသား တိဟိတ်ပုထုဇဉ်များသည် ထိုဘုံ၌ အရိယာ မဖြစ်နိုင်ပါ။
သာဓက-အရှုပါဝစရဘုံမိယ် ပဌမမဂ္ဂရှုပါဝစရဟသနဟေဋ္ဌိမာရုပ္ပဝဇ္ဇိတာနိ စ လဗ္ဘန္တိ။
အထူး-
အလေးပြုအပ်ကာမျှသည် အာရမ္မဏာဓိပတိ၊
အလေးပြုအပ်သည်သာမက အားကြီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်သည် အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ ဤသို့ထူးသည်။

၈။ **လက္ခဏာ**- သူတစ်ပါးဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုခြင်းလက္ခဏာ။
(က) နှောင်းဖွဲ့တတ်သောကြောင့် သံယောဇဉ်၊
(ခ) စိတ်ကို လောင်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသာ၊
(တစ်နည်း)စိတ်ကို နှိပ်စက်ကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသာ။
(ဂ) ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုဂတိ-စသည်တို့၌ အတ္တဘောကို ရခြင်းသည် ဇာတိ၊
(ဃ) တစ်ခုသောဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အတ္တဘောဟု ပြီးဆုံးခြင်းသည် မရဏာ။

၉။ (က) ကုန်ခန်းခြင်းသဘော, ကုန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသဘောသည် ခယဋ္ဌ၊
(ခ) ဘေးဟူသောသဘော, ဘေးကိုပြုတတ်သောသဘောကို ဘယဋ္ဌ၊
(ဂ) အနစ်သာရမရှိသောသဘော,အတ္တဟူသောအနစ်အစရှိသည်တို့၏ မရှိခြင်းသဘောသည် အသာရကဋ္ဌ။
ကသိဏ အရ- ကသိဏ်းပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်။

၁၀။ အနိစ္စအစရှိသောအထူးထူးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုတတ်သောကြောင့် ဝိပဿနာ။

http://www.dhammadownload.com

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-ဟု ခေါ်ဆိုရကြောင်း-
လမ်းမှန် လမ်းမမှန်ကို သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ လမ်းမှန်မဟုတ်သော ဝိပဿနုပက္ကိလေသ၌ လမ်းမှန်ဟု ဖြစ်သော သညာကို သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ-မည်၏။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက် (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ သဏ္ဌာနပညတ်, သမူဟပညတ်, အာကာသပညတ်, နိမိတ်ပညတ်တို့ကို ပြဆိုသည့်ပါဠိ ရပ်တို့ကို ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ပထမစျာန်ရရှိရန်ပွါးများအားထုတ်နိုင်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကိုပြဆိုသော ပါဠိရပ်တို့ကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ အဟိတ်စိတ်၌မယှဉ်သောပကိဏ်းစေတသိက်ကို ကောက်ပြ၍၊ ယင်းစေတသိက်နှင့် မယှဉ်သောစိတ်တို့တွင် သဟိတ်စိတ်ကိုသာ ကိစ္စ, ဒ္ဒါရ, အာရုံတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပရိတ္တာရုံဝိထိ၌ပါသော ဝိထိစိတ်နှင့် ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ရူပဗြဟ္မာများ သန္တာန်၌ ရနိုင်သော ကာမဇောတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ မြစ်ရေအလျှည်နှင့်တူသောစိတ်ကို ကောက်ပြ၍၊ ဘဝတစ်ခု၌ ဥတုရုပ်၏ စ ဖြစ်ရာကာလ ကိုလည်း တိကျစွာ ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌ဟောအပ်သောတရားတို့၏ အကျဉ်းချုပ်ကို ကောက်ပြ၍၊ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံတို့ ပြုသောအာရုံနှင့် ဂေါ်တြဘုစိတ်နိုပ်စက်အပ်သောအမျိုး။ တိုးပွါးစေအပ်သော အမျိုးတို့ကိုလည်း သင်ဟလာအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ သဘာဝအဝိတက္ကစိတ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်တို့၏ ကာလသုံးပါးမှလွတ် ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဖောခုနစ်ကြိမ်ရှိရာတွင် လေးကြိမ်အတွင်း၌လည်းကောင်း ငါးကြိမ်မြောက်အထက်၌ လည်းကောင်း အပွနာဖောများ မစောနိုင်ခြင်းအကြောင်းကို ခွဲခြားဖြေဆိုရ၍ သုဒ္ဓါဝါသ၌ သုဒ္ဓအရကိုလည်း ဦးကာလာအတိုင်း ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ တဏှာကို ဒုက္ခ၏ထူးသောအကြောင်းဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း ဖြေဆိုရ၍ နိရောဓသမာပတ်မှ ထခါစပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော အနာဂါမိဖိုလ်စိတ်၏ အနန္တရပစ္စည်း ဖြစ်သောတရားကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အပွမညာလေးပါးကို ဖြတ္စွဝိဟာရတရားဟု ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍ ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလ၌ ဣန္ဒြိယအရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ **သဏ္ဌာနပညတ်-** ကထံ တံ တံဘူတဝိပရိဏာမာကာရမုပါဒါယ တထာ တထာ ပညတ္တာ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာ၊
သမူဟပညတ်- သမ္ဘာရ သန္နိဝေသာကာရ မုပါဒါယ ဂေဟထရသကဋာဒိကာ၊
အာကာသပညတ်- အသမ္ဖုဋ္ဌာကာရမုပါဒါယ ကူပဂုဟာဒိကာ၊
နိမိတ်ပညတ်- တံ တံ ဘူတနိမိတ္တံ ဘာဝနာဝိသေသဉ္စ ဥပါဒါယ ကသိဏနိမိတ္တာဒိကာ။

၂။ ဒသ အသုဘာ ကာယဂတာသတိ စ ပဌမဇ္ဈာနိကာ-ကို အနက်ရေးလေ။

၃။ **ပကိဏ်းစေတသိက်-** ဆန္ဒ၊
သဟိတ်စိတ်- မောဟမူဒ္ဒေ။
ကိစ္စ- ဖောကိစ္စ၊
ဒ္ဒါရ- ၆-ဒ္ဒါရ၊
အာရုံ- လောကုတ္တရာကြဉ် အလုံးစုံအာရုံ။

၄။ **ဝိထိစိတ်-** ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဉ္စဝိညာဏ်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ သန္တီရဏ၊ ဝုဋ္ဌော။
ဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒ်- ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း ၁-ကြိမ်၊ ပဉ္စဝိညာဏ် ၁-ကြိမ်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ၁-ကြိမ်၊

http://www.dhammadownload.com

သန္ဓိရဏ ၁-ကြိမ်၊ ဝုဋ္ဌော ၂-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်။
ကာမဇော- လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။

၅။ ဖြစ်ရေအလျှင်နှင့် တူသောစိတ်- ဘဝင်စိတ်။
ကာလ-ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီကာလ။

၆။ အကျဉ်းချုပ်- ပညတ်, နာမ်, ရူပ်။
ပြုသောအာရုံ- အနိစ္စအစရှိသော အာရုံ၊ ဝါ- တေဘူမကသင်္ခါရ အာရုံ။
နိုက်စက်အပ်သော အမျိုး- ပုထုဇဉ်နဂေါတ္တ။
တိုးပွါးစေအပ်သော အမျိုး- အရိယာဂေါတ္တ။

၇။ သဘာဝအဝိတဂ္ဂစိတ်- ဒွေးပဋ္ဌာဝိညာဏ် ၁၀။
လွတ်ရကြောင်း- ပျက်စည်းခြင်းသဘောမရှိသည်အတွက် အတိတ်စသော ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သောကြောင့် ကာလသုံးပါးမှ လွတ်ရသည်။

၈။ အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသော အနုလုံသည် ဂေါ်တြဘူကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရသော်လည်း ၆-ကြိမ်မြောက်, ၇-ကြိမ်မြောက်၌ ဘဝင်နှင့် နီးသောကြောင့် ချောက်ကမ်းပါးနှင့် နီးကပ်သောယောက်ျားသည် တည်တံ့ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့ အပွနာ၏ အစွမ်းဖြင့် တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လေးကြိမ်အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ငါးကြိမ်အထက်၌လည်းကောင်း အပွနာဇောများ မဖြစ်နိုင်ပါ။
သုဒ္ဓ အရ- စင်ကြယ်ကုန်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ။
(တစ်နည်း) အနနယ(ချစ်ခြင်း) ပဋိယ(မုန်းခြင်း) မရှိသဖြင့် စင်ကြယ်သော နေခြင်း။

၉။ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် တဏှာကို ဒုက္ခ၏ ထူးသောအကြောင်းဟုဆိုသည်။
အနန္တရပစ္စည်းတရား-
နိရောဓသမာသိ၏ ရှေ့၌ဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ဇော။

၁၀။ ဗြဟ္မဝိဟာရ-ခေါ်ကြောင်း- (မကွေး ၁၀-ရ)
ဣန္ဒြိယ အရ- မနိန္ဒြေ-လျှင် ၆-ခုမြောက်ရှိသော ဣန္ဒြေ။

http://www.dhammadownload.com

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက် (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းတို့တွင် ဝတ္ထုပုရေဏတ, အာရမ္မဏပုရေဏတပစ္စည်းတို့ကို ပြဆိုထားသည့် သင်္ဂဟစုက္ကိယပါဠိကို ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

၂။ ဝိပဿနာ၏ ဘေးရန်မှ လွန်မြောက်ပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ဉာဏ်ကို ပြဆိုသည့် သင်္ဂဟစုက္ကိယကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

၃။ အပါယ်သို့ မကျနိုင်သော အကုသိုလ်စိတ်ကို ယှဉ်ဘက်စေတသိက်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ ယင်းစေတသိက်တို့တွင် ဇကဒေသာဟေတုကယောဂီ စေတသိက်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၄။ နိပ္ပဒေသသဗ္ဗာရမ္မဏစိတ်ကို ဖော်ပြ၍ ဇောအတုကို ဖော်ပြပြီး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ အာဝေဏိကဇောများကိုလည်း ပါဠိထောက်ကာ ဖြေဆိုပြပါ။

၅။ မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော-ဟူသောပါဠိအရ ရခဲသော လူဘဝရခြင်း အကြောင်းကံကို သင်္ဂဟသာဓကပြ ဖြေဆို၍ စျာန်မရသောရဟန္တာရှိသကဲ့သို့ စျာန်မရသော အနာဂါမ်ရှိနိုင်/မရှိနိုင် ပါဠိထောက်ကာ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ (က) လူနှင့်အတူသေသောရုပ်၊ (ခ) လူသေသော်လည်း ခဏမျှကျန်ခဲ့သောရုပ်၊ (ဂ) အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဆက်လက်ဖြစ်နေသောရုပ်တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ရုပ် ၂၈-ပါးကို ရုပ်အစစ်, ရုပ်အတုအားဖြင့် ခွဲခြားဝေဖန်ပြီး၊ အာဟာရဇရုပ်၏ နောက်ဆုံးချုပ်ရာအခါကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၇။ လူပျင်းများ ဗိုလ်ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် ပါဠိထောက်ကာ ဖြေဆို၍၊ (က) ရထား၊ (ခ) နံနက်ခင်းအချိန်တို့၏ အတ္ထပညတ်အမည်များကို ဖော်ပြကာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀-တို့ကို ပညတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း, ပရမတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆိုပြပါ။

၈။ မြဟွာတို့အား တဒါရုံ မဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို ရေး၍၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကာမဘုံ၌ မဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဟဒယဝတ္ထု၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ညွှန်ပြ၍၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသော ကိလေသာဟူသမျှ ကို အနုသယဟု ဆိုနိုင်/မဆိုနိုင် အကြောင်းနှင့်တကွ ဦးကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ အလုံးစုံသောပစ္စည်းတို့ကို ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ သွင်းယူရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ၆-ပါးတို့ကို သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူအား လျှောက်ပတ်ခြင်းအကြောင်းကို ရေးပြီး၊ အသုဘဘာဝနာ ၁၀-ပါးသည် အဘယ်ကြောင့် ပထမဈာနိက ဖြစ်ရသည်ကို လည်း ဦးကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ ဆ ဝတ္ထုနှိ ပဝတ္တိယံ-ပါဠိကို နိသျှအတိုင်း ရေးလေ။

၂။ တထာ ပရိဗန္ဓဝိမုတ္တာသ-စသော ပါဠိကိုရေးလေ။

၃။ **အကုသိုလ်စိတ်**-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်။
ယှဉ်ဘက်-ဆန္ဒ, ပီတိ-ကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁-ခု၊ အကုသလ သာဓारณ ၄-ခု၊ ပေါင်း ၁၅-ခု။
ဟေတုဒေသာဟေတုကယောဂီ-ဝိတက်, ဝိစာရ, အဓိမောက္ခ, ဝီရိယ။

၄။ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်။ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၄-ခု၊ ကြိယာအဘိညာဉ်။
အာဝေဇ္ဇိတဇော- ကြိယာဇော ၁၈-ခု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁-ခု။
အထောက်- တထာ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ကိရိယဇဝနာနိ။
လောကုတ္တရာ ဇဝနာနိ စ ယထာရဟံ အရိယာနမေဝ သမုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၅။ **အကြောင်းက်**- ကာမာဝစရကုသိုလ်က်။
သာဓက- ကာမာဝစရကုသလမ္ပိ ကာမသုဂတိယမေဝ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတိ။
ဈာန်မရ အနာဂါမ် ရှိ/မရှိ-
(သမာဓိ၏ အခြေခံ ကာမရာဂဗျာပါဒကို ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်)သုက္ခဝိပဿက အနာဂါမ် မရှိနိုင်ပါ။
အထောက်- အနာဂါမ်မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ကာမရာဂဗျာပါဒါနိ မနဝသေသပ္ပဟာနေန

http://www.dhammadownload.com

အနာဂါမိ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။
အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၆။ (က) ကမ္မဇရုပ်၊
(ခ) စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်။
(ဂ) ဥတုဇရုပ်။
ရုပ်အစစ်- နိပ္ပန္နရုပ်။
ရုပ်အတု- အနိပ္ပန္နရုပ်။
နောက်ဆုံးရှုပ်ရာအခါ- စုတိပြီးနောက် ခဏငယ် ၅၀-ခန့်ကျမှ ရှုပ်သည်။

၇။ လူပျင်းများ ဝိုလ်မဖြစ်နိုင်ပါ။
အထောက်- အဝီရိယေသု ဗလာနိ နာ လဗ္ဘန္တိ။
(က) သမ္ဘဟပညတ်၊
(ခ) ကာလပညတ်။
ပညတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း-
ကသိဏ်း ၁၀-ပါး၊ အသုဘ ၁၀-ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါန၊ အပ္ပမညာ ၄၊ အာကာသ၊ အာကိဉ္စညာယတန။
ပရမတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း-
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-စသော အနုဿတိ ၈-ပါး။ သညာ၊ ဝေဒတ္ထာန်၊ ဝိညာဏဌာယတန၊ နေဝသညာနာသညာယတန။

၈။ **တဒါရုံ မကျကြောင်း- (ချင်း ၈-၌)**
ကာမဘုံ၌ မဖြစ်ကြောင်း-
ကာမရာဂကို ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကာမဘုံ၌ မဖြစ်ပါ။

၉။ **ဟဒယဝတ္ထု ဖြစ်ရာအရပ်- (မွန် ၈-၌)**
အနုသယ-ဟု ဆိုနိုင်/မဆိုနိုင်-
အနုသယဟူသော အမည်သည် ထာမဂတ ကိလေသာ-တို့၏ အမည်သာ ဖြစ်သော ကြောင့် မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသော ကိလေသာဟူသမျှကို **အနုသယမှာ** မဆိုထိုက်ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မိမိမိမိ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏ ဥပနိဿယအဖြစ်သို့ မရောက်သော တစ်စုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းမည်သည် မရှိသောကြောင့် အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့ကို ဥပနိဿပစ္စည်း၌ သွင်းယူရသည်။

လျောက်ပတ်ကြောင်း-

သဒ္ဒါတိုးပွားကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-စသော ၆-ပါးသည် သဒ္ဒါစရိုက်ရှိသူနှင့် လျောက်ပတ်သည်။

ပထမဈာနိကဖြစ်ရခြင်း-

အသုဘသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိတက်နှင့်ကင်း၍ မတည်တံ့နိုင်သောကြောင့် အသုဘဘာဝနာ ၁၀-ပါးသည် ပထမဈာနိက ဖြစ်ရသည်။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက် (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော်လည်း ပရမတ္ထတရားတို့၏ အရိပ်အရောင် အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်, စေတသိက်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော တ်ရားများကို အတ္ထပညတ်ဟု ခေါ်ဆိုကြောင်းပြ စုဏ္ဏိယပါဠိတို့ကို ကုန်စင်အောင် ဖြေဆိုပါ။

၂။ "မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ်တော်ကိုးပါးတို့ကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် စီးဖြန်းပွားများခြင်းသည် စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်၏" ဟု ပြဆိုသော သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးခဲ့ပါ။

၃။ မနောဓာတ်အမည်ရသော ပရမတ္ထတရားတို့ကို သင်္ဂဟပါဠိ အထောက်အထားနှင့်တကွ ဖေါ်ပြပြီးလျှင်၊ (က) ယှဉ်ဖက်တရား။ (ခ) ဒ္ဒါရ၊ (ဂ) အာရုံတို့ကိုလည်း သာဓကအသီးသီးပြ၍ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ မိမိနှစ်သက်သောအာဟာရ၌ မက်မောနေသူ၏သန္တာန်ဝယ် စောနိုင်သောဇော, ၎င်းဇောနောင်ဖြစ်နိုင်သည့် တဒါရုံနှင့် ဘဝင်တို့ကို ဖော်ပြ၍ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့် နီးစပ်နေသော ဘဝကို သာဓကနှင့်တကွ သရုံအားဖြင့် ထုတ်ပြပြီး သရေ်ယျကို ကိစ္စအားဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၅။ ရူပကုသိုလ်ကံနှင့် အရူပကုသိုလ်ကံတို့သည် "ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံ" သုံးပါးတို့

http://www.dhammadownload.com

တွင် မည်သည့်ကံအမျိုးအစားဖြစ်၍ "ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ" သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်တရား မျိုးနှင့် ပါဝင်သည်ကို သင်ဟုပါဦးထောက်၍ ဖြေပါ။

၆။ စကားမပြောတတ်သူနှစ်ယောက် "လက်ဟန် ခြေဟန်ဖြင့်" စကားပြောရာဝယ် မည်သည့် "ရှပ်"ဖြစ်နိုင်သည်ကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းရှပ်တရားကို ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်တို့ကိုလည်း ရေတွက်ပြပါ။

၇။ "သမ္ဘတ္တာပိ ကာမာဝစရာရမ္မဏာနေဝ"၌ (က) သမ္ဘတ္တာပိအရ၊ (ခ) ကာမာဝစရာရမ္မဏ အရတို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ "ပရိစိတပုဗ္ဗ"၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဦးကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပါ။

၈။ "လူသာလျှင်အမြတ်ဆုံး" ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိရာ အမြတ်ဆုံးလူသားတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် လိုအပ်သောအချက်အလက်တို့များကို ဦးကာကျော် မနုဿအဖွင့်မှ ထုတ်နုတ်တင်ပြပြီး လျှင်၊ ၎င်းလူသားများ၏ ဘဝအစဖြစ်သော ကလလရုပ်၏ ပမာဏနှင့် အရောင်အဆင်း တို့ကိုလည်း တိကျစွာ ညွှန်ပြပါ။

၉။ ဗောဓိပက္ခိယပုဒ်၌ (က) ဗောဓိ၊ (ခ) ဗောဓိပက္ခ၊ (ဂ) ဗောဓိပက္ခိယအရတို့ကို အသီးသီး ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ "ကိလေသာကာမအမှောင်ကြီးကျလျှင် ဘာကိုမျှမမြင်" ဟု ပြောဆို ကြရာ ထိုစကားမှန်/မမှန်ကိုလည်း အဘိဓမ္မာအမြင်ဖြင့် ဝေဖန်သုံးသပ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သခါရအပြားသုံးပါးကို သက်ဆိုင်သောတရားကိုယ်များနှင့်တကွ တွဲစပ်ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဟေတုပစ္စည်းအဖွင့်ကို ရှု၍ (က)ရေသောက်မြစ်နှစ်တူသောအရာ၊ (ခ) သစ်ပင်နှင့်တူ သောအရာတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/ မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟာဘာသာ

၁။ ဇေမာဒိပ္ပဘေဒါ ပန ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာပိ ။ပ။ ပညာပိယတ္တာ ပညတ္တိနာမ – ကို ပါဦးရေးလေ။

၂။ အဝသေသေသု စ ပန ဒသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု – ပ – သမာဓိယတိ၊ ဥပစာရော သမ္ဘဇ္ဇတိ– ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပဠဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း, သမ္ဘင္ဇိတ္ဆိန်း ဒွေ။

သာဓက- ပဠဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနသမ္ဘင္ဇိတ္ဆနသခ်ါတာ ပန မနောဓာတု စ ဟဒယ် နိဿိတာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

(က) ဆန္ဒ, ဝိတိ, ဝီရိယကြည်သော အညသမာန်း စေတသိက် ၁၀။

(ခ) ပဠဒ္ဓါရ။

(ဂ) ပဋ္ဌာရုံ။

၄။ ဇော- လောဘဇော။

တဒါရုံ- တဒါရုံ ၁၁။

ဘဝင်- ဘဝင် ၁၉။

ဘဝ- နောက်ဘဝ။

သာဓက- ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန ပဋိသန္ဓိသခ်ါတံ မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ ပတိ ဋ္ဌာတိ ဘဝန္တရေ၊

(တစ်နည်း) စုတိစိတ် ၁၉။

သာဓက- ပစ္စုပ္ပန္နဘဝပရိယောသာနဘူတံ စုတိစိတ္တံ။

ကိစ္စ- ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂- ခုသည် ပဋိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိ, သန္တီရဏ, တဒါရမ္မဏ အားဖြင့် ၅- ကိစ္စ။

မဟာဝိပါက်စိတ် ၈- ခုသည် ပဋိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိ, တဒါရမ္မဏ- အားဖြင့် ၄- ကိစ္စ။

မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉- ခုသည် ပဋိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိ- အားဖြင့် ၃- ကိစ္စ။

၅။ မနောက်၊ ဘာဝနာ။

သာဓက- ရူပါဝစရကုသလံ ပန မနောကမ္မမေဝ၊ တဿ ဘာဝနာမယံ။

တထာ အရူပါဝစရကုသလဿ မနောကမ္မံ၊ တမ္မိ ဘာဝနာမယံ။

၆။ ကာယဝိညတ် ရှစ်။

ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်- ဝုဋ္ဌော, ကာမဇော ၂၉, အဘိညာဉ် ၂။

၇။ (က) ဆဒ္ဒါရိက, ဒ္ဒါရဝိမုတ္တ, ဆဋ္ဌာရမ္မဏတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောအခြင်းအရာ။

(ခ) အဆိုပါ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော ဇောန် ကာမာဝစရသဘာဝ အာရုံ- ၆။

http://www.dhammadownload.com

ပရိစိတပုဗ္ဗ- ထိုဘဝ များသောအားဖြင့် ရှေးဘ၌ ယူအပ်ဖူးသော အာရုံ။

၈။ **အချက်အလက်များ-** ၁။ သတိ ၂။ သူရဘာဝ ၃။ ဗြဟ္မစရိယယောဂ စသည်။
ပမာဏ- မွေးခါစ သိုးကလေး၏ အမွေး တစ်မျှင်ကို ဆီကြည်၌ နှစ်၍ ဆယ်ပြီးသော အခါ ယိုစီး၍ အဖျားဘက်တည်နေသော ဆီပေါက် ပမာဏရှိသည်။
အရောင်အဆင်း- အထူး ကြည်လင်သော အရောင် ရှိသည်။

၉။ (က) သစ္စာဘိသမ္မောဓိ-ဟုဆိုအပ်သော အရိယာမဂ်။
(ခ) အရိယာမဂ်၏ အသင်းအပင်း
(ဂ) သတိပဋ္ဌာန်စသော တရား
ဘာကိုမျှ မမြင်-ဟူသော စကားမှန်ပါသည်။
အဝိဇ္ဇာကိလေသာ အမှောင်ကျလျှင် သစ္စာ ၄-ပါး, ပုဗ္ဗန္တ-စသည် ၄-ပါးတို့၌ အမှန်ကို မမြင်နိုင်။

၁၀။ ၁။ ပုညာဘိသင်္ခါရ- ကာမကုသိုလ်စေတနာ ၈, ရူပကုသိုလ်စေတနာ ၅၊ ပေါင်း ၁၃။
၂။ အပုညာဘိသင်္ခါရ- အကုသိုလ် စေတနာ ၁၂။
၃။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ- အရူပကုသိုလ် စေတနာ ၄။
(က) ဟိတ် ၆-ပါး ပစ္စည်းတရား။
(ခ) သဟိတ်စိတ် ၇၁, မောဟမူဒ္ဒေ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ၅၂၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.၌ (ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟာဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀) ရက် (၄- ၄-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ "ဒွယသ နဝဓာ စေတိ"ဝယ် နဝအရ ကိုးပါးသောပစ္စည်းတရားတို့တွင် သတ္တမမြောက် ပစ္စည်တရားကိုပြသည့် စုဏ္ဏိယပါဠိကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ "ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ"မည်ပုံပြ သင်္ဂဟပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၃။ "မနောဒ္ဓါရ"၌ဖြစ်သော စိတ်သရုပ်ကို ရေတွက်ပြ၍ "တေစတ္တာလီသ နိဿာယ၊ ဒွေ

http://www.dhammadownload.com

စတ္တာလီသ ဇာယရေ"ဌ (က) တေစတ္တာလီသ အရ၊ (ခ) ဒွေစတ္တာလီသ အရတို့ကို လည်း တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ဘုရား, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ မရနိုင်သော အပွနာဇောတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြ လျက်၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိသူများက သေခါနီးကာလ နတ်ပန်းရထားကို မြင်ရသည်၊ နှတ်သား, နတ်သမီးတို့ကို မြင်ရသည်ဟု ပြောဆိုလျှင် ယုတ္တိရှိ/မရှိ သင်ဟာပါဠိထောက် ၍ ဖြေဆိုပါ။

၅။ ကံတရားကြောင့် သတ္တဝါအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ မည်သည့်ကံကြောင့် "လူ"ဟူ သော သတ္တဝါများ ဖြစ်လာရပါသနည်း သင်ဟာသာဓကဖြင့် ဖြေဆိုပြီး၊ ရှုပ်ဖြစ်ကြောင်း တရားလေးပါးတို့တွင် ကမ္မဇရုပ်တို့ စတင်ဖြစ်ပေါ်ရာကာလကိုလည်း ခိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်ရခါနီးတွင် ရှေ့အဖို့ဌာဖြစ်သော (က) စိတ်တို့၏ တရားကိုယ်၊ (ခ) ထိုစိတ်တို့အမည်၊ (ဂ) ထိုစိတ်တို့၏ အာရုံတို့ကို တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ တစ်ဘဝ၌ တူမြဲတရား သုံးပါးကို တူပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီ၊ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာဖြစ်ရပုံကိုလည်း ဋီကာကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ (က) ဈာန်ဖြစ်နိုင်ရန်၊ (ခ) ဖိုလ်ဖြစ်နိုင်ရန်၊ (ဂ) မဂ္ဂင်ဖြစ်နိုင်ရန် အရေးအကြီးဆုံး အဓိက ကျသော တရားတို့ကို ထုတ်ပြပြီ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်ယှဉ်သော ဇကဂ္ဂတာသည် အဘယ့် ကြောင့် မဂ္ဂင်, ဣန္ဒြေ, ဖိုလ် မထိုက်ပါသနည်း ဋီကာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဝိပါက်တရားတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ဇြိမ်သက်စွာ ဖြစ်ရပါသနည်း ကိလေသာဇြိမ်း သောကြောင့် ဇြိမ်သက်မှု ဖြစ်ရပါသလော? ဋီကာအလိုကျ ရှင်းလင်းပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အာနာပါနသတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် မောဟစရိုက်ရှိသူ, ဝိတက်စရိုက်ရှိသူတို့နှင့် အဘယ့် ကြောင့် သင့်လျော်ပါသနည်း ဋီကာနှင့်အညီ ဖြေဆိုပြီး၊ (က) သောတာပန်ဂုဏ်ရည်သုံး ပါး၊ ရဟန္တာဂုဏ်ရည်သုံးပါးတို့ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၂။ ရှမ်းပြည်နယ်/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ သြက္ကန္တိကွေကော ဝတ္ထု–စသော ပါဠိကို ရေးလေ။

၂။ တထာ ပဋိဗန္ဓဝိမုတ္တသ–စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇော ၅၅၊ တဒါရုံ ၁၁၊ ပေါင်း ၆၇။
(က) ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃၊ တဒါရုံ ၁၁၊ ဒေါသမူ ၂၊ သောတာပတ္တိမဂ်၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ရူပစိတ် ၁၅၊ ပေါင်း ၄၃။
(ခ) လောဘမူ ၈၊ မောဟမူ ၂၊ မဟာကု ၈၊ မဟာကြီ ၈၊ အရူပကုသိုလ် ၄၊ အရူပကြီယာ ၄၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ၇၊ ပေါင်း ၄၂။

၄။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉၊ မဂ် ၄၊ အောက်ဖိုလ် ၃၊ ပေါင်း ၁၆။
ယုတ္တိ–
နတ်ပန်းရထား, နတ်သား နတ်သီးကို မြင်ရသည်ဟု ဆိုလျှင် ယုတ္တိရှိပါသည်။
သာဓက– အနန္တရမုပ္ပဇ္ဇမာနဘဝေ ဥပလဘိတမ္ဘမုပဘောဂဘူတဉ္စ ဂတိနိမိတ္တံ ဝါ။

၅။ **လွှဘဝအကြောင်းကံ–** (ရှမ်း/တောင် ၅–ရ)
ကာလ– ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်မှ စ၍ ဖြစ်သည်။
အထောက်– ဣရေဝံ ပဋိသန္ဓိမုပါဒါယ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ။

၆။ (က) မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် ၈။
(ခ) ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘူ။
(ဂ) ဈာန်ရခါနီးဖြစ်က ကသိုဏ်းပညတ်စသော အာရုံ။
မဂ်ရခါနီးဖြစ်က ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံတို့သည် အနိစ္စ–စသော တောဘူမက သင်္ခါရအာရုံ, ဂေါတြဘူသည် နိဗ္ဗာန်အာရုံ။

၇။ **တူမြီတရား ၃–ပါး** ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိ။
အခြင်းအရာ– ဘူမိ, ဇာတိ, သမ္ပယောဂ, သင်္ခါရ, အာရုံ။
ဝေဒနာကြောင့် တရား–
ခံစားအပ်သော အာရုံတရားတို့၌ သာယာဖွယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏

http://www.dhammadownload.com

သန္တာန်၌ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းရှိသော တဏှာဖြစ်သည်။

၈။ (က) ဝိတက်။
(ခ) ဝိရိယ။
(ဂ) ဟိတ်။
ဝိတက္ကပစ္စိမက် ဟိ ဈာနဂ်၊ ဝီရိယပစ္စိမက် ဟိ ဗလ၊ ဟေတုပစ္စိမက် မဂ္ဂဂ်။ (အဘိ-၅-၁၊ ၃၀၄)။ မှတ်ချက်။ ။ ပုစ္ဆာ၌ "ဖိုလ်" ဟုဖြစ်နေသည်။
ဇောဂွတာနှင့် မဂ္ဂင် စသည်-
အမိမောဂွကင်းခြင်းကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်၌ ဇောဂွတာသည် စိတ်တည်တံ့ရုံမျှသာ ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် ယှဉ်သော ဇောဂွတာသည် မဂ္ဂင်, ဣန္ဒြေ, ဖိုလ် မထိုက်။

၉။ ဝိပါက် ဩမ်သက်ကြောင်း- (မန္တလေး ၉-၆)

၁၀။ ပညာအာရုံအဖြစ်ဖြင့် မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လည်းဖြစ်, ဝိတက် ပြေးသွားမှုကို တားမြစ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် မောဟစရိုက်ရှိသူ, ဝိတက်စရိုက်ရှိသူတို့နှင့် သင့်လျော်ပါသည်။
(က) ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ပြီးခြင်း။ အပါယ်လားကြောင်းကို ပယ်ပြီးခြင်း။ ဂ-ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း။
(ခ) ကိလေသာ အားလုံးကို ပယ်ပြီးခြင်း၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီခြင်း၊ လောကဌ် အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျဖြစ်ခြင်း။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလကွယ်နေ့ (၂၅- ၃-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရားကို ဝိပဿနာ မရှုကောင်းဟု ပြဆိုသော သင်္ဂီဟပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးပါ။

၂။ ရဟန်းတစ်ပါးကို ခင်မင်သော (ရာဂ)စိတ်ဖြင့် ဆွမ်းလောင်းလျှင် ကုသိုလ်ရနိုင်ပုံပြ ပစ္စည်းပိုင်းလာ သင်္ဂီဟပါဠိကို အနက်ယောဇနာပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော ကောင်းမြတ်သော ရှုပါရုံတစ်ခုကို ရှုမြင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖောက်ဖြစ်နိုင်သော စိတ်ကို ယှဉ်ရာ စေတသိက်နှင့် တွဲဖက်ဖော်ပြ၍ ၎င်းစိတ်ကိုပင် ပကိဏ္ဏကပိုင်းလာ သင်္ဂဟ ၆-ပါးဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

၄။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေယူနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ ယနေ့ကမ္ဘာတစ်ဝှန်း၌ တိုက်ခိုက်ဆင်နွှဲနေသော စစ်ပွဲများ၏ ဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းရင်းမှန်လက်သည်တရားခံကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ အထောက်ပြဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ လျှပ်စစ်မီးအလင်းရောင်၌ ရရှိနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုလည်း အဘိဓမ္မာဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ရှုမြင်ကာ ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ပါစကားရပ်များ အဘိဓမ္မာသဘာဝနှင့် ညီ/မညီ သင်္ဂဟသာဓက ဖော်ပြ၍ ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) မဂ်စိတ်ပေါ်ထြား တဖွားဖွား။
(ခ) လောက်လန်းသဖွယ် ဝိညာဉ်တွယ်။

၆။ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတရား ၄-ပါးတို့ကြောင့် မဖြစ်သောရုပ်များ ရှိနိုင်ပါက အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ ရနိုင်သော ဣရိယာပုထ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဌာန်းဆက်ဟု အသုံးတွင်ကျယ်နေသော ကာလ၌ အဘယ်ကို ပဌာန်းဆက်ဟု ခေါ်သနည်း ဖြေဆို၍၊ အနုလောမဉာဏ် အမည်ရသော တရားစုကိုလည်း အာရုံနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

၈။ ဂရုက်စသော ကံလေးပါးတို့၏ အကျိုးပေးပုံအစဉ်ကို ဋီကာလာတိုင်းရေး၍၊ မိဏ္ဍာဒိဋ္ဌိ၏ လောဘမူလကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းကိုလည်း ရေးသားပါ။

၉။ လဟုတာဒိတ္တယ ရုပ်သုံးခုအပေါင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ကမ္မဇရုပ် မဖြစ်နိုင်ပါသနည်း ဋီကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆို၍၊ ကာယဂန္ထ, သီလဗေဒတပရာမာသတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဋီကာအလိုကျ ရှင်းပြပါ။

၁၀။ အလုံးစုံသောပစ္စည်းတို့သည် အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ကမ္မ, အတ္ထိ ပစ္စည်းတို့၌ ပေါင်းခြင်းသို့ ရောက်ပုံကို ဋီကာဆရာအလိုကျ ဖြေဆိုပြ၍၊ ရာဂ-စသော စရိုက် ၆-ပါးကို

http://www.dhammadownload.com

မူလစရိုက်အစွမ်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရေတွက်ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်ရာ ရောနှောရ၍ (သံသဂ္ဂ) အစွမ်းဖြင့် စရိုက်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို ဋီကာဆရာအလိုကျ သရုံးမျှ ပြဆိုခဲ့ပါ။

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ

၁။ တတော ပရံ ပန တထာပရိဂ္ဂဟိတေသု -ပ- အနတ္တာ အသာရကဒ္ဌေနာတိ- ကို ပါဠိ ရေးလေ။

၂။ ရာဂါဒယော ပန-စသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၃။ ကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဏ်။
ယုဇ္ဇိရာ စေတသိက်- သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ခု၊
သင်္ဂဟ ၆-ပါး
ဥပေက္ခာဝေဒနာ, အဟိတ်, ဒဿနကိစ္စ, စက္ခုဒ္ဒါရ, ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ, စက္ခုဝတ္ထု။

၄။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊
ရူပါဝစရပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေစိတ်။
အကြောင်းရင်း- ဒေါသ။
တေသု ပါဏာတိပါတော ဖရုသဝါစာ ဗျာပါဒေါ စ ဒေါသမူလေန ဏယန္တိ။
ရုပ်ကလာပ်- ဥတုဇ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်။

၅။ (က) မင်စိတ်သည် ၁-ကြိမ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် မည်ပါ။
သာဓက- စတ္တာရော ပန မဂ္ဂုပ္ပါဒါ ဇောစိတ္တာကွဏိကာ။
(ခ) ဘဝသစ်၌ ဥပါဒ်လျှင် ဥပါဒ်ချင်း ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်သောကြောင့် မည်ပါ။
သာဓက- ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ ပတိဋ္ဌာတိ ဘဝန္တရေ။

၆။ ဖြစ်ဆဲအစရှိသော ရုပ်တို့၏ သဘောမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏရုပ် ၄-ခုသည် ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတရား ၄-ပါးတို့ကြောင့် မဖြစ်ပါ။
ကျန်ရှိ- အနည္ဓာတည္ဓာမိတိရှိ, အည္ဓိရှိ, အည္ဓာတာဝိရှိ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ လောကဌ် ဖြစ်ပေါ်သမျှ အရာခပ်သိမ်းသည် ပဌာန်းနည်း အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ရှိသာ ဖြစ်ကြရသည်ကို ပဌာန်းဆက်–ဟု ခေါ်သည်။
အနုလောမဉာဏ်– ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံ။
အာရုံ– အနိစ္စအစရှိသော တေဘူမကသင်္ခါရအာရုံ။

၈။ ဂရုက်စသော ကံ ၄–ပါးတို့တွင် ဂရုက်သည် အကြီးလေးဆုံးဖြစ်၍ ပထမဆုံး အကျိုးပေးသည်၊ ထိုဂရုက် မရှိခဲ့သော် အပေါက်ဝ၌ နီးကပ်သော နွားအိုက ပထမဆုံး ထွက်ရသကဲ့သို့ နီးကပ်သော အာသန္နက်က ပထမ အကျိုးပေးသည်၊ ထိုအာသန္နက်မရှိခဲ့သော် အာစိဏ္ဏက်က ပထမ အကျိုးပေးသည်၊ ထိုအာစိဏ္ဏက်မရှိခဲ့သော် ကဋတ္တာက် အကျိုးပေးသည်။
လောဘမူလဖြစ်ရကြောင်း–
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ မှားမှားယွင်းယွင်း နလုံးသွင်းထိုက်သော ဝတ္ထုတို့၌ လောဘရှေ့သွား လျက်သာလျှင် နလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် လောဘမူလကြောင့် ဖြစ်ရသည်။

၉။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကို ငဲ့သောကြောင့် လဟုတာဒိတ္တယသည် ကမ္မဇရုပ် မဖြစ်ပါ။
ကာယဂန္ထ– နာမကာယနှင့် ရူပကာယကိုလည်းကောင်း, ပစ္စုပ္ပန်ကာယနှင့် အနာဂတ်ကာယကိုလည်းကောင်း ဖြေ၍ မရလောက်အောင် ထုံးဖွဲ့ရစ်ပတ်တတ်သောကြောင့် ကာယဂန္ထ။
သီလမ္ဗတပရာမာသ– နွားတို့အလေ့အစရှိသော အလေ့ဖြင့်လည်းကောင်း, အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း, ထိုနှစ်ပါးစုံဖြင့်လည်းကောင်း ကိလေသာ(သံသရာ)မှ စင်ကြယ်နိုင်သည်ဟု မှားသောအားဖြင့် အစစ်အမှန်မဟုတ်သောအားဖြင့် သုံးသပ်ကြောင်း ဒိဋ္ဌိဖြစ်သောကြောင့် သီလမ္ဗတပရာမာသ –ဟု ခေါ်သည်။

၁၀။ အာရုံအဖြစ်, ဥပနိဿယအဖြစ်သို့ မရောက်သော ပစ္စည်းမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း, ပစ္စည်းအားလုံး ကမ္မသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ ပရမ်တ္တအားဖြင့်ဖြစ်စေ, လောကသမ္မုတိအားဖြင့်ဖြစ်စေ, ထင်ရှားရှိနေသောကြောင့်လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့သည် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ အတ္တိ–ပစ္စည်းတို့၌ ဝင်ကုန်၏။
သင်္ချာ– ၆၃။

http://www.dhammadownload.com

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၄) ရက် (၂၁-၆-၂၀၀၉) တနင်္ဂနွေနေ့။

၁။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည် အဘယ်ကိုပြခြင်းငှါ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" စသောဂါထာကို ဆိုရပါသနည်း? ဖြေဆိုလော့။ သမာဓိသည် ကာမစ္ဆန္ဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၂။ အဘယ်စျာန်သည် ပါဒကစျာန်မည်ပါသနည်း? ဖော်ပြ၍ ထိုစျာန်၏ ပါဒကစျာန်မည်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၃။ ထိန, မိဒ္ဓတို့၏အထူးကို ဖော်ပြ၍ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အိပ်ပျော်ခြင်းသည် ထိန မိဒ္ဓနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိ/မရှိ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဧကဟိတ် စေတသိက်များကို ရေတွက်ပြ၍ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်နှင့် မဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည် အဘယ်အခါ ၆-ဒွါရ၌ဖြစ်၍, အဘယ်အခါ ၆-ဒွါရမှ လွတ်ပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဒွတ္တိသ သုခပုညမှာ-စသောဂါထာ၌ (က) ဒွါဒသအရနှင့်၊ (ခ) အဋ္ဌအရတို့ကို သင်္ဂဟပါဠိ အထောက်ပြ၍ ကောက်ပြပါ။

၆။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏သက်တမ်းကို (က) တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တွက်ကိန်း။ (ခ) လူတို့၏ တွက်ကိန်းတို့ဖြင့် ကျနစွာ ရေတွက်ပြပါ။

၇။ ရုပ်မှလွတ်သော ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်မည်သည် မရှိပါဘဲလျက် အဘယ်အကျိုးငှါ ရုပ်မှ ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်တို့ကို သီးခြားယူရပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၈။ သမ္ဘပွဓာန်လေးပါး၌လာသော (က) ဥပ္ပန္နပါပက၊ (ခ) အနုပ္ပန္နပါပက ဖြစ်ထိုက်သောတရားများကို ဖော်ပြ၍၊ နဝါ သင်္ခါပ္ပပီတိယော-စကားအရ ပီတိတို့သည် အဘယ်လောကုတ္တရာစိတ်၌ မဖြစ်ပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၉။ ရုပ်သည် နာမ်အား ကျေးဇူးပြုပုံ သင်္ဂဟပါဠိစကားရပ်ကို သိသာရုံမျှ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံပြ သင်ဟပါဠိစကားရပ်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟဘာသာ

၁။ ရတနတ္တယပဏာမ, အဘိဓေယျ, ကရဏာပွကာရ, ပကရဏာဘိဓာန, ပယောဇနတို့ကို ပြခြင်းငါ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ-စသောဂါထာကို အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆိုသည်။
အကြောင်း-
ရာဂပဏိဓိ၏ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် သမာဓိသည် ကာမစ္ဆန္ဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ရသည်။

၂။ လောကီပထမစျာန်စသည်တို့တွင် ဝင်စားတိုင်းသော စျာန်မှ ထ၍ တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် သုံးသပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဖြစ်သော စျာန်သည် ပါဒကစျာန်။
အကြောင်း- ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

၃။ စိတ်၏ မခုံခြင်းသည် ထိန၊ စေတသိက်၏ မခုံခြင်းသည် မိဒ္ဓ၊ ဤသို့ ထူးသည်။
ရဟန္တာအိပ်ခြင်းနှင့် ထိနမိဒ္ဓ-
ရဟန္တာတို့၏ အိပ်ခြင်းသည် ထိနမိဒ္ဓကြောင့် မဟုတ်၊ ကာယဂေလညကြောင့်ဖြစ်သည်။

၄။ **ကေဟိတ် စေတသိက်-** လောဘ,ဒေါသ, ဝိစိကိစ္ဆာ-ပေါင်း ၃။
ဥပေက္ခာသန္တီရဏာ ၂-ခုသည် ပဋ္ဌဒ္ဓါရတို့၌ သန္တီရဏာ တဒါရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောအခါ, မနောဒ္ဓါရ၌ တဒါရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောအခါ ၆-ဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သည်၊ ပဋိသန္ဓေ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောအခါ ၆-ဒ္ဓါရမှ လွတ်သည်။

၅။ (က) မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ ၅၊ မဂ် ဥပေက္ခာ ၄၊ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ ၃၊ ပေါင်း ၁၂။
အထောက်- ဥပေက္ခာသဟဂတဇဝနာနန္တရံ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ၊ တတ္ထာပိ ကုသလဇဝနာနန္တရံ ကုသလဇဝနဿေဝ ဟေဋ္ဌိမဏ္ဍ ဖလတ္တယမပ္ပေတိ။
(ခ) မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ ၄၊ အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ ၄၊ ပေါင်း ၈။
အထောက်- သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ အပ္ပနာပိ သောမနဿသဟဂ

http://www.dhammadownload.com

တာဝ ပါဠိကဘိတမ္ဘာ၊
ကိရိယဇဝနာနန္တရံ ကိရိယဇဝနံ အရဟတ္တဖလဿာတိ။

၆။ (က) ၆၄၀၀၀။
(ခ) ၁၄၇၄၅၅၆၀၀၀၀၀
(တစ်သောင်းလေးထောင်ခုနစ်ရာလေးဆယ့်ငါးကုဋေခြောက်သန်း)

၇။ ဣရိယာပုထ်ကို ထောက်ပံ့နိုင်သော စိတ်သည်လည်း ရုပ်သာမည်ကို ဖြစ်စေနိုင်၏-ဟူသော အထူးကို ပြခြင်းငှါ ဣရိယာပုထ်, ဝိညတ်တို့ကို သီးခြားယူရသည်။

၈။ (က) မိမိသန္တာန်၌ ဇောန်ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်, ထိုအကုသိုလ်နှင့် အလားတူ အကုသိုလ်။
(ခ) ခဏတ္တယသို့ မရောက်သေးသော အကုသိုလ်။
န ဝါ သက်ပွဿပီတိယော-
သက်ပွသည် ဒုတိယစျာန်စသည်၌ မဖြစ်၊
ပီတိသည် စတုတ္ထစျာန်စသည်၌ မဖြစ်။

၉။ ဆ ဝတ္ထူနိ ပဝတ္တိယံ-စသော ပစ္စည်းပိုင်းလာ ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၁၀။ တထာ သမာဟိတသ -ပ- ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ သမုပ္ပန္နန္တိ ပဝုစ္စတိ-ဟူသော ပါဠိကို အနက်ရေးလေ။

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရ ပြန်ဆိုပါ။
၁။ (က) နိပုဏာ၊ (ခ) မဟိန္ဒ၊ (ဂ) ယုဂန္ဓ၊ (ဃ) ဘာနုမာ၊ (င) ဂန္ဓဝါဟ၊
(စ) ဝိဇ္ဇု၊ (ဆ) မရီစိ၊ (ဇ) မရိစ၊ (ဈ) ဘာဂျ၊ (ည) ဟဒယဂိမ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရပြန်ဆိုပါ။
၂။ (က) နတ်သို့။ (ခ) နတ်သြဇာ၊ (ဂ) နတ်သစ်ပင်၊ (ဃ) မီးပွား။ (င) အဟုန်၊
(စ) မိုးတိမ်၊ (ဆ) မိုးပေါက်၊ (ဇ) တန်ခူးလ၊ (ဈ) နွေဥတု၊ (ည) ဥစ္စာ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အမိုက်မှောင် ၄–မျိုးကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍ ဝါကျနှင့် အာမေဋိတ် သဘောတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ အဘိဓာန်ကျမ်းလာ ဥပါယ ဥပါယိ ၄–မျိုးကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍ ဥပုသ်သုံးခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အတ္ထဗျတ္တိဂုဏ်မြောက်သော ပုံစံပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ မဒုရတာဂုဏ်မည်ပုံပြ ဂါထာကို အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါလင်္ကာစကားတို့၌ (က) သင့်ရောက်သောဒေါသ၊ (ခ) လွတ်မြောက်နိုင်သော ဒေါသ၊ (ဂ) ရောက်သောဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။
(က) စိတ်ပုတီးရယ်နှင့်၊ ရိပ်မိုးတဲ့ထွင့်ခေါင်၊ ဦးရွှေညို့ သီလချောရယ်နှင့်၊ တောခိုသည့် ချောင်။
(ခ) ဤအမျိုးသွီးသည် ဖိုးလမင်းကဲ့သို့ မြင်သူအားလုံး၏ စိတ်ကိုချမ်းမြေ့စေသည်။
(ဂ) ချစ်သူစကား၊ တမာလိုခါးပေမဲ့၊ ပျားသကာပင်၊ စိတ်မှာထင်၊ နားဝင်ချိုသတဲ့။

၈။ အလင်္ကာကျမ်းလာ ပြုံးပျော်ရယ်ရွှင်ခြင်း အပြားတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြ၍ အောက်ပါ ကဗျာလင်္ကာကို ရွှ၍ ဘာဝါလင်္ကာရစသည်ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
သူမလှပေမဲ့၊ တူမ္ပျစွာ သွေမပျက်ပါဘူး။ ရေစက်ကယ် အတူဆုံလို့၊
အမှုပုံ မဒီအလှကိုလ၊ ကြည်မြစွာ ချစ်ပင်ပျိုးခဲတယ်၊ မြတ်နိုးတစ်သက်။

၉။ ဂရုဖြစ်လျက် လဟုကဲ့သို့ မှတ်ရမည့်ပုံစံကို ပြဆိုသောဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ဆန်းနှင့် ဂါထာအထူးကိုလည်း ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ပန်းသဖွယ် ဆန်းကြယ်သောဂါထာ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာတို့ကို ဖြေဆို၍၊ ဆန်းကျမ်းလာ လက္ခဏာရပ်များနှင့် မည်ညွှတ်သော အက္ခရာပါဒရှိသော ဂါထာများကို သာမညဂါထာ ဟု အမည်ပေးပါရန် ညွှန်ပြထားသော ဂါထာကိုလည်း အနက်ပေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိမ္မာန်၊ (ခ) သိကြားနတ်မင်း၊ (ဂ) ယုဂန္ဓရတောင်၊ (ဃ) မီး၊ (င) လေ၊ (စ) လျှပ်စစ်၊ (ဆ) အရောင် (တံလျှပ်) (ဇ) ပြုတ်၊ (ဈ) ကံကြမ္မာ၊ (ည) ကြင်နာစကား။

၂။ (က) အစ္ဆရာ၊ (ခ) ဝိယူသ၊ (ဂ) သန္တာန၊ (ဃ) ဝိပ္ပုလိဂီ၊ (င) ဝေဂ၊ (စ) မေဃ၊ (ဆ) သီကရ၊ (ဇ) ရမ္ဘက၊ (ဈ) ဂိမှ၊ (ည) ဓန။

၃။ ၁။ ကာဌပကွစာတုဒ္ဒသီ- လဆုတ်ပကွ လကွယ်နေ့၊
၂။ ဃနဝနသဏ္ဌာ- တခဲနက်သော တောအုပ်တောနက်၊
၃။ မေဃပဋ္ဌလ- မိုးတိမ်အုံခြင်း။ (မိုးမှောင်ကျခြင်း)
၄။ အမုရတ္တိ- သန်းခေါင်။

ဝါကျ-

တစ်ခုသော အာချာတ်ပုဒ်ရှိသော ကာရကနှင့်တကွဖြစ်သော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဝါကျ။

အာမေဋိတ်- နှစ်ကြိမ်, သုံးကြိမ် ရွတ်ဆိုခြင်းသည် အာမေဋိတ်-မည်၏။

၄။ ၁။ ဘောဒ- ရန်သူတို့၏ အသင်းအပင်း၌ အချင်းချင်း ကွဲပြားစေခြင်း-ဟူသော ဘေဒဥပါယ်၊
၂။ ဒဏ္ဍ- ဖိစီးနှိပ်ကွပ် ဒဏ်တပ်ခြင်းဟူသော ဒဏ္ဍဥပါယ်၊
၃။ သာမ- စိတ်ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း, စကားပြေပြောခြင်းဟူသော သာမဥပါယ်။
၄။ ဒါန- လက်ဆောင်ပဏ္ဏာစသည်ပေးခြင်းဟူသော ဒါနဥပါယ်။

ဥပုသ်သုံးခြင်း-

မကောင်းမှုတို့မှ ကင်းသည်၊ အလုံးစုံသောစည်းစိမ်တို့ကို ကြဉ်သည်ဖြစ်၍ သီလစသော ဂုဏ်တို့နှင့် တကွနေခြင်းသည် (ဥပဝါသ) ဥပုသ်သုံးခြင်း မည်၏။

၅။ အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၈၁၊ ၈၂၊ ၁၄၈-တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာ ဂါထာနံပါတ် ၁၂၇-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) သီလချော-ဟူသော စကားသည် ကိုယ်ကျင့်တရားဟူသော သီလ၊ သီလရှင်

http://www.dhammadownload.com

ဟူသော သီလဟု နစ်မျိုးရှိ၍ ယုံမှားသံသယဖြစ်စရာရှိသောကြောင့် သသံသယ ဒေါသ သင့်သည်။

(တစ်နည်း) အလိုရှိအပ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလဟူသော အနက်၌ အလိုမရှိအပ်သော သီလရှင်ဟူသော အနက်တစ်ပါး ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် ဝိရုဒ္ဓတ္ထန္တရဒေါသ သင့်သည်။

(ခ) အမျိုးသမီး လှကြောင်း တိုက်ရိုက် မပါသော်လည်း မြင်သူအားလုံး၏ စိတ်ကို ချမ်းမြေ့စေခြင်းသည် လှပချောမောခြင်း, တည်ကြည်ခြင်း, အကျင့်ကောင်းခြင်းကို သိနိုင်သောကြောင့် သာမတ္ထိယနေယျဒေါသမှ လွတ်သည်။

(ဂ) ခါးခြင်းအရသာသဘောရှိသော တမာကို ခါးခြင်းအရသာ သဘောမရှိသော စကား၌ တင်စား၍ ဆိုသောကြောင့် နိရသေသရသသမာဓိဂုဏ် မြောက်သည်။

၈။ ၁။ မျက်စိဖွင့်ရုံ ရယ်ခြင်း။ ၂။ သွားပေါ်ရုံ ရယ်ခြင်း။
၃။ ဖြေးညှင်းချိုသာ အသံထွက်ရုံမျှ ရယ်ခြင်း။ ၄။ ပခုံးဦးခေါင်းလှုပ်အောင် ရယ်ခြင်း။
၅။ မျက်ရည်ထွက်အောင်ရယ်ခြင်း။
၆။ တစ်ကိုယ်လုံး သိမ့်သိမ့်ခါ ကိုယ်ကို ပစ်လဲ၍ ရယ်ခြင်း။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ–

၁။ ချစ်ခင်နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ချစ်ကြိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော လောဘ, ဝိတိပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ကာမရတိဌာယီဘာဝ, ကာမသိဂါရရသ၊

၂။ ချစ်အပ်သော မိန်းကလေးသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊

၃။ မိန်းကလေးနှင့် ရှေးရေစက်ကံရှိခြင်း စသည်သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊

၄။ ချစ်ကြိုက်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်လက်သုံးသပ်ခြင်း, ဖက်ရမ်းနမ်းရှုတ်ခြင်း–စသော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ၊

၅။ ဤသို့ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ–တို့ဖြင့် သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ထိုရတိဌာယီဘာဝသည်ပင် ကာမသိဂါရရသ။

၉။ ဆန်းပထမပိုင်း ဂါထာနံပါတ် ၉–ကို ပါဠိရေးလေ။

ဆန်းနှင့် ဂါထာ–

အကွာရာလုံးရေကို မှတ်သားခြင်းသည် ဆန်းမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဂိုဏ်း, ဂရ, လဟုကို မှတ်သားခြင်းသည် ဂါထာမည်၏။

၁၀။ ပါဒတိုင်း နှ-ဂိုဏ်း, ယ-ဂိုဏ်း, နှ-ဂိုဏ်း, ယ-ဂိုဏ်း ရှိခြင်း။
အနက်ပေး-
ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၂၈-ကို အနက်ရေးလေ။
မှတ်ချက်- ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၅-ကိုလည်း ရေးနိုင်သည်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ထုတ်ပြပါ။
(က) လိုက်လျောခြင်း။ (ခ) စာဆိုတော်၊ (ဂ) ခရီးသွားသူ၊ (ဃ) ရေကရား။ (င) ခြင်း, တောင်း, ပလုံး။

၂။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။
(က) သိင်္ဂီ၊ (ခ) ကန္ဓရ၊ (ဂ) ဣဏ္ဍ၊ (ဃ) ပလဝင်္ဂ၊ (င) လုလာယ။

၃။ ဗေဒင် ၃-ပုံတို့၏ နာမည်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဖော်ပြ၍ နံ့သာမျိုး ၄-ပါးကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲစပ်၍ ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဟတ္ထိနခ သဒ္ဒါလည်း ပြဿာဒ်ကို ဟောပါသည်၊ ပါသာဒ သဒ္ဒါလည်း ပြဿာဒ်ကို ဟော ပါသည်၊ ပြဿာဒ်ခြင်း တူ/မတူကို အဘိဓာန်အလိုကျ ဖော်ပြ၍ ခန္ဓာကိုယ်အင်္ဂါပြ စကား ရပ်တို့၌ ကမ္မဂိုဏိ-ဟုပြဆိုရာ အဘယ်ကို "ကမ္မဂိုဏိ"ဟု ခေါ်ပါသနည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ ဝိရုဒ္ဓတ္ထနှုရဒေါသမည်ပုံကို ရေးပြ၍ ယော မာရသေနမာသန္န-စသောဂါထာ၌ ဩစိတျ ဟီနဒေါသမှလွတ်မြောက်ပုံကိုလည်း ရေးပြပါ။

၆။ "သု, စိ, ပု, ဘာ, ဝိ, လိ, သိ, ဓာ၊ အကွရာစွဲသုံး ဤရှစ်လုံးကို သီကုံးပန်းသွင် နေ့တိုင်း ဆင်လော့"ဟူသောစကား၌ အဘယ်ဂုဏ် မြောက်ပါသနည်း? အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆို ပြီးလျှင်၊ မုနိန္ဒ စန္ဒ သမ္ဗျုတ-စသောဂါထာ၌ ကန္ဓိဂုဏ်မြောက်ပုံကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ သဘာဝဝုတ္တိ အလင်္ကာ၏ ဥဒါဟရဏ်ပြဂါထာ၊ အဖွဲ့အနွဲ့၏ အသက်နှင့်တူသော အလင်္ကာ၊ ကျက်သရေကို လွန်စွာတိုးပွားစေတတ်သော အလင်္ကာပြဂါထာတို့ကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပြခဲ့ပါ။

၈။ ဌာယီဘာဝ၏ အဓိပ္ပါယ်ပြ ဂါထာကို အနက်ပေးပြပါ။

၉။ ဂရုအပြားပြဂါထာကို အနက်ပေးပြ၍ (က) လဟုသက်သက် ဖွဲ့သီကုံးသောဂါထာ၊ (ခ) ဂရုသက်သက် ဖွဲ့သီကုံးသောဂါထာတို့ကို ပါဠိမျှ ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝေတာလီဂါထာ၏ လက္ခဏာကို ရေး၍၊ ယတိဖြင့် မမှတ်ဘဲ လဟု ၁၄-လုံး၊ ဂရု ၁-လုံးဖြင့် ဖွဲ့စီကုံးထားသောဂါထာသည် အဘယ်ဂါထာဖြစ်လာပါသနည်း ဂါထာအမည်၊ ဆန်းအမည်ကို ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) အနရောဓ၊ (ခ) ဝန္ဓီ၊ (ဂ) ဂဓိက၊ (ဃ) ကမဏ္ဍလု၊ (င) ပိဋ္ဌက။

၂။ (က) ဦးချို၊ (ခ) ချောက်၊ (ဂ) ဝက်ဝံ၊ (ဃ) မျောက်၊ (င) ကျွဲ။

၃။ ဣရုဗေဒ၊ ယဇုဗေဒ၊ သာမဗေဒ။

နံသာ ၄-မျိုး-

၁။ ကုက္ကိုမ- ကုက်ုံမ်ံ၊ ၂။ ယဝနပုပ္ပ- လေးညှင်းပွင့်၊

၃။ တဂရ- တောင်ဇလပ်၊ ၄။ တုရုက္ခ- ကမျည်း။

၄။ ဟတ္ထိနခ-သဒ္ဒါသည် ဆင်ခြေလျှောမြေ၌ တည်သောပြဿဒ်ကို ခေါ်ပါသည်၊ ပါသာဒသဒ္ဒါသည် လေးထောင့်တိုက်အိမ်ကို ခေါ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ပြဿဒ်ခြင်း မတူပါ။

ကမ္ဗုဂီဝါ ဟု ခေါ်ပုံ-

ရွှေမုရိုးစည်ငယ်နှင့်တူသော လည်ပင်းကို ဝါ- အရေးသုံးခုတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော လည်ပင်းကို ကမ္ဗုဂီဝါ (ရွှေလည်တိုင်)ဟုခေါ်ပါသည်။

၅။ အလိုရှိအပ်သောအနက်၌ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်တစ်ပါးပါရှိသောပုဒ်သည် ဝိရုဒ္ဓတ္ထန္တရဒေါသမည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ဩဝါဒတျဟီန ဒေါသမှ လွတ်မြောက်ပုံ-

ယော မာရသေန မာသန္ဒ- စသောဂါထာ၌ အာသန္ဒဝိဇယုသဝဘွဲ့ထူးရ၍ ကိုယ်တွင်း မာန်းလေးပါးကို အောင်တော်မူလတ့ံသော မြတ်စွာဘုရားသည် သာမာန်ပြင်ပရန်ဖြစ် သောမာနတ်စစ်တပ်ကို မြက်မှိုက်လောက်မျှ မအောင်မေ့ဟူသော စကားသည် အသင့် ယုတ္တိရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း, အောင်မြင်မှုအားလုံးကို အောင်မြင်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် သင်တို့အားအောင်ဆုကို ပေးပါစေ ဟုဆိုသော စကားနှစ်ရပ်၌ ရှေ့နောက် စကားညီညွတ်သဖြင့် အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ဩဝါဒ တျဟီန ဒေါသမှ လွတ်ပါသည်။

၆။ သု, စိ, ပု, ဘာ- စသော ကဗျာသည် စာတတ်မြောက်ရန် အင်္ဂါရှစ်ပါးကို အကျဉ်းချုံး၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် မပျက်စီးအောင် ဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် သမာသအတ္ထဩဇုဏ် မြောက်ပါသည်။

ကန္တိဂုဏ် မြောက်ပုံ-

မုနိန္ဒ စန္ဒ သမ္ဗျုတ- စသောဂါထာသည် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အနက်ကို မလွန်ဘဲ အများနှစ်သက်သဘောကျလောက်အောင် ဖွဲ့စီထားသောကြောင့် ကန္တိဂုဏ် မြောက်ပါ သည်။

၇။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၆၆၊ ၁၇၂- တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၈။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၃၄၁- ကို အနက်ရေးလေ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၇- ကို အနက်ရေးလေ။

(က) ဂါထာနံပါတ် ၃၈၊ အစလဓိတိဂါထာ၊

(ခ) ဂါထာနံပါတ် ၄၉၊ ဝိဇ္ဇုမ္မာလာဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၁၀။ ၁။ ဝိသမပါဒ အစဉ် ၆- မြောက်ရှိခြင်း။ ၂။ သမပါဒ အစဉ် ၈- မြောက်ရှိခြင်း။

၃။ ဝိသမပါဒအစ ၆- မြောက်, သမပါဒအစ ၈- မြောက်နောင် ရ- ဝိုဏ်း, လဟု, ဂရုရှိရခြင်း။

၄။ သမပါဒ အစဉ် လဟု ၆- ခု တစ်ဆက်တည်း မနေရခြင်း။

ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်-

သသိကလာဂါထာ၊ အတိသက္ကရီဆန်း ဖြစ်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနင်္လာနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) သုဒ္ဓိ၊ (ခ) အနိမိသ၊ (ဂ) သေဋ္ဌိ၊ (ဃ) သုရပထ၊ (င) ထုတိ၊
(စ) ဓနိ၊ (ဆ) လောစန၊ (ဇ) ဝိဂ္ဂဟ၊ (ဈ) ဝိမတိ၊ (ည) ဂေါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) တံခါးမှန်၊ (ခ) အုတ်၊ (ဂ) မြေ၊ (ဃ) လက်ခုပ်၊ (င) ဦးထုပ်၊
(စ) လေးညှင်း၊ (ဆ) ခေါင်းအုံ၊ (ဇ) ရေကရား၊ (ဈ) ကြာပွတ်၊ (ည) ပဲခွပ်။

၃။ ဆား ၅-မျိုးနှင့် အတတ်သည် ၅-မျိုးတို့ကို ပါဠိ+မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြ ခဲ့ပါ။

၄။ မြစ်ကြီးငါးသွယ် သရုပ်ကို ရေး၍၊ ဂါထာနေကတ္ထဝဂ်လာ ဝရ-သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်များကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၅။ "ဇကတ္ထဒေါသ" သင့်ပုံပြ ဂါထာတို့ကို ပါဠိမှန်ကန်စွာ ရေးပါ။

၆။ သဒ္ဒသုခုမာလတာဂုဏ်၏ ဥဒါဟရဏ်ပုံစံပြဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၇။ ကဗျာဆရာ၏ လက္ခဏာ ၃-ပါးကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါဂါထာ၌ ရနိုင်သော ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝတို့ကိုလည်း ပြည့်စုံအောင် ထုတ်ပြပါ။
ကိမေ ဇကေန တိဏ္ဍေန၊ ပုရိသေန ထာမဒဿိနာ။
သမ္ဘည္ဘုတံ ပါပုဏိတ္တာ၊ သန္ဓာရေသိ သဒေဝကံ။

၈။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ဒေါသ၊ (ခ) ဂုဏ်၊ (ဂ)အလင်္ကာ အမည်တို့ကို ဖော်ပြ၍ ရယ်ရှင်ခြင်း ၆-မျိုးတို့၏ သဘောကိုလည်း အလင်္ကာကျမ်းလာအတိုင်း ရေးပါ။
(က) ဖောင်တိန်ကောင်းလို့သာ စာမေးပွဲအောင်သည်။
(ခ) သု, စိ, ပု, ဘာ၊ ဝိ, လိ, သိ, ဓာ၊ အကွရာစွဲသုံး။ ဤရှစ်လုံးကို။
(ဂ) ပညာရှေအို။ လူမခိုး။ ဆိုရိုးစကားလာ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဂရုဖြစ်ပါ၊လျှက် လဟုကဲ့သို့ မှတ်အပ်သော ဥဒါဟရုက်ပြဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ဝိသေသ အမည်ရသောဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်ကို ပြုပါမည်ဟု ပဋိညာဉ်ပြုသော ဂါထာကို လည်း အနက်ပေးပြပါ။

၁၀။ အရိယာသာမည်ဂါထာနှင့် ပထျာအရိယာဂါထာတို့၏ အထူးကို ရေး၍၊ ဝိပုလာအရိယာ ဂါထာ၏ လက္ခဏာများကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိဗ္ဗာန်၊ (ခ) နတ်၊ (ဂ) ပြာ၊ (ဃ) ကောင်းကင်၊ (င) ချီးမွမ်းခြင်း။
(စ) အသံ၊ (ဆ) မျက်စိ၊ (ဇ) ကိုယ်၊ (ဈ) ယုံမှားတွေးတောခြင်း၊ (ည) မြေ။

၂။ (က) ဂေါပုရ၊ (ခ) ဂိဠ္ဍကာ၊ (ဂ) နတ္တာ၊ (ဃ) အဠလိ၊ (င) နာလိပဋ္ဋ၊
(စ) လဝဂ်ီ၊ (ဆ) ဗိဇ္ဇောဟန၊ (ဇ) ဘိက်ခာရ၊ (ဈ) ကသာ၊ (ည) ဝါသီ။

၃။ ၁။ သာမုဒ္ဒ- သမုဒ္ဒရာရေမှဖြစ်သော ဆား။ ၂။ သိန္ဓဝ- သိန္ဓောဆား။
၃။ ကာဠလောဏ- ဆားပုပ်၊ ၄။ ဥဒ္ဒိဒ- တွင်းထွက်ဆား။
၅။ ဗိဠက- ချက်ဆား။

အတတ်သည် ၅-မျိုး-

၁။ တစ္ဆက- လက်သမား။ ၂။ တန္တဝါယ- ယက္ကန်းသည်၊
၃။ ရထက- ခဝါသည်၊ ၄။ နဟာပိတ- ဆတ္တာသည်၊
၅။ စမ္မကာရ- ဖိနပ်ချုပ်သမား။

၄။ ဂဂ်ါမြစ်၊ အစိရဝတီမြစ်၊ ယမုနာမြစ်၊ သရဘူမြစ်၊ မဟီမြစ်။

ဝရ-သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်များ-

ပုလ္လိင် ဝရ-သဒ္ဒါသည် နတ်စသည် အထံမှ အလိုရှိအပ်သော ဆုဌ်လည်းကောင်း, သားမက်ဌ်လည်းကောင်း, လင်ဌ်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။
ဝါစွလိင်သို့ လိုက်သော ဝရ-သဒ္ဒါသည် မြတ်သည်ဌ် ဖြစ်၏။
နိပါတ်ဖြစ်သော နပုလ္လိင် ဝရ-သဒ္ဒါသည် စဉ်းငယ်ချစ်အပ်သည်ဌ် ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၄၀၊ ၄၁-တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၃၆-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ ၁။ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိရခြင်း။
၂။ လူတို့၏ အသုံးအနှုန်းကို နားလည်ရခြင်း။
၃။ အသင့်ယူတတ်ရှိအောင် ရေးသားနိုင်ခြင်း။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-

၁။ ဘုရားအလောင်း၏ သနားခြင်းနှင့်ယှဉ်သော ရဲရင့်သောဝီရိယပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဘာယိဘာဝ, ဝီရရသ၊
၂။ နတ်လူ အပေါင်းသည် အာရမ္မဏဝိဘာဝ၊
၃။ သနားကြင်နာခြင်း, ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည် အနုဘာဝ။

၈။ (က) အတိဝုတ္တဒေါသ၊
(ခ) သမာသအတ္တသြဇဂုဏ်၊
(ဂ) ရူပကအလင်္ကာ။

ရယ်ခြင်း ၆-မျိုး- (ကချင် ၈- ရ)

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၉-ကို ပါဠိရေး၍၊ ၁၆-ကို အနက်ရေးလေ။

၁၀။ အရိယာသာမည်ဂါထာသည် ပဌမ, တတိယပါဒတို့၌ ဂိုဏ်း ၃-ခုနှင့် ယှဉ်သည်လည်း ရှိ၏။ ဂိုဏ်း ၃-ခုထက် ပိုလွန်သည်လည်း ရှိ၏။ ပထျာအရိယာဂါထာကား ပဌမ, တတိယပါဒတို့၌ ဂိုဏ်း ၃-ခုနှင့်သာ ယှဉ်၏။ ဤသို့ ထူးသည်။

ဝိပုလာအရိယာဂါထာ လက္ခဏာများ-

ပုဗ္ဗမု-၌

၁။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းသည် သဗ္ဗလဟု, န-ဂိုဏ်း (သို့) ဇ-ဂိုဏ်း ဖြစ်ခြင်း။
၂။ အဆုံးဂရုနှင့် ယှဉ်ခြင်း။
၃။ အခြား ၆-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၄။ ဝိသမဂိုဏ်းဌာန၌ ဇ-ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။
၅။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းသည် သဗ္ဗလဟု န-ဂိုဏ်းဖြစ်အံ့ ထိုဆဋ္ဌဂိုဏ်း၏ အစလဟု၌ ယတိဖြတ်ခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းနောင် သတ္တမဂိုဏ်းသည် သမ္ဘလဟု နှ-ဂိုဏ်းဖြစ်အံ့ ဆဋ္ဌဂိုဏ်း၏ အဆုံးဌ် ယတိဖြတ်ခြင်း။

အပရဒု-ဌ်

၇။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းသည် လဟုတစ်လုံး ဖြစ်ခြင်း။

၈။ အဆုံးဌ် ဂရုတစ်လုံးရှိခြင်း။

၉။ အခြား ၆-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၁၀။ ဝိသမဂိုဏ်းဌာနဌ် ၆-ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။

၁၁။ စတုတ္ထဂိုဏ်းသည် သမ္ဘလဟု နှ-ဂိုဏ်း နောင်းသည်ဖြစ်အံ့ ဝါ-ပဌမဂိုဏ်းသည် ၊ သမ္ဘလဟု နှ-ဂိုဏ်းဖြစ်အံ့ စတုတ္ထဂိုဏ်း၏ အဆုံးဌ် ယတိဖြတ်ရခြင်း။

၁၂။ အစပါဒ အစုံသည် ၃-ဂိုဏ်းကို ကျော်လွန်ခြင်း။

၄ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

ခုဂုဝ-ပြည့်နှစ်၊ နောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ အဘိဓာန်ကျမ်းလာ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခု စီဖြင့် ပြန်လည် ရေးသားပြပါ။
(က) ဇာတဒေဝ၊ (ခ) မာလုတ၊ (ဂ) ဝလာဟက၊ (ဃ) ပရက္ကမ၊ (င) ဂလ။

၂။ (က) ကရဘ၊ (ခ) ဗျာမ-တို့၏ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၃။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်လည် ရေးပြပါ။
(က) ထမ်းစင်၊ (ခ) ရဲရင့်သူ၊ (ဂ) စစ်ရေးပြခြင်း၊ (စစ်ဆင်ခြင်း, စစ်ခင်းခြင်း)
(ဃ) မြေစိုင်ခဲ၊ (င) ကုလားပဲ။

၄။ သမယသဒ္ဒါ၏ ဟောနက် ၉-ပါးတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ရေးပြပါ။

၅။ အဖွဲ့ဗန္ဓ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သာဓကပြ၍ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ယင်းဗန္ဓ၏ အပြားကိုလည်းတိကျစွာ ရေတွက်ပြပါ။

၆။ အဗျပေတပဌမပါဒိယမကပြ ဂါထာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အောက်ပါ မြန်မာပုံစံတို့၌ သင့်ရောက်ထိုက်သော ဒေါသတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) မိုးစွေပန်းသည် ရေ၌ ပွင့်၏။ (ခ) ခြေမရှိဘဲ အပြေးမြန်၏။

၈။ ကမစ္စုတဒေါသ အဖြေပြ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို အနက်သမ္မန်ပြပါ။

၉။ မတ္တာဝုတ္တိနိဒ္ဒေသလာ ဂါထာများအတွက် အခြေခံအားဖြင့် ဂုဏ်းအနေအထားများကို သတ်မှတ်ပြဆိုထားသော "ဆဠေါဒိလ" အစချီသောဂါထာ တစ်ဂါထာကို အနက်မှန်မှန် သမ္မန်ပြပါ။

၁၀။ ရုမ္မဝတီဂါထာ၏လက္ခဏာကိုမှန်ကန်စွာ ရေးသားဖြေဆိုပြီး၊ အောက်ပါဂါထာကိုလည်း ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည် ပေးပြခဲ့ပါ။

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ အညေဟိ ကုသလေဟိ စ။

ပါပုဏောယျာထ နိဗ္ဗာန်၊ သမ္ဘဒုက္ခကွယ် ဝရံ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) မီး၊ (ခ) လေ၊ (ဂ) မိုးတိမ်၊ (ဃ) အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ၊ (င) လည်ချောင်း။

၂။ (က) လက်ဝါးနှင့်စပ်ကုန်သော လက်ကောက်ဝတ်, လက်သန်းတို့၏ အကြားသည် ကရဘ (လက်ဝါးစောင်း) မည်၏။

(ခ) နံပါးနှစ်ဘက်သို့ ဖြန့်အပ်ကုန်သော လက်နှင့်တကွကုန်သော လက်မောင်း နှစ်ခုတို့သည် ဗျာမ (တလံ) မည်၏။

၃။ (က) သိဝိကာ၊ (ခ) သူရ၊ (ဂ) ဗျူဟာ၊ (ဃ) လေဋ္ဌ၊ (င) ကဋ္ဌာယ။

၄။ ၁။ အကြောင်းတို့၏ ညီညွှတ်ခြင်း။	၂။ အပေါင်း။	၃။ အကြောင်း။
၄။ အခွင့်၊	၅။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း။	၆။ အခါ၊
၇။ ပယ်ခြင်း။	၈။ ရခြင်း။	၉။ အယူ။

၅။ ချောမောပြေပြစ်သော အပြစ်ဒေါသမှကင်းသော အဖွဲ့အနွဲ့သည် ဗန္ဓမည်၏။

သာဓက- ဗန္ဓော စ နာမ သဒ္ဒတ္ထာ သဟိတာ ဒေါသဝဇ္ဇိတာ။
ဗန္ဓအပြား- ၁။ ပဇ္ဇဗန္ဓ၊ ၂။ ဂဇ္ဇဗန္ဓ၊ ၃။ ဝိမိဿဗန္ဓ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၂၇-ကို ပါဠိရေးလေ။

၇။ (က) အရပ်ဒေသနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ဒေသဝိရောဓိဒေါသ သင့်သည်၊
(ခ) အသင့်ယုတ္တိ မရှိသောကြောင့် ဉာယဝိရောဓိဒေါသ သင့်သည်၊

၈။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၉၄-ကို အနက်ရေးလေ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၇-ကို အနက်ရေးလေ။

၁၀။ ပါဒတိုင်း ဘ-ဂိုဏ်း, မ-ဂိုဏ်း, သ-ဂိုဏ်း, ဂရ ၁-လုံးရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်-
ဣမိနာ ပုည ကမ္မေန-စသော ဂါထာသည် ပထျာဝတ္တဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘာဆန်း ဖြစ်သည်။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ "ပါဠိကိုမြင်, အနက်ထင်, ခေါ်တွင်ပါဘိ, ပညာရှိ" ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုရေးသားပြပါ-
(က) အာဒိစ္စဗန္ဓု (ခ) အဋ္ဌန (ဂ) ဓူမကေတု (ဃ) အနိလပထ (င) ဥဏှရံသိ
(စ) သာယ (ဆ) လက္ခီ (ဇ) အာဂု (ဈ) အဂ္ဂယ (ည) ဝစီမုခ။

၂။ "အနက်ကိုမြင်, ပါဠိထင်, ခေါ်တွင်ပါကြ, ပဏ္ဍိတ" ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုရေးသားပြပါ-
(က)မြည်တွန်ခြင်း။ (ခ)လမ်းကျဉ်း။ (ဂ)ခရီးရှည်၊ (ဃ)မြို့တော်၊ (င) သခ်မ်းကျောင်း
(စ) တံစက်မြိတ်၊ (ဆ) ခိုစင်၊ (ဇ) မောင်းမ၊ (ဈ) သားမက်၊ (ည) ဆံဖြူ။

၃။ "ပစ္ခည်းဥစ္စာ, အနှစ်ရှာ, ပြုပါဒါနမှတ်" ဟူသော စကားအရ ဒါနဝတ္ထု ၁၀-ပါးသရုပ်ကို ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ သာဝတ္ထီ-မည်သောဆန်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို

http://www.dhammadownload.com

လည်း အဘိဓာန်ကျမ်းရင်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ဂါထာနေကတ္တဝဂ်လာ ဗောဓိ-သဒ္ဒါ၏ ဟောနက်များကို လိုင်အားလျော်စွာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆိုပြီ၊ "မျောက်" ဟူသောအနက်, ပညာရှိ-ဟူသောအနက်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သော သဒ္ဒါတစ်ခုကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ "ရေ၌ဖူးပွင့်၊ ကြာငါးဆင့်သည်၊ ကုန်းမြင့်ထက်မှာ၊ ပေါက်ကြရာ၏"ဟူသော ကဗျာ၌ သင့်ရောက်သော ဒေါသ၏ အဖြေ ဥဒါဟာရဏ်ပြ ပါဠိကို ရေးပြခဲ့ပါ။

၆။ "အရင်းအနှီးကြီးမှ အမြတ်အစွန်း ကြီးမားစွာရမည်"ဟူသော စကားဌ မည်သည့်ဒေါသမှ လွတ်သည်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပြီ၊ ပသာဒဂုဏ်၏ လက္ခဏာကိုလည်း အလင်္ကာကျမ်းရင်းလာသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ (က)ထင်ကြွ, သိမ်းဆည်း၊ မျှသုံးစွဲ၊ ပေါင်းမြဲ မိတ်ဆွေကောင်း။
(ခ) ပျိုပျိုအိုအို ဆံကေသာကြောမှာ အလှမာန်ကြီးတဲ့ဘီး-ဟူသော ကဗျာစာသားတို့ဌ ရနိုင်သောဂုဏ်တို့ကို ခွဲခြား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၈။ အလင်္ကာစတုတ္ထပိုင်းလာ ဥပမာလင်္ကာ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် အပြားဘေဒပြ ပါဠိကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၉။ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်း ပထမပိုင်းမှ ဂရုဖြစ်လျက် လဟု-ဟု ယူရသော ဥဒါဟာရဏ်ပြ ဂါထာကို ပါဠိရေး၍ အပရာဇိတဂါထာ၏ လက္ခဏာကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "အဒ္ဓသမဝုတ္တိနိဒ္ဒေသ"လာ ဝေတာလီမျိုးတွင် အကျုံးဝင်သော ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အမည်ကို ဖော်ပြပါ အောက်ဆုဂါထာကိုလည်း ဂါထာအမည် ဆန်းအမည်မျှသာ ပေးပြခဲ့ပါ။
ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သက္ကာနံ နန္ဒိဝမ္ဗုနော။
ဇဝမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယသု ဇယမင်္ဂလေ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဂေါတမဘုရား။ (ခ) အရပ်မျက်နှာစောင့်ဆင်၊ (ဂ) မီး။ (ဃ) ကောင်းကင်၊

http://www.dhammadownload.com

(c) နေ၊ (စ) ညနေချမ်း ဆည်းဆာ၊ (ဆ) ကျက်သရေ၊ (ဇ) မကောင်းမှုအကုသိုလ်၊ (ဈ) အမည်၊ (ည) စကားဦး စကားစ။

၂။ (က) ပရိဘာသန၊ (ခ) ဇကေပဒိ၊ (ဂ) အဒ္ဓါန၊ (ဃ) ရာဇဓာနီ၊ (c) အဿမ၊ (စ) နိဗ္ဗ၊ (ဆ) ဝိဇ္ဇင်၊ (ဇ) ဘောဂိနီ၊ (ဈ) ဇာမာတု၊ (ည) ပလိတ။

၃။ ၁။ အန္ခ–ထမင်း။ ၂။ ပါန–အဖျော်၊ ၃။ ယရ–ကျောင်း, ဇရပ်၊
၄။ ဝတ္ထ–အဝတ်သက်နှံ။ ၅။ ယာန–ယာဉ်, ဖိနပ်၊ ၆။ မာလာ–ပန်း။
၇။ ဝိလေပန–နံ့သာပျောင်း, နံ့သာရည်၊ ၈။ ဂန္ဓ–နံ့သာတုံး, နံ့သာခဲ၊
၉။ သေယျ–ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်အိပ်ရာ, နေရာ၊
၁၀။ ပဒီပေယျ– မီးထွန်းရန်ဆီ, ဆီမီးခွက်–စသည်။

သာဝတ္ထီ ဆန်း–

အကွာရာ ၂၄–လုံးရှိသော ဗေဒတို့၏ အစဖြစ်သော ၃–ပဒရှိသော ဆန်းသည် သာဝတ္ထီ ဆန်းမည်သည်။

၄။ ဣတ္ထိလိင် ဗောဓိ–သဒ္ဒါသည် သမ္ဘည္ဘတဉာဏ်ဌာလည်းကောင်း, အရိယာမဂ်ဌာလည်းကောင်း ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင်ဗောဓိ–သဒ္ဒါသည် ဗောဓိမင်းသားဟူသော နာမပညတ်ဌ ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင်, ဣတ္ထိလိင် ဗောဓိ–သဒ္ဒါသည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ဌ ဖြစ်၏။

ဟောစွမ်းနိုင်သော သဒ္ဒါ–

မျောက်ဟူသောအနက်, ပညာရှိဟူသောအနက်ကို ဟောစွမ်းနိုင်သောသဒ္ဒါမှာ ကဝိ–သဒ္ဒါ ဖြစ်သည်။ (ဂါထာ–၁၁၀၅)

၅။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၇၅–ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ ရှေနောက် အကြောင်း, အကျိုး အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့် ဩစိတျဟီန ဒေါသမှ လွတ်သည်။
ပသာဒဂုဏ် လက္ခဏာ–
၁။ အဒူရာဟိတသမ္ဘန္ဓသုဘဂါ– စပ်သင့်သောပုဒ် အချင်းချင်း နီးကပ်စွာထားခြင်း။
၂။ သုပသိဒ္ဓါဘိဓေယျ– ထင်ရှားသိလွယ်သော အနက်ရှိခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) သမာသအတွဲသြဇဝုဏ် မြောက်သည်၊
(ခ) အပါဏော ပါဏာမဲ့ သမာဓိဝုဏ် ဝါ- ကတ္တုဧမ္ဘသမာဓိဝုဏ် မြောက်သည်။

၈။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၇၆-ကို အနက်ရေးလေ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၉-ကို ပါဠိရေးလေ။

အပရာဇိတဂါထာ လက္ခဏာ-

၁။ ပါဒတိုင်း နှ-ဝိုဏ်း, နှ-ဝိုဏ်း, ရ-ဝိုဏ်း, သ-ဝိုဏ်း, လဟု, ဂရု ရှိခြင်း။
၂။ ၇-လုံး တစ်ရပ်, ၇-လုံး တစ်ရပ် ယတိဖြတ်ရခြင်း။

၁၀။ အပရဝတ္တဂါထာနှင့် ပုပ္ပိတဂ္ဂါဂါထာတို့ ဖြစ်သည်။

ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်-

ဇယေန္တော ဗောဓိယာ မူလေ-စသော ဂါထာသည် ပထျာဝတ္တဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘာဆန်း။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့, ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလက်ာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) အပဝဂ္ဂ၊ (ခ) ကာမ၊ (ဂ) မယူခ၊ (ဃ) အလက္ခီ၊ (င) လက္ခီ၊
(စ) နဋ္ဌ၊ (ဆ) ဘုဝန၊ (ဇ)သိပ္ပသာလာ၊ (ဈ) တပေါဓန၊ (ည) ယုဂပတ္တာ။

၂။ ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ဗိမာန်၊ (ခ) မီးပွား။ (ဂ) ဆည်းဆာ,ညနေချမ်း။ (ဃ)တမလွန်ဖြစ်သောအကျိုး၊
(င) တိုက်ခန်း။ (စ) မိကြီး,မိထွေး။ (ဆ)သည်းခြေ၊ (ဇ) လှည်းဘီး။
(ဈ) မွတ်သိပ်ခြင်း။ (ည) ပျင်းရိသူ။

၃။ အရသာခြောက်မျိုးကို ပါဠိ/မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြ၍၊ သခ်မ်းကျောင်း, အကွပ်တကူ-ဟုခေါ်ဆိုရပုံတို့ကိုလည်း အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ သာဓု-သဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြဆိုသောဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ ဝရ-သဒ္ဒါဟောနိုင်သောအနက် တို့ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စာပေဖွဲ့နွဲ့ သီကုံးရာ၌ ဂုဏ်နှင့်အပြစ်ကို ခွဲခြားမြင်ကာ သိနိုင်ဖို့ရန် သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်းကို သင်ကြားပါဟု သွယ်ဝိုက်သောနည်းအားဖြင့် တိုက်တွန်းထားသောဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပါ။

၆။ ဒရယ်,ယုန်ကြောင်၊ တွေတိုင်းအောင်သည်၊ တောတောင်သေ၌နင်း။ ခြသေ့မင်း–ဟူသော ကဗျာ၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၏ အဖြေပြုဂါထာကို အနက်မှန်ကန်စွာ ပေးပြပါ။

၇။ တစ်မိုးလုံးအောက်၊ ငါတစ်ယောက်၌၊ စုရောက်ဂုဏ်ပေါင်း။ ပြည့်နှက်အောင်း၏–ဟူသော ကဗျာ၌ သင့်ရောက်သောဒေါသကို အကြောင်းသွင်း ဖြေဆိုမှု ယင်းဒေါသမှလွတ်လျှင် မြောက်နိုင်သောဂုဏ်ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၈။ သိဂါ၀ရသ အပြားသုံးပါးကို ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ ထုတ်ပြ၍ ကစ္ဆပဏတ်လာ မျောက်နှင့် လိပ်တို့ကိုမြင်ရသော ဘုရားလောင်း၏သန္ဓာန်၌ဖြစ်သော စိတ္တာပ္ပါဒ်ကိုကိုယ်ပြု၍ (ကောက်ယူ၍)ဘာဝ,ဝိဘာဝ,အနုဘာဝ ထုတ်ပြပါ။

၉။ ပုဗ္ဗဒ္ဒ၌ ပထျာဂါထာ, အပရဒ္ဒ၌ စပလာဂါထာတို့၏လက္ခဏာကို ပြဆိုသောဂါထာကို ပါဠိရေး၍ ဝါနိနီဂါထာ၌ အဆုံးဂရ တစ်လုံးဖြုတ်လျှင် ဖြစ်လာမည့်ဂါထာကို အနက်ပေးပါ။

၁၀။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယဉ္စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။ ဤဂါထာကို စနစ်တကျ ဆန်းစစ်၍ ဂါထာအမည် ဆန်းအမည်ပေးပြီးလျှင်၊ လက္ခဏာကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်နှင့် အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိဗ္ဗာန်၊ (ခ) ကာမနတ်၊ (ဂ) အရောင်၊ (ဃ) သူယုတ်၊ (င) ကျက်သရေ၊ (စ) ကချေသည်၊ (ဆ) လောက၊ (ဇ) အလုပ်ရုံ၊ (ဈ) ရဟန်း၊ (ည) စွယ်တော်။

၂။ (က) ဝိမာန၊ (ခ) ဝိပ္ပလိဂ်ီ၊ (ဂ) သာယ၊ (ဃ) ပါရလောကိက၊ (င) ဂဗ္ဗ၊ (စ) မာတုစ္ဆာ၊ (ဆ) ဝိတ္တ၊ (ဇ) စက္ကာ၊ (ဈ) ဝိပါသ၊ (ည) အလသ။

၃။ ၁။ ကသာ– အဖန်၊ ၂။ တိတ္ထ– အခါ။ ၃။ မဓုရ– အချို။
၄။ လဝဏ– အငန်၊ ၅။ အဓိလ– အချဉ်၊ ၆။ ကဋ္ဌက– အစပ်။

http://www.dhammadownload.com

အဿမ–ရသေ့, ရဟန်းတို့၏ နေရာအရပ်ကို အဿမ (သခ်မ်းကျောင်း) ဟုခေါ်သည်။
နေမိ– လှည်းဘီး၏ အဆုံးကို နေမိ (အကွပ်တက္ခ) ဟု ခေါ်သည်။

၄။ အဘိဓာန်ဂါထာနံပါတ် ၇၉၀–ကို ပါဠိရေးလေ။
ဝရ– သဒ္ဒါဟောအနက်–
၁။ နတ်စသည်အထံမှ အလိုရှိအပ်သော ဆု၊ ၂။ သားမက်၊ ၃။ လင်၊
၄။ မြတ်သည်၊ ၅။ စဉ်းငယ်ချစ်အပ်သည်–တို့၌ ဖြစ်၏။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၄၊ ၅–တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၈၄–ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ အရာမဟုတ်သည်၌မိမိဂုဏ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်ပြောပြနေသဖြင့် အသင့်ယုတ္တိမှ ကင်းသောကြောင့် သြစိတျဟီနဒေါသ သင့်သည်။
ဂုဏ်ရောက်–
ယင်း သြစိကျဟီနဒေါသမှ လွတ်သော် ကန္ဓိဂုဏ်သို့ ရောက်သည်။

၈။ ၁။ အယောဂသိဂ်ါရ ရသ၊ ၂။ ဝိပွယောဂသိဂ်ါရ ရသ၊ ၃။ သမ္ဘောဂသိဂ်ါရ ရသ။
ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ–
၁။ ဘုရားအလောင်း၏ သန္တာန်၌ ရယ်ရှင်, ဝမ်းမြောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော သောမနဿဝေဒနာပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဟာသဌာယီဘာဝ, ဟာသရသ။
၂။ ရယ်ရှင်ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ကောင်းသော မျောက်နှင့်လိပ်သည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊
၃။ မျောက်သည် လိပ်ကို ပွေ့ထားသော အမူအရာပုံသဏ္ဌာန်သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊
၄။ ရယ်ရှင်ခြင်းကြောင့် မျက်ရည်ထွက်ခြင်း– စသော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၂၄ (ဇယနစပလာဂါထာ)ကို ပါဠိရေး၍၊
ဂါထာနံပါတ် ၉၆ (ပဘဒ္ဒကဂါထာ) ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ဒါနဋ္ဌ ဓမ္မစရိယဋ္ဌ-စသော ဂါထာသည်-
ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိခြင်း။
ပါဒတိုင်း အစအက္ခရာ ၁-လုံးနှောင် သ-ဂိုဏ်း, နှ-ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။
ဝိသမပါဒ အစ ၄-လုံးနှောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
သမပါဒ အစ ၄-လုံးနှောင် ဇ-ဂိုဏ်းရှိခြင်းကြောင့် ပထျာဝတ္တဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘာဆန်း ဖြစ်သည်။
(မှက်ချက်) ပထမပါဒ စရိ-ကို တပေါင်းတည်း ယူ၍ စစ်သည်။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်နှင့် အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ ပါဠိများကို မြန်မာပြန်ဆိုပါ။
(က) ရဝိ၊ (ခ) နီယ၊ (ဂ) အာရတိ၊ (ဃ) ဆဒန၊ (င) ကေသ၊
(စ) ကုဋ္ဌ၊ (ဆ) ပဇ္ဇောတ၊ (ဇ) ယုတ္တ၊ (ဈ) ခဂ္ဂ၊ (ည) မုသလ။

၂။ ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားများကို ပါဠိဘာသာတစ်ခုစီပြန်ဆိုပါ။
(က) ဗီမာန်၊ (ခ) တံလျှပ်၊ (ဂ) လပြည့်နေ့၊ (ဃ) အဖြေ၊ (င) စောင်း။
(စ) ချစ်ခြင်း။ (ဆ) ဝိုဒေါင်၊ (ဇ) အကြော၊ (ဈ) မျက်စဉ်း။ (ည) နှာမောင်း။

၃။ (က) လက်နက်အထူး။ (ခ) ကြံ့အထူးတို့ကို ကျမ်းလာအတိုင်း ပါဠိမြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၄။ ဥတ္တာသဒ္ဒါ၊ နေကွမ္ဘသဒ္ဒါတို့၏ ဟောနိုင်သောအနက်များကို ပါဠိမြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြပါ။

၅။ ဖော်ပြပါဒေါသတို့၏ ဥဒါဟရဏ်ပါဠိတ်ကိုသာ အလင်္ကာကျမ်းလာအတိုင်း ထုတ်ဆောင်ပြပါ။
(က) လောကသဘောကျော်လွန်၍ လွန်စွာပြောဆိုခြင်းကြောင့်သင့်သော ဒေါသ၊
(ခ) ဆိုလိုသော ဝိဏ္ဏတ္တ အဓိပ္ပါယ်နက် ကင်းခြင်းကြောင့် သင့်သော ဒေါသ၊
(ဂ) ရှေ့နောက် အကြောင်းအကျိုး အစဉ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သင့်သော ဒေါသ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဂုဏ်ယုတ်စေခြင်းကြောင့် သင့်သောဒေါသ၏ အဖြေပြဂါထာကို အနက်ယောဇနာပါ။

၇။ နိရသေ သရသသ၌ သရသ သမာဓိဝုဏ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အလင်္ကာကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၈။ ဌာယီဘာဝ, ဗျဘိစာရီဘာဝ, သတ္တိကာဘာဝတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အလင်္ကာကျမ်းလာ အတိုင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဝိသမပါဒ၌ ဥဒါစ္စဝုတ္တိ ဝိသမပါဒလက္ခဏာ၊ သမပါဒ၌ ပစ္စဝုတ္တိသမပါဒလက္ခဏာတို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သောဂါထာ၏ အမည်ကို လက္ခဏာသုတ်ညွှန်းနှင့်တကွ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အောက်ပါလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ဂါထာတို့ကို အနက်ယောဇနာပါ။

(က) မ-ဂိုဏ်းနှစ်ခု၊ ဂရုနှစ်ခုရှိခြင်း။

(ခ) ဘ-ဂိုဏ်း, မ-ဂိုဏ်း, သ-ဂိုဏ်း, ဂရုရှိခြင်း။

(ဂ) နှ-ဂိုဏ်း, ဇ-ဂိုဏ်းနှစ်ခု, ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၇။ ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်နှင့် အလင်္ကာဆဲန်းဘာသာ

၁။ (က) နေ၊ (ခ) ဆင်းရဲခြင်း (ဂ) ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (ဃ) အဓိ။ (င) ဆံပင်၊ (စ) ဝမ်းပိုက်၊ (ဆ) ဆီမီး။ (ဇ) သင့်တင့်သောအမှု၊ (ဈ) သန်လျက်၊ (ည) ကျည်ပွေ့

၂။ (က) ဝိမာန၊ (ခ) မရိစိ၊ (ဂ) ပုဏ္ဏမာသီ၊ (ဃ) ပဒ္ဓိဝါကျ။ (င) ဝိဏာ၊ (စ) မေတ္တာ၊ (ဆ) ဥဒေါသိတ၊ (ဇ) နှာရှ၊ (ဈ) အဋ္ဌန၊ (ည) သောဏ္ဍာ။

၃။ (က) ၁။ ကဏယ-သံစူး, သံတူရွင်း။ ၂။ ဘိန္ဒိဝါဠ-ခက်ရင်း။
၃။ စက္ခ-စက်လက်နက်၊ ၄။ ကုန္ဓ-လုံမ, လုံရည်၊
၅။ ဂဒါ-တင်းပုတ်လက်နက်။ ၆။ သတ္တိ-လုံ။

(ခ) ၁။ ဝုဋ-ကြံ့သကာခဲ၊ ဝါ-ထန်လျက်၊ ၂။ ဖာဏိတ-တင်လဲရည်၊
၃။ ခဏ္ဍ- သကြားရည်၊ ၄။ မစ္ဆဏ္ဍိ- သကာ၊ ဝါ-မှန်ရောင်သကြားခဲ၊
၅။ သက္ခရာ-သကြားဖြူ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ၁။ ကမ္မာရဗ္ဗန-ပန်းပဲဖို၊ ၂။ အဂ်ိရကပလ္ပ-မီးအိုးကင်း။
၃။ ဒီပိကာ-မီးရှူးမီးစည်း။ ၄။ သုဝဏ္ဏကာရမူသာ-ရွှေပန်းတိမ်သည်တို့၏ မိုက်ခွက်၊
၅။ ဝါယုဝေဂ- လေ၏ အဟုန်။
နေကွမ္မ-သဒ္ဒါဟောအနက်-
၁။ ပဌမရွာန-ပဌမရှာန်၊ ၂။ ပမ္ဘဂ္ဂ-ရဟန်းအဖြစ်၊ ၃။ ဝိမုတ္တိ-နိဗ္ဗာန်၊
၄။ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာ၊ ၅။ နိဿသ ကုသလ-အကြွင်းမရှိသော ကုသိုလ်။

၅။ (က) အတိသမ္ဘာဝ မာကာသ၊ မေတိသာ ထနဇမ္ဘနေ။
(ခ) ဂါဝိပုတ္တော ဗလိဒ္ဓေ၊ တိဏ ခါဒိ ပိဝိ ဇလ်။
(ဂ) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၆၀-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၈၄-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ မဒုရေပိ ဂုဏော-ဥဒါဟရဏ်ပုံစံ၌ ပျားသကာ တင်လဲ-စသော အရာဝတ္ထုတို့၌သာ ရကောင်းသော ချိုမြိန်ခြင်းအရသာ သဘောကို ချိုမြိန်မှုအရသာမရှိသော ကရဏာ, ပညာ-စသော ဂုဏ်တော်တို့၌လည်းကောင်း။
ခါရ ဂုဏာန-စသော ဥဒါဟရဏ်ပုံစံ၌ ပကတိ ဆား-စသော အရာဝတ္ထုတို့၌သာ ရကောင်းသော ငန်ခြင်းသဘောကို သူယုတ်မာတို့၏ လောဘ,ဒေါသ, မောဟ-စသော ဂုဏ်ပေါ်၌လည်းကောင်း လောကစည်းကမ်းနှင့်အညီတင်စားဖွဲ့ဆိုထားသည်ကို သရသ သမာဓိဂုဏ်ဟုခေါ်သည်။

၈။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဘာဝတစ်ပါးမှ မဖျက်ဆီး မဖုံးကွယ်နိုင်လောက်အောင် ပင်ကိုယ်အနေ အားဖြင့် ခိုင်မြဲတည်တံ့သော ဘာဝကို **ဌာယီဘာဝ**-ဟုခေါ်သည်။
ရံခါကွယ်ပျောက်၍ ဖြစ်ခြင်း, ရံခါထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်း-စသော အထူးအားဖြင့် ခိုင်မြဲ တည်တံ့မှုမရှိဘဲ ဌာယီဘာဝကို ရှေးရှုဖြစ်လေ့ရှိသော ဘာဝဖြစ်သောကြောင့် နိဗ္ဗေဒ တက္ကာ-စသည်ကို **ဗျဘိစာရီဘာဝ**-ဟုခေါ်သည်။
ငြိမ်သက်တည်ကြည်သော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဇကဂ္ဂတာသည် ဖြစ်စေအပ်သော ထမ္ဘ, ပဌယ-စသော ၈-ပါးကို **သတ္တိကာဘာဝ**-ဟုခေါ်သည်။

၉။ ပဝတ္တကဂါထာ ဖြစ်သည်။
လကွဏာသုတ်ညွှန်း- ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၃၅-ကို ပါဠိရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ (က) ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၄၉၊ ဝိဇ္ဇမ္ဘာလာဂါထာ၊
(ခ) ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၅၇၊ ရုမ္မဝတီဂါထာ၊
(ဂ) ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၈၆၊ တာမရသဂါထာတို့ကို အနက်ရေးလေ။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ-
(က) မဟေသီ၊ (ခ) တိဒသာ၊ (ဂ) သိနေရု၊ (ဃ) တုရိတ၊ (င) နဘ၊
(စ) ဃန၊ (ဆ) ဂဠိတ၊ (ဇ) မဏ္ဍလ၊ (ဈ) ဓနဂ္ဂိတ၊ (ည) ရုရု။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာစကားရပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ-
(က) မိုးအုံ့သောနေ့၊ (ခ)လပြည့်နေ့၊ (ဂ)တပို့တွဲလ၊ (ဃ)တပေါင်းလ၊
(င) ဥဒေါင်းတွန်သံ၊ (စ) မြင်းဟီသံ၊ (ဆ) ကြင်နာစကား။
(ဇ) မြို့တော်၊ (ဈ) အသီးစိမ်း၊ (ည) တစ်ထောင်။

၃။ ကြံအထူးငါးမျိုးနှင့် ဟင်းရွက်အထူးငါးမျိုးတို့ကို ပါဠိမြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၄။ "သာဓု"သဒ္ဒါ၊ "ဟောဓိ"သဒ္ဒါတို့ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

၅။ "ဓားနဲ့ထိုး ဓားကျိုးပါလို့ လုံ့မာရွှေ ပျိုးတို့မောင် ရွှေရောင်ငိုက် ဖြုတ်ကိုက်လို့သေ"ဟူသော ပုံစံ၌ သင့်ရောက်သော ဒေါသ၏ အဖြေပြ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို ပါဠိရေးပါ။

၆။ "မေတ္တာရေချမ်း ပက်ကာဖြန်း အေးချမ်းကြပါစေ"ဟူသောကဗျာ၏ ရောက်သောဝုဏ်ပြ ပါဠိကို အနက်ရေးပါ။

၇။ "ပရိတ်ပါဠိ နှုတ်တက်အာဂုံ ပုံဆောင်သင်ပြ စာချအကျော် ဆရာတော်"ဟူသော စကားရပ်၌ သင့်ရောက်သော ဒေါသကို ဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါ အလင်္ကာတို့ကို ဖော်ပြပါ။
(က) အဖွဲ့ဗန္ဓတို့၏ အသက်သဖွယ်ဖြစ်သော အလင်္ကာ၊
(ခ) အဖွဲ့ဗန္ဓတို့၏ ကျက်သရေကို တိုးပွားစေတတ်သော အလင်္ကာ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မှန်သမျှ "သမ္ဘုဒ္ဓေ"ဂါထာကို ရွတ်ပွားကြရာ ၎င်းဂါထာကို ကိုယ်ပြု၍ ရနိုင်သော ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-တို့ကို ဖော်ပြပါ။

၉။ တစ်ဂါထာလုံး "လဟု"ချည်း သက်သက် ဖွဲ့စည်းသော ဂါထာကို ပါဠိရေး၍ "ပါဒန္တဂရ" အမြဲမရသင့်သော ဂါထာတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ "ဝေဘာလီ"ဂါထာ၏ လက္ခဏာတွင် အဆုံး၌ ဂရုတစ်လုံးတို့၍ စီကုံးလျှင် ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာကို ဖော်ပြ၍၊ ၎င်းဂါထာ၏ ဖြစ်သင့်သောလက္ခဏာ ငါးပါးကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဘုရား။ (ခ) နတ်၊ (ဂ) မြင့်မိုရ်တောင်၊ (ဃ) အလျှင်အမြန်၊ (င) ကောင်းကင်၊ (စ) မိုးတိမ်၊ (ဆ) မိုးချုန်းသံ၊ (ဇ) လဝန်။ (ဈ) ငွေဝယ်ကျွန်၊ (ည) ပြောင်။

၂။ (က) ဒုဒ္ဒိန၊ (ခ) ပုဏ္ဏမာသီ၊ (ဂ) မာယ၊ (ဃ) ဖဂ္ဂုန၊ (င) ကေကာ၊ (စ) ဟေသာ၊ (ဆ) ဟဒယဂီမ၊ (ဇ) ရာဇဓောနီ၊ (ဈ) သလာဋု။ (ည) သဟသ။

၃။ **ကြံ့အထူး ၅-မျိုး-** (ပဲခူး အနောက် ၃-၌)

တင်းရွက်အထူး ၅-မျိုး-

၁။ တမ္ဘက-ဟင်းနွယ်၊ ၂။ ကလမ္ဘက-ကန်စွန်း။ ၃။ ကာသမဒ္ဒ-ကစော့၊
၄။ စျေးရွှေ- ကန့်ကလာ၊ ၅။ ဖဂ္ဂဝ-ဝိတ်သင်းခတ်။

၄။ ၁။ ကောင်းသည်၊ ၂။ မြမ်းမ်ားယူခြင်း။ ၃။ တောင်းပန်ခြင်း။
၄။ဝန်ခံခြင်း။ ၅။ သူတော်ကောင်း။ ၆။ ရှင်လန်းခြင်း။

ဓောမိ-သဒ္ဒါဟောအနက်-

၁။ သမ္ဘည္ဘုတဉာဏ်၊ ၂။ အရိယမဂ်၊
၃။ ဓောမိမင်းသားဟူသော နာမပညတ်၊ ၄။ ညောင်ဗုဒ္ဓဟောပင်။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၀၆-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၅၆-ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

ဟီနတ္ထကဒေါသ ဖြစ်သည်။

(က) ဘာဝအလက်ား၊ (ခ) သီလေသအလက်ား။

၈။ ၁။ ရတနာ ၃-ပါးကို ရိုကိုးသူ၏သန္တာန်၌ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော သဒ္ဓါစေတနာပြဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် မေ့ရတိဌာယီဘာဝ, ဓမ္မသိဂ်ါရရသ၊

၂။ ရတနာ ၃-ပါးသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊

၃။ ရတနာ ၃-ပါး၏ အရဟတာဂုဏ်, သန္ဓိဋ္ဌိကဂုဏ်, သုပ္ပဋိပန္နတာဂုဏ်-စသော ဂုဏ်တော်တို့သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊

၄။ ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် တန်ခိုးကြီးခြင်း, ပညာကြီးခြင်း, ဥစ္စာပေါများခြင်း, ကိုယ်စိတ် ချမ်းသာခြင်း- စသော နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၃၈၊ အစလဓိတိဂါထာကို ပါဠိရေးလေ။

ပါဒန္တဂရု အမြဲမရသင့်သောဂါထာ-

အစလဓိတိဂါထာ, သမာနိကာဂါထာ, ဥဒ္ဒါသကဂါထာ, ဝုတ္တဂါထာ-တို့ဖြစ်သည်။

၁၀။ သြပစ္ဆန္နသကဂါထာဖြစ်သည်။

လက္ခဏာ ၅-ပါး-

၁။ ဝိသမပါဒ အစဉ် ၆-မတြာရှိခြင်း။

၂။ ထို ၆-မတြာနောင် ရ-ဂိုဏ်း, ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၃။ သမပါဒအစဉ် ၈-မတြာရှိခြင်း။

၄။ ထို ၈-မတြာနောင် ရ-ဂိုဏ်း, ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၅။ သမပါဒအစဉ် လဟု ၆-ခု တစ်ဆက်တည်း မနေရခြင်း။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလက်ား၊ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ "ပါဠိမြင်နက်ထင် ပညာရှင်"ဟူသည်နှင့်အညီ အော်ဂ်ိပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာပြန်ဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) အနာလယ၊ (ခ) အနိမိသ၊ (ဂ) အသနိ၊ (ဃ) အဝိဓာန၊ (င) အလက္ခိ၊
(စ) အဝှယ၊ (ဆ) အနုလာပ၊ (ဇ) အလီတ၊ (ဈ) အစ္ဆိ၊ (ဉ) အဝိက္ခေပ။

၂။ "နက်မြင်ပါဠိသိ ပညာရှိ"ဟူသည်နှင့်အညီ အောက်ပါမြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိ ဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။
(က) ကြင်နာစကား။ (ခ) လမ်းတို၊ (ဂ) ဦးလေး။ (ဃ) သားမက်၊ (င) ဆံကျစ်၊
(စ) မေး။ (ဆ) လက်ကတီး။ (ဇ) လက်စွပ်၊ (ဈ) နံ့သာဖြူ။ (ဉ) အကျော်နက်။

၃။ "ဥပုသ်စောင့်ခြင်း"၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ဖြေဆိုပြီ၊ သာသနာဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းများ၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ "ပါဠိတစ်ချက် အနက်ဆယ်ထွေ" ဟူသည်နှင့်အညီ "သုတ"သဒ္ဒါ ဟောစွမ်းနိုင်သော အနက်တို့ကို လိုင်အားလျော်စွာ ခွဲခြားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ သောကဗျာယီဘာဝ ကရဏာရသ-၌ဖြစ်သော ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ, ဗျဘိစာရီဘာဝ တို့ကို ပြဆိုသည့် ဂါထာကို မှန်ကန်စွာ ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၆။ အပြောနှင့်အလုပ်၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား မညီညွတ်သည်ဖြစ်၍ အသင့်ယုတ္တိမှ ကင်းသော ဩဒိတ္ဗဟီနဒေါသ သင့်ပုံပြ ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ (က-ခ-ဂ)တို့၌ ဒေါသ၊ (ဃ)၌ ဂုဏ်၊ (င)၌ ဖြစ်သင့်သော အလင်္ကာတို့ကို အမည်မှည့် အသီးသီး ဖော်ပြပါ။
(က) မျက်စိကွယ်မှ ပိုမြင်ရ၏။
(ခ) ရင်ဆယ်မျက်နှာ၊ ညခါ၌မူ၊ ဖွေးဖွေးဖြူ၏။
(ဂ) မျက်စိဖြင့်သာ၊ စူးစိုက်ကာတည့်၊ သူကိုကြည့်၏။
(ဃ) မုန်ညင်းစေ့တွင်၊ ဝင်၍စကြ၊ ပြန်အလှန်၊ ဖန်ဖန်ကြွသွား။ မြတ်ဘုရား။
(င) ဒီကိုရင် လောကအကြောင်း နားမလည်ပေမယ့် စာကတော့ သိပ်တော်တာပါ။

၈။ အလင်္ကာကျမ်းလာ "ဗန္ဓ"သဘောလက္ခဏာကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ ဗန္ဓသရုပ်ကိုလည်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ယတိမရှိသော အရိယာဂါထာ၏ ပုဗ္ဗမုလက္ခဏာတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ အာချာနဂီ ဂါထာ၏ ဝိသမပါဒအတိုင်း လေးပါဒလုံးဖွဲ့စီခဲ့သည်ရှိသော် ဖြစ်သင့်သောဂါထာကို လည်း ပါဠိအနက်ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ တနေမဗ္ဗာဂါထာသည် မည်သည့်ပတ္တာရအတန်းတွင် ရှိပါသနည်း တိကျစွာဖော်ပြ၍၊ အောက်ပါဂါထာကိုလည်း ဆန်းစစ်ကာ ဂါထာအမည်၊ ဆန်းအမည် ပေးခဲ့ပါ။

အဝလောကိတမတ္ထေန၊ ယထာ ဆပ္ပစ္ဆယာ မယာ။
သာဓိတာ သာဓယန္တေဝ၊ မိစ္ဆိတတ္ထမ္ပိ ပါဏိနော။

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိမ္မာန်၊ (ခ) နတ်၊ (ဂ) ဝရဇိန်လက်နက်၊ (ဃ) အပိတ်အဖုံး။ (c) သူယုတ်၊ (စ) အမည်၊ (ဆ) အထပ်ထပ်ပြောသော စကား။ (ဇ) မမှန်သောစကား။ (ဈ) မျက်စိ၊ (ည) တည်ကြည်ခြင်း။

၂။ (က) မာဒယင်္ဂမ၊ (ခ) ဗျုဟာ၊ (ဂ) မာတုလ၊ (ဃ) ဇာမာတု၊ (c) ဇဋ္ဌာ၊ (စ) ဟန်၊ (ဆ) ကစ္ဆ၊ (ဇ) အဂ္ဂိလိယက၊ (ဈ) တေလပဏ္ဍိက၊ (ည) ကာဠာဂရု။

၃။ **ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း-** (ကချင် ၄-ရ)

ပရိကွရာ ၈-ပါး-

၁။ ပတ္တာ-သပိတ်၊	၂, ၃, ၄။ တိစီဝရ-သင်္ကန်း ၃-ထည်၊
၅။ ကာယဗန္ဓန-ခါးပန်းကြိုး။	၆။ ဝါသီ-ပဲခွပ်၊ (ခေါင်းရိတ်ဓား)
၇။ သူစီ- အပ်၊	၈။ ပရိဿာဝန-ရေစစ်။

၄။ အဘိဓေယျသို့ လိုက်သော လိင်ရှိသော သုတသဒ္ဒါသည် သွားခြင်းဒ္ဒလည်းကောင်း, ကျော်စောထင်ရှားခြင်းဒ္ဒလည်းကောင်း, မှတ်နှာအပ်သည်ဒ္ဒလည်းကောင်း, ဆည်းပူး အပ်သည်ဒ္ဒလည်းကောင်း, မေးစီစစ်ခြင်းဒ္ဒလည်းကောင်း, စိုစွတ်သည်ဒ္ဒလည်းကောင်း ဖြစ်၏။

နပုလ္လိင် သုတသဒ္ဒါသည် သောတဝိညာဏ်သည် သိအပ်သော သဒ္ဒါရုံဒ္ဒလည်းကောင်း, ကျမ်းဂန်ဒ္ဒလည်းကောင်း ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ပုလ္လိင် သုတသဒ္ဒါသည် သားဠ် ဖြစ်၏။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၃၆၁-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၆၂-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) ဥယပိရောဓိဒေါသ၊ (ခ) နေယျဒေါသ၊
(ဂ) ဝိသေသနာပေက္ခဒေါသ၊ (ဃ) ကန္ဓိဂုဏ်၊ (င) ဗျာဇဝဏ္ဏနာအလင်္ကာ။

၈။ ၁။ သဟိတာ သဒ္ဒတ္ထာ-ရှေ့နောက်ဆက်စပ်သော သဒ္ဒါအနက်ဖြစ်ခြင်း။
၂။ ဒေါသဝဇ္ဇိတာ သဒ္ဒတ္ထာ- အပြစ်ကင်းသော သဒ္ဒါအနက်ဖြစ်ခြင်း။
တစ်နည်း-
၁။ သဟိတာ အရ- တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း, ဝါ- အချင်းချင်း သင့်လျော်သောအနက်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း။
၂။ ဒေါသဝဇ္ဇိတာ အရ- ပဒေါသ-စသော အပြစ်တို့မှ ကင်းစင်ခြင်း။
၃။ သဒ္ဒတ္ထာ အရ- သဒ္ဒါအနက်ဖြစ်ခြင်း။
ဗန္ဓ အပြား-
၁။ ပဒ္ဓဗန္ဓ-ဂါထာသက်သက်ဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သော အဖွဲ့ဗန္ဓမျိုး။
၂။ ဂဒ္ဒဗန္ဓ-စုဏ္ဏိယသက်သက်ဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သော အဖွဲ့အနွဲ့မျိုး။
၃။ ဝိမိဿဗန္ဓ-ဂါထာနှင့် စုဏ္ဏိယ ရောနှောလျက် ဖွဲ့စီအပ်သော အဖွဲ့အနွဲ့မျိုး။

၉။ ၁။ ဆဋ္ဌဂိုဏ်းသည် ၆-ဂိုဏ်း (သို့) ၄-ဂိုဏ်း ဖြစ်ရခြင်း။
၂။ အဆုံးဠ် ဂရ ၁-လုံးရှိရခြင်း။
၃။ အခြား ၆-ဂိုဏ်း (ဂိုဏ်းဌာန ၆-ခု) ရှိရခြင်း။
၄။ ဝိသမဂိုဏ်းဌာနဠ် ၆-ဂိုဏ်း မရှိရခြင်း။
ပါဠိ/ အနက်-ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၆၃၊ ဣန္ဒဝဇိရာဂါထာကို ပါဠိ, အနက်ရေးလေ။

၁၀။ တနုမဇ္ဈာဂါထာသည် ၁၃-တန်းမြောက် ပတ္တာရအတန်းတွင် ရှိပါသည်။
ဂါထာအမည်, ဆန်းအမည်-
အဝလောကိတမတ္တေန-စသော ဂါထာသည်-
၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိခြင်း။

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပါဒတိုင်း အစအကွာရာ ၁-လုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း, နှ-ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။
၃။ ဝိသမပါဒ အစ ၄-လုံးနောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၄။ သမပါဒ အစ ၄-လုံးနောင် ဇ-ဂိုဏ်းရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပထျာဝတ္တာဂါထာ၊ အနုဋ္ဌုဘာဆန်း ဖြစ်သည်။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

ဘဘ၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ "ပါဠိမြင်နက်ထင် ပညာရှင်" စကားအရ ဖော်ပြပါတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ-
(က) ဒါနဝ၊ (ခ) ပါဝက၊ (ဂ) ဘာကရ၊ (ဃ) ပါဠလ၊ (င) မာနဝ၊
(စ) ယာဝက၊ (ဆ) စာမရ၊(ဇ) ယာဇက၊ (ဈ) ပါရဒ၊ (ည) စျာဠလ။

၂။ "နက်မြင်ပါဠိသိ ပညာရှိ" စကားအရ ဖော်ပြပါတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ-
(က) တစ်ရက်၊ (ခ) စောင်းခွက်၊ (ဂ) အသက်၊ (ဃ) မြိုလက်၊ (င) ခွေးကတက်၊
(စ) သားမက်၊ (ဆ) ကရမက်၊ (ဇ) ဟင်းရွက်၊ (ဈ) ပန်းရက်၊ (ည) ဇီးကွက်။

၃။ လူတစ်ယောက်၏ လက်ဝါးပြင်ဌာရှိသော လက်ငါးချောင်းတို့၏ အမည်တို့ကို ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုပြီ၊ "မီး" အမျိုးအစား မည်မျှရှိသည်ကိုလည်း မြန်မာ ဘာသာဖြင့်သာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ "ပါဠိတစ်ချက် အနက်ဆယ်ထွေ" ဟု အဆိုရှိရာ (က) ဝရ-သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက် တို့ကို လိုင်အားလျော်စွာလည်းကောင်း (ခ) ပရ-သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို လည်းကောင်း မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ အလင်္ကာကျမ်းလာ (က)ဗျာကိဏ္ဏဒေါသအမိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုသောဂါထာနှင့် (ခ) ဝိဘာဝ, အနုဘာဝတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုသော ဂါထာတို့ကို ပါဠိသက်သက် ရေးခဲ့ပါ။

၆။ "အတ္ထာလင်္ကာရဂုဏ် မြောက်ဖို့ထက် သဒ္ဒါလင်္ကာရဂုဏ် မြောက်ဖို့က ပိုရ၍ အရေးကြီး သည်" ဟု ပြဆိုသော ဂါထာပါဠိတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဖော်ပြပါစကားရပ်တို့၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်ဒေါသတို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) ငွေငါးထောင်ပင်၊ မပေးချင်ကာ၊ ရှေ့စင်တစ်မတ်သာ ပေးလိုက်ပါ။
(ခ) ကြီးသူကိုရိုသေ၊ ရွယ်တူကိုလေးစား။ ငယ်သူအား သနားရမည်။
(ဂ) အများထက် တော်ချင်၊ ပျော်ရွှင်ဖို့ကြိုးစား။ တစ်ရက်တွင် "အကျော်"ရ၊ မော်ရပြီး တကား။

၈။ ဖော်ပြပါ စကားရပ်တို့၌ အဘယ်ဂုဏ် မြောက်သည်ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။
(က) မြတ်မျိုးမြင့်မှန်၊ ကြင်ပေတန်၍၊ ရွယ်ရန်ရည်ရင့်၊ ဆင်တိုင်းတင့်။
(ခ) ချစ်သူစကား။ နားဝယ်ကြားက၊ ပျားသကာလို၊ အလွန်ချို။
(ဂ) စိန်ရွှေတို့ ထိန်ဝေပြောင်၊ ရွှေတောင်သို့ တည်ထား။ "ဥပွါသန်" စေတီထူ။ ဖူးကြ အများ။

၉။ ဂါထာဖွဲ့သီရာတွင် တစ်ပါဒလျှင် အက္ခရာမည်မျှ ဖွဲ့သီရမည်–ဟု ပြဆိုသောဂါထာပါဠိကို အနက်ပေး၍၊ ဆန်းကျမ်းပြု အရှင်သံယရကိုတာမထေရ်မြတ်၏ မိမိအတွက် ဆုတောင်းပုံပြ ဂါထာကို ပါဠိမှန်စွာ ရေးပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဂီတိမျိုးဂါထာတို့တွင် မတြာအရေအတွက် အများဆုံး ဖွဲ့သီရေးသားရသော ဂါထာကို အမည်မျှ ဖော်ပြ၍၊ ဗြဟတီဆန်းလာ ဂါထာတို့၏ လက္ခဏာတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) အသုရာ၊ (ခ) မီး။ (ဂ) နေ၊ (ဃ) ပန်းရောင်အဆင်း။ (င) လူ၊ (စ) ချိပ်၊ (ဆ) စာမရီးသားမြီးယပ်၊ (ဇ) ယဇ်ပူဇော်သူ၊ (ဈ) ပြဒါး။ (ည) သစ်ဆွဲလ။ (ဋ္ဌားဆိပ်)

၂။ (က) အဟောရတ္တာ၊ (ခ) ပေါက္ခရာ၊ (ဂ) ဇီဝိတ၊ (ဃ) သာခါနဂရ၊ (င) ပယာန၊ (စ) ဇာမာတု၊ (ဆ) ကာဠာနုသာရီ၊ (ဇ) သာက၊ (ဈ) မကရန္ဒ၊ (ည) ဥလူက။

၃။ ၁။ အဂ္ဂိဠ–လက်မ၊ ၂။ တဇ္ဇနီ–လက်ညှိုး၊ ၃။ မဇ္ဈိမ–လက်လယ်၊
၄။ အနာမိက–လက်သူကြွယ်၊ ၅။ ကနိဋ္ဌ–လက်သန်း။

http://www.dhammadownload.com

မီးအမျိုးအစား-

၁။ အိမ်ရှင်နှင့်စပ်သော မီး။ ဝါ- အိမ်ရှင်လင်ဟူသော မီး။

၂။ ပူဇော်အပ်သော မီး။ ဝါ- မိဘဟူသော မီး။

၃။ အလှူဒါနကို စွန့်ရာဖြစ်သော မီး။ ဝါ- အလှူခံရဟန်းဟူသော မီး။

၄။ (က) (ကရင် ၄-၍)

(ခ) ၁။ ရန်သူ၊ ၂။ မြတ်သည်၊ ၃။ တပါးသူ၊ ၄။ နောက်အဖို့တို့၌ ဖြစ်၏။

၅။ (က) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၄၃၊

(ခ) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၃၄၈- တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၅၊ ၁၆- တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) လောကဌ သုံးစွဲမြဲဖြစ်သော တောင်းရိုးတောင်းစဉ် ပြောရိုးပြောစဉ်အတိုင်း မသုံးစွဲ မပြောဆိုခြင်းကြောင့် ကမစ္စုတဒေါသ သင့်သည်။

(ခ) ကြီးသူကိုရိုသေ, ရွယ်တူကို လေးစား- တို့၌ ကံနှင့်ဆိုပြီးမှ ငယ်သူအားသနားခြင်း သမ္မဒါန်နှင့်ဆိုသဖြင့် ဝိဘတ်အနက်အစဉ်ကျိုးပျက်ခြင်းကြောင့် ဝါကျတ္ထဘာဂ္ဂရိတိ ဒေါသ သင့်သည်။

(ဂ) ဂုဏ်ထူးအကျော် စားစရာအကြော်စသည်ဖြင့် သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့် သသံသယဒေါသ သင့်သည်။

၈။ (က) အကွာရာတူကို ထပ်၍ဆိုသောကြောင့် အနုပ္ပါသမဂုရတာဂုဏ် မြောက်သည်။

(ခ) ပျားသကာ၌သာ ရကောင်းသော ချိုမြိန်ခြင်း အရသာသဘောကို ချိုမြိန်ခြင်း အရသာမရှိသော ချစ်သူစကား၌ လောကစည်းကမ်းနှင့်အညီ တင်စားဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် နိရသေသရသ သမာဓိဂုဏ် မြောက်သည်။

(ဂ) စေတီ၏အမွှန်းတင် ဝိသေသနပါရှိခြင်းကြောင့် ဒုတိယဥဒါရတာဂုဏ်မြောက်သည်။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၃- ကို အနက်၊ ၁၃၆- ကို ပါဠိရေးလေ။

၁၀။ အရိယာဂီတိ ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ဂါထာတို့၏ လက္ခဏာ-

ဟလမုခီဂါထာသည် ပါဒတိုင်း ရ-ဝိုဏ်း, နှ-ဝိုဏ်း, သ-ဝိုဏ်းရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
ဘုဇဂသုသုသဒ္ဒါဂါထာသည် ပါဒတိုင်း နှ ဝိုဏ်း ၂-ခု, မ ဝိုဏ်းရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပါ။
(က) လောကေသ၊ (ခ) ဝိမိ၊ (ဂ) ဒိဋ္ဌန္တ၊ (ဃ) ဝဋ္ဋမ၊ (င) အဋ္ဌ၊
(စ) အဂရု၊ (ဆ) အဂဒ၊ (ဇ) ဒမ္မ၊ (ဈ) ထည၊ (ည) ကိသုက။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
(က)စိုသက်တင်ရေး၊ (ခ) ပဲ့တင်သံ၊ (ဂ) ဒိုးပတ်၊ (ဃ) ဆွမ်းစားဇရပ်၊ (င) ညှပ်ရိုး၊
(စ) ကရဝေး၊ (ဆ) ရက်လည်ဆွမ်း၊ (ဇ) နှင်တံ၊ (ဈ) ကောက်ရိုး၊ (ည) ခိုင်းနွား။

၃။ အောက် (က-ခ)တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုရေး၍၊ အဘိဓာန်ကျမ်းကို နှုတ်ဝယ်ဆောင်ထားသော စာချစာသင်တို့၏ ရနိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ရွှေလည်တိုင်၊ (ခ) ဥပုသ်သုံးခြင်း။

၄။ အောက်ဖော်ပြပါ (ဂ-ခ)သရုပ်တို့ကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြ၍၊ မောဠိ-သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက်များကိုလည်း မြန်မာဘာသာဖြင့်သာ ရေးခဲ့ပါ။
(က) သတ္တိသုံးမျိုး၊ (ခ) လေအစိတ်အဂါသုံးမျိုး။

၅။ အတ္ထာလင်္ကာရဖြင့် ထည့်သွင်းသီးကုံးထားသော သဒ္ဒသုခုမာလတာလာဝုဏ်၏ ပုံစံပြ ဥဒါဟရဏ်ပါဠိဂါထာကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၆။ လရောင်ဆမ်း၍ ရွာလမ်းမြေမှာ ဝင်းဝင်းဝါ၏-ဟူသောကဗျာ၌ လွတ်မြောက်သော ဒေါသ၏ အဖြေပြ ဥဒါဟရဏ်ပါဠိဂါထာကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၇။ ဖော်ပြပါတို့တွင် (က)၌ သင့်သောဒေါသ၊ (ခ)၌ လွတ်မြောက်သော ဒေါသ၊ (ဂ-ဃ)

http://www.dhammadownload.com

တို့၌ ရနိုင်သောဂုဏ်နှင့် (င)၌ မြောက်သောအလင်္ကာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

(က) တောက်ပလင်းထိန် ဆည်းဆာချိန်၊

(ခ) ဘုရားဘုရား ကံကောင်းလို့ တော်ပါသေးရဲ့၊

(ဂ) လေညှင်းကလေးက အနားကပ်ပြီး တိုးတိုးလေးပြောသွားတယ်၊

(ဃ) အ-ထ-က (၆)၊

(င) စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော။

၈။ သာတ္ထိကာဘာဝနှင့် အနုဘာဝတို့၏ ထူးခြားဟန်ကို ဖြေဆိုပြီး ပါဏော နှ ဟန္တမ္ဘော၌ ဖြစ်သင့်သော ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-တို့ကိုလည်း ခုံလင်စွာ ထုတ်ပြပါ။

၉။ ဂဏော ဣဒ္ဓေ စတုဏ္ဏလော-ဟူသောစကားကို မုချ မှတ်ထိုက်/မမှတ်ထိုက် ရှင်းလင်းဖြေဆိုပြီး၊ တဒညဏ စာရဟာသိနီ-၌ တ- အရ, အည- အရတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ ပါဒန္တဂရ အမြဲမရသင့်သော တတိယပိုင်းလာ ဂါထာတို့ကို အမည်မှု ဖော်ပြ၍ ကေတုမတီဂါထာ၏ သမပါဒလက္ခဏာတွင် ရ-ဝိုက်းနေရာ တ-ဝိုက်းထား၍ လေးပါဒလုံး ဖွဲ့စီလျှင် ဖြစ်လာနိုင်မည့် ဂါထာကိုလည်း ပါဠိရေးပြပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဗြဟ္မာ၊ (ခ) ကံကြမ္မာ၊ (ဂ) ဥဒါဟရဏ်၊ (ဃ) ခရီး၊ (င) ပြအိုး၊ (စ) အကျော်၊ (ဆ) ဆေး၊ (ဇ) နွားပေါက်၊ (ဈ) နီရည်၊ (ည) တောင်ကသစ်။

၂။ (က) ဣန္ဒာဝုဓ၊ (ခ) ပဋ္ဌယောသ၊ (ဂ) မုဒိဂီ၊ (ဃ) အာသနသာလာယ၊ (င) အက္ခက၊ (စ) တဏ္ဍောလ၊ (ဆ) နိဝါပ၊ (ဇ) ပတောဒ၊ (ဈ) ပလာလ၊ (ည) ဓုရဝါဟီ။

၃။ (က) (ကယား ၄-ရ)

(ခ) (ကချင် ၄-ရ)

http://www.dhammadownload.com

အဘိဓာန် သင်ရကျိုး-

၁။ နာမ်လိင်တို့၌ လိမ်မာခြင်း။

၂။ အနက်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်း။

၃။ မြတ်စွာဘုရားပါဠိတော်၌ တတ်မြောက်လိုသူ၏ ကြီးမားသော အားဖြစ်ခြင်း။

(တစ်နည်း)ကျမ်းဂန်ထူးထွေလာလေသမျှ သိမ်မွေ့သေးဖွဲ့နက်နဲကြီးကျယ် နက်ဓိပ္ပါယ်တို့ကို လွယ်ကူမပန်းချမ်းသာစွာ လိုတိုင်းပြီးတိုင်း ကောင်းစွာမြင်နိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်။

၄။ (က) ၁။ ပဘုသတ္တိ- ဥစ္စာအင်အား ဒဏ်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုး။

၂။ ဥဿာဟသတ္တိ-လုံ့လစွမ်းပကားကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုး။

၃။ မန္တသတ္တိ-အတိုင်အပင် အကြံအစည်ဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုး။

(ခ) ၁။ လက်ာရ-ရွက်၊ ၂။ ဝဠာကာရ-ရွက်ကြိုး၊ ၃။ ဖိယ-လှော်တက်။

မောဠိ-သဒ္ဒါဟော အနက်-

၁။ ဦးစွန်း၊ ၂။ ထုံးဖွဲ့အပ်သောဆံထုံး၊ ၃။ မကိုင်ရ။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၃၈-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၈၁-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) တောက်ပလင်းထိန်ဟူသောစကားသည် နေ့အခါ၌သာ ဖြစ်၏။ ဆည်းဆာချိန်သည် ညနေမှောင်စပျိုးချိန်၌ဖြစ်၍ အချိန်ကာလဆန့်ကျင်သောကြောင့် ကာလဝိရောဓိဒေါသ သင့်သည်။

(ခ) သောကအရာ၌ ထပ်၍ဆိုသောကြောင့် ဇဏ္ဍဒေါသမှ လွတ်သည်။

(ဂ) သက်ရှိသတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌သာ ရကောင်းသော စကားပြောဆိုခြင်းကို စကားပြောခြင်းမရှိသော လေညှင်းအပေါ်၌တင်စားထားသောကြောင့် အပါဏော ပါဏီ ဓမ္မသမာဓိဂုဏ်မြောက်သည်။

(ဃ) အထက်တန်းကျောင်းဟူသော အကျယ်စကားရပ်ကို အကျဉ်းချုံး၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် မပျက်စီးအောင် ဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် သမာသအတ္တ သြဇဂုဏ်မြောက်သည်။

(c) အလိုရှိအပ်သော သူတော်ကောင်းတရား တည်တံ့ခြင်းဟူသော အကျိုးကို တောင့်တခြင်းကြောင့် အာသီအလင်္ကာမြောက်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းအထူးဟုဆိုရလောက်အောင် ကိုယ်တွင်းဖြစ်သော ချွေး မျက်ရည် စသည်သည် သာတ္တိကာဘာဝ မည်၏။
ကိုယ်မှအပြင်ထွက်သော ချွေး မျက်ရည်စသည်သည် အနုဘာဝမည်၏။ ဤသို့ထူးသည်။
ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-
၁။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိရတိ
စေတနာကပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ၊ ဓမ္မသိဂါ်ရ ရသ။
၂။ သတ္တဝါသည် အာရမ္မဏဝိဘာဝ၊
၃။ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ သနားခြင်းသည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊
၄။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင့် အသက်ရှည်ခြင်း, အပါယ်မကျခြင်း စသည်သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဝေဒနာလိုဂါထာ, သြပစ္စယနှဿကဂါထာတို့၌ စတုတ္ထလမဟုတ်သော ရ-ဝိဂ်ား,ယ-ဝိဂ်ား တို့ကို အသုံးပြုထားခြင်းကြောင့် ဂဏော ဟ္ဂ စတုတ္ထလော-ဟူသော စကားကို မုချ မမှတ်ထိုက်ပါ။
တ အရ- ပဝတ္တကဂါထာ၏ သမပါဒကို ရသည်၊
အည အရ- ပဝတ္တကဂါထာ၏ ဝိသမပါဒကို ရသည်။

၁၀။ သမာနိကာဂါထာ, ဥဒ္ဂါသကဂါထာ, ဝုတ္တဂါထာ, အစလဓိတိဂါထာတို့ဖြစ်သည်။
ဖြစ်လာနိုင်မည့် ဂါထာ- ဘတ နဂါ ဂေါ သုရသသိရီသာ။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရပြောင်းလဲပါ-
(က) လောကဂရု၊ (ခ) ဝိဘောဂ၊ (ဂ) ကလုသ၊ (ဃ) ရဝိ (င) အာရာဝ၊
(စ) ကဋ္ဌက၊ (ဆ) လာလသာ၊ (ဇ) ဂဝက္ခ၊ (ဈ) အပါဂီ၊ (ည) ကရဘူသာ။

၂။ အောက်ပါစကားရပ်၌ မျဉ်းသားထားသောစကားလုံးတို့ကိုသာရွေးချယ်၍ ပါဠိဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ထုတ်ပြပါ-

http://www.dhammadownload.com

အရှင်တိလောကာဘိဝံသ (အင်းစိန်)

 စွယ်တော်၊ ဝိတောက်, မယ်ဇယ်ကောက်၍, အပျိုးတစ်သင်း, ထင်းရှူးရိပ်ဝယ်, စပါယ် ခေါင်ရမ်း, မြတ်လေးပန်းနှင့်, ကြာနီ ကြာဖြူ, ရွှေဆွတ်ယူ၏။

၃။ အသမပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးတို့ကို ပါဠိ+ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပြီ၊ ၎င်းအသမ သဒ္ဒါ၏ လိင်ကို ညွှန်ပြပြီးလျှင်၊ ငါးပါးသီလနှင့် ဥပုသ်သီလတို့၏ အထူးကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဓာတု– သဒ္ဒါဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သာမ– သဒ္ဒါကို နိပါတ်ပုဒ်ဟု ယူဆ ခဲ့သော် ဟောနိုင်သောအနက်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၏ ပုံစံပြဂါထာ၊ (ခ)၌ ရရှိနိုင်သော ဂုဏ်၏ ပုံစံပြဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပါ–

(က) ရွက်ရင့်ရိုးရည်, ခက်ဆင့်ဖြိုးစည်, ဖက်ဖင့်ဖိုးဖည်၊

(ခ) ကွမ်းအစ်တစ်လုံး, ရောင်တစ်ထုံးနှင့်, ရင်ဖုံးအင်္ကျီ, ဖျဉ်ပင်နီနှင့်, ယောထည်ပုဆိုး, မှင်ကြောင်ထိုးနှင့်, အဖိုးကဝိ, ပညာရှိ။

၆။ အောက်ပါကဗျာတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်ဒေါသဂါထာ၊ (ခ)၌ လွတ်မြောက်သော ဒေါသ၏ အဖြေပြ ဂါထာတို့ကို အနက်ပေးပါ–

(က) ဘယ်တောင် ဘယ်ကမ်း, ဘယ်လမ်းမဆုံ, မြေပြင်နှံမျှ, တိုက်အုံ့ဘယ်ညာ, ချီတက်လာသည်၊

(ခ) သန္တာနီမြန်း, ရာသီပန်းနှင့်၊ ရွှေခေါင်ရမ်းပွင့်လို၊ ဖြိုးတင့်တဲ့ကိုယ်ရေ၊ အသားတွေ စိုပြေ၊ အလှတဝေဝေနှင့်၊ ကညာမေရှမဆုံးပါဘိ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို ရှင်းလင်း ဖြေဆိုပါ–

(က) အဘယ်ပုဒ်မျိုး၌ ယတိဟီန ဒေါသသင့်ရောက်ပါသနည်း?၊

(ခ) အပေတတ္ထဒေါသမှ လွတ်မြောက်အောင် မည်သို့ရေးဖွဲ့ရမည်နည်း?၊

(ဂ) သမာဓိဂုဏ်မြောက်အောင် ရေးဖွဲ့နည်းကား အဘယ်နည်း ?။

၈။ ဌာယီဘာဝ ၉–ပါးကို ဣဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌ– အားဖြင့် ခွဲခြားဖြေဆိုပြီ၊ အောက်ပါဂါထာကိုလည်း ရွှမ္ဘော်ပြီး ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ စုံလင်အောင် ထုတ်ပြပါ–

ယော မာရသေန မာသန္ဒ၊ မာ သန္ဒ ဝိဇယုဿဝေါ။
တိဏာယပိ နမည်ဿ၊ သော ဝေါ ဒေတု ဇယံ ဇိနော။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဝိပုလဂါထာ၏ ပုဗ္ဗမှ, အပရမှ နှစ်ပါးစုံ၌ ကျော်လွန်နေသော ဝိုက်, အက္ခရာ, မတြာတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြ၍ သြပစ္ဆန္နသဂဂါထာ၏ လက္ခဏာအတိုင်း ရေးဖွဲ့လျှင် ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာကို အနက်ပေးပါ။

၁၀။ ပုဒ္ဓဂါထာ၏ လက္ခဏာကို ထုတ်ပြ၍ လေးပါဒလုံး သ-ဝိုဏ်းလေးခု၊ ယ-ဝိုဏ်းလေးခု တို့ဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သော ဂါထာတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဘုရား။ (ခ) သိကြားနတ်မင်း။ (ဂ) မကောင်းမှုအကုသိုလ်၊ (ဃ) နေ၊ (င) အသံ၊ (စ) အစပ်၊ (ဆ) လွန်ကဲသောတဏှာ၊ (ဇ) ပြူတင်းပေါက်၊ (ဈ) မျက်ထောင့်၊ (ည) ကျောက်စီလက်ကောက်။

၂။ ကောဝိဠာရ၊ ဝိယက၊ မဓုက၊ ယုဝတီ၊ သရလ၊ တိဏသုညဟု ၆ပါ။ သုမနာ၊ ကောကနဒ၊ ပုဏ္ဏရီက။

၃။ ၁။ ဗြဟ္မစာရီ- ဗေဒကို သရဇ္ဈာယ်လျက် မြတ်သောအကျင့်ရှိသူ၊
၂။ ဂဟဋ္ဌ- ဓမ္မ, အတ္ထ, ကာမ-တို့၌ တည်လျက် ယဇ်ပူဇော်သူ၊
၃။ ဝနပတ္ထ- တောစ်အစိတ် လူသူဆိတ်ရာ၌ နေလျက် ကျင့်သူ၊
၄။ ဘိက္ခု- ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကိုဝတ်လျက် ဆွမ်းခံခြင်း, ဈာန်ဝင်စားခြင်း အကျင့်ရှိသူ။
လိင်- ယင်း အဿမသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်, နပုလ္လိင် ဖြစ်သည်။
အထူး-
အမြဲကိုယ်ဖြင့် ပြီးသည်ကို ငဲခြင်းရှိသော ပါဏာတိပါတ စသည်မှ ကြဉ်ခြင်းအမှုသည် (ယမ) ငါးပါးသီလမည်သည်၊
အမြဲမဟုတ် ရံခါ အခိုက်အတန်းဖြင့် ပြီးစေအပ်သော ဥပုသ်သုံးခြင်း-စသော အမှုသည် (နိယမ) ဥပုသ်သီလမည်သည်၊ ဤသို့ ထူးသည်။

၄။ ၁။ သလိပ်စသည်၊ ၂။ ရသ, ရုဓိတ, မံသ, မေဒ-စသော ဓာတ် ၇-ပါး။
၃။ မဟာဘုတ်၊ ၄။ ရူပဓာတ်စသော ဝိသယဓာတ်၊

http://www.dhammadownload.com

၅။ ညှဉ်ရိုးတော်စသော အရိုးဓာတ်၊ ၆။ စက္ခုစသော ဓာတ်၊
၇။ ဘူ-စသော ဓာတ်၊ ၈။ ဂွေ-စသောကျောက်ဓာတ်တို့၌ဖြစ်၏။

ဟောနိုင်သောအနက်-

သာမသဒ္ဒါကို နိပါတ်ပုဒ်အဖြစ်ယူခဲ့သော် ကိုယ်တိုင်ဟူသော အနက်ကို ဟောနိုင်သည်။

၅။ (က) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၃၉၊
(ခ) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၄၅-တို့ကို ပါဠိရေးပါ။

၆။ (က) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၄၂၊
(ခ) အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၉၁၊ ၉၂-တို့ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က)ဖြတ်သင့် ရပ်သင့်သော နေရာပုဒ်တို့၌ မဖြတ် မရပ်ဘဲ ဆက်စပ်ရှုတ်ဖတ်ခြင်းကြောင့် ယတိဟီနဒေါသ သင့်သည်။
(ခ) အပေါင်းအားဖြင့် သိအပ်သော တစ်ပိုဒ်နှင့်တစ်ပိုဒ် ဆက်စပ်မှုရှိ၍ အနှစ်ချုပ် အဓိပ္ပါယ်ရှိအောင် ရေးသားနိုင်လျှင် အပေတတ္ထဒေါသမှ လွတ်သည်။
(ဂ) မုချဖြစ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏ ထင်ရှားသော သဘောကို မုချမဟုတ်သော ဥပစာ အရာဝတ္ထုတို့၌ လောကဝေါဟာရ ထုံးတမ်းစည်းကမ်းနှင့် မဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် တင်စားပြောဆို ရေးသားခြင်းသည် သမာဓိဂုဏ်မြောက်အောင် ရေးသားနည်းဖြစ်သည်။

၈။ ဣန္ဒြိယာဘာဝသည် ရတီ, ဟာသ, ဥဿာဟ, ဝိမုယ, သမ-အားဖြင့် ၅-ပါးဖြစ်သည်။ အနိဋ္ဌာယီဘာဝသည် သောက, ကောဓ, ဘယ, ဇိဂုစ္ဆ-အားဖြင့် ၄-ပါး ဖြစ်သည်။

ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-

၁။ အနိသို့ စစ်တိုက်လာသော မာရ်နတ်မင်းစစ်သည်များကို မြက်မှိုက်လောက်မျှ မအောက်မေ့ဟု ပြောဆိုခြင်း ဝီရိယပြဋ္ဌာန်းသောစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဣာယီ ဘာဝ, ရဏဝီရရသ၊
၂။ မာရ်နတ်မင်းနှင့်တကွ စစ်သည်အပေါင်းသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊
၃။ ၎င်းရန်သူတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန် အသံမျိုးစုံ စသည်တို့သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊
၄။ မာရ်နတ်ကို အောင်မြင်ခြင်းသည် အနုဘာဝ။

http://www.dhammadownload.com

ပထမကြီးတန်း ပုစ္ဆာ + အဖြေစုံ

၉။ ပုဗ္ဗမု–၌ ကျော်လွန်သောဂိုဏ်း ၃–ဂိုဏ်း။ ယိ– အက္ခရာ၊ ၁–မတြာ။
အပရမု–၌ ကျော်လွန်သောဂိုဏ်း ၃–ဂိုဏ်း။ မိ– အက္ခရာ၊ ၁–မတြာ။
ဖြစ်နိုင်သော ဂါထာ– ဂါထာနံပါတ် ၁၁၆၊ ပုပ္ပိတဂ္ဂါဂါထာ အနက်ရေးလေ။

၁၀။ ၁။ ပါဒတိုင်း နဝ–ဂိုဏ်း ၂–ခု, မ–ဂိုဏ်း, ယ–ဂိုဏ်းရှိခြင်း။
၂။ ၈–လုံးမြောက်, ၄–လုံးမြောက်တို့၌ ယတိဖြတ်ခြင်း။
ဖွဲ့စီအပ်သောဂါထာ– တောင္ဒကဂါထာ, ဘုဇင်ပွယာတဂါထာ– တို့ဖြစ်သည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့, ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁၃၇၀–ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆–၄–၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပါဠိစကားလုံးများကို မြန်မာဝေါဟာရ ပြန်ဆိုရေးသားပြပါ။
(က) အမှ၊ (ခ) ပါမောဇ္ဇ၊ (ဂ) အဓိဝစန၊ (ဃ) ကုဋ္ဌာ၊ (င) သမ္ဘာ၊
(စ) ဝလ္လကီ၊ (ဆ) အာယာတ၊ (ဇ) အာဝသန၊ (စျ) ကုလိတ္ထီ၊ (ည)မုဒ္ဒါ။

၂။ အောက်ပါမြန်မာစကားလုံးများကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ရေးသားဖြေဆိုပါ။
(က) တမလွန်၌ဖြစ်သောအကျိုး။ (ခ) မစပ်စကား။ (ဂ) ထက်စည်၊ (ဃ) အဖန်၊
(င) အထွင့်၊ (စ) ခွါ၊ (ဆ) မကိုင်ရသဖူ၊ (ဇ) လွှား။
(စျ) လျှိုဝှက်အပ်သောအရာ၊ (ည) သစ်သား။

၃။ အလင်္ကာ (ကေတုဘ)ကျမ်းမည်ပုံကို အဘိဓာန်လာအတိုင်း ဖြေဆိုပြီ၊ ကာမ–သဒ္ဒါနှင့် ပတ္တ–သဒ္ဒါတို့၏ ဟောနိုင်သောအနက်တို့ကိုလည်း လိုင်အလိုက် တွဲစပ်ဖြေဆိုပါ။

၄။ ဟသ်အမျိုးအစားကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖြေဆိုပြီ၊ လိင်နှင့် ဓမ္မတို့၏ သဘောတို့ကိုလည်း အဘိဓာန်ဆရာအလိုကျ ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၅။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် တောထွက်၍ နေကွမ္ဘပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ ဒါနပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူ၏–ဟူသောစကားရပ်၌ သင့်ရောက်သောဒေါသ၏ အဖြေပြဂါထာကို ပါဠိရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အလင်္ကာကျမ်းကိုသိမြင်လျှင် ကဝိပညာရှင်စာရင်းဝင်နိုင်သည်–ဟု ပြဆိုသောဂါထာ ကိုသာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ ဒေါသ၊ (ခ)၌ ဝုဏ်၊ (ဂ)၌ အလင်္ကာတို့ကို အကြောင်းပြဖြေခဲ့ပါ။
(က) ဘောပင်ကောင်း၍ စာမေးပွဲအောင်ရသည်။
(ခ) ဟန္ဒ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ။ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပါဒေထ။
(ဂ) ပညာရှေ့ဆိုး လူမခိုး ဆိုရိုးစကားလာ။

၈။ ကိလေသာကင်းစင် ဘုရားရှင်အား ကြည်လင်မြတ်နိုးရှိခိုးပါ၏–ဟူသောစကားရပ်၌ ဖြစ်သင့်သော ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝတို့ကို စုံလင်စွာထုတ်ပြပါ။

၉။ ဥပဏာတိဂါထာ၏ လက္ခဏာတို့ကို ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ (က) မာလိနီဂါထာမှ နောက်ဆုံး ယ–ဝိုဏ်းကိုဖြုတ်ပယ်လျှင် ဖြစ်လာမည့်ဂါထာ၊ (ခ) သသိကလာဂါထာနှင့် လဟု, ဂရု လက္ခဏာတူသောဂါထာတို့ကို ပါဠိရေးပြပါ။

၁၀။ တိဒိဝေ မဟိယံ ဘုဇဂါဝသထေ၊ သကလတ္ထ သမဝုယ ဒီပနိယံ။
ဣဟ ယော ကုသလော မတိမာ သနရော၊ ပဠ္ဌ ဟောတိ မဟာမုနိနော ဝစနေ။
ဟူသောဂါထာကို အကြောင်းပြ၍ ဂါထာအမည် ဆန်းအမည်ပေးခဲ့ပါ။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) အစိတ်ထက်ဝက်၊ (ခ) နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ (ဂ) အမည်၊
(ဃ) မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း။ (င) မှန်သောစကား။ (စ) စောင်း။
(ဆ) အမျက်ဒေါသ၊ (ဇ)အလုပ်ရုံ၊ (ဈ) အမျိုးစောင့်စည်းသောမိန်းမ၊ (ည)လက်ဆုပ်။

၂။ (က) ပါရလောကိက၊ (ခ) အမဋ္ဌ၊ (ဂ) ပဏာဝ၊ (ဃ) ကသာဝ၊ (င)ကူဋ္ဌ၊ (စ)ခုရ၊
(ဆ) မကုဋ္ဌ၊ (ဇ) ခေဋ္ဌက၊ (ဈ)ရဟသ၊ (ည)ဒါရ။

၃။ ပညာရှိတို့၏ အစီးအပွါးဖြစ်သော ပညာရှိတို့၏ အမူအရာဟုဆိုအပ်သော ကဗျာဖွဲ့ဆိုခြင်း အစီရင်ကို အထူးကြံ့ဆရာကျမ်းသည် အလင်္ကာကျမ်း (ကေဋ္ဌာ)မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

ကာမသဒ္ဓါဟော အနက်-

ပုလ္လင် ကာမသဒ္ဓါသည် ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာကာမတို့ဌာလည်းကောင်။ လိုချင်တောင့်တခြင်းဌာလည်းကောင်။ ကာမနတ်ဌာလည်းကောင်။ မေထုန်ဌာလည်းကောင်း ဖြစ်၏။ နပုလ္လင် ကာမသဒ္ဓါသည် အလိုကို မလွန်ခြင်းဌာ ဖြစ်၏။
အဗျယဖြစ်သော ကာမသဒ္ဓါသည် ခွင့်ပြုခြင်းဌာ ဖြစ်၏။

ပတ္တသဒ္ဓါဟော အနက်-

နပုလ္လင် ပတ္တသဒ္ဓါသည် ၄က်တောင်ဌာလည်းကောင်။ သစ်ရွက်ဌာလည်းကောင်း ဖြစ်၏။
ပုလ္လင် ပတ္တသဒ္ဓါသည် ခွက်ဌာ ဖြစ်၏။
လင် ၃-ပါး ပတ္တသဒ္ဓါသည် ရောက်အပ်သောဝတ္ထု ရောက်တတ်သူဌာ ဖြစ်၏။

၄။ ၁။ ရာဇဟသ်- နီကုန်သော ခြေထောက်, နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပသော ကိုယ်အဆင်းဖြူသော ဟသ်၊

၂။ မလ္လိကာဟသ်- စိမ်းညစ်ကုန်သော ခြေထောက်, နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပသော ကိုယ်အဆင်းရှိသောဖြူသော ဟသ်၊

၃။ တေရဋ္ဌဟသ်- မည်းနက်ကုန်သော ခြေထောက်, နှုတ်သီးတို့ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပသော ကိုယ်အဆင်းဖြူသော ဟသ်။

၅။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၉၄-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၆၃-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က)လောကဌ် သိအပ်သော အနက်သဘောကို လွန်ခြင်း, ဖြစ်နိုင်တာထက် ပိုမိုဝါကြွားခြင်းကြောင့် အတိဝုတ္ထဒေါသ သင့်သည်။
(ခ) ဤပါဠိတော်ဌ ၄၅-ဝါပတ်လုံး ဟောထားအပ်သော သီလ, သမာဓိ, ပညာ အကြောင်းအရာအားလုံးကို အပွမာဒ တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် အကျဉ်းချုံးထားသော ကြောင့် သမာသအတ္ထသြေဇဂုဏ် မြောက်သည်။
(ဂ) ပညာနှင့်ရှေးအိုးကို မကွဲမပြားတစ်သားတည်းဆိုထားသောကြောင့် ရူပကအလက်ာ မြောက်သည်။

၈။ ၁။ ရှိခိုးသူ၏သန္တာန်ဌ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော သဒ္ဓါ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တာပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ, ဒေ့ဝသိဂါရ ရသ၊

http://www.dhammadownload.com

၂။ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊
၃။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကိလေသာကင်းစင်ခြင်း၊ အရဟာ-ဂုဏ်တော်, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော် စသည်တို့သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊
၄။ တန်ခိုးကြီးခြင်း, အပါယ်မကျခြင်း, ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာခြင်းစသော နိဗ္ဗာန်တိုင် အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဂါထာပါဒတို့၏ လက္ခဏာရောနှောပါဝင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။
(တစ်နည်း) ပထမ, စတုတ္ထပါဒတို့၌ ၆-ဝိုဏ်း, တ-ဝိုဏ်း, ၆-ဝိုဏ်း, ဂရု ၂-လုံးရှိသောကြောင့် ဥပေန္ဒဝဇိရာဂါထာ၊
ဒုတိယ, တတိယပါဒတို့၌ တ-ဝိုဏ်း ၂-ခု, ၆-ဝိုဏ်း, ဂရု ၂-လုံးရှိသောကြောင့် ဣန္ဒဝဇိရာဂါထာ၊ ဤသို့ ဂါထာလက္ခဏာ ၂-ခုရောနှောသောကြောင့် ဥပဇာတိဂါထာ မည်သည်။
(က) ဝသု ယုဂ ဝိရတီ နှာ မျာ ပုဒ္ဓော ယံ။
(ခ) ဝသု ဟယ ယတိ ရိဟ မဂ်ိဂုဏနိကရော။

၁၀။ တိဒိဝေ မဟိယံ-စသော ဂါထာသည် ၄-ပါဒဂုံး၌ သ-ဝိုဏ်း ၄-ခုစီဖြင့် ဖွဲ့စီထားသောကြောင့် တောင္ရကဂါထာ ဖြစ်သည်။
၁၂-လုံးဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ဇဂတီဆန်း ဖြစ်သည်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ "ဆန်း, အလင်္ကာ၊ ဓာန်, ဒါကျွမ်းကျင်၊ ပညာရှင်"ဟူသော အလင်္ကာဆရာ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ မိမိပညာရှိ ကဝိစာရင်း ဝင်နိုင်ကြောင်းကို အောက်ပါ ပါဠိတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခြင်းဖြင့် ပြသခဲ့ပါ။
(က) ဣန္ဒန၊ (ခ) နိဗ္ဗ၊ (ဂ) ဟုသာ၊ (ဃ) ဟာရ၊ (င) ဝမ္မိက၊
(စ) သံသဒ၊ (ဆ) ဝီရ၊ (ဇ) ပါမောက္ခ၊ (ဈ) ဥက္ကံသ၊ (ည) ဝိပလ္လာသ။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိမာဂဓဘာသာ တစ်ခုစီသို့ ပြန်ဆိုပြခဲ့ပါ။
(က) ဗေဒင်ကျမ်း။ (ခ) လွန်သောဝိရိယ၊ (ဂ) ကန်သင်းကန်ပေါင်၊ (ဃ) တံတိုင်းခြေ၊

http://www.dhammadownload.com

(င) သွေးစုနှာ၊ (စ) အလွန်ရဲရင့်သူ၊ (ဆ) သမ္ဘာရာ၊ (ဇ) လိမ္မော်၊ (ဈ) ကံ့ကော်၊ (ည) နင်းဆီ။

၃။ ပဿ၊ ကဟာပဏ၊ ဒရီ–သဒ္ဒါတို့၏ လိင်ကို လိုရင်းပါဝင်ထောက်နှင့်တကွ အသီးသီး ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ သူတော်ကောင်းများ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲလေ့ရှိသော "သာခု" ဟောအနက် ၆–နက်ကို မြန်မာလို ရေး၍၊ သာသနာရေးရာ ဓမ္မစာပေ ရေးသားရာ၌ အသုံးများသော "အဘိ" သဒ္ဒါ ဟောနက် ဆယ်ခုတို့တွင် အစ လေးခုမျှကိုလည်း ရေးပြခဲ့ပါ။

၅။ နည်းများမဆို ရရှိပြီးသော ကုသိုလ်အကုသိုလ်စေတနာ စွမ်းအင်သတ္တိသည် အကျိုးပေးရာကာလကို ကုန်လွန်ခြင်းဟူသော "အဟောသိကံ" မဖြစ်သေးသမျှ သုခဒုက္ခကျိုးနှစ်ဝကို မုချပေးနိုင်သေးသည်ဟူသော အဗျာပေတပထမဒုတိယပါဒါဒိယမက ပုံစံပြဂါထာကို အနက်ယောဇနာပြပါ။

၆။ ပညာရှိဟု သိကြောင်းဖြစ်သော ပိုး, ကဗျာ, လင်္ကာစာပေကျမ်းဂန် မရေးသားသော်လည်း "ကဝိလက္ခဏာ၊ ဘာသာလေးရပ်၊ တတ်မြောက်ကျမ်းကျင်၊ လေ့လာဆည်းပူး၊ သင်ယူထားလျှင်" ပညာရှိ, ကဝိ, ပါရဂူဟူသော ဘွဲ့ထူးကို ရယူနိုင်ကြောင်း ပြဆိုသော ဂါထာကို ပါဠိရေးခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ၌ လွတ်မြောက်သောဒေါသ၊ (ခ) ၌ ရနိုင်သောဂုဏ်၊ (ဂ) ၌ အတ္ထာလင်္ကာရတို့ကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်နှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။

(က) ကုသိုလ်တစ်ခု၊ အကုတစ်ဖြာ၊ အဗျာတစ်စာ။ ဤသုံးပါးတွင်၊ အဗျာအမျိုး အကျိုးမပေး ရှေးဦးပထမ၊ ဓမ္မအတွဲ၊ ကျိုးပေးမြဲ။

(ခ) သာသနာ့ဇာနည်၊ ခေါ်တွင်မည်သည့်၊ စာချစာသင်၊ ထေရ်ရှင်သည်ကား။ သာသနာ့တာဝန်၊ ဒို့တာဝန်ဟု၊ ထူးချွန်စိတ်ဓာတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။

(ဂ) ငါနှင့်သာ နှိုင်းစရာ။

၈။ ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝထုတ်ပုံ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကို ရေး၍ "ကြီးမားဝင့်မီး၊ အပြီးလွတ်တတ်၊ သာသနာမြတ်ကို၊ ပိုပြီးလင်းစေ၊ ပိုရှည်ကြာအောင်၊ နောင်တော်ထေရ် အလား။ ကြီးမားလုံ့လ၊ ဥဿာဟဖြင့်၊ နေ့ရောညပါ၊ အခါခပ်သိမ်း ကြိုးစားထိန်း၏"

http://www.dhammadownload.com

ကဗျာ၌ "ကြိုးစားထိန်း" ဟူသော ကြိယာကိုရှု၍ ဘာဝါလင်္ကာရ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ပါဒတိုင်း ပါဒတိုင်း ရ-ဝိုဏ်းသုံးခု, ဇ-ဝိုဏ်းသုံးခု, ဂရု, လဟုတို့ဖြင့် စီကုံးထားသော ဂါထာကို ပါဠိရေးပြ၍၊ ဝိသမပါဒ၌ ဒေါကေဂါထာ, သမပါဒ၌ တာမရသဂါထာ၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသောဂါထာကိုလည်း အနက်ယောဇနာပြပါ။

၁၀။ ဂါထာစီကုံးရာတွင် အသုံးအများဆုံး ရွတ်ဖတ်နားထောင်ရာ၌ လွယ်ကူသာယာ နာပျော်ဖွယ်အရှိဆုံးဖြစ်သော ပထျာဝတ္တဂါထာ၏ လက္ခဏာကို ရေး၍၊ တပေါ် စ ဗြဟ္မစရိယဠ္ဆ စသော မဂ်လာဂါထာသည် ပါဒသုံးခုတွင် အက္ခရာကိုးလုံးရှိသောကြောင့် ပထျာဝတ္တဂါထာထဲတွင် သွင်းနိုင်/မသွင်းနိုင်ကိုလည်း ရှင်းလင်းရေးပြခဲ့ပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/ တောင်ပိုင်း (အရှေ့)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ထင်းမီးစာ၊ (ခ) တံစက်မြိတ်၊ (ဂ) ချေးမ၊ (ဃ) ပုလဲသွယ်၊
(c) ချပ်ဝတ်ဝတ်သောစစ်သား။ (စ) အစည်းအဝေးသဘင်၊ (ဆ) စည်ပင်သောနွယ်၊
(ဇ) မြတ်သည်, ပြဋ္ဌာန်းသည်၊ (ဈ) လွန်ခြင်း။ (ည) ဖောက်ပြန်ခြင်း။

၂။ (က) ဝေဒ၊ (ခ) ဥသျောဇီ၊ (ဂ) သေတု၊ (ဃ) ဥဒါပ၊ (c) ဖောဋ္ဌ၊
(စ) ဝိဏ္ဏမ၊ (ဆ) ဒန္တသဋ္ဌ၊ (ဇ) ဧရာဝတ၊ (ဈ) နာဂ၊ (ည) ထာမိလာတ။

၃။ တွသ ပသ မနိတ္ထိယံ-ကိုထောက်၍ ပသသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်, နပုလ္လိင်။
အထော ကဟာပဏော နိတ္ထိ-ကိုထောက်၍ ကဟာပဏသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်, နပုလ္လိင်။
ဒရိတ္ထိ ကန္ဒရော ဒ္ဒီသု-ကိုထောက်၍ ဒရီသဒ္ဒါသည် ဣတ္ထိလိင် ဖြစ်သည်။

၄။ **သာရသဒ္ဒါဟောအနက်-** (ပ်ခ္ခုးအရှေ့၄-ရ)
အဘိအနက် ၁၀-တို့တွင် ရှေ့၄-ခု-
၁။ ရေးရှုသည်၏ အဖြစ်၊ ၂။ ထူးကဲခြင်း။
၃။ အထက်၌ ပြုခြင်း။ ၄။ လျှောက်ပတ်ခြင်း။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၂စ-ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၆၃-ကို ပါဠိရေးလေ။

၇။ (က) အကျိုးပေးမှု မပေးမှု ထူးခြားချက် အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားပြသောအရာဖြစ်သော ကြောင့် အပတ္တမဒေါသမှ လွတ်သည်။

(ခ) ကတ္တားသဘောသာ ရထိုက်သောတာဝန်ကို ကတ္တားသဘောမရှိသော သာသနာ၌ တင်စား၍ ဆိုထားသောကြောင့် ကတ္တုဓမ္မသမာဓိဂုဏ် မြောက်သည်။

(ဂ) အခြားသော ဥပမာနတို့နှင့် မဆက်ဆံဘဲ ဥပမေယျဖြင့်ပင် ပြန်၍ ခိုင်းနှိုင်းသော ကြောင့် အသာဓာရဏောပမာအလင်္ကာ မြောက်သည်။

၈။ ကတ္တားနှင့် ကြိယာပုဒ်တို့၏ အရကို ဘာဝထုတ်၊
ကံပုဒ်, သမ္ပဒါန်ပုဒ်တို့၏ အရကို အာလမ္ဗဏဝိဘာဝထုတ်၊
ယင်းကံပုဒ်, သမ္ပဒါန်ပုဒ်တို့၏ ဝိသေသနပုဒ်အရကို ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝထုတ်၊
အကျိုးပြုပုဒ် တိုက်ရိုက်ပါလျှင် အကျိုးပြုပုဒ်ကို အနုဘာဝထုတ်၊ တိုက်ရိုက်မပါလျှင် အကျိုးတရားကို မှန်းဆ၍ အနုဘာဝထုတ်ရမည်။

ဘာဝါလင်္ကာရ-

၁။ ကြိုးစားအားထုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ဝီရိယပြဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဥဿာဟဘာယီဘာဝ, ဝီရရသ၊

၂။ ကြိုးစားအားထုတ်ကြောင်း သာသနာတော်သည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊

၃။ ကြိုးစားအားထုတ်သူ၏သန္တာန်၌ရှိသော တန်ခိုးလုံးလစသည်တို့သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊

၄။ ဝင့်မှလွတ်ခြင်း စသည်တို့သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၀၄-ကို ပါဠိ၊ ၁၀၈-ကို အနက်ရေးလေ။

၁၀။ ၁။ ပါဒတိုင်း အက္ခရာ ၈-လုံးစီရှိခြင်း။

၂။ ပါဒတိုင်း အစအက္ခရာ ၁-လုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း, န-ဂိုဏ်း မရှိခြင်း။

၃။ ဝိသမပါဒ အစ ၄-လုံးနောင် ယ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

၄။ သမပါဒ အစ ၄-လုံးနောင် ဇ-ဂိုဏ်းရှိခြင်း။

သွင်းနိုင်/မသွင်းနိုင်-

တပေါ် စ -စသောဂါထာဝယ် ၈-လုံးဖွဲ့ဖြစ်စေရန် စရိ, အရိ, ကိရိ-တို့၌ လဟု ၂-လုံးကို ဂရု ၁-လုံးအဖြစ်ထား၍ ယူရလေသောကြောင့် ပထျာဝတ္တဂါထာထည်တွင် သွင်းနိုင်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ဝိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ "ပါဠိမြင်ဘို အနက်သိ ခေါ်ဘိပညာရှင်" ဆိုသည်နှင့်အညီ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ပသယှ၊ (ခ) ယဝ၊ (ဂ) ပသုပါလ၊ (ဃ) ခကိတ္တိ၊ (င) ဝိဝိန၊
(စ) ဝိကစ၊ (ဆ) မကုလ၊ (ဇ) ပုပ္ပဏ (စျ) ဇမ္ဗုဝ၊ (ဌ) ကောဋ္ဌရ။

၂။ "အနက်တွေ့လျှင် ပါဠိထင် ခေါ်တွင်ပညာရှင်" ဆိုသည်နှင့်အညီ ဖော်ပြပါ မြန်မာဘာသာ စကားများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ကြွေးကြော်ခြင်း။ (ခ) ဆံကျစ်၊ (ဂ) မျက်ထောင့်၊ (ဃ) နှီသီ။ (င) ညှာ်ရိ။
(စ) လက်စွပ်၊ (ဆ) နံ့သာဖြူ (ဇ) သက်တော်စောင့်၊ (စျ) မိတ်ဆွေချစ်၊ (ဉ) စ်ပယ်။

၃။ သံကိုလွှတ်ဝင်၊ အနေကတ္ထဝင်စသည်တို့၏ ပဋိညာဉ်သဖွယ်ဖြစ်သောဂါထာနှင့် ဝိသေသနတို့သည် ဝိသေသယျတို့နှင့်စပ်သောအခါ ဝိသေသျတို့၏ လိင်သို့သာ လိုက်ရကြောင်းပြ ဂါထာကို အနက်မှန်ကန်စွာ ယောဇနာပါ။

၄။ အောက်တွင်ဖော်ပြပါရှိသော ပါဠိစကားလုံးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိသာထင်ရှားအောင်ရေး၍ မြန်မာအဓိပ္ပါယ်ကို ပါဠိဝေါဟာရပြန်ဆိုပြီးလျှင် အာရာမနှင့် ဥယျာနအထူးကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) ဝါကျ (ခ) မာဂဓ၊ (ဂ) သိပ္ပ၊
(ဃ) နှစ်ဦးသဘောတူ ချစ်သွေးမြူခြင်း။ ဝါ- နှစ်ပါးကြည်ခြင်း။
(င) စိတ်နလုံးသို့ဝင်သောစကား။ ဝါ- အသည်းစွဲစကား။

၅။ "သက်ကိုစွန့်ပစ်၊ သီလချစ်၏။ သို့ဖြစ်စေကာ၊ ကိုယ်မှာကိုက်ပြား။ ခြင်, မှက်များကို၊ သနားမချစ်၊ ငါသတ်ပစ်၏" ဟူသော ကဗျာ၌ သင့်ရောက်နိုင်သော ဒေါသပြဂါထာကို ပါဠိ ရေးခဲ့ပါ။

၆။ "ဝါလေးဆယ့်ငါး။ မြတ်ဘုရားအရှင်၊ တရားဟောချိတ်၊ လူနတ်ကုန်စင်၊ နိဗ္ဗာန်သောင်မြို့ ဆောင်ပို့ပြီးလျှင်၊ မီးပုံအလား။ ကူးသွားနိဗ္ဗာန်ခွင်" ဟူသော အလင်္ကာ၏ ဂုဏ်ရောက်ပုံပြ ပြယုဂ်ဂါထာကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)၌ သင့်သောဒေါသ၊ (ခ)၌ လွတ်သောဒေါသ၊ (ဂ)၌ ရရှိနိုင်သော ဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဗိုလ်ခြေများမြောင်၊ သောင်းထောင်ရာမျှ။
(ခ) နဝိုရ်ရှိမှ၊ နဝိုင်းထွက်သည်။
(ဂ) ကိုယ်ရေးကိုယ်ရာ၊ ကိုယ့်တွက်တာကို၊ ကိုယ်သာရှေ့ရှု၊ ကိုယ်တိုင်ပြုလော့။

၈။ "ဤသူငယ်မဟာ အဆင်းမလှပေမယ့် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းတယ်" ဟူသော စကား ရပ်၌ ရနိုင်သောအလင်္ကာကို အကြောင်းပြဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ (က) ဌာယီဘာဝ၊ (ခ) ဗျဘိစာရီဘာဝတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အလင်္ကာကျမ်းဆရာ မိန့်ဆိုသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုပြပါ။

၉။ အောက်ပါ (က) (ခ)တို့၏ ဂါထာအမည်များကို ဖော်ပြပါ။
(က) ၂၁၂၊ ၁၁၁၊ ၁၁၂ (ခ) ၁၁၁၊ ၁၁၁၊ ၂၂၂။

၁၀။ လဟုများ၍ အဆုံး၌ ဂရုတစ်လုံးဖြင့်သာဖွဲ့သော ဂါထာအမည်တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဥပစိတ္တဂါထာ၏ သမပါဒကို လေးပါဒလုံးဖွဲ့၍ စီကုံးလျှင် အဘယ်ဂါထာဖြစ်သည်ကို လည်း ဖော်ပြပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန် + အလင်္ကာ + ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိုင်ထက်မှုခြင်း။ (ခ) မုယော၊ (ဂ) နွားမွေးခြင်း။ (ဃ) တူရွင်း။ (င) တော၊ (စ) အပွင့်ရှိသောသစ်ပင်၊ (ဆ) စဉ်းငယ်ပွင့်သောအင်ုံ၊ (ဇ) ဝတ်မှုန်၊ (ဈ) သပြေသီ။ (ည) သစ်ခေါင်း။

၂။ (က) ယောသနာ၊ (ခ) ဇင္ဇာ၊ (ဂ) အပါဂံ၊ (ဃ) စူစုက၊ (င) အက္ခက၊ (စ) အဂ်ိုလိယက၊ (ဆ) တေလပဏ္ဍိက၊ (ဇ) အနိုကဋ္ဌ၊ (ဈ) သမ္ဘတ္တ၊ (ည) တိဏာသုည။

၃။ အဘိဓာန်ဂါထာနံပါတ် ၆၉၁၊ ၆၉၂-တို့ကို အနက်ရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) (ကချင် ၃-၍)
(ခ) သုဒ္ဓမျိုးယောက်ျားကြောင့် မင်းမျိုးမိန်းမမှ ဖွားသောသားသည် မာဂဓ၊
(ဂ) ကလာ-စသော ဝါ-ဝစ္ဆာဒနကျမ်းလာ နိစ္စ, ဝါဒနစသော ၆၄-ပါးသော ဟာဟိရ အမူအရာ, လည်ဖက်ခြင်း, နမ်းစုပ်ခြင်းစသော ၆၄-ပါးသော အဗ္ဗန္တရ အမူအရာ စသော အမှုသည် သိပ္ပ၊
(ဃ) သိဂ်ါရ၊
(င) ဟဒယဂ်မ။

အာရာမနှင့် ဥယျာနအထူး-

မြို့မှ မဝေးလွန်းသောအရပ်၌ လူကုန်ထံတို့သည် စိုက်ပျိုးအပ်သော သစ်ပင်အပါင်းသည် အာရာမ မည်သည်၊
မင်းတို့၏ လူခပ်သိမ်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသောတောသည် ဥယျာနမည်သည်၊ ဤသို့ထူးသည်။

၅။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၆၂-ကို ပါဠိရေးလေ။

၆။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၂၄-ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) နည်းရာမှစ၍ ရေတွက်ရမည်ကို များရာမှစ၍ ရေတွက်သောကြောင့် ကမစ္ဆတ ဒေါသ သင့်သည်။
(ခ) ရှေ့နောက် အသင့်ယုတ္တိရှိသောကြောင့် ဩစိတျဟီနဒေါသမှ လွတ်သည်။
(ဂ)အကွာရာတူ ဌာန်တူတို့ကို ထပ်၍ဆိုသောကြောင့် အနုပ္ပါသမဒုရတာဂုဏ်မြောက်သည်။

၈။ ကဲ့ရဲ့ယောင်ပြ၍ ချီးမွမ်းထားသောကြောင့် ဗျာဇဝဏ္ဏနာအလက်ာ မြောက်သည်။
(က) (ခ)- (ပဲခူးအနောက် ၈-တွင်၍)

၉။ (က) ဟလမုခီဂါထာ ဖြစ်သည်။
(ခ) ဘုဇဂ သုသု သဒ္ဒာ-ဂါထာဖြစ်သည်။

၁၀။ သသိကလာဂါထာ, မဏိဂုဏနိကရဂါထာတို့ ဖြစ်သည်။
ဒေါဓကဂါထာ ဖြစ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ ပဏာမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၂)ရက်၊ (၆-၄-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပါ။
(က) အပဝဂ္ဂ၊ (ခ) ဝိပ္ပုလိဂ်၊ (ဂ) အနုယောဂ၊ (ဃ) သံရာဝ၊ (င) ဝိဂ္ဂဟ၊
(စ) ကု၊ (ဆ) ဗဟိဒ္ဓါရ၊ (ဇ) ကသမ္ဘူ၊ (ဈ) ဝိဒ္ဒသု၊ (ည) ဗာလ္ယ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။
(က) နတ်မြစ်၊ (ခ) မိုးအုံ့သောနေ့၊ (ဂ) တစ်ရက်၊ (ဃ) ကိုယ်တွေ့စာပေဝတ္ထု၊
(င) သဘောတရား။ (စ) စိမ့်မြေ၊ (ဆ) စဖိုအိမ်၊ (ဇ) နို့စို့ကလေး။ (ဈ) နားတန်ဆာ၊
(ည) ကျန်းမာသူ။

၃။ ဒါနဝတ္ထု ၁၀-မျိုးကို အဘိဓာန်ကျမ်းလာအတိုင်း ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် တွဲစပ်ဖော်ပြပါ။

၄။ " တစ်ဝါဟ "ပမာဏရှိသော စပါးပုံကြီးကို တင်းဖြင့် ချိန်ပါက ရနိုင်မည့် တင်းအရေအတွက်ကို အဘိဓာန်ကျမ်းနှင့်အညီ သင်္ချာမျှသာ ပြဆို၍ ပုလ္လင် "ကာမ"သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သောအနက်နှင့် "ကေသရ"သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သောအနက်တို့ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၅။ အလင်္ကာကျမ်းလာ အာဂမဝိရောဓိဒေါသ၏ အဖြေကို ပြဆိုသော ဂါထာကို ပါဠိသက်သက် ရေးပြပါ။

၆။ ရူပမွေသမာဓိဂုဏ်ကို ပြဆိုသော ဂါထာကို အနက်ယောဇနာပါ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကဗျာတို့တွင် (က)၌ သင့်ရောက်နိုင်သောဒေါသ၊ (ခ)၌ လွတ်မြောက်သောဒေါသ၊ (ဂ)၌ မြောက်သောဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုပါ။
(က) ငါ့ခရမ်းသီး၊ အလွန်ကြီး၍၊ အသီးအတွက်၊ ပင်ကျွတ်ထွက်၏။
(ခ) အေးကြည်ထပ်ကြပ်၊ လရောင်ဟပ်၍၊ ဆယ်ရပ်မျက်နှာ၊ ဘော်သာခွာသွေး။ ဖြူဖြူ ဖွေးသည်၊ စုဝေးတင့်တယ်လှဘိသည်။
(ဂ) မေတ္တာရေစင်၊ တသွင်သွင်၊ နေ့စဉ် ဆွတ်ဖြန်းကုန်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာတွင် "ဒါန" အရ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ကောက်၍ ဘာဝါလင်္ကာရစသည် ထုတ်ပြပါ။

ဘာဝနာ,ဒါန,သီလာနိ၊ သမ္မာ သမ္မာဒိတာနိဟ။
နိဗ္ဗာန,ဘောဂ,သဂ္ဂါဒိ၊ သာဓနာနိ နဿသယော။

၉။ သမ, အမုသမ, ဝိသမဂါထာတို့၏ လက္ခဏာကို ပြဆိုသည့် ဆန်းဂါထာပါဠိတို့ကို ရေး၍ လေးပါဒလုံး နှ-ဂိုဏ်း လေးခု, သ-ဂိုဏ်းတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စီအပ်သောဂါထာတို့ကိုလည်း အမည်မျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဆန်းကျမ်းလာ ဂရုလေးမျိုးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်များကို ရေးသား၍၊ ဝေတာလီဂါထာ၏ လက္ခဏာများကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အပြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်+အလင်္ကာ+ဆန်းဘာသာ

၁။ (က) နိဗ္ဗာန်၊ (ခ) မီးပွါး၊ (ဂ) အမေး၊ (ဃ) အသံ၊ (င) ကိုယ်၊ (စ) မြေ၊ (ဆ) တုရိဏ်း၊ (ဇ) အမှိုက်၊ (ဈ) ပညာရှိ၊ (ည) သူငယ်၏ အဖြစ်။

၂။ (က) မန္ဒာကိနီ၊ (ခ) ဒုဒ္ဒိန၊ (ဂ) အဟောရတ္တ၊ (ဃ) အာချာယိက၊ (င) သဘာဝ၊ (စ) အနုပ၊ (ဆ) ရသဝတီ၊ (ဇ) ဥတ္တာနသယ၊ (ဈ) ကဏ္ဏိကာ၊ (ည) ကလ္ပ။

၃။ **ဒါနဝတ္ထု ၁၀-မျိုး-** (စစ်ကိုင်း ၃-၇)

၄။ တစ်ဝါဟ ပမာဏရှိသော စပါးပုံကြီးကို တင်းဖြင့် ချိန်သော် တင်း ၈၀-ဖြစ်သည်။

ကာမသဒ္ဓါဟောအနက်-

ပုဂ္ဂိုလ် ကာမသဒ္ဓါသည် ဝတ္ထုကာမ၌လည်းကောင်း, ကိလေသာကာမ၌လည်းကောင်း, လိုချင်တောင့်တခြင်း၌လည်းကောင်း, ကာမနတ်၌လည်းကောင်း, မေထုန်၌လည်း ကောင်း ဖြစ်၏။

ကေသရသဒ္ဓါဟောအနက်-

ပုန်းညက်, ခရေ, ကြာဝတ်ဆံတို့၌ ဖြစ်၏။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၈၀-ကို ပါဠိရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၅၄–ကို အနက်ရေးလေ။

၇။ (က) လောကဖြစ်ရိုး ဖြစ်စဉ်ထက် ပိုမိုလွန်ကဲစွာ အလွန်အကျူးအထူးပြောဆိုထားသောကြောင့် အတိဝုတ္တဒေါသ သင့်သည်။

(ခ) လရောင်ဟပ်ခြင်း–တည်းဟူသော ဖြူဖွေးခြင်း၏ အကြောင်းပါသောကြောင့် နေယျဒေါသမှ လွတ်သည်။

(ဂ) ဆွတ်ဖြန်း၍ရသော ရေတည်းဟူသော သဘောတရားအပေါ်၌ ဆွတ်ဖြန်း၍ မရသော မေတ္တာကို တင်စား၍ ဆိုထားသောကြောင့် အဒြဝေ ဒြဝယုတ္တသမာဓိဝုဏ်မြောက်သည်။

၈။ ၁။ လှုံ့ဒါန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ လှုံ့ဒါန်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် သဒ္ဓါစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တာပ္ပါဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ, ဓမ္မသိဂါ်ရရသ၊

၂။ အလှုံ့ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊

၃။ လှုံ့ဖွယ်ဝတ္ထု, အလှုံ့ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာအခြင်းအရာ, မိမိ၏ သဒ္ဓါတရားစသည်သည် ဥဒ္ဒီပနဝိဘာဝ၊

၄။ အလှုံ့ပေးခြင်းကြောင့် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း, နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းစသော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၁၊ ၁၂–တို့ကို ပါဠိရေးလေ။

ဂါထာအမည်–

သသိကလာဂါထာ, မဏိဝုဏ္ဏနိကရဂါထာတို့ ဖြစ်သည်။

၁၀။ ၁။ သံယုဂ်အက္ခရာ၏ အစဉ်တည်နေသော အက္ခရာသည် သံယောဂါဒိဂရု မည်၏။

၂။ အာ, ဣ, ဦ, ဧ, ဩ–ဟူသော ဒီဃသရ ၅–လုံးနှင့်တကွ ယင်းဒီဃအားလုံးနှင့် တွဲဖက်နေသော ဗျည်းများသည် ဒီဃဂရု မည်၏။

၃။ နောက်၌ နိဂ္ဂဟိတ်ရှိသော ဗျည်းအက္ခရာများသည် နိဂ္ဂဟိတပရဂရု မည်၏။

တစ်နည်း–အံ, ဏ္ဏ, ဉံ, ကံ, ကိ, ကုံ–စသော နိဂ္ဂဟိတ်နောင်းသော ဝါ–နိဂ္ဂဟိတ်ပါသော ဂရုသည် နိဂ္ဂဟီတပရဂရု မည်၏။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ဂါထာပါဒ၏ အဆုံးအက္ခရာသည် ပါဒန္တဂရ မည်၏။

ဝေတာလီဂါထာလက္ခဏာ-

၁။ ဝိသမပါဒအစဉ် ၆-မတြာရှိခြင်း။

၂။ သမပါဒအစဉ် ၈-မတြာရှိခြင်း။

၃။ ဝိသမပါဒအစ ၆-မတြာ, သမပါဒ အစ ၈-မတြာနောင် ရ-ဂိုဏ်း, လဟု, ဂရှိခြင်း။

၄။ သမပါဒအစဉ် လဟု ၆-ခု တစ်ဆက်တည်း မနေရခြင်း။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၆-၃-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

၁။ အောက်ပါပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။

(က) ဂုဒ၊ (ခ) ကုရ၊ (ဂ) ဝုသ၊ (ဃ) သုက၊ (င) ပုဋ္ဌ၊
(စ) ဒါရု၊ (ဆ) ခါဏု၊ (ဇ) ပါဒ၊ (ဈ) ကာသု၊ (ည)အာခု။

၂။ အောက်ပါမြန်မာဝေါဟာရတို့ကို ပါဠိဝေါဟာရတစ်ခုစီ ပြန်ဆိုပါ။

(က) လက်စွပ်၊ (ခ) ယပ်တောင်၊ (ဂ) စာဆိုတော်၊ (ဃ) တောင်ဝှေး။ (င) စားကြွင်း။
(စ) မျက်လှည့်သမား။ (ဆ) ခွေးရှူး။ (ဇ) လောင်းကြေး။ (ဈ) ကုက္ကိုးပင်၊ (ည) ဝံပုလွေ။

၃။ လေအထူးခြောက်ပါးကို ပါဠိ+မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ယှဉ်စပ်ဖော်ပြ၍ "အဓိက်အပြား အင်လေးပါးထက် နင်ကားရာထောင် မကမှောင်၏" ဟူသောလင်္ကာပါ အဓိက်အပြား အင်လေးပါးသရုပ်ကိုလည်း မြန်မာသက်သက် ရေးသားဖော်ပြပါ။

၄။ အဘယ်ဟသ်ာမျိုးတို့ကို "ရာဇဟ်သ၊ မလ္လိကာ၊ ဓတရဋ္ဌ"အမည်ပေးသင့်၍၊ မည်မျှ လောက် ရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းယုတ်မာသော ယောက်ျားမျိုးကို အဘယ့်ကြောင့် "စပလ" ဘွဲ့ပေးထိုက်ပါသနည်း? အဘိဓာန်ကျမ်းနှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

၅။ "ဗန္ဓဖရသ လွန်မြောက်က သဒ္ဒသုခုမာ"ဟူသည်နှင့်အညီ အက္ခရာသုတိ ကြမ်းတမ်းခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်သော ဗန္ဓဖရသဒေါသမှ လွတ်မြောက်၍ သဒ္ဒသုခုမာလတာ ဂုဏ် မြောက်ပုံပြ ဥဒါဟရဏ်ဂါထာကို အနက်ပေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က-ခ)တို့၌ သင့်ရောက်နိုင်သော အပြစ်၊ (ဂ)၌ မြောက်နိုင်သော ဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။
(က) ဖန်သင်းပိုင် မုန်ရည်ကွက်ရယ်နှင့် တောထွက်ခင်ကြီး။
(ခ) တောင်လေလာ မြောက်မှာအမ္ပိုက်စုလတ္တံ့၊
(ဂ) ရင်ခတ်ရှေ့ရှေ့ မိုးစွေနီနီ သရဖီထပ်ထပ် ဇလပ်ဖွေးဖွေး မုလေးဆင့်ဆင့် ကြာမွှင့် ဝါဝါ။

၇။ သနားတတ်သူဖြစ်ပါလျက် ဘယ်အတွက် ဆင်းရဲသူကို မသနားဘဲ လျစ်လျူရှုဘိသနည်း ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် မည်သည့် ဝက်ဝတ္တိအလင်္ကာမြောက်ပါသနည်း?ဖြေဆိုပြီး သိလေသောပမာ အလင်္ကာ၏ ပြယုဂ်ကို ပြဆိုသော ဂါထာပါဠိကို ရေးပါ။

၈။ ကဗျာတတ်သိ ပညာရှိတစ်ယောက်ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာ ပြည့်စုံရမည့်အင်္ဂါရပ်တို့ကို ဖော်ပြပြီး ဝိဘာဝသရုပ်နှင့်တကွ ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ၏ အဓိပ္ပါယ်ပြ ဂါထာပါဠိကို ရေးပါ။

၉။ အရိယာဂါထာ၏ ပုဗ္ဗမှ, အပရမှကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ စီရင်ထားသောဂါထာကို အနက်ပေး၍ (က)လေးပါဒလုံး သ-ဂိုဏ်းလေးခုဖြင့် စီရင်ထားသောဂါထာ၊ (ခ) လေးပါဒလုံး ယ-ဂိုဏ်းလေးခုဖြင့် စီရင်ထားသောဂါထာ၊ (ဂ) အာချာနိကာဂါထာတို့ကိုလည်း ပါဠိ ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ သမဝုတ္တိနိဒ္ဒေသ ဇဂတီဆန်း ပုဋ္ဌဂါထာကို (က) အဆုံး ယ-ဂိုဏ်းဖြုတ်၍ စီကုံးခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ (ခ) ယ-ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းတိုး၍ စီကုံးခဲ့သော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်သောဂါထာတို့ကို ဖော်ပြပြီး ပဟာသိဏီဂါထာ၏ လက္ခဏာကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁။ (က) ဝစ္ဆမင်၊ (ခ) ထမင်း၊ (ဂ) နွားလား၊ (နွားထီး) (ဃ) ကြက်တူရွေး၊
(င) မွေးမြူးခြင်း၊ (စ) ထင်း၊ (ဆ) သစ်ငုတ်၊ (ဇ) ဖိနပ်၊ (ဈ) တွင်း၊ (ည) ကြွက်။

၂။ (က) အဂ္ဂိလိယက၊ (ခ) ဗီဇနီ၊ (ဂ) ဝန္ဒီ၊ (ဃ) ကတ္တရယဋ္ဌိ၊ (င) ဝိယာသ၊
(စ) ဗာယာကာရ၊ (ဆ) အဌက္ခ၊ (ဇ) ပဏ္ဍိ၊ (ဈ) သိရီသ၊ (ည) ဝက။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ၁။ ဥဒ္ဓဂ်မ- အထက်သို့ဆန်တက်သော လေ၊
၂။ အဓောဂမ- အောက်သို့ စုန်ဆင်းသော လေ၊
၃။ ကုစ္ဆိဋ္ဌ- ဝမ်းဠိတည်သော လေ၊
၄။ ကောဋ္ဌာသယ- အဥ္စိတည်သော လေ၊
၅။ အသယာသ- ထွက်သက်ဝင်သက် လေ၊
၆။ အင်္ဂါနုသာရီ- အင်္ဂါကြီးငယ်ကို လျှောက်သော လေ။

အမိုက်အပြား အင် ၄-ပါး-

၁။ လဆုတ်ပက္ခ လကွယ်နေ့၊ ၂။ တခဲနက်သော တောအုပ်တောနက်၊
၃။ မိုးတိမ်အုံ့ခြင်း။ (မိုးမှောင်ကျခြင်း) ၄။ သန်းခေါင်။

၄။ **တသ်ာ ၃-မျိုး- (ရခိုင် ၄-ရှ)**

စပလ အမည်-

မစူးစမ်း မဆင်ခြင်မှု၍ သတ်ခြင်း, နှောင်ဖွဲ့ခြင်းစသောကိစ္စကို ပြုကျင့်သော ယောဂျားသည် မဆုံးဖြတ်အပ်သော အမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် စပလ မည်၏။

၅။ အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၃၆-ကို အနက်ရေးလေ။

၆။ (က) အလိုရှိအပ်သော ဖန်ရည်စွန်းသော သင်းပိုင်အနက်၌ အလိုမရှိအပ်သော မှန်ရည်ကွက် အနက်တစ်ပါး ပါဝင်နေသောကြောင့် ဝိရုဒ္ဓတ္ထန္တရဒေါသ သင့်သည်။
တစ်နည်း- သင်းပိုင်၌ မှန်ရည်ကွက်ရှိသော တောထွက်ကြီးဟု ရိုင်းပြသော စကားကို ဆိုသောကြောင့် ဝါကျဂါမ္ဘဒေါသ သင့်သည်။
တစ်နည်း- ရှေ့နောက် မညီညွတ်သောကြောင့် ဩစိတျဟီနဒေါသ သင့်သည်။
(ခ) အပေါင်းအားဖြင့် သိအပ်သော တစ်စုံတစ်ခုသော အနက်အထူးမှ ကင်းသောကြောင့် အပေတတ္ထဒေါသ သင့်သည်။
(ဂ) အကွရာတူကိုထပ်၍ဆိုထားသောကြောင့် အနုပ္ပါသမဓုရတာဂုဏ် မြောက်သည်၊
တစ်နည်း- သိလေသဂုဏ်းလည်း မြောက်နိုင်သည်။

၇။ ချီးမွမ်းယောင်ပြ၍ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဗျာဇဝဏ္ဏနာအလက်ာ မြောက်သည်။

ဂါထာပါဠိ-

အလက်ာဂါထာနံပါတ် ၁၉၀-ကို ပါဠိရေးလေ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ၁။ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိရခြင်း။
၂။ လူတို့၏ အသုံးအနှုန်းကို နားလည်ရခြင်း။
၃။ အသင့်ယုတ္တိရှိအောင် ရေးသားနိုင်ခြင်း။
၄။ သဒ္ဒါ, အဘိဓာန်, ဆန်း, အလင်္ကာကျမ်းတို့ကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း။
၅။ ၎င်းကျမ်း ၄-မျိုးဌ အမြဲမပြတ်လေ့လာဆည်းပူးခြင်း။
ဂါထာပါဠိ- အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၃၄၈-ကို ပါဠိရေးလေ။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၂၇၊ ဥဋ္ဌိတိဂါထာကို အနက်ရေးလေ။
(က) ဣဒ ဘောဇ္ဇက မမ္မုမိ သေဟိ မိတံ၊
(ခ) ဘုဇဂံပွယာတံ ဘဝေ ဝေဒယေဟိ။
(ဂ) အာချာနကီ တာ ဝိသမေ ဇ ဂါ ဂေါ၊
ဇတာ ဇဂါ ဂေါ တု သမေထ ပါဒေ။

၁၀။ (က) ဘုဇဂသုသု သဠာ ဂါထာ၊
(ခ) မာလိနီ ဂါထာ။
လတ္ထကာ-
၁။ ပါဒတိုင်း မ-ဂိုဏ်း, နဂိုဏ်း, ဇ-ဂိုဏ်း, ရ-ဂိုဏ်း, ဂရ ၁-လုံးရှိခြင်း။
၂။ ၃-လုံးတစ်ရပ် ၁၀-လုံးတစ်ရပ် ယတိပြတ်ခြင်း။

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ (အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်အလင်္ကာဆန်းဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ (၂၁-၆-၂၀၀၉) တနင်္ဂနွေနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝေါဟာရတို့ကို မြန်မာဝေါဟာရ ပြောင်းလဲပြပါ။
(က) ဒါနဝ၊ (ခ) ကေဋ္ဌဘ၊ (ဂ) ကုလဋ္ဌ၊ (ဃ) နာလိပဋ္ဌ၊ (င) ကတ္ထူရိကာ၊
(စ) အနိကဋ္ဌ၊ (ဆ) ဒါမ၊ (ဇ) ဒုဗ္ဗာ၊ (စျ) သဒ္ဒူလ၊ (ဉ) သာလူက။

၂။ အောက်ပါ မြန်မာစကားလုံးများ၏ ပါဠိဝေါဟာရ တစ်ခုစီ ထုတ်ပြပါ။
(က) လရောင်၊ (ခ) မြည်တွန်ခြင်း။ (ဂ) နို့စို့ကလေး။ (ဃ) ဆုလာဘ်၊ (င) ဝုတ်၊
(စ) ခွေးရှူး။ (ဆ) ကွမ်းသီးပင်၊ (ဇ) ပြွန်၊ (စျ) မျှော်၊ (ဉ) ကြာဖြူ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍၊ မြက်မျိုး ၇-ပါးကိုလည်း ပါဠိ+ မြန်မာ နှစ်-ဘာသာဖြင့် ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြပါ။

၄။ "သ" သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကို လိုင်အားလျော်စွာ ခွဲခြားဖြေဆို၍၊ "ပါဠိ" သဒ္ဒါ ဟောနိုင်သော အနက်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၅။ "ကဗျာမသီ စာမစီသော်လည်း သဒ္ဒါ အဘိဓာန် ဆန်း အလင်္ကာကျမ်းတို့ကို ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ပါက ပညာရှိဖြစ်၏" ဟု ညွှန်ပြသော ဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ လောကဝိရောဓိ နှင့် ဉာယဝိရောဓိတို့၏ ထူးခြားချက်တို့ကိုလည်း ရှင်းပြပါ။

၆။ ဗျာကိဏ္ဏဒေါသ သင့်ပုံပြ ပြယုဂ်ဂါထာကို နာမည်နှင့်အညီ နိဿယပေး၍၊ ၎င်းဂါထာ၌ ကြိယာ၏ ဓာတ်ကိုရှု၍ ဘာဝါလင်္ကာရထုတ်ပြပါ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ စကားရပ်တို့၌ သင့်ရောက်သော အပြစ်ဒေါသတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။
(က) သုံးပျောက်လို့ ငါးကွာ လေးရှာသို့ရောက်မြဲ ခြောက်ရှာနဲ့လွဲ၊
(ခ) မြွေနှင့် ဖားပို့ ချစ်ရေးဆိုး၏။

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ စကားရပ်တို့၌ ရနိုင်သောဂုဏ်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ရှင်းပြပါ။
(က) သိမှ သီ, မသိကို သိနိုင်သည်၊
(ခ) မိဘကျေးဇူး မြင့်မိုရ်ဦးကို အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါလေ။

၉။ ဆန်း ဒုတိယပိုင်းလာ "ပါဒါဂုလက" ဂါထာကို အနက်ပေး၍၊ ပါဒါဂုလကဂါထာနှင့် ဥပဇာတိဂါထာတို့၏ ထူးခြားချက်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ ဆန်းကျမ်းပြု အရှင်သံဃရက္ခိတထေရ်၏ ဆရာဖြစ်သော သီလမဟာထေရ်၏ နေရပ်လိပ်စာပြဂါထာကို ပါဠိရေး၍၊ အဋ္ဌဆန်းလာ ဂါထာ၏ လက္ခဏာကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အမြဲ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အဘိဓာန်အလင်္ကာဆန်းဘာသာ

၁။ (က) အသုရာ၊ (ခ) အလင်္ကာကျမ်း (ဂ) လင်ဖြောင်ထားသောမိန်းမ၊ (ဃ) ဦးထုပ်၊

http://www.dhammadownload.com

(c) ကတိုး၊ (စ) သက်တော်စောင့်၊ (ဆ) နွားချည်ကြိုး၊ (ဇ) မြေဇာမြက်၊
(ဈ) ကျားသစ်၊ (ည) ကြာဥ။

၂။ (က) ကောမုဒီ၊ (ခ) ပရိဘာသန၊ (ဂ) ဥတ္တာနသယ၊ (ဃ) ပုဏ္ဏပတ္တ၊ (c) သလ္ဂ၊
(စ) ဆဋ္ဌက္ကာ၊ (ဆ) ပူဂ၊ (ဇ) ဘမ၊ (ဈ) ဇလူကာ၊ (ည) ပုဏ္ဏရိက။

၃။ **ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်း-** (ကချင် ၄-၇)
မြက် ၇-ပါး-
၁။ ဟိန္ဓာလ- မင်းဘော၊ ၂။ တာလ-ထန်း၊ ၃။ ခဇ္ဇူရီ-စွန်ပလွန်၊
၄။ နာဠိကေရာ-အုန်း၊ ၅။ တာလီ- ပေ၊ ၆။ ကေတကီ-ဆတ်သွား၊
၇။ ပူဂ-ကွမ်းသီးပင်။

၄။ ပုလ္လိင် သ-သဒ္ဒါသည် အဆွေခင်ပွန်းဌ ဖြစ်၏။
နပုလ္လိင် သ-သဒ္ဒါသည် မိမိဌ ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင်, နပုလ္လိင် သ-သဒ္ဒါသည် ဥစ္စာဌ ဖြစ်၏။
ပုလ္လိင် သာ-သဒ္ဒါသည် ခွေးဌ ဖြစ်၏။
လိင် ၃-ပါး သ-သဒ္ဒါသည် မိမိ ဥစ္စာဌ ဖြစ်၏။
ပါဠိသဒ္ဒါဟောအနက်-
၁။ တံတား။ ၂။ ပါဠိတော်အစဉ်။

၅။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၁၆၃-ကို ပါဠိရေးလေ။
လောကဝိရောဓိနှင့် ဥယဝိရောဓိ အထူး-
အသင့်ယုတ္တိရှိသော်လည်း လေကထုံးစံ လောကသဘောနှင့် ဆန့်ကျင်လျှင် လောကဝိရောဓိဒေါသ၊ လောကထုံးစံ လောကသဘောနှင့် ဆန့်ကျင်နေရုံသာမက အသင့်ယုတ္တိ မရှိမှုပါ ပိုလာလျှင် ဥယဝိရောဓိဒေါသ၊ ဤသို့ ထူးသည်။

၆။ အလင်္ကာဂါထာနံပါတ် ၄၄-ကို အနက်ရေးလေ။
ဘာဝ, ဝိဘာဝ, အနုဘာဝ-
၁။ ရှိခိုးသူ၏သန္ဓာန်ဌ ကြည်ညိုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော သဒ္ဒါစေတနာ ပြဌာန်းသော စိတ္တဇပြိုဒ်သည် ဓမ္မရတိဌာယီဘာဝ, ဓမ္မသိဂါရရသ၊

http://www.dhammadownload.com

၂။ မြတ်စွာဘုရားသည် အာလမ္ဗဏဝိဘာဝ၊
၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟာဝုဏ်တော်, သမ္မာသမ္ဗုद्ध ဝုဏ်တော် စသည်တို့သည် ဥဒ္ဒီပန ဝိဘာဝ၊
၄။ တန်ခိုးကြီးခြင်း, အပါယ်မကျခြင်း, ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာခြင်း–စသော နိဗ္ဗာန်တိုင် အောင်သော အကျိုးအဆက်ဆက်သည် အနုဘာဝ။

၇။ (က) သရဏာတုံ ၃–ပါး ပျောက်ကွယ်၍ ၅–ပါးသီလမှကင်းကွာလျှင် အပါယ် ၄–ဘုံသို့ ရောက်ရမည်, နတ်ပြည် ၆–ထပ်နှင့် လွဲရမည်ဟု အသိခက်ခဲ လွန်နက်နဲသော ကြောင့် ကိလိဋ္ဌဒေါသ သင့်သည်။
(ခ) လောကဖြစ်မြဲထုံးစံ မွေတာသဘောနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် လောကဝိရောဓိ ဒေါသ သင့်သည်။

၈။ (က) အကွာရာတူကို ထပ်၍ဆိုသောကြောင့် အနုပ္ပါသမဓုရတာဝုဏ် မြောက်သည်။
(ခ) အစိုင်အခဲရှိသော မြင့်မိုရ်တောင်၌ အစိုင်အခဲမရှိသော မိဘကျေးဇူးကို လောက စည်းကမ်းနှင့်အညီ တင်စား၍ ဆိုထားသောကြောင့် အသရီရေ ကဋ္ဌန သမာဓိ ဝုဏ် မြောက်သည်။

၉။ ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၄၄၊ ပါဒါကုလကဂါထာကို အနက်ရေးလေ။
အထူး–
ပါဒါကုလကဂါထာကား မတ္တာသမက–စသော မတ္တာဝုတ္တိ ၅–ဂါထာတို့နှင့်သာ ရောနှော၍ အရာကျင်း၏။
ဥပဇာတိဂါထာကား ဣန္ဒဝဇိရာအစရှိသော ဝဏ္ဏဝုတ္တိဂါထာများစွာနှင့် ရောနှောနိုင်သော ကြောင့် အရာကျယ်၏။ ဤသို့ ထူးသည်။

၁၀. ...ဆန်းဂါထာနံပါတ် ၁၃၅–ကို ပါဠိရေးလေ။
ဝါဏိနီဝါထာ လက္ခဏာ–
ပါဒတိုင်း နဝ–ဝိုဏ်း, ၈–ဝိုဏ်း, ဘ–ဝိုဏ်း, ၈–ဝိုဏ်း, ရ–ဝိုဏ်း, ဂရု ၁–လုံးရှိခြင်း လက္ခဏာရှိသည်။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ဝစီသခ်ီရဖြစ်နိုင်သော (က) ဘုံ၊ (ခ) ဈာန်၊ (ဂ) စိတ်၊ (ဃ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖြေဆိုပြ၍၊ (c) ယင်း ဝစီသခ်ီရ၏တရားကိုယ်ကိုလည်း အရကောက်နှင့်အညီ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ကာယသခ်ီရ, စိတ္တသခ်ီရ နှစ်ပါးစုံဖြစ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ၄င်းနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဘူးပြီးမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ တို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ယသ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ တသ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ – ဟူသော ပစ္စနိက်ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၄။ အရူပဓာတုယာ စုတသ ရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ – အစဖြာသော အနုသယယမက ဓာတုဝါရပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကိုသာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာပါဠိတို့ကို ရှု၍ နှစ်ဘက်ရဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ ကောက်ပြပါ။
(က) ယသ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊
(ခ) ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇသတီတိ၊

၆။ "သရာဂစိတ်ဖြစ်ဘူးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နှောင်အခါ ဖြစ်ဦးမည်လော" ဟူသော အမေးစကား၏ အဖြေပါဠိတို့ကို တိကျစွာ ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၇။ ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထာတိ– ဟူသော ပဋိလောမပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကိုသာ ကျနစွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၈။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အရကို ဓမ္မယမိုက် ဘာဝနာဝါရနှင့်အညီကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပွါးဆဲမဟုတ်၊ အကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပယ်ပြီးမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊
(ခ) ကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပွါးဆဲမဟုတ်၊ အကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပယ်လတ္တံ့ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပွါးပြီးမဟုတ်၊ အကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပယ်လတ္တံ့. မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊

၉။ အောက်ပါတို့၏ အရကို ဣန္ဒြိယယမကနှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဣတ္ထိလည်း မမည် ဣတ္ထိမြှော်လည်း မမည်သောတရား။
(ခ) ဣမြှော်မထိုက်သော ဥပေက္ခာ၊
(ဂ) ဣမြှော်မထိုက်သော ကာယ။

၁၀။ " ယာ စ ဣတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ " ဟူသော ဝိသဒ္ဓနာပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါက အမျိုးသမီးတို့သည် အထက်ဗျားဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့တိုင် တိုက်ရိုက်တက်ရောက်နိုင်၏ ဟု အထင်ရှိရာ၏ မည်သို့တက်ရောက်နိုင်သည်ကို ရည်၍ ဘုရားရှင် ဟောကြား တော်မူပါသနည်း? ဖြေဆိုပြပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ (က) အသည်သတ်ဘုံမှ တစ်ပါးသော အလုံးစုံသောဘုံတို့၌ ဖြစ်သည်၊
(ခ) မူလဘူတဖြစ်သော ပဌမစျာန်၌သာ ဖြစ်သည်၊
(ဂ) ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဏ် ၁၀-မှ တစ်ပါးသော ကာမစိတ် ၄၄-ခု၌သာ ဖြစ်သည်၊
(ဃ) အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်,နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်, သေသောပုဂ္ဂိုလ် မှတစ်ပါး အလုံးစုံသော ကာမ, ရူပ, အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြစ်သည်၊
(င) ဝစီဘေဒသဒ္ဒါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိတက်, ဝိစာရ ရှိ၏။ (ကောက်၊ မာ- ၉၁၅)

၂။ အဿာသ, ပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဖော ၂၀၊ ဒုတိယစျာန်ဖော ၁၈၊ တတိယစျာန်ဖော ၁၀-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ အဿာသ, ပဿာသနှင့်တကွ ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဏ် ၁၀-ကြည်သော ကာမစိတ် ၄၄-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။
(ကောက်၊ မာ- ၉၁၅)

ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေ ၁-ခု၊ စေတသိက် ၃၀-တို့၏ ခဏတ္တယသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၊ အသည်သတ် ဥပပဇ္ဇန်, စဝန်,

http://www.dhammadownload.com

ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၂၃)

၃။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ၊ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတု-ယာ အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ၊ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေတိ၊ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဗတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနု-သေတိ၊ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၈၉)

၄။ အရူပဓာတုယာ- အရူပလေးဘုံမှ၊ စုတသ- စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရူပဓာတုယာ- ရူပဘုံ၌၊ ဥပပတ္တိနာမ- ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ဥပပဇ္ဇမာနော- ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ကာမဓာတုယေဝ- ကာမသုဂတိ ၇- ဘုံ၌သာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်၏။ သတ္တေဝ- ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏။ ဘဂ်ါ ဘဋ္ဌိတမ္ဘာ- ဤမျှသော အနုသယကား ဖြစ်၏ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ဟူ၍ ဝေဖန်ခွဲခြားအပ်ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်။ (ကောက်၊ နာ- ၄၄၀)

၅။ (က) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် ၄၊ အရိယာ ၈- ယောက်လည်း ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၅၃)

(ခ) ပစ္ဆိမစိတ်မှ တစ်ပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ် ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၅၄)

၆။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဣဒ္ဓိတရေသံ တေသံ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ။ (ကောက်၊ နာ- ၄၆၃)

၇။ ဒုတိယေ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ အကုသလေ- အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ စိတ္တေ- ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောစိတ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ သုဒ္ဓါဝါသာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတ္ထ- ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ အကုသလာ- မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တရားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။

http://www.dhammadownload.com

တေသံ-ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတ္ထ-ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ ကုသလာ-ကုသိုလ် မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူးပြီးသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဣတရေသံ-ဤသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဒုတိယစိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တစ်ပါး ကုန်သော၊ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုပုထုဇဉ် ၄၊ အရိယာ ၈-ယောက်တို့အား။ တတ္ထ-ထိုစတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆-ဘုံ၌၊ အကုသလာ-မည်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-တရားတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ၊ ကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

၈။ (က) ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ် ၃၊ အောက်ဖိုလ် ၃။
(ခ) မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။
(ဂ) အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်၊ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။
(ကောက်၊ နာ- ၅၀၉)

၉။ (က) ဣတ္ထိ, ဣတ္ထိမြွေမှ တစ်ပါးသော စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂ ရုပ် ၂၇၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ရ၏။
(ကောက်၊ နာ- ၅၁၉)
(ခ) ဆဋ္ဌဂုံပေကွာ, ဗြဟ္မဝိဟာရပေကွာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂုံပေကွာ, တာတြမဇ္ဈတ္တုပေကွာ, ဈာနပေကွာ, ပါရိသုဒ္ဓုပေကွာ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၁၄)
(ဂ) ဇိဝိတ, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ-မှ တစ်ပါး စေ ၄၆၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ၊ ဣန္ဒြိယရုပ် ၈-ခုမှ တစ်ပါး အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀-ဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ၊ ဆင်အပေါင်း, မြင်းအပေါင်း-အစရှိသော ပညတ္တိကာယ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၁၄)

၁၀။ မိန်းမများသည် အရိယာဟုတ်သည် ဖြစ်စေ, အရိယာမဟုတ်သည် ဖြစ်စေ သမာပတ် ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာမည်သော အောက်ဗြဟ္မာဘုံ၌သာ ဖြစ်သည်၊ အထက်ဗြဟ္မာဘုံ၌ မဖြစ်နိုင်၊ တဖန် ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုံမှ ဆင့်၍ တက်သိသူကို ရည်၍ ယာ စ ဣတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသည်။
(ကောက်၊ နာ- ၅၆၉)

http://www.dhammadownload.com

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ နကာယော နကာယသခ်ီရောတိ ဟူသောပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာကို တစ်ဘက်အရမ္ပသာ ကောက်ပြ၍၊ "ကာယသခ်ီရ စိတ္တသခ်ီရ နှစ်ပါးလုံး ဖြစ်ဆဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်"တို့ကို လည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ (က) ယသေ ဝါ ပန စိတ္တသခ်ီရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသေ ဝစီသခ်ီရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ။
(ခ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဘုံ၌ ကာယသခ်ီရချုပ်လတ့ဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘုံ၌ စိတ္တသခ်ီရချုပ်လတ့ဲလော-ဟူသော ပုစ္ဆာတို့၏ ဝိသဇ္ဇနာ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါ ပါဠိတို့ကို မမှားအောင် အနက်ပေးပြပါ။
ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဋိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ။

၄။ ယော ယတော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော တတော ပဋိဃာနုသယံ ပဇဟတိ ပုစ္ဆာပါဠိ၏ ဝိသဇ္ဇနာဝိဘင်းအရမ္ပကိုသာ ကောက်ပြပါ။ (ဝိဘင်းထုတ်စရာ မလိုပါ)

၅။ ယသေ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိတော်ကို အနက်ပေးပြပါ။

၆။ (က) ယသေ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တသေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။
(ခ) ယသေ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသေ ကုသလံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသတိ နဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကိုသာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာတို့၏ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်အရကိုသာ ကောက်ပြပါ။
(က) နကုသလာ နမ္မောတိ။
(ခ) ယသေ ကုသလာ မ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသေ အဗျာကတာ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။
(ဂ) ယသေ ဝါ ပန ယတ္ထ အဗျာကတာ ဓမ္မော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ အောက်ဖော်ပြပါတို့တွင် (က)၏ တစ်ဖက်ရဝိဘင်း၊ (ခ)၏ နှစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းတို့ကို မှန်ကန်စွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သန္တိတိ။

(ခ) ယသ ယတ္တ ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိသ္သန္တိ၊ တသ တတ္တ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိသ္သန္တိတိ။

၉။ ဥပေက္ခာ ၁၀-ပါးတို့တွင် သခ်ိရုပေက္ခာ, ဝိပဿနုပေက္ခာအရ ဖြစ်သင့်သောတရား ကိုယ်ကို ထုတ်ပြပြီး ဣတ္ထတ္ထိန္ဒြေမူ, ပုရိသိန္ဒြေမူလိ၌ "ယာ စ ဣတ္ထတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရူပါ ဝစရံ"စသည်ဖြင့် ဟောကြားရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဥပေက္ခာဖြစ်သောတရားသည် ဥပေက္ခိန္ဒြေဖြစ်သလော-ဟူသော အမေး၏ အဖြေပါဠိ တော်ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၂။ ကယားပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ကရဏကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အသာသ ပဿာသ-ဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇ ဝါယောဓာတ် ရ၏။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၃၀၉)

နှစ်ပါးလုံး ဖြစ်ဆဲရသော ပုဂ္ဂိုလ်- (ကချင် ၂-ရ)

၂။ (က) ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တေသံ စိတ္တသခ်ိရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ နော စ တေသံ ဝစီသခ်ိရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဣတရေသံ တေသံ စိတ္တသခ်ိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဝစီသခ်ိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၃၂)

(ခ) အာမန္တာ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၃၀)

၃။ ကတ္ထ- အဘယ်ဘုံ၌၊ မာနာနုသယော- သည်၊ အနုသေတိ- ကိန်းသနည်း။ ကာမ ဓာတုယာ-ကာမ ၁၁-ဘုံဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း။ ဒွိသု- ၂-ပါး ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု-ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉-ခု၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂-ခုတို့၌ လည်းကောင်း။ ရူပဓာတုယာ-ရူပ ၁၆-ဘုံဟုဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း။ အရူပဓာတုယာ-အရူပ ၄-ဘုံဟုဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း။ ဇတ္ထ-ဣ

http://www.dhammadownload.com

ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂-ပါး။ ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌၊ မာနာနုသယော-သည်၊ အနုသေတိ-ကိန်း၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ကောက်ပြ-၉၈၈)

၄။ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂-ပါး ရ၏။ သံသယ အရ မရှိ။ (ကောက်ပြ-၅၂၅)

၅။ စိတ္တသ-စိတ်၏။ ဘဂဝါကွေး-၌၊ ဝတ္တမာနာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ-နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ အသညသတ္တာနံ-တို့အားလည်းကောင်း။ တေသံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူး၏။ တေသံ-တို့အား။ စိတ္တံ-သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ (တစ်ဖက်ရ)
စိတ္တသ- စိတ်၏။ ဥပ္ပါဒကွေး- ၌၊ ဝတ္တမာနာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ-ဖြစ်လဲဖြစ်ဘူး၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ-ဖြစ်လဲဖြစ်ဆဲ။ (နှစ်ဖက်ရ) (ကောက်ပြ-၅၅၉)

၆။ (က)စိတ္တသ ဘဂဝါကွေး တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွေး.တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နဥ္စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ၊ ၃-နာ-. ၉၀၁)
(ခ) ပစ္ဆိမကုသလစိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွေး တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဲ့ နိဗ္ဗတိ နိဗ္ဗိသတိ နဲ့ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဣတရေသံ ကုသလစိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွေး တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဲ့ နိဗ္ဗတိ နိဗ္ဗိသတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။(ပါ၊၃-နာ- ၉၁၆)

၇။ (က)အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ ရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်ပြ-၅၀၉)
(ခ) အရူပဘဝ်၌ မဟာကု-၈၊ အရူပကုသိုလ်-၄၊ အထက်မဂ် ၃-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွေး သမ္ဘိဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်-၃၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃-ယောက် ရ၏။
ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝ်၌ ကု-၂၁၊ စေ- ၃၈၊ စိတ္တဇရူပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွေးသမ္ဘိဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်-၄၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြည် အရိယာ ၇-ယောက်လည်း ရ၏။
(ဂ) သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ် အရ- (ကောက်ပြ-၅၀၉)
မှတ်ချက်- (ဂ)၌ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဟု အနလုံ ပစ္စနိုက် တွဲနေသည်။

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) အဂ္ဂမဂ္ဂသ ဥပ္ပါဒကွဏော, ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ၊ တသ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ။ (ပါ၊ ထ၊ နေ-၂၂)

(ခ) ဣဒ္ဓိတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ စ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိသန္တိ၊ အကုသလာ စ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိသန္တိ။ (ပါ၊ ထ၊ နေ- ၉၈)

၉။ ဖြစ်သင့်သောတရားကိုယ်- ပညာ ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နေ- ၅၁၄)
ဟောရကြောင်း- (ကချင် ၁၀-၇)

၁၀။ ဥပေက္ခါဖြိုယ်-ဥပေက္ခါခြေကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းသော၊ ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာ ၉- ခုသည်၊ ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာမည်၏။ နှ ဥပေက္ခါဖြိုယ်-ဥပေက္ခါခြေ မမည်။
ဥပေက္ခါဖြိုယ်-ဥပေက္ခါခြေသည်၊ ဥပေက္ခာ စေဝ-လည်းမည်၏။ ဥပေက္ခါဖြိုယဉ္စ-လည်းမည်၏။ (ကောက်၊ နေ- ၅၁၂)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲတတ်သော လောကကြီး၌ ကရဏကာယ၏ပြုပြင်မှုကိုမခံရဆော ကာယသခ်ါရမဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို သခ်ါရယမကမှ ထုတ်နုတ်၍ အတိအကျ ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ ဝစီ,ဝစီသခ်ါရ နှစ်ပါးခုံမမည်သောတရားများကို ကောက်ပြ၍၊ မျှော်လင့်ချက်နှင့်အသက်ရှင်သူတို့တွင်ဝစီသခ်ါရ, ကာယသခ်ါရ စုံတွဲဖြစ်လတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကောက်ပြပြီး၊ လျှင်၊ အရှေ့ပဘုံ၌ လောကုတ္တရာ ပထမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ရ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဘုံသို့ ပြန်/မပြန်ကိုလည်း သိသာရုံမျှ ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ဒေါသရှေ့ထား မှားတတ်သည်ဆိုသော်လည်း လျှောက်ပတ်သောအကြောင်းကို (အခွင့်အရေး)ရလျှင် ပဋိယာနုသယဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေတွက်ပြ၍ ကာမရာဂ, ပဋိဃ, မာနာနုသယတို့ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဒိဋ္ဌာနုသယ ကိန်းသလော? အမေး၏ အဖြေ

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘင်းပါဠိနှင့် အရကောက်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ရေးခဲ့ပါ။

၄။ ယော ကာမရာဂါနုသယဿ ပဟာတာ၊ သော မာနာနုသယဿ ပဟာတာတိ? ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာဝိဘင်းပါဠိကို ဖော်ပြ၍၊ နိ ဝတ္တမ္ဘော ပဟီနောတိ ဝါ အပ္ပဟီနောတိ ဝါ-ကိုလည်း အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိဃာနုသယ (ပဋိဃဒွေးဠ်ရှိသော ဒေါသစေတသိက်) မပယ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကာမရာဂါနုသယ(ကာမဘုံကို တပ်တက်သော လောဘစေတသိက်)ကို မပယ်အပ်ပြီလော? အဖြေဝိဘင်းနှင့် အရကောက်များကို ညွှန်ပြ၍၊ "အနုသယာ ဘဂ်ါ နတ္ထိ"ကိုလည်း အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုပြခဲ့ပါ။

၆။ သဘာဝဓမ္မများကို ညွှန်ပြသော စိတ္တယမိုက်ဒေသနာအရ "ဝိတရာဂနှင့် ဝိတဒေါသ" မည်သောတရားများကို ဖြေဆိုပြ၍ ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိတိ? တစ်ဖက်ရ တရားကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါ အရတရားများကို ဓမ္မယမိုက်နှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။
(က) နိ ကုသလာ၊ နိ ကုသလာ ဓမ္မာတိ?၊
(ခ) ယသ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ တသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ?။

၈။ ဥပေက္ခာနှေး, ဥပေက္ခာနှစ်ပါးစုံ မမည်သောတရားများကိုလည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ, ဣန္ဒြိယန္တိ? ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရတရားများကိုလည်းကောင်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဘဝနေနည်း, ပြဟ္မစိုရ်အရေးကြီးသည် ဆိုရာဝယ် ပြဟ္မစိုရ်တရား ၄-ပါးတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြေရှင်တိုင်း စက္ခုနှြေ ဖြစ်/မဖြစ်ကို ယသ ဝါ ပန ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပါဠိနှင့် အရကောက်များကို ထောက်ဆ၍ စုံလင်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ယေ စ ပုရိသာ ဧတေနေဝဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒသေတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ကို ဣန္ဒြိယယမိုက်နှင့်အညီ အနက်ပေး၍၊ ရဟန္တာမတို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးကာလ၌ ယောဂျားလိင်ပြန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ဟုဆိုရာ မုန်/မမုန် ဣန္ဒြိယယမက ဝိဘင်ပါဠိ သာဓကများပြလျှက် စစ်တမ်းထုတ်ခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်ဘာသာ

၁။ အမိဝမ်းဠ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားခိုက်သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပပုဂ္ဂိုလ်၊ အရူပပုဂ္ဂိုလ်၊ ရေ၌ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မုဆွားကားလှ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ မဖြစ်ပါ။

(ကောက်ပြ၊ နာ- ၉၁၅)

၂။ ဝစီ, ဝစီသခါရမှတစ်ပါး စိတ်- ၈၉၊ စေ-၅၁၊ ရုပ်- ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရှိ။

(ကောက်ပြ၊ နာ- ၉၁၀)

စုံတွဲဖြစ်လတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်-

ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အသောသ, ပသောသနှင့် တကွဖြစ်သော တေတ္တိသမ စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာဝစရပဋိမဘာဂိကပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမသုဂတိ ၇- ဘုံမှ ရှုပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အသောသ ပသောသနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောက်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ် သုဒ္ဓါဝါသမှတစ်ပါး ရှုပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရှိ။

(ကောက်ပြ၊ နာ- ၉၂၃)

ပြန်/ မပြန်-

အရူပဘုံ၌ရှိသော အရိယာများသည် ကာမဘုံသို့ မပြန်ပါ။

(ဗြဟ္မာ့ဘုံရောက်နေသော အရိယာများ အောက်ဘုံသို့ မဆင်းပါ)

ဗြဟ္မာ့ဘုံနေ၊ အရိယာတွေ၊ အောက်ပြည် မဆင်းကြ။ (ကထာ၊ ပြ- ၈၃)

၃။ ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိဘင်းပါဠိ-

ဖွဲ့နှံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ, နော စ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ၊ ပုထုဇ္ဇနသ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာ နုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ, ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေတိ။

(ပါ၊ ၃၊ နာ- ၅၈)

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်-

သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။
သံသယကား နောက်သာရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၉၆)

၄။ **ဝိဘင်းပါဠိ-** တဒေကဋ္ဌ ပဇေဟတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၁၅၈)

အနက်ပေး- ပဟီနောတိ ဝါ- ပယ်အပ်ပြီးဟူ၍လည်းကောင်း။ အပ္ပဟီနောတိ ဝါ- မပယ်အပ်သေးဟူ၍လည်းကောင်း။ နဝတ္တမ္ဘော- မဆိုအပ်။ (ကောက်၊ နာ-၅၉၀)

၅။ **ဝိဘင်း-** အာမန္တာ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၂၅၁)

အရကောက်- ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ် ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၉၉)

အမိပ္ပါယ်- ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အနုသယ ၇-ပါး ကိန်း၏ ထို ၇-ပါးတို့တွင် ဤမည်သော အနုသယ ကိန်း၏ ဤမည်သော အနုသယ မကိန်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ဤမည်သော အနုသယသည် ရံခါ ကိန်း၏ ဤမည်သော အနုသယကား ရံခါ မကိန်း ဟူ၍လည်းကောင်း မဝေဖန်အပ်ပါ၊ သောတာပန်,သကဒါဂါမ်လည်း ထိုအတူ မဝေဖန်အပ်ပါ။
(ကောက်၊ နာ- ၅၉၇)

၆။ **ဝိတရာဂ မည်သော တရား-**

လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ ကြွင်းသော ၈၁-ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်။

ဝိတဒေါသ မည်သော တရား-

ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ ကြွင်းသော ၈၇-ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်။ (ကောက်၊ နာ- ၅၅၈)

တစ်ဖက်ရ- တိဟိတ်စုတိ တေရသ ဟုဆိုအပ်သော ပဋ္ဌိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၅၉)

၇။ (က) အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ, ပညတ် ရ၏။
သံသယ-လည်း ၎င်းရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၅၂)

(ခ) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်ကွဏသမဂ္ဂီ၊ အကုသိုလ် ဒ္ဌိဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိသ ကြိယာဝီသ-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် ၄-ယောက်၊ အရိယာ ၈-ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။
ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတ္တိသ-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဟုဆို

http://www.dhammadownload.com

အပ်သော ပုထုဇဉ် ၄-ယောက်၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ကြဉ်သော အရိယာ ၇-ယောက်လည်း ရှိ။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၅၉၄)

၈။ ဥပေက္ခာ, ဥပေက္ခာမြေ-မှတစ်ပါး စိတ်-ဧဝ၊ စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရှိ။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၅၁ဝ)

တစ်ဖက်ရ- (ကရုင် ၉၊ ခ-ရ)

နှစ်ဖက်ရ- ဝိရိယုပေက္ခာ, သင်္ခါရုပေက္ခာ, ဝေဒနုပေက္ခာ, ဝိပဿနုပေက္ခာ ရှိ။ (ကောက်ပြ၊ နာ-၅၁၄)

၉။ **ဝိဘင်း-**

ဥပေက္ခာယ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇနာနံ တေသံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပေက္ခာယ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇနာနံ တေသံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အရကောက်-

အစက္ခုက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇနာဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရူပဥပပဇ္ဇနာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက် ရှိ။ ပဌဝေါကာရ ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ၇၊ စေ- ၃၂၊ ကမ္မဇကလာပ် ၃-စည်း, ၇-စည်း, ၄-စည်းတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဏိဟုဆိုအပ်သော သစက္ခုက ပဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇနာ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်-၄၊ အောက်ဖလဌာန် ၃-ယောက်လည်း ရှိ။ (ကောက်ပြ၊ နာ-၅၁ဝ)

၁ဝ။ ယေ စ ပုရိသာ- အကြဉ်ပုရိသတို့သည်လည်း။ ဧတေနေဝဘာဝေန-ဤပုရိသ ဘော ဖြင့်သာလျှင်၊ ကတိစိဘဝေ- အမှတ်မရှိသောဘဝ၌၊ ဒဿေတွာ-ပြကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ-လတ္တံ့။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၅၄၄)

မှန်/မမှန်-

နိရောဝေါရ ပစ္စုပ္ပန္နနာဂတ-၌ ဣတ္ထိနံ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိနံ-စသည်ဖြင့် ဝိဘင်းထုတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန္တာမတို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးကာလ၌ ယောက်ျားလိင်ပြန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ဟုဆိုရာ မမှန်ပါ။

ဝိဘင်း သာဓက- ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီပြ၊ နာ- ၈၆)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမက (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ကာယသခ်ိ၊ရဟူသည် အဘယ်ကို ဆိုလိုပါသနည်း? ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြေဆိုပြ၍ ထွက်သက်၏ အဆုံးဌာနကိုလည်း ညွှန်ကြားခဲ့ပါ။

၂။ ယသေ ကာယသခ်ိ၊ရော ဥပဓိဇာတိ၊ တသေ ဝစီသခ်ိ၊ရော ဥပဓိဇာတိတိ?၌ တစ်ဘက်ရတရား ပြ ဝိဘင်းပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပြပါ။

၃။ ကတ္တ မာနာနုသယော အနုသေတိ?ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြပါ။

၄။ ယသေ ဝါ ပန ယတ္တ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တသေ တတ္တ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိတော်မြတ်၌ တစ်ဘက်ရ တရားမျှသာ တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အနုသယယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ။ပ။ တစ်ဆယ့်လေးပါး အပြား ရှိ၏၌ ပေယျာလကို ပြည့်စုံအောင် ဖော်ထုတ် ရေးသားပြပါ။

၆။ ယံ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ?၌ ယမိုက်အရကောက်ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ မှန်ကန်စွာ အရကောက်ပြပါ။

၇။ ယသေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသေ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ?၌ ဝိဘင်းပါဠိ ကုန်စင်အောင် ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ယသေ ယတ္တ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တ၊ တသေ တတ္တ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာတိ? ဟူသော ယမကပုစ္ဆာပါဠိတော်၌ တစ်ဘက်ရ ဝိဘင်းပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပြပါ။

၉။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ?ဟူသော ဣန္ဒြိယယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရလာ ပုစ္ဆာပါဠိတော်၏ တစ်ဘက်ရဝိဘင်းပါဠိကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ယော အညိုဗ္ဗိယ် ဘာဝိတ္တာ၊ သော အညာတာဝိဗ္ဗိယ် သန္ဓိကရိတ္တာတိ?ဟူသော ဣဗ္ဗိယ ယမက ပရိညာဝါရလာ ပုဗ္ဗာပါဠိတော်၏ ဝိသဇ္ဇနာခေါ် ဝိဘင်းပါဠိတော်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသား ဖြေဆိုပြပါ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမက (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁။ သခ်ရိယတိတိ သခ်ါရော၊ ကာယေန သခ်ါရော ကာယသခ်ါရော- ဟူသော ဝစနတ္တ - အရ- ကရဏကာယက ပြုပြင်အပ်သောကြောင့် ကရဏကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အသာသ, ပဿာသ- ဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ်သည် ကာယသခ်ါရ မည်သည်။ (ကောက်၊ နာ- ၉၀၅)

ထွက်သက်၏ အဆုံးဌာန- နှာခေါင်းဖျား။ နှုတ်ခမ်းဖျား ဖြစ်ပါသည်။(ကောက်၊ နာ- ၉၀၅)

၂။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ- တို့နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ (တစ်နည်း) ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ- တို့ကို၊ ဝိနာ- ကြဉ်၍၊ အသာသပဿာသာနံ- တို့၏။ ဥပ္ပါဒကွဏေ- ၌၊ ဝတ္တမာနာနံ- ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကာယသခ်ါရော- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ဆဲ၊ တေသံ- တို့အား။ ဝစီသခ်ါရော- သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ဆဲကား မဟုတ်။ (ကောက်၊ နာ- ၉၁၂)

၃။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇတ္တု မာနာနုသယော အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ- ၅၅)

၄။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂- ပါး, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရှိ။ (ကောက်၊ နာ- ၄၀၁)

၅။ (ကောက်၊ နာ- ၄၄၅-ရ)

၆။ **သန္ဓိဌာန်ပုဒ် အရ-ဘဝံကွဏာစိတ် ရှိ၏ ဥပ္ပါဒကွဏာစိတ်လည်း ရှိ၏။ သံသယပုဒ် အရ- နောက်သာရှိ၏။** (ကောက်၊ နာ-၅၅၈)

၇။ အရူပေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော စ တေသံ

http://www.dhammadownload.com

အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဗျာကတာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ။ ထ၊ ၄၁- ၈)

၈။ ဒုတိယေ- နစ်ခုမြောက်သော၊ အကုသလေ- ဖြစ်သော၊ စိတ္တေ- ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယ ဇောစိတ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ တေသံ- တို့အား။ တတ္ထ- ထိုသုခ၌ဝါသဘုံ၌၊ အကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ- ဖြစ်ဖူးပြီ၊ တေသံ- တို့အား။ တတ္ထ- ထိုသုခ၌ဝါသဘုံ၌၊ ကုသလာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ- ဖြစ်ဖူးပြီးသည် မဟုတ်။ (ကောဏ်၊ ၄၁- ၅၇၅)

၉။ ဝိဘင်းပါဠိနှင့် အနက်- (ကယား ၁၀-၌)

၁၀။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကရောတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ နော စ အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထ၊ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ၊ သော အညိန္ဒြိယဉ္စ ဘာဝိတ္ထ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယဉ္စ သစ္ဆိကရိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ ၄၁- ၉၁၉)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယဇိုက် (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ခန္ဓယဇိုက်စသည်တို့၌ ဟောတော်မမူ၊ သခ်ါရယဇိုက်၌သာ ဟောတော်မူသော ကာယသခ်ါရနှင့် စိတ္တသခ်ါရတို့၏ သရူပကျွာဝါရပြ ပါဠိတော်တို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၂။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ၌ကား ဝစီသခ်ါရဖြစ်ဆဲ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ၌ ကာယသခ်ါရဖြစ်ဆဲလော ? ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၌ ဖြစ်သင့်သော ဝိဘင်းပါဠိတော်တို့ကို စုံလင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ လောဘစိတ်ဥပါဒ်ခိုက်မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်, သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ကာမရာဂါနုသယရှိ၏ဟုဆိုသော် အသင့်ယုတ္တိ ရှိ/ မရှိ ဥပမာနှင့်တကွ ရှင်းလင်းအောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ယော ဝါ ပန ယတော ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဟဟတိ၊ သော တတော ပဋိဃာနုသယံ ပဟဟတီ တိ? ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၌ တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ တရားတို့ကို စုံလင်အောင် အရ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသတိ နိရုဇ္ဈတိ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ? ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၏ တစ်ဘက်ရ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကိုသာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၆။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်လတ်လော? ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ နှစ်ဘက်ရ တရားများကိုသာ စုံလင်အောင် အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ဓမ္မမည်ကုန်သော တရားတို့သည် အဗျာကတ မည်ကုန်သလော?။ (ခ) အကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကုသိုလ်ဖြစ်လဲလော? ဟူသော အမေးပုစ္ဆာတို့၌ ဖြစ်သင့်သော တရားတို့ကို အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အောက်ပါပုစ္ဆာပါဠိတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို စုံလင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

(ခ) ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ တသ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တီတိ။

၉။ နု ဣတ္ထိ နု ဣတ္ထိမှိယန္တိ? ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ ပုစ္ဆာပါဠိတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို စုံလင်အောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ယသ ယတ္ထ စက္ခုမှိယ် ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ဣတ္ထိမှိယ် ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

(ခ) ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ မနိမှိယ် ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ယာနိမှိယ် ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက် (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁။ အသာသပသာသာ-ထွက်သက်, ဝင်သက်တို့သည်၊ ကာယသခ်ါရော-မည်၏။ သညာ စ-သည်လည်းကောင်း။ ဝေဒနာ စ-သည်လည်းကောင်း။ စိတ္တသခ်ါရော-မည်၏၊ ဝိတက္ကဝိစာရေ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာ-စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-တို့သည်လည်း။ စိတ္တသခ်ါရော-မည်၏။ (ကောက်၊ ဓာ-စ၀၁/၄)

http://www.dhammadownload.com

၂။ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ တတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာ ဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ တတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပိ၊ ၃၂ နာ–၇)

၃။ တစ်ရက်ခြား ဗျားခြင်း အစရှိသော အနာဖြင့် နိပ်စက်သောသူအား အကြင်မျှလောက် ထိုအနာသည် အစဉ်မလွတ်သေး။ ထိုမျှလောက် အနာမပေါ်ခိုက်သော်လည်း အကြောင်း ရှိလျှင် ပေါ်လတ္တံ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် အနာရှိ၏–ဟူ၍ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ပုထုဇဉ် သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမရာဂါနုသယကို မဂ်ဖြင့် မပယ်သေးသော ကြောင့် လောဘစိတ်သည် ဥပါဒိခိုက် မဟုတ်သော်လည်း ကာမရာဂါနုသယရှိ၏ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အသင့်ယုတ္တိရှိသည်။ (ကောက်၊ နာ–၄၁၉)

၄။ **တစ်ဖက်ရ–** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂–ပါး၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ် ရ၏။
နှစ်ဖက်ရ– ထိုသောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၂၅)

၅။ ဣတရေသံ–ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တာသ–၏ ဥပ္ပါဒကွဏော–၌၊ တေသံ– ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ– ဖြစ်ဆဲ၊ န နိရုဇ္ဈတိ– ချုပ်ဆဲမဟုတ်၊ နိရုဇ္ဈိဿတိ စေဝ– ချုပ်လည်းချုပ်လတ္တံ့ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စ–ဖြစ်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့။ (ကောက်၊ နာ–၄၅၁)

၆။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါနိတ်ဦးအောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်–၃၊ အောက်ဖလဌာန်–၃၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လည်း ရ၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၆၆)
မှတ်ချက်– ပုစ္ဆာ၌ အကု စိတ်ဖြစ်လတ္တံ့လောဟုဆို၏။ အ, ပိုနေသည်။

၇။ (က) ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ, အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မ ရ၏။
အဗျာကတဓမ္မလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၆၉)
မှတ်ချက်– ပဒသောဓနမူလစက္ကာ အရကောက်သည် သုဒ္ဓအရဆိုလျှင် ပညတ်မပါ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အကု-၁၂၊ စေ-၂၇-တို့၏ ဥပါဒကွဏသမဏိဖြစ်သော ပုထု-၄၊ အောက်ဖလ ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက် ရှိ။ သံသယကား အရမရှိ။ (ကောက်၊ နာ-၅၇၆)

၈။ (က) သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၃)

(ခ) အာမန္တာ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၇)

၉။ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ-သည်၊ နု ကုတ္ထိ-မမည်၊ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ-မည်၏။ ကုတ္ထိ စ-ကုတ္ထိဘောပညတ်ကိုလည်းကောင်း။ ကုတ္ထိန္ဒြေ စ-ကိုလည်းကောင်း။ ဌပေတ္ဝာ-၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းကုန်သော စိတ်, စေ, ရူပ် ၂၈, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်တို့သည်၊ နု စေဝ ကုတ္ထိ-ကုတ္ထိလည်း မမည်၊ နု စ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ-ကုတ္ထိန္ဒြေလည်း မမည်။

၁၀။ (က) ရူပါဝစရံ တေသံ တတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ကုတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကုတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၃၀)

(ခ) ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ မနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ယာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ မနိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ယာနိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၅၂)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ သခ်ါရယမိုက်လာ သခ်ါရ သုံးပါး၏တရားကိုယ်များကို ဖြေဆိုပြပြီးလျှင်၊ နှ ကာယော နကာယသခ်ါရောတိ-ကို အဖြေဝိဘင်းထုတ်ပြ၍၊ နှစ်ဘက်ရတရားကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့ကို ဝိဘင်းပါဠိ ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယသ ယတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ယသဝါ ပန ဝစီသခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ကာယသခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ။

၃။ အောက်ပါပါဠိတော်ကို သရုပ်ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

(က) ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု ဇတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။

(ခ) နု ကာမဓာတုယာ စုတသ နု ရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ။

၄။ ယသ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တသ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ– ကို မှန်ကန်စွာ ဝိဘင်းထုတ်ပြ၍၊ အရူပဘုံမှ စုတေသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေနိုင်/ မနေနိုင် ယမကသာဓကပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

၅။ ယသ ဝါ ပန စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ– ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို ထုတ်လျက် အပြည့်အစုံ ကောက်ပြ၍၊ ယနေ့ ဖြစ်ဆဲသောစိတ်သည် မနက်ဖန်တွင် ပြန်၍ ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင် ယမကသာဓကဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြခဲ့ပါ။

၆။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ၌ သန္ဓိဌာန်ပုဒ်အရ (ခ) ၌ သံသယပုဒ်အရတို့ကို စိတ္တယမက နှင့် အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ၊

(ခ) ယသ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ သရာဂံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသတိ နု ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ၊

၇။ နု ကုသလာ၊ နု ဓမ္မာတိ– ကို အဖြေဝိဘင်းထုတ်ပြ၍ အရကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဓမ္မယမက ဘာဝနာဝါရ၌ အဗျာကတဓမ္မကို မဟောခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၈။ ကုသိလ အကုသိလ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဓမ္မယမိုက်နှင့် အညီ ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ သောတံ ဣန္ဒြိယန္တိ – ဟူသော ပုစ္ဆာကို အဖြေဝိဘင်းထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ သန္ဓိဌာန် သံသယ နှစ်ပါးတို့၏ အရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ဣန္ဒြိယယမက ပဝတ္တိဝါရ၌ မူလ မူလီ အဖြစ်ဖြင့် မဟောသောဣန္ဒြေတို့ကို အကြောင်း

http://www.dhammadownload.com

နှင့်တကွ ဖြေဆိုရ၏။ ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ့ ဟူသောဆိုရိုးစကား မှန် / မမှန် ကျွန်ုပ်ယယမက သာကျေပြီ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

၆။ တနသ်ာရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက် (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁။ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော ကရဇကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အသာသ ပဿာသဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ်သည် ကာယသခ်ါရ။
ဝစီဘေဒသဒ္ဒ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိတက်, ဝိစာရသည် ဝစီသခ်ါရ။
အကျိုးဖြစ်သော ဝိတက်, ဝိစာရမှတစ်ပါး စေတသိက် ၅၀-သည် စိတ္တသခ်ါရ။
ဝိဘင်း- ကာယသခ်ါရော နု ကာယော ကာယသခ်ါရော၊ ကာယဋ္ဌ ကာယသခ်ါရဋ္ဌ ဌပေတွာ အဝသေသာ နု စေဝ ကာယော နု စ ကာယသခ်ါရော။ (ပိ၊ ၃၊ ၄၁-၄)
အရကောက်- ကာယ, ကာယသခ်ါရမှတစ်ပါး စိတ်-စ၉၊ စေ-၅၂၊ ရုပ်-၂၈၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၃၀၉)

၂။ (က) ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ ကာယသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဝစီသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ဃ ၃၊ ၄-၁၀)
(ခ) ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ယေ စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ နော စ တေသံ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ကျွတရေသံ တေသံ ဝစီသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ကာယသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပိ၊ ၃၊ ၄-၁၂)

၃။ (က) ကတ္ထ- အဘယ်ဘုံ၌၊ ကာမရာဂါနုသယော- သည်၊ အနုသေတိ- ကိန်းသနည်။ ကျွတိပုဏ္ဏယ်- ဤသို့မေးသည်၊ သတိ- ရှိလတ်သော်၊ ကာမဓာတုယာ- ကာမဘုံကောဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ဒ္ဒီသု- ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု- ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉-ခု၊ ကာမဥက္ခောဝေဒနာ- ၃၂-ခုတို့၌ လည်းကောင်း၊ ဇတ္ထ- ဤကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂-ပါး၌၊ ကာမရာဂါနုသယော-

http://www.dhammadownload.com

သည်၊ အနသေတိ-၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ-ဤသို့ဖြေတော်မူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ကောက်၊ ၃၈၈/၈)

(ခ) နကာမဓာတုယာ-သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပ ၁၁-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံမှ၊ စုတသ-သော၊ နရူပဓာတုံ- ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ-ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ကောက်၊ ၄၁-၅၄၀/၁)

၄။ ဝိဘင်း- အာမန္တာ။ (ပါ၊ ၃၊ ၄၁-၆၈)

ပဋိသန္ဓေ နေနိုင်/ မနေနိုင်-

ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ဈာန်သည် အရူပဘုံ၌ မရှိသောကြောင့် အရူပဘုံမှ စုတေ၍ ရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ မနေနိုင်ပါ။

သာဓက-

အရူပဓာတုယာ စုတသ ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိနာမ နတ္ထိ၊ ဟေဌာ ဥပပဇ္ဇမာနော ကာမဓာတုံယေဝ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သတ္တော၀ အနုသယာ အနုသေန္တိ။ (လေကဿောဇ၊ ၄၁-၈၃)

၅။ ဝိဘင်း- စိတ္တသ ဘဂံကွဏော တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နဥ္စေ၀ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပါ၊ ၃၊ ၄၁-၃၀၁)

အရကောက်-

ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်ကွဏသမဲ့ဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် ၄၊ အရိယာ ၈-ယောက် ရှိ၏။

ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဲ့ဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် ၄၊ အရိယာ ၈-ယောက် ရှိ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၅၅၃)

ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင်-

ယနေ့ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောစိတ်သည် မနက်ဖြန်တွင် ပြန်၍ မဖြစ်နိုင်။

သာဓက- ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ နော။ (လေကဿောဇ၊ ၄၁-၃၃၂)

၆။ (က) တိဟိတ်စုတိတေရသဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမဲ့ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏။

ပစ္ဆိမစိတ်မှတစ်ပါး ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဲ့ဖြစ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားနိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၅၅၄)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) သရာဂပဒ္ဓိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ဘီပုဂ္ဂိုလ် ရဏ။ (ကောလ်၊ နာ-၄၆၁)

၇။ ကုသလံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နု ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသလဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နု စေဝ ကုသလာ နု စ ဓမ္မာ။ (ပိ၊ ထ၊ နာ-၆)

အရကောက်-

အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ ရဏ။ ပညတ်လည်း ရဏ။

သံသယကား နောက်သာရဏ။ (ကောလ်၊ နာ-၄၇၉)

မဟောခြင်း အကြောင်း-

အဗျာကတသည် ဘာဝေတဗ္ဗလည်း မဟုတ်၊ ပဟာတဗ္ဗလည်း မဟုတ်သောကြောင့် ဓမ္မယမက ဘာဝနာဝါရ၌ အဗျာကတကို မဟောပါ။ (ကောလ်၊ နာ-၅၁၀)

၈။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသ ဘင်္ဂကွဏော ကုသလဝိပွယုတ္တာ အကုသလဝိပွယုတ္တာ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒကွဏော နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကုသလာ စ ဓမ္မာ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပိ၊ ထ၊ နာ-၁၀)

အရကောက်-

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ္ဘီ၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ။ (ကောလ်၊ နာ-၄၇၆)

၉။ ယံ သောတံ ဂ္ဂဏှိယံ၊ တံ သောတဉ္စေဝ ဂ္ဂဏှိယဉ္စ၊ အဝသေသံ သောတံ နု ဂ္ဂဏှိယံ။ (ပိ၊ ထ၊ နာ-၉၉)

သန္ဓိဗ္ဗာန် အရ- တဏှာသောတ ရဏ။

ဒိဋ္ဌသောတဟုဆိုအပ်သော အဘိညာဉ် သောတိန္ဒြေလည်း ရဏ။

သံသယကား နောက်သာ ရဏ။ (ကောလ်၊ နာ-၅၁၄)

၁၀။ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ, ဒေါမနဿိန္ဒြေ, အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ, အညာတာဝိန္ဒြေ-ဟူသော ၆-ပါးတို့သည် ပဝတ္တိအခါ၌သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဌာန်း ၆-ပါးတို့သည် ပဋိသန္ဓေ, စုတိ အခါတို့၌ မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် ပဋိသန္ဓေ စုတိ အခါကို ဟောသော ပဝတ္တိဝါရ၌ ဌာန်းတို့ကို မူလ, မူလီ အဖြစ်ဟောတော်မမူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဝေဒနာသောဒ၊ နာ-၈၆)

http://www.dhammadownload.com

မှန်/ မမှန်-

ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ-ဟူသော ဆိုရိုးစကား မမှန်ပါ။

သာဓက-

ယသ ဝါ ပန ပညိဿိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ တတ္ထ သတိဿိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ အာမန္တာ။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

အောက်ပါပုစ္ဆာတို့၏ ဖြစ်သင့်သော ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁။ ယသ ယတ္ထ ဝစီသခ်ိရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ တတ္ထ စိတ္တသခ်ိရော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၌ အနုလောမ, ပဋိလောမ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

၂။ ဓမ္မယမက ပဝတ္တိဝါရ ဥပ္ပါဒ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရလာ-
(က) ကုသိုလ်သာဖြစ်လတ္တံ့.အကုသိုလ်မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ခ) အဗျာကတသာဖြစ်လတ္တံ့.ကုသိုလ်, အကုသိုလ်နှစ်ပါး မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဂ) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ သုံးပါး မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဃ) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ သုံးပါး ဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ပြ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

၃။ ယသ ယာနိဿိယံ နဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ဥပေက္ခိဿိယံ နဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ၌ အနုလောမ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

အောက်ပါပုစ္ဆာတို့၌ ဖြစ်သင့်သော တစ်ဘက်ရ နှစ်ဘက်ရ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို အနက်ပေးခဲ့ပါ။

၄။ နကာမဓာတုယာ နအရူပဓာတုယာ စုတသ နကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကတိ အနုသယာ နာနုသေန္တိ၊ ကတိ အနုသယာ ဘဝိ-၌ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ အနက်။

၅။ စိတ္တယမက သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ပုဂ္ဂလ ဥပ္ပါဒဝါရလာ "ယသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီ"တို၌ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ၏ အနက်။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ယသ ယတ္တ ကုသလာ ဓမ္မာ နဉ္ဇဂ္ဂိတ္တ၊ တသ တတ္တ အဗျာကတာ ဓမ္မာ နဉ္ဇဂ္ဂိတ္တာ တိဋ္ဌ ဝိသေဿနာပါဠိ၏ အနက်။

၇။ ကာမ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိမူ ဝိစိကိစ္ဆာမူလိ ပဋိလောမဋ္ဌ အောက်ပါ (က)(ခ)အရ ဖြစ်သင့်သောတရားတို့ကို ဖြေဆိုပြီ။ မည်သည့်မဂ်ဖြင့် မည်သည့် အနုသယ အကြွင်းမဲ့ပယ်သတ်သည်ကိုလည်း ပဏဟနဝါရအလို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

(က) အနုသယသုံးပါးကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံများ။

(ခ) အနုသယလေးပါးကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။

၈။ အောက်ပါ (က) (ခ) (ဂ)ပုစ္ဆာတို့ဌ တစ်ဘက်ရ နှစ်ဘက်ရတရားတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

(က) ယသ ဝါ ပန စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတ္တ၊ တသ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။

(ခ) ယံ စိတ္တံ ဉပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ တံ စိတ္တံ ဉပ္ပန္နန္တိ။

(ဂ) ယသ ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ တသ တံ စိတ္တံ ဉပ္ပန္နန္တိ။

၉။ သောမနဿိန္ဒြေ ဉပေက္ခိန္ဒြေ နှစ်ပါးစုံဖြစ်ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံတို့ကို အရကောက်ပြပြီး ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးတို့တွင် ဘာဝနာဝါရအလို (က) ဘာဝနာဣန္ဒြေ၊ (ခ) သဒ္ဓိကရဏဣန္ဒြေ တို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သခါရယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ အနုလောမဋ္ဌ ရနိုင်သော ယမကတို့ကို ဝါရအလိုက် သရုပ်ရေတွက်ပြပြီး။ ကာမ, ရူပ, အရူပ-ဟု သုံးဝဘုံတွင် မည်သည့်ဘုံဌ မည်သည့် စတုတ္ထ ဈာန်များ ရနိုင်သည်ကိုလည်း အသီးသီး ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ပဋ္ဌားတိုင်း/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ စိတ္တသခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ သမ္ဘေသံ စိတ္တသ ဘင်ကွဏေ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသခါရော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ အာမန္တာ။ (ပဋိလောမ) (ပါ၊ ၃၂ နာ-၈)

၂။ (က) ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဇ္ဇိသန္တိ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၆)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ။ (ပါ။ ထ၊ ၄၁-၁၆)
(ဂ) ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။
(ဃ) ဣတရေသံ တေသံ။

၃။ ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိသဿန္တိ တေသံ ဃာနိန္ဒြိယံ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ နော စ တေသံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ယေ စ သောမနဿေန ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိသဿန္တိ ဃာနိန္ဒြိယဉ္စ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ။ ထ၊ ၄၁-၂၀၃၆)

၄။ နကာမဓာတု နအရူပဓာတုယာ-အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြည် ရူပ ၁၄-ဘုံမှ၊ စုတသ-သော၊ နကာမဓာတုံ- အသညသတ်ကြည် ရူပ ၁၅-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံ၌။
(ကြွင်းထင်ရှားပြီ)

၅။ ပစ္ဆိမစိတ္တသ-၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော-၌၊ ဝတ္တမာနနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ဆဲ၊ တသ-အား။ စိတ္တံ-သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ-ဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်။
ဣတရေသံ-ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ စိတ္တသ-၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော-၌၊ ဝတ္တမာနနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အား။ စိတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ဆဲ၊ တသ-အား။ စိတ္တံ-သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ-ဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်။

၆။ ဒုတိယေ-နစ်ခုမြောက်သော၊ စိတ္တေ-ပဌမဘဝင်စိတ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ-သော်၊ သုဒ္ဓါဝါသာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ အသညသတ္တာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုသုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း။ တတ္ထ-ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ, အသညသတ်ဘုံ၌၊ အကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-မဖြစ်ဖူး။ တေသံ-တို့အား။ တတ္ထ-ထို၌၊ အဗျာကတာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-မဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကား။ နမဟုတ်၊ သုဒ္ဓါဝါသံ-ကုန်သော၊ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ-ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော၊ တေသံ-တို့အား။ တတ္ထ-၌၊ အကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-လည်း။ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-မဖြစ်ဖူး။ အဗျာကတာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-လည်း။ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-မဖြစ်ဖူး။

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က) သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှုပဓာတ်, အရှုပဓာတ်၊ သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ ၂-ပါး။

(ခ) ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ပါး။

အကြွင်းမဲ့ပယ်ပုံ-

အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့် ယှဉ်သော ကာမရာဂါနုသယကို အကြွင်းမဲ့ပယ်သည်။ (ကောလ်၊ အ-၄၂)

အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မာနာနုသယ, ဘဝါရာဂါနုသယ, အဝိဇ္ဇာနုသယကို အစဉ်စွန့်၏ ထိုမှတစ်ပါးသော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်၏။ (ကောလ်၊ အ-၄၂၀)

၈။ (က) **တစ်ဖက်ရ-** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု-၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

နှစ်ဖက်ရ- ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု-၄၊ အရိယာ ၈-ယောက်လည်း ရ၏။

(ခ) **တစ်ဖက်ရ-** မရှိ။

နှစ်ဖက်ရ- ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် ရ၏။

(ဂ) **တစ်ဖက်ရ-** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် ရ၏။

နှစ်ဖက်ရ- အတိတ်စိတ်, အနာဂါတ်စိတ်လည်း ရ၏။

၉။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့ ရှေးဦးစွာသော သောမနဿသဟဂုတ်, ဒုတိယဈာနမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသော စတုဇေါကာရ, ပဉ္စဇေါကာရဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု-၄၊ အရိယာ-၈ ယောက်တို့အား စတုဇေါ ၄-ဘုံ၊ ပဉ္စဇေါကာရ ၂၆-ဘုံရ၏။ (ကောလ်၊ အ-၅၅၉)

(က) အနည္ဓာတည္ဌာမီဟိန္ဒြေ, အညိန္ဒြေ။

(ခ) အညာတာဝိန္ဒြေ။

မှတ်ချက်- ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးတို့တွင် ဘာဝနာဝါရ မရှိ၊ ပရိညာဝါရသာ ရှိသည်။

၁၀။ ပဒသောဓနဝါရ- ၃-ယမက၊

ပဒသောဓန မူလစက္ကာ- ၆-ယမက၊

သုဒ္ဓမူလ- ၃-ယမက။

http://www.dhammadownload.com

စတုတ္ထစျာန် ရပုံ-

ကာမဘုံ, ရူပဘုံ၌- စတုတ္ထစျာန်ဖော ၁၈-ခု၊ အရူပဘုံ၌ စတုတ္ထစျာန်ဖော ၁၅-ခု ရသည်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အရကောက် အထက် (၅)ကျမ်း ဘာသာ ၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ကာယသခ်ါရ ဝစီသခ်ါရနှစ်ပါးစုံ မဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကိုအရကောက်လာအတိုင်း စျာနောကာသ အပိုင်းမျှကိုသာ အရကောက်၍၊ မုစ္ဆာကာလဖြစ်ရာ အခါများကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၂။ (က) ကာယသခ်ါရသာ ဖြစ်လတ္တံ့ရ၍ ဝစီသခ်ါရ ဖြစ်လတ္တံ့.မရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝိဘင်း ထုတ်၍၊

(ခ) ဝစီသခ်ါရသာ ဖြစ်ဘူးရ၍ ကာယသခ်ါရ ဖြစ်ဆဲမရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ပြပါ။

၃။ အောက်ပါတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ-

(က) ကာမဂတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု၊ (နှစ်နည်း)

(ခ) ကဿစိ ပဌ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ အနုသယာ ဘဂိ နတ္ထိ။

၄။ (က) ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ-ကို အရကောက်၍၊

(ခ) ယော ဒိဋ္ဌာနုသယံ နပ္ပဇဟတိ သော ဘဝရာဂါနုသယံ နပ္ပဇဟတိ-ကို ဝိဘင်း ပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

၅။ စိတ္တယမိုက် သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ပုဂ္ဂလ ၁၁-ခုမြောက် အတီတာနာဂတဝါရ ပစ္စနိုက်ကို ပုစ္ဆာ, ဝိသဇ္ဇနာ စုံလင်စွာ ပါဠိသက်သက် ရေးသားပါ။

၆။ ယဿ ဝါ ပန သရာဂ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ၊ တဿ သရာဂ စိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ-၌ နှစ်ဘက်ရကိုသာ အရကောက်ပြ၍၊ သရာဂ စိတ်အရကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ဓမ္မမည်သော တရားတိုင်းသည် အဗျာကတဓမ္မ မည်နိုင်သလော အမေးကို အရကောက်ပြု၍ ကုသိုလ် အဗျာကတနှစ်ပါးစုံ မဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံများကိုလည်း ဝိဘင်းပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

၈။ အောက်ပါတို့ကို အရကောက်ပြပါ-

(က) ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ တသ အဗျာကတာ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ (အတုမ္ပသာ)

(ခ) ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တသ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

၉။ ကာယော ကာယိန္ဒြိယံ ပုဗ္ဗာ၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာကို အရကောက် ပေါ်လွင်စေလျက် နှစ်သက်ရာ တစ်နည်းကိုသာ အနက်သမ္မန်ပြပါ။

၁၀။ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ ဖြစ်ဆဲလော- အမေး၌ တဘက်ရကိုသာ အရကောက်ပြု၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ သဒ္ဓိန္ဒြေ နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဝိဘင်းပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

၈။ ပဋ္ဌားတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အရကောက် အထက် (၅)ကျမ်း ဘာသာ

၁။ ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘဂိုဏ္ဍဟသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်, ဒုတိယဈာန်, တတိယဈာန်, စတုတ္ထဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။

အသာသပသာသကင်းသော ဒုတိယဈာန်ဏော ၁၀၊ တတိယဈာန်ဏော ၁၀၊ စတုတ္ထဈာန်ဏော ၁၈- တို့၏ ဥပ္ပါဒဘဂ္ဂဟသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာဒုတိယဈာန်ဏော ၇- ခု၊ တတိယဈာန်ဏော ၇- ခု၊ စတုတ္ထဈာန်ဏော ၁၅- ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒဘဂ္ဂဟသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ ဣဏ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယဈာန်, တတိယဈာန်, စတုတ္ထဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ ရဏ်။ (ကောက်၊ ၄၁-၃၁၈)

ဖြစ်ရာအခါများ-

မုဇ္ဇာကာလ၌ဖြစ်သောအခါ, ရေမွန်းသောအခါ, သစ်ပင်ထက်မှကျသောအခါ, မြှားဆိပ်သင့်သောအခါ- တို့ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ ၄၁-၃၁၅)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) မရှိ။

(ခ) ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမာဓိ၊ အဿာသပဿာသ ကင်းသော ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမာဓိဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောဝိ၊ နာ-၃၃၃)

၃။ (က) ကာမဓာတုယာ-ကာမဘုံဇကာဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း။ ဒ္ဝိသု-ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု-ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉-ခု၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂-ခုတို့၌လည်းကောင်း။ (ကောဝိ၊ နာ-၃၈၇)

(တစ်နည်း) ကာမဓာတုယာ- ကာမဓာတ်၌၊ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု-နှစ်ပါးသော ဝေဒနာတို့၌ (အဋ္ဌကထာနည်း)။ (ကောဝိ၊ နာ-၃၉၂)

(ခ) ကာသစိ- အချို့သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပဋ္ဌ-ကုန်သော၊ အနုသယာ-တို့သည်၊ အနသေန္တိ သန္တာနံ အနဂတာ ဟုတ္တာ သယန္တိ-ကုန်၏။ ဘဂါဘဋ္ဌိတဗ္ဗာ-ဤမျှသော အနုသယာကား ဖြစ်၏၊ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ဟူ၍ ဝေဘန်ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော၊ အနုသယာ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်။ (ကောဝိ၊ နာ-၄၃၆)

၄။ (က) ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် ရ၏။ သံသယကား အရမရှိ။ (ကောဝိ၊ နာ-၄၀၆)

(ခ) အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိ ဒိဋ္ဌာနုသယံ နပ္ပဇဟတိ၊ နော စ သော ဘဝရာဂါနုသယံ နပ္ပဇဟတိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိ စ အဋ္ဌမကဿ ဌပေတ္တာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ ဒိဋ္ဌာနုသယဿ နပ္ပဇဟန္တိ ဘဝရာဂါနုသယဿ နပ္ပဇဟန္တိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ-၁၆၄)

၅။ ယသ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တသ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ၊ တသ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိသတိတိ နတ္ထိ၊ ယသ ဝါ ပန စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ နော စ တသ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ၊ တသ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ-၃၀၆)

၆။ ဝိတရာဂစိတ် ၈၁-ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမာဓိဖြစ်သော ပုထု-၄၊ အရိယာ-၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာ, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

သရာဂစိတ် အရ-လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သရာဂစိတ် ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်-၅၄၈)

၇။ **အရကောက်-** (စစ်ကိုင်း ၇-၍)
သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တသ ဘင်္ဂကွဏေ အရူပေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ တတ္တ ကုသလာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဗျာကတာ စ ဓမ္မာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပိ၊ ထ၊ ၁၂)

၈။ (က) အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဓိဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရတို့။ တိဟိတ်စုတိတေရသ စေတသိက်ပဋ္ဌတ္တိသဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမဓိဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရတို့။ (ကောက်-၄၁-၅၈၉)
(ခ) ကု-၂၁၊ စေ-၃၈-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဓိဟုဆိုအပ်သော ပုထု-၄၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ကြဉ်သော အရိယာ ၇-ယောက်လည်း ရတို့။ (ကောက်-၄၁-၅၈၉)
မှတ်ချက်- (က) ၌ အတုမျှသာဟု မေးထားဟု ပုဂ္ဂလ၌ အတုအစ် မရှိ။

၉။ ကာယိဿိယ်-ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-ကြွင်းသော နာမကာယ, ရူပကာယ, ပညတ္တိကာယသည်၊ ကာယော-မည်၏။ နကာယိဿိယ်-မမည်။
ကာယိဿိယ်-သည်၊ ကာယော စေဝ-ကာယလည်းမည်၏။ ကာယိဿိယဉ္စ-မည်၏။

၁၀။ လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ် ၄-ခု၊ သောမနဿသန္ဓိရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဓိဟုဆိုအပ်သော ပုထု-၄၊ ဖလဌာန်-၄-ယောက် ရတို့။ (ကောက်-၄၁-၅၈၀)
သဗ္ဗေသံ စိတ္တသ ဘင်္ဂကွဏေ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တ သဒ္ဒါဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏေ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ ဥပေက္ခိဿိယဉ္စ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဒ္ဒိဿိယဉ္စ နဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပိ၊ ထ၊ ၄၁-၁၄၈)

၉။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅) ကျမ်း ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ သခါရ မမည်သောတရားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ ဝစီသခါရဖြစ်ဆဲ ကာယသခါရဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော (ရူပ, အရူပ)ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံတို့ကို ဘုမ္မောကာသအတွက် ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

https://www.myanmadownload.com

၂။ ယသေ ဝါ ပန ယတ္ထ စိတ္တသခၤါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ တတ္ထ ဝစီသခၤါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ-၌ ဝိသေဒနာပါဠိထုတ်ပြပါ။

၃။ ထောင်လွှားတက်ကြွ မာန်မာနကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံဌာန၌ အယူလွဲမှားမှု ဒိဋ္ဌိကိန်းပါသလော? ဟူသော အမေးကို ဝိဘင်းပါဠိဖြင့် ဖြေဆိုပြ၍၊ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာကိုသာ ပယ်အပ်ပြီး၍ တပ်မက်မှု ကာမရာဂကို မပယ်အပ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံဌာနတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ "မဟာဂျုတ်နေ၊ အရိယာတွေ၊ သန္ဓေမကပ်၊ ကာမဓာတ်" ဟူသော စကားအရ မှန်/မမှန် ယမကပါဠိတော် သာဓကပြ၍ ဝိနိစ္ဆယချပြပါ။

၅။ ယသေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ- ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ ဝိသေဒနာပါဠိကို အရကောက်မျှော် ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်အောင် အနက်ပေးပြပါ။

၆။ သရာဂစိတ်ဖြစ်ဖူးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သရာဂစိတ်မဖြစ်လတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသည့် ဝိဘင်းပါဠိကို ထုတ်ပြ၍၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်လတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါပုစ္ဆာတို့တွင် (က)၌ ဝိဘင်းပါဠိထုတ်၍ (ခ)၌ နှစ်ဖက်ရတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

(က) နေ ကုသလာ နေ ဓမ္မာတိ၊

(ခ) ယသေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ တသေ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိတိ။

၈။ ယသေ ဝါ ပန ယတ္ထ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ- ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိသေဒနာပါဠိကို အနက်ပေးပြပါ။

၉။ နေ ပုရိသော နေ ပုရိသိတ္ထိယန္တိ- ကို ဝိဘင်းပါဠိထုတ်ပြ၍၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်မှုသာဖြစ်၍ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံတို့ကိုလည်း ဣတ္ထိယယမက ပစ္စုပ္ပန္နဝါရသဘောသွား စဉ်းစား ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီဌ၌ ပုစ္ဆာ ဝိသေဒနာ စုံလင်အောင် အနက်ပေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅) ကျမ်း ဘာသာ

၁။ စိတ်–စ၉၊ ရုပ်–၂၈၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ဖြစ်သည်။

ပုဗ္ဗိုလ်, ဘုံ–

လောဘမူ, မောဟမူ, သမ္ပယုတ္တဆိုင်း, သန္ဓိရဏ–၃, အဟိတ်ကြိယာစိတ်–၃, မဟာကုသိုလ်စိတ် –၈, မဟာကြိယာ–၈, ပထမဈာန်ဝိပါက်, ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္ကနှင့် သဝိစာရစိတ် ၃၆–ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရပုဗ္ဗိုလ်တို့အား အသည်းသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅–ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။

လောဘမူ, မောဟမူ ။ပ။ သဝိတက္ကနှင့် သဝိစာရစိတ် ၂၇–တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော အရူပါဝစရပုဗ္ဗိုလ်တို့အား အရူပ ၄–ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရှိ။ (ကောက်၊ နာ–၉၁၃/၉)

၂။ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာန် သုဒ္ဓါဝါသာန် ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ိရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ိရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ပဌမဈာန် သမာပန္နာန် ကာမာဝစရာန် ဣဿရေသံ ရူပါဝစရာန် အရူပါဝစရာန် တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဝစီသခ်ိရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပိ၊ ၃၊ နာ–၁၀)

၃။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တေသံ တတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အနုသေတိ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော စ အနုသေတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော စ အနုသေတိ။ (ပိ၊ ၃–၇၁)

အရကောက်–

သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဗ္ဗိုလ်တို့အား ဓာတ် ၃–ပါ။ ဝေဒနာ ၃–ပါ။ အနာဂါမ် ရဟာန္တာ ပုဗ္ဗိုလ်တို့အား ဒုကွဝေဒနာ, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရှိ။ (ကောက်၊ နာ–၄၉၁)

၄။ မဟာဂျုတ်နေ၊ အရိယာတွေ၊ သန္ဓေမကပ်၊ ကာမဓာတ်–ဟူသော စကား မှန်သည်။

သာဓက–ရူပဓာတုယာ စုတဿ (အရူပဓာတုယာ စုတဿ) ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ သတ္တော၀ အနုသယာ အနုသေန္တိ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ-ပစ္ဆိမစိတ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ တေသံ-ထိုအရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ပြီ၊ တေသံ၊ စိတ္တံ၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ ဣဒတရေသံ-ဤပစ္ဆိမစိတ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊ တေသံ-ထိုပုထုဇဉ်-၄၊ အရိယာ ၈-ယောက်တို့အား။ စိတ္တံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ စ။

၆။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ တေသံ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ကောဏ္ဍ၊ ခ-၅၆၉)

ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်-

အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ရှေ့ဝေါဒါနိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘဂံကွဏသမဂ္ဂီ၊ ကု, ဗျာ-စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထု-၄၊ အောက်မဂ်-၃၊ အောက်ဖိုလ်-၃၊ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘဂံကွဏသမဂ္ဂီ၊ အကု, ဗျာ-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရတ်။ (ကောဏ္ဍ၊ ခ-၅၆၆)

၇။ (က) ကုသလ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နု ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသလဿ ဓမ္မေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နု စေဝ ကုသလာ နု စ ဓမ္မာ။ (ပ၊ ဝ၊ ခ-၆)

(ခ) အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါနိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်-၃၊ အောက်ဖလဌာန်-၃၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရတ်။ (ကောဏ္ဍ၊ ခ-၅၇၉)

၈။ ဒုတိယေ-သော၊ စိတ္တေ-ပထမဘဝင်စိတ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ-သော၊ သုဒ္ဓါဝါသာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အားလည်းကောင်း။ အသညသတ္တာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အားလည်းကောင်း။ တတ္ထ-ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ အဗျာကတာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူး၏ပြီ၊ တေသံ-တို့အား။ တတ္ထ-၌၊ ကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူး၏ပြီးလည်း မဟုတ်၊ ဣဒတရေသံ-ဤသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဒုတိယ၏စိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုပုထု ၄၊ အရိယာ ၈-ယောက်တို့အား။ တတ္ထ-ထိုစတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ, ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆-ဘုံ၌၊ အဗျာကတာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ ၈-တို့သည်လည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ကုသလာ-ကုန်သော၊ မ္မော စ-တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ဣတိဝိသဒ္ဒနာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။

၉။ ပုရိသိန္ဒြိယံ နဿ ပုရိသော ပုရိသိန္ဒြိယံ ပုရိသဿ ပုရိသိန္ဒြိယဿ ဌပေတ္တာ အဝသေသာ နဿ စေဝ ပုရိသော နဿ စ ပုရိသိန္ဒြိယံ။ (ပိ၊ ထ၊ ၂၁-၆၆)

အရကောက်-

လောဘမူသောမနုဿသဟဂုတ် ၄-ခု၊ သောမနုဿသန္ဓိရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဲကာသမင်ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ ဖလဋ္ဌာန် ၄-ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ၂၆-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်၊ ၂၁-၅၁၀)

၁၀။ ယော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စက္ခုန္ဒြိယံ-ကို၊ ပရိဇာနိတ္ထ-ပြီ၊ သော-သည်၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ-ကို၊ သစ္ဆိကရိတ္ထ၊ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ-သော်။

ယော- သည်၊ အရဟတ္တဖလံ- ကို၊ သစ္ဆိကရိတ္ထ- မျက်မှောက်ပြုဆဲ၊ သော-ထိုအရဟတ္တဖိုလ်မျက်မှောက်ပြုဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စက္ခုန္ဒြိယံ-ကို၊ ပရိဇာနိတ္ထ-ပြီ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ-ကို၊ နော စ သစ္ဆိကရိတ္ထ-မျက်မှောက်ပြုပြီး မဟုတ်။

ယော-သည်၊ အဂ္ဂဖလံ-ကို၊ သစ္ဆာကာသိ-မျက်မှောက်ပြုပြီ၊ သော-ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ၊ သစ္ဆိကရိတ္ထ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယဉ္စ၊ သစ္ဆိကရိတ္ထ။

၁၀။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း) ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမက (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ကာယော ကာယသခ်ီရောတိ? နော-၌ အမေး, အဖြေတို့၏ အမည်တို့ကို ရေး၍ အဘယ့်ကြောင်း ယင်းသို့ မေး၍ ယင်းသို့ ဖြေတော်မူသည်ကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

၂။ ကာယ, ဝစီ နှစ်လီဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုသည့် ယမကဝိဘင်း ပါဠိကို အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၃။ ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော

http://www.dhammadownload.com

စ ပဋ္ဌိယာနုသယောစ အနုသေန္တိတိ၊ ကို ပထမကောဋ္ဌာသ, ဒုတိယကောဋ္ဌာသ, တတိယကောဋ္ဌာသ စုံလင်စွာဖြင့် ဝိဘင်းထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမ, မာန အနုသယနှစ်ဖြာကို စွန့်ခွါဆဲမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာနနှင့် စွန့်ခွါပြီးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဌာနတို့ကို ယမကဝိဘင်းပါဠိမျှား ကိုးကား၍ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ပါစိတ်တို့ကို ယမကပါဠိထောက်၍ အရကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်, ဖြစ်ပြီးလည်း မဟုတ်သောစိတ်၊
(ခ) ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်, ချုပ်ပြီးလည်းမဟုတ်သောစိတ်၊

၆။ စိတ္တယမက သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဝါရအပြားကို အစဉ်မမှားအောင် ရေးသားဖော်ပြ၍ ထိုတွင် နောက်ဆုံးဝါရ၏ အနုလုံ အနုလောမပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ဓမ္မလည်းမည် အကုသိုလ်ဓမ္မလည်း မည်သောတရား။ (ခ) ဓမ္မလည်းမမည် အကုသိုလ် ဓမ္မလည်းမမည်သောတရားတို့ကို ယမကပါဠိ ကိုးကား၍ ခွဲခြားကောက်ပြပြီးလျှင် အကုသိုလ်သာ ဖြစ်ဘူးပြီး ကုသိုလ်မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဘုံတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကုသိုလ်, အကုသိုလ် နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြ၍ မရဏာသန္နအကုသိုလ်ဖော ရသင့်, မရသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ခွဲခြားဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ကာယော, ဣန္ဒြိယန္တိ?–ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ပြပြီးလျှင်၊ မိန်းမဖြစ်လျက် ဉာဏ်ထက်နေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်းကိုလည်း ရေးသားတင်သွင်းခဲ့ပါ။

၁၀။ သံသရာခရီးကြမ်း ဘဝလမ်းကို မိန်းမဘဝဖြင့်သာ ဖြတ်သန်းကြတော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြဆိုရ၍၊ "ယသ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တသ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ တိ" ဟူသောပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်ရဝိဘင်းပါဠိကိုသာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမက (အထက် ၅-ကျမ်း) ဘာသာ

၁။ **အမေး**-မောယ, ပညာ။

အဖြေ-ပဋိသေဓ ဝိသဇ္ဇနာ။

ရှင်းလင်းချက်-

ထိုကရဏကာယသည် အကြောင်းဖြစ်သော ကာယသော်ကား မည်၏။ အကျိုးဖြစ်သော ကာယသခ်ါရမမည်သောကြောင့် ကာယသခ်ါရော-ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ၊ ထိုသန္ဓိဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရမရှိသောကြောင့် ယင်းသို့ မေး၍ လျှောက်ပတ်စွာ ကာယမည်သောတရားသည် ကာယသခ်ါရမမည်သည်သာဖြစ်သော ကြောင့် ယင်းသို့ ဖြေတော်မူသည်။ (ကောရ၊ ၂၁-၃၀၈)

၂။ သမ္ဘေသ-ခပ်သိမ်းကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တသ-၏၊ ဘဂီကွဏော-ဌ္ဌလည်းကောင်း။ အသာသပဿာသေဟိ-တို့နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ္တသ-၏။ ဥပ္ပါဒကွဏော-ဌ္ဌလည်းကောင်း။ ဝတ္တမာနာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-လည်းကောင်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ-နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်ဖြစ်ကုန်သော၊ အသညသတ္တာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-လည်းကောင်း။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောရ၊ ၂၁-၃၁၄)

၃။ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ နော စ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ မာနာနုသယော စ ကာမရာဂါနုသယော စ အနုသေန္တိ နော စ တေသံ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ (ပါ၊ ၃၂-၅၂)

၄။ ဒ္ဒိန္နံ မဂ္ဂသမင်္ဂိနဉ္စ ဌပေတ္တာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဘတ္ထ ကာမရာဂါနုသယဿ နု ပ္ပဇဟန္တိ မာနာနုသယဿ နု ပ္ပဇဟ န္တိ။

ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန်, အရဟတ္တဖလဌာန်ကြဉ် အရိယာ ၆-ယောက်တို့အား ဓာတ် ၃-ပါး, ဝေဒနာ ၃-ပါး, အပရိယာပန္နတရား။

https://www.dhammadownload.com

တိုက္ကဲ့ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဂတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဟီနာ မာနာနုသယော စ ပဟီနော။

ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမိ–တို့အား ကာမဂတ် ဝေဒနာ ၂–ပါး။

၅။ (က) ဘဂဝံကွဏစိတ်, အနာဂတ်စိတ် ရဏ်။

သာဓက– ဘဂဝံကွဏော အနာဂတဿ စိတ္တံ နိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိ စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ကောက်၊ နာ–၄၅၈)

(ခ) ဘဂဝံကွဏစိတ်, အနာဂတ်စိတ် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၄၆၃) ၁။

သာဓက– ဘဂဝံကွဏော အနာဂတဿ စိတ္တံ နိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိ စ နိဗ္ဗိဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ–၃၁၀)

၆။ **ဝါရအပြား–** (ကောက်၊ နာ–၄၄၅–ရ)

အနက်ပေး–

ယသ– အား။ စိတ္တံ– သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ–ဖြစ်ဆဲသော၊ ခဏံ– ဥပ္ပါဒကွဏကို၊ (ပ) ဣတိ ပုစ္ဆာယံ– သည်၊ သတိ– သော်၊ ဘဂဝံကွဏော– ၌၊ စိတ္တံ– သည်၊ (ပ) ဝိတိဂ္ဂန္ဒံ– လွန်၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၅၆)

၇။ (က) အကုသိုလ်ဓမ္မ ရဏ်။

သာဓက– အကုသလာ ဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ စ။

(ခ) တွင်းလျှိုက် အစရှိသော အစိတ်စိတ်သော ဧကဒေသပညတ် ရဏ်။ (ကောက်–၄၅၂)

သာဓက– နိ ဓမ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာတိ အာမ္ဘန္တာ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ–၇)

အရကောက်–

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိကဒုတိယဇောဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယအကုသိုလ်စိတ် ထိုစိတ်နှင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ဖူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသော ကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော တတိယဇောမှစ၍ ရှေ့ဦးစွာသော မဟာကုသိုလ်ပထမဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆို အပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅–ဘုံ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၄၆၅)

၈။ **ဖြစ်လတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်–** (ကောက် နာ–၁၇၉–ရ)

http://www.dhammadownload.com

မဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်-

အရဟတ္တမဂ် ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဗျာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဗျာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။ (ကောက်၊ အ-၄၇၉)

ရသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်-

ဒုဂ္ဂတိ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သာ ရဏ်။

ကြွင်းမရ။

၉။ ယော ကာယော ဣန္ဒြိယံ သော ကာယော စေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ အဝသေသော ကာယော နဲ ဣန္ဒြိယာ။ (ပါ၊ ထ၊ အ-၉၉)

အရကောက်- (ကချင် ၉၊ ဂ-ရ)

ဉာဏ်ထက်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ-

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဗျာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ယောက်တို့ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ အ-၅၂၅)

၁၀။ ဣဿိဘောဖြင့် ၁-ဘဝ, ၂-ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇနဖြစ်သော ပုထု-၄၊ အောက်ဖလဗျာန် ၂-ယောက်၊ ရူပ, အရူပ ဥပပဇ္ဇန, စဝန်တို့ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။

အနက်ပေး-

ယသ စိတ္တသ-အကြင်အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်၏။ အနန္တရာ-၌၊ သောမနဿသမ္ပယုတ္တပစ္ဆိမစိတ်-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-လတ္တံ့၊ တေသံ-တို့အား။ သောမနဿိန္ဒြိယ်-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-လတ္တံ့၊ တေသံ-တို့အား။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ်-သည်၊ နောစ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။

(ကောက်၊ အ-၅၅၁)

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက်(၅)ကျမ်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇- ၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ သခ်ါရယမိုက် ပဏ္ဍာတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ၌ ရသင့်သော နယ, ယမက, ပုစ္ဆာ-တို့ကို သချိုမှု ဖော်ပြ၍၊ ကြံ့စည်သုံးသပ်မှုမပါဘဲ အသက်ရှူနေဆဲဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပြ ဝိဘင်းပါဠိကို ရေးသားပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၂။ စိတ္တသခါရသာ ဖြစ်လတ္တံ့ရ၍ ကာယသခါရ ဖြစ်လတ္တံ့မရသော ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကောက်၍၊ ကာယသခါရ+ ဝစီသခါရနှစ်ပါးလုံး မဖြစ်တော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ညွှန်ပြသော ဝိဘင်းပါဠိတို့ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ အနုသယယမက ပဏဟာန အနလုံ ပုဂ္ဂလဝါရ ကာမမူ မာနမူလီ၏ အနုလောမ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ ပါဠိတော်တို့ကို ပြည့်စုံအောင် ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ကာမရာဂ-၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ-ကို ပြသည့် ပုစ္ဆာ+ ဝိသဇ္ဇနာအစုံကို ပြည့်စုံစွာ အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၅။ ယသ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ-၌ တစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းမျှသာထုတ်၍၊ နှစ်ဖက်ရတရားကိုသာ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်တရားတို့သည် တပြိုင်နက် ဖြစ်နိုင်/ မဖြစ်နိုင် ဓမ္မယမိုက်မှ သာဓကပြ ဖြေဆိုပြီး အကုသိုလ်သာ ဖြစ်ဘူးပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်ဘူးမရသော ပုဂ္ဂိုလ်+ ဘုံပြ ဝိဘင်းကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ယသ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇပါဠိကို ထုတ်ပြ၍၊ နှစ်ဖက်ရ တရားကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ သမာဓိ သမာဓိန္ဒြိယံ၌ ဝိဘင်းထုတ်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ "ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ"ဟူသော စကား မှန်/မမှန် ယမကသာဓကပြ၍ ဝေဘန်ဆုံးဖြတ်ပါ။

၉။ ဣန္ဒြိယယမိုက် ပဝတ္တိ ဥပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္န အနလုံ ပုဂ္ဂလောကာသ ဣတ္ထိမူ ပဋိန္ဒြေမူလီ အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ဝိသဇ္ဇနာ တစ်ဖက်ရ နှစ်ဖက်ရ ဝိဘင်းပါဠိတို့ကို ထုတ်ပြပြီး၍၊ တစ်ဖက်ရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သခါရယမိုက်၌သာ သရှုပဏ္ဍာဝါရကို ဟောရခြင်းအကြောင်းနှင့် ထွက်သက်, ဝင်သက် ဤနှစ်ချက်တို့တွင် အဘယ်ကို အသာသ, အဘယ်ကို ပဿာသဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်ကိုလည်း နည်းစုံစွာ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ နယ–၆–ပါး။ ယမက ၂၄–ပါး။ ပုစ္ဆာ ၄၈–ပါး ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်ပြန်–၉၀၈)

ဝိဘင်း– ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ အသာသပသာနံ ဥပ္ပါဒကွေဟေ တေသံ။

၂။ ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် အဆုံးစွန်သော အသာပသာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတ္တိသမစိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ မရဏာသန္နပဌမ ဇော ဘဝင်တိုင်အောင် ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဗျာနိဝင်စား မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။ (ကောက်ပြန်–၉၂၄)

ဝိဘင်း–

ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရာ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ တေသံ ကာယသခ်ိရော စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ ဝစီသခ်ိရော စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ–၁၃/၄)

၃။ ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ သော မာနာနုသယံ ပဇဟတီတိ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ၊ ယော ဝါ ပန မာနာနုသယံ ပဇဟတိ သော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ နော။ (ပါ၊ ၃၊ နာ–၁၄၈)

၄။ ကတ္ထ–ဌ၊ ကာမရာဂါနုသယော–သည်၊ အနုသေတိ–နည်း၊ ဣတိပုစ္ဆာယ်–သည်၊ သတိ–သော်၊ ကာမဓာတုယာ–ကာမဘဝ် ဧကာဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်ဌ် လည်းကောင်း။ ဒ္ဝီသု–ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု–ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉–ခု၊ ကာမဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၃၂–ခုတို့ဌ်လည်းကောင်း။ ဇတ္ထ–ဤကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂–ပါးဌ်၊ ကာမရာဂါ နုသယော–သည်၊ အနုသေတိ–ကိန်း၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။(ကောက်ပြန်–၉၈၈/၉)

၅။ စိတ္တသ ဘဂိကွေဟေ တေသံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တေသံ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ နိရောဓ သမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နစေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဥပ္ပန္နံ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ–၉၀၁)

အရကောက်–

နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် လည်း ရဏ်။ (ကောက်ပြန်–၅၅၉)

http://www.dhammadownload.com

၆။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်တရားတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် မဖြစ်နိုင်။

သာဓက-

ယသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နော။ (ပါ၊ ထ-၈)

ဝိဘင်း-

သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၉)

၇။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တသ ဘင်္ဂေ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒေ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒေ တေသံ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၂၀)

အရကောက်-

ကု-၂၁၊ စေ-၃၈-တို့၏ ဥပ္ပါဒေ ကုသလာသမ္ဘိဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရဟတ္တဖလဌာန် ကြဉ်သော အရိယာ ၇-ယောက်လည်း ရ၏။ (ကောက်၊ နာ-၄၁၉)

၈။ ဝိဘင်း- အာမန္တာ။

အရကောက်-

ဝိရိယမဖြစ်သောစိတ် ၁၆-ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စိတ် ၇၂-ခုဌ်ရှိသော ဇောဝုတာ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၂)

"ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ"ဟူသော ဆိုရိုးစကား-(တနသ်ာရီ ၁၀-ရ)

၉။ **တစ်ဖက်ရ-** ဣဏတ္ထိနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ တတ္ထ ဣဏတ္ထိမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တာသံ တတ္ထ ပညိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

နှစ်ဖက်ရ- ဣဏတ္ထိနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ တတ္ထ ဣဏတ္ထိမ္ပိ ပညိန္ဒြိယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၉၂)

အရကောက်-

အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၂-ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေ ၄-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒေ ကုသလာသမ္ဘိဟုဆိုအပ်သော ဣဏတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိ အဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ-၅၂၅)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ခန္ဓာစသည်တို့၏ သရုပ်ကို ခန္ဓယမိုက်ကို မဟောမီ ရှေးအဖို့၌ သရုပ်ထုတ်၍ ဟောပြီး ဖြစ်ရကား သရှုပက္ခာဝါရကို ဟောဖွယ် မရှိပါ။ သခါရယမိုက်၌ကား သခါရယမိုက်ကို မဟောမီ ရှေးအဖို့၌ သရုပ်ထုတ်၍ ဟောပြီးမရှိသောကြောင့် သရှုပက္ခာဝါရကို ဟောပါသည်။ (ကောက်ပြ၄-၆၆၃)

အဿာသ, ပဿာသ-ဟု သတ်မှတ်ချက်-

ထွက်သက်ကို အဿာသ၊ ဝင်သက်ကို ပဿာသ-ဟုခေါ်သည်။ (ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ)
ဝင်သက်ကို အဿာသ၊ ထွက်သက်ကို ပဿာသ-ဟုခေါ်သည်။ (သုတ္တန္တအဘိဓမ္မာ၊ ၌)
(ကောက်ပြ၄-၆၆၃)

၁၂။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း) ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလွှန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ ဝစီသခါရဖြစ်နိုင်သော ဘုံ, ဈာန်, စိတ္တဇပ္ပါဒ်, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အသီးသီး ဖော်ပြ၍၊ နကာယ သခါရော နဝစီသခါရောတိ?ဟူသော အမေးပုစ္ဆာ၏ ဝိဘင်းပါဠိကိုလည်း မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

၂။ အရှုပသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြ၍၊ စိတ္တသခါရသာ ဖြစ်လတ္တံ့ရ၍ ဝစီသခါရဖြစ်လတ္တံ့,မရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၃။ ဘဝရာဂါနုသယ မကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်, ဌာနဋ္ဌ ကာမရာဂါနုသယ မကိန်းသလော? ဟူသော ပုစ္ဆာကို ပြည့်စုံစွာ ဝိဘင်းထုတ်ပြပါ။

၄။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိ အနုသယလေးပါးလုံး ပယ်စွန့်ဆဲလော?ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာပါဠိကို ရေးပြ၍၊ အရှုပဗြဟ္မာကြီးများ စုတေလျှင် အဘယ့်ကြောင့် ရူပါဝစရဘုံ၌ မဖြစ်ရပါသနည်း? ဖြေဆိုပါ။

၅။ နိရုဒ္ဓံ နိရုဒ္ဓမာနန္တိ?ဟူသော ပုစ္ဆာကို အနက်ပေးပြီး ဝိဘင်းထုတ် အရကောက်ပြ၍၊ ယခု ဖြစ်နေဆဲသော စိတ်သည် မနေ့က ဖြစ်ခဲ့သော စိတ်ဟုတ်/မဟုတ်ကိုလည်း ယမကပါဠိ ကိုးကား၍ ဖြေဆိုပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ယသ သရာဂ် စိတ္တ် နဉ္ပန္နံ၊ တသ သရာဂ် စိတ္တ် နဉ္ပဖ္ဖိတ္ထာတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းမျှသာထုတ်ပြ၍၊ ယသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပဖ္ဖိတ္ထ နော စ တသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပန္နံ၊ တသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပဖ္ဖိသတီတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ နှစ်ဘက်ရတရားကို လည်း ကောက်ပြပါ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ-
(က) ကုသိုလ်တရားသာ ချုပ်ဆဲရ၍ အဗျာကတတရား ချုပ်ဆဲမရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) အကုသိုလ်တရားသာ ဖြစ်ဘူးရ၍ ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ဆဲမရသောပုဂ္ဂိုလ်။

၈။ ယသ ဝါ ပန အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဖ္ဖိသန္တိ၊ တသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဖ္ဖိသန္တိတိ? ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းထုတ်၍ နှစ်ဘက်ရတရားကို အရကောက်ပြီ။ ကုသိုလ်တရား ကိုလည်း မပွားများဘူးသေး အကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပယ်နိုင်တော့မည်မဟုတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဉပေက္ခာမည်သော တရားသည် ဣန္ဒြေမည်ပါသလော? ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းထုတ် ၍၊ တစ်ဘက်ရတရားကိုသာ အရကောက်ပြပါ။

၁၀။ စက္ခုန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဆဲရကြသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြ၍၊ ဣန္ဒြိယယမိုက် ပဝတ္တိဝါရ၌ မဟောသောဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ **ဘုံ, စျာန်, စိတ္တုပ္ပါဒ်, ပုဂ္ဂိုလ်-** (ကချင် ၁၊ က-စသည်ရှု)

အနက်ပေး-

ဝစီသခ်ိရော-သည်၊ နကာယသခ်ိရော-မမည်၊ ဝစီသခ်ိရော-မည်၏။ ကာယသခ်ိရဿ-ကိုလည်းကောင်း။ ဝစီသခ်ိရဿ-ကိုလည်းကောင်း။ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသာ-ကုန်သော စိတ်, စေ-၅၀၊ ရူပ်, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်တို့သည်၊ နစေဝ ကာယသခ်ိရော-မမည်၊ နစ ဝစီသခ်ိရော-မမည်။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀၊ (ပ) သစက္ခုကပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိဖြစ်သော ပုထု ၄၊ အောက်ဖလဌာန် ၂-ယောက်တို့အား ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၇)

မဟောသော ကျေးဇူးနှင့် အကြောင်း- (တနသ်ာရီ ၁၀-ရ)

၁၃။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ဝစီသခါရ၏ ဖြစ်ရာဘုံ, စျာန်, စိတ်, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြ၍ ကာယ, စိတ္တ နှစ်ပါးလုံးဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ဆိုရိုးကျ၊ (ခ) ကို ဘုမ္မောကာသမျှ ကောက်ပြ၍၊ (ဂ) ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

(က) ဝစီ, စိတ္တ နှစ်ပါးလုံး ဖြစ်ဘူးမဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) စိတ္တသခါရလည်း ဖြစ်ဘူး ဝစီသခါရလည်း ဖြစ်ဆဲ ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်။

(ဂ) ဝစီသခါရချုပ်လတ္တံ့, မဟုတ် စိတ္တသခါရချုပ်လတ္တံ့သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပြဆိုသော စကားရပ်။

၃။ အောက်ပါတို့၌ (က) ကို အရကောက်၊ (ခ) (ဂ) ကို ဝိဘင်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) မာန, ဘဝ- အားဖြင့် အနုသယသာရှိ၍ ကာမ, ပဋိဃအနုသယ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဌာန၊

(ခ) ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိ (အနုသယ) ကို စွန့်ဆဲလော ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

(ဂ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်တရား၌ ဘဝရာဂါနုသယကို မပယ်ရသေး ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုတရား၌ ကာမ, ပဋိဃ, မာနအနုသယကို မပယ်ရသေးလော ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

၄။ နိ အရှုပဓာတုယာ စုတသ နိ အရှုပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ- ပါဠိ၌ ဓာတု၊ စုတသ၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ ပုဒ်တို့၏ အရကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် အနက်ပေးပြ၍၊ ရှုပဘုံ၌ ပဋိဃ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ အနုသယခုနစ်ပါးလုံး မရှိပါဘဲ ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ယသ သရာဂ် စိတ္တ် နဉပ္ပန်၊ တသ သရာဂ် စိတ္တ် နဉပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းမျှသာထုတ်ပြ၍၊ ယသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပန်၊ တသ ကုသလ် စိတ္တ် ဉပ္ပဇ္ဇိသတိတိ?ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ နစ်ဘက်ရတရားကို လည်း ကောက်ပြပါ။

၇။ အောက်ပါတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ-
(က) ကုသိုလ်တရားသာ ချုပ်ဆဲရ၍ အဗျာကတတရား ချုပ်ဆဲမရသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) အကုသိုလ်တရားသာ ဖြစ်ဘူးရ၍ ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ဆဲမရသောပုဂ္ဂိုလ်။

၈။ ယသ ဝါ ပန အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဇ္ဇိသန္တိ၊ တသ ကုသလာ ဓမ္မာ ဉပ္ပဇ္ဇိသန္တိတိ? ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းထုတ်၍ နစ်ဘက်ရတရားကို အရကောက်ပြီ။ ကုသိုလ်တရား ကိုလည်း မပွားများဘူးသေး အကုသိုလ်တရားကိုလည်း ပယ်နိုင်တော့မည်မဟုတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၉။ ဉပေက္ခာမည်သော တရားသည် ဣန္ဒြေမည်ပါသလော? ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဝိဘင်းထုတ် ၍၊ တစ်ဘက်ရတရားကိုသာ အရကောက်ပြပါ။

၁၀။ စက္ခုန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေနှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ဆဲကြသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြ၍၊ ဣန္ဒြိယယမိုက် ပဝတ္တိဝါရ၌ မဟောသောဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ဘုံ, ဈာန်, စိတ္တုပ္ပါဒ်, ပုဂ္ဂိုလ်- (ကချင် ၁၊ က-စသည်၌)
အနက်ပေး-
ဝစီသခါရော-သည်၊ နကာယသခါရော-မမည်၊ ဝစီသခါရော-မည်၏၊ ကာယသခါရ၌-ကိုလည်းကောင်း။ ဝစီသခါရ၌-ကိုလည်းကောင်း။ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသာ-ကုန်သော စိတ်, စေ-၅၀၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်တို့သည်၊ နစေဝ ကာယသခါရော-မမည်၊ နစ ဝစီသခါရော-မမည်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ အရှုပဘုံ၌ လောဘ, မောဟ၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်။ မဟာကု ၈၊ မဟာကြီ ၈-ခုဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္ကာ, သဝိစာရစိတ် ၂၇-ခု ဖြစ်ပါသည်။ (ဝေဒနာဆောင်၊ နာ-၅)

အရကောက်-

တတိယစျာန်ဝိပါက်, စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်, ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်, အရှုပဝိပါက် ၄-ခုဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကာ အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖောနောင်စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စမဖောဏ် ခဏတ္တယသမင်္ဂီ၊ ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စမဖော ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ရှု, အရှု အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရတတ်။ (ကောက်၊ နာ-၂၂၄)

၃။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော နာနုသေတိ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ တေသံ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ၊ အရဟတော သမ္ဘတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ။ (ပဋိ၊ ၃၊ နာ-၉၃)

၄။ ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ၊ ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ မာနာနုသယဉ္စ တဒေကဋ္ဌေ ပဇဟတိ။ (ပဋိ၊ ၃၊ နာ-၁၅၀)

ရူပါဝစရဘုံ၌ မဖြစ်ရခြင်း-

ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်စျာန်သည် အရှုပဘုံ၌ မရှိသောကြောင့် အရှုပဗြဟ္မာကြီးများ စုတေလျှင် ရူပဘုံ၌ မဖြစ်ပါ။ (ကောက်၊ နာ-၄၄၀)

၅။ နိရုဒ္ဓံ-ချုပ်ဖူးပြီး၊ နိရုဇ္ဈမာနံ-ချုပ်ဆဲလော၊ ဣတိပုဗ္ဗာယံ-ဤသို့သော အမေးတော်သည်၊ သတိ-သော်။

ဝိဘင်း- နော။

အရကောက်- အဟိတ်စိတ် ရတတ်။ (ကောက်၊ နာ-၄၅၆)

ဟုတ်/မဟုတ်-

ယခု ဖြစ်နေဆဲစိတ်သည် မနေ့က ဖြစ်ခဲ့သော စိတ်မဟုတ်ပါ။

သာဓက- ´ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ နော။ (ပဋိ၊ ၃၊ နာ-၃၀၈)

၆။ **ဝိဘင်း-** ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်–

အစမထင်သ်သရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ ရှေ့အကု, အဗျာကတစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဏီဖြစ်သော ပုထု–၄၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် ၃၊ အောက်ဖလင်္ဂန် ၃၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အသည္ဍသတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

(ကောက်၊ နာ–၄၆၈)

မှတ်ချက်– နော စ တဿ ကုသလ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ–ကိုလည်းကောင်း၊ အကုသလ အဗျာကတ စိတ္တသမဏီနံ–ကိုလည်းကောင်း ထောက်လျှင် မဂ္ဂင်္ဂန် မပါနိုင်၊ အရကောက် စာအုပ်များ၌ ပါနေ၏။

၇။ (က) အရှုပဘုံ၌ မဟာကု ၈၊ အရှုပကု ၄၊ အထက်မဂ္ဂင်္ဂန် ၃–ခု၊ စေတသိက် ၃၈–ခု တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဏီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ် အထက်မဂ္ဂင်္ဂန်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် ရ၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၉၅)

(ခ) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဏီ အကု ၁၂၊ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀–တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဏီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာ၊ အသည္ဍသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်၊ နာ–၄၁၄)

၈။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဏီနံ အရဟန္တာနံ တေသံ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ နော စ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဣတရေသံ တေသံ အဗျာကတာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ (ပဋိ၊ ၃၊ နာ–၁၆)

အရကောက်–

အစမထင် သ်သရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ရှေ့ဝေါဒါနိတ်ဝင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဏီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ် ၃၊ အောက်ဖိုလ် ၃၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

(ကောက်၊ နာ–၄၇၉)

ပယ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်–

အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်၊ မကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (ကောက်၊ နာ–၅၀၉/၅၁၀)

၉။ ယာ ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြိယာ သာ ဥပေက္ခာ စေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ အဝသေသာ ဥပေက္ခာ နဣန္ဒြိယံ။

တစ်ဖက်ရ တရား– (ကချင် ၉၊ ခ–ရ)

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀၊ (ပ) သစက္ခုကပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တုဖြစ်သော ပုထု ၄၊ အောက်ဖလဗ္ဘာန် ၂-ယောက်တို့အား ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။ (ကောက်၊ ၆-၅-၅၁၇)

မဟောသော ကွန်ပြူတာနှင့် အကြောင်း- (တနသံ်ရီ ၁၀-၆)

ဘုရားရှင်ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
ဘုရားဝ-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (ဘုရား)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ ဝစီသခါရ၏ ဖြစ်ရာဘုံ, ဈာန်, စိတ်, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြ၍ ကာယ, စိတ္တ နှစ်ပါးလုံးဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ဆိုရိုးကျ၊ (ခ) ကို ဘုမ္မောကာသမျှ ကောက်ပြ၍၊ (ဂ) ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ။

(က) ဝစီ, စိတ္တ နှစ်ပါးလုံး ဖြစ်ဘူးမဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) စိတ္တသခါရလည်း ဖြစ်ဘူး ဝစီသခါရလည်း ဖြစ်ဆဲ ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်။

(ဂ) ဝစီသခါရချုပ်လတ္တံ့, မဟုတ် စိတ္တသခါရချုပ်လတ္တံ့သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပြဆိုသော စကားရပ်။

၃။ အောက်ပါတို့၌ (က) ကို အရကောက်၊ (ခ) (ဂ) ကို ဝိဘင်း ပြည့်စုံစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

(က) မာန, ဘဝ- အားဖြင့် အနုသယသာရှိ၍ ကာမ, ပဋိဃအနုသယ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဗ္ဘာန်၊

(ခ) ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမ, ပဋိဃ, မာန, ဒိဋ္ဌိ (အနုသယ) ကို စွန့်ဆဲလော ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

(ဂ) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်တရား၌ ဘဝရာဂါနုသယကို မပယ်ရသေး ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုတရား၌ ကာမ, ပဋိဃ, မာနအနုသယကို မပယ်ရသေးလော ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိ။

၄။ နှ အရှုပဓာတုယာ စုတသ နှ အရှုပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ- ပါဠိ၌ ဓာတု၊ စုတသ၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ ပုဒ်တို့၏ အရကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် အနက်ပေးပြ၍၊ ရှုပဘုံ၌ ပဋိဃ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ အနုသယခုနစ်ပါးလုံး မရှိပါဘဲ ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ စိတ်ဖြစ်ဆဲ ချုပ်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား ချုပ်လတ္တံ့, မဖြစ်လတ္တံ့လော ဟူသောပုစ္ဆာ၏ တစ်ဘက်ရဝိဘင်းကိုသာ ထုတ်ပြ၍ အနက်ပေးပြီးလျှင်၊ စိတ်ချုပ်ဆဲလည်း မဟုတ်, ဌိခဏသို့လည်း ရောက်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း သာဓကထောက် ကောက်ပြ-ခဲ့ပါ။

၆။ စာဖြေရှင်တို့၏ သန္တာန်၌ စာဖြေချိန်ဝယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော အရှင့်စိတ်သည် စာဖြေပြီး ချိန်၌ ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင်ကို သာဓကထောက် ဖြေဆိုပြီ။ ရှေးဘဝက သရာဂစိတ်ဖြစ်ခဲ့ ဘူးသော်လည်း ယခုဘဝဝယ် သရာဂစိတ် ဥပါဒ်ခဏသို့သော်မှ ရောက်ဆဲမဟုတ်သူ ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က) ကို ဝိဘင်းထုတ်၊ (ခ) ကို အရကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) အဗျာကတဓမ္မ အကုသိုလ်ဓမ္မ နှစ်မျိုးလုံး ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) အကုသိုလ်ဓမ္မသာဖြစ်ဘူး၍ ကုသိုလ်ဓမ္မမဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

၈။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို အရကောက်၍ (ခ)ကို ဝိဘင်းထုတ်ပြပါ။
(က) ကုသိုလ်ဓမ္မလည်း ဖြစ်ဆဲမဟုတ် အဗျာကတဓမ္မလည်းဖြစ်လတ္တံ့,မဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်။
(ခ) ကုသိုလ်ဓမ္မသာဖြစ်ဘူး၍ အကုသိုလ်ဓမ္မဖြစ်လတ္တံ့,မဟုတ်သော ဘုံ, ပုဂ္ဂိုလ်။

၉။ သောတမည်တိုင်း ဣန္ဒြေမည်သလော ဟူသောပုစ္ဆာ၌ နှစ်ဘက်ရဝိဘင်းကိုသာထုတ်၍ အက်ပေးပြီးလျှင်၊ အောက်ပါတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ဣန္ဒြေမဲ့သောကိုယ်အပေါင်း။ (ခ) ဣန္ဒြေကင်းသော အမျိုးသမီး။

၁၀။ အောက်ပါတို့၌ (က) ကို ဝိဘင်းပါ၌ထုတ်၍ (ခ) ကို အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။
(က) သဒ္ဓါ, ပညာ နှစ်ပါးစုံနှင့် ပြည့်စုံနေသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပြဆိုသော ဝိသဇ္ဇနာပါ၌၊
(ခ) စက္ခုဣန္ဒြေသာဖြစ်လတ္တံ့,ဖြစ်၍ ပုရိသိန္ဒြေ မဖြစ်လတ္တံ့,သူပြ ဝိသဇ္ဇနာစကားရပ်။

၁၃။ ရခိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ **ဘုံ, ဈာန်, စိတ်, ပုဂ္ဂိုလ်-** (ကချင် ၁-၅)

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်-

ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဏီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်, ဒုတိယဈာန်, တတိယဈာန်, စတုတ္ထဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။

ကာမ ၁၁-ဘုံ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရှိ၏။ (ကောလိ၊ နာ-၉၃၉)

၂။ (က) ရူပပဋ္ဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေ ၁-ခု၊ စေ ၃၀-တို့၏ ခဏတ္တယသမဏီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရှိ၏။ (ကောလိ၊ နာ-၂၉၂)

(ခ) ဒွေပဋ္ဌဝိညာဉ် ၁၀-ကြဉ်သော ကာမစိတ် ၄၄-ခု၊ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဏီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ ၁၁-ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ ၁၅-ဘုံ၊ အရူပ ၄-ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရှိ၏။ (ကောလိ၊ နာ-၉၃၆)

(ဂ) အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသ-အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒကွဏော-၌၊ ပဝတ္တမာနာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အားလည်းကောင်း။ ယသ စိတ္တသ-အကြင်အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်၏။ အနန္တရာ-အခြားမဲ့၌၊ အဝိတက္ကအဝိစာရံ-အဝိတက္ကအဝိစာရဖြစ်သော၊ ပစ္ဆိမစိတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ-လတ္တံ့၊ တေသံ-တို့အားလည်းကောင်း။ ဒုတိယဈာနံ-ကို၊ တတိယဈာနံ-ကို၊ စတုတ္ထဈာနံ-ကို၊ သမာပန္နာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အားလည်းကောင်း။ တတ္ထ-၌။

၃။ (က) အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရှိ၏။

(ခ) ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ ကာမရာဂါနုသယဉ္စ ပဋိဃာနုသယဉ္စ မာနာနုသယဉ္စ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ-၁၅၀)

(ဂ) မာနာနုသယော အပ္ပဟီနော ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ နဝတ္တမ္ဘာ ပဟီနာတိ ဝါ အပ္ပဟီနာတိ ဝါ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ-၂၆၉)

http://www.dhammadownload.com

၄။ နိ အရှုပဓာတုယာ-ကာမ ၁၁-ဘုံ, အကာနိဋ္ဌကြည်သော ရူပ ၁၅-ဘုံမှ၊ စုတသ-ပဋ္ဌ ဝေါ စုတိဖြင့် စုတေသော၊ ရူပဓာတုံ-ကာမ ၁၁-ဘုံ, ရူပ ၁၆-ဘုံ၌၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ-ပဋ္ဌဝေါပဋိသန္ဓေ အသညသတ်ပဋိသန္ဓေဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း-

ဘုံအားဖြင့် မရှိသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသောကြောင့် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော်လည်း ဖြစ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်၍ ကသစိ သတ္တ အနသယာ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။ (ကောက်၊ နာ-၄၈၁)

၅။ ဣတရေသံ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိ နိရုဇ္ဈတိ နိရုဇ္ဈိသတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ စ။

အနက်ပေး-

ဣတရေသံ-ပဋ္ဌိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ပယုတ္တပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ စိတ္တသ-၏၊ ဥပ္ပါဒကွဏော-၌၊ ဝတ္တမာနာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အား။ (ကြွင်းထင်ရှားပြီ) (ကောက်၊ နာ-၄၅၁)

ပုဂ္ဂိုလ်-

နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

သာဓက- နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇနံ။ (ကောက်၊ နာ-၄၅၁)

၆။ မဖြစ်နိုင်ပါ။

သာဓက- ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ နော။ (ပိ၊ ၃၊ နာ-၉၀၈)

အရကောက်-

ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ္ပယုတ်, ဝိတရာဂစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ပယုတ်ဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရတ်။ (ကောက်၊ နာ-၄၆၄)

၇။ (က) သမ္ဘေသံစဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တသ ဘင်္ဂကွဏော အရှုပေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ အဗျာကတာ စ ဓမ္မာ နိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အကုသလာ စ ဓမ္မာ နိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ပိ၊ ဝ၊ ၁၁)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) (မန္တလေး ၇-၍)

၈။ (က) တိဟိတ်စုတိတေရသ၊ စေတသိက်ပဋ္ဌတ္တိ်သဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ၂၂-ဘုံ၊ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ဇကူနဝီသ စေတသိက် ပဋ္ဌတ္တိ်သ ။ပ။ စတုဝေါကာရ ၄-ဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ၂၅-ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥ+ စ-ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

(ခ) အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသန္တိ တေသံ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိ။ (ပိ၊ ထ၊ ၂၁-၁၈)

၉။ ယံ သောတံ- အကြဉ်သောတသည်၊ ဣန္ဒြိယံ- မည်၏။ တံ- ထိုသောတိန္ဒြေမည်သော တရားသည်၊ သောတဋ္ဌေ၀- သောတလည်း မည်၏။ ဣန္ဒြိယဋ္ဌ- မည်၏။ (ကောက်-၅၁၄)

(က) (ကချင် ၉၊ ၈-၍)

(ခ) ဣတ္ထိဘောကို မှီ၍ ဣတ္ထိဟုခေါ်အပ်သော အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။

၁၀။ (က) သဟေတုကာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပ၀တ္တေ သဒ္ဒါသမ္ပယုတ္တ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏေ တေသံ သဒ္ဒိန္ဒြိယဋ္ဌ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပညိန္ဒြိယဋ္ဌ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပိ၊ ထ၊ ၂-၁၃)

(ခ) ယေ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ရူပါ၀စရံ- ရူပါ၀စရဘုံ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ- လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အားလည်းကောင်း။ ယာ စ ဣတ္ထိယော- အကြင်မိန်းမတို့သည်၊ ဧတေနေ၀- ဘာ၀ေန- ထိုဣတ္ထိဘောဖြင့်သာလျှင်၊ ကတိစိဘာ၀ေ- အမှတ်မရှိသောဘ၀၌၊ ဒသေတ္တာ- ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ- လတ္တံ့၊ တေသံ- တို့အားလည်းကောင်း။

၁၄။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

http://www.dhammadownload.com

၁။ ထွက်သက်ဝင်သက်မှု ကာယသခ်ါရ, အဖန်ဖန်ကြံစည်သုံးသပ်မှု ဝစီသခ်ါရ နှစ်ပါးစုံ အမည်ရသော တရားရှိ/မရှိ ယမကပါဠိတော်ထောက်၍ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ နှ စိတ္တ အရကို ကောက်ပြကာ၊ ရှုပဗြဟ္မာကြီးများ၏ "မကြံစည် မသုံးသပ်နိုင်သော"တရားများကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၂။ သခ်ါရသုံးပါးလုံး ဖြစ်ဘူးမရခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံများကို တိကျစွာ အရကောက်ပြ၍၊ ယသ ဝါ ပန ယတ္တ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ တတ္တ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသ တီတိ–ကိုလည်း တစ်ဘက်ရ, နှစ်ဘက်ရ စုံလင်စွာဖြင့် အဖြေဝိဘင်းပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

၃။ ယသ ဝါ ပန ယတ္တ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တသ တတ္တ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိတိဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာဝိဘင်းပါဠိကို ထုတ်ပြ၍၊ သန္ဓိဌာန်ပုဒ်အရ, သန္ဓိဌာန်ပုဒ် သံသယပုဒ် တစိတ်အရ တရားတို့ကိုလည်း ခွဲခြား ကောက်ပြပါ။

၄။ ပဇဟနဝါရ တိမူ–လာ "ယော ဝါ ပန ယတော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ"စသော ပုစ္ဆာကို ဝိဿဇ္ဇနာဝိဘင်းပါဠိ, ဝိဿဇ္ဇနာ အမျိုးအစားတို့ကို တိကျစွာ ထုတ်ပြပြီးလျှင်၊ တပ်မက်သော အနုသယကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ အယူမှားသော အနုသယပါ မပယ်တော့ဘူးလော?ဟု မေးလာလျှင် ဖြစ်သင့်သော အဖြေဝိဘင်းပါဠိတော် တို့ကိုလည်း ထုတ်ပြပါ။

၅။ အနုသယယမက ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရဝယ် ကတ္တ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိဟူသော ပုစ္ဆာ ၏ အဖြေဝိဿဇ္ဇနာပါဠိတော်နှင့် နှ ကာမဓာတုယာ စုတသ နှ ရူပဓာတုံ နှ အရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ သတ္တော၀ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ အနုသယာ ဘဝိ နတ္ထိ–တို့ကို သရှုပတ္တ ထင်စေပြီး အနက်ပေးပြပါ။

၆။ အောက်ပါ (က–ခ)တို့ကို အရကောက်ပြ၍၊ (ဂ)ကိုအဖြေဝိဿဇ္ဇနာဝိဘင်းပါဠိ မှန်ကန် အောင် ထုတ်ပြပါ။

(က) သုဒ္ဓစိတ္တသာမညပုဂ္ဂလ နိရောဓုပ္ပန္နဝါရ အနလုံ၌ ပဋိလောမ တစ်ဘက်ရ အရ တရား။

(ခ) သုဒ္ဓစိတ္တသာမညမွေ့ ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနဝါရ အနလုံ၌ အနုလောမ နှစ်ဘက်ရအရတရား။

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ယသ ယံ စိတ္တံ နဉ္ဇတိ၊ တသ တံ စိတ္တံ နဉ္ဇဏ္ဍိသတီတိ။

၇။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲသောပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲ ရ/မရ ဓမ္မယမကပါဠိပြ၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတရားတို့နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် မည်သည့်တရားမျှ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဆိုရိုးကျအောင် အရကောက်ပြကာ၊ မည်သည့်တရားမျှ နောင်မဖြစ်တော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံတို့ကိုလည်း အဖြေဝိဘင်းပါဠိမျှသာ ထုတ်ပြပါ။

၈။ အောက်ပါ (က-ခ)အရတရားတို့ကို ဣန္ဒြိယ ယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍ "ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ"ဟူသော စကားကိုလည်း မှန်/မမှန် ယမကသာဓကလုန်၍ ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

(က)ဥပေက္ခာလည်းမမည် ဥပေက္ခွဲနြေလည်း မမည်သောတရား။

(ခ) ဥပေက္ခာလည်းမမည် ဣန္ဒြေလည်း မမည်သောတရား။

၉။ အောက်ပါ (က-ခ) အရတရားတို့ကို ဣန္ဒြိယ ယမက ပစ္စုပ္ပန္နပုဂ္ဂလဝါရနှင့်အညီ ကောက်ပြ၍ ယသ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဉပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ သောမနသိန္ဒြိယံ ဉပ္ပဇ္ဇိသတီတိ ကိုလည်း တစ်ဘက်ရ အဖြေဝိဘင်းမျှသာ ထုတ်ပြပါ။

(က)ကြိုးစားမှုသာရှိ၍ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့နေသောပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) သမာဓိမရှိဘဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်။

၁၀။ စာဖြေရှင်၏ တစ်နေ့တာ ပျမ်းမျှအသက်ရှူရှိုက်နှုန်း မည်မျှရှိသည်ကို ဂဏန်းသင်္ချာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ပြ၍၊ စိတ္တယမကဌ် အဘယ်သို့သောပုဒ်မျိုးတို့ကို မောယပုစ္ဆာအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ကို ဖော်ပြကာ၊ ဓမ္မယမကဌ် ပရိညာဝါရအစား ဘာဝနာဝါရထည့် ဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ ကာယသခ်ါရော ဝစီသခ်ါရောတိ နော၊ (သာဓက)ကိုထောက်၍ မရှိပါ။

နိ စိတ္တ အရ- စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရ၏။ (ကောက်ပြ အ-၉၁၀)

မသုံးသပ်နိုင်သော တရား-

စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေ၊ သောတဝိညာဏ်ဒွေ၊ တတိယဈာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်၊ ပဌမ

http://www.dhammadownload.com

ဗျာန်ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ ရ၏။

၂။ အသညည်သတ် ဥ, စ-ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညည်သတ်ဘုံ ရ၏။

တစ်ဖက်ရ-

ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပဋ္ဌမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ ဒုတိယဗျာနံ တတိယဗျာနံ စတုတ္ထဗျာနံ သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ိဏော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ နော စ တေသံ တတ္ထ ဝစီသခ်ိဏော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။

နှစ်ဖက်ရ-

ပဌမဗျာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ ဣတရေသံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ိဏော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ ဝစီသခ်ိဏော စ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ၊ ၃ နှာ-၁၃)

၃။ ဝိဘင်း- (ပါ၊ ၃ နှာ-၂၂)

သန္ဓိဗျာန်ပုဒ် အရ-

အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂-ပါး။ ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်, ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရ၏။

သန္ဓိဗျာန်, သံသယပုဒ်တစ်စိတ်၏ အရကား-

ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၂-ပါးရ၏။ (ကောဏ်၊ နှာ-၄၀၄)

၄။ **ဝိဘင်း-** မာနာနုသယံ ပဇဟတိ။ (ပါ၊ ၃ နှာ-၁၆၀)

ဝိသဇ္ဇနာ အမျိုးအစား- သရူပဒသန ဝိသဇ္ဇနာ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိဘင်း- ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော နော စ တေသံ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အပ္ပဟီနော ပုထုဇ္ဇနသ္သ ကာမရာဂါနုသယော စ အပ္ပဟီနော ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော စ အပ္ပဟီနော။ (ပါ၊ ၃ နှာ-၂၅)

၅။ သဗ္ဗသတ္တာယ ပရိယာပန္နေသု- အလုံးစုံသော သတ္တာယဠ် အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု- လောကီတရားတို့၌၊ ဇတ္တ- ဤဓာတ် ၃-ပါး, ဝေဒနာ ၃-ပါး၌၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော -သည်၊ အနုသေတိ- ၏။ ဣတိဝိသဇ္ဇနာ။ (ကောဏ်၊ နှာ-၃၈၈)

http://www.dhammadownload.com

နဲ့ ကာမဓာတုယာ- သုဒ္ဓါဝါသကြည်သော ရူပ ၁၁- ဘုံ, အရူပ ၄- ဘုံမှ၊ စုတသ- စုတော သော၊ နဲ့ ရူပဓာတုံ နဲ့ အရူပဓာတုံ- ကာမသုဂတိ ၇- ဘုံမှ၊ ဥပပဇ္ဇန္တသ- ပဋိသန္ဓေနေ သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတ္တော- ၇- ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ အနုသေန္တိ- ကုန်၏။ ဘဂဝါ ဘဒ္ဒိတမ္ဘာ- ဤမျှသောအနုသယကား ဖြစ်၏။ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ကုန်ဟူ၍ ဝေဘန်ခွဲခြားအပ်ကုန်သော၊ အနုသယာ- တို့သည်၊ နတ္ထိ- မရှိကုန်၊ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၅၀/၁)

၆။ (က) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈- ယောက် ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၀၉)

(ခ) ဥပ္ပါဒကွဏစိတ် ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၅၉)

(ဂ) အနာဂတံ စိတ္တံ နဲ့ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တသ တံ စိတ္တံ နဲ့ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ဘဂိုကွဏော အတီတဘဝ စိတ္တံ နဲ့ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဲ့ စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ၃၊ နာ-၉၁၅)

၇။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲ မရ။

သာဓေ- ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နော။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁)

အရဟောက်- ရူပါဝစရပဋိပဒါမဈာန် ပဋိသန္ဓေ ၁၊ စေ ၃၀- တို့၏ ခဏတ္တယသမဋ္ဌီဟုဆို အပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅- ဘုံ ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၇၉)

ဝိဘင်း- ပစ္ဆိမစိတ္တသမဋ္ဌီနံ တေသံ တတ္ထ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၉)

၈။ (က) ဥပေက္ခာ ဥပေက္ခွန်ဖြေမှုတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၁၃)

(ခ) ဥပေက္ခာ ၁၀၊ ကုန်ဖြေမှုတစ်ပါး စေ ၄၆၊ အနိန္ဒြိယရုပ် ၂၀၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၁၅)

ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ- ဟူသောဆိုရိုးစကား- (တနသ်ာရီ ၁၀- ရှ)

၉။ (က) အကု ၁၂ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်။ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌီဟုဆိုအပ် သော ပုထု ၄၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၄- ရှိ၏။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၃၇)

(ခ) ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဋ္ဌီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄- တို့အား စတု ၄၊ ကာမ ၁၁၊ ဝေဟဿိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပ ၁၀- ဘုံ။ (ကောဏ်၊ နာ-၅၃၈)

http://www.dhammadownload.com

တစ်ဖက်ရပ်ဘင်း-

ယေ ပုရိသာ ဗဟေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတွာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ နော စ တေသံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ထ၊ နာ-၁၈၇)

၁၀။ စာဖြေရှင်း၏ တနေ့တာပျဉ်းမျှ အသက်ရှူရှိုက်နှုန်း ၄၃၂၀၀-ဖြစ်ပါသည်။ (ဝေဂဿဆောဒ၊ နာ-၇၉)

မောဃပုစ္ဆာ- ရုပ်သာရ၍ စိတ်, စေတသိက် မရသောပုဒ်တို့ကို မောဃပုစ္ဆာအားဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။ (ကောက်၊ နာ-၄၅၀)

ဘာဝနာပါရထည့်ဟောရကြောင်း-

ယော ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ-ဟူ၍ လာသောကြောင့် ဓမ္မယမကဋ္ဌ ပရိညာပါရအစား ဘာဝနာပါရကို ထည့်ဟောရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဝေဂဿဆောဒ၊ နာ-၈၅)

၁၅။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ အောက်ဖော်ပြပါတို့၏ ဝိဘင်းပါဠိတော်များကို မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပြပါ။
(က) ကာယသခ်ါရ, စိတ္တသခ်ါရ နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊
(ခ) စိတ္တသခ်ါရသာဖြစ်ဖူး၍ ကာယသခ်ါရ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါပုစ္ဆာတို့၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိများကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့ပါ။
(က)ယသ ဝါ ပန စိတ္တသခ်ါရော နိရုဇ္ဈတ္ထ၊ တသ ဝစီသခ်ါရော နိရုဇ္ဈတိတိ။
(ခ) ယသ ဝါ ပန ဝစီသခ်ါရော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တသ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။

၃။ မျက်လုံးနှင့်စိုက်ကြည့်ရုံမျှဖြင့် ရှိင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်/မဆိုနိုင်ကို အနုသယယမိုက် အမြင်ဖြင့် တင်ပြပြီးလျှင်၊ "ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော မာနာနုသယံ ပဇဟတိတိ" ဟူသောပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိတို့ကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။

၄။ "ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော ပဟီနော၊ တသ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော

http://www.dhammadownload.com

ပဟီနောတိ" ဟူသောပုဗ္ဗာ၏ ဝိသေဋ္ဌနာပါဠိတို့ကို အနက်ရေး၍ သန္ဓိဗျာန်ပုဒ်၏ အရကို သာ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ အောက်ဖော်ပြပါတို့ကို အရကောက်ပြပါ။
(က) စိတ်ဖြစ်ဖူးပြီး ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ခ) စိတ်ဖြစ်ဆဲ စိတ်ဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ အောက်ပါပါဠိတော်များကို အနက်ယောဇနာခဲ့ပါ။
ယသ စိတ္တं ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဣဏ် ဣဏ် ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလ, နိရုဇ္ဈမာနံ ဣဏ် ဣဏ် ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလ တသ စိတ္တန္တိ၊ ဘဂိုကွဏော စိတ္တं ဥပ္ပါဒကွဏ် ဝိတိက္ကန္တံ, ဘဂိုကွဏ် အဝိတိက္ကန္တံ၊ အတီတံ စိတ္တं ဥပ္ပါဒကွဏာ ဝိတိက္ကန္တံ ဘဂိုကွဏာ ဝိတိက္ကန္တံ။

၇။ ဓမ္မ, နိ ဓမ္မ အရတရားတို့ကို ဓမ္မယမိုက် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓဝါရအားလျှော်စွာ အသီးသီး ခွဲခြား၍ ကောက်ပြပါ။

၈။ ကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်ဖူးကြသောပုဂ္ဂိုလ်အား အကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်ဦးမည်လော ဟူသော အမေးစကားရပ်၏ အဖြေပါဠိများကို စုံလင်အောင် ထုတ်ပြပါ။

၉။ အောက်ပါတို့ကို ဝိဘင်းပါဠိတော်မှ သာ ထုတ်ပြပါ။
(က) နိ ဣတ္ထီ၊ နိ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ။
(ခ) ယသ ဣတ္ထိန္ဒြိယ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ သဒ္ဒိန္ဒြိယ် ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

၁၀။ ဣန္ဒြိယယမက ပဝတ္တိဝါရ၌ မဟောသော ဣန္ဒြေတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက် (၅)ကျမ်းဘာသာ

၁။ (က) ပဌမဈာနံ-ကို၊ ဒုတိယဈာနံ-ကို၊ တတိယဈာနံ-ကို၊ သမာပန္နာနံ-ဝင်စားကုန်သော၊ တေသံ-လည်းကောင်း။ (ဣတရေသံ-အခုံးစွန်သော အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတ္တိသမစိတ်မှသည် ပဋ္ဌမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ, မရဏာသန္နပဌမဇော, ဘဝင်တိုင်အောင်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော) ကာမာဝစရာနံ-ကုန်သော၊ တေသံ

http://www.dhammadownload.com

–တို့အား။ တတ္ထ–၌၊ စိတ္တသခ်ိဳရော–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ–လတ္တံ့၊ တေသံ–
တို့အား။ တတ္ထ–၌၊ ကာယသခ်ိဳရော–သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ–ဖြစ်လတ္တံ့.
မဟုတ်၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်)နာ–၉၂)

(ခ) စတုတ္ထဇ္ဈာနံ–ကို၊ သမာပန္နာနံ–ကုန်သော၊ တေသံ–တို့အား။ ရူပါဝစရာနံ–တို့
အားလည်းကောင်း။ အရူပါဝစရာနံ–တို့အားလည်းကောင်း။ တေသံ–တို့အား။
တတ္ထ–၌၊ စိတ္တသခ်ိဳရော–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ–ပြီ၊ တေသံ–တို့အား။ တတ္ထ–၌၊
ကာယသခ်ိဳရော–သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ–ဖြစ်ဖူးပြီးမဟုတ်။ (ကောက်)နာ–၉၂၁)

၂။ (က) နတ္ထိ။ (ပါ၊ ၃၂နာ–၃၄) ၁။
(ခ) အာမန္တာ။ (ပါ၊ ၃၂နာ–၅၄)

၃။ ကာမရာဂါနုသယသည် ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၌ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
ကိန်းသော်လည်းမရုန့်ရင်း မကြေမ်းတမ်းသောကြောင့် ကိန်းသည်ဟု ဟောတော်မမူ၊
ထို့ကြောင့် မျက်လုံးနှင့်စိုက်ကြည့်ရုံမျှဖြင့် ရှင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်။

အနက်ပေး–

တဒေကဋ္ဌ–ထိုကာမရာဂါနုသယနှင့်ပယ်ဖက်အဖြစ်ဖြင့် တူသောဌာနရှိသော မာနာနု
သယကို၊ ပဇဟတိ ပဇဟနမတ္တံ ကရောတိ–စွန့်ကာမျှကိုသော်ကား ပြု၏။ နနိရဝ
သေသံ ပဇဟတိ–အကြွင်းမဲ့သော်ကား မစွန့်၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။
(ကောက်)နာ–၉၂၁)

၄။ အရဟတော–ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာမဓာတုယာ–ကာမ ၁၁–ဘုံဟုဆိုအပ်သော
ကာမဓာတ်၌လည်းကောင်း။ တီသု–ကုန်သော၊ ဝေဒနာသု–ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉–
ခု၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂–ခု၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့၌လည်းကောင်း။ တသ–ထိုရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တတ္ထ–ထိုကာမဓာတ်ဝေဒနာ ၃–ပါး၌၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော–ကို၊ ပဟီနော–
ပယ်အပ်ပြီ၊ ဘဝရာဂါနုသယော–ကို၊ ပဟီနောတိ ဝါ–ပြီးဟူ၍လည်းကောင်း။ အပ္ပဟီ
နောတိ ဝါ– မပယ်အပ်သေးဟူ၍လည်းကောင်း။ နဝတ္တမ္ဘော–မဆိုအပ်၊ တသေဝ
ပုဂ္ဂလသ–ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်၊ ရူပဓာတုယာ– ရူပ ၁၆–ဘုံဟုဆိုအပ်သော
ရူပဓာတ်၌လည်းကောင်း။ အရူပဓာတုယာ–အရူပ ၄–ဘုံဟုဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌
လည်းကောင်း။ တတ္ထ–ထိုရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော စ–ကိုလည်း။
ပဟီနော–ပြီ၊ ဘဝရာဂါနုသယော စ–ကိုလည်း။ ပဟီနော–ပြီ။

http://www.dhammadownload.com

သန္ဓိဌာန်ပုဒ် အရ-

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဂေတိ ဝေဒနာ ၃-ပါး ရှိ။ (ကောက်၊ အ-၅၉၂)

၅။ (က) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘဂီကွဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ။ (ကောက်၊ အ-၅၅၉)

(ခ) တိဟိတ်စုတိတေရသဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ္ဂီဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ။ (ကောက်၊ အ-၅၅၉)

၆။ **အနက်ပေး-** (ကောက်၊ အ-၅၆၆)

၇။ **ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အလို-**

ဓမ္မ အရ-

ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ, အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မ ရှိ။

နိ ဓမ္မ အရ-

တွင်းလိုက်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဓာတုဒေသပညတ် ရှိ။

သုဒ္ဓဝါရအလို-

ဓမ္မ အရ- ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ ရှိ။

နိ ဓမ္မ အရ- ပညတ် ရှိ။

၈။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ္ဘီနံ အရဟန္တာနံ ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသ္မိ တေသံ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ တေသံ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မိ၊ ဣတရေသံ တေသံ ကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ အကုသလာ စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မိ။ (ပိ၊ ထ၊ အ-၂၆)

၉။ (က) ဣတ္ထိယ်ပြီယ် နှ ဣတ္ထိ ဣတ္ထိယ်ပြီယ် ဣတ္ထိဉ္စ ဣတ္ထိယ်ပြီယဉ္စ ဒ္ဝေတ္တာ အဝေသော နှ ဧဝ ဣတ္ထိ နှ စ ဣတ္ထိယ်ပြီယ်။ (ပိ၊ ထ၊ အ-၈၈)

(ခ) ဣတ္ထိနံ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်နံ တာသံ ဣတ္ထိယ်ပြီယ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တာသံ သဒ္ဓိယ်ပြီယ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဣတ္ထိနံ သဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်နံ တာသံ ဣတ္ထိယ်ပြီယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သဒ္ဓိယ်ပြီယဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပိ၊ ထ၊ အ-၈၁၈)

၁၀။ **မဟောသော ဣန္ဒြေ-** (တနသ်ာရီ ၁၀-၇)

http://www.dhammadownload.com

၁၆။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမကဘာသာ

ဘဒ္ဒဂုဝ-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၇-၄-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

၁။ "သခ်ါရာ ဝစီသခ်ါရော"ဟူသော ပုစ္ဆာ၌ သန္ဓိဌာန်ပုဒ်၏အရကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြ၍ "ယတ္တ ဝါ ပန စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္တ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၂။ ယသ္မာ ဝါ ပန ယတ္တ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မတိ၊ တသ္မာ တတ္တ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မတိဟူသော ပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ မာနာနုသယ၏ (က) ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ (ခ) ပယ်စွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ (ဂ) ပယ်အပ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို တိကျစွာ ဖော်ပြပါ။

၄။ နာ ကာမဂေတုယာ စုတသ္မာ နာ ကာမဂေတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ္မာ အစရှိသော ပုစ္ဆာပါဠိတော်၏ အဖြေဝိသဇ္ဇနာပါဠိတော်ကိုသာ အရကောက်ပေါ်လွင်အောင် အနက်ယောဇနာပါ။

၅။ ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ မည်ခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီး၊ အောက်ပါတို့၏ အရကိုလည်း အတိတ္တာနာဂတကာလဝါရကိုရှု၍ ကောက်ပြပါ။

(က) ဖြစ်ဆဲဥပ္ပါဒကွဏာကိုသာ လွန်မြောက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊

(ခ) ပျက်ဆဲဘင်္ဂကွဏာကိုလည်း လွန်မြောက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊

(ဂ) နှစ်မျိုးလုံးကို မလွန်မြောက်သေးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ ယသ္မာ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသ္မာ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မတိ ဟူသော ပုစ္ဆာ၏ အရကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ အောက်ပါတို့တွင် (က)ကို ဝိဘင်းပါဠိ၊ (ခ)ကို အရကောက်ပြပါ။

(က) ဓမ္မာ, ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊

(ခ) ယသ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၈။ ယသ္မာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မန္တိ၊ တသ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္မန္တိ ဟူသောပုစ္ဆာ၌ သံသယပုဒ်အရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြေယန္တိ ဟူသောပုဒ္ဓာ၏ အဖြေဝိဘင်းပါဠိကို အနက်ပေး၍၊ နဿတံ နဣန္ဒြေယန္တိ–၌ နစ်ဖက်ရတရားကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ ပဟီနဝါရ–၌ အနုသယ–စသော ဝါရကဲ့သို့ "နော" ဟု ဝိသဇ္ဇနာမပြုမှု၍ အဘယ်ကြောင့် "နဝတ္တမ္ဘော" ဟုဝိသဇ္ဇနာပြုသနည်း ဖြေဆိုရ၏။ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော မိန်းမတို့သည် အထက်ပြတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင် အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ယမကဘာသာ

၁။ **သန္ဓိဌာန်ပုဒ် အရ–**

ကာယသခ်ါရ, စိတ္တသခ်ါရ ရ၏။ ဝစီသခ်ါရလည်း ရ၏။ (ကောက်၊ ၂၄–၃၁၁)

ဝိဘင်း–

စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ တတ္ထ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဌမဇ္ဈာနေ ဒုတိယဇ္ဈာနေ တတိယဇ္ဈာနေ ကာမာဝစရေ တတ္ထ စိတ္တသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (ပါ၊ ၃၊ ၂၄–၇)

၂။ ယဿ စိတ္တသ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပဋ္ဌမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ နော စ တေသံ တတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ဣဒါနိ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ စိတ္တသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ကာယသခ်ါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ (ပါ၊ ၃၊ ၂၄–၁၃)

၃။ (က) ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။
(ခ) အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။
(ဂ) အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ နကာမဓာတုယာ–အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ် ရှုပ ၁၄–ဘုံ, အရူပ ၄–ဘုံမှ စုတသ–မဟာဂျုတ်ပဋိသန္ဓေဖြင့်စုတေသော၊ နကာမဓာတုံ–အသညသတ်ကြဉ် ရှုပ ၁၅–ဘုံ, အရူပ ၄–ဘုံ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တသ–မဟာဂျုတ်ပဋိသန္ဓေဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ကြွင်းထင်ရှားပြီ)

၅။ ဥပါဒိန်နှင့် ဘင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် အနာဂတ်ကာလကိုလည်းကောင်း ရောရ၍ ဟောအပ်သောကြောင့် ဥပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗန္ဓဒဝိရ မည်ပါသည်။
(ကောက်၊ ၄၁–၅၄၆)

(က) ဘင်ကွာဏစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ခ) အတိတ်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၊
(ဂ) ဥပါဒကွာဏစိတ် အနာဂတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်။

၆။ တစ်ဖက်ရ–

အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမ္ပယုတ္တဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပဋ္ဌိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်၊ ၄၁–၅၄၆)

နှစ်ဖက်ရ– (စစ်ကိုင်း ၆–၇)

၇။ (က) ကုသလာ ဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ ကုသလာဓမ္မာ စ အဝသေသာ ဓမ္မာ နု ကုသလာ ဓမ္မာ။ (ပိ၊ ထ၊ ၄၁–၅)

(ခ) အရ္ဌပဘုံ၌ လောဘမူ ၈ မောဟမူဒွေ၊ စေ ၂၃–တို့၏ ဥပါဒကွာဏသမ္ပယုတ္တဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ် အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက် ရ၏။
ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အကု ၁ ၂ စေ ၂၇၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပါဒကွာဏသမ္ပယုတ္တဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃–ယောက်လည်း ရ၏။
သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ (ကောက်၊ ၄၁–၅၇၅)

၈။ အကုမခြားဘဲ မဂ် ၄–တန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့ အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ္ပယုတ္တဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်, သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ ။ပ။ သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးမှ ။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ္ပယုတ္တဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။
(ကောက်၊ ၄၁–၅၇၉)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ယာ ဥပေက္ခာ-သည်၊ ဣန္ဒြေယ်-မည်၏။ သာ-ထိုဣန္ဒြေမည်သော ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပေက္ခာ စေဝ-လည်းမည်၏။ ဣန္ဒြေယဉ္စ-လည်းမည်၏။ အဝသေသာ-ကြွင်းသော၊ ဥပေက္ခာ-သည်၊ နဣန္ဒြေယ်-မမည်၊ ဣတိဝိသဒ္ဒနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၅)

နှစ်ဖက်ရ-

သောတ ၃-ပါး ဣန္ဒြေမှတစ်ပါး စေ ၄၅၊ အနိန္ဒြေယရှစ် ၂၀၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ်လည်းရ၏။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၅)

၁၀။ ဖြစ်ရာအရပ်၌ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နဝတ္တဗ္ဗော-ဟု ဝိသဒ္ဒနာ ပြုတော်မူပါသည် (ကောက်၊ နာ-၅၉၀)

ဖြစ်နိုင်/မဖြစ်နိုင်-

မိန်းမများသည် အရိယာဟုတ်သည်ဖြစ်စေ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ သမာပတ် ၈-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း ဗြဟ္မာပါရိသဇ္ဇာခေါ်သော အောက်ဗြဟ္မာဘုံ၌သာဖြစ်သောကြောင့် အထက်ဗြဟ္မာဘုံ၌ မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ဝေက်ဆောင်၊ နာ-၈၆)

၁၇။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက်ငါးကျမ်းဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၃)ရက်၊ (၂၈-၃-၂၀၀၉) စနေနေ့။

၁။ နဝစီ နဝစီသခါရောတိ-ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ အရကောက်ပြပြီး။ ထွက်လေဝင်လေ အသာသပသာသကို ရှုမှတ်ရာ ထွက်လေ၏ အစအဆုံး။ ဝင်လေ၏ အစအဆုံး အရပ်တို့ကို သတ်မှတ်ပြပြီး တစ်နာရီ၌ ထွက်သက်/ဝင်သက်ပေါင်း မည်မျှဖြစ်သည်ကို သရုံ့ပြ ဆိုခဲ့ပါ။

၂။ ယသ ဝါ ပန စိတ္တသခါရော နုပဋ္ဌတိ၊ တသ ကာယသခါရော နုပဋ္ဌတီတိ-ကို ဝိဘင်းထုတ် အရကောက်ပြပြီး။ ကာယသခါရ, ဝစီသခါရ နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို လည်း ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၃။ ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ-၌ မာနာနုသယ၏ တရားကိုယ်ကို ကောက်ပြ၍ ယင်းမာနာနုသယကို (က) ဖြစ်/မဖြစ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ခ) ပယ်/မပယ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ဂ) ဖြစ်ရာဘုံ၊ (ဃ) ဖြစ်ရာဝေဒနာအားဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ယသေ ဝါ ပန ယတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ၊ တသေ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိတိ–၌ အဖြေဝိဘင်းပါ၊ ထုတ်ပြ၍ အဖြေဝိဘင်းအားလျော်စွာ အရလည်း ကောက်ပြပါ။

၅။ ယသေ စိတ္တံ နိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသေ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတီတိ–ကို ဝိဘင်းထုတ်၍ တစ်ဘက်အရ တရားကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဥပါဒ်, ဘင် ခဏနှစ်ပါးကို (က) လွန်သွားသောစိတ်၊ (ခ) မလွန်သေးသောစိတ်တို့ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၆။ (က) သံခိတ္တစိတ်၊ (ခ) ဝိမုတ္တစိတ်တို့ကို ညွှန်ပြ၍ ယသေ ဝါ ပန ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသေ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ–၌ တစ်ဘက်ရတရားကိုသာ ကောက်ပြပါ။

၇။ အဗျာကတဓမ္မ, အဗျာကတ နှစ်မည်ရသောတရားတို့ကို ကောက်ပြ၍၊ ကုသိုလ်ဓမ္မ ဖြစ်ဆဲ အဗျာကတဓမ္မ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၈။ ယသေ ဝါ ပန ယတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တသေ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ တိ–ဟူသော ပုစ္ဆာနှင့် ၎င်း၏ တစ်ဘက်ရဝိဘင်းကိုသာ အနက်ပေးပြပါ။

၉။ ဣန္ဒြေလည်းမမည် ကာယိန္ဒြေလည်း မမည်သောတရားတို့ကို ယမကသာဓကထုတ်၍ ကောက်ပြပြီးလျှင် သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ–တို့၏ တရား ကိုယ်များကို လည်း အသီးသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ "ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကြသည်"ဟူသော အဆို သည် အပြည့်အဝ မှန်ကန်ပါသလော? အာဂမယုတ္တိ, အတ္ထယုတ္တိ ဆောင်လျက် ဖြေဆို၍၊ အမျိုးသားဘဝကို လုံးဝရခွင့်မရှိတော့သော အမျိုးသမီးများ ရှိနိုင်/မရှိနိုင်ကိုလည်း အာဂမယုတ္တိ ပါ၊ ဖော်ပြလျက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါ။

၁၇။ ဧရာဝတီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ယမိုက်အထက်ငါးကျမ်းဘာသာ

၁။ ဝစီသခ်ါရော နဝစီ ဝစီသခ်ါရော၊ ဝစိဋ္ဌ ဝစီသခ်ါရဋ္ဌ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝ ဝစီ နစ ဝစီသခ်ါရော။ (ပါ၊ ၃၂–၄)

http://www.dhammadownload.com

အရကောက်-

ဝိတက်, ဝိစာရ ရှိ၏။ ဝစီ, ဝစီသင်္ခါရမှတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၀၊ ရှစ် ၂၈၊ နိမ္မာန်ပညတ်လည်း ရှိ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၉၁၀)

ထွက်သက်၏ အစ-ချက်၊ **အဆုံး-** နှာခေါင်းဖျား, နှုတ်သီးဖျား။

ဝင်သက်၏ အစ-နှာခေါင်းဖျား, နှုတ်သီးဖျား။ **အဆုံး-**ချက်။

တစ်နာရီ-

ထွက်သက်- ၃၆၀၊ ဝင်သက် ၃၆၀၊

ထွက်သက်, ဝင်သက်ပေါင်းသော် ၇၂၀။ (ကောက်၊ ၄၁-၉၁၅)

၂။ **ဝိဘင်း- အာမန္တာ။**

အရကောက်-

ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်ကွဲကာသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပပုဂ္ဂိုလ် နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာ, အသညသတ် ဥ, စ-ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၉၁၆)

တိဟိတ်စုတိတေရသ၊ စေ ၃၅-ဟုဆိုအပ်သော ပဋ္ဌာန်းစိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကာမ, ရူပ, အရူပ, အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်, တတိယဈာန်ဝိပါက်, စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်, ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက်, အရူပဝိပါက် ၄-ခုဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့ ပဉ္စမဇော ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ရူပ, အရူပ, အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏။ (ကောက်၊ ၄၁-၉၂၅)

၃။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပွယုတ် ၄-ခုဌာယုဉ်သော မာနစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

(က)ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ဌ ဖြစ်သည်၊ ရဟန္တာဌ မဖြစ်။

(ခ) သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်, သကဒါဂါမိမဂ္ဂဌာန်, အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန်ဌ ဖြစ်သည်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်ဌ မဖြစ်။

(ဂ) ကာမဘုံ ကောဒသဟုဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်, ရူပဘုံသောဠသဟုဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်, အရူပ ၄-ဘုံဟုဆိုအပ်သော အရူပဓာတ် ဤဓာတ် ၃-ပါးဌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

(ဃ)ကာမသုခဝေဒနာ ၁၉-ခု၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ ၃၂-ခုတို့၌ ဖြစ်၏။
(ကောက်ပြ နာ-၉၉၀)

၄။ ပုထုဇနသ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တသ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ နော စ တသ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ၊ တသ္မေဝ ပုဂ္ဂလသ္မ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု တသ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ နော စ တသ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ၊ တသ္မေဝ ပုဂ္ဂလသ္မ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တသ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ နော စ တသ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ။ (ပါ၊ ၃၂-၅-ဂ၅)

အရကောက်-

ဒိဋ္ဌာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ-ဟူသော သန္ဓိဌာန်, သံသယပုဒ်တစိတ် အရကား-

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရ၏။

ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ကာမရာဂါနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ-ဟူသော သန္ဓိဌာန်, သံသယပုဒ်တစိတ် အရကား-

ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်, ဝေဒနာ ၂-ပါး ရ၏။

ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တိ-ဟူသော သန္ဓိဌာန်, သံသယပုဒ်တစိတ်အရကား-

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ၃-ပါး ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ-၅၀၆)

၅။ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ စိတ္တသ ဘင်္ဂကွဏေ တေသံ စိတ္တံ နဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ နိရုဇ္ဈတိ စ။(ပါ၊ ၃၂-၅-ဂ၁)

တစ်ဖက်ရ- နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ-၅၅၅)

(က)အတိတ်စိတ်၊ (ခ) အနာဂါတ်စိတ်။

၆။ (က)ဥဒ္ဒစ္စသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၊

(ခ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု။ (ကောက်ပြ နာ-၅၅၈)

http://www.dhammadownload.com

တစ်ဖက်ရ-

အဆုံးစွန်သော ဟုသိုလ်၏ ရှေးအကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဗ္ဘာန် ၃၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်, အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ-၄၆၇)

၇။ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ ရှစ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ-၄၅၂)

ကုသိုလ်ဓမ္မဖြစ်ဆဲ အဗျာကတဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်- (ကယား ၇-၌)

၈။ အနက်ပေး- ပုဗ္ဗာ လွယ်ပြီ၊ ကြွင်း- (ချင်း ၈-၌)

၉။ သာဓက- အာမန္တာ။

အရဏောက်-

ဇိဝိတ, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝိရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ-မှတစ်ပါး စေ ၄၆၊ ဣန္ဒြိယရှစ် ၈-ခုမှတစ်ပါး အနိန္ဒြိယရှစ် ၂၀၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၅)

(ဝိရိယမဖြစ်သော စိတ် ၁၆၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်)စိတ် ၇၂-ခု၌ရှိသော ဧကဂ္ဂတာသည် သမာဓိမြေ၊

လောကီတိဟိတ်စိတ် ၃၉-ခု၌ရှိသော ပညာသည် ပညာမြေ၊

သောတာပတ္တိမဂ်၌ရှိသော ပညာသည် အနညာတညဿာမိတိမြေ-တို့ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ-၅၁၂)

၁၀။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာအမျိုးသမီးတိုင်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကြသည် ဟူသော အဆိုသည် အပြည့်အဝ မမှန်ကန်ပါ။

အာဝမယုတ္တိ-

ဣတ္ထိနံ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ ဣတ္ထိဗြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နော စ တာသံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အတ္ထယုတ္တိ-

ဣတ္ထိ ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀-တွင် သဒ္ဓါမဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၂-ခု ပါဝင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းစကား မမှန်ပါ။

ရှိနိုင်/မရှိနိုင်-

အမျိုးသားဘဝကို လုံးဝရခွင့်မရှိတော့သော အမျိုးသမီးများ ရှိနိုင်ပါသည်။

http://www.dhammadownload.com

သာဓက-

ယာ ဣတ္ထိယော ဇေတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒသေတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိသန္တိ၊ တာသံ ဣတ္ထိနြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ နော စ တာသံ ပုရိသိနြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ။ (ပါ၊ ၀-၁၅၅)

၁၈။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့. (အထူးအောင်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက်ဘာသာ

ခ၃၇၁-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၁)ရက်၊ (၂၂-၆-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ သခါရယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသကို ရှု၍ "နိ ကာယသခါရော" အရကို ပဒသောဝနဝါရ ပဒသောဝနမူလစက္ကဝါရ အားလျော်စွာ ယှဉ်တွဲ ဖော်ပြပါ။

၂။ ယသ ဝါ ပန စိတ္တသခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ၊ တသ ဝစီသခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ? ယသ စိတ္တသ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပဌမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ တေသံ-ဒ္ဒ အဖြေပါဠိ တော်ကိုသာ အရကောက်ပေါ်လွင်စေလျက် အနက်ပေးပြပါ။

၃။ ယသ ဝါ ပန ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အနုသေတိ၊ တသ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေန္တိတိ-ကို ဝိဘင်းမျှသာ ထုတ်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါတို့၌ "နိ ကာမဓာတုယာ စုတသ" အရကို ကောက်ပြပါ။

(က) နိ ကာမဓာတုယာ စုတသ ရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ၊

(ခ) နိ ကာမဓာတုယာ စုတသ နိ အရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ။

၅။ စိတ္တယမက ပုဂ္ဂလ ဥပ္ပဇ္ဇမာန နိ နိရောဓဝါရ အနလုံ ပဋိလောမကို အောက်ပါ ညွှန်ကြား ချက်နှင့်အညီ ဖြေဆိုပါ။

(က) သုဒ္ဓစိတ္တသာမညဝါရအရ ပုစ္ဆာ, ဝိသဇ္ဇနာပါဠိမျှသာ၊

(ခ) သုတ္တန္တစိတ္တ မိဿကဝိသေသဝါရ အရ ဝိသဇ္ဇနာပါဠိမျှသာ၊

(ဂ) အဘိဓမ္မမိဿက ဝိသေသဝါရအရ အရကောက်မျှသာ။

၆။ ယသ ကုသလစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တ နော စ တသ ကုသလစိတ္တံ ဥပ္ပန်၊ တသ ကုသလစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိသတီတိ-ဒ္ဒ ပုစ္ဆာပါဠိတော်ကိုသာ အနက်ပေးပြီး။ ပြည့်စုံစွာ အရကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံတွင်းဝယ် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားများ ရောပြွမ်းနေပါလျက် (က) ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲမရသော်ပုဂ္ဂိုလ်၊ (ခ) ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံ၊ (ဂ) ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှောင် ဖြစ်ခွင့်မရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မမြွယမက ပဝတ္တိဝါရကို ရှု၍ ကောက်ပြပါ။

၈။ ဣန္ဒြိယ ယမက ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသကို ရှု၍ "ဥပေက္ခာ"အရကို ပဒေသောနေဝါရ, သုဒ္ဓိဣန္ဒြိယဝါရ အားလျော်စွာ ယှဉ်တွဲ ကောက်ပြပါ။

၉။ "အသက် ဉာဏ်စောင့်၊ ဥစ္စာ ကံစောင့်"အဆိုအရ အသက် (ဇီဝိတ), ဉာဏ် (ပညာ) နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကို ဣန္ဒြိယ ယမက ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပုဂ္ဂလောကာကာသနှင့် အညီ အရကောက်ပြပါ။

၁၀။ "ထွက်သက်၏ အစကား ချက်, အဆုံးကား နှာခေါင်းဖျား ဖြစ်၏"ဟုဆိုရာ ချက်မှဖြစ်သော ထွက်သက်သည် နှာခေါင်းဖျားတိုင်အောင် သွားပါသလော? အကြောင်းပြ၍ ဖြေရှင်းပြပါ။

၁၈။ အထူးအောင် (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ အထက်ယမိုက်ဘာသာ

၁။ **ပဒေသောနေဝါရ အလို–** ကာယ, ကာယသခ်ါရမှတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရှစ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်ပြ၊ နာ–၉၀၉)

ပဒေသောနမူလစတ္တာဝါရအလို–ကာယ, ကာယသခ်ါရမှတစ်ပါး စိတ် ၈၉၊ စေ ၅၂၊ ရှစ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ (ကောက်ပြ၊ နာ–၉၁၁)

၂။ ယသ စိတ္တသ– အကြောင်အဝိတက္ကာ အဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရာ– အခြားမဲ့၌၊ အဝိတက္ကအဝိစာရံ– ဖြစ်သော၊ ပစ္ဆိမစိတ္တံ– တတိယဈာန်ဝိပါက်, စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်, ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက်, အရူပဝိပါက် ၄– ခု ဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ– လတ္တံ့၊ တေသံ– တို့အား။

၃။ အာမန္တာ။ (ပိ၊ ၃၊ နာ–၆၀)

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) ရူပစုတိ ၅-ခု၊ စေ ၃၅၅၊ အဆုံးစုံသော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဲကာသမဗီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်တို့အား အသည်သတ် အကန့်ဌကြဉ်သော ရူပ ၁၄-ဘုံ ရ၏။

(ခ) မဟာဂူတ်ကုသိုလ် ၉-ခု၊ စေ ၃၅၅၊ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဲကာသမဗီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်တို့အား ဝေဟာပ္ပိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပ ၁၀-ဘုံ, အရူပ ၄-ဘုံ ရ၏။

၅။ (က) ယသ ဝါ ပန စိတ္တं နိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ စိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ နော စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ စိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ (ပိ၊ ပ၂-၈-၈၀၅)

(ခ) ဝိတရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ သရာဂစိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ နော စ တေသံ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သရာဂစိတ္တသ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ သရာဂစိတ္တံ နိ နိရုဇ္ဈတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။

(ဂ) အကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဗီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ ဖလဌာန် ၄၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ကုသိုလ်စိတ် ၂၁-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဗီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ မဂ္ဂဌာန် ၄၊ အောက်ဖလဌာန် ၃-ယောက်လည်း ရ၏။ (ကောဏ် ၂-၆-၆၈)

၆။ ယသ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလစိတ္တं-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-ဖြစ်ဖူးပြီ၊ တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကုသလစိတ္တं-သည်၊ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲမဟုတ်၊ တသ-အ်ား။ ကုသလစိတ္တं-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိသတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ ပုဏ္ဏယ်။

အရဟောက်-

အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပဋ္ဌိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟာတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ရှေ့အကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဗီဖြစ်သော ပုထု ၄၊ အောက်မဂ္ဂဌာန် ၃၊ အောက်ဖလဌာန် ၃၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

၇။ (က) ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဲကာသမဗီ ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀-တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏ

http://www.dhammadownload.com

သမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၄၆)

(ခ) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပထမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် အကျ ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသော ကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေဘဝင် ၁၅–ချက်၊ မနော–ဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းဘဝနိကန္တိကပထမဇော၊ ဤ ၁၉–ချက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ၅–ဘုံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၄၇၅)

(ဂ) အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၄၇၉)

၈။ ဥပေက္ခာ အရ–

ပဒသောဓနဝါရ အလို–

ဆဋ္ဌဝုံပေက္ခာ, မြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ, ဝီရိယုပေက္ခာ, သခါရုပေက္ခာ, ဝိပဿနုပေက္ခာ, တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ, ဈာနုပေက္ခာ, ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ– အားဖြင့် ၉–ပါး ရဏ်။ ဝေဒနုပေက္ခာလည်း ရဏ်။ သံသယကား နောက်သာ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၅၁၂)

သုဒ္ဓိဋ္ဌိယဝါရ အလို–

ဆဋ္ဌဝုံပေက္ခာ, မြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ, ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ, တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ, ဈာနုပေက္ခာ, ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ– အားဖြင့် ၆–ပါး ရဏ်။ ၄–ပါးလည်း ရဏ်။ သံသယကား နောက်သာ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၅၁၄)

၉။ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၁၉၊ ဧစ ၃၅၊ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃–ယောက်တို့အား စတု ၄–ဘုံ, အပါယ်ကြဉ်သော ပဌမဝေါ ၂၂–ဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ ဉာဏသမ္ပယုတ် ကာမာဝစရသောဘနစိတ် ၁၂ မဟာဂုဏ်တ်, လောကုတ္တရာစိတ် ၃၅–ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ္ဘီဟုဆိုအပ်သော ပုထု ၄၊ အရိယာ ၈–ယောက်တို့အား စတု ၄–ဘုံ, ပဌမဝေါကာရ ၂၆–ဘုံ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ–၅၂၉)

၁၀။ ပရမတ္ထတရားတို့၏ ပြောင်းရွှေ့, ခြင်း သဘောမရှိသောကြောင့် ချက်မှုဖြစ်သော ထွက်သက်သည် နှာသီးဖျားတိုင်အောင် မသွားပါ။ (ကောက်၊ နာ–၀၆၆)

http://www.dhammadownload.com

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူး (၁၄)ရက်၊ (၈- ၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အဘယ့်ကြောင့် ပဌာန်းမည်သည်ကို ဖြေဆိုပြီး။ ကုသလာကုသလ် ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော- ဟူသောပါဠိတော်၌ ကတ္တားပါဠိ, သမ္မဒါနိပါဠိ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၂။ အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော- ဟူသောပါဠိတော်၌ ကတ္တားပါဠိအရ, သမ္မဒါနိပါဠိအရ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ပဋ္ဌာဏတဝိပ္ပယုတ္တအားဖြင့်သာ တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်တို့၌ ဟိတ်ပါဠိအရ တရားတို့ကိုသာ မှန်ကန်စွာ ကော်ပြခဲ့ပါ။
(က) အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အနန္တရပစ္စယာ။
(ပဋိသန္ဓေမလို)
(ခ) ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သဟဇာတပစ္စယာ။

၄။ ပဋိစ္စဝါရ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိ စျာနပစ္စယာ- ဟူသော ဝိဓိပါဠိ၏ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၅။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမဝိဘင်္ဂဝါရ ကုသလော ကုသလာဗျာကတသ-၌ အောက်ပါတို့အရ ကို ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
(က) ကတ္တားပုဒ် (ဟေတု)၊ (ခ) သမ္မဒါနိပုဒ်(သဟဇာတာဓိပတိ)

၆။ ပဋ္ဌာဝါရ ရုဝ်အာရပစ္စည်း၏ အနုဝါဒပါဠိတော်နှင့် အဗျာကတော အဗျာကတသ-၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို ရေးသားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၇။ ပဋိစ္စဝိဘင်္ဂဝါရ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကမ္မပစ္စယာ-၌
(က) ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပုဒ်၊ (ခ) ပဋိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဋိစ္စဝါရ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းဝယ် ကုသလေန ကုသလံ-၌ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ- ဟူသော

http://www.dhammadownload.com

ပါဠိတော်နှင့် ကုသလေန ကုသလာဗျာကတ-၌ ခန္ဓာ ဝတ္ထု၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ-ဟူသောပါဠိတော်တို့ကိုသာ အနက်ယောဇနာပြခဲ့ပါ။

၉။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမဝါရ အကုသလော အကုသလသမ-၌ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ကတ္တားပါဠိအရ, ကရိဏ်းပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြပြီး။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ -ဟု မဟောဘဲ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြ၍ ဣဋ္ဌိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေတို့သည် ဣန္ဒြေဖြစ်ပါလျှက် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁။ ကချင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော ပစ္စည်းရှိသောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်သည်။
(တစ်နည်း) အထူးထူး အပြားပြားရှိသော ဟေတု-စသော ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်သည်။

ကတ္တားပါဠိ အရ-

အကု ၁၂၊ ကု ၂၁-၌ရှိသော နာနက္ခဏိကစေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္ပဒါန်ပါဠိ အရ-

ဝိပါက် ၃၆၊ နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ပစ္စုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိဏ်းပါဠိ အရ-

တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ကမ္မ, အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

(ကောက်၊ နာ- ၄၁/)

၂။ **ကတ္တားပါဠိ အရ-**

ပဋိသန္ဓေအစရှိသောရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရှင်၏ ဌီသို့ရောက်သော ဇကဇ,

http://www.dhammadownload.com

ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အရှုပဝိပါက် ၄-ခုကြည့်သော ပဌမဘွင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော စိတ် ၈၅၊ စေ ၅၂ နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္ဘဒါန်ပါဠိ အရ-

ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရှင်၏ဌီသို့ရောက်သော ဧကဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိဏ်းပါဠိ အရ-

ဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္စာဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆို အပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၄)

၃။ (က) နောက်နောက်သော ဝိပါက်, ကြိယာ, နာမကွန္ဓာအားတပ်သော အကုသိုလ်ဒွိဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အဆုံးဇော ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၈၈)

(ခ) အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း, ဥပါဒါရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတ သတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၅)

၄။ ပဋ္ဌဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဗာဟိရံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၃၇)

၅။ (က) သမ္ဘယုတ္တကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈၊ စိတ္တကွဏတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ, အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ဤတိဟိတ် ၂-ပါး, ၃-ပါး ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၃၂၈)

(ခ) အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ဘယုတ္တကွန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၃၉၂)

http://www.dhammadownload.com

၆။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမသ္မိံ ကာယသ္မိံ အာဟာရပစ္စယေနပစ္စယော။
(ပိ၊ ပ၊ နာ– ၅၁၆)

အာရမ္မဏာဓိပတိ–၏ အနုဝါဒ ပါဠိ–

အရဟာ ဖလံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖလသ္မိံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပိ၊ ပ၊ နာ– ၁၃၆)

၇။ (က) ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ ထိုနာမကွန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောဏ်၊ နာ– ၁၀၈)

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားလည်းကောင်း, သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ–၁၉၊ စေ–၃၅၊ စိတ္တကွဏတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။

ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဇကူနဝီသ နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဒစ္စကြဉ်သော အကုစေတနာ ၁၁–ခု၊ မဟာကုသိုလ်စေတနာ ၈–ခု၊ ရူပကုသိုလ် စေတနာ ၅–ခု၊ အရူပကုသိုလ် စေတနာ ၄–ခု ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနက္ခဏိကာကမ္မသတ္တိ ရ၏။
(ကောဏ်၊ နာ– ၁၀၃)

၈။ ဝတ္ထု–ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋ္ဌိစ္စ– စွဲ၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ– ဝတ္ထုနာဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန–ဟဒယဝတ္ထုဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခန္ဓာ–ပဉ္စဝေါကာရကုသိုလ် နာမကွန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ–ကုန်၏။
ခန္ဓေ–ပဉ္စဝေါကာရကုသိုလ် နာမကွန္ဓာတို့ကို၊ ပဋ္ဌိစ္စ–စွဲ၍၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ–ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ–ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ–ပဉ္စဝေါကာရကုသိုလ် နာမကွန္ဓာတို့ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ–သော၊ ရူပံ–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်၏။ (ကောဏ်၊ နာ– ၁၁၃)

၉။ **ကတ္တားပါဠိ အရ–**

သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော အကု ဒ္ဝါဒသင်္ခ်ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, ဝိရိယ, ဇောဝတာဟုဆိုအပ်သော နာမ်ကွန်ရှေ့ ၅–ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ကရိုဏ်းပါဠိ အရ-

တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟာတပ်ကောင်းသော ဣန္ဒြေယ, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္မယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၁-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြေယသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိပီသေသ ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၉၅)

ဟေတု ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောရကြောင်း-

ဟေတု-ဖြင့် ဟိတ် ၆-ပါးကား ပစ္စည်း။ ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ-ဖြင့် ဟိတ် ၆-ပါးနှင့် ယှဉ်သောတရား စသည်တို့ကား ပစ္စယုပ္ပန် ဤသို့ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပိုင်းခြား၊ မှတ်သားစေလို၍ ဟေတု သမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောဘဲ ဟေတု ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောတော်မူသည်။

(တစ်နည်း) အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်လည်း သမ္မယုတ္တပစ္စည်း သာမည်ဖြစ်၍ ထိုအဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို စင်စေလိုသောကြောင့် ဟေတု ဟေတုသမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၂၅)

၁၀။ ဝိပါက်ကား ကံ၏ အကျိုးမျှသာဖြစ်၍ အားနည်းသဖြင့် အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ် ထုံအပ်သော သဘောမရှိ တစ်ပါးသော ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၃၈)

ဣန္ဒြေယပစ္စည်း မတပ်ကြောင်း-

ဣန္ဒြေနှေ့, ပုရိသိနှေ့တို့ကား ကလလအခါစသည်တို့၌ရှိကုန်သော်လည်း ဣန္ဒြေလိင်ပုရိသလိင် စသည်တို့ မရှိသောကြောင့် ဣန္ဒြေယပစ္စည်း မတပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၅၂)

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အဓိပတိပစ္စည်း၏ နိ[illegible]ဌာ်ဌ ဟေတု ဟေတု သမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ အဓိပတိ အမ်ပတိ သမ္မယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောဘဲ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနံ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရခြင်း၏ အကြောင်းကို ရေးမှ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ကေသဠိ-ဟုထည့်၍ ဟောတော်မူရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

မဟာဂျုတ်ကုသိုလ် ၉-ခု၊ မဂ် ၄-ခု၊ စေ ၃၈၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ဟာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောက်၊ နာ-၂၅၂)

၆။ သမ္မယုတ္တာကွန်ဟာအားတပ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ စိတ္တာကွဏတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ, အဒေါသ တိဟိတ်ဖြစ်အုံ့ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ဤဟိတ် ၂-ပါး, ၃-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရှိ။ (ကောက်၊ နာ- ၃၀၀)

၇။ ကမ္မ-၌ စေတနာသည် မိမိမှီရာ ဟဒယဝတ္ထုအားလည်း သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် စေတနာ ဝတ္ထုသ-ဟု အထူးပြု၍ ထပ်ဟောရပါသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၄၀)

၈။ (က)**ကတ္တားပုဒ် အရ-**

လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ အဆုံးဇော၊ မဂ် ၄-ခု ပစ္စည်းတရား ရှိ။

သမ္ဘဒါန်ပုဒ် အရ-

သန္ဓိရဏ ၃၊ မဟာဝိပါက် ၈၊ မဟာဂျုတ်ဝိပါက် ၉၊ ဖိုလ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောက်၊ နာ- ၃၉၃)

(ခ) **ကတ္တားပုဒ် အရ-** ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရှိ။

သမ္ဘဒါန်ပုဒ် အရ- မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောက်၊ နာ- ၄၀၅)

၉။ ကုသလော ဇကော ခန္ဓော တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တယော ခန္ဓာ ဇကသ ခန္ဓသ သဟဇာတပစ္စယေနပစ္စယော၊ ဒွေ ခန္ဓာ ဒ္ဝိန္နံ ခန္ဓာနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၃၃၉)

၁၀။ (က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာ ကြည်သော စေ ၃၃- ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။

(ခ) စိတ္တဇရူပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ၂၁-၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရှိ။ (ကောက်၊ နာ- ၄၂၉)

http://www.dhammadownload.com

၃ ။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ နိသယပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠိတို့တွင် ပုရေဇာတနိသယနှင့် သက်ဆိုင်သော ပါဠိရပ်တို့ကိုသာ ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၂။ အောက်ဖော်ပြပါ နိဒဿနာကာရပါဠိတို့၏ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်-အရတို့ကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

(က) စေတနာ သမ္ပယုတ္တာကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေနပစ္စယော၊

(ခ) ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေနပစ္စယော။

၃။ ပဋိစ္စ ဝိဘင်ဝါရ အဓိပတိပစ္စည်း ကုသလေန အဗျာကတံ၌ သဟဇာတာဓိပတိ၏ ကတ္တားပုဒ်အရကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ အညမညပစ္စည်း အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ရုပ်သက်သက်ကတ္တားပုဒ်အရကိုလည်း ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၄။ ၂၀၀၉-ခု ပညာသင်နှစ်တွင် စာမေးပွဲအောင်မြင်နိုင်ရန် ကံ, ဉာဏ်, ဝီရိယတို့ လိုအပ်လျှက်ရှိရာ ကံကောင်းခြင်းလက်ဆောင်အဖြစ် "ကံအကြောင်းတရားက, စာမေးပွဲအောင်မြင်ခြင်း အကျိုးတရားအား" ကျေးဇူးပြုပုံကို ကမ္မပစ္စည်း အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ နာနာက္ခဏိကကမ္မဆိုင်ရာ ဟိတ်ပါဠိအရ ပဝတ္တိအခါ, ပဋိသန္ဓေအခါ ခွဲခြားကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋိစ္စဒုကသင်္ချာဝါရကိုရှုလျှက် အောက်ပါတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

(က) အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်ပြီး ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရား။

(ခ) ၎င်း (က)၌ ရနိုင်သော သင်္ချာနှင့် သင်္ချေယျ။

(ဂ) ဟေတု, အာရမ္မဏ နှစ်မျိုးလုံး ရနိုင်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ၊

(ဃ) ၎င်း (ဂ)၌ ရနိုင်သော သင်္ချာနှင့် သင်္ချေယျ။

၆။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အဓိပတိပစ္စည်း အကုသလော အကုသလသ၌ အာရမ္မဏာ

http://www.dhammadownload.com

ဓိပတိအရ ကတ္တားပုဒ်တရားတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ အနန္တရပစ္စည်း ဗျာ+ ကု–၌ ကတ္တားပုဒ်အရကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ သဒ္ဒါတရားကိုမှီ၍ ထောင်လွှားမှုဖြစ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အနေဖြင့် "သဒ္ဒံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတိ" ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၌ ဟောတော်မူထားရာ သဒ္ဒံ– အရ ဖြစ်သင့်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တရားနှင့် ဥပနိဿာယမာနံ ဇပ္ပေတိ–၌ ဖြစ်သင့်သောစိတ္တုပ္ပါဒ် အရတို့ကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ပုရေဇာတပစ္စည်း ဗျာ+ အကု–၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ အရဖြစ်သင့်သော ကတ္တားပုဒ်တရားကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၈။ "မျှော်လင့်ခြင်းကြောင့် အသက်ရှင်နေတယ်" စကားအရ အသက်ရှင်နေသော လူသား၏ ဖြစ်နှင့်ပြီးသော ရုပ်ဓမ္မအကျိုးတရားအား မျှော်လင့်ခြင်းအကြောင်းတရားနောက်မှ ဆက်လက်ပြီး ကျေးဇူးပြုပုံကို ပဋ္ဌာဝါရ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ဗျာ+ ဗျာ ကိုရှုလျှက် ကတ္တားပုဒ်အရ, သမ္မဒါနိပုဒ်အရတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။

၉။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အာသေဝနပစ္စည်း ဗျာ+ ဗျာ–၌ ကတ္တားပုဒ်အရကို ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ စျာနပစ္စည်း ဗျာ+ ဗျာ၌ ပဝတ္တိအခါ သမ္မဒါနိပုဒ်အရတရားကိုလည်း ကောက်ပြပါ။

၁၀။ ဆဝါရတို့တွင် သရုပ်, အရကောက်တူသောဝါရတို့ကို တူရာဝါရချင်း ယှဉ်တွဲပြပြီး၊ ပစ္စယဝါရနှင့်အနက်, သရုပ်စသည်တူပါလျှက် နိဿယဝါရကို ထပ်၍ ဟောတော်မူရခြင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၃။ ကရင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သောတာယတနံ ။ပ။ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဃာနာယတနံ ။ပ။ နိဿယပစ္စယေနပစ္စယော၊ ဇိဝှါယတနံ ။ပ။ နိဿယပစ္စယေနပစ္စယော၊ ကာယာယတနံ ။ပ။ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံ သမ္မယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။

(ပါ၊ ၁၊ ၄၁– ၅)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) **ကတ္တားပါဠိ အရ-** စိတ် ၈၉-ခုဌိုသော စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိ အရ-

စိတ် ၈၉၊ စေတနာကြောင့် စေ ၅၁-ဟုဆိုအပ်သော သမ္မယုတ္တကွန်ရာ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၂)

(ခ) **ကတ္တားပါဠိ အရ-**

ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြောင့်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ၉-ခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိ အရ- ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြောင့်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ၉-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၈)

၃။ ပဠဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကု ၈၊ ဇောန်ရသော မဟာဂျုတ် ကုသိုလ် ၉၊ မဂ် ၄၊ စေ ၃၈ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန်ရာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟဇာတာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၈၉)

ရုပ်သက်သက် ကတ္တားပုဒ် အရ-

ပဠဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဠဝိညာဏ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိ ကြောင့်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာ နာမကွန်ရာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ် ပဠဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ဖောဋိဌမဟာဘုတ်, အာဟာရဇမဟာဘုတ်, ဥတုဇမဟာဘုတ်, အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်တို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ် လည်းကောင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၄)

၄။ **ပဝတ္တိအခါ ဟိတ်ပါဠိ အရ-**

ဝိပါက် ၃၆-အားတပ်သော အဟိတ်ဖြစ်သော ကု, အကုစေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနကွဏ္ဍိကကမ္မသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဠိ အရ- (ကျင် ၇၊ ခ-ရ)

၅။ (က) မောဟမူဒ္ဓေ၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန်ရာ ၄-ပါး။

(ခ) နိ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏော ဒ္ဒေ။ (သင်္ချာ)

အကုသလေန အကုသလံ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ (သင်္ချော်ယျ) (ကောက်-၁၂၀)

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သဟိတ်စိတ် ဇကသတ္တာတိ၊ မောဟမူဒ္ဒေ၌ မောဟကြောင့်သော စေ ၅၂ သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ၄-ပါး။

(ဃ) ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏော တိဏာ။ (ထန်ခ)

ကုသလေန ကုသလံ အကုသလေန အကုသလံ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။

(ထန်ခ) (ကောက်ပြ နာ- ၁၂၉)

၆။ **အာရမ္မဏာမိပတိ ကတ္တားပုဒ် အရ-**

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ၈၊ စေ ၂၂-ခုအားတစ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူ ၈၊ စေ ၂၂-ခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၉၉၉)

အနန္တရကတ္တားပုဒ် အရ-

ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၅၀၅)

၇။ **သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပေတိ-၌ သဒ္ဓံ အရ ဖြစ်သင့်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်-**

သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်။

မာနံ ဇပေတိ အရ ဖြစ်သင့်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် အရ-

ငါသာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတည်းဟု မိမိကိုယ်ကို ထောင်လွှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခု စိတ္တုပ္ပါဒ် ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၅၁၆)

အာရမ္မဏပုရေဇာတ ကတ္တားပုဒ် အရ-

ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ပန္နရူပ် အဋ္ဌာရသပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၅၂၇)

၈။ **ကတ္တားပုဒ် အရ-**

ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူညပါဒ်၍ ရှုပ်၏ ဌီသိုရောက်သော ဇကဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအားတစ်သော ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် ၄-ခုကြောင့်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော ဝိပါက် ၂၂ ကြိယာ ၂၀၊ စေ အဋ္ဌတ္တိသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္ပယုတ်ပါဒ် အရ-

ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူညပါဒ်၍ ရှုပ်၏ဌီသိုရောက်သော ဇကဇ ကာယ, ဒွိဇကာယ, တိဇကာယ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၅၂၇)

http://www.dhammadownload.com

၉။ **ကတ္တားပုဒ် အရ-**

နောက်နောက်သော ကြိယာဖော အဌာရသအားတပ်သော အဆုံးဖောကြဉ်သော ရှေးရှေးသောကြိယာဖော အဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၂၈)

သမ္မဒါန်ပုဒ် အရ-

ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀-ကြဉ်သော ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈ သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ ဝိပါက်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၃၇)

၁၀။ ပဋိစ္စဝါရနှင့် သဟဇာတဝါရ တူ၏။ ပစ္စယဝါရနှင့် နိဿဝါရ တူ၏။ သံသဋ္ဌဝါရနှင့် သမ္မယုတ္တဝါရ တူ၏။

နိဿယဝါရကို ထပ်၍ဟောတော်မူရခြင်း-

အချင်းချင်းအနက်ကို မှတ်လိုသောကြောင့် (တစ်နည်း) ဝေနေယျဖြောသယ ဒေသနာ ဝိလာသကြောင့် နိဿဝါရကို ထပ်၍ ဟောသည်။ (လက်ဆော၊ နာ- ၈၁)

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ ဆန္ဒကို ရှေ့တန်းတင်၍ (ဦးစားပေး၍) အလုပ်လုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ပစ္စယသတ္တိပြ ပါဠိတို့ကို သရုပ်ပေါ်လွင်စွာ အနက်ယောဇနာပြပါ။

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ **အနန္တရ** ပစ္စယေန ပစ္စယောဟူသော ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အနန္တရပစ္စည်း၏ ပါဠိတော်ဝယ် ကတ္တားပါဠိ အရ (က) ပဋ္ဌာဝေါကာရ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ ၁၉-ခု၊ (ခ) ဒုတိယတဒါရုံတို့ကို ယူခဲ့သော် သမ္မဒါန်ပါဠိအရ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သော တရားများကို တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ ဟေတုပစ္စည်း "ကုသလေန ကုသလံ"ဝယ် ကတ္တားပါဠိ၏ အရကိုသာ မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း "အကုသလေန အကုသလံ" ဝယ် ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကိုသာ တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်ဝါရ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မမူပါသနည်း? ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၆။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ ပုရေဇာတပစ္စည်း " အကုသလေန အကုသလံ " ၌ (က) ဝိဓိပြပါဦးတော်၊ (ခ) အနုဝါဒပြ ပါဦးတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးသားပြပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရလာ ဝိရတိ သုံးမျိုးသရုပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြ၍၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိရတိ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုပြပါ။

၈။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ကုသလော အကုသလသ-ဝယ် ဒါန, သီလ, ဥပေါသထကံတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် ယင်းတို့ကို အာရုံပြု၍ အကုသိုလ်တရားများ ဖြစ်ပွားနေပုံပြ အနုဝါဒပါဦးတော်တို့ကို ရှင်တော်ဘုရား၏ အလိုတော်ကျ ဖြစ်အောင် ရေးသားပြပါ။

၉။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း အကုသလော အဗျာကတသ-၌ (က) ကတ္တားပါဌ်အရ၊ (ခ) ကရိဏ်းပါဌ်အရတို့ကို အရကောက်ကျမ်းဂန်လာအတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါ တရားတို့၌ ပြိုင်နိုင်သော (တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော)ပစ္စယသတ္တိအရေ အတွက်ကို အပိုအလိုမရှိ အတိအကျ ဖြေဆိုပြပါ။

(က) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ၊

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော စေတနာ။

၄။ ချင်းပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက) ဘာသာ

၁။ ဆန္ဒာဓိပတိ- ဆန္ဒဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိသည်၊ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနံ- ဆန္ဒနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ- သာဓိပတိဇော ၅၂- ခု, ဆန္ဒ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ၅၀- တို့အားလည်းကောင်း။ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ- ထိုဆန္ဒ, ဆန္ဒနှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ်, စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနဉ္စ- သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း။ အဓိပတိ ပစ္စယေန- သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော- သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

(ကောက်၊ နာ- ၁၃)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) အာဝဇ္ဇန်းဌေး။
(ခ) ကာမဘဝင် ၁၀။ (ကောက်၊ နာ- ၂၉)

၃။ ကုသိုလ် ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၆၅)

၄။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ၈-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြု အပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ပန္နရူပ် အဋ္ဌာရသ၊ ဒေါသမူဌေ၊ မောဟမူဌေ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော လောကီစိတ်- ၇၆၊ ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ၄၇၊ ဤ အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၈၅)

၅။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့အား ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုသောကြောင့် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို ဟောတော်မမူပါ။ (တစ်နည်း) ပစ္စယုပ္ပန် ရုပ်၏ ဥပါဒ်ဆဲခဏ၌ ကျေးဇူးမပြု။ ရုပ်၏ ဌိခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြု သဖြင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကြိယာနှင့် မတန်သောကြောင့် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို ဟောတော်မမူပါ။ (ကောက်၊ နာ- ၆၉၈)

၆။ (က) အကုသလ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပုရေဇာတပစ္စယာ။
(ခ) အကုသလံ ဇဏံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇဏော ခန္ဓော ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၂၄)

၇။ **ဝိရတိ ၃-ပါး- ၁။ သမ္မတ္တဝိရတိ၊ ၂။ သမာဒါနဝိရတိ၊ ၃။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ။**
သဘော အဓိပ္ပါယ်-
တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ အထံ၌ မဆောက်တည်မှု၍ မိမိ အလိုလို ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်မှ ရှောင်ကြဉ်သော ဝိရတိသည် သမ္မတ္တဝိရတိ ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ- ၉၄၆)

၈။ **ဒါနံ ဒတ္တာ သီလံ သမာဒိယိတ္တာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။** (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၁၃၃)

http://www.dhammadownload.com

၉။ (က) ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရှုပ်၏ ဌိသိုရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ၂၁၊ ဧစ ၃၈ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(ခ) တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပစ္စာ, ဝိပွ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် ပစ္စာဇာတသတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောလ်၊ နှာ- ၉၂၇)

၁၀။ (က) တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော အဓိ, ဟေ, သဟ, အည, နိသ်, ဣန္ဒြေ, မဂ္ဂ, သမ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၀-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဝိသေသ ရ၏။

(ခ) တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ကမ္မ, သဟ, အည, နိသ်, အာဟာ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (ကောလ်၊ နှာ- ၉၂)

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်မှ အောက်ပါ ပစ္စည်းတို့၏ နိဒဿနာကာရပြပါဠိတို့ကို ပါဠိ ရေးသားပြပါ။

(က) အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ (ခ) သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။

၂။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ၌ အဗျာကတော အဗျာကတသ ဝယ်-

(က) အာသေဝနပစ္စည်း၏ အနုဝါဒပါဠိတော်၊

(ခ) ကမ္မပစ္စည်း၏ ပဋိသန္ဓေဆိုင်ရာ အနုဝါဒ ပါဠိတော်တို့ကို ရေးသားပြပါ။

၃။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ ဥပနိဿယပါဠိတော်တို့တွင် "ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်လေးပါး" ပါဠိတော်တို့ကိုသာ အနက်ယောဇနာပြပါ။၏

၄။ အောက်ပါ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ သဟဇာတဆိုင်ရာ ကတ္တားပါဠိဖြင့် ပြဆိုအပ်သော တရားတို့ကို ဖော်ပြပါ။

(က) ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော၊

(ခ) အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလေန ကုသလံ"၌-
(က) အနန္တရပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်၊ (တစ်နည်းကား မလို)
(ခ) ကမ္မပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိအရ တရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၆။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ပစ္စနိက ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလေန အဗ္ယာကတံ"၌ နာရမ္မဏ ကတ္တားပုဒ်နှင့်၊ "အဗ္ယာကတေန အဗ္ယာကတံ"၌ နဿ အညမည ပဋ္ဌိသန္ဓေဆိုင်ရာ ကတ္တားပုဒ်အရတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၇။ ပဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလော အဗ္ယာကတာသ"၌-
(က) သဟဇာတာဓိပတိ ကတ္တား။
(ခ) အနန္တရ သမ္ပယုတ်၊ (တစ်နည်းကား မလို)
(ဂ) နာနာက္ခဏိကကမ္မ ကရိယာ။

၈။ ပဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ "အဗ္ယာကတော အဗ္ယာကတသ"၌-
(က) သဟဇာတဝိပွယုတ္တ ကတ္တားပုဒ်အရ ပဝတ္တိကာလတရား။
(ခ) သဟဇာတဝိပွယုတ္တ ပဋ္ဌိသန္ဓေဆိုင်ရာ ကရိယာတို့၏ အရတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၉။ စက္ခုဝိညာဏာဓာတု- စသောပါဠိဖြင့် ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် ပြီးပြီးဖြစ်ပါလျက် ယေသံ ယေသံ- အစရှိသောပါဠိကို ထပ်၍ ဟောရခြင်းအကြောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလောပိ, သေနာ သနမ္ပိ- တို့၌ ပိ- သဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုလည်း ညွှန်ပြပါ။

၁၀။ ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဉ်တစ်ဆယ်၌ သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့၏ စျာန- ပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း အကြောင်းနှင့် အဟိတ်စိတ် မဂ္ဂင်တို့၏ မဂ္ဂ- ပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း အကြောင်းတို့ကို ဖြေဆိုပါ။

၅။ စစ်ကိုင်းတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ (က) ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတ္တာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ တေ တေ
"rmaw o Haw o H'rmeH: "gw gpä, eypä, m/ (ပါ။ ပ၂၁-၂)
(ခ) အရ္ဃပိနော ဣဿိုင ဂ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဣဿိုယ ပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ (ပါ။ ပ၂၁- ၅)

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ အာသေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပိ၊ ပ၊ နာ– ၁၅၆)

(ခ) ပဋိသန္ဓိကၡဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ စေတနာ သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေနပစ္စယော၊ စေတနာ ဝတ္ထုသ္မိံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပိ၊ ပ၊ နာ– ၁၅၅)

၃။ အတ္ထပွဋ္ဌသမ္ဘိဒါယ– ပါဠိတော်၏အနက်ကိုသိသော အတ္ထပွဋ္ဌသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား။ ဓမ္မ–ပွဋ္ဌသမ္ဘိဒါယ– မာဂဝေဘာသာပါဠိဟူသောသဒ္ဒါကိုသိသော ဓမ္မပွဋ္ဌသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယ– အရပ်သူတို့၏ဘာသာဟူသော သဒ္ဒါကိုသိသော နိရုတ္တိပွဋ္ဌသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ– အနက်သဒ္ဒါဘာသာသုံးပါးကိုသိသော ပဋိဘာနပွ–ဋ္ဌသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား။ (ကောက်၊ နာ– ၄၁၃)

၄။ (က) ပဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေနှင့်အတူဥပါဒိသော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၅၁)

(ခ) ပဌဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဌဝိညာဏ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏စုတိကြည်သော စိတ် ၇၅၊ စေ ၅၂ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာပစ္စည်တရားရ၏။ (ကောက်–၅၄)

၅။ (က) ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၈၅)

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ စိတ္တကွဏတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၁၀၀/၁)

၆။ နာရမ္မဏ ကတ္တားပုဒ် အရ–

ပဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၂၂၅)

နဲ့ အညမည ပဋိသန္ဓေ ကတ္တားပုဒ် အရ–

ပဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ စေ ၃၅ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှတစ်ပါး ကဋတ္တာရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၂၂၉)

၇။ (က) စိတ္တဇရူပ်အားတပ်သော ပဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ

http://www.dhammadownload.com

မဟာကု ၈၊ ဇကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကု ၉၊ မဂ် ၄-ခု၊ စေ ၃၈ စိတ္တာကွဏာတစ်ခု တစ်ခုဌ်ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၃-ပါး, ၄-ပါးတို့တွင် ၁-ပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၉၉)

(ခ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ကမ္မ, အနန်, သမနန်, ဥပ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် နာနက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်- ၄၂၉)

၈။ (က) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဋ္ဌ ဝိညာဏ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြည်သော ဝိပါက် ၂၂ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၄၀)

(ခ) တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟ, အည, နိသ်, ဝိပါ, ဝိပ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိ-ဝိသေသ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၄၀)

၉။ ခပ်သိမ်းသော အနန္တရပစ္စည်းတို့၏ သခေါ်ပလက္ခဏာကိုပြလိုရှိ ယေသံ ယေသံ-စသောပါဠိကို ထည့်၍ ဟောသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၂၉)

ဝိ-သဒ္ဒါအနက်-

သက်နှိုး, တောင်, တော, ခြုံ-စသော ပကတူပနိဿယတပ်ကောင်းသမျှကို ပေါင်း၍ ယူခြင်း အနက်ရှိသည်။ (ကောက်၊ နာ- ၆၉၁)

၁၀။ အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုခြင်း သဘောမရှိ၊ အာရုံ၌ကျကာမတ္တသဘောသာဖြစ်သောကြောင့် စျာနပစ္စည်း မတပ်ပါ။ (ကောက်၊ နာ- ၆၄၉)

မဂ္ဂပစ္စည်း မတပ်ရကြောင်း-

မဂ်သည် ဟိတ်လျှင်နောက်လိုက်ရှိသောကြောင့် ဟိတ်မရှိသော အဟိတ်စိတ်တို့၌ မဂ္ဂင်သည် မဂ္ဂပစ္စည်း မထိုက်ပါ။ (လက်ဆောဇ်၊ နာ- ၇၉)

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

ဘဒ္ဒ၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်တို့ကို ထုတ်ဖော်ရေးသားပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) နာမ်အာဟာရပစ္စည်းတရား ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံကို ဖော်ပြသည့် ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်။

(ခ) ကင်းရှင်းသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်။

၂။ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ- ဟူသော ဝိဓိပါဠိတော်၏ "ပဋိသန္ဓေအခါပြ အနုဝါဒပါဠိတော်ကိုသာ" ကုန်စင်အောင် ပါဠိရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ အနုလောမ ဂေါတြဘုသ၊ အနုလောမ ဝေါဒါနသ၊ ဂေါတြဘု မဂ္ဂသ၊ ဝေါဒါနံ မဂ္ဂသ- ဟူသောပါဠိတော်ကို ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အနန္တရပစ္စည်းကိုရှု၍ အရကောက်ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးပြခဲ့ပါ။

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ သမ္ပဒါနိပါဠိအရကိုသာ ကောက်ပြ၍ ရှုပ်သည်နာမ်အား သဟဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ တစ်ပြိုင်နက်ကျေးဇူးပြုနိုင်သော စွမ်းအင်သတ္တိတို့ကိုလည်း ပစ္စယနိဒ္ဒေသရှု၍ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋိစ္စအနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း အဗျာကတေန အဗျာကတံ- ၌ (က) ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပုဒ်အရ၊ (ခ) ပဋိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပဋိစ္စအနုလောမဝိဘင်ဝါရ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း အကုသလေန အကုသလံ- ၌ ဟိတ်ပါဠိအရကို ကောက်ပြ၍ ပဋိစ္စ ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ခါဝါရလာ နာမိပတိယာ နဝ- ၌ သင်္ခါ၏ သင်္ချေယျကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမဝိဘင်ဝါရ အဓိပတိပစ္စည်း (ကု+ ဗျာ)ကို ရှု၍ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းတရားနှင့် အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတရားတို့ကို ခွဲခြား၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ အဗျာကတတရားသည် အဗျာကတတရားအား မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ပြိုင်နိုင်သောပစ္စယသတ္တိတို့ကိုသာ (ပဝတ္တိ+ ပဋိသန္ဓေ)အားဖြင့် ခွဲခြား၍ ရေးသားခဲ့ပါ။

၉။ သဒ္ဓါတရားသည် မိတ်ဆွေကောင်း- ဟုဆိုကြရာ သဒ္ဓါတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခွင့်ရှိသော ကုသိုလ်တရားအဆက်ဆက်ကို ပဋ္ဌာဝါရ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းကို ရှု၍ သာဓကပြ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ နာနာကွက်ကကမ္မပစ္စည်း၏ အကျိုးပေးရာကာလကိုလည်း တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ပဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းကို ရေတွက်ပြ၍၊ ပဋ္ဌာဝါရ ဥပနိဿယပစ္စည်းပါဠိတော် ပဌမသ ဗျာနသ ပရိကမ္မ-၌ ပရိကမ္မအရ ယူရမည့်တရား မယူရမည့်တရားများကို ခွဲခြားဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၆။ တနင်္သာရီတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ

၁။ (က) အရ္ဃပိနော အာဟာရော သမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရ ပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၇)

(ခ) သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၉)

၂။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဇဏံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဇဏော ခန္ဓော ကဋတ္တာ စ ရူပံ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာရူပံ ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထုံ။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ၊ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ။ (ပါ၊ ပ၊ နာ-၂၅)

၃။ အနုလောမ်- သခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်၊ ဂေါ်တြဘုသ- နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါ်တြဘုကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးအား။ အနုလောမ်- သခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်၊ ဝေါဒါ နသ- နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါ်တြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးအား။ ဂေါ်တြဘု- နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါ်တြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာ ကုသိုလ်ပဌမဒွေး,တတိယဒွေးသည်၊ မဂ္ဂသ- သောတာပတ္တိမဂ်အား။ ဝေါဒါနံ- နိဗ္ဗာန် လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါ်တြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်၊ မဂ္ဂသ- အထက်မဂ်သုံးခုအား။ အနန္တရပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော- သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဣတိဝိသဒ္ဒနာ။ (ကောက်၊ နာ- ၃၉၅)

၄။ **ပဏ္ဏာဇာတပစ္စည်း၏ သမ္ပဒါန်ပါဠိ အရ-**

ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့် ဥပါဒါ၍ ရုပ်၏ဌိသို့ရောက်သော ဇဏ, ဌိဇ, ဘင်ဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၃၈)

http://www.dhammadownload.com

သတဏတဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ ကရိယာပါဠိအရ-
တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ဝိပွ, သဟ, အည, နိသ်, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဝိပွယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၅၁)

၅။ (က) ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ်နာမကွန်ရှာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိပါက် ၃၆၊ ကြိယာ ၂၀၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ရှာ ပစ္စယုပွန်တရား ရှိ၏။
(ကောက်၊ နာ- ၈၁/ ၂)

(ခ) ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ် ဇကူနဝိသအားတပ်သော ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်ဟု သမုတ် အပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရှိ၏။ (ကောက်- ၈၃)

၆။ နောက်နောက်သော အကု သ ၂-အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောဘီစိတ် ၈၁၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ ပညတ်ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၆)

သရ၏၏ သဒ္ဒေါ်ယျ-
ကုသလေန ကုသလံ၊ ကုသလေန အဗျာကတံ၊ ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၊
အကုသလေန အကုသလံ၊ အကုသလေန အဗျာကတံ၊
အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၊
အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊
အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။

၇။ **သတဏတာဓိပတိ ကတ္တားပါဠိ အရ-** (စစ်ကိုင်း ၇၊ က-ရ)
အာရမ္မဏာဓိပတိ ကတ္တားပါဠိ အရ- အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီယာ ဥ သံ ၄-ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်းတရား ရှိ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၉၁)

၈။ **ပဝတ္တိအခါ ကရိယာပါဠိ-**
တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဟေ, အဓိ, သဟ, အည, နိသ်, ဝိပါ, ဣန္ဒြေ, ဈာ, မဂ္ဂ, သမ္မ, ဝိပ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရှိ၏။
ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကရိယာ-
တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဟေ, သဟ, အည, နိသ်, ဝိပါ, ဣန္ဒြေ, ဈာ, မဂ္ဂ, သမ္မ, ဝိပ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၂-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရှိ၏။
(ကောက်၊ နာ- ၄၁၉)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဒါနကုသိုလ်, သီလကုသိုလ်, စျာနကုသိုလ်, ဝိပဿနာကုသိုလ်, မဂ်ကုသိုလ်, အဘိညာဉ်ကုသိုလ်, သမာပတ်ကုသိုလ် ဖြစ်သည်။

သာဓက- သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ၊ စျာနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အဘိညံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သမာပတ္တိ ဥပ္ပါဒေတိ။

အကျိုးပေးရာကာလ-

နာနာကွဏိကကမ္မသည် ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကျိုးမပေးနိုင်၊
ချုပ်ပြီးသောနောက်ကာလ၌သာ အကျိုးပေးသည်။ (ကောဝိ၊ နာ- ၆၉၉)

၁၀။ အနုလောမ၌ တိကပဋ္ဌာန်း, ဒုကပဋ္ဌာန်း, ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း, တိကဒုကပဋ္ဌာန်း, တိကတိကပဋ္ဌာန်း, ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်းအားဖြင့် ၆-ကျမ်း။

ထိုအတူ ပစ္စနီယ၌ ၆-ကျမ်း, အနုလောမပစ္စနီယ၌ ၆-ကျမ်း, ပစ္စနီယာနုလောမ၌ ၆-ကျမ်းစီရှိသဖြင့် ၂၄-ကျမ်း ဖြစ်သည်။

ယူရမည့်တရား-

ပထဝီ ပထဝီစသည်ဖြင့် စီးဖြန်းသော ကာမာဝစရကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗဘာဂ ပရိကမ်ကို ယူရသည်။

မယူရမည့် တရား-

ပဌမစျာန်၏ အနန္တရပရိကံကို မယူရ။ (ကောဝိ၊ နာ- ၆၉၁)

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အဗျာကတအတွက် အနုဝါဒပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာရေးပါ။

၂။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဥပနိဿယ ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလော ကုသလဿ"၌ ပကတူပနိဿယအလို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အောက်မဂ်ကုသိုလ်တရားတို့က ကျေးဇူးပြုပုံပြ အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာရေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း အရှေ့ပိုနော ဓမ္မာ ရှေ့ပိုနံ ဓမ္မာနံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေနပစ္စယော ဟူသောပါဠိတော်ကို သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတဝိပွယုတ် နှစ်ပါးအားလျှော်စွာ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်, ပစ္စယသတ္တိများ ထင်ရှားစေလျှက် အနက်ပေးပါ။

၄။ အဗျာကတော ကုသလသမ္ပ ကတ္တားပါဠိအရကို ဥပနိဿယ ၃-ပါးအားလျှော်စွာ ကောက်ပြပြီး။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ကမ္မပစ္စည်းနှင့် ကရိယာပါဠိအရကို ကမ္မ ၃-ပါးအားလျှော်စွာ အသီးသီးကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်ဝါရ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ရပ်သက်သက်အတွက် ဟိတ်ပါဠိအရကို နာနာကွဏာဟိ ကမ္မသတ္တိ, သဟဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိအလိုအားဖြင့် ခွဲခြားပြီး ကောက်ပြပါ။

၆။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ပစ္စနိက် ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလေန ကုသလံ"၌ ကတ္တားပါဠိအရကို နာမိပတိ ပစ္စည်း, နပုရေဇာတပစ္စည်းများအလိုအားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အဓိပတိပစ္စည်းလာ ကုသိုလ်အာရုံတရားတို့ကို အလေးအမြတ် အာရုံပြုတတ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတရားတို့ကို အာရုံ အာရမ္မဏိက အားလျှော်စွာ ကောက်ပြပါ။

၈။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ ဥပနိဿပစ္စည်း "မာတုယာတိကမ္ဘံ မာတုယာတိကမ္ဘသ"၌ ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ကောက်ပြပြီး။ အတ္ထိပစ္စည်း "ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတသ"၌ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုသာ သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိသက, ပစ္ဆာဇာတဣန္ဒြိယမိသက သုံးမျိုးဖြင့် ကောက်ပြပါ။

၉။ ပဋ္ဌာဝါရ အနုလောမ အနန္တရပစ္စည်း "ကုသလော ကုသလသ"၌ အနုလောမံ ဂေါတြဘုသ အနုလောမံ ဝေါဒါနသ"ဟု ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြပြီး။ အာဟာရ ပစ္စည်း "ဗျာ+ ဗျာ"၌ ကဗဠိကာရအာဟာရ၏ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား မည်သည့်သတ္တိ များဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၁၀။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဖြစ်သော စိတ်များ၏ စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြပြီး။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းနှင့် ရှေ့ပါရုံစသော အာရုံပစ္စည်းတရားတို့ကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ

၁။ **ပါဠိ - (တနသံ်ရီ ၂-၅)**

၂။ မဂ္ဂေါ သေက္ခာနံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ ဌာနာဌာနကောသလ္လသ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ- ၁၅၆)

၃။ အရ္ဃပိနော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- အရ္ဃပဝိ ၄- ခုကြဉ်သော စိတ် ၈၅- ခု၊ စေ ၅၂ နာမကွန်ဟာ တို့သည်၊ ရှုပိနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့အား။ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန- ဖြင့်၊ ပစ္စယော- သည်၊ ဟောတိ။ **(ပစ္ဆာဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိ အလို)**
အရ္ဃပိနော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- အရ္ဃပဝိပါက် ၄- ခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော စိတ် ၇၅၊ စေ ၅၂ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမကွန်ဟာတို့သည်၊ ရှုပိနံ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- စိတ္တဇရုပ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အား။ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန- ဖြင့်၊ ပစ္စယော- သည်၊ ဟောတိ- ၏။ **(သဟဇာတဝိပွယုတ္တ အလို)** (ကောက်၊ နာ- ၅၂/ ၃)

၄။ **အာရမ္မဏူပနိဿယ ကတ္တားပါဠိ-**
အလေးအပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄- ခုအားတပ်သော အောက်ဖိုလ်၃၊ နိဗ္ဗာန်၊ မဂ် ၄- ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။
အနန္တရူပနိဿယ ကတ္တားပါဠိ-
ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။
ပကတူပနိဿယ ကတ္တားပါဠိ-
ဗလဝဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်စိတ် ပဉ္စတ္တိသ, ကြီယာ ဝီသ, ရုပ် အဌ ဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၃၆)
နာနာတွေဏိကတမ္ဘ ကရိုက်ပါဠိ- (ကချင် ၁-၅)
အနန္တရကရိုက်ပါဠိ-
တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ကမ္ဘ, အနန်, သမနန်, ဥပ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤ ၆- ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ကမ္ဘသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။
သဟဇာတကမ္ဘ ကရိုက်-
တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ကမ္ဘ, သဟ, အညမညဝိပါ, အာဟာရ,

http://www.dhammadownload.com

သမ္မ, ဝိပ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၀-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရှိ။ (ကောဂ်၊ နာ- ၅၂)

၅။ ပဋိသန္ဓေကမ္မရှစ်အားတစ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ၁၁၊ မဟာကုစေတနာ ၈၊ ရူပကုသိုလ် စေတနာ ၅ ပဝတ္တိကမ္မဇရှစ်အားတစ်သော အကုစေတနာ ၁၂၊ မဟာကု စေတနာ ၈၊ ရူပကု စေတနာ ၅၊ အသညသတ်ကမ္မဇရှစ်အားတစ်သော ရူပပဋ္ဌမစျာန်ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာကွဂေါကကမ္မသတ္တိ ရှိ။ စိတ္တဇရှစ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရှစ်အားတစ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိ ၄, ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာ နာမကွန္ဓာ စိတ္တကွဂေ တစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရှိ။ (ကောဂ်၊ နာ- ၁၀၄)

၆။ **နာမိပတိ၏ ကတ္တားပါဠိ-**

အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ၈၊ ဇောန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉၊ မဂ် ၄၊ စေ ၃၈ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်မရသော အခါ မဟာကု ၈၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကု ၈၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောဂ်၊ နာ- ၂၂၇)

နဝ ပုရေဇာတပစ္စည်း ကတ္တားပါဠိ-

အရူပဘုံ၌ မဟာကု ၈၊ အရူပကု ၄၊ အထက်မဂ် ၃၊ စေ ၃၆ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကု ၈၊ အရူပ်ကု ၄၊ အထက်မဂ် ၃၊ စေ ၃၆ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောဂ်၊ နာ- ၂၃၀)

၇။ အလေးအမြတ်ပြုအစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကု ၂၀၊ စေ ၃၈ အာရုံ ပစ္စည်းတရား ရှိ။

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ၈၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ ၃၃ အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကု+ ကု)

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ၈-ခုအားတစ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် ၁၇၊ စေ ၃၈ အာရုံ ပစ္စည်းတရား ရှိ။

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ၈၊ စေတသိက် ၂၂ အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကု+ အကု)

http://www.dhammadownload.com

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ စေ ၃၈ အာရုံ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြီယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခု၊ ဝိရတီ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ ၃၃ အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကု+ ဗျာ)

၈။ **ပစ္စည်းတရား-**

ဒြပ်ပြား သန္တာန်ပြားသော မာတုယာတကက်, ရှေးဘဝသတ်ခဲ့ဖူးသော မာတုယာတက ကဲ, ဤဘဝတွင် အဖန်တလဲလဲစေ၍ သတ်စေသော မာတုယာတကက်, နှစ်ကြိမ်ရိုက် ဆော်၍ သတ်သော မာတုယာတကက် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ပစ္စယုပ္ပန်တရား-

ဖြစ်ဆဲသော မာတုယာတကက် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောလ်၊ နာ- ၄၂၁)

သမ္ပဒါန်ပါဠိ အရ-

ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တာဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (သဟဇာတ)

ဝုဒ္ဓော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိသက)

ဝုဒ္ဓော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက် သော ရုပ်ဖိုဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကမ္မဇကာယပစ္စယုပ္ပန်တရား။ (ပစ္ဆာဇာတက္ကမ္ဘယမိသက)

(ကောလ်၊ နာ- ၄၄၁)

၉။ နာနာရမ္မဏတရားသည် နာနာရမ္မဏတရားအား ကျေးဇူးပြုသလော, မပြုသလော ဟူသော ယုံမှားသင်္ကာကို နှစ်စေလိုသောကြောင့် အနုလောမ ဂေါတြဘုဿ, အနု လောမ ဝေါဒါနဿ-ဟု ဟောရခြင်းဖြစ်သည်။ (ကောလ်၊ နာ- ၃၉၇)

ကျေးဇူးပြုသော သတ္တိ-

ကဗဠီကာရ အာဟာရ-၏ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု သည်။ (ကောလ်၊ နာ- ၆၄၁)

၁၀။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဂ်ာ၏ အဟုန်ဖြင့် ပစ်ချအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို မှီရသောကြောင့်လည်းကောင်း အားနည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ္တာဇ ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါ မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ဝေဒနာဆောပါ၊ နာ- ၇၉)

http://www.dhammadownload.com

မဟောခြင်းအကြောင်း-

ရှုပါရုံစသည်တို့နှင့် အာရမ္မဏိကနာမ်တရားတို့မှာ ဝိပွယုတ်ကောန်ဖြစ်၍ သမ္မယုတ်လေ လောဟု ယုံမှားဖွယ်မရှိသောကြောင့် ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၌ ရှုပါရုံ-စသော အာရုံပစ္စည်း တရားတို့ကို မဟောပါ။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၆၅၄)

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/ အရှေ့ပိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းအရကောက် (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနင်္လာနေ့။

၁။ သဟဇာတပစ္စည်း မတပ်သော ကမ္မဇရုပ်ကို အကြောင်းပြ ဖြေ၍၊ ပညာခေတ်ဟု ပြော ဆိုကြရာ ပညာ၏ ကြီးစိုးပုံကို ပြဆိုသော အကြောင်းအကျိုးပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိကို ပါဠိရေးပါ။

၂။ သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာဖြစ်သော် ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စယသတ္တိတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္မယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော-၌ ကရိုက်းပါ၌ အရကို ကောက်ပြပါ။

၃။ ထိုကုသလတိက်၌ တုံသော်လည်း (ပ) သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူအပ်၏ကို ပေယျာလ ဖော်ပြီး ပဋ္ဌိစ္စ အနလုံ ဝိဘင်ဝါရ-၌ ကု-ကု-၌ အာရမ္မဏပစ္စယာ-ဟူသော ဟိတ်ပါ၌အရကို ကောက်ပြပါ။

၄။ သဟဇာတပစ္စည်း ဗျာ-ဗျာ ရုပ်သက်သက်၌ ဟိတ်ပါ၌ အရကိုသာ ကောက်ပြ၍၊ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ-ကို အကု-အကု အလို အနက်ပေးပါ။

၅။ သံသရာမှမလွတ်စေဘဲ ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အကျိုး ရရှိစေရန် အထောက် အပံ့ပေးသော ပစ္စည်း၏ ပစ္စယသတ္တိကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြ၍၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း အကု ဗျာ-၌ ဟိတ်ပါ၌အရကို သရုပ်ပေါ်စေလျက် ကောက်ပြပါ။

၆။ (က) နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏော-ကို သချာတပ်၍၊ (ခ) ဟေတု အဓိပတိ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ သေက္ခာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တိ-ကို အနက်ပေးမှ၊ ပဌာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း ကု-ဗျာ-၌ ပုဗ္ဗေသုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတိ-ကို ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ဖော်ပြပါ။

၈။ သီချင်းသံ၌ အလေးအမြတ် ပြုမှ နှစ်သက်မိသော စာဖြေရှင်အား ဖြစ်သော အကျိုး တရားနှင့် ပြိုင်နိုင်သောပစ္စည်းတို့ကို ဖော်ပြမှ၊ သုတတရားကို အားကြီးသော မှီရာပြု သောသူအား ဒုက္ခသဟဂတ်ကာယဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ပုံပြပါင်ကို ပါဠိရေးပါ။

၉။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောတရား၌ ဒေါသမူ မပါခြင်းအကြောင်းကို ဖြေမှ၊ အာဟာရ ပစ္စည်း ကု-ကု-၌ ကရိဏ်းပါင်အရ တစ်ပြိုင်နက်တပ်သော ပစ္စည်းနှင့် ယထာရဟ တပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို ခွဲခြားဖြေပါ။

၁၀။ အဝိဂတပစ္စည်း အကုဗျာ-ဗျာ-၌ သမ္ပဒါန်ပါင် အရကို ပဌာဏတိန္ဒြိယ မိဿက အလို အားဖြင့် ကောက်ပြမှ၊ (က) အာရမ္မဏ၏ သဘာဝ၊ (ခ) အနန္တရ၏ သဘာဝတို့ကို သရုံးမျှ ဖော်ပြပါ။

၈။ ပဲခူးတိုင်း အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းအရကောက် (ကုသလတိက်)ဘာသာ

၁။ ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေအခါ စိတ်နှင့်သာစပ်၍ဖြစ်သည်၊ စိတ်နှင့်ကင်း၍မဖြစ်၊ ပဝတ္တိအခါ၌ကား စိတ်နှင့်ကင်း၍လည်း နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကမ္မဇရုပ်များဖြစ်ကြသောကြောင့် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အား သဟဇာတပစ္စည်း မတပ်ပါ။

(ဝေဓိသောဓ၊ နာ- ၇၉)

ပါဠိ-

ဝိမံသာဓိပတိ ဝိမံသသမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ-၂)

၂။ ကမ္မ, သဟ, အညမညနိဿ, အာဟာ, သမ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရှိ။ (ကောဝိ၊ နာ- ၅၂)

ကရိဏ်းပါင် အရ-

အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးဖြစ်အုံ့ သမ္ပ,

http://www.dhammadownload.com

သဟ, အည, နိသ, အတ္ထ, အဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သမ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆို အပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရတည်။ (ကောက်၊ နာ- ၅၂)

အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမကွန်ရှာ ၄-ပါး ဖြစ်အံ့ သမ္ပ, သဟ, အည, ဝိပါ, နိသ, အတ္ထ, အဝိဂတ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သမ္ပယုတ္တသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရတည်။

၃။ ထိုကုသလတိက်ဌိတုံသော်လည်း ။ပ။ သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူတည်။ (ကောက်- ၅၈)

အာရမ္မဏဟိတ်ပါဌ် အရ-

ကု ၂၁- အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၇၊ စေ ၅၂၊ ရုပ် ၂၈၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ဤအာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရတည်။ (ကောက်၊ နာ- ၈၀)

၄။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌာဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ် ၁၀ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန်ရှာ၊ အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း, ဥပါဒါရုပ်အားလည်း ကောင်းတပ်သော မဟာဘုတ် ၄-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရတည်။ (ကောက်၊ နာ- ၉၂)

အနက်ပေး-

ဝတ္ထုံ-ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ပုရေဇာတပစ္စယာ- ဝတ္ထုနှာ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တေန-ဟဒယဝတ္ထုဖြင့် ပုရေဇာတသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခန္ဓာ-ပဋ္ဌာဝေါကာရအကုသိုလ် နာမကွန်ရှာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ ဣတိဝိသဒ္ဒနှာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်၊ နာ- ၉၆)

၅။ ပဋိသန္ဓေ ၁၉ နာမကွန်ရှာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဥဒ္ဒစ္စကြဉ်သော အကုစေတနာ ၁၁၊ မဟာကု စေတနာ ၈၊ ရူပကု စေတနာ ၅၊ အရူပကု စေတနာ ၄-ခု ပစ္စည်းတရား တို့၏ နာနာကွဏိကကမ္မသတ္တိ ရတည်။ (**အကျယ်**)- (ကောက်၊ နာ- ၁၀၉)

တိတ်ပါဌ် အရ-

စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌာဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကု ၁၂၊ စေ ၂၇၊ စိတ္တကွဏ တစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, ဝိရိယ, ဧကဂ္ဂတာ-ဟုဆိုအပ်သော နာမ် ကွန်ရှေ့တရားကိုယ် ၅-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိရတည်။ (ကောက်-၁၀၈)

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) (အရကောက်၊ နာ- ၁၂၂)

(ခ) အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သာဓိပတိဖော ၅၂ နာမကွန်ရာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အဓိပတိ ၂-ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဝမ္မဖြစ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။ (ကောက်၊ နာ- ၁၂၇)

၇။ သေက္ခာ- သေက္ခ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမိ, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပဟီနေ-မိမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီသော၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တိ-ဆင်ခြင်ကြကုန်၏။ ဣတိဝိသဒ္ဒနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်၊ နာ- ၃၇၉)

ပစ္စည်း အရ-

ရှေးဦးအလေ့အကျင့်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အဒ္ဓဂံဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ပစ္စယုပ္ပန် အရ-

ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၃၆၆)

၈။ **အကျိုးတရား-**

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ၈၊ စေ ၂၂- ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပြိုင်နိုင်သောပစ္စည်း-

တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော အာ, အမိ, ဥပနိဿ, ပုရေ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ပုံပြပါဦ-

သုတံ ဥပနိဿာယ အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ ပရိယိဋ္ဌမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။

၉။ ပြစ်မှားတတ် အမျက်ထွက်တတ်သောသူသည် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကိုမျှ အလေးအမြတ်မပြုသောကြောင့် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော တရား၌ ဒေါသ မပါခြင်းဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ- ၃၉၂)

တစ်ပြိုင်နက်တပ်သောပစ္စည်း-

အာဟာ, သဟ, အည, နိဿ, ကမ္မ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၇-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာဟာရသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ယထာရဟတပ်သောပစ္စည်း-

အဓိပတိ, ကမ္မ, ဣန္ဒြိယ ဤ ၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

၁၀။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရှုပ်၏ ဌီသို့ ရောက်သော ရှုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြောင့်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

(က) ၇။ (ကောက်ပြန်- ၄၆၆) (ခ) ၆။ (ကောက်ပြန်- ၄၇၉)

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ နိဿယပစ္စည်း, ပုရေဇာတပစ္စည်းတို့တွင် ပါဝင်သော ဟဒယဝတ္ထုက အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပါဠိတို့ကိုရေးပါ။

၂။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလုံ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ အဗျာကတေန အဗျာကတံ-၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့် ရှုပ်သက်သက်ဆိုင်ရာ အနုဝါဒ ပါဠိတို့ကို မှန်ကန်စွာရေးပါ။

၃။ ပဏ္ဍာဝါရ အနုလုံ ဝိဘာဂ်ဝါရ အနန္တရပစ္စည်းလာ အောက်ပါပါဠိတို့ကို သရုပ်ပေါ်အောင် အနက်ပေးခဲ့ပါ။

(က) အနုလောမံ ဂေါ်တြဘုသ၊ (ခ) ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနသ၊

(ဂ) ကိရိယံ ဝုဋ္ဌာနသ၊ (ဃ) အာဝဇ္ဇနာ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ။

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ-၌ မနောဝိညာဏဓာတုယာအရ (က) တဒါရုံဇကာဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ (ခ) အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ (ဂ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုတို့ကို ယူခဲ့သော် သဗ္ဗေ ဓမ္မာ-ဟူသော ကတ္တားပါဠိအရတို့ကို အသီးသီး ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘာဂ်ဝါရလာ အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဓိပတိပစ္စယာ-၌ ဟိတ်ပါဠိအရကို (က) အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ (ခ) သဟဇာတာဓိပတိ တို့အလို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ပဋိစ္စဝါရ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂလာ အဗျာကတတရားကို ခွဲ၍ အဗျာကတတရား ဖြစ်ရာ၌ (က) သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း ပဝတ္တိအခါ ဟိတ်ပါဠ် (ခ) ဈာနပစ္စည်း ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား ပါဋ္ဌ်အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဉှာဝါရ အနုလုံ ဥပနိဿယပစ္စည်း ကုသလော အဗျာကတဿ–၌ ကတ္တားပါဋ္ဌ်အရကို စုံလင်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဉှာဝါရ အနုလုံ မဂ္ဂပစ္စည်း အကုသလော အကုသလဿ–၌ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်, ကရိုက်းပါဋ္ဌ်တို့အရ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ အာရမ္မဏပစ္စည်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ဥပမာနှင့်တကွ ဖော်ပြ၍ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း ဝယ် ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ–စသည်ဖြင့် အသီးသီးဟောခြင်းအကြောင်းကို လည်း ရေးပါ။

၁၀။ မာဟိရ ဥတုဇရုပ်တို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ရေး၍ ဆဝါရ၌ မဟောသောပစ္စည်းကို လည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးပါ။

၉။ မကွေးတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း။ ။ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၂၁–၅) (ဂ)

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေနပစ္စယော၊ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေနပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၂၁–၅)

၂။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော ကဋတ္တာ စ ရူပံ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာ ရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု၊

http://www.dhammadownload.com

ဝတ္ထုံ၂ ပဋ္ဌိစ္စ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ၂ ဝိပွယုတ္တာပစ္စယာ၊ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တာပစ္စယာ၊ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌိစ္စ တယော မဟာဘူတာ တယော မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တာပစ္စယာ။ (ပါ၊ ပ၂ နာ- ၇၅)

၃။ (က) (တနသံဂရီ ၃-ရှ)

(ခ) ကုသလ- လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဖောသည်၊ ဝုဋ္ဌာနသ- တဒါရုံ ဘဝင်အား။

(ဂ) ကြိယ-ကြိယာအဋ္ဌာရသ အဆုံးဖော ဒုတိယဝုဋ္ဌောသည်၊ ဝုဋ္ဌာနသ-တဒါရုံ ဘဝင်အား။ (ကောက်၊ နာ- ၄၀၂)

(ဃ) အာဝဇ္ဇနာ- ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည်၊ ကုသလာနံ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ-မဟာကုသိုလ်ပဋ္ဌမဖောနာမကွန္ဓာအား။ အနန္တရပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဟောတိ။ (ကောက်၊ နာ- ၄၀၅)

၄။ (က) တဒါရုံဧကာဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်အားတပ်သော ကာမစိတ် ၅၄၊ စေ ၅၂ ရုပ် ၂၈ ဟုဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉)

(ခ) အနာဂတ်သကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ် ၈၇၊ စေ ၅၂ ရုပ် ၂၈-ဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာ ၅-ပါး။ ထိုခန္ဓာ ၅-ပါးမှ လျှောက်၍ သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်၊ အမည်အမျိုးစသော ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံ ၆-ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉)

(ဂ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၁၁)

၅။ (က) ဟိတ်ပါဠိ အရ- (ချင်း ၄-ရှ)

(ခ) သမ္မယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘ ၈၊ ဒေါသ ၂၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ၃၆ စိတ္တကွဏတစ်ခုတစ်ခုဌာနရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် ၃-ပါးတို့တွင် ၁-ပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၈၅)

http://www.dhammadownload.com

၆။ (က) သမ္မယုတ္တကွန္ဒာအားလည်းကောင်း,သမ္မယုတ္တကွန္ဒာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သော နာမ်ဂုဏ်ရှေ့တရားကိုယ် ၈-ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိဒ္ဒိယ သတ္တိရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၁၀၇)

(ခ) ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသ, အကုသ, ဝိ, ကြိယာ နာမကွန္ဒာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ် ပဋ္ဌဝေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေ ပန္နရသ နာမကွန္ဒာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွဖြစ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ, ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၁၁၀)

၇။ **အာရမ္မဏူပနိဿယ အလို-**

ကုသ ၂၁၊ စေ ၃၈ ပစ္စည်းတရား ရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၉၆၅)

အနန္တရူပနိဿ အလို-

လောကီ ၁၇၊ အဆုံးဖော၊ မဂ် ၄ ပစ္စည်းတရားရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၃၉၉)

ပကတူပနိဿယအလို-

ဗလဝဖြစ်သော ကုသ ၂၁၊ စေ ၃၈ ပစ္စည်းတရား ရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၄၁၈)

၈။ **ကတ္တားပါဠိ-**

သမ္မယုတ္တကွန္ဒာအားတပ်သော ကုသ ၂၁၊ စေ ၂၇ စိတ္တကွဏတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော ဝိတက်, ဝိစာရ, ဇောဂ္ဂတာ, ဒိဋ္ဌိ-ဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၄-ပါး ပစ္စည်းတရား ရဏ်။

သမ္မဒါနိပါဠိ-

အကုသ ၁၂၊ စေ ၂၇ သမ္မယုတ္တကွန္ဒာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရဏ်။

ကရိဏ်းပါဠိ-

တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော မဂ္ဂ, အဓိ, သဟ, အညေ, နိသ, ဣန္ဒြေ, ဈာန, သမ္မ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၀-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရဏ်။ (ကောက်၂ နာ- ၄၃၉)

၉။ တောင်ဝှေး,ကြိုးတန်းတို့သည် အားနည်းသောယောက်ျားကို ထနိုင် ရပ်တည်နိုင်အောင် ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့ ထိုအတူ အာရုံ ၆-ပါးတို့သည် အာရမ္မဏိကဖြစ်သော စိတ်, စေတသိက်တရားတို့ကို ဖြစ်နိုင် ရပ်တည်နိုင်အောင် အာရမ္မဏပစ္စည်းကျေးဇူးပြုသည်။ (ကောက်၂ နာ- ၆၂၆)

http://www.dhammadownload.com

အသီးသီး ဟောရကြောင်း-

အဓိပတိတရား ၄-ပါးတို့သည် တစ်ပြိုင်နက်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်၊ အသီးသီးသ တပ်ကုန်၏ဟု ပြဆိုသောကြောင့် အသီးသီး ဟောရသည်။ (ဓမ္မာ-ရ၅)

၁၀။ တော,တောင်, မိုး, မြေအစရှိသော အနိုန္ဒိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်သည် ဗာဟိရတည်း။ အဖျတ္တသန္ဓာန်၌ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက တေဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဥတုဇ အဋ္ဌကလာပ်စသည်သည် ဥတုဇရုပ်တည်း။ (ဓမ္မာ-ရ၀)

မဟောသောပစ္စည်း- (ချင်း ၅-၇)

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာ (က) အညမည်၊ (ခ) မဂ္ဂ၊ (ဂ) သမ္မယုတ္တ၊ (ဃ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ (င) နတ္ထိ ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံပြ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ, နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို မမှားအောင် ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ (က) ပဋ္ဌိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂပါဠိရ အာရမ္မဏပစ္စည်း (ဗျာ+ ဗျာ)၏ အနုပါဒပါဠိ၊
(ခ) ပဋ္ဌာ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂပါဠိရ အနန္တရပစ္စည်း (ဗျာ+ ဗျာ)၏ ဝိဓိ, အနုပါဒပါဠိတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၃။ အောက်ပါ နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို အရကောက်ပေါ်လွင်အောင် အနက်ပေးခဲ့ပါ။
(က) စက္ခုနဂ်ါနိ စာနသမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ။
(ခ) သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ။

၄။ စေတနာ သမ္မယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော-၌
(က) ကတ္တားပါဠိ၊ (ခ) သမ္မဒါနိပါဠိ၊ (ဂ) ကရိဏီးပါဠိအရတို့ကို ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၅။ ပဋ္ဌိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂပါဠိရ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဝယ် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပါဠိအရ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ ရုပ်သက်သက်၌ ဟိတ်ပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ပဋ္ဌိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ "ကုသလေန ကုသလံ"၌ ကတ္တားပါဌ်အရနှင့် ပဌာ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ "အကုသလော ကုသလသ"၌ ကတ္တားပါဌ်, သမ္ပဒါန်ပါဌ်, ကရိဏ်းပါဌ်အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ဆဝါရသရုပ်ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင် ပဌာ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ "အဗျာကတော အဗျာကတသ"၌ ကတ္တားပါဌ်, သမ္ပဒါန်ပါဌ်, ကရိဏ်းပါဌ်အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဌာ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ "ကုသလော အဗျာကတသ"၌ ကတ္တားပါဌ်အရကို (က) သဟဇာတကမ္မ၊ (ခ) အာဟာရ၊ (ဂ) ဣန္ဒြိယ၊ (ဃ) ဈာန၊ (င) မဂ္ဂ–ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ အဘယ့်ကြောင့် ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား သဟဇာတပစ္စည်းတပ်၍ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အား သဟဇာတပစ္စည်း မတပ်ပါသနည်း? ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဝိရတိ ၃–မျိုးကိုလည်း အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၁၀။ နာနာက္ခဏိကတ်၏ ချုပ်ပြီးနောက် အကျိုးပေးပုံကို ဥပမာနှင့်တကွ ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အနဝါဒပါဠိတော်၌ "အနုလောမံ ဂေါတြဘုသ, အနုလောမံ ဝေါဒါနသ"ဟုလည်းကောင်း၊ "ဂေါတြဘုမဂ္ဂသ ဝေါဒါနံ မဂ္ဂသ"ဟုလည်းကောင်း ထည့်၍ ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်းတို့ကို အသီးသီး ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၀။ မန္တလေးတိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ (က) အညမညပစ္စယောတိ–

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေနပစ္စယော၊ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော၊ သြတ္တန္ဓိကဇေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၂၈–၅)

(ခ) မဂ္ဂပစ္စယောတိ– မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၂၈– ၈)

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) သမ္မယုတ္တာပစ္စယောတိ- စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္မယုတ္တာပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပဋ္ဌာ၊ ပ၊ ၂၁- ၈)

(ဃ) ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယောတိ- ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယေနပစ္စယော၊ အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပဋ္ဌာ၊ ပ၊ ၂၁- ၈)

(င) နတ္ထိပစ္စယောတိ- သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပဋ္ဌာ၊ ပ၊ ၂၁- ၉)

၂။ (က) ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌစ္စ တယော ခန္ဓာ တယော ခန္ဓေ ပဋ္ဌစ္စ ဇကော ခန္ဓော ဒွေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ပဋ္ဌသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌစ္စ တယော ခန္ဓာ တယော ခန္ဓေ ပဋ္ဌစ္စ ဇကော ခန္ဓော ဒွေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌစ္စ ခန္ဓာ။ (ပဋ္ဌာ၊ ပ၊ ၂၁- ၂၀)

(ခ) အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတသ ဓမ္မသ အနန္တရပစ္စယေနပစ္စယော၊ ပုရိမာ ပုရိမာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ဝိပါကာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ အနန္တရပစ္စယေနပစ္စယော၊ ဘဝင် အာဝဇ္ဇနာယ ကြိယံ ဝုဋ္ဌာနသ အရဟတော အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ နိရောဓဝုဋ္ဌဟန္တသ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပဋ္ဌာ၊ ပ၊ ၂၁- ၁၉၈)

၃။ (က) စျာနဂ္ဂါနိ- တို့သည်၊ စျာနသမ္မယုတ္တကာနံ- စျာနင်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀- ကြဉ်သော စိတ်တခုယုတ် ၈၀၊ စေ ၅၂- တို့အားလည်းကောင်း။ တံ သမုဋ္ဌာနံ- ထိုစျာနင်, စျာနင်ယှဉ်သော စိတ်, စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနဉ္စ- စိတ္တဇရုပ်, ပဋ္ဌသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားလည်းကောင်း။ စျာနပစ္စယေန- ဖြင့် ပစ္စယော- သည်၊ ဟောတိ။ (ကောလ၊ ပ- ၄၉)

(ခ) သမနန္တရဝိဂတာ- ကောင်းစွာမိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကင်းကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော စိတ်တခုယုတ် ၉၀၊ စေ ၅၂ နာမကွန္ဓာတို့သည်၊ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ- မိမိနှင့်အတူဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာ- ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ စိတ်တခုယုတ် ၉၀၊ စေ ၅၂ နာမကွန္ဓာတို့အား။ (ကောလ၊ ပ- ၅၅)

http://www.dhammadownload.com

၄။ (က) (ခ)- (ကရင် ၂-၍)
(ဂ) (ပဲနောက် ၄-၍)

၅။ **ကတ္တားပုဒ် အရ-**
ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀ ရဟန္တာတို့စုတိကြည်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်, ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်, အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ, ဇီဝိတိန္ဒြေကြည်သော အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ, ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရဏ်။ (ကောက်- ၁၀၈)
တိတ်ပါဠ် အရ-
စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက် ၄၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၈ ရဟန္တာတို့စုတိကြည်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိ ရဏ်။ (ကောက်- ၁၀၆)

၆။ **ကု+ ကု-၌ ကတ္တားပါဠ်-**
ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော်အခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ- ၉၃)
အကု+ ကု-၌ ကတ္တားပါဠ်-
အကု ၁၂၊ စေ ၂၇ ပစ္စည်းတရား ရဏ်။
ကရိုဏ်းပါဠ်-
ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရဏ်။ (ကောက်၊ နာ- ၄၂၉)

၇။ ပဋိစ္စဝါရ, သဟဇာတဝါရ, ပစ္စယဝါရ, နိဿဝါရ, သံသဋ္ဌဝါရ, သမ္ပယုတ္တဝါရ- အာဖြင့် ၆-ပါးရှိသည်။
ကတ္တားပါဠ်, သမ္ပဒါန်ပါဠ်- (ကရင် ၈-၍)
ကရိုဏ်းပါဠ်-
တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပစ္ဆာ, ဝိပွ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၄-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ပစ္ဆာဇာတသတ္တိရဏ်။ (ကောက်၊ နာ- ၄၂၈)

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) (ကယား ၁၀-၍)

(ခ) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈-၌ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဏ်, နာမ်အာဟာရ ၃-ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောလိ၊ နာ- ၄၂၂/၃)

(ဂ) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈-၌ရှိသော နာမ်ကွန်ရှေ့တရားကိုယ် ၈-ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောလိ၊ နာ- ၉၄၅)

(ဃ) စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈-၌ရှိသော စျာနင်တရားကိုယ် ၅-ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောလိ၊ နာ- ၄၃၃)

(c) သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ စိတ္တကွဲကာတစ်ခုတစ်ခု၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ၈-ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ (ကောလိ၊ နာ- ၄၃၈)

၉။ သဟဇာတပစ္စည်း မတပ်ရခြင်း- (ပဋ္ဌားအရှေ့.၁-၍)

ဝိရတိ ၃-ပါး-

၁။ သမ္မတ္တဝိရတိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ အထံ၌ မဆောက်တည်မှု၍ မိမိအလိုလို ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၂။ သမာဒါနဝိရတိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သူ၏အထံ၌ ဆောက်တည်၍ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၃။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ- မဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သောအားဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ (ကောလိ၊ နာ- ၉၄၆)

၁၀။ ချုပ်ပြီးသော်လည်း ရှေ့ဖြစ်သော အတတ်အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည် ကာလတစ်ပါး၌ နောက်၌ဖြစ်သော အတတ်အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းအား အထောက်အပံ့သည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ချုပ်ပြီးနောက်၌ အကျိုးပေးသည်။

အနုလောမ ဂေါတြဘုဿ, အနုလောမ ဝေါဒါနဿ-ဟု ဟောရခြင်း- (ပဋ္ဌားအနောက် ၉-၍)

ဂေါတြဘုမဂ္ဂဿ ဝေါဒါန် မဂ္ဂဿ-ဟု ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်း- နာနာဘုမ္မိကတရားအချင်းချင်း အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသလော မပြုသလောဟူသော ယုံမှားသင်္ကာကို နစ်စေလိုသောကြောင့် ဂေါတြဘု မဂ္ဂဿ ဝေါဒါန် မဂ္ဂဿ-ဟုထည့်၍ ဟောသည်။ (ဝေဗ်ဆောင်၊ နာ- ၈၄)

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိုက်ဘာသာ

ဘုဂုဝ-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ "သူတည်းတစ်ယောက် ကောင်းဘို့ရောက်မှု တစ်ယောက်သူမှာ ပျက်လင့်ကာသာ မမြော်တာတည်း" ဟူသကဲ့သို့ ပျက်သုဉ်းပြီးသောတရားက နောက်ဖြစ်မည့်တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောဠ္ဍ အာရမ္မဏူပနိဿယဖြစ်အံ့ (က) ကတ္တားပါဠိအရ၊ အနန္တရူပနိဿယဖြစ်အံ့ (ခ) သမ္မဒါန်ပါဠိအရ၊ (ဂ) ကရိဏီးပါဠိအရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

၃။ အဇာတသတ် ဒေဝဒတ်တို့ကဲ့သို့ ပဌာနန္တရိယ ကံမျိုး ကျူးလွန်မိက ကြီးစွာသောနောင်တရ၍ ထိုအပြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရအောင် ကြိုးစားပုံပြ ပဌာဝါရ ဥပနိဿယပါဠိတော်ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ကုသိုလ်ကိုစွဲ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ရပုံကို ဟောကြားထားသည့် ပဋ္ဌိစ္စ အနလုံ ဝိဘင်း ဝိပွယုတ္တ အနုဝါဒပါဠိတော်များကို အနက်ရေးသားခဲ့ပါ။

၅။ ဖော်ပြပါပါဠိတွင် သဟဇာတနိဿယ, ပုရေဇာတနိဿယအလို ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။
အကုသလ် ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိဿယပစ္စယာ။

၆။ ပဌာဝါရ အဗျာကတော အဗျာကတသဟဇာတ ရုပ်သက်သက်ဠ (က) သဟဇာတပစ္စည်း ကတ္တားပါဠိအရ၊ (ခ) သဟဇာတနိဿယ သမ္မဒါန်ပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ လောကကြီးဠ (က) ကုသိုလ်ပြုပြီး အကုသိုလ်ရ၊ (ခ) အကုသိုလ်ပြုပြီး ကုသိုလ်ရနေကြရာဠ ပဌာဝါရ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းအလိုကျ ကတ္တား, သမ္မဒါန် အရတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ကမ္မပစ္စည်းတွင် အဗျာကတေန အဗျာကတံဠ ရုပ်သက်သက်ဝယ် ကတ္တားပါဠိ

http://www.dhammadownload.com

အရကိုသာ ကောက်ပြ၍ ဟေတုပစ္စယာ နှ အညမညေ ပဋ္ဌ-ဌ် ပဋ္ဌသရုပ်ကို ပဋ္ဌိစ္စဝါရ နှင့်အညီ ထုတ်ပြပါ။

၉။ ဆဝါရ အနုလုံ၌ မဟောသောပစ္စည်းများကို အကြောင်းနှင့်တကွ ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပုဂ္ဂလ, သေနာသန နှစ်ပါး ဟောရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ကောင်း။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ ဝိပါက်, ကြိယာတရားအား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၁။ မွန်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ နတ္ထိပစ္စယောတိ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေနပစ္စယော။

၂။ (က) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကု ဉာ ဝိ ၄-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊
အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကု ဉာ သံ ၄-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကု ၂၀ ပစ္စည်းတရား ရ၏။
(ကောက်ပြ နာ- ၉၉)

(ခ) မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ် ကု ၉၊ မဂ် ၄-ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။
(ကောက်ပြ နာ- ၉၉)

(ဂ) တစ်ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ဥပနိသ်, အနန်, သမနန်, အာသေ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဥပနိဿယသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသသေ ရ၏။ (ကောက်ပြ နာ- ၉၆)

၃။ မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတ္တာ တဿ ပဒ္ဓိယာတတ္တာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ၊ ပိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတ္တာ အရဟန္တံ ဒုဋ္ဌေန စိတ္တေန တထာဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေတ္တာ သံဃံ ဘိန္ဒိတ္တာ တဿ ပဒ္ဓိယာတတ္တာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ။ (ကောက်- ၁၄၉)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ကုသလ်-သော၊ ဓမ္မ-ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ကုသလော-သော၊ ဓမ္မော-သည်၊ ဝိပွယုတ္တ ပစ္စယာ-ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။ ကုသလ်-သော၊ ဇော်-တစ်ပါးတစ်ပါး သော၊ ခန္ဓ-ဝေဒနာအစရှိသောခန္ဓာကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ တယော-သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ-သညာအစရှိကုန်သောခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ တယော-ကုန်သော၊ ခန္ဓေ-တို့ကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဇော-တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဇော-ဝိညာဏ်အစရှိသော ခန္ဓာ သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ဒွေ-၂-ပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေ-ဝေဒနာ, သညာအစရှိသော ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ ဝတ္ထု-ဟဒယ ဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝတ္ထုနှာ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန-ဟဒယ ဝတ္ထုဖြင့် ဝိပွယုတ္တသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခန္ဓာ-ပဉ္စဝေါကာရ ကုသိုလ် နာမကွန္ဓာတို့ကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ (ကောက်၊ နာ- ၁၁၂)

၅။ **သဟဇာတနိဿယ ဟိတ်ပါဠိ-**

အချင်းချင်းအားတပ်သော အကု ၁၂ စေ ၂၇ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတနိဿယသတ္တိရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၅)

ပုရေဇာတနိဿယ ဟိတ်ပါဠိ-

ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကု ၁၂-အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနိုးအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္နအကုသိုလ်ဇော ၅-ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရှေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပုရေဇာတ နိဿယသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၉၅)

၆။ (က)အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း, ဥပါဒါရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်, ဗာဟိရမဟာဘုတ်, အာဟာရဇမဟာ ဘုတ်, ဥတုဇမဟာဘုတ်, အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာ ဘုတ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၀၈)

(ခ) ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ, ဗာဟိရဥပါဒါ, အာဟာ ရဇ ဥပါဒါ, ဥတုဇဥပါဒါ, အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ, ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ- ၄၁၀)

http://www.dhammadownload.com

၇။ (က)ကတ္တားပါဠိ–ဗလဝဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် ၁၇–ပစ္စည်းတရား ရ၏။
သမ္ပဒါန်ပါဠိ– အကု ၁၂ စေ ၂၇–ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၅၁၆)
(ခ) (မန္တလေး ၆–ရ)

၈။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိ ၄၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် ၁၀၊ ရဟန္တာစုတိကြဉ်သော ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာနာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေမဟာဘုတ်, အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ, အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ, ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်၊ နာ– ၁၀၄)

ပဋ္ဌသရုပ်–

ကုသလေန အဗျာကတံ၊ အကုသလေန အဗျာကတံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ (ကောက်– ၁၂၉)

၉။ ပဋ္ဌဝိညာဏာဓာတ်တို့အား ပဋ္ဌာရုံတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်ကုန်၏။ မနောဝိညာဏာဓာတ်တို့အား အတိတ် အနာဂတ်အာရုံတို့သည်လည်း အာရုံဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ပုရေဇာတ ဇကန် မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်းကို ဆဝါရ၌ ဟောတော်မမူ။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် မိမိပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော စတုဇကာယအား ဥပထမ္ဘကသာဖြစ်၍ ဇနကမဖြစ်သောကြောင့် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို ဆဝါရ၌ ဟောတော်မမူ။(ကောက်၊ နာ– ၉၈)

၁၀။ ပုဂ္ဂလ သေနာသန ၂–ပါးကား ကု, အကု ဖြစ်ခြင်း၌ အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း ၂–ပါးကိုသာ ဟောရခြင်း ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ– ၆၉၁)

အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရကြောင်း–

ပြားသောဇာတ်ရှိသော ဝိပါက် ကြိယာတို့မှာ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ်ထုံအပ်သော အာသေဝနဂုဏ်ကင်းသဖြင့် မိမိ၏ ကုသိုလ်သဘော အကုသိုလ်သဘောကို ယူစေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ ဝိပါက်, ကြိယာတရားအား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ– ၆၉၆)

http://www.dhammadownload.com

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလွှန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ရှုပသဒ္ဒစသည့်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို တစ်ပြိုင်နက်ခံစား၍ မရနိုင်ကြောင်းပြ နိဒဿနာ ကာရပါဠိနှင့် မိမိ၏ အမျိုးဘာသာ သာသနာကိုသာ ချစ်မြတ်နိုးသော သဟာယပစ္စည်း များပြ နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသမှ ထုတ်နုတ်ရေးသားပါ။

၂။ "ပညာဦးဆောင် လုပ်သမျှအောင်"ဟူသောစကားရပ်၌ ဖြစ်သင့်သောကြောင်းကျိုး တရား စွမ်းအင်သတ္တိများကို ဆိုရိုးကျ ကောက်ပြပါ။

၃။ "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"၌ ဟိတ်ပါဠိအရကိုသာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းအနေ အားဖြင့် ပဋိစ္စ အနလုံ ဝိဘင်ဝါရနှင့်အညီ အကျဉ်းမျှသာ ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

၄။ အောက်ပါတို့၏ အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို ရေးသားပါ-
(က) အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပုရေဇာတပစ္စယာ၊
(ခ) အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နကမ္မပစ္စယာ၊

၅။ ပဋိစ္စ အနလောမ အနန္တရမူ ကမ္မဒုကသင်္ချာဝါရကို ပစ္စနီယာနုလောမအနေအားဖြင့် ဆိုရိုးကျ ပစ္စည်းတွန်းပြ၍ "အဓိပတိပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်သောတရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၆။ "ကိလေသေ"၌ သရုပ်ပေါ်လွင်စေလျှက် အောက်ပါအနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာ အနက်ပေးပြပါ-
(က) သေက္ခာ ဂေါတြဘုံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊
(ခ) ဝေါဒါနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊
(ဂ) အရဟာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊
(ဃ) ဂေါတြဘု မဂ္ဂသ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနလုံ ဝိဘင်ဝါရ "ကုသလော အဗျာကတသ"၌ ကတ္တားပါဠိအရကို ဝိပ္ပ ယုတ္တ၊ သမ္ပဒါနိပါဠိအရကို အဓိပတိပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ကောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ပဋ္ဌာဝါရလာ အရဟတ္တမဂ်၏ (က) အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ (ခ) အနန္တရပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို သာဓကထောက်၍ တိကျစွာ ကောက်ပြပြီးလျှင်၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၌ ဟောသောဓိသဟ ယဉ္ဇနာအမည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

၉။ စိတ်သည် ပဋိသန္ဓေအခါ စိတ္တဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်/မဖြစ်စေနိုင် ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပြ၍၊ ပဋ္ဌာဝါရ၌ အာပေါအစရှိသည်တို့သည်လည်း ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်ပါလျှက် မဟောမူ၍ အဘယ့်ကြောင့် "စက္ခု အနိစ္စတော" ဟူ၍သာ ဟောတော်မူရသည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ "အာဟာရော" ဟူ၍သာ ဟောလျှင် ပြီးနိုင်ပါလျှက် ကဗဠိကာရော အာဟာရော-ဟု ကဗဠိကာရသဒ္ဒါကို ထည့်ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီ၊ သြဇာသည် စတုဇရုပ်အား သတ္တိနှစ်ပါးဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ မည်သည့်ရုပ်အား မည်သည့်သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ကိုလည်း ရေးသားပြပါ။

၁၂။ ရန်ကုန်တိုင်း (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၄-၂)
ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဝိရိယာဓိပတိ ဝိရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေနပစ္စယော။
စိတ္တာဓိပတိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေနပစ္စယော။
ဝိမံသာဓိပတိ ဝိမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေနပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၄-၂)

၂။ **ကတ္တားပါဠိ-**
သာဓိပတိ တိဟိတ်ဖော ၃၄-ခုဠ္ဍရှိသော ဝိမံသာဓိပတိပစ္စည်းတရား ရ၏။
သမ္ပယုတ္တပါဠိ-
သာဓိပတိ တိဟိတ်ဖော ၃၄၊ ဝိမံသကြဉ်သော စေ ၃၇၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

ကရိဏ်းပါဠိ-

တစ်ပြိုင်နက် ယထာရဟာတပ်ကောင်းသော အဓိ, ဟေ, သဟ, အည, နိသ, ဝိပါ, ဣန္ဒြ, မဂ္ဂ, သမ္မ, ဝိပ္ပ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ၁၂-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရတည်။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၁၆)

၃။ (ကရင် ၄-၍)

၄။ (က) ဝိပါကာဗျာကတံ ကိရိယာဗျာကတံ ဇဝံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္ဘ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဇဝေါ ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ။(ယိ ပ-၂၅)

(ခ) ကိရိယာဗျကတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ကိရိယာဗျာကတာ စေတနာ ဗာဟိရံ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဇဝံ မဟာဘူတံ ပဋ္ဌိစ္ဘ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဇဝံ မဟာဘူတံ၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဥပါဒါရူပံ။ (ယိ၊ ပ၊ နာ- ၉၆)

၅။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ကမ္မပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နမ္မသာဖြစ်၍ အနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နမ္မ မဖြစ်သော ကြောင့် အနန္တရပစ္စည်းကွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ နာရမ္မဏပစ္စယာ ကမ္မေ ပဋ္ဌ-ဟု သချီတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၁၇၉)

သချီတပ်၍ ဟောအပ်သောတရား-

အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ် လောဘမူ,ဒေါသမူ,မဟာကု, မဟာကြီယာ ဒုတိယာဒိဏေ၊ ဇောနရသော မဟဂ္ဂတ်ကုသိုလ်, ကြီယာ၊ မဂ် ၄-ခု နာမကွန္ဓာ ဤတရားတို့သည် အနလုံ-၌ အဓိပတိပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ-ဟု သချီတပ်၍ ဟောသည်။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၁၆၇)

၆။ (က) သေက္ခာ-သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂေါတြဘုံ-သော တာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးဂေါတြဘုကို၊ ဂရုံကတွာ-အလေးအမြတ်ပြု၍၊ ပစ္စဝေက္ခန္တိ။

(ခ) ဝေါဒါနံ-သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိမဂ်ရှေးဝေါဒါနိ-ကို၊ ဂရုံကတွာ-၍၊ ပစ္စဝေက္ခန္တိ-ကုန်၏။ (ကောက်ပြ၊ နာ- ၉၇၅)

(ဂ) အရဟာ-သည်၊ ပဟီနေ-ကုန်သော၊ ကိလေသေ-အရဟတ္တမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂဟုဆိုအပ်သော လောဘ တစိတ်, မောဟ, မာန, ထိန,

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ- ဟုဆိုအပ်သော ကိလေသာ ၇-ပါးတို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန်္ဓာ။ (ကောက်၊ နာ- ၉၉၇)

(ဃ) (တနသ်ာရီ ၃-၌)

၇။ **ကတ္တားပါဠိ-**

သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်အလို- စိတ္တဇရူပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု ၂၁၊ စေ ၃၈ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ်အလို-(ချင်း ၉၊ က-၌)

သမ္ပဒါန်ပါဠိ-

အာရမ္မဏာဓိပတိ အလို- (ကယား ၁၀၊ က-၌)

သဟဇာတာဓိပတိ အလို- သာဓိပတိစိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ကောက်- ၉၉၁)

၈။ (က) နိဗ္ဗာန်။ **သာဓက-** နိဗ္ဗာန် မဂ္ဂသ။

(ခ) အရဟတ္တဖိုလ်။ **သာဓက-** မဂ္ဂေါ ဖလသ။

ဟောသောမိသက ဃဋ္ဌနာအမည်-

၁။ အတ္ထိအဝိဂတဃဋ္ဌနာ၊ ၂။ သနိဿယဃဋ္ဌနာ၊ ၃။ သာဓိပတိနိဿယဃဋ္ဌနာ၊ ၄။ သနိဿယက္ကန္တိယဃဋ္ဌနာ-တို့ဖြစ်သည်။ (ကောက်၊ နာ- ၅၂၀)

၉။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကံ၏ အဟုန်ဖြင့် ပစ်ချအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မိမိနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို မှီရသောကြောင့်လည်းကောင်း အားနည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ္တဇရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် စိတ်သည် ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ စိတ္တဇရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ (ဝေဝိဆောဖြ၊ နာ- ၇၅)

ဟောတော်မူရခြင်း-

ရန်ရင်းသော သြဒ္ဓာရိကရူပ်၏ အစွမ်းဖြင့် သိလွယ်စေလိုသောကြောင့် စက္ခု-စသော သြဒ္ဓာရိကရူပ်တို့ကိုသာ ဟောသည်။ (ဝေဝိဆောဖြ၊ နာ- ၈၆)

၁၀။ သြဇာဟူသော အာဟာရသည် အလုပ်အလေ့ကိုပြု၍ မျိုအပ်သော်သာလျှင် အာဟာရကိစ္စကို ပြု၏။ ပြင်ပ၌တည်သည်ရှိသော် အာဟာရကိစ္စကို မပြုနိုင်သောကြောင့် ကဗဠိကာရသဒ္ဒါကို ထည့်ဟောသည်။ (ဝေဝိဆောဖြ၊ နာ- ၇၅)

http://www.dhammadownload.com

ကျေးဇူးပြုပုံ -

ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဥတုဇသြဇာသည် အာဟာရဇရုပ်အား ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၊ ကြွင်းသော တိဇရုပ်အား ဥပထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။
တိဇသြဇာသည် စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား ဥပထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။
(တစ်နည်း) ကလာပ်တူ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား ဇနကသတ္တိဖြင့် ကလာပ်ပြား စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား ဥပထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။

၁၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်) ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ အောက်ပါ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်တို့ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြခဲ့ပါ။
(က) ရုပ်သည် ရုပ်အား သဟဇာတပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပါဠိ၊
(ခ) နာမ်သည် နာမ်ရုပ်အား ဣန္ဒြေယပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောပါဠိ။

၂။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ကိုယ်ဆင်းရဲမှုစသည်ကို အမှီပြုနေရသော်လည်း မိမိ၏ပဋိပတ်ပဋိဝေဓများ ဆက်လက်ဖြစ်ထွန်းနေပုံကို ပဋ္ဌာအနလုံဝိဘင် ဥပနိဿယပစ္စယ၌ ဖော်ပြထားသောပါဠိကို အနက်မှန်စွာ ပေးခဲ့ပါ။

၃။ ဝိရိယအထွတ်အထိပ်သို့ရောက်နေသူ၏ ဝိရိယအကျိုးတရားများ။ ယင်းဝိရိယနှင့်ဆက်နွယ်ပတ်သက်နေသော ပဌာန်းပစ္စည်းများကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၄။ ပဋိစ္စအနလုံ ဝိဘင်ဝါရ ဝိပွယုတ္တပစ္စည်းဝယ် အဗျာကတေန အဗျာကတံ-၌ ပဋိသန္ဓေအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ထုတိနုတ်ရေးပြခဲ့ပါ။

၅။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ-ဝယ် အနန္တရပစ္စည်း၏ စွမ်းအင်သတ္တိကို ပဋိစ္စအနလုံဝိဘင်ဝါရလာအတိုင်းဖော်ပြ၍၊ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နမမှသာဖြစ်၍ အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နမမှမဟုတ်သောတရားကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၆။ ပဋိစ္စအနလုံ ဒုကသချီဝါရ-ဝယ် နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ-၌ ဒွေ-၏သချီယျကို ဖော်ပြ၍၊ ယင်းဒွေ၌ ကတ္တားပါဠိတို့၏ အရတို့ကိုလည်း အသီးအသီးကောက်ပြခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပဌာအနလုံ ဝိဘင်ဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ကုသလော အဗျာကတသ–၌ ကတ္တားပါဠိ အရ, သမ္ပဒါန်ပါဠိအရတို့ကို ကောက်ပြ၍ ပဌာအနလုံ ဝိဘင်ဝါရ ဗျာနပစ္စည်း၏ အဗျာကတော အဗျာကတသ–၌ ကရိယာပါဠိအရကိုလည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၈။ ပဌာအနုလောမ သင်္ချာဝါရ၌ ဟေတု, ဝိပါကနှစ်ပစ္စည်းတစ်သောတရားတို့ကို ကောက်ပြ၍ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတစ်သော အမောဟဖြစ်အံ့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော ပစ္စယသတ္တိတို့ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

၉။ စိတ်သည် အဘယ့်ကြောင့် ပဝတ္တိအခါ၌သာ စိတ္တဇရုပ်ကိုဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း ဖြေဆိုပြီးလျှင်၊ ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား အာသေဝနပစ္စည်းမတစ်နိုင်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၁၀။ ဇကဇကာယ, ဒ္ဝိဇကာယ မည်ပုံကိုရေးပြ၍၊ ဒ္ဒေပဗ္ဗဝိညာဏ်တစ်ဆယ်၌ သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ ဗျာနပစ္စည်းမတစ်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

၁၃။ ရဒိုင်ပြည်နယ် (အဖြေ)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ (က) စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ– ၅)

(ခ) အရူပိနော ဂ္ဂန္ဓိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဂ္ဂန္ဓိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ နာ– ၈)

၂။ အရဟာ–ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယိကံ–ကိုယ်၌မှီသော၊ ဒုက္ခံ–ဆင်းရဲကို၊ ဥတုံ–လျှောက်ပတ်သည်စသော အချမ်းအပူဟူသော ဥတုကို၊ ဘောဇနံ–လျှောက်ပတ်သည်စသော ဘောဇဉ်ကို၊ သေနာသနံ–လျှောက်ပတ်သည်စသော ကျောင်းစသော အိပ်ရာနေရာကို၊ ဥပနိဿယ–မှီ၍၊ အနုပ္ပန္နံ–မဖြစ်သေးသော၊ ကြိယသမာပတ္တိ–ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ–ဖြစ်စေ၏။ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်ပြီးသောသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ–ဝင်စား၏။ သခ်ါရေ–သင်္ခါရတရားတို့ကို၊ အနိစ္စတော–အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခတော–ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း။ အနတ္တတော–အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိပဿတိ–ရှု၏။

http://www.dhammadownload.com

၃။ **သမ္မဒါန်ပါဠိ အရ**

သာဓိပတိဖော ၅၂-ခု၊ ဝိရိယ, ဝိစိကိစ္ဆာကြောင့် စေ-၅၀၊ သာဓိပတိစိတ္တဖရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

ကရိဏီးပါဠိအရ

တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဓိ, သဟ, အည, နိ, ဝိပါ, ဣ, မဂ်, သံ, ဝိပ်, အတ်, အဝိ၊ ဤ ၁၁-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် (ပ) ၏။ (ကော်ကပ်၊ နာ- ၁၅)

၄။ **ပါဠိ- (တနသ်ာရီ နံပါတ် ၂-၌)**

ဟိတ်ပါဠိအရ- (ကချင် နံပါတ် ၃-၌)

ပဋိသန္ဓေအခါ- ပဋိသန္ဓေ ၁၉-ခုအားတပ်သော စုတိ-၁၉၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနုန္တရသတ္တိ ရ၏။ (ကော်ကပ်၊ နာ- ၉၀)

နာမကွန်ရာမှထောက်အပ်သော သဟိတ်စိတ္တဖရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှထောက်အပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဖရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်အပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇပါဒါ, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇပါဒါရုပ် တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ကော်ကပ်၊ နာ- ၁၂၉)

၅။ **နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ-ဌ ဒွေ-ဏ သရေယျ**

အကုသလေန အကုသလံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။

အကုသလေန အကုသလံ-ဌ ကတ္တားပါဠိအရ

မောဟမူ၊ သာဓိပတိဖော-၁၄၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန်ရာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ-ဌ ကတ္တားပါဠိအရ

ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဒုတိယာဒိဖော၊ ဆန္နကြောင့်သော အညသမာန်း-၁၂ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ရာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဒုတိယာဒိဖော၊ ဆန္နကြောင့်သော အညသမာန်း-၁၂ အစိတ်အစိတ် နာမကွန်ရာ။ (ကော်ကပ်၊ နာ- ၁၁၉)

၆။ **ကတ္တားပါဠိအရ-** ကု-၂၁၊ စေ-၃၈၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ

တဒါရုံ-၁၁၊ ပဌဝီရာဝဇ္ဇန်းကြောင့်သော ကာမကြီယာ-၁၀၊ ဝိညာနဋ္ဌာယတန ဝိပါက်, ကြီယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်, ကြီယာ၊ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မူပဂ, အနာဂတံသအဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ အပ္ပမညာကြောင့်သော စေ-၃၃၊ နာမကွန်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကော်ကပ်၊ နာ- ၃၆၅)

http://www.dhammadownload.com

ဈာနပစ္စည်းကရိက်းပါ၌

တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟ, အည, နိ, ဝိပါ, ဣ, ဈာ, သံ, ဝိပ်, အတ်, အဝိ- ဤ ၁၁-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဈာနသတ္တိ ရှိ။ (ကောက်ပြ နာ- ၄၉၇)

၈။ ဟေတု ဝိပါက နှစ်ပစ္စည်းတပ်သောတရား

သမ္ပယုတ္တကွန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရူပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရူပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ် ၃-ပါး ရှိ။ (ကောက်ပြ နာ- ၄၅၅)

သမ္ပယုတ္တကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော အမောဟဖြစ်အံ့ ဟေတု, သဟ,အည, နိ, ဣ, မဂ်, အတ်, အဝိ-ဤ ၈-ပစ္စည်းတရားတို့ မည်ကုန်၏။

၉။ စိတ္တဇရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းအကြောင်း- (ရန်ကုန် နံပါတ် ၉-၇)

ဝိပါက်သည် ကံ၏အကျိုးမျှသာဖြစ်၍ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ် ထုံအပ်သော အာသေဝန သဘောမရှိ၊ တပါးသောဟိတ်ကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ပါ။ (ကောက်ပြ နာ- ၆၃၈)

၁၀။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်အခိုက်ဌာနဖြစ်သော ရူပ်အပေါင်းသည် ကံတည်းဟူသော အကြောင်းတမျိုးကြောင့်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဧကဇကာယမည်၏။

ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌိခဏ ဘင်ခဏာဌာနဖြစ်သော ရူပ်အပေါင်းသည် ကံ, ဥတုဟူသော အကြောင်းနှစ်ပါးလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသောကြောင့် ဒွိဇကာယမည်၏။ (ဝေဓိဆောဇဋီ နာ- ၇၈)

အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုခြင်းသဘောမရှိ၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုကျရောက်ကာမျှ သဘောသာဖြစ်သော ကြောင့် ဈာနပစ္စည်း မတပ်ပါ။ (ဝေဓိဆောဇဋီ နာ- ၇၈)

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလဟိတ်) ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ လောကနယ်ပယ် ပညတ်နယ်၌ "ဈာန်ယာဉ်၊ မဂ်ယာဉ်"ဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းနေကြရာ ယင်းတို့၏ ပရမတ္ထမမှန်ဖြစ်သော မဂ္ဂပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိတော်နှင့် ကင်းကွာကုန်သောတရားသည် မိမိနှင့်အတူ နောက်ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘောတရား

http://www.dhammadownload.com

တို့အား ကျေးဇူးပြုပုံပြပစ္စည်း၏ နိဒ္ဒိသိတမ္ဘ၊ နိဒဿနာကာရပါဠိတော်များကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသလာသည့်အတိုင်း ရေးပြပါ။

၂။ ပဏ္ဍာဝါရ ပကတူပနိဿယပါဠိတော်လာ အောက်ပါတို့၏ ဝိဓိပါဠိတော်နှင့် လိုရင်းအနဝါဒပါဠိတော်တို့ကိုသာ ထုတ်နှုတ်၍ ရေးသားပြပါ။

(က) သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အမှီပြု၍ လူနတ်စည်းစိမ် ဆုတောင်းသူ၊

(ခ) သုဂတိဘဝ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ လိုလားတောင့်တမှုကို အကြောင်းပြု၍ အလှူပေးသူ။

၃။ ပဏ္ဍာဝါရလာ အနန္တရပစ္စည်း၏ ကု+ ကု၌ နာနာရမ္မဏတရား, နာနာဘူမိကတရားပြ အနဝါဒပါဠိတော်တို့ကို သရှုပတ္ထထင်စေလျက် အနက်ယောဇနာပြပါ။

၄။ "တီ-နု-ဒ-ပ-စ-သံ-ဏာ-ဝ-ဇ(၇)-ရုံ(၂)-ဘွင်" ဟူသော ပဋ္ဌာန်ရဝိထိစိတ်အစဉ်တွင် "စ-သံ-ဏာ" ဟူသော စက္ခုဒ္ဒါရဝိထိစိတ်အစဉ်ပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အနန္တရပါဠိတော်, ကတ္တား, သမ္ပဒါန်ပါဠိ၏ အရတို့ကို ကုန်စင်အောင် ကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋ္ဌိစ္စ အနလောမ ဝိဘင်္ဂပါဠိရလာ ကုသလေန ကုသလံ၌ ဟေတုပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရ၊ ဗျာ+ ဗျာ-၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အာရမ္မဏပစ္စယာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏အရ, အနန္တရပစ္စယာ-ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အရတို့ကို (ပထမနည်းအရမ္ပသာ) ဆိုရိုးကျအောင် ကောက်ပြပါ။

၆။ ဒွိဗျာကတတရားကို ပွားမှီ၍ အဗျာကတတရားအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ (က) အာသေဝနပစ္စယာ ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အရ၊ (ခ) ဝိပါကပစ္စည်း၏ ရုပ်သက်သက်အခါ ကတ္တားပုဒ်အရတရားတို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ-၌ ဟိတ်ပါဠိ၏အရတရားကို သဟဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိ, ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တသတ္တိအားလျှော်စွာ ခွဲခြား၍ ကောက်ပြပါ။

၈။ အကုသလော ဓမ္မော အကုသလသ ဓမ္မဿ၌ ဟေတု ကတ္တားပုဒ်အရ, သဟဇာတကမ္မ သမ္ပဒါန်ပုဒ်အရတရားများနှင့် အဗျာကတဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား ဝိပါက

http://www.dhammadownload.com

သတ္တိဖြင့် ကျေးဖူးပြုရာ၌ ပဝတ္တိအခါ ဖြစ်သင့်သော စွမ်းအင်သတ္တိ အရတရားတို့ကို ပဏ္ဍာဝါရ အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရလာသည့်အတိုင်း ကောက်ပြပါ။

၉။ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားများကို ပဋ္ဌာန် အနုလောမ ဒုကသင်္ချာဝါရလာသည့်အတိုင်း ရေး၍ ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား အဘယ်ကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်သည်ကိုလည်း ဖြေဆိုပြပါ။

၁၀။ (က) ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောမူ၍ "ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ"ဟု ဟောရခြင်း အကြောင်း။

(ခ) အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောမူ၍ "ဆန္ဒာဓိပတိ"စသည်ဖြင့် တစ်ပါးစီဟောရခြင်း အကြောင်းတို့ကို ရေးပြပါ။

၁၄။ ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ မဂ္ဂပစ္စယောတိ-မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၈)

ဝိဂတပစ္စယောတိ-သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၉)

၂။ (က) ကုသလော ဓမ္မော အကုသလသ္မိံ ဓမ္မေ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဒ္ဓါ သီလံ သုတံ စာဂေါ ပညာ ရာဂသ္မိံ (ဒေါသသ္မိံ မောဟသ္မိံ မာနသ္မိံ ဒိဋ္ဌိယာ) ပတ္ထနာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

(ခ) အကုသလော ဓမ္မော ကုသလသ္မိံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပတ္ထနံ ဥပနိဿယ ဒါနံ ဒေတိ။

၃။ **အနက်ပေး-** (တနသ်ာရီ နံပါတ် ၃-၅)

၄။ **ကတ္တားပါဠိအရ**

စက္ခုဝိညာဏဒွေ၊ သမ္ပဋိစ္ဆာသာဓာရဏာ စေတသိက်-၇၊ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္ပဒါနိပါဠိအရ- သမ္ပဋိစ္ဆိန်းဒွေဟုဆိုအပ်သော မနောဓာတ်၊ ဆန္ဒ ပီတိ ဝီရိယ ကြည်သော အညသမာန်းစေတသိက်-၁၀၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၂၀)

http://www.dhammadownload.com

ကတ္တားပါဠိ- သမ္ဘဒ္ဓိန်းဒ္ဒေဟုဆိုအပ်သော မနောဓာတ်၊ ဆန္ဒ ဝီတိ ဝီရိယကြည်သော အညသမာန်းစေတသိက် ၁၀-ရှိ။

သမ္ဘဒါန်ပါဠိ

သန္ဓိရဏ-၃၊ ဆန္ဒ ဝီရိယကြည်သော အညသမာန်း စေတသိက်-၁၁၊ ပစ္စယုပ္ပန် ရှိ။

၅။ **ဟေတုပစ္စည်း၏ ကတ္တားပါဠိအရ- (ချင်း နံပါတ် ၃-ရှ)**
ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဠိအရ- (တနသ်ာရီ နံပါတ် ၅-(ခ) ရှ)
အနန္တရပစ္စည်း၏ ဟိတ်ပါဠိ- (ရခိုင် နံပါတ် ၅-ရှ)

၆။ **(က) ဟိတ်ပါဠိအရ**

ပဌမဈောကြည်သော နောက်နောက်သော ကြိယာဈော ၁၈-ခုအားတပ်သော အဆုံးဈောကြည်သော ရှေးရှေးသောကြိယာဈော ၁၈-ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိ ရှိ။ (ကောက်-၁၀၀)

(ခ) အရှိ-၄၊ ဒ္ဒေပဋ္ဌိဝိညာဉ်-၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြည်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဝိပါက်နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာပဋ္ဌိသန္ဓေ-၁၅-ခုနှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရှစ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ။ (ကောက်-၁၀၅)

၇။ **ဟိတ်ပါဠိအရ**

ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ စိတ္တဇရှစ်အားတပ်သော ကုသိုလ်-၂၁၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရှိ။

ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ၂၁-ခုအားတပ်သော ဝုဋ္ဌေ၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နကုသိုလ်ဈော ၅-ချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရှေသော် ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပုရေဇာတ ဝိပွယုတ္တသတ္တိ ရှိ။ (ကောက်-၁၁၃)

၈။ **ကတ္တားပုဒ်အရ**

သမ္ဘယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော အကု-၁၂၊ စေ-၂၇၊ စိတ္တကွဇာတခုတခု၌ရှိသော

http://www.dhammadownload.com

လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ, မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ, မောဟ၊ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ၊ ဤဟိတ် ၁-ပါး ၂-ပါး ပစ္စည်းတရား ရှိ၏။ (ကောက်-၃၂၉)

သဟဇာတကမ္မ သမ္မဒါန်ပါဠိအရ

အကု-၁၂၂၊ စေတနာကြဉ်သော စေ-၂၆၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ၏။ (ကောက်-၄၃၀)

ဝိပါကပစ္စည်း၏ ကရိုက်ပါဠိအရ

တပြိုင်နက် ယထာရဟတဝ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမညနိ, ဝိပါ, သံ, ဝိဝ်, အတ် အဝိ၊ ဤ ၈-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိ ရှိ၏။ (ကောက်-၄၃၂)

၉။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရား

မောဟမူဒွေဋ္ဌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ၄-ပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ် အာဟာရဇရုပ် ဥတုဇရုပ် အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ရှိ၏။ (ကောက်-၅၂၇)

အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်း- (ကချင် နံပါတ် ၁၀-ရှ)

၁၀။ (က) (ကချင် နံပါတ် ၉-ရှ)

(ခ) (မကွေး နံပါတ် ၉-ရှ)

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)

ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလွှန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ "လင်းတပေါက်စ ကိုယ်ကာယနှင့်"ဥပမာပေး၍ ပြဆိုသော ပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရ ပါဠိတော်ကို မှန်ကန်စွာ ရေးပြပြီး၊ ပဋိစ္စ အနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ အာဟာရပစ္စည်း၏ ဗျာ+ ဗျာ၌ ရှင်သက်သက်ပြ အနုဝါဒပါဠိတော်များကို ကုန်စင်အောင် ရေးခဲ့ပါ။

၂။ မိမိ၏ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားကို အမှီပြု၍ အကုသိုလ်ဖြစ်ပုံနှင့် အဗျာကတတရားဖြစ်ပုံပြ ပဉ္စာဝါရ ဝိဘင်အနုလောမ အနုဝါဒပါဠိတော်များကို ရေးသားပြီး၊ ဝက်, ကြက်သတ်ပြီးမှ ထိုအကုသိုလ်ပယ်ဖျောက်ရန်အတွက် ဝက်သား, ကြက်သားဟင်း လှူလာသူအား အကု သိုလ်ကြောင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံပြ ပဉ္စာဝါရ ဝိဘင်အနုလောမ အနုဝါဒပါဠိတော်ကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်တို့ကို ဆရာနည်းကျကျ အနက်ပေးပြပါ။
(က) ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတိ။
(ခ) အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပ် ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ။
(ဂ) အဗျာကတေန အဗျာကတံဝယ် ရှင်သက်သက်၌ "ခန္ဓေ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ"။

၄။ ရူပီနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေနပစ္စယောဘ၌ (က) သဟဇာတဝိပွယုတ္တ ကတ္တား။ (ခ) ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ သမ္ပဒါန်၊ (ဂ) ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ ကရိဏ်းပါဋိဿရ တို့ကို တိကျစွာ ကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋိစ္စ ဝိဘင်ဝါရလာ ကုသလေန ကုသလံ–၌ (က) အာရမ္မဏာဓိပတိ၏ ဟိတ်ပါဋိ၊ (ခ) နာဓိပတိ၏ ကတ္တားပုဒ်အရတို့ကို မှန်ကန်စွာ ကောက်ပြပါ။

၆။ ပစ္စယ ဝိဘင်ဝါရ အနုလောမ "အဗျာကတေန အကုသလံ"၌ ကတ္တားပုဒ်အရကို ကောက်ပြပြီး ပဋိစ္စဒုကသင်္ချာဝါရလာ "နဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ"၌ ဒွေ–အရကို ဖော်ပြ၍ ဟေတု+ အာသေဝန နှစ်ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်သော တရားများကို လည်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ ပဏ္ဍာဝါရဝိဘင်အနုလုံ၌ "ကုသလာ ခန္ဓာ စေတောပရိယဉ္ဇာဏသ"ဝယ် စေတောပရိယ ဉာဏသအရ စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်ကို ယူခဲ့သော် "ကုသလာ ခန္ဓာ"အရ ဖြစ်နိုင်သောတရားများကို တိကျစွာ ကောက်ပြ၍ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်တရားများကို ဝိပဿနာ ရှုနိုင်/မရှုနိုင် ခိုင်လုံသော ပဋ္ဌာနသာဓကပြပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါ။

၈။ ပဏ္ဍာဝါရ ဝိဘင် အနုလောမလာ အကုသလော အကုသလသ၌ (က) သဟဇာတိန္ဒြိယ၏ ကတ္တား။ (ခ) မဂ္ဂ၏ ကရိဏ်းပါဋိအရတို့ကို ကောက်ပြ၍ အာဟာရပစ္စည်း၏ သဘာဝ ပစ္စည်းများကိုလည်း ကုန်စင်အောင် ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

၉။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပဋိသန္ဓေအခါ စိတ္တဇရူပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်/မဖြစ်စေနိုင် ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်၍၊ ဝိပါက်ချင်းတူပါလျက် ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း မှန်ကန်စွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁၀။ ဆဝါရနှင့် ပဉ္စာဝါရတို့၏ ထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာများကို ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ဝိရတိ သုံးမျိုးသရုပ်ကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ထုတ်ပြ၍၊ ဤပဉ္စာဝါရ၌ ယူရမည့် ဝိရတိကိုလည်း သာဓကပြ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

၁၅။ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ **နိဒဿနာကာရပြပါဠိ**

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပ်သက်သက် အနုဝါဒပါဠိ

ဇက် မဟာဘူတ် ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဇက် မဟာဘူတ်၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပ် ကဋ္ဌတ္တာရူပ် ဥပါဒါရူပ်၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန် ဇက် မဟာဘူတ် ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊ တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဇက် မဟာဘူတ်၊ ဒွေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပ်။ (ပါ၊ ပ၊ ၂၅)

၂။ **ကု-အကု ဖြစ်ပုံ-** သဒ္ဒံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတိ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ။

ကု-ဗျာ ဖြစ်ပုံ- သဒ္ဒံ ဥပနိဿာယ အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ ပရိယိဋ္ဌိ မူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။ (ပါ၊ ပ၊ ၁၄၅)

အကုကြောင့် ကု ဖြစ်ပုံ- ပါဏံ ဟန္တွာ တဿ ပဋိယာတတ္တာယ ဒါနံ ဒေတိ။ (ပါ၊ ပ၊ ၁၄၉)

၃။ (က) ပုဗ္ဗေ-၌၊ သုစိဏ္ဏာနိ-ကောင်းစွာအလေ့အကျင့် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်တို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတိ-ဆင်ခြင်၏။ (ကောက်-၁၃၇)

(ခ) ခန္ဓေ-ပဉ္စဝေါကာရ ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ-ဝိပွယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ပဉ္စဝေါကာရ ဝိပါက် ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်-သော၊ ရူပ်-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်-၁၁၄)

http://www.dhammadownload.com

(ဂ) ခန္ဓေ-ပဌဝေါကာရ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာနာမကွန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတဲ့ သာခေန္ဓေဟိ-ဝိပွယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ပဌဝေါကာရ ကု, အကု, ဝိ, ကြိယာနာမကွန္ဓာတို့ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်-သော၊ ရူပ်-သည်လည်းကောင်း။ ကဋတ္တာရူပ်-ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရူပ်သည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။ ဣဟတိ ဝိသဒ္ဓနာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။
(ကောက်-၁၁၅)

၄။ (က) **သဟဇာတဝိပွယုတ္တ ကတ္တားပါဠိအရ-** (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၄- (ဂ) ၌)

(ခ) **ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ သမ္မဒါန်ပါဠိအရ-**

အရှေ့ပဝိပါက် ၄-ခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏာဓာတ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

(ဂ) **ကရိယာပါဠိအရ**

တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဝိပ်, အာ, အဓိ, နိ, ဥ, ပု, ဣ, အတ်, အဝိ- ဤ ၉-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် (ပ) ရ၏။ (ကောက်-၅၃)

၅။ (ဂ) **ဟိတ်ပါဠိအရ**

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုဗ္ဗာဝိပ် ၄-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကု-၁၇၊ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုဗ္ဗာသ် ၄-ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကု-၂၀၊ အောက်ဖိုလ်-၃၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ၊ မဂ် ၄-ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ ရ၏။
(ကောက်-၈၄)

(ခ) **နာဓိပတိကတ္တားပုဒ်အရ-** (ပဲခူး နံပါတ် ၆-၌)

၆။ (ဂ) **ကတ္တားပုဒ်အရ**

ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူညပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် ၁၇- ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူညပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော အကု-၁၂၊ မောဟမူဠေ၌ မောဟကြဉ် စေ- ၂၇၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

မှတ်ချက်။ (ပုစ္ဆာ၌ မည်သည့်ပစ္စည်း၏ ကတ္တားပုဒ်အရကောက်ပါဟု မပါ။ ဟောတု ပစ္စည်း၏ ကတ္တားကို ကောက်သည်)။

http://www.dhammadownload.com

အကုသလေန အကုသလ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။

ပစ္စယုပ္ပန် မဖြစ်သောတရား

မောဟ ပဌမဖောဋ္ဌရှိသော မောဟ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ပဌမဖော ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြောင့်သော အဟိတ် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါး အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဗာဟိရ ရုပ် အာဟာရဇရုပ် ဥတုဇရုပ် အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ရဏ်။

(ကောက်-၁၃၆)

၇။ **ကုသလာ ခန္ဓာ အရ**

လွန်လေပြီးသော ၇-ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ၇-ရက်တိုင်အောင် ကာလ ၃-ပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြောင့်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ် ၂၁-ရဏ်။

(ကောက်-၉၆၈)

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်တရားများကို ဝိပဿနာ ရှုနိုင်ပါသည်။

သာဓက- သေကွာ ဝါ ပုထုဇနာ ဝါ အကုသလံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ။

၈။ **(က) ကတ္တားပုဒ်အရ- (ကချင် နံပါတ် ၉-ရှ)**

(ခ) ကရိယာပါဠိအရ- (မကွေး နံပါတ် ၈-ရှ)

အာဟာရပစ္စည်း၏ သဘာဝပစ္စည်းများ

အဓိပတိသဘာဝ, သဟဇာတသဘာဝ, အညမညသဘာဝ, နိဿယသဘာဝ, ကမ္မ သဘာဝ, ဝိပါကသဘာဝ, ဣန္ဒြိယသဘာဝ, သမ္မယုတ္တသဘာဝ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဝ, အတ္ထိ သဘာဝ, အဝိဂတသဘာဝ- အားဖြင့် ၁၁-ပါးရှိပါသည်။ (ကောက်-၄၉၉)

၉။ **စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခြင်းအကြောင်း- (ပဲခူးအနောက် နံပါတ် ၁၀-ရှ)**

အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်း- (ကချင် နံပါတ် ၁၀-ရှ)

၁၀။ ဆဝါရဏ် ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပဓာနအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်၊ ပဋ္ဌာဝါရဏ် ပစ္စည်းကို ပဓာနအား ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

ဝိရတိ ၃-မျိုးသရုပ်နှင့် အဓိပ္ပါယ်- (မန္တလေး နံပါတ် ၉-ရှ)

ယူရမည့် ဝိရတိ- သမာဒါနဝိရတိကို ယူ။

http://www.dhammadownload.com

သာဓက- သီလ သမာဓိယိတ္တာ ပဉ္စင်္ဂဒသင်္ဃသီလာဒိဝသေန နိစ္စသီလ ဂဏိတ္တာ ဣမိနာသမာဓိနာ ဝိရတိယေဝ ဒဿိတာ။ (ကောက်-၉၄၆)

၁၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၈-၄-၂၀၀၉) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

၁။ နာမကွန်ရှာလေးပါးတို့ကို အချင်းချင်း ပစ္စည်း, ပစ္စယုပ္ပန် ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်များကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသားပြပါ။

၂။ ပဋ္ဌာဝါရ, အနုလောမ, ဝိဘင်္ဂဝါရ "အဗျာကတော အဗျာကတသ"ဌ (က) အာရမ္မဏာ ဓိပတိ၊ (ခ) သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းတို့၏ အနုဝါဒပါဠိတော်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ရေးသား ပြပါ။

၃။ အောက်ပါ ပါဠိတော်များကို နိဿျည်းကျကျ မှန်ကန်စွာ အနက်ယောဇနာပါ။
(က) ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမသ္မိံ ကာယသ္မိံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။
(ခ) သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ "ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ ဝိပါကပစ္စယေနပစ္စယော" ဌ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်, ကရိဏ်းပါဌအရတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၅။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ "ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေနပစ္စယော"ဌ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်, ကရိဏ်းပါဌအရတရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၆။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဣတ္ထိယပစ္စည်း "ဗျာ + ဗျာ" ဌ ရှင်သက်သက်ဖြစ်အံ့ ဟိတ်ပါဌ၏အရကို (က) သဟဇာတိန္ဒြိယ၊ (ခ) ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ, အနုလောမ, ဝိဘင်္ဂဝါရ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ "အဗျာကတ္တော/အဗျာကတသ" ဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပါဌနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ "အဗျာကတော အဗျာကတသ"ဌ သဟဇာတဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားပါဌတို့ကိုလည်း ခွဲခြားရေးဆွဲပြပါ။

http://www.mbsonline.com/download.exe

၉။ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ "ကေသဠိ"ဟူသောပါဠိကို အဘယ့်ကြောင့် ထည့်၍ ဟောပါသနည်း ဖြေဆိုရ၏၊ ပဠာဝါရ၌ "ပဌမသ ဈာနသ ပရိကမ္မံ"၏ အရ ပဌမဈာန်၏ အနန္တရပရိကံကို ယူရမည်လော? (သို့မဟုတ်) ပုဗ္ဗဘာဂပရိကံကို ယူရမည်လော? ရှင်းလင်းပြခဲ့ပါ။

၁၀။ သုခ,ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည် ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ် ၁၀-၌ အဘယ့်ကြောင့် ဈာနပစ္စည်းမတပ်ပါသနည်း ဖြေဆိုရ၏၊ မဂ္ဂင်တို့သည် အဟိတ်စိတ်၌ မဂ္ဂပစ္စည်းမတပ်ရခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုပါ။

၁၆။ ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်း (ကုသလတိက်) ဘာသာ

၁။ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။
စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။
စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် သမ္မယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။
စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမည် အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂။ (က) အရဟာ ဇလ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂရုံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဇလသ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။
(ခ) ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာဓိပတိ သမ္မယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမุฏฐานာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ (ပါ၊ ပ၊ ၁၉၇)

၃။ (က) ကမ္ဘီကာရော- အလုပ်အလွေးကို မပြုတတ်သော်လည်း ပြုတတ်သကဲ့သို့သော၊ အာဟာရော- သည်၊ ဣဒမသ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကာယသ- ပလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမุฏฐานိကရူပ်အား။ အာဟာရပစ္စယေန- ရူပ်အာဟာရသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဝိသဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။
(ကေသက်-၉၆)

(ခ) သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ- မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းစွာချုပ်ကုန်ပြီးသော၊ စိတ္တစေတသိကာ-

http://www.dhammadownload.com

ကုန်သော၊ ဓမ္မာ–ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော စိတ်–ဓဋ္ဌ၊ စေ–၅၂ နာမကွန်ရှာတို့ သည်၊ ပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ–မိမိနှင့်အတူဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာနံ–ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ–တို့အား၊ နတ္ထိပစ္စယေန–ဖြင့်၊ ပစ္စယော–သည်၊ ဟောတိ–၏။ ဣတိ ဝိသဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်–၅၅)

၄။ **ကတ္တားပါဠိအရ**

သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာအားတပ်သော တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ၊ တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာအားတပ်သော သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာအားတပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ–သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ၊ တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမကွန်ရှာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

ကရိဏ်းပါဠိအရ–တပ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဝိပါ, သဟ, ညေ, နိ, သံ, အတ်, အဝ–ဤ ၇–ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် (ပ) ရ၏။ (ကောက်–၅၄)

၅။ **ကတ္တားပါဠိအရ**– (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၄– (က) ရှ) (သဟဇာတဝိပွယုတ္တအလို)

သမ္မဒါန်ပါဠိအရ– ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမကွန်ရှာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

ကရိဏ်းပါဠိအရ– (တနသ်ာရီ နံပါတ် ၄–ရှ) (သဟဇာတဝိပွယုတ္တအလို)

ကတ္တားပါဠိအရ– ဆဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

သမ္မဒါန်, ကရိဏ်းပါဠိအရ– (ရှမ်းမြောက် နံပါတ် ၄–ရှ) (ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တအလို)

၆။ (က) စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရှ ဝိ–၄၊ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ်–၁၀၊ ရဟန္တာတို့၏ စုတိကြဉ်သော ကာ, အကာ, ဝိ, ကြိယာ နာမကွန်ရှာ၊ စိတ္တကွဏာတခုတခု၌ရှိသော နာမ်ကွန်ရှေ့တရားကိုယ် ၈–ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ။

(ခ) ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ် ၉–ခုအားတပ်သော ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။ (ကောက်–၁၀၈)

၇။ (က) အချင်းချင်းနာမကွန်ရှာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကာ–၂၁၊ စေ–၃၈၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်းနာမကွန်ရှာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ကု-၂၁၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန်ဟာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုပြတော်မူ၏။
(ဂ) တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟ, နိ, အတ်, အဝိ- ဣ ၄-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် (ပ) ရ၏။ (ကောက်-၅၀၈)

၈။ သမ္မယုတ္တပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပါဠိအရ

အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိ-၃၆၊ ကြိ-၂၁၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန်ဟာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၄၃၉)

ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားပါဠိအရ

ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ၁၅၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန်ဟာ၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ၁၅၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန်ဟာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ကောက်-၄၄၀)

၉။ ကေသဒ္ဓိ-ပါဠိဖြင့် အနန္တရပ္ပဓာနိသယကို စင်စေလိုသောကြောင့် ထည့်၍ ဟောပါသည်။ (ကောက်-၆၃၀)

ပဌမစျာန်၏ အနန္တရပရိကံကို မယူ၊ ပထဝီ ပထဝီစသည်ဖြင့် စီးဖြန်းသော ကာမာဝစရကုသိုလ်ဇောဟုဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗဘာဂပရိကံကို ယူရပါသည်။ (ကောက်-၆၃၁)

၁၀။ ဈာနပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်း- (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၁၀-ရှ)
မဂ္ဂပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်း- (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၁၀-ရှ)

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရောဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလွန်း (၅)ရက်၊ (၃၀-၃-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာများ ရှိသကဲ့သို့ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပတ္တသကဒါဂါမိ စသည်ရှိပုံပြ ပဌာဝါရဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ထုတ်နုတ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၂။ "ဝိရိယဝတော ကိန္တုမ ကမ္မံ နာ သိဇ္ဈတိ" ဟု ကြံုးဝါးလျက် ဝိရိယာဓိပတိတပ်ကာ ကြိုးစားနေသူ သန္တာန်၌ ဝိရိယက ဆိုင်ရာပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်နှင့် ဝိပွယုတ္တပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်တို့ကို သရုပ်ထင်ရှားအောင် အနက်ပေးပါ။

http://www.dhammadownload.com

၃။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနလုံ ဝိဘင်ဝါရ ကုသလေန ကုသလံ-၌ (က) ကတ္တားပုဒ်အရ အဓိပတိ ပစ္စည်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း။ (ခ) ဟိတ်ပါဠိအရ အာသေဝနပစ္စည်းအနေဖြင့်လည်း ကောင်း ကောက်ပြပါ။

၄။ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အညမညပစ္စယာ-၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ရေးပြ၍ ပဋ္ဌိစ္စ ဥပနိဿယပစ္စယ အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ ဟိတ်ပါဠိအရကို ပကတူပနိဿယအနေဖြင့် ကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အနလောမ ဒုကသချိုဝါရ ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယဒုက-၌
(က) ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရား။
(ခ) ဟေတု, ဣန္ဒြိယနှစ်ပစ္စည်းတို့၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သောတရားတို့ ဆိုရိုးကျရေးပါ။ (အရကောက်ရန် မလို)

၆။ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်၌ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ- အရ၊ ပစ္စဝေက္ခတိ- အရတို့ကို ဖော်ပြ၍ ကျေးဇူးပြုပုံကို လည်း ရေးပါ။

၇။ ပဋ္ဌာဝါရ အနလောမ ဝိဘင်ဝါရ သဟဇာတပစ္စည်း ကုသလော အဗျာကတသ-၌ ကတ္တားပါဠိအရ, ကရိယာပါဠိအရတို့ကို အသီးသီးကောက်ပြပါ။

၈။ ပဋ္ဌာဝါရ အနလောမ ဝိဘင်ဝါရ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း ကုသလော ကုသလသ-၌ ကတ္တားပါဠိအရ ကောက်ပြ၍၊ အဓိပတိယဋ္ဌာန ၃၀-တို့တွင် မိဿကယဋ္ဌာနသုံးခုကိုလည်း သိသာရုံမျှ ဖော်ပြပါ။

၉။ အာရမ္မဏိကတရားတို့နှင့် ဝိပွယုတ်ဖြစ်ပါလျက် ရှုပါရုံစသော တရားတို့ကို ဝိပွယုတ္တ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မမူပါသနည်း? ဖြေဆို၍၊ ပကတူပနိဿယ ကုသလေန ကုသလံ-ဝယ် ဟိတ်ပါဠိအရ အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်တို့ကို ကြည့်သင့်+ မကြည့်သင့် စိစစ်တင်ပြပါ။

၁၀။ ပဋ္ဌာဝါရ အနလောမ အညမညပစ္စည်း အဗျာကတော အဗျာကတသ-၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ကရိယာပါဠိအရကောက်ရာ၌ "ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော" ဟူ၍ ဝိသေသန

http://www.dhammadownload.com

လောင်းရခြင်း အကြောင်းကို ဖြေဆိုပြီ၊ ဆဝါရဠ် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မဟောခြင်း အကြောင်းကိုလည်း နည်းစုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

၁၇။ ရောဝတီတိုင်း (အဖြေ)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အနုဝါဒပါဠိ- (ပဲခူး အနောက် နံပါတ် ၂-ရ)

၂။ ဝိရိယာဓိပတိ-ဝိရိယဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိသည်၊ ဝိရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဝိရိယနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ-သာဓိပတိဇော ၅၂-ခု၊ ဝိရိယ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ-၅၀ တို့အားလည်းကောင်း။ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ-ထိုဝိရိယ, ဝိရိယနှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ်, စေတသိက်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနဉ္စ-သာဓိပတိ စိတ္တဇရူပ်တို့အားလည်းကောင်း။ အဓိပတိပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော-သည်၊ ဟောတိ။

(ကောက်-၁၃)

ရူပိနော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-ဆဝတ္ထုတ္တရားတို့သည်၊ အရူပိနံ-နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-အရူဝိ ၄-ခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့အား။ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန-သဟဇာတ ဝိပွယုတ္တ, ပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဟောတိ။
အရူပိနော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အရူဝိ ၄-ခုကြဉ်သော စိတ်-၈၅၊ စေ-၅၂၊ နာမကွန္ဓာ တို့သည်၊ ရူပိနံ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပ်တို့အား။ ဝိပွယုတ္တပစ္စယေန-သဟဇာတဝိပွယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပွယုတ္တ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

(ကောက်-၅၂/ခ)

၃။ (က) **ကတ္တားပုဒ်အရ**

အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကု-၈၊ ဇောနှစ်ရသော မဟာဂျုတ်ကု-၉၊ မဂ်-၄၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကု-၈၊ ဇောနှစ်ရသော မဟာဂျုတ်ကု-၉၊ မဂ်-၄၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၈၃)

(ခ) ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကု ၂၁-အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ် သော ဓိရှေးရှေးသောလောကီကု-၁၇၊ စေ-၃၈၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝန သတ္တိ ရ၏။ (ကောက်-၉၉)

http://www.dhammadownload.com

၄။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အနုဝါဒပါဠိ

ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဂေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဇဝံ ခန္ဓံ ပဋ္ဌိစ္ဘ တယော ခန္ဓာ ဝတ္ထု စ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဇဝေါ ခန္ဓော ဝတ္ထု စ၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထု စ၊ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္ဘ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌိစ္ဘ ခန္ဓာ။ (ပါ၊ ပ၊ ၂၉)

ဟိတ်ပါဠိအရ

ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ခုအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ်-စ၁၊ စေ-၅၂ ရှုပ်-၂၈၊ ပညတ်၊ နာနာကွဂဏိကကမ္မဖြစ်သော လောကီကု, အကု စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရှိ၏။ (ကော်လံ-၉၆/၇)

၅။ (က) မောဟမူဒ္ဒေ၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ၄-ပါး အဟိတ်စိတ္တဇ ရှုပ်၊ အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရှုပ်၊ ရှုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရှုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရှုပ် ရှိ၏။ (ကော်လံ-၁၄၂)

(ခ) မောဟမူဒ္ဒေ၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ-၄၊ သဟိတ်စိတ္တဇရှုပ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရှုပ် ရှိ၏။ (ကော်လံ-၁၄၃)

၆။ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တာ တံ အရ

အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ် ရှိ၏။

ပစ္စဝေက္ခတိအရ- ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ် ရှိ၏။

အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ကော်လံ-၃၄၅)

၇။ ကတ္တားပါဠိအရ- စိတ္တဇရှုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကု-၂၁၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရှိ၏။

ကရိယာပါဠိအရ- တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟ, နိ, ဝိပ်, အတ်, အဝိ- ဤ ၅-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် (ပ) ရှိ၏။ (ကော်လံ-၄၀၈)

၈။ ကတ္တားပါဠိအရ

သမ္ပယုတ္တကွန္ဓာအားတပ်သော ကု ၂၁-ခု၌ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဇောဝ္ဂတာ, ပညာ-ဟုဆိုအပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၈-ပါး ပစ္စည်းတရား ရှိ၏။ (ကော်လံ-၄၁၄)

http://www.dhammadownload.com

မိဿက ဃဋ္ဌကာ ၃-မျိုး

အတ္တိ အဝိဂတဃဋ္ဌကာ, သနိဿယဃဋ္ဌကာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဌကာ- အားဖြင့် ၃-ပါးရှိ၏။ (ကောက်-၄၇၂)

၉။ ရူပါရုံစသည်တို့ကား အာရမ္မဏိက နာမ်တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတဇကေန် ဖြစ်ကုန်၏။ သမ္ပယုတ်လေလော-ဟု ယုံမှားဖွယ်မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူပါ။ (ကောက်-၆၄၄)

ပဏတူပနိဿယ ကုသလေန ကုသလ-ဝယ် ဟိတ်ပါဠိအရ

အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့ကို ကြည်သင့်သည်၊ သူတပါးသန္တာန်မှ ပစ္စည်းကို ရခိုက်စိတ် ဓဋ-ပင် ရသင့်၏။ အနာဂါတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တ၍ ဒါန သီလအစရှိသော ကုသိုလ်ကိုပြုရာ၌ မိမိသန္တာန်၌လည်း ရသင့်၏။ (ကောက်-၉၆)

၁၀။ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ ဤ ၃-ပစ္စည်းကို အကုန်မရ၊ အစိတ်မျှဝင်သောကြောင့် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော-ဟူ၍ ဝိသေသန လောင်းရပါသည်။

ပစ္စာဏတ မဟောခြင်းအကြောင်း- (မကွေး နံပါတ် ၁၀-ရှ)

၁၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့(အထူးအောင်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ပဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ
၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလွန်း (၁)ရက်၊ (၂၂-၆-၂၀၀၉) တနလာနေ့။

၁။ လောကာ၌ ဦးဆောင်မှု စွမ်းအားရှိရမည်ဟုဆိုရာ ဦးဆောင်မှုစွမ်းအား အားလုံတစ်ပြိုင်နက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ပုံ အကြောင်းပြ နိဒဿနာကာရပါဠိနှင့် ဌီခဏာ၌သာ အကျိုးပြုသော ပစ္စည်း၏ နိဒဿနာကာရပါဠိတို့ကို ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ဒေသနာတော်မှ ထုတ်နုတ်ရေးသားပါ။

၂။ အောက်မဂ်သုံးခုသည် ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်တော်တို့အား ကျေးဇူးပြုပုံပြ ပဌာဝါရ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၏ အနုဝါဒပါဠိတော်ကို ရေးပြပါ။

၃။ အောက်ဖော်ပြပါ.ပါဠိကို ပဋိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်ဝါရ (ဗျာ+ ဗျာ)နှင့်အညီ အနက်ပေးပြပါ။

ခန္ဓာ ဝတ္ထု ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ကဋတ္တာရူပ်၊ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။

http://www.dhammadownload.com

၄။ ရှုပိနော ဓမ္မာ အရှုပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တာပစ္စယေန ပစ္စယော–၌ (က) အကြောင်းတရား။ (ခ) အကျိုးတရား။ (ဂ) စွမ်းအင်သတ္တိတို့ကို စုံလင်စွာ ကောက်ပြပါ။

၅။ ပဋိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ (ဗျာ+ ဗျာ)ဝယ် (က) အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပဝတ္တိအခါ ပစ္စယုပ္ပန်တရား။ (ခ) သဟဇာတပစ္စည်း၏ ရုပ်သက်သက်၌ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသနင့် ယထာရဟအတူဥပါဒိသော မဟာဘုတ်တရားတို့ကို ကောက်ပြပါ။

၆။ ပဋိစ္စ ပစ္စယာနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ ကမ္မပစ္စည်း၏ (အဗျာကတေန+ အဗျာကတံ)ဝယ် (က) ကတ္တားပါ၌၊ (ခ) ဟိတ်ပါ၌အရတို့ကို ပဋိသန္ဓေအခါအားလျော်စွာ ကောက်ပြပါ။

၇။ ပဋိစ္စ အနုလောမ ဒုကသချိုဝါရ၌ ဟေတု, ကမ္မနှစ်မျိုးလုံး (က) ပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်သော တရား။ (ခ) ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားတို့ကို ဖော်ပြ၍၊ သချိုအသီးသီးတပ်ပြပါ။

၈။ ပဌာ အနုလောမ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း (အဗျာကတော အဗျာကတသ)၌ ပဋိသန္ဓေအခါဝယ် ကျေးဇူးပြုကြသော (က) အကြောင်းတရား။ (ခ) အကျိုးတရား။ (ဂ)အစွမ်းသတ္တိတို့ကို ပုရေဇာတိနှေ့, ရူပဇီဝိတိနှေ့ဖြစ်ခိုက်နှင့်အညီ ကောက်ပြပါ။

၉။ အကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်အား ကျေးဇူးပြုသော ဥပနိဿယ၊ ကျေးဇူးမပြုသော ဥပနိ-ဿယတို့ကို ခွဲခြားဖော်ပြ၍၊ စျာနပစ္စည်း မတပ်သောတရားတို့ကိုလည်း အကြောင်း သာဓက ခိုင်လုံစွာဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

၁၀။ ပဌာ အနုလောမ ပုရေဇာတ (ဗျာ+ ကျ)၌ သမ္မဒါန်အရ တရားတို့တွင် အပွမညာ–ကြည်ထားရခြင်းအကြောင်းကို ရေး၍၊ ဥပတ္ထမ္ဘက အစွမ်းသတ္တိရှိသော ပစ္စည်း၏အမည်ကို လည်း ဖော်ပြပါ။

၁၈။ ၁ထူးအောင် (အဖြေ)

ပထမကြိုးတန်း ။ ။ ပဋ္ဌာန်းကုသလတိက်ဘာသာ

၁။ **နိဒဿနာကာရပြပါ၌–** (ရန်ကုန် နံပါတ် ၁–ရ) (အဓိပတိ ၄–ပါး)
နိဒဿနာကာရပြပါ၌– (ရှမ်းမြောက် နံပါတ် ၁–ရ)

၂။ **အနုဝါဒပါ၌–** (ပဲခူး နံပါတ် ၂–ရ)

http://www.dhammadownload.com

၃။ ဝတ္ထု၂-ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝတ္ထုနှ၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေ-ရှေ့နှ-ဆဝတ္ထုဖြင့် ဝိပွယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခန္ဓာ-ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာတို့ကို၊ ပဋိစ္စ-၍၊ ဝိပွယုတ္တပစ္စယာ ဝိပွယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေရှေ့ဟိ-ဝိပွယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာတို့ကြောင့်၊ ကဋတ္တာရူပံ-သည်၊ ဥပဒ္ဒေတိ-၏၊ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဟောတိ။ (ကောက်-၁၁၅)

၄။ **အကြောင်းတရား-** (စစ်ကိုင်း နံပါတ် ၄- (က) ၌)

(ခ) **အကျိုးတရားနှင့် (ဂ) စွမ်းအင်သတ္တိ-** (ရှမ်းအရှေ့ နံပါတ် ၅-၌)

၅။ (က) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြီ-၈၊ ဇောန်ရသော မဟာဂူတ် ကြီ-၉၊ ဖိုလ် ၄-ခု၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကြီ-၈၊ ဇောန်ရသော မဟာဂူတ်ကြီ-၉၊ ဖိုလ် ၄-ခု၊ စေ-၃၈၊ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ၊ ထိုနာမကွန္ဓာ ပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

(ခ) ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ၁၅-ခုနှင့်ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ် အသည်သတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ ဗာဟိရဥပါဒါ အာဟာရဇဥပါဒါ ဥတုဇဥပါဒါ အသည်သတ်ကမ္မဇဥပါဒါ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ကောက်-၉)

၆။ (က) **ကတ္တားပါဠိ၊ (ခ) ဟီတ်ပါဠိ-** (ကချင် နံပါတ် ၇-၌)

၇။ (က) အဟိတ်ကြိယာစေတနာ၊ ဗာဟိရရုပ် အာဟာရဇရုပ် ဥတုဇရုပ် ရ၏။
သချိုး- နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ ဇော်။ (ကောက်-၁၃၈)

(ခ) မောဟမူဒ္ဓေ၌ မောဟ၊ ကု, အကု, ကြိယာစေတနာကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ၄-ပါ။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ရ၏။
သချိုး- ဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ နဝ။ (ကောက်-၁၃၉)

၈။ (က) စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေအားတပ်သော မဇ္ဈိမယုဂဖြစ်၍ အတိတ်ဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုနှေ့ (ပ) ကာယိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (ပုရေဇာတိန္ဒြိယအလို)

http://www.dhammadownload.com

ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ် ၉-ခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။
(ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအလို)

(ခ) ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဉ်-၁၀၊ သမ္ဘစိတ္တသာဓာရဏာ စေတသိက်-၇၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။
(ပုရေဇာတိန္ဒြိယအလို)

ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။
(ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအလို)

(ဂ) တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော နီ, ပုရေ, ဣ, ဝိပ်, အတ်, အဝိ- ဤ ၆-ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် ပုရေဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။ (ပုရေဇာတိန္ဒြိယအလို)
တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ဣ, အတ်, အဝိ- ဤ ၃-ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။ (ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအလို) (ကောက်-၄၁၆)

မှတ်ချက်။ ပုစ္ဆာ၌ ပဋိသန္ဓေအခါဟု မေးထားသည်၊ ယင်းအလိုဆိုလျှင် နာမ်ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းကို ဖြေရမည်။

၉။ **ကျေးဇူးပြုသော ဥပနိဿယ-** ပကတူပနိဿယ။
ကျေးဇူးမပြုသော ဥပနိဿယ- အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ။
(ကောက်-၆၄၁)

ဈာနပစ္စည်း မတပ်ခြင်းအကြောင်း- (ရှမ်းအရှေ့, နံပါတ် ၁၀-ရှ)

၁၀။ အပွမညာကို ပညတ္တာရမ္မဏ ဓေကန်ဖြစ်သောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။(ကောက်-၄၂၆)
ဥပတ္ထမ္ဘကအစွမ်းသတ္တိရှိသောပစ္စည်း- ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။
(ဓလက်ဆောင်-၈၆)

၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ကချင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ "ဘိက္ခဝေ ကိလေသေ ခုဒ္ဒကော နာမ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခုနော နာမ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ ကိလေသာ နိဂ္ဂဟေတာဗ္ဗာ၊ ပေါရာဏိက ပဏ္ဍိတာ အနုပ္ပန္နေပိ ဗုဒ္ဓေ နိဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ ပတ္တာ"တိ အတီတံ အာဟာရိ။

၂။ တံ ဒိဝသံ သတ္ထာ ပစ္ဆာသသမယေ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဥတိသံယသ ဝိနာသံ ဒိသ္မာ "ဥတိသဂိဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ"တိ စိန္တေတ္မာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္မာ ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော ဂန္ဓကုဋိယံ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတ္မာ သာယနှသမယေ အာကာသေန ဂန္ဓာ ကပိလဝတ္ထုဿာမန္တေ ဧကသ္မိံ ကဗရဏ္ဍာယေ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။

၃။ အနေကတာလေ နရကေ၊ ဂမ္ဘီရေ စ သုဒုတ္တရေ။
ပါတိတော ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိံ၊ ကေန တွံ တတ္ထ နာ မရီ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၄။ ရဟန်း အဘယ်ကြောင့် ဝိရိယကို လျှော့ဘိသနည်း။ အကြောင်းကား ဤသာသနာတော်၌ ဝိရိယမရှိသော ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်သော အကျိုးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်မည်သည် မရှိ၊ အားထုတ်သော လုံ့ရှိသောသူတို့ကိုသာလျှင် ဤငါဘုရားတရားတော်သည် နှစ်သက်စေကုန်၏။

၅။ (မြတ်သောမင်းကြီး)ဝတ္ထုကာမကို တောင့်တသောထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဝတ္ထုကာမသည် အကယ်၍ ပြည့်စုံအံ့၊ သတ္တဝါသည် အကြင်ဝတ္ထုကို အလိုရှိအံ့ ထိုဝတ္ထုကို စင်စစ်ရသည်ရှိသော် နှစ်လိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၏။

၆။ အရှင်ဘုရား ဤကျောင်းတော်သည် ဘုရားရှင်ဒေသစာရီကြွတော်မူလတ်သော် အထောက်အပန့်ကင်းသည် ဖြစ်၏။ လူတို့၏ ပန်း, နံ့သာစသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်ရာအရပ်သည်မဖြစ်၊ အရှင်ဘုရားတောင်းပန်ပါ၏။ ဘုရားရှင်အား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ထား၍တခုသောပူဇော်အပ်ရာ အရပ်၏စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို သိကုန်လော့ဟုဆို၏။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) (တ၊ ဧကဒိဝသ၊ ဂဂ်၊ နှာယန္တ၊ စူဠကာလိဂ်ကုမာရ၊ သီသ) လင်္ဂ၊

(ခ) (မဟာသတ္တ၊ သောဠသဝဿကာလ၊ တက္ကသိလ၊ ဂန္ဓာ၊ သမ္ဘသိပ္ပ၊ ဥဂ္ဂဏှိတ္တာ) ပစ္စာဂမိ။

၈။ (က) (မောဂ္ဂလာန၊ အမ္မ၊ ဣမ၊ သတ္တမ၊ ဒိဝသ၊ သက်သနဂရဒ္ဒါရ) သြတရိသာမိ၊

(ခ) (တ၊ မိဂမံသ၊ ခါဒန္တ၊ ဧက၊ ခုဒ္ဒကနဒီ၊ အနုသဋ္ဌရန္တ၊ ဥဒ္ဒံ) အဘိရှပိ။

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဇနသန္ဓဏတ်တော်ကို ဏတ်လမ်းဏတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ်ရေးသားပြပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဏတ်တော်များကို သင်ကြားလေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားပြပါ။

(က) စူဠနာရဒဏတ်၊ (ခ) ကေဒါရဏတ်။

၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကယားပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ပါပါဠိတို့ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ကုမာရော တံ သုတ္ဝာ "ဇတေ တာဝ မမ နိသိန္နဇလကံ ခီရောဒကေန ဓောဝန္တု။ အဟံ ပန ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတကာလေ ဇတေသံ ဂလလောဟိတံ ဂဟေတ္ဝာ မမ နိသိန္နဇလကံ ဓောဝိဿာမိ"တိ စိတ္တံ ပဋ္ဌပေသိ။

၂။ (က) ဇကသ္မိံ ကာလေ ရာဇာ ဣဿရိယမဒမတ္တော ကိလေသသုခနိဿိတော ဝိနိစ္ဆယမ္ပိ နပ္ပဋ္ဌပေသိ၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနမ္ပိ ပမဇ္ဇိ။

(ခ) ဘိက္ခု ဘိက္ခုမေ့, ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနိမ့ ဥပါသကာ ဥပါသကမ့ ဥပါသိကာ ဥပါသိကမ့ ဗြာဟ္မဏာ ဗြဟ္မဏမ့ ဝိသေဿေသုံ။

၃။ (က) အကိတ္တိ ဒိသ္မာ သမ္ဘန္တ၊ သတ္တော ဘူတပတိ ဗြဝိ။
ကိ ပတ္ထယံ မဟာဗြဟ္မေ၊ ဇကော သမ္ဘသိ ယမ္ဘနိ။

(ခ) အဏ္ဍာ့ နာမ မာတု အရောဂဘာဝေ သတိ အညသ္မိံ ဒီယဏတိကာဒိ ပရိပန္ထေ အဝိဇ္ဇမာနေ နနသတိ။

အောက်ပါ မြန်မာဘာသာတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ဤတဏှာသည် ပွားလတ်သော ငါ့ကို အပါယ်တို့၌ ပစ်ချလတ္တံ့၊ ဤကိလေသာကို နှိပ်ကွပ်အုံ့ဟု ရေကို ခိုး၍ သောက်မိသောအပြစ်ကို အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာကို ပွားစေ၍ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ၍ ရသော ကျေးဇူးကို ဆင်ခြင်လျက် တည်ဏ်။

http://www.dhammadownload.com

၅။ ထိုအခါ တနေ့သင့် ဥပါသိကာမကြီးသည် ထိုရဟန်း၏ ကြားကောင်းသောအရပ်၌ တည်၍ "ဤအိမ်၌ အသုံးအဆောင် ဥစ္စာသာလျှင် ရှိ၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုဥစ္စာနှင့် လျော်သော ငါ့အား သားသည်လည်းကောင်း သားမက်သည်လည်းကောင်း အိမ်ကို စိုးအုပ်စီရင်နိုင်ခြင်းငါ့ စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည် မရှိ" ဤသို့ ဆို၏။

၆။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း ကိစ္စပြီးလတ်သော် "အလှူ၏ အဖို့ကို အဘယ်မည်သော ရက္ခစိုးနတ်မင်းအား ပေးဝေကုန်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ ကုန်သည်တို့သည် ပညောင်ပင်၌ ဥစ္စာကို ရအံ့သောအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသခင်အား ကြားလျှောက်ကုန်၏။

၇။ အောက်ပါကြိယာပုဒ်တို့ကို အခြေခံ၍ ၎င်းမျှဉ်းသားထားသော ပါဠိကို ဝိဘတ်နှင့် လျှော်ညီစွာ သဒ္ဒါစည်းကမ်းနှင့် အညီ ပြင်ဆင်ပြီး အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဝါကျတည် ဆောက်ပေးပါ။

(က) ဇာနိဿာမ၊ (ခ) အနုဘဝ၊ (ဂ) ဂမုဂတ်။

(က) မဟာရာဇ ဇနပဒ စောရ ဥဋ္ဌဟန္တ္ အမှ .....၊ (ခ) တုမှ ရဇ္ဇသုခ ..... တိ ဝစဂတ်၊

(ဂ) အတ္တ အတ္တ ဇနပဒ .....။

၈။ အောက်ပါကြိယာနှင့် ဂတ်+ ဝိဘတ်တို့ကို ကြည့်ရှု၍ ကြိယာဝိသေသနများ မမှားအောင်ပြင်ခါ ပညာရှိများ လေးစားလောက်သော ဝါကျအဖွဲ့ဖွဲ့ခဲ့ပါ။

(က) နာသေယျာမ (ခ)မန္တဂတ် အဇ္ဈတ္တနိ ဥ-ဝိဘတ်၊ "ကိ"သဒ္ဒါ နခေါ ဥပါယ သမဏာ ဂေါတမ မနုဿ" အန္တရ အဝဏ္ဏ ဥပ္ပါဒ၊ လာဘသက္ကာရ နာသေယျာမ ဣတိ မန္တဂတ် အဇ္ဈတ္တနိ ဥ-ဝိဘတ်။

၉။ ဓမ္မဒေဝပုတ္တဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ စန္ဒကိန္နရီဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုရသောသူတို့အား ရရှိခံစားအပ်သော သခ်ိန်းစာတို့ကို ပြည့်စုံသင့်သမျှ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

(www.dhammadownload.com)

၃။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ကရင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာစကားပြေ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဝိဇ္ဇဗျုဘရာဇာ ခီရပါယကေ ဒါရကေ အာဒိ ကတ္တာ သမ္ဘေ သာကိယေ ယာတေတ္တာ ဂလလောဟိတေန နိသိန္နဖလကံ ဓောဝိတ္တာ ပစ္စာဂမိ။

၂။ တသ္မ တတ္ထ နာဝါယ ဝိပရိဝတ္တမာနာယ တံ သုဝဏ္ဏံ ဥဒကေ ပတိ၊ သော စိန္တေသိ ဒုလ္လဘံ ဟိ ရညော ဇနပဒေ ပုန အာစရိယဓနေ ပရိယေသိယမာနေ ပပဇ္ဇော ဘဝိဿတိ။

၃။ တဒါ မဟာသတ္တော ရာဂမိဂယောနိယံ နိမ္မတ္တိတ္တာ ပရိဝါရံ ဆဒ္ဒေတ္တာ ဇကေကောဝ ဂဂ်ါနိ ဝတ္ထနေ ရမဏီယေ သာလမိဿကေ သုပုပ္ဖိတအမ္ဗဝနေ ဝသတိ ဥပေါသထံ ဥပ ဂုတ္ထာယ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဝါကျ ပြန်ဆိုပြပါ။

၄။ မင်းသည် ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ တရားကို ကြား၍ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း လှူ၍ ပစ္စေ ကာဗုဒ္ဓါတို့ကို လွှတ်လိုက်၏။

၅။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတို့သည် မင်း၏ နန်းတော်၌ ဆွမ်းမစားကြကုန်၊ ဆွမ်းကိုယူ၍ အနာ ထပိဏ်းသူဌေးသို့လည်းကောင်း ဝိသာခါဒေဝိယိကာသို့လည်းကောင်း တစ်ပါးကုန်သော အကျွမ်းဝင်ကုန်သော သူတို့၏ အိမ်သို့လည်းကောင်း သွား၍ ဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။

၆။ ထိုရွာ၌ လက်သမားသည် "သင်တို့၏ ညောင်စောင်းကို ပြုကုန်အုံ၊ အင်းပျဉ်ကို ပြုကုန်အုံ၊ ဤသို့ ဆို၍ လူတို့၏ လက်မှ မျှားစွာသော ကြေးပြီကို ယူ၍ စိုးစဉ်းမျှ ပြုခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိ ဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) နိသီဒိ၊ (သံဝရရာဇ၊ သေတစ္ဆတ္တ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ သီဟာသန)

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဒါပေသိ။ (ရာဇ၊ သုတ္တာ၊ တုသိတ္တာ၊ အဋ္ဌ၊ ဇဝ၊ ကဟာပဏော)

၈။ (က) အဟေသုံ၊ (သဗ္ဗ၊ ပိ၊ သူရ၊ ထာမသမ္ပန္နာ)

(ခ) အာရောစေသုံ။ (မနုဿ၊ သုနခ၊ ဒီသ္ဝာ၊ ဥတြသ္ဝာ၊ နဂရ၊ ပဝိသိတ္တာ၊ တ၊ ပဝတ္တိ၊ ရာဇ)

၉။ ဒ္ဝါဒသကနိပါတ်၊ သမုဒ္ဒဝါဏိဇ ဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းကျောရိုး မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာဇတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သခ်ိန်းစာများကို ရေးသားဖြေဆိုပါ။

(က) ဇကာဒသကနိပါတ်၊ ပါနီယဇာတ်၊

(ခ) ဒ္ဝါဒသကနိပါတ်၊ ကောသိယဇာတ်။

၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ချင်းပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ အထ နံ ဗလိကမ္မကာလေ မဟာဇနော သန္နိပတိတ္တာ အာဟ "သာမိ မယံ မိဂသူကရာ ဒယော မာရေတ္တာ ယက္ခာနံ ဗလိကမ္မံ ကရိဿာမ၊ ဗလိကမ္မကာလော ဇသော"တိ။

၂။ သာ တဿ ဝစနံ သုတ္တာ ဌာတုံ အသက္ကောန္တီ နာရီဂဏပရိဝုတာ ဂန္ဓာ ပါသာဒံ အဘိရုဟိတ္တာ "ကာ နု ခေါ ပုတ္တသ ပဝတ္တီ"တိ ဝိနိစ္ဆယဌာနံ သြလောကေန္တီ အဋ္ဌာသိ။

၃။ သံဝရကုမာရသ အာစရိယော အမစ္စော ဟောဒိသတ္ထော အဟောသိ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ရာဇပုတ္တသ ပိတုဌာနေ ဋ္ဌိတော၊ အမစ္စော သိက္ခိတသိပ္ပေ ရာဇပုတ္တေ ရညော ဒဿေသုံ၊ ရာဇာ တေသံ ဇနပဒံ ဒတ္တာ ဥယျောဇေသိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၄။ တဖန် နောက်တစ်နေ့၌ "မင်း၏ မင်္ဂလာမြင်းတော် ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု မြင်းတစ်ကောင်ကို ဆောင်ယူခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမြင်းကိုလည်း မင်းသည် ပညာရှိသုခမိန်၏ အထံသို့ ပို့စေ၏။

http://www.dhammadownload.com

ထိုသုခမိန်သည် ထိုမြင်းကို လက်ဖြင့် သုံးသပ်၍ "ဤမြင်းသည် မင်္ဂလာမြင်းတော် ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ မှန်၏ ဤမြင်း၏ ဖွားသောနေ့၌သာလျှင် အမိသည် သေ၏။ ထို့ကြောင့် အမိ၏ နို့ရည်ကို မရမူ၍ ကောင်းစွာ အကြီးပွါးရ"ဟု ဆို၏။

၅။ ထိုအမတ်သည် သွား၍ ဘိုးတော်မဟာနာမ်မင်းကြီးအား ကြားလျှောက်၏။ ထိုဘိုးတော်မဟာနာမ်မင်းသည် ထိုစကားကို ကြား၍ "ဝါသဘခတ္တိယသည် သားကို မဖွားဘဲလျက် လည်း အလုံးစုံသောသူတို့ကို လွှမ်းမိုး၏၊ ယခုမူကား အလွန်လျှင် မင်းအား အကျွမ်းဝင်သည် ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု ဆို၏။

၆။ ရဟန်းတို့သည် နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော အနေသနတို့ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့သည် လူတို့နှင့် ရောယှက်ခြင်းကို ပြုကုန်၏။ သားသမီးအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပွါးကုန်၏။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရပုဒ်တို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က)ပရိပ္ပုရေသုံ၊ (မတမတ၊ အပါယ)
(ခ) ပမောက္ခတိ။ (တ၊ ဣမ၊ ကဏ္ဌ)

၈။ (က)ယာတာပေသိ၊ (ရာဇ၊ ကိရ၊ မာတုဂါမ၊ ဝစန်၊ ဂဟေတ္ဝာ၊ မဟာပဒုမကုမာရ)
(ခ) အဒါသိ။ (ရာဇ၊ မဟာသတ္တ၊ ကထာ၊ အတ္တမန၊ ဟုတ္ဝာ၊ တ၊ မဟန္တ၊ ယသ)

၉။ ကောဒသကနိပါတ်၊ မာတုပေါသကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေမူ၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပြပါ။

၁၀။ ကောဒသကနိပါတ်၊ ဇုဏ္ဏဇာတ်တော်ကို လေ့လာရသဖြင့် ရရှိအပ်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားပြုစုပါ။

၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (စစ်ကိုင်းတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ)ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁။ စိရံ ဇီဝတု သော ရာဇာ၊ ကာသီနံ ရဋ္ဌဝမုနော။
ယော မေ ပုတ္တံ ပမောစေသိ၊ သဒါ ဝုဒ္ဓါပစာယိကံ။

၂။ "ဘိက္ခဝေ ကိလေသော ခုဒ္ဒကော နာမ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခုနော နာမ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ ကိလေသာ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ အနုပ္ပန္နေပိ ဗုဒ္ဓေ ကိလေသေ နိဂ္ဂဟေတ္တာ ပစ္စေက ဗောဓိဉာဏံ ပတ္တာ။"

၃။ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဇီဝိတသခ်ိဳရာပိ တိဏဂ္ဂေ ဥသ္သဝဗိန္ဒုသဒိသာဝ၊ မယာ ဗျာဓိဇရာမရဏောဟိ အပိဠိတေယေဝ မာတာပိတရော အာပုစ္ဆိတ္တာ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ရဟန်း- အဘယ်ကြောင့် ဝိရိယကို စွန့်ဘိသနည်။ ဤသာသနာတော်၌ ဝိရိယမရှိသော ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်သောဖိုလ်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်မည်သည် မရှိ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသူတို့ကိုသာလျှင် ဤငါဘုရားတရားတော်သည် နှစ်သက်စေကုန်၏။

၅။ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ဖြစ်သော လှိုင်းတံပိုးတို့သည် ကမ်းကို မလွန်နိုင်ကုန်၊ ကမ်းသို့ ရောက်၍ သာလျှင် ပျောက်ပျက် ကုန်ဘိသကဲ့သို့၊ ဤအတူ တစ်စုံတစ်ခုသော ပြဿနာသည် မြတ်စွာဘုရားကို မလွန်နိုင်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ပျောက်ပျက်ကုန်သည်သာတည်း။

၆။ ငါသည်သာ ကိုးလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏ အကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်မိပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ငုံ့အပေါ်၌ မကောင်းသောစိတ်မည်သည် မရှိ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာထေရ်တို့သည်လည်း ငုံ့အပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့.ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ ငါပြုအပ်သော မကောင်းမှု ကြောင့် ငါသာလျှင် ယခုအခါ ကိုးကွယ်ရာမရှိသူ ဖြစ်၏။

ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များတို့ အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က) အာဟရေယ္ယ။ (အမှ၊ တ၊ ပဏ္ဏာကာရ၊ ဝမ္မေတွာ)
(ခ) ဒဒါမိ။ (အမှ၊ တ၊ ဣမ၊ သုဝဏ္ဏမာသကပုဏ္ဏ၊ သုဝဏ္ဏပါတိ)

http://www.dhammadownload.com

၈။ (က) ပေသေသီ၊ (တာတ၊ သစေ၊ အမှ၊ ပိတု၊ ဇနပဒ)
(ခ) ပဿိတ္ထ။ (ဣမ၊ ဝယ၊ ပဗ္ဗဇန္တာ၊ ကထံ၊ ကာမ၊ အာဒီနဝ)

၉။ ဇနသန္ဓဏတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)ကို ဏတ်လမ်း, ဏတ်ကွက် မပျက်စေမှု၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ဖော်ပြပါ ဏတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ထုတ်နုတ် ရေးသားခဲ့ပါ့။
(က) မိတ္တာမိတ္တဏတ်၊ (ခ) ဇန္ဓနဏတ်။

၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (တနင်္သာရီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ အထ နေသံ ပရိသာ "တုမှေ ကဿ တုမှေ ကဿာ"တိ ပုစ္ဆိတ္တာ မယံ ဓမ္မဿ အဓမ္မဿာ တိ ဝတ္တာ မဂ္ဂါ သြက္ကမိတ္တာ ဒ္ဝိဓာ ဏတာ။

သြကိက္ကန္တရ ပရိခံ၊ ဒဠ္ဍမဋ္ဌာလကောဋ္ဌကံ။
ရက္ခိတं ခဂ္ဂဟတ္ထေဟိ၊ ဒုပ္ပဝေသ မိဒံပုရံ။

၂။ အထဿာ နစိရဿေဝ ဂဇ္ဇော ပတိဋ္ဌဟိ၊ ရာဇာ ဂဗ္ဘပရိဟာရမဒါသိ။ သာ ဒသမာသစ္စယေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။

အောက်ဖော်ပြပါဝါကျများကို မြန်မာဘာသာမှ ပါဠိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် လက်သမားတို့ကို ခေါ်စေ၍ "ငါ့အား တင့်တယ်ခြင်းသို့ရောက်သော တစ်တိုင်သာရှိသော ပြာသာဒ်ကို ပြုကုန်လော့"ဟု၍ ဆိုပြီ။

၅။ တစ်ယောက်သော သဘော်ပျက်သော ယောက်ျားသည် ရှေးဦးစွာ ထိုကျွန်းငယ်သို့ရောက်၍ သလေးထမင်းကို စာလျက် ကြံအစရှိသည်တို့ကိုခံလျက် ဆူပြီးသောကိယ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အဝတ်မရှိဘဲ ဖားလျားကျသောဆံ, မုတ်ဆိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုကျွန်းငယ်၌ နေ၏။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ထိုဘုရားလောင်းအကိုတို့သည် ခုနှစ်ရပ်ပတ်လုံး အလှူကြီးကိုဖြစ်စေ၍ ဥစ္စာမကုန်ခင်မှာ "ဤသခါရတို့သည် ကုန်ကုန်၏။ ငါ့အား ဥစ္စာ၌ မြူးတူးခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အလိုရှိကုန်သောသူတို့သည် ဥစ္စာကို ယူကုန်လတ္တံ့" ဤသို့ကြံ၍ အိမ်တံခါးကိုဖွင့်၍ ပေးအပ်ပြီးသည်သာတည်း ယူဆောင်ကုန်လော။

၇။ ဖေါ်ပြပါ ကြီယာပုဒ်တို့ကို ပါဠိဝါကျမှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြပါ။

(က) မန္တယီသု၊ (သမဏာ၊ ဂေါတမ၊ မနုဿ၊ အန္တရ၊ အဝဏ္ဏ၊ ဥပ္ပါဒ+ တွာ၊ လာဘ-သက္ကာရ၊ နာသေယျာမ+ ဣတိ)

(ခ) ဝိဇာယိ၊ (အပရဘာဂ၊ မဟာသတ္တ၊ ဘရိယ၊ ပုတ္တ)

၈။ ဖေါ်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက်ရေးသားပါ။

(က) အာယု -----ပ----တုယုံ -----ပ----အဇ္ဇ

(ခ) သစေ တေ ---ပ---တေ---ပ---ဝါရေမိ။

၉။ ဇာတ်လမ်းမပျက် ဇာတ်ကွက်မပျောက်စေမူ၍ ယုဓဇ္ဇယ-ဇာတ်၏ တစ်ရံတစ်ခါဆီက အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် ထိမိစွာ ရေးသားပြပါ။

၁၀။ (က) မဟာကဏ္ဍဇာတ်၊ (ခ) စူဠနာရဒဇာတ်တို့ကို လေ့လာရသဖြင့် ဘဝအတွက်တာ ကျင့်သုံးဖွယ်ရာ သခ်ိန်းစာတို့ကို ရေးသားပြပါ။

၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အနောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ (က) သော ပဗ္ဗလိတအင်္ဂါကွန္ဓော ဝိယ မဏ္ဍနီကသူရိယော ဝိယ စ ဩဘာသံ မုဉ္စန္တော အဋ္ဌာသိ။

(ခ) တေ သမ္ဗေ မရဏာဘယဘီတာ ဇကပ္ပဟာရေနေဝ အဝိစိမှိ ပစ္စမာနသတ္တာ ဝိယ ရဝံ မုဉ္စိသု။

http://www.dhammadownload.com

၂။ (က) တတော ပဋိပါဋိယာ သတ္တတာလပွမာဏာ သာဝရဉိမီ ဒီပကမ္ပိ ဝုယှမာနာ အာဂဆ္ဆိ။

(ခ) ပုရေ ကတ္တာမ္ဘဉ္စိ ပုရေ အကယိရမာနံ ပစ္ဆာ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝပွတ္တံ အတ္တာနော ကိစ္စကာလေ ကာယစိတ္တာဗာဓေန ဗျာဓေတိ။

၃။ တသ္မိ သမိဒ္ဓေ တတောပရံ သော ပုဂ္ဂလော ကာမယမာနော ယံထာ နာမ ယမ္မေ ဂိမှကာလေ ဝါတာတပေန ကိလန္တော တဏှံ ဝိနုတိ၊ ပါနီယပိပါသံ ပဋိလဘတိ၊ ဇဝံ ဘိယျော ကာမတဏှာ သခ်ါတေ ကာမေ ဝိနုတိ ပဋိလဘတိ။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ပညာရှိသူသည် မိမိနေအိမ်ကို မီးလောင်သည်ရှိသော် တစ်ခဏမျှလည်း ရပ်တန့်ခြင်းကို မရောက်စေမူ၍ အိုးတစ်ထောင်သော ရေအိုးဖြင့် လောင်းငြိမ်းစေသကဲ့သို့ ဤအတူ ပညာရှိသူသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော သောကကို ငြိမ်းစေရာ၏။

၅။ (က) အကျွန်ုပ်၏ ချွေးမတို့သည်လည်းကောင်း၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်းကောင်း မိဘ အိမ်သို့သွားခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့။

(ခ) ဘုရားရှင်သည် ဤမည်သောပုဏ္ဏားကို စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသည်ကိုပြု၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်စေတော်မူအံ့။

၆။ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ၏ ဆရာမဟုတ်၊ ဆရာကိုစွန့်၍ ဈာန်မှယုတ်၏။ သံယာကိုခွဲ၍ သာဝတ္ထိပြည့်သို့လာသည်ရှိသော် ဖေတဝန်ကျောင်းတော်၏အပ၌ မြေသည် ဟင်းလင်းအပြင်ကို ပေးသည်ရှိသော် အဝီစိသို့ ဝင်သွား၏။

ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပါ။

၇။ (က) နံ လဘတိ၊ (ရာဇ အပါ၊ နိပ္ပရာဓ၊ ဗန္ဓုလ၊ မာရိတကာလ၊ ပဌာယ၊ စိတ္တသာဒ)

(ခ) နာတိဝတ္တတိ။ (ကုဗေလောက၊ ဘူရိပညေ၊ ကုလပုတ္တ၊ အပွမတ္တက အပါ၊ အတ္တ၊ အတ္ထ)

၈။ (က) သိက္ခထ၊ (မဟာလ္လကကာလ၊ သုခ၊ ဇိဝိတုကာမ၊ တရုဏကာလ၊ ဇဝ၊ သိပ္ပ)

(ခ) အဟေသုံ။ (တိတ္ထိယ၊ သူရိယုဂ္ဂမန၊ ခဇ္ဇောပနကသဒ်သ၊ ဝဟလာဘသက္ကာရ)

http://www.dhammadownload.com

၉။ ဒွါဒသကနိပါတ်၊ မဟာကဏ္ဍဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေ ဘဲ အကျဉ်းမျှသာ ရေးပါ။

၁၀။ ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာသင်ကြားရသဖြင့် ရနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ရေးပါ။

(က) ဒွါဒသကနိပါတ်၊ မဟာပဒုမဇာတ်၊ (ခ) တေရသကနိပါတ်၊ စူဠနာရဒဇာတ်။

၈။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ပဲခူးတိုင်း/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ တေ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ သကလဇမ္ဗုဒီပံ ပရိဟာရာပေတွာ တထာရူပံ ဣတ္ထိ အလဘန္တာ ဥဒယဘဒ္ဒံ အလက်ံရေတွာ တဿ သန္တိကေ ဌပေသုံ။

၂။ ရာဇာ တဿာ တံ ဝရံ အဒတ္တာဝ စိန္တေသိ "မာတုဂါမောနာမ အကတညူ မိတ္တဒုဗ္ဘိ၊ အယံ မေ ကုဋုမ္ဗကံ ဝါ ကုဋုလဠံ ဝါ ကတ္တာ ပုတ္တေ ယာစတေယျာ"တိ။

၃။ သာကိယာ ဒုတဝစနံ သုတ္တာ သန္ဓိပတိတ္တာ မန္တယိသု "မယံ ကောသလရညော အာဏာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ဝသာမ၊ သစေ ဒါရိကံ နဒဿာမ၊ မဟန္တံ ဝေရံ ဘဝိဿတိ၊ သစေ ဒဿာမ၊ ကုလဝံသော နော ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ကိံ နု ခေါ ကာတဗ္ဗ"န္တိ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ယခုအခါ အလုံးစုံသော ငါ၏ ထိုကောက်စပါးကို ကြီးစွာသော မိုယိုးရေအလျှဉ်သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့သာလျှင် မျောဏ။ တစ်စုံတစ်ခုမျှ (ထိုစပါးသည်) အကြွင်းသည် မရှိပါ။

၅။ မင်းသည် သိကြားမင်းကို ခေါ်၍ "အို မုဆိုး ...အဘယ့်ကြောင့် သင်၏ ခွေးနက်ကြီးသည် ဟောင်သနည်း"ဟု မေးဏ။

၆။ အမောင်တို့ နေ၏ လျှဉ်ခြင်းမည်သည်ကား အလွန်လျှင်မြန်ဏ။ နေနှင့်တကွ ပြေးသွား ခြင်းငှါ မတက်နိုင်လတ္တံ့၊ ခရီးအကြာ၌သာလျှင် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့၊ မသွားကြကုန်လင့်။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရ တို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျများ မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ပုစ္ဆိသု၊ (ပုနဒိဝသ၊ ဒ္ဒါရဂါမဝါသီ၊ တ၊ တတ္ထ၊ နိသိန္နဘာဝ၊ သုတ္တာ၊ အာဂန္ဒာ)
(ခ) အဒံသု။ (တ၊ "သာဓု"တိ၊ သမ္မဒ္ဓိစ္ဆိတ္တာ၊ တ၊ တ)

၈။ (က) ဘဝိဿတိ၊ (ပုရောဟိတ၊ ကာရဏာ၊ အဇ္ဇ၊ ဒ္ဒါရ၊ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတ၊ နဂရ၊ အဂုတ္တ)
(ခ) ပုစ္ဆိ။ (တ၊ သုတ္တာ၊ ဗိမ္ဗိသာရ၊ အာဂန္ဒာ၊ ဘဂဝန္တ)

၉။ ဒ္ဒါဒသကနိပါတ်၊ မိတ္တာမိတ္တဇာတ်၏ အတ်ိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် မပျက်စေ မူ၍ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ပကိဏ္ဏကနိပါတ်၊ မဟောမောရဇာတ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ထုတ်ဖော်ရေးသားပြခဲ့ပါ။

၉။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မကွေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀- ပြည့်နှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ "အယံ ရာဇာ အစ္ဆရိယာနိ ဒိသ္မာ အဌေ၀ ကဟာပဏေ ဒါပေသိ၊ ဣမသ ဒါယော နာပိတဒါယော၊ ကိ မေ ရာဇုပဋ္ဌာနေန"။

၂။ ရုက္ခတော ပုရာဏပဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ နဝါနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ ပုပ္ဖါနိ ပတန္တိ၊ အမ္ဗဖလာနိ မုဟုတ္တေနေ ၀ ပစ္စိတ္တာ ဒိဗ္ဗရသသဒိသာနိ ဟုတ္တာ ရုက္ခတော ပတန္တိ။

၃။ အဘဝေ နန္ဒတိ တဿ၊ ဘ၀ေ တဿ နန္ဒတိ။
အစ္ဆေရံ ဘောဇနံ လဒ္ဓါ၊ တဿ နုပ္ပဇ္ဇတေ သတိ။
ဘတေ နံ နာနုကမ္ပတိ၊ အဟာသောပိ လဘေယျိကော။

ဖော်ပြပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ "မင်းကြီး ရှိသေးဏ်။ငါတို့၏မြတ်သောအဟုန်ထက်လည်း အဆအရာဖြင့်လည်းကောင်း။ အဆတစ်ထောင်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဆတစ်သိန်းဖြင့်လည်းကောင်း အာယုသခါရ

http://www.dhammadownload.com

တရားတို့သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပျက်တတ်ကုန်၏။ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏"ဟု ရှင်ပတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို ပြ၏။

၅။ "ကောင်းကင်ဌိပတ်ပင်ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ အဘယ့်ကြောင့် အရှင်မင်းကြီးသည် ရတနာ ဆင်ဖြူတော်ကို နင်ခြင်းငါ့ မတတ်နိုင်လေသနည်း။ စုံစမ်းအုံ့"ဟု ကောင်းကင်မှ သတ်၍ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့၏ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူရာ ရတနာပလ္လင်ဖြစ်သော မြေအဖို့ကို မြင်၏။

၆။ ထိုအခါဘုရားလောင်းသည် ဆတ်မျိုးဌဿဖြစ်၍ တစ်ပါးတည်းပင် ဂဂ်ါမြစ်ကွေ့ဌ အင်ကြင်းပင်နှင့်ရောသော ပွင့်သော သရက်တောဌ ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်လျက်နေ၏။

ဖော်ပြပါ ကြီယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျများကို မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ (က) ကပ္ပေသိ၊ (ရမဏီယ၊ ဘူမိဘာဂ၊ အဿမ၊ ကတ္တာ၊ နဒီတီရ၊ ဝါသ)
(ခ) ဒဿေသိ။ (တ၊ ခဏ၊ သတ္တ၊ အတ္တ၊ အာနုဘာဝ၊ သရဘ)

၈။ ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို ဖြည့်စွက်ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) အယံ ရာဇာ ---------- ဓမ္မကထံ သုတ္တာ ----- အဟောသိ၊
(ခ) သစေ တေ မယိ ------အတ္ထိ၊ မယာ ဒိန္နာနိ -----ရက္ခန္တော ရဋ္ဌ ဝါသိနောပိ ----- ရက္ခာပေဟိ။

၉။ တေရသကနိပါတ်၊ ဖန္ဒနဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်ကို ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ သေချာစွာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ဒ္ဒါဒသကနိပါတ် ကာမဇာတ်တော်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ရရှိသော သခ်ိန်းစာတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မန္တလေးတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ)ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com

၁။ တံ သုတ္တာ ရာဇာ နဂရံ အလကၠံရာပေသိ၊ ဟတ္ထာစရိယော ဗောဓိသတ္တံ ကတဂန္ဓပရိ ဘဏ္ဍံအလကၠံတပဋိယတ္တံ ဟတ္ထိသာလံ နေတ္တာ ဝိစိတြသာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတ္တာ ရညော အာရောစာပေသိ။

၂။ နာဝါ သတ္တ ဒိဝသာနိ နိရုပဒ္ဒဝါ အဂမာသိ၊ တတော အကာလဝါတံ ဥပ္ပါတိတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ နာဝါ စတ္တာရော မာသေ ပကတိသမုဒ္ဒဝိဋ္ဌေ ဝိစရိတ္တာ ခုရမာလိသမုဒ္ဒံ နာမ ပတ္တာ။

၃။ သော စိန္တေသိ "ရဇ္ဇံ နာမ နိ သမ္ဘကာလံ အမ္ဟာကံ ဟတ္ထေ တိဋ္ဌတိ၊ ဣဒံ မယာ အနာထ ပိဏ္ဍိကေန ရောပါပေတုံ ဝဋ္ဋတိ"တိ။ သော တံ ဗောဓိပတ္တံ မဟာသေဋ္ဌိသ ဟတ္ထေ ဌပေသိ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၄။ သရက်ပင်မှ တစ်ခဏချင်းလျှင် အရွက်ဟောင်းတို့သည် ကြွေကျကုန်၏။ အရွက်သစ်တို့သည် ပေါ်ထွက်ကုန်၏။ သရက်သီးတို့သည် တက်၍ တစ်ခဏချင်းဖြင့်လျှင် မှည့်၍ ချိုကုန်သည် သြဇာရှိကုန်သည် နတ်သုဓာနှင့် တူကုန်သည် ဖြစ်၍ သရက်မှ ကြွေကျကုန်၏။

၅။ ကျေးမင်းသည်ကား များစွာကုန်သော သလေးနံ့တို့ကို တပေါင်းတည်း ပြု၍ ကျေးအပေါင်းတို့သည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍ ဆောင်၍ မိဘတို့အား ပေး၏။ ကျေးတို့သည် နောက်တစ်နေ့မှ စ၍ ထိုအရပ်၌သာလျှင် သလေးကို စားကုန်ပြီ။

၆။ ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့တွင် နှစ်ပါးကုန်သော မထေရ်အိုကြီးတို့သည် ကျောင်းအစွန်ဖြစ်သော သစ်ရွက်မိုးကျောင်း၌ နေကုန်၏။ တစ်ပါးကား ဓနုဂ္ဂဟတိဿထေရ်မည်၏။ တစ်ပါးကား မန္တိဒတ္တထေရ်မည်၏။ ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် အလုံးစုံသောညဉ့်ပတ်လုံး အိပ်၍ မိုးသောက်သောအခါ၌ နိုးကုန်၏။

ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိပဒများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ဝသန္တိ (ဣမ၊ သတ္တ၊ အပ္ပက၊ ဒေဝ၊ ကာလ၊ ဒေက)
(ခ) အဂမာသိ။ (ရာဇ၊ အပိ၊ ဗောဓိသတ္တ၊ သြဝါဒ၊ ဌတ္တာ၊ အာယုပရိယောသာန၊ ဒေဝ နဂရ၊ ပူရေန္တ)

၈။ (က) ပဋ္ဌပေသုံ (အပရဘာဂ၊ ဗြဟ္မဒတ္တ၊ ကာလကတ၊ အမစ္စ၊ ဖေဋ္ဌက၊ အဘိသေက)
(ခ) ဂိလတိ။ (တ၊ အတ္တ၊ ဒုက္ခကာရဏ၊ ကရောန္တ၊ သကဏ္ဌက၊ ဘောဇန၊ နာမ)

၉။ "ရောင့်ရဲနိုင်မှ၊ ချမ်းသာရ၊ မုချမင်္ဂလာ" ဟူသောစကားကို ထင်ရှားစေလျက် ဒွါဒသက နိပါတ်လာ "ကာမဇာတ်" ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို လိုရင်းထုတ်၍ အကျဉ်းချုပ်ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါဇာတ်ဝတ္ထုတို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိသော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ဇကာဒသကနိပါတ်၊ မမ္မဒေဝပုတ္တဇာတ်။
(ခ) တေရသကနိပါတ်၊ စူဠနာရဒဇာတ်။

၁၁။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (မွန်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဇာတ်ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါ။

၁။ ရာဇာ တဿ ကာလကတာယ စိရတရံ သောကဝသံ ဂန္တ္မာ အမစ္စေဟိ သညာပိတော တဿ ကတ္တာမ္ဗပရိဟာရံ ကတ္တာ အညံ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

၂။ မသာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အတ္တာနော နိဝေသနံ ဂန္တ္မာ ကပိလဝတ္ထုံ ဒူတံ ပေသေသိ "ဓီတရံ မေ ဒေထ၊ အဟံ တုမှေဟိ သဒ္ဓိ ဥတိဘာဝံ ဂ္ဂဏ္ဍာမိ" တိ။

၃။ ထေရော မဟာဇောဓိရောပနဋ္ဌာနေ သုဝဏ္ဏကဒ္ဒုဟံ ဌပေတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ဆိဒ္ဒံ ကာရေတ္တာ ဂန္ဓကလလဿ ပူရေတ္တာ "ဣဒံ ဇောဓိပတ္တံ ရောပေဟိ မဟာရာဇ" တိ အဒါသိ။

အောက်ပါ မြန်မာဝါကျများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ သဘော်သည် ထိုသမုဒ္ဒရာကိုလည်း လွန်၍ ကျူတောကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါးတောကဲ့သို့လည်းကောင်း ထင်သော နဋမာလီအမည်ရှိသော သမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်လေ၏။

၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့၏ ဝေဠုမည်သော နိဂုံးကို အမှီပြု၍ နေတော်မူ၏။ ကောသလမင်းကြီးသည် ထိုနိဂုံးသို့ သွား၍ တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ဂန္ဓကုဋီသို့ ဝင်လေ၏။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဝံသည် ထိုလယ်သမားကို မြင်၍ ယနေ့ ငါသည် ရန်သူ၏ ကျောက်ကုန်းကို မြင်ခြင်းငှါ သင့်၏ဟု ကြံလျှက် သွား၍ ကြိုပင်ရင်းဌ ရပ်၏။

၇။ ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်များကို အသုံးပြု၍ အောက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ဝါကျတည် ဆောက်ပြပါ။

(က) ကပ္ပေသိ၊ (တ၊ ဇော၊ ဗြာဟ္မဏဝမုဏိ၊ အရည၊ ဒါရ၊ အာဟာရိတ္တ၊ ရထ၊ ကတ္တာ၊ ဇိဝိက)

(ခ) နှာသေတိ။ (ဣမ၊ အဌာန၊ အာယာတ၊ ဗန္ဓိတ္တ၊ မမ၊ ဝိမာန)

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများ၌ လိုအပ်သောပါဠိပဒများ ဖြည့်စွက် ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) တဒါ ဟောဓိသတ္တသ ----- အဒါသိ၊ "ဘာတိက နု သတ္ကောမိ"တိ။

(ခ) မဟာသတ္တော --- ပရိဟာပေတ္တာ အာကာသတော သြတရိတ္တာ ---အဘိ မုခဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။

(ဂ) ဟောဓိသတ္တော တသ ------ကုစ္ဆိမှိ နိမ္မတ္တိ။

၉။ စူဠနာရဒဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုမျှကိုသာ ဖတ်ရှုချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ်ကာ ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါဇာတ်တော်တို့ကို လေ့လာသင်ယူရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာတို့ကို ထုတ်နုတ် တင်ပြခဲ့ပါ။

(က) မိတ္တာမိတ္တဇာတ်တော်၊ (ခ) ဒူတဇာတ်တော်။

၁၂။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရန်ကုန်တိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိဘာသာတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ-

၁။ ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။
နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ၊ ဇကပါဏာမ္ပိ ဟိ သိတံ။
ဇတေန သစ္စဝေဒေန၊ သောတ္ထိ နာဝါ နိဝတ္တတု။

http://www.dhammadownload.com

၂။ သောပိ သဗ္ဗံ တေသံ ကထေတွာ "တုမှေ အတ္တနော ပုညသမ္ပတ္တိယာ ဣမာဂတေ၊ အယံ ဥတ္တမဒီပေါ၊ နိ ဇတ္ထ သဟတ္ထေန ကမ္မံ ကတွာ ဒီဝန္တိ၊ သယံဇာတသာလီနဉ္စေဝ ဥစ္ဆုအာဒီနဉ္စေတ္ထ အန္ဓော နတ္ထိတိ အနုဣဣန္တာ ဝသထ"တိ အာဟ။

၃။ ဝါရိတောပိ ကောကာလိကော "တုမှေ ဘန္တေ တုမှာကံ အဂ္ဂသာဝကာနံ သဒ္ဒဟထ၊ အဟံ ပစ္စက္ခတော အဒ္ဒသံ၊ ပါပိစ္ဆာ ဇတေ ပဋိဋ္ဌန္နကမ္မန္တာ ဒုဿီလာ"တိ ဝတ္တာ ယာဝ ဘေဒါ သတ္ထာရာ ဝါရိတောပိ တထေဝ ဝတ္တာ ဥဒ္ဒါယာသနာ ပက္ကာမိ။

အောက်ပါ မြန်မာဘာသာကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ-

၄။ ဤသို့ ထိုသံဝရမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ၌ တည်၍ အလုံးစုံသော အတွင်း၌ နေသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ အပ၌ နေသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ တိုင်းနေသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဧည့်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အခွန်အတုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း ထိုထိုသဘောရှိသောသင်္ဂဟဝတ္ထုဖြင့် ချီးမြှင့်ပြီး အလုံးစုံသောသူတို့သည် ချစ်အပ်သည် ဖြစ်ပြီး။ မြတ်နိုးအပ်သည် ဖြစ်ပြီ။

၅။ "ငါ့ရှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် အလွန်ယုတ်မာ၏။ လာဘသက္ကာရတို့၌ အလွန်မက်မောသောကြောင့် သမ္ဘည(မြတ်စွာဘုရား)၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ လာလတ္တံ့သောဘေးကို မကြည့်မူ၍ အမျိုးသားငါးရာတို့နှင့်တကွ အဝီစိငရဲလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိသည် ဖြစ်ပြီ"။

၆။ (ထိုအခါ၌ ငါ၏) မိထွေးသည် စိဉ္စမာဏာဝိကာ ဖြစ်ပြီ၊ ငါ၏ ခမည်းတော်သည် ဒေဝဒတ် ဖြစ်ပြီ၊ နှဂါးမင်းသည် ပညာရှိသော အာနန္ဒာဖြစ်ပြီ တောင်စောင့်နတ်သည် သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်ပြီ၊ ငါဘုရားလောင်းသည် မင်းသားဖြစ်ပြီ၊ ဤသို့ ဇာတ်တော်ကို မှတ်ကြကုန်လော့။

၇။ အောက်ပါ ကြိယာတို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရတို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ တည်ဆောက်ပြပါ-

(က) ဝင္ရတိ၊ (အမှ၊ ဗျာဓိဇရာမရဏာ၊ အပိဋ္ဌိတ ဇဝ၊ မာတာပိတု၊ အာပုစ္ဆိတွာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတုံ)

(ခ) နိဗ္ဗတ္တိ။ (အတီတ၊ ဗာရဏသီ၊ ဗြဟ္မဒတ္တ၊ ရဇ္ဇ၊ ကာရေန္တ၊ ဗောဓိသတ္တ၊ တ၊ အဂ္ဂမဟေသီ၊ ကုစ္ဆိ)

၈။ အောက်ပါ ပါဠိဝါကျများကို ဖြည့်စွက်ရေးသားပါ-

(က) မနုဿာ သုနခံ ဒိသ္မာ ဥတ္တြသ္တာ(---------) ရညော အာရောစေသုံ၊

http://www.dhammadownload.com

(ခ) ဒေဝ ကုမာရော သီလာစာရဝုဏသမ္ပန္နော (-----) အနုပပရိက္ခိတ္တောဝ ဝိနာသေဟိ။

၉။ တေရသကနိပါတ်၊ စူဠနာရဒဇာတ်တော်၏ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဇာတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် အကျဉ်းချုပ် ရေးသားပါ။

၁၀။ အောက်ပါဇာတ်တော်တို့ကို သင်ယူရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သဒ္ဓိန်းစာများကို ရေးသားပါ-
(က) ဓကာဒသကနိပါတ်၊ သံဝရဇာတ်၊ (ခ) ဒ္ဒါဒသကနိပါတ်၊ ကာမဇာတ်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ရခိုင်ပြည်နယ်)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့် (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိတော်များကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ အထ နေသံ ပရိသာ "တုမှေ ကဿ၊ တုမှေ ကဿာ"တိ ပုစ္ဆိတ္တာ "မယံ ဓမ္မဿ၊ မယံ အဓမ္မဿာ"တိ ဝတ္တာ မဂ္ဂါ သြက္ကမိတ္တာ ဒ္ဝိဓာ ဇာတာ။

၂။ သတ္ထာ တဿာ အကထိတဘာဝံ ဉတ္တာ တတ္ထေဝ အန္တရဟိတော ဟုတ္တာ ပုန ဒိဝသေ တာယမေဝ ဝေလာယ လောဟပါတိကဟာပဏပူရံ အာဒိယ "ဘဒ္ဒေ တွံ မံ ကာမရတိယာ သန္တပ္ပေသိ၊ ဣမံ တေ ကဟာပဏပူရံ လောဟပါတိ ဒဿာမိ"တိ။

၃။ "အဒ္ဓါ အဟံ သတ္ထာရော ဒေသိတေသု ဟတ္ထသု ပုဏ္ဍရေသု ပဒပရမော၊ ကိ မေ အရညဝါသေန၊ ဇေတဝနံ ဂန္တ္ဝာ တထာဂတဿ ရူပသိရိ ပဿန္တော မဓုရဒမ္မဒေသနံ သုဏန္တော ဝိတိနာမေဿာမိ"။

အောက်ပါမြန်မာစကားရပ်တို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုရေးသားပြပါ။

၄။ "ငါ့ရှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် အလွန်ယုတ်မာ၏။ လာဘသက္ကာရတို့၌ အလွန်မက်မောသော ကြောင့် သမ္ဘည္ဝမြတ်စွာဘုရား၌ အရာမဟုတ်သည်၌လည်း ရန်ပြိုးဖွဲ့၍ လာလတ္တံ့သော ဘေးကိုမကြည့်မူ၍ အမျိုးသားငါးရာတို့နှင့်တကွ အဝီစိငရဲသို့ လဲလျောင်းရာသည်ဖြစ်ပြီ"။

၅။ အိုမင်းသည်ဖြစ်၍ ကြီးသောအရွယ်သို့ရောက်သော အမိကိုလည်းကောင်း အဖကိုလည်း

http://www.dhammadownload.com

ကောင်း ဥစ္စာအား ကိုယ်အားဖြင့် စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်ပါလျက် ငါမကျွေးမိလေ၊ ဤသို့ နောင်အခါ၌ နောင်တပူပန်တတ်၏။

၆။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းခံရံလျက် ဟိမဝန္တာသို့သွားပြီးလျှင် တောရ၏အစွန်၌ သစ်တပ်ကိုဖွဲ့၍ အမတ်အပေါင်းခံရံလျက် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့ သွား၍ ရှေ့အဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိသော သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းတံခါး၌နေသော ဘုရားလောင်းကို လျှင် ရှိခိုး၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေ၏။

၇။ အောက်ပါကြိယာများကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျတည် ဆောက်ပြပါ။

(က) ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ (ကုမာရ၊ ကာရုဏ၊ နိဝတ္တိတွာ၊ တ၊ ဟတ္ထ၊ ဂဟေတွာ၊)

(ခ) ကာရေသိ၊ (တ၊ ဇဏ္ဍရာဇာ နာမ၊ ဟုတွာ၊ ဧမ္မ၊ ရဇ္ဇ၊)

၈။ အောက်ပါကြိယာများကိုအသုံးပြု၍ ပေးထားသောပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျတည် ဆောက်ပြပါ။

(က) ပေသေသိ၊ (ရာဇ၊ အပိ၊ တ၊ အမစ္စ၊ ပဏ္ဏာကာရ၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ပဋိမဂ္ဂ၊)

(ခ) ပတိဋ္ဌာဟိ၊ (သက္ကာ၊ အပိ၊ အဋ္ဌာရသဟတ္ထ၊ ပါကာရ၊ ဥလ္လယိတွာ၊ သုနခ၊ သဒ္ဒီ၊ အန္တောနဂရ၊)

၉။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်မပျက်စေဘဲ ဇနသန္ဓဇာတ်အတိတ်ဝတ္ထုကို ရေးသားဖြေဆိုပါ။

၁၀။ အောက်ပါဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သောသင်ခန်းစာများကို ရေးသားဖြေဆိုပါ။

(က) ဇဝနဟံသဇာတ်၊ (ခ) ကာလိင်ဗောဓိဇာတ်။

၁၄။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/တောင်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဓာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိစကားရပ်များကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ အာဝုသော အဟော သတ္ထာ မဟာပညော ပုထုပညော ဟာသပညော ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေဓိကပညော တတြ တတြ ဥပါယပညာယ သမန္နာဂတော ဝိပုလာယ

http://www.dhammadownload.com

ပထဝီသမာယ, အာကာသောဝိယ ဝိတ္ထိဏ္ဏာယ၊ သကလဇမ္ဗုဒီပသ္မိံ ဥဋ္ဌိပဏ္ဍော ဒသ ဗလ အတိက္ကမိတ္တာ ဂန္ဓံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။

၂။ အဟံ "ဣမသ္မိ သသေ နိပ္ပန္နေ တုမှာကံ ဒါနံ ဒဿာမိ"တိ ဝိစရာမိ၊ ဣဒါနိ မေ သဗ္ဗံ တံ သသံ မဟောဃော သမုဒ္ဒမေဝ ပဝေသေသိ၊ ကိန္တိ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိ၊ သကဋ္ဌသတမတ္တံ ဧည် ဝိနဋ္ဌံ၊ တေန မေ မဟာသောကော ဥပ္ပန္နော။

၃။ ဒုက္ခော ပုနဗ္ဘဝေါ သက္ကာ၊ သရီရသ္မ စ ဘေဒနံ။
သမ္မောဟမရဏံ ဒုက္ခံ၊ တသ္မာ သမ္မောဟ ဝါသဝ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားရပ်များကို ပါဠိဝေါဟာရသို့ ပြန်ဆိုပြပါ။

၄။ မင်းသားသည် အရွယ်ရောက်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော အတတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဖွားမြင်သည်မှစ၍ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ အိပ်မက်ဖြင့်လည်း မေထုန်အကျင့်ကို မကျင့်စဖူး။ စိတ်သည် ကိလေသာတို့၌ မကပ်ငြိ။

၅။ အလုံးစုံကုန်သောငါတို့သည်လည်း တပြိုင်နက်(တစ်ခုသောခဏ၌)ထီးဖြူကိုမဆောင်းနိုင်ကုန်၊ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သော ညီထွေးသံဝရအားသာလျှင် ထီးဖြူကို ဆောင်းစေကုန်အံ့၊ ဤညီထွေးသံဝရသည်သာလျှင် မင်းသည် ဖြစ်ပါစေ၊ လာကြကုန်လော့ ထိုညီထွေးသံဝရကို ဖူးမြင်၍ ငါတို့၏ ဇနပုဒ်တို့သာ သွားကြကုန်အံ့။

၆။ ဤကျွန်းငယ်၌ နေကုန်သော ငါတို့အားကား တစ်ပါးသော အနှောင့်အယှက်သည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော ဘေးရန်သည် ဤကျွန်း၌ မရှိ၊ ဤကျွန်းကို ဘီလူးတို့သည် သိမ်းဆည်းအပ်၏။ ဘီလူးတို့သည် သင်တို့၏ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို မြင်သည်ရှိသော် စက်ဆုပ်ကုန်ရာ၏။

၇။ အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့၌ ကွက်လပ်များကို မှန်ကန်စွာ ဖြည့်စွက်ပြပါ။
(က) ကုမာရော -----နိဝတ္တိတ္တာ----- ဟတ္ထေ-----ဥပဋ္ဌာပေသိ။
(ခ) ဘိက္ခု ကသ္မာ ---- ဇဝရှေ ----၊ -----၊ ဥတ္တာလ္ကိတောသိ။
(ဂ) ဘိက္ခဝေ----ခုဒ္ဒကော နာမ----၊---ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ----နိဂ္ဂဟောတာမ္ဟာ။

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်များကို ကြိယာပုဒ်အားလျှော်စွာ ပါဠိဝါကျတည်ဆောက်ပြပါ။

http://www.dhammadownload.com

(က) ပုစ္ဆိသု၊ (အပရဘာဂ၊ ရာဇ မရဏမဗ္ဗ၊ နိပန္န၊ အမစ္ဆ)
(ခ) နိပဇ္ဇိ။ (ဗလဝသောကာဘိဘူတ၊ ဟတ္ထ၊ ဥရ၊ ပဟရိတ္ဝာ၊ ပရိဒေဝမာန၊ ရောဒန္တ)

၉။ စေတီအနီး ဟသ်ံရုပ်တံခွန်တိုင်ထားရှိတတ်ကြရာ ယင်း၏ အရင်းခံ အကြောင်းမှန်ကို လူအများထင်ရှားသိရှိနိုင်စေရန် တေရသကနိပါတ်၊ ဇဝနဟံသဇာတ်တော်ကို "ဟသ်ံမင်း။ ရုပ် နာမ်" လျှင်မြန်ပုံ အကြောင်းအရာကိုသာ အကျဉ်းချုပ်ရေးပြပါ။
(သားတော်များ နေ နှင့် လ အပြေးပြိုင်ခန်း ရေးရန်မလို)

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးပြပါ။
(က) ပညာတတ်လျှင် အများအကျိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းကို ပြဆိုသော သုပ္ပါရက ဇာတ်တော်၊
(ခ) ကြွေးဟောင်းဆပ်၊ ကြွေးသစ်ချ၊ ရွှေအိုးမြှုပ်-ဟူသော ကျေးမင်း၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဆိုပြသော ကေဒါရဇာတ်တော်။

၁၅။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/မြောက်ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန် (ဇာတ်အဋ္ဌကထာ) ဘာသာ
၁၃၇၀-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။
၁။ သဗ္ဗော တသာ အကထိတဘာဝံ ဥတ္တာ တတ္ထေဝ အန္တရဟိတော ဟုတ္ဝာ ပုနဒိဝသေ တာယမေဝ ဝေလာယ လောဟပါတိ ကဟာပဏပူရံ အာဒါယ "ဘဒ္ဒေ တ္ဝံ မံ ကာမ ရတိယာ သန္တပ္ပေဟိ၊ ဣမံ တေ ကဟာပဏပူရံ လောဟပါတိ ဒဿာမိ" တိ အာဟ။

၂။ ပရဒါရဋ္ဌ ဒိသ္ဝာန၊ ဆန္ဒော မေ ဥဒပဒ္ဒထ။
တေန ပစ္ဆာ ဝိဇိဂုစ္ဆိ၊ တံ ပါပံ ပကတံ မယာ။
မာ ပုန အကရံ ပါပံ၊ တသ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတော အဟံ။

၃။ အပ္ပသ္သာဒါ ဒုခါ ကာမာ၊ နတ္ထိ ကာမာ ပရံ ဒုခံ။
ယေ ကာမေ ပဋိသေဝန္တိ၊ နိရယံ တေ ဥပပဇ္ဇရေ။

http://www.dhammadownload.com

ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားရပ်များကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၄။ ဦးချိုရှိသော နွားဏ၊ ဦးချိုသည် တိုး၍ တိုး၍ ပွါးလာသကဲ့သို့ ဤအတူ ပညာနုံသော မိုက်မဲသော အသိဉာဏ်မရှိသော သတ္တဝါအား မရသေးသောဏာမကို တောင့်တသော တဏှာသည်လည်းကောင်း။ ရပြီးသောဏာမကို သုံးဆောင်လိုသော တဏှာသည် လည်းကောင်း လွန်စွာတိုး၍ တိုး၍ ပွါး၏။

၅။ အို မိဖုရား သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ မိခင်းလည်းဟုတ်၏။ လင်ရှိမယားလည်းဟုတ်၏။ ကျွန်ုပ် သည် ပိုင်ရှင်ရှိသော မိန်းမမှန်သမျှကို ကိလေသာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဣန္ဒြေတို့ကို ဖျက်၍ မကြည့်စဖူး။ အဘယ့်ကြောင့် သင်နှင့်အတူ ဤသို့ သဘောရှိသော ညစ်ညမ်းသော အကျင့်ကို ကျွန်ုပ် ကျင့်အံ့နည်း။

၆။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ ပုရောဟိတ် ဖြစ်၏။ ပညာရှိ၏။ တတ်သိလိမ္မာ၏။ ထိုပုရော ဟိတ်သည် တစ်နေ့သ၌ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းကို သွားလေသော် အလွန်အဆင်းလှသော ပြည့်တန်ဆာမတစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်၍ တပ်မက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုပြည့် တန်ဆာမနှင့်အတူ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြု၏။

အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာများကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိ ဝါကျများ တည်ဆောက်ပြခဲ့ပါ။

၇။ (က) ပါပုဏိသတိ၊ (ဣမ၊ အမှ၊ မနောရထ၊ မတ္ထက)
(ခ) လဘိဿာမိ။ (အန၊ ဥပါယ၊ တ၊ သန္ဓိက၊ အာစရိယဓန)

၈။ (က) ဥဿာပယိ်သု၊ (အမစ္စ၊ နဂရ၊ အလင်္ကာရပေတ္တ၊ တ၊ ဃေတစ္ဆတ္တ)
(ခ) ကရိဿာမိ။ (သေ့၊ တုမှ၊ ဏရ၊ မာရေတ္တ၊ ဗလိကမ္မ)

၉။ ဒ္ဝါဒသကနိပါတ်လာ "ဇနသန္ဓဏတ်" အတိတ်ဝတ္ထုကို ဏတ်လမ်းဏတ်ကွက်မပျက်စေ ဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ပါဏတ်တော်တို့မှ ရရှိသော သခံန်းစာတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။
(က) ဇောဒသကနိပါတ်လာ- ပါနီယဏတ်၊
(ခ) ပကိဏ္ဏကနိပါတ်လာ- ဘိသဏတ်။

http://www.dhammadownload.com

ခ၆။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့.ခွဲ (ရှမ်းပြည်နယ်/အရှေ့ပိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဓာတကဌကထာ (ဘာသာပြန်) ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့။

အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၁။ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ သမိဒ္ဓေ ဒ္ဝါဒသယောဇနိကေ သုရုန္ဓနနဂရေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တာ ဒေဝ ဋ္ဌရပဒ္ဓိဘာဂါယ ဣဿိယာ သဒ္ဓိံ သတ္တဝဿသတာနိ ဇောဂဗ္ဗေ ဝသန္တာပိ ဣဿိယာနိ ဘိန္ဒိတွာ လောဘဝသေန နဿိလောကေသုံ။

၂။ အမ္မ ယထာ တိဏဂ္ဂေ ဥဿဝဗိန္ဒု သူရိယဿ ဥဂ္ဂမနံ ပတိဋ္ဌာတုံ နဿတ္တောတိ၊ ပထဝိယံ ပတတိ၊ ဇဝံ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ ပရိတ္တံ တာဝကာလိကံ အစိရဋ္ဌိတိကံ၊ ဇဝ ရူပေ လောကသန္နိဝါသေ ကထံ တွံ စိရံ မံ ပဿသိ၊ မာ မံ နိဝါရေတိတိ။

၃။ မဟာရာဇ အဟံ သတ္တော ဒေဝရာဇာ၊ "အယံ လောကော ဝိနဿတိ" တိ အာဂတောတိ၊ ပမတ္တော ဟိ မဟာဇနော၊ အမ္ဗေ ဝတ္ထိတွာ မတမတာ သမ္ဘတိ အပါယေ ပူရေန္တိ၊ ဒေဝ လောကော တုဏ္ဍော ဝိယ ဇာတော၊ ဣဒေါ ပဋ္ဌာယ အမ္ဗိကေသု ကတ္တာဗ္ဗံ အဟံ ဇာနိ သာမိ၊ တွံ အပ္ပမတ္တော ဟောတိ မဟာရာဇ။

အောက်ဖော်ပြပါ မြန်မာစကားပြေများကို ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါ။

၄။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် စျာန်ရသည့်အတွက် ကာမဂုဏ်တို့ကို ကဲ့ရဲ့လို၍ "အချင်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် အလွန်များကုန်၏။ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိစွတကား။ ငါသည် မကောင်းသော အနှံ့ရှိကုန်သော များစွာသော ဆူးပြောင့်ရန်သူရှိကုန်သော ကာမဂုဏ်များစွာတို့ကို မှီဝဲသည့်အတွက် ထိုသို့သဘောရှိသော စျာန်ချမ်းသာကို မရခဲ့ပါ" ဟူသော ဂါထာစကားကို ပြောဆိုပြီး။

၅။ ဤကျွန်းငယ်၌ နေကုန်သော ငါတို့အားကား တစ်ပါးသော အနှောင့်အယှက်သည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော ဘေးရန်သည် မရှိ၊ ဤကျွန်းကို ဘီလူးတို့သည် သိမ်းဆည်းအပ်၏။ ဘီလူးတို့သည် သင်တို့၏ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို မြင်သည်ရှိသော် စက်ဆုပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်သည်ရှိသော် သဲကို ယက်၍ သဲဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကြကုန်၊ ဤမျှသည် ဤကျွန်း၌ ဘေရန်တည်း။ ဤမှတစ်ပါးသော ဘေးရန်သည် မရှိ၊ အမြဲ မမေ့မလျော့သည် ဖြစ်ကြကုန်လောဟု ဆို၏။

http://www.dhammadownload.com

၆။ မင်းမြတ် မျှားသောအကြားအမြင်ရှိသောသူသည် ယုတ်မာကုန်သော မကောင်းမှုတို့ကို အကယ်၍ပြုကုန်ငြားအုံ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထဆယ်ပါးကို အကယ်၍ မကျင့်ငြားအုံ၊ သမာပတ်ရစ်ပါးသို့ မရောက်မူ၍ ဗေဒင်တစ်ထောင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုဗေဒင်ကို စွဲ၍ အပါယ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်ရာ။

၇။ အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာပုဒ်တို့ကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိဝေါဟာရများဖြင့် ပါဠိဝါကျများ တည်ဆောက်ပါ။

(က) ပူရေတိ၊ (တ၊ ဩဝါဒ၊ ဒတ္တာ၊ ယာဝဇီဝ၊ ဒါနာဒိ၊ ပုညေ၊ ကတ္တာ၊ ဒေဝပုရ)

(ခ) ပိဒဟိ်သု။ (ရာဇဂင်္ဂာ၊ မနုဿ၊ ဘယ၊ ပလာယိတ္တာ၊ ရာဇနိဝေသန၊ ပဝိသိတ္တာ၊ ဒ္ဓါရ)

၈။ အောက်ဖော်ပြပါ ပါဠိဝါကျများကို ဖြည့်စွက်ရေးသားပါ။

(က) သော ဒ္ဓါရမှုလေ ..... အဋ္ဌာသိ။ (ခ) ဇဋ္ဌကမ်ဿေန ဗလိ ..... ပတိဋ္ဌာပေသိ။

၉။ စန္ဒကိန္နရီဇာတ်တော်ကို ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် မပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသားခဲ့ပါ။

၁၀။ အောက်ဖော်ပြပါ ဇာတ်တော်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိနိုင်သော သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့ပါ။

(က) ဒ္ဓါဒသကနိပါတ်၊ မိတ္တာမိတ္တဇာတ်၊ (ခ) ပကိဏ္ဏကနိပါတ်၊ ဥဒ္ဒါလကဇာတ်။

၁၇။ ပထမပြန်စာမေးပွဲကျင်းပရေးဗဟိုအဖွဲ့ခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်း)
ပထမကြီးတန်း ။ ။ ဘာသာပြန်ဘာသာ
၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆)ရက်၊ (၃၁-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့။

အောက်ပါ ပါဠိဝါကျတို့ကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ဗောဓိသတ္တော " နေ မယုံ ရဇ္ဇေနတ္ထো၊ ကိလေသေသု မေ စိတ္တं နေ အလ္လီယတီ"တိ ပဋိက္ခိပိတွာ ရတ္တာဇမ္ဘုနဒမယံ ဣတ္ထိရူပံ ကာရေတွာ "ဇဝရူပံ ဣတ္ထိ လဘာမာနော ရဇ္ဇံ သမ္ပဋိစ္ဆိဿမီ"တိ မာတာပိတူနံ ပေသေသိ။

၂။ (ဂ) ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။
နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ၊ ဇကပါဏာမ္ဘိ ဟိ်သိတံ။

http://www.dhammadownload.com

(ခ) အဒလ္ဟိယံ ဒလ္ဟယတိ၊ ဒလ္ဟယဠ္ဆ အဒလ္ဟိယံ။
အနေ္ဓာဝ ဝိသမံ မဂ္ဂံ၊ နဇာနာတိ သမာသမံ။

၃။ တဒါ ဗောဓိသတ္တသ သည် အဒါသိ "ဘာတိက နု သကြော်ဗမီ"တိ၊ တမ္ပိ မဟာသတ္တော သမသာသေတ္တာ ပကွပဠ္ဆရေနာဒါယ စိတ္တကူဋ္ဌမေဝ အဂမာသိ။

အောက်ပါမြန်မာဝါကျတို့ကို ပါဠိဘာသာပြန်ဆိုပါ။

၄။ မောင်ကြီး–ငါသည် သင်တို့သည် စွန့်အပ်သောတံတွေးကို ဦးထိပ်ဖြင့်မခံယူပါ။ ငုံ့အား ဥစ္စာဖြင့်အလိုမရှိပါ။ ငါသည်လည်းရဟန်းပြုပါအုံ–ဟုပြောဆိုလျှင် ထိုဘုရားလောင်းသည် မင်းကိုပန်ကြားလျှင် "ဥစ္စာဖြင့် အလိုရှိကုန်သောသူတို့သည် အကိတ္တိပညာရှိ၏အိမ်သို့ လာစေကုန်သတည်း"ဟု စည်လည်စေ၏

၅။ စန္ဒကိန္နရီသည် ထိုဗာရာဏသီမင်းကိုမြင်၍ "ဤခိုးသူသည် ငါ၏ချစ်စွာသောလင်းကို ပစ်သည်ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု တုန်လှုပ်လျက်ပြေး၍ မင်းကိုဆဲရေးလိုရကား ငါးဂါထာကိုဆိုပြီ။

၆။ ဘုရားလောင်းသည် ခိုကိုမေး၏ "သင်သည်တစ်ပါးသောနေ့၌ ဤအချိန်၌မလာ၊ အစာကိုရှာ၏။ အသို့နည်း? ယနေ့ ဥပုသ်ဆောင်တည်သည် ဖြစ်သလော" ဟုမေး၏။ အရှင်ဘုရား ဥပုသ်ဆောင်တည်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ဖော်ပြပါ ကြိယာများကို အသုံးပြု၍ ပေးထားသော ပါဠိပုဒ်တို့ဖြင့် ပါဠိဝါကျ မှန်ကန်စွာ တည်ဆောက်ပြပါ။

၇။ နိမ္ဗတ္တော။ (ကလျာဏဒဿနော၊ အမှ၊ ပုရိမဘဝ၊ တုမှ၊ သာမိက၊ ဥဒယနာမ၊ တာဝတိံသ ဘဝန၊ သက္ကာ၊ ဟု (တွာ)။

၈။ (က) ဥယျောဇေသိ၊ (ရာဇ၊ တာ၊ ဓမ္မ၊ သု(တွာ)၊ ပသန္နစိတ္တ၊ စီဝရသာဋကစ၊ ဘောသဇ္ဇစ၊ ဒါ (တွာ)၊ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓ)

(ခ) ကရောန္တိ။ (တ၊ မစ္ဆ၊ မနုဿမာနုသရီရ၊ ခုရနာသ၊ ဥဒက၊ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇ)

http://www.dhammadownload.com

၉။ တေရသကနိပါတ်၊ အမ္ဗဏတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဏတ်လမ်းမပျက်စေဘဲ အကျဉ်းချုပ် ရေးသာခဲ့ပါ။

၁၀။ တေရသကနိပါတ်၊ ဖန္ဒနဏတ်၊ အကိတ္တိဏတ်တို့ကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ရရှိလိုက်သော လိုက်နာကျင့်သုံးဖွယ် သင်ခန်းစာတို့ကို ရေးသားခဲ့ပါ။

http://www.dhammadownload.com